ඛුද්දකනිකායෙ

ජාතකපාළි

(දුතියො භාගො)

ධම්මචිවය

පටුන

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා.”

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - භික්ඛු ධම්මවිහාරි

(ඡට්ඨ සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

ඛුද්දකනිකායෙ

ජාතකපාළි

(දුතියො භාගො)

17. චත්තාලීසනිපාතො

521. තෙසකුණජාතකං (1)

1.

‘‘වෙස්සන්තරං තං පුච්ඡාමි, සකුණ භද්දමත්ථු තෙ;
රජ්ජං කාරෙතුකාමෙන, කිං සු කිච්චං කතං වරං’’.

2.

‘‘චිරස්සං වත මං තාතො, කංසො බාරාණසිග්ගහො;
පමත්තො අප්පමත්තං මං, පිතා පුත්තං අචොදයි.

3.

‘‘පඨමෙනෙව විතථං, කොධං හාසං නිවාරයෙ;
තතො කිච්චානි කාරෙය්‍ය, තං වතං ආහු ඛත්තිය.

4.

‘‘යං ත්වං තාත තපොකම්මං [තපෙ කම්මං (සී. ස්‍යා. පී.)], පුබ්බෙ කතමසංසයං;
රත්තො දුට්ඨො ච යං කයිරා, න තං කයිරා තතො පුන [පුනං (පී.)].

5.

‘‘ඛත්තියස්ස පමත්තස්ස, රට්ඨස්මිං රට්ඨවඩ්ඪන;
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති, රඤ්ඤො තං වුච්චතෙ අඝං.

6.

‘‘සිරී තාත අලක්ඛී ච [සිරී ච තාත ලක්ඛී ච (ස්‍යා. පී.)], පුච්ඡිතා එතදබ්‍රවුං;
උට්ඨාන [උට්ඨානෙ (ස්‍යා.)] වීරියෙ පොසෙ, රමාහං අනුසූයකෙ.

7.

‘‘උසූයකෙ දුහදයෙ, පුරිසෙ කම්මදුස්සකෙ;
කාලකණ්ණී මහාරාජ, රමති [රමාති (ක.)] චක්කභඤ්ජනී.

8.

‘‘සො ත්වං සබ්බෙසු සුහදයො [සො ත්වං සබ්බෙසං සුහදයො (ස්‍යා. පී.), සො ත්වං සබ්බෙ සුහදයො (ක.)], සබ්බෙසං රක්ඛිතො භව;
අලක්ඛිං නුද මහාරාජ, ලක්ඛ්‍යා භව නිවෙසනං.

9.

‘‘ස ලක්ඛීධිතිසම්පන්නො, පුරිසො හි මහග්ගතො;
අමිත්තානං කාසිපති, මූලං අග්ගඤ්ච ඡින්දති.

10.

‘‘සක්කොපි හි භූතපති, උට්ඨානෙ නප්පමජ්ජති;
ස කල්‍යාණෙ ධිතිං කත්වා, උට්ඨානෙ කුරුතෙ මනො.

11.

‘‘ගන්ධබ්බා පිතරො දෙවා, සාජීවා [සඤ්ජීවා (පී.)] හොන්ති තාදිනො;
උට්ඨාහතො [උට්ඨහතො (ස්‍යා. පී.)] අප්පමජ්ජතො [මප්පමජ්ජතො (ක.)], අනුතිට්ඨන්ති දෙවතා.

12.

‘‘සො අප්පමත්තො අක්කුද්ධො [අක්කුට්ඨො (පී.)], තාත කිච්චානි කාරය;
වායමස්සු ච කිච්චෙසු, නාලසො වින්දතෙ සුඛං.

13.

‘‘තත්ථෙව තෙ වත්තපදා, එසාව [එසා ච (පී.)] අනුසාසනී;
අලං මිත්තෙ සුඛාපෙතුං, අමිත්තානං දුඛාය [දුක්ඛාය (පී.)] ච’’.

14.

‘‘සක්ඛිසි ත්වං [සක්ඛී තුවං (සී. ස්‍යා. පී.)] කුණ්ඩලිනි, මඤ්ඤසි ඛත්තබන්ධුනි [ඛත්තියබන්ධුනී (පී.)];
රජ්ජං කාරෙතුකාමෙන, කිං සු කිච්චං කතං වරං’’.

15.

‘‘ද්වෙව තාත පදකානි, යත්ථ [යෙසු (පී.)] සබ්බං පතිට්ඨිතං;
අලද්ධස්ස ච යො ලාභො, ලද්ධස්ස චානුරක්ඛණා.

16.

‘‘අමච්චෙ තාත ජානාහි, ධීරෙ අත්ථස්ස කොවිදෙ;
අනක්ඛා කිතවෙ තාත, අසොණ්ඩෙ අවිනාසකෙ.

17.

‘‘යො ච තං තාත රක්ඛෙය්‍ය, ධනං යඤ්චෙව තෙ සියා;
සූතොව රථං සඞ්ගණ්හෙ, සො තෙ කිච්චානි කාරයෙ.

18.

‘‘සුසඞ්ගහිතන්තජනො, සයං විත්තං අවෙක්ඛිය;
නිධිඤ්ච ඉණදානඤ්ච, න කරෙ පරපත්තියා.

19.

‘‘සයං ආයං වයං [ආයවයං (පී.)] ජඤ්ඤා, සයං ජඤ්ඤා කතාකතං;
නිග්ගණ්හෙ නිග්ගහාරහං, පග්ගණ්හෙ පග්ගහාරහං.

20.

‘‘සයං ජානපදං අත්ථං, අනුසාස රථෙසභ;
මා තෙ අධම්මිකා යුත්තා, ධනං රට්ඨඤ්ච නාසයුං.

21.

‘‘මා ච වෙගෙන කිච්චානි, කරොසි [කාරෙසි (සී. ස්‍යා. පී.)] කාරයෙසි වා;
වෙගසා හි කතං කම්මං, මන්දො පච්ඡානුතප්පති.

22.

‘‘මා තෙ අධිසරෙ මුඤ්ච, සුබාළ්හමධිකොධිතං [කොපිතං (සී. ස්‍යා.)];
කොධසා හි බහූ ඵීතා, කුලා අකුලතං ගතා.

23.

‘‘මා තාත ඉස්සරොම්හීති, අනත්ථාය පතාරයි;
ඉත්ථීනං පුරිසානඤ්ච, මා තෙ ආසි දුක්ඛුද්‍රයො.

24.

‘‘අපෙතලොමහංසස්ස, රඤ්ඤො කාමානුසාරිනො;
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති, රඤ්ඤො තං වුච්චතෙ අඝං.

25.

‘‘තත්ථෙව තෙ වත්තපදා, එසාව අනුසාසනී;
දක්ඛස්සුදානි පුඤ්ඤකරො, අසොණ්ඩො අවිනාසකො;
සීලවාස්සු [සීලවාස්ස (ටීකා)] මහාරාජ, දුස්සීලො විනිපාතිකො’’ [විනිපාතකො (පී.)].

26.

‘‘අපුච්ඡිම්හ කොසියගොත්තං [අපුච්ඡිම්හා කොසියගොත්තං (සයා.), අපුච්ඡම්හාපි කොසිකං (පී.)], කුණ්ඩලිනිං තථෙව ච;
ත්වං දානි වදෙහි ජම්බුක [ජම්බුක ත්වං දානි වදෙහි (සයා. පී.)], බලානං බලමුත්තමං’’.

27.

‘‘බලං පඤ්චවිධං ලොකෙ, පුරිසස්මිං මහග්ගතෙ;
තත්ථ බාහුබලං නාම, චරිමං වුච්චතෙ බලං.

28.

‘‘භොගබලඤ්ච දීඝාවු, දුතියං වුච්චතෙ බලං;
අමච්චබලඤ්ච දීඝාවු, තතියං වුච්චතෙ බලං.

29.

‘‘අභිජච්චබලං චෙව, තං චතුත්ථං අසංසයං;
යානි චෙතානි සබ්බානි, අධිගණ්හාති පණ්ඩිතො.

30.

‘‘තං බලානං බලං සෙට්ඨං, අග්ගං පඤ්ඤාබලං බලං [වරං (සී.)];
පඤ්ඤාබලෙනුපත්ථද්ධො, අත්ථං වින්දති පණ්ඩිතො.

31.

‘‘අපි චෙ ලභති මන්දො, ඵීතං ධරණිමුත්තමං;
අකාමස්ස පසය්හං වා, අඤ්ඤො තං පටිපජ්ජති.

32.

‘‘අභිජාතොපි චෙ හොති, රජ්ජං ලද්ධාන ඛත්තියො;
දුප්පඤ්ඤො හි කාසිපති, සබ්බෙනපි න ජීවති.

33.

‘‘පඤ්ඤාව සුතං විනිච්ඡිනී [පඤ්ඤා සුතවිනිච්ඡිනී (සයා. පී.)], පඤ්ඤා කිත්ති සිලොකවඩ්ඪනී [වද්ධනී (පී.)];
පඤ්ඤාසහිතො නරො ඉධ, අපි දුක්ඛෙ සුඛානි වින්දති.

34.

‘‘පඤ්ඤඤ්ච ඛො අසුස්සූසං, න කොචි අධිගච්ඡති;
බහුස්සුතං අනාගම්ම, ධම්මට්ඨං අවිනිබ්භුජං.

35.

‘‘යො ච ධම්මවිභඞ්ගඤ්ඤූ [යො ධම්මඤ්ච විභාගඤ්ඤූ (පී.)], කාලුට්ඨායී මතන්දිතො;

අනුවියහති කාලෙන, කම්මඵලං තස්ස ඉජ්ඣති [කම්මඵලං තස්සිජ්ඣති, ඵලං තස්ස සමිජ්ඣති (ක.)].

36.

‘‘අනායතන [නා’නායතන (පී.)] සීලස්ස, අනායතන [නා’නායතන (පී.)] සෙවිනො;
න නිබ්බින්දියකාරිස්ස, සම්මදත්ථො විපච්චති.

37.

‘‘අජ්ඣත්තඤ්ච පයුත්තස්ස, තථායතනසෙවිනො;
අනිබ්බින්දියකාරිස්ස, සම්මදත්ථො විපච්චති.

38.

‘‘යොගප්පයොගසඞ්ඛාතං, සම්භතස්සානුරක්ඛණං;
තානි ත්වං තාත සෙවස්සු, මා අකම්මාය රන්ධයි;
අකම්මුනා හි දුම්මෙධො, නළාගාරංව සීදති’’.

39.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මාතාපිතූසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

40.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, පුත්තදාරෙසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

41.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මිත්තාමච්චෙසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

42.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, වාහනෙසු බලෙසු ච;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

43.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, ගාමෙසු නිගමෙසු ච…පෙ.….

44.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, රට්ඨෙසු [රට්ඨෙ (පී.)] ජනපදෙසු ච…පෙ.….

45.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, සමණ [සමණෙ (සයා. ක.)] බ්‍රාහ්මණෙසු ච…පෙ.….

46.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මිගපක්ඛීසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

47.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, ධම්මො චිණ්ණො සුඛාවහො [ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහති (ක.)];
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

48.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, සඉන්දා [ඉන්දො (පී.), සින්දා (ක.)] දෙවා සබ්‍රහ්මකා;
සුචිණ්ණෙන දිවං පත්තා, මා ධම්මං රාජ පාමදො [පමාදො (පී. ක.)].

49.

‘‘තත්ථෙව තෙ [වෙතෙ (පී.)] වත්තපදා, එසාව [එසා ච (පී.)] අනුසාසනී;
සප්පඤ්ඤසෙවී කල්‍යාණී, සමත්තං සාම [සාමං (ක.)] තං විදූ’’ති.

තෙසකුණජාතකං පඨමං.

522. සරභඞ්ගජාතකං (2)

50.

‘‘අලඞ්කතා කුණ්ඩලිනො සුවත්ථා, වෙළුරියමුත්තාථරුඛග්ගබන්ධා [බද්ධා (පී.)];
රථෙසභා තිට්ඨථ කෙ නු තුම්හෙ, කථං වො ජානන්ති මනුස්සලොකෙ’’.

51.

‘‘අහමට්ඨකො භීමරථො පනායං, කාලිඞ්ගරාජා පන උග්ගතොයං [උග්ගතො අයං (පී.), උග්ගතායං (ක.)];
සුසඤ්ඤතානං ඉසීනං [සුසඤ්ඤතානිසිනං (පී.)] දස්සනාය, ඉධාගතා පුච්ඡිතායෙම්හ පඤ්හෙ’’.

52.

‘‘වෙහායසං තිට්ඨසි [තිට්ඨති (පී.)] අන්තලික්ඛෙ, පථද්ධුනො පන්නරසෙව චන්දො;
පුච්ඡාමි තං යක්ඛ මහානුභාව, කථං තං ජානන්ති මනුස්සලොකෙ’’.

53.

‘‘යමාහු දෙවෙසු සුජම්පතීති, මඝවාති තං ආහු මනුස්සලොකෙ;
ස දෙවරාජා ඉදමජ්ජ පත්තො, සුසඤ්ඤතානං ඉසීනං දස්සනාය’’.

54.

‘‘දූරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා, මහිද්ධිකා ඉද්ධිගුණූපපන්නා;
වන්දාමි තෙ අයිරෙ පසන්නචිත්තො, යෙ ජීවලොකෙත්ථ මනුස්සසෙට්ඨා’’.

55.

ගන්ධො ඉසීනං චිරදික්ඛිතානං [දක්ඛිතානං (ස්‍යා. පී.)], කායා චුතො ගච්ඡති මාලුතෙන;
ඉතො පටික්කම්ම සහස්සනෙත්ත, ගන්ධො ඉසීනං අසුචි දෙවරාජ’’.

56.

‘‘ගන්ධො ඉසීනං චිරදික්ඛිතානං, කායා චුතො ගච්ඡතු මාලුතෙන;
විචිත්‍රපුප්ඵං සුරභිංව මාලං, ගන්ධඤ්ච එතං පාටිකඞ්ඛාම භන්තෙ;
න හෙත්ථ දෙවා පටික්කූලසඤ්ඤිනො’’.

57.

‘‘පුරින්දදො භූතපතී යසස්සී, දෙවානමින්දො සක්කො [ඉදං පදං නත්ථි (සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු)] මඝවා සුජම්පති;
ස දෙවරාජා අසුරගණප්පමද්දනො, ඔකාසමාකඞ්ඛති පඤ්හ පුච්ඡිතුං.

58.

‘‘කො නෙවිමෙසං ඉධ පණ්ඩිතානං, පඤ්හෙ පුට්ඨො නිපුණෙ බ්‍යාකරිස්සති;
තිණ්ණඤ්ච රඤ්ඤං මනුජාධිපානං, දෙවානමින්දස්ස ච වාසවස්ස’’.

59.

‘‘අයං ඉසි [ඉසී (සී. පී.)] සරභඞ්ගො තපස්සී [යසස්සී (සී.)], යතො ජාතො විරතො මෙථුනස්මා;
ආචෙරපුත්තො [ආචරියපුත්තො (පී. ක.)] සුවිනීතරූපො, සො නෙසං පඤ්හානි වියාකරිස්සති’’.

60.

‘‘කොණ්ඩඤ්ඤ පඤ්හානි වියාකරොහි, යාචන්ති තං ඉසයො සාධුරූපා;
කොණ්ඩඤ්ඤ එසො මනුජෙසු ධම්මො, යං වුද්ධ [වද්ධ (පී.), බුද්ධ (ක.)] මාගච්ඡති එස භාරො’’.

61.

‘‘කතාවකාසා පුච්ඡන්තු භොන්තො, යං කිඤ්චි පඤ්හං මනසාභිපත්ථිතං;

අහඤ්හි තං තං වො වියාකරිස්සං, ඤත්වා සයං ලොකමිමං පරඤ්ච’’.

62.

‘‘තතො ච මඝවා සක්කො, අත්ථදස්සී පුරින්දදො;
අපුච්ඡි පඨමං පඤ්හං, යඤ්චාසි අභිපත්ථිතං’’.

63.

‘‘කිං සූ වධිත්වා න කදාචි සොචති, කිස්සප්පහානං ඉසයො වණ්ණයන්ති;
කස්සීධ වුත්තං ඵරුසං ඛමෙථ, අක්ඛාහි මෙ කොණ්ඩඤ්ඤ එතමත්ථං’’.

64.

‘‘කොධං වධිත්වා න කදාචි සොචති, මක්ඛප්පහානං ඉසයො වණ්ණයන්ති;
සබ්බෙසං වුත්තං ඵරුසං ඛමෙථ, එතං ඛන්තිං උත්තමමාහු සන්තො’’.

65.

‘‘සක්කා උභින්නං [හි ද්වින්නං (පී.)] වචනං තිතික්ඛිතුං, සදිසස්ස වා සෙට්ඨතරස්ස [සෙට්ඨනරස්ස (පී.)] වාපි;
කථං නු හීනස්ස වචො ඛමෙථ, අක්ඛාහි මෙ කොණ්ඩඤ්ඤ එතමත්ථං’’.

66.

‘‘භයා හි සෙට්ඨස්ස වචො ඛමෙථ, සාරම්භහෙතූ පන සාදිසස්ස;
යො චීධ හීනස්ස වචො ඛමෙථ, එතං ඛන්තිං උත්තමමාහු සන්තො’’.

67.

‘‘කථං විජඤ්ඤා චතුපත්ථරූපං [චතුමට්ඨරූපං (සයා. පී.)], සෙට්ඨං සරික්ඛං අථවාපි හීනං;
විරූපරූපෙන චරන්ති සන්තො, තස්මා හි සබ්බෙසං වචො ඛමෙථ’’.

68.

‘‘න හෙතමත්ථං මහතීපි සෙනා, සරාජිකා යුජ්ඣමානා ලභෙථ;
යං ඛන්තිමා සප්පුරිසො ලභෙථ, ඛන්තී බලස්සූපසමන්ති වෙරා’’.

69.

‘‘සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන, අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඞ්ඝ බ්‍රූහි;

යථා අහුං [අහූ (සී.ස්‍යා. පී.)] දණ්ඩකී නාළිකෙරො [නාළිකීරො (සී. ස්‍යා. පී.)], අජ්ජුනො කලාබු චාපි රාජා;
තෙසං ගතිං බ්‍රූහි සුපාපකම්මිනං, කත්ථූපපන්නා ඉසිනං විහෙඨකා’’.

70.

‘‘කිසඤ්හි [කිසංපි (පී.)] වච්ඡං අවකිරිය දණ්ඩකී, උච්ඡින්නමූලො සජනො සරට්ඨො;
කුක්කුළනාමෙ නිරයම්හි පච්චති, තස්ස ඵුලිඞ්ගානි පතන්ති කායෙ.

71.

‘‘යො සඤ්ඤතෙ පබ්බජිතෙ අහෙඨයි [අවඤ්චයි (පී.)], ධම්මං භණන්තෙ සමණෙ අදූසකෙ;
තං නාළිකෙරං සුනඛා පරත්ථ, සඞ්ගම්ම ඛාදන්ති විඵන්දමානං.

72.

‘‘අථජ්ජුනො නිරයෙ සත්තිසූලෙ, අවංසිරො පතිතො උද්ධංපාදො [උද්ධපාදො (ස්‍යා.), අද්ධපාදො (පී.)];
අඞ්ගීරසං ගොතමං හෙඨයිත්වා, ඛන්තිං තපස්සිං චිරබ්‍රහ්මචාරිං.

73.

‘‘යො ඛණ්ඩසො පබ්බජිතං අඡෙදයි, ඛන්තිං වදන්තං සමණං අදූසකං;
කලාබුවීචිං උපපජ්ජ පච්චති, මහාපතාපං [මහාභිතාපං (පී.)] කටුකං භයානකං.

74.

‘‘එතානි සුත්වා නිරයානි පණ්ඩිතො, අඤ්ඤානි පාපිට්ඨතරානි චෙත්ථ;
ධම්මං චරෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙසු, එවඞ්කරො සග්ගමුපෙති ඨානං’’.

75.

‘‘සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන, අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඞ්ඝ බ්‍රූහි;
කථංවිධං සීලවන්තං වදන්ති, කථංවිධං පඤ්ඤවන්තං වදන්ති;
කථංවිධං සප්පුරිසං වදන්ති, කථංවිධං නො සිරි නො ජහාති’’.

76.

‘‘කායෙන වාචාය ච යො’ධ [යො ච (පී.)] සඤ්ඤතො, මනසා ච කිඤ්චි න කරොති පාපං;
න අත්තහෙතූ අලිකං භණෙති [භණාති (සී. ස්‍යා. පී.)], තථාවිධං සීලවන්තං වදන්ති.

77.

‘‘ගම්භීරපඤ්හං මනසාභිචින්තයං [මනසා විචින්තයං (සී.)], නාච්චාහිතං කම්ම කරොති ලුද්දං;
කාලාගතං [කාලාභතං (පී.)] අත්ථපදං න රිඤ්චති, තථාවිධං පඤ්ඤවන්තං වදන්ති.

78.

‘‘යො වෙ කතඤ්ඤූ කතවෙදි ධීරො, කල්‍යාණමිත්තො දළ්හභත්ති ච හොති;
දුඛිතස්ස සක්කච්ච කරොති කිච්චං, තථාවිධං සප්පුරිසං වදන්ති.

79.

‘‘එතෙහි සබ්බෙහි ගුණෙහුපෙතො, සද්ධො මුදූ සංවිභාගී වදඤ්ඤූ;
සඞ්ගාහකං සඛිලං සණ්හවාචං, තථාවිධං නො සිරි නො ජහාති’’.

80.

‘‘සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන, අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඞ්ඝ බ්‍රූහි;
සීලං සිරිඤ්චාපි සතඤ්ච ධම්මං, පඤ්ඤඤ්ච කං සෙට්ඨතරං වදන්ති’’.

81.

‘‘පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදන්ති, නක්ඛත්තරාජාරිව තාරකානං;
සීලං සිරී චාපි සතඤ්ච ධම්මො [ධම්මා (පී.)], අන්වායිකා පඤ්ඤවතො භවන්ති’’.

82.

‘‘සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන, අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඞ්ඝ බ්‍රූහි;
කථංකරො කින්තිකරො කිමාචරං, කිං සෙවමානො ලභතීධ පඤ්ඤං;
පඤ්ඤාය දානිප්පටිපං [දානි පටිපදං (සී. ස්‍යා. පී.)] වදෙහි, කථංකරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො’’.

83.

‘‘සෙවෙථ වුද්ධෙ නිපුණෙ බහුස්සුතෙ, උග්ගාහකො ච පරිපුච්ඡකො සියා;
සුණෙය්‍ය සක්කච්ච සුභාසිතානි, එවංකරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.

84.

‘‘ පඤ්ඤවා කාමගුණෙ අවෙක්ඛති, අනිච්චතො දුක්ඛතො රොගතො ච;

එවං විපස්සී පජහාති ඡන්දං, දුක්ඛෙසු කාමෙසු මහබ්භයෙසු.

85.

‘‘ස වීතරාගො පවිනෙය්‍ය දොසං, මෙත්තං [මෙත්ත (ස්‍යා. ක.)] චිත්තං භාවයෙ [භාවෙය්‍ය (සී. ස්‍යා. ක.)] අප්පමාණං;
සබ්බෙසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං, අනින්දිතො බ්‍රහ්මමුපෙති ඨානං’’.

86.

‘‘මහත්ථියං [මහිද්ධියං (සී. ස්‍යා. පී.)] ආගමනං අහොසි, තවමට්ඨකා [මට්ඨක (සී. ස්‍යා. ක.)] භීමරථස්ස චාපි;
කාලිඞ්ගරාජස්ස ච උග්ගතස්ස, සබ්බෙස වො කාමරාගො පහීනො’’.

87.

‘‘එවමෙතං පරචිත්තවෙදි, සබ්බෙස නො කාමරාගො පහීනො;
කරොහි ඔකාසමනුග්ගහාය, යථා ගතිං තෙ අභිසම්භවෙම’’.

88.

‘‘කරොමි ඔකාසමනුග්ගහාය, තථා හි වො කාමරාගො පහීනො;
ඵරාථ කායං විපුලාය පීතියා, යථා ගතිං මෙ අභිසම්භවෙථ’’.

89.

‘‘සබ්බං කරිස්සාම තවානුසාසනිං, යං යං තුවං වක්ඛසි භූරිපඤ්ඤ;
ඵරාම කායං විපුලාය පීතියා, යථා ගතිං තෙ අභිසම්භවෙම’’.

90.

‘‘කතාය [කතායං (සී. පී.)] වච්ඡස්ස කිසස්ස පූජා, ගච්ඡන්තු භොන්තො ඉසයො සාධුරූපා;
ඣානෙ රතා හොථ සදා සමාහිතා, එසා රතී පබ්බජිතස්ස සෙට්ඨා’’.

91.

‘‘සුත්වාන ගාථා පරමත්ථසංහිතා, සුභාසිතා ඉසිනා පණ්ඩිතෙන;
තෙ වෙදජාතා අනුමොදමානා, පක්කාමු [පක්කමු (ක.)] දෙවා දෙවපුරං යසස්සිනො.

92.

‘‘ගාථා ඉමා අත්ථවතී සුබ්‍යඤ්ජනා, සුභාසිතා ඉසිනා පණ්ඩිතෙන;
යො කොචිමා අට්ඨිකත්වා [අට්ඨිං කත්වා (ක.)] සුණෙය්‍ය, ලභෙථ පුබ්බාපරියං විසෙසං;
ලද්ධාන පුබ්බාපරියං විසෙසං, අදස්සනං මච්චුරාජස්ස ගච්ඡෙ’’.

93.

පටුන

‘‘සාලිස්සරො සාරිපුත්තො, මෙණ්ඩිස්සරො ච කස්සපො;
පබ්බතො අනුරුද්ධො ච, කච්චායනො ච දෙවලො [දෙවිලො (ස්‍යා. ක.)].

94.

‘‘අනුසිස්සො ච ආනන්දො, කිසවච්ඡො ච කොලිතො;
නාරදො උදායී ථෙරො [නාරදො පුණ්ණො මන්තානීපුත්තො (සී.)], පරිසා බුද්ධපරිසා;
සරභඞ්ගො ලොකනාථො, එවං ධාරෙථ ජාතක’’න්ති.

සරභඞ්ගජාතකං දුතියං.

523. අලම්බුසාජාතකං (3)

95.

‘‘අථ බ්‍රවි බ්‍රහා ඉන්දො, වත්‍රභූ ජයතං පිතා;
දෙවකඤ්ඤං පරාභෙත්වා, සුධම්මායං අලම්බුසං.

96.

‘‘මිස්සෙ දෙවා තං යාචන්ති, තාවතිංසා සඉන්දකා;
ඉසිප්පලොභනෙ [ඉසිපලොභිකෙ (සී. ස්‍යා.), ඉසිං පලොභිකෙ (පී.)] ගච්ඡ, ඉසිසිඞ්ගං අලම්බුසෙ.

97.

‘‘පුරායං අම්හෙ අච්චෙති [නාච්චෙති (ස්‍යා. ක.)], වත්තවා [වතවා (සී. ස්‍යා. පී.)] බ්‍රහ්මචරියවා;
නිබ්බානාභිරතො වුද්ධො [වද්ධො (පී.), බුද්ධො (ස්‍යා. ක.)], තස්ස මග්ගානි ආවර’’.

98.

‘‘දෙවරාජ කිමෙව ත්වං, මමෙව තුවං සික්ඛසි;
ඉසිප්පලොභනෙ [ඉසිපලොභිකෙ (සී. ස්‍යා.), ඉසිං පලොභිකෙ (පී.)] ගච්ඡ, සන්ති අඤ්ඤාපි අච්ඡරා.

99.

‘‘මාදිසියො පවරා චෙව, අසොකෙ නන්දනෙ වනෙ;
තාසම්පි හොතු පරියායො, තාපි යන්තු පලොභනා’’ [පලොභිකා (ස්‍යා. පී.)].

100.

‘‘අද්ධා හි සච්චං භණසි, සන්ති අඤ්ඤාපි අච්ඡරා;
තාදිසියො පවරා චෙව, අසොකෙ නන්දනෙ වනෙ.

101.

‘‘න තා එවං පජානන්ති, පාරිචරියං පුමං ගතා;
යාදිසං ත්වං පජානාසි, නාරි සබ්බඞ්ගසොභනෙ.

102.

‘‘ත්වමෙව ගච්ඡ කල්‍යාණි, ඉත්ථීනං පවරා චසි;
තවෙව වණ්ණරූපෙන, සවසමානයිස්සසි’’ [වසමාපායිස්සසි (ස්‍යා.), වසමානාමයිස්සසි (පී.), තං වසමානයිස්සසි (ක.)].

103.

‘‘න වාහං න ගමිස්සාමි, දෙවරාජෙන පෙසිතා;
විභෙමි චෙතං ආසාදුං, උග්ගතෙජො හි බ්‍රාහ්මණො.

104.

‘‘අනෙකෙ නිරයං පත්තා, ඉසිමාසාදියා ජනා;
ආපන්නා මොහසංසාරං, තස්මා ලොමානි හංසයෙ’’.

105.

‘‘ඉදං වත්වාන පක්කාමි, අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී;
මිස්සා මිස්සිතු [මිස්සෙතු (සී. ස්‍යා. පී.)] මිච්ඡන්තී, ඉසිසිඞ්ගං අලම්බුසා.

106.

‘‘සා ච තං වනමොගය්හ, ඉසිසිඞ්ගෙන රක්ඛිතං;
බිම්බජාලකසඤ්ඡන්නං, සමන්තා අඩ්ඪයොජනං.

107.

‘‘පාතොව පාතරාසම්හි, උදණ්හසමයං [උදයසමයං (ස්‍යා.), උදන්තසමයං (ක.)] පති;
අග්ගිට්ඨං පරිමජ්ජන්තං, ඉසිසිඞ්ගං උපාගමි’’.

108.

‘‘කා නු විජ්ජුරිවාභාසි, ඔසධී විය තාරකා;
විචිත්තහත්ථාභරණා [විචිත්තවත්ථාභරණා (සී.)], ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා [ආමුක්කමණිකුණ්ඩලා (?)].

109.

‘‘ආදිච්චවණ්ණසඞ්කාසා, හෙමචන්දනගන්ධිනී;
සඤ්ඤතූරූ මහාමායා, කුමාරී චාරුදස්සනා.

110.

‘‘විලග්ගා [විලාකා (සී. స్యా. පී.)] මුදුකා සුද්ධා, පාදා තෙ සුප්පතිට්ඨිතා;
ගමනා කාමනීයා [කමනා කමනීයා (සී. පී.)] තෙ, හරන්තියෙව මෙ මනො.

111.
‘‘අනුපුබ්බාව තෙ ඌරූ, නාගනාසසමූපමා;
විමට්ඨා තුය්හං සුස්සොණී, අක්ඛස්ස ඵලකං යථා.

112.
‘‘උප්පලස්සෙව කිඤ්ජක්ඛා, නාභි තෙ සාධු සණ්ඨිතා;
පූරා කණ්හඤ්ජනස්සෙව, දූරතො පටිදිස්සති.

113.
‘‘දුවිධා ජාතා උරජා, අවණ්ටා සාධු පච්චුදා;
පයොධරා අපතිතා [අප්පතීතා (සී. ස්‍යා. පී.)], අඩ්ඪලාබුසමා ථනා.

114.
‘‘දීඝා කම්බුතලාභාසා, ගීවා එණෙය්‍යකා යථා;
පණ්ඩරාවරණා වග්ගු, චතුත්ථමනසන්නිභා.

115.
‘‘උද්ධග්ගා ච අධග්ගා ච, දුමග්ගපරිමජ්ජිතා;
දුවිජා නෙලසම්භූතා, දන්තා තව සුදස්සනා.

116.
‘‘අපණ්ඩරා ලොහිතන්තා, ජිඤ්ජූක [ජිඤ්ජුක (සී. ස්‍යා. පී.)] ඵලසන්නිභා;
ආයතා ච විසාලා ච, නෙත්තා තව සුදස්සනා.

117.
‘‘නාතිදීඝා සුසම්මට්ඨා, කනකබ්‍යා [කනකග්ගා (පී.)] සමොචිතා;
උත්තමඞ්ගරුහා තුය්හං, කෙසා චන්දනගන්ධිකා.

118.
‘‘යාවතා කසිගොරක්ඛා, වාණිජානං [වණිජානං (පී.)] ච යා ගති;
ඉසීනඤ්ච පරක්කන්තං, සඤ්ඤතානං තපස්සිනං.

119.
‘‘න තෙ සමසමං පස්සෙ, අස්මිං පථවි [පුථුවි (පී.)] මණ්ඩලෙ;
කො වා ත්වං කස්ස වා පුත්තො, කථං ජානෙමු තං මයං’’.

120.

‘‘න පඤ්හකාලො භද්දන්තෙ, කස්සපෙවං ගතෙ සති;
එහි සම්ම රමිස්සාම, උභො අස්මාකමස්සමෙ;
එහි තං උපගූහිස්සං [උපගුය්හිස්සං (සයා.)], රතීනං කුසලො භව’’.

121.

‘‘ඉදං වත්වාන පක්කාමි, අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී;
මිස්සා මිස්සිතුමිච්ඡන්තී, ඉසිසිඞ්ගං අලම්බුසා’’.

122.

‘‘සො ච වෙගෙන නික්ඛම්ම, ඡෙත්වා දන්ධපරක්කමං [දන්ධපදක්කමං (ක.)];
තමුත්තමාසු වෙණීසු, අජ්ඣප්පත්තො [අජ්ඣාපත්තො (පී.)] පරාමසි;

123.

‘‘තමුදාවත්ත කල්‍යාණී, පලිස්සජි සුසොභනා [සුසොභණී (සයා. ක.)];
චවිතම්හි [චවි තම්හා (සයා. ක.)] බ්‍රහ්මචරියා, යථා තං අථ තොසිතා.

124.

‘‘මනසා අගමා ඉන්දං, වසන්තං නන්දනෙ වනෙ;
තස්සා සඞ්කප්පමඤ්ඤාය, මඝවා දෙවකුඤ්ජරො.

125.

‘‘පල්ලඞ්කං පහිණී ඛිප්පං, සොවණ්ණං සොපවාහනං;
සඋත්තරච්ඡදපඤ්ඤාසං, සහස්සපටියත්ථතං [පටිකත්ථතං (සී.)].

126.

‘‘තමෙනං තත්ථ ධාරෙසි, උරෙ කත්වාන සොභනා;
යථා එකමුහුත්තංව, තීණි වස්සානි ධාරයි.

127.

‘‘විමදො තීහි වස්සෙහි, පබුජ්ඣිත්වාන බ්‍රාහ්මණො;
අද්දසාසි හරිත [හරී (පී.)] රුක්ඛෙ, සමන්තා අග්ගියායනං.

128.

‘‘නවපත්තවනං ඵුල්ලං, කොකිලග්ගණසොසිතං;
සමන්තා පවිලොකෙත්වා, රුදං අස්සූනි වත්තයි.

129.

‘‘න ජුහෙ න ජපෙ [ජප්පෙ (ක.)] මන්තෙ, අග්ගිහුත්තං පහාපිතං;
කො නු මෙ පාරිචරියාය, පුබ්බෙ චිත්තං පලොභයි.

130.

‘‘අරඤ්ඤෙ මෙ විහරතො, යො මෙ තෙජා හ සම්භුතං [සම්භතං (පී.)];
නානාරත්නපරිපූරං, නාවංව ගණ්හි අණ්ණවෙ’’.

131.

‘‘අහං තෙ පාරිචරියාය, දෙවරාජෙන පෙසිතා;
අවධිං [අවධී (සයා. පී. ක.)] චිත්තං චිත්තෙන, පමාදො [පමාදා (සයා. පී.)] ත්වං න බුජ්ඣසි’’.

132.

‘‘ඉමානි කිර මං තාතො, කස්සපො අනුසාසති;
කමලාසදිසිත්ථියො [සරිසිත්ථියො (සයා. පී.)], තායො බුජ්ඣෙසි මාණව.

133.

‘‘උරෙ ගණ්ඩායො බුජ්ඣෙසි, තායො බුජ්ඣෙසි මාණව;
ඉච්චානුසාසි මං තාතො, යථා මං අනුකම්පකො.

134.

‘‘තස්සාහං වචනං නාකං, පිතු වුද්ධස්ස සාසනං;
අරඤ්ඤෙ නිම්මනුස්සම්හි, ස්වජ්ජ ඣායාමි [ස්වාජ්ජජ්ඣායාමි (සී. පී.)] එකකො.

135.

‘‘සොහං තථා කරිස්සාමි, ධිරත්ථු ජීවිතෙන මෙ;
පුන වා තාදිසො හෙස්සං, මරණං මෙ භවිස්සති’’.

136.

‘‘තස්ස තෙජං [තෙජඤ්ච (සී. පී.)] වීරියඤ්ච, ධිතිං [ධිතිඤ්ච (පී.)] ඤත්වා අවට්ඨිතං [සුවඩ්ඪිතං (සී.)];
සිරසා අග්ගහී පාදෙ, ඉසිසිඞ්ගං අලම්බුසා.

137.

‘‘මා මෙ කුජ්ඣ [කුජ්ඣි (පී.)] මහාවීර, මා මෙ කුජ්ඣ [කුජ්ඣි (පී.)] මහාඉසෙ;
මහා අත්ථො මයා චිණ්ණො, තිදසානං යසස්සිනං;
තයා සංකම්පිතං ආසි, සබ්බං දෙවපුරං තදා’’.

138.

‘‘තාවතිංසා ච යෙ දෙවා, තිදසානඤ්ච වාසවො;
ත්වඤ්ච භද්දෙ සුඛී හොහි, ගච්ඡ කඤ්ඤෙ යථාසුඛං’’.

139.

‘‘තස්ස පාදෙ ගහෙත්වාන, කත්වා ච නං පදක්ඛිණං;
අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වාන, තම්හා ඨානා අපක්කමි.

140.

‘‘යො ච තස්සාසි පල්ලඞ්කො, සොවණ්ණො සොපවාහනො;
සඋත්තරච්ඡදපඤ්ඤාසො, සහස්සපටියත්ථතො;
තමෙව පල්ලඞ්කමාරුය්හ, අගා දෙවාන සන්තිකෙ.

141.

‘‘තමොක්කමිව ආයන්තිං, ජලන්තිං විජ්ජුතං යථා;
පතීතො සුමනො විත්තො, දෙවින්දො අදදා වරං’’.

142.

‘‘වරඤ්චෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානමිස්සර;
නිසිප්පලොභිකා [න ඉසිපලොභිකා (සයා.), න ඉසිපලොභියං (පී.)]
ගච්ඡෙ, එතං සක්ක වරං වරෙ’’ති.

අලම්බුසාජාතකං තතියං.

524. සඞ්ඛපාලජාතකං (4)

143.

‘‘අරියාවකාසොසි පසන්නනෙත්තො, මඤ්ඤෙ භවං පබ්බජිතො කුලම්හා;
කථං නු විත්තානි පහාය භොගෙ, පබ්බජි නික්ඛම්ම ඝරා සපඤ්ඤ’’ [සපඤ්ඤො (සයා.), සපඤ්ඤා (පී.)].

144.

‘‘සයං විමානං නරදෙව දිස්වා, මහානුභාවස්ස මහොරගස්ස;
දිස්වාන පුඤ්ඤාන මහාවිපාකං, සද්ධායහං පබ්බජිතොම්හි රාජ’’.

145.

‘‘න කාමකාමා න භයා න දොසා, වාචං මුසා පබ්බජිතා භණන්ති;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, සුත්වාන මෙ ජායිහිතිප්පසාදො’’.

146.

‘‘වාණිජ්ජ [වණිජ්ජ (පී.)] රට්ඨාධිප ගච්ඡමානො, පථෙ අද්දසාසිම්හි භොජපුත්තෙ [මිලාචපුත්තෙ (සී. පී.)];

පවද්ධකායං උරගං මහන්තං, ආදාය ගච්ඡන්තෙ පමොදමානෙ’’.

147.

‘‘සොහං සමාගම්ම ජනින්ද තෙහි, පහට්ඨලොමො අවචම්හි භීතො;
කුහිං අයං නීයති [නියාති (ක.)] භීමකායො, නාගෙන කිං කාහථ භොජපුත්තා.

148.

‘‘නාගො අයං නීයති භොජනත්ථා [භොජනත්ථං (සී. ස්‍යා. පී.)], පවද්ධකායො උරගො මහන්තො;
සාදුඤ්ච ථූලඤ්ච මුදුඤ්ච මංසං, න ත්වං රසඤ්ඤාසි විදෙහපුත්ත.

149.

‘‘ඉතො මයං ගන්ත්වා සකං නිකෙතං [නිකෙතනං (පී.)], ආදාය සත්ථානි විකොපයිත්වා;
මංසානි භොක්ඛාම [භක්ඛාම (ස්‍යා.)] පමොදමානා, මයඤ්හි වෙ සත්තවො පන්නගානං.

150.

‘‘සචෙ අයං නීයති භොජනත්ථා, පවද්ධකායො උරගො මහන්තො;
දදාමි වො බලිබද්දානි [බලිවද්දානි (පී.)] සොළස, නාගං ඉමං මුඤ්චථ බන්ධනස්මා.

151.

‘‘අද්ධා හි නො භක්ඛො අයං මනාපො, බහූ ච නො උරගා භුත්තපුබ්බා [බහුං ච නො උරගො භුත්තපුබ්බො (ක.)];
කරොම තෙ තං වචනං අළාර [ආළාර (ක.) එවමුපරිපි], මිත්තඤ්ච නො හොහි විදෙහපුත්ත.

152.

‘‘තදස්සු තෙ බන්ධනා මොචයිංසු, යං නත්ථුතො පටිමොක්කස්ස පාසෙ;
මුත්තො ච සො බන්ධනා නාගරාජා, පක්කාමි පාචීනමුඛො මුහුත්තං.

153.

‘‘ගන්ත්වාන පාචීනමුඛො මුහුත්තං, පුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි පලොකයී මං;
තදාස්සහං පිට්ඨිතො අන්වගච්ඡිං, දසඞ්ගුලිං අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා.

154.

‘‘ගච්ඡෙව ඛො ත්වං තරමානරූපො, මා තං අමිත්තා පුනරග්ගහෙසුං;
දුක්ඛො හි ලුද්දෙහි පුනා සමාගමො, අදස්සනං භොජපුත්තාන ගච්ඡ.

155.

‘‘අගමාසි සො රහදං විප්පසන්නං, නීලොභාසං රමණීයං සුතිත්ථං;
සමොතතං [සමොනතං (සයා. ක.)] ජම්බුභි වෙතසාභි, පාවෙක්ඛි නිත්තිණ්ණභයො පතීතො.

156.

‘‘සො තං පවිස්ස න චිරස්ස නාගො, දිබ්බෙන මෙ පාතුරහු ජනින්ද;
උපට්ඨහී මං පිතරංව පුත්තො, හදයඞ්ගමං කණ්ණසුඛං භණන්තො.

157.

‘‘ත්වං මෙසි මාතා ච පිතා [පිතා ච (පී.)] අළාර, අබ්භන්තරො පාණදදො සහායො;
සකඤ්ච ඉද්ධිං පටිලාභකොස්මි [පටිලාභිතොස්මි (පී.)], අළාර පස්ස මෙ නිවෙසනානි;
පහූතභක්ඛං බහුඅන්නපානං, මසක්කසාරං විය වාසවස්ස’’.

158.

‘‘තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං, අසක්ඛරා චෙව මුදූ සුභා ච;
නීචත්තිණා [නීචා තිණා (සයා. පී.)] අප්පරජා ච භූමි, පාසාදිකා යත්ථ ජහන්ති සොකං.

159.

‘‘අනාවකුලා වෙළුරියූපනීලා, චතුද්දිසං අම්බවනං සුරම්මං;
පක්කා ච පෙසී ච ඵලා සුඵුල්ලා, නිච්චොතුකා ධාරයන්තී ඵලානි.

160.

‘‘තෙසං වනානං නරදෙව මජ්ඣෙ, නිවෙසනං භස්සරසන්නිකාසං;
රජතග්ගළං සොවණ්ණමයං උළාරං, ඔභාසතී විජ්ජුරිවන්තලික්ඛෙ.

161.

‘‘මණීමයා සොණ්ණමයා [සොවණ්ණමයා (සී. සයා. පී.)] උළාරා, අනෙකචිත්තා සතතං සුනිම්මිතා;
පරිපූරා කඤ්ඤාහි අලඞ්කතාභි, සුවණ්ණකායූරධරාහි රාජ.

162.

‘‘සො සඞ්ඛපාලො තරමානරූපො, පාසාදමාරුය්හ අනොමවණ්ණො;

සහස්සථම්භං අතුලානුභාවං, යත්ථස්ස භරියා මහෙසී අහොසි.

163.

‘‘එකා ච නාරී තරමානරූපා, ආදාය වෙළුරියමයං මහග්ඝං;
සුභං මණිං ජාතිමන්තූපපන්නං, අචොදිතා ආසනමබ්භිහාසි.

164.

‘‘තතො මං උරගො හත්ථෙ ගහෙත්වා, නිසීදයී පාමුඛආසනස්මිං;
ඉදමාසනං අත්‍ර භවං නිසීදතු, භවඤ්හි මෙ අඤ්ඤතරො ගරූනං.

165.

‘‘අඤ්ඤා ච නාරී තරමානරූපා, ආදාය වාරිං උපසඞ්කමිත්වා;
පාදානි පක්ඛාලයී මෙ ජනින්ද, භරියාව [භරියා ච (පී.)] භත්තු පතිනො පියස්ස.

166.

‘‘අපරා ච නාරී තරමානරූපා, පග්ගය්හ සොවණ්ණමයාය [සොවණ්ණමයා (පී.)] පාතියා;
අනෙකසූපං විවිධං වියඤ්ජනං, උපනාමයී භත්ත මනුඤ්ඤරූපං.

167.

‘‘තුරියෙහි [තූරියෙහි (ක.)] මං භාරත භුත්තවන්තං, උපට්ඨහුං භත්තු මනො විදිත්වා;
තතුත්තරිං [තදුත්තරිං (ක.)] මං නිපතී මහන්තං, දිබ්බෙහි කාමෙහි අනප්පකෙහි.

168.

‘‘භරියා මමෙතා තිසතා අළාර, සබ්බත්තමජ්ඣා පදුමුත්තරාභා;
අළාර එතාස්සු තෙ කාමකාරා, දදාමි තෙ තා පරිචාරයස්සු.

169.

‘‘සංවච්ඡරං දිබ්බරසානුභුත්වා, තදාස්සුහං [තදස්සහං (පී.)] උත්තරිමජ්ඣභාසිං [උත්තරි පච්චභාසිං (සී. ස්‍යා.), උත්තරිං පච්චභාසිං (පී.)];
නාගස්සිදං කින්ති කථඤ්ච ලද්ධං, කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං’’.

170.

‘‘අධිච්ච ලද්ධං පරිණාමජං තෙ, සයංකතං උදාහු දෙවෙහි දින්නං;
පුච්ඡාමි තං [තෙ (පී.)] නාගරාජෙතමත්ථං, කථජ්ඣගමාසි විමානසෙට්ඨං’’.

171.

‘‘නාධිච්ච ලද්ධං න පරිණාමජං මෙ, න සයංකතං නාපි දෙවෙහි දින්නං;
සකෙහි කම්මෙහි අපාපකෙහි, පුඤ්ඤෙහි මෙ ලද්ධමිදං විමානං’’.

172.

‘‘කිං තෙ වතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං, කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
අක්ඛාහි මෙ නාගරාජෙතමත්ථං, කථං නු තෙ ලද්ධමිදං විමානං’’.

173.

‘‘රාජා අහොසිං මගධානමිස්සරො, දුයොධනො නාම මහානුභාවො;
සො ඉත්තරං ජීවිතං සංවිදිත්වා, අසස්සතං විපරිණාමධම්මං.

174.

‘‘අන්නඤ්ච පානඤ්ච පසන්නචිත්තො, සක්කච්ච දානං විපුලං අදාසිං [අදාසි (පී.)];
ඔපානභූතං මෙ ඝරං තදාසි, සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.

175.

[අයං ගාථා පී. පොත්ථකෙ නත්ථි] ‘‘මාලඤ්ච ගන්ධඤ්ච විලෙපනඤ්ච, පදීපියං [පදීපයං (ස්‍යා. ක.)] යානමුපස්සයඤ්ච;
අච්ඡාදනං සෙය්‍යමථන්නපානං, සක්කච්ච දානානි අදම්හ තත්ථ [අයං ගාථා පී. පොත්ථකෙ නත්ථි].

176.

‘‘තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං, තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
තෙනෙව මෙ ලද්ධමිදං විමානං, පහූතභක්ඛං බහුඅන්නපානං’’;
‘‘නච්චෙහි ගීතෙහි චුපෙතරූපං, චිරට්ඨිතිකං න ච සස්සතායං.

177.

‘‘අප්පානුභාවා තං මහානුභාවං, තෙජස්සිනං හන්ති අතෙජවන්තො;
කිමෙව දාඨාවුධ කිං පටිච්ච, හත්ථත්ත [හත්ථත්ථ (සී. ස්‍යා. පී.)] මාගච්ඡි වනිබ්බකානං [වණිබ්බකානං (සී.)].

178.

‘‘භයං නු තෙ අන්වගතං මහන්තං, තෙජො නු තෙ නාන්වගං දන්තමූලං;
කිමෙව දාඨාවුධ කිං පටිච්ච, කිලෙසමාපජ්ජි වනිබ්බකානං’’.

179.

‘‘න මෙ භයං අන්වගතං මහන්තං, තෙජො න සක්කා මම තෙහි හන්තුං [තෙහිහන්තුං (සයා. ක.)];
සතඤ්ච ධම්මානි සුකිත්තිතානි, සමුද්දවෙලාව දුරච්චයානි.

180.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං අළාර, උපොසථං නිච්චමුපාවසාමි;
අථාගමුං සොළස භොජපුත්තා, රජ්ජුං ගහෙත්වාන දළ්හඤ්ච පාසං.

181.

‘‘භෙත්වාන නාසං අතිකස්ස [අන්තකස්ස (ක.)] රජ්ජුං, නයිංසු මං සම්පරිගය්හ ලුද්දා;
එතාදිසං දුක්ඛමහං තිතික්ඛං [තිතික්ඛිං (පී.)], උපොසථං අප්පටිකොපයන්තො’’.

182.

‘‘එකායනෙ තං පථෙ අද්දසංසු, බලෙන වණ්ණෙන චුපෙතරූපං;
සිරියා පඤ්ඤාය ච භාවිතොසි, කිං පත්ථයං [කිමත්ථියං (සී. සයා. පී.)] නාග තපො කරොසි.

183.

‘‘න පුත්තහෙතූ න ධනස්ස හෙතු, න ආයුනො චාපි අළාර හෙතු;
මනුස්සයොනිං අභිපත්ථයානො, තස්මා පරක්කම්ම තපො කරොමි’’.

184.

‘‘ත්වං ලොහිතක්ඛො විහතන්තරංසො, අලඞ්කතො කප්පිතකෙසමස්සු;
සුරොසිතො ලොහිතචන්දනෙන, ගන්ධබ්බරාජාව දිසා පභාසසි [පභාසි (ක.)].

185.

‘‘දෙවිද්ධිපත්තොසි මහානුභාවො, සබ්බෙහි කාමෙහි සමඞ්ගිභූතො;
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙතමත්ථං, සෙය්‍යො ඉතො කෙන මනුස්සලොකො’’.

186.

‘‘අළාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා, සුද්ධී ච සංවිජ්ජති සංයමො වා;
අහඤ්ච ලද්ධාන මනුස්සයොනිං, කාහාමි ජාතිමරණස්ස අන්තං’’.

187.

‘‘සංවච්ඡරො මෙ වසතො [වුසිතො (පී.)] තවන්තිකෙ, අන්නෙන පානෙන උපට්ඨිතොස්මි;
ආමන්තයිත්වාන පලෙමි නාග, චිරප්පවුට්ඨොස්මි [චිරප්පවුත්ථො අස්මි (පී.)] අහං ජනින්ද’’.

188.

‘‘පුත්තා ච දාරා අනුජීවිනො ච [ච’නුජීවිනො (සී. පී.)], නිච්චානුසිට්ඨා උපතිට්ඨතෙ තං;
කච්චින්නු තං නාභිසපිත්ථ [නාභිසංසිත්ථ (සී. පී.)] කොචි, පියඤ්හි මෙ දස්සනං තුය්හං [තුය්හ (පී.)] අළාර’’.

189.

‘‘යථාපි මාතූ ච පිතූ අගාරෙ, පුත්තො පියො පටිවිහිතො වසෙය්‍ය [සෙය්‍යො (පී.)];
තතොපි මය්හං ඉධමෙව සෙය්‍යො, චිත්තඤ්හි තෙ නාග මයී පසන්නං’’.

190.

‘‘මණී මමං විජ්ජති ලොහිතඞ්කො [ලොහිතඞ්ගො (ක.)], ධනාහරො මණිරතනං උළාරං;
ආදාය ත්වං [තං (පී.)] ගච්ඡ සකං නිකෙතං, ලද්ධා ධනං තං මණිමොස්සජස්සු’’.

191.

‘‘දිට්ඨා මයා මානුසකාපි කාමා, අසස්සතා විපරිණාමධම්මා;
ආදීනවං කාමගුණෙසු දිස්වා, සද්ධායහං පබ්බජිතොම්හි රාජ.

192.

‘‘දුමප්ඵලානීව පතන්ති මාණවා, දහරා ච වුද්ධා ච සරීරභෙදා;
එතම්පි දිස්වා පබ්බජිතොම්හි රාජ, අපණ්ණකං සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යො’’.

193.

‘‘අද්ධා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුඨානචින්තිනො;
නාගඤ්ච සුත්වාන තවඤ්චළාර, කාහාමි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි’’.

194.

‘‘අද්ධා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුඨානචින්තිනො;

නාගඤ්ච සුත්වාන මමඤ්ච රාජ, කරොහි පුඤ්ඤානි අනප්පකානී''ති.

සඞ්ඛපාලජාතකං චතුත්ථං.

525. චූළසුතසොමජාතකං (5)

195.

''ආමන්තයාමි නිගමං, මිත්තාමච්චෙ පරිස්සජෙ [පාරිසජ්ජෙ (සී. ස්‍යා.)];

සිරස්මිං පලිතං ජාතං, පබ්බජ්ජං දානි රොචහං''.

196.

''අභුම්මෙ කථං නු භණසි, සල්ලං මෙ දෙව උරසි කප්පෙසි [කම්පෙසි (පී.)];

සත්තසතා තෙ භරියා, කථං නු තෙ තා භවිස්සන්ති''.

197.

''පඤ්ඤායිහින්ති එතා, දහරා අඤ්ඤම්පි තා ගමිස්සන්ති;

සග්ගඤ්චස්ස පත්ථයානො, තෙන අහං පබ්බජිස්සාමි''.

198.

''දුල්ලද්ධං මෙ ආසි සුතසොම, යස්ස තෙ හොමහං මාතා;

යං මෙ විලපන්තියා, අනපෙක්ඛො පබ්බජසි දෙව.

199.

''දුල්ලද්ධං මෙ ආසි සුතසොම, යං තං අහං විජායිස්සං;

යං මෙ විලපන්තියා, අනපෙක්ඛො පබ්බජසි දෙව''.

200.

''කො නාමෙසො ධම්මො, සුතසොම කා ච නාම පබ්බජ්ජා;

යං නො අම්හෙ ජිණ්ණෙ, අනපෙක්ඛො පබ්බජසි දෙව.

201.

''පුත්තාපි තුය්හං බහවො, දහරා අප්පත්තයොබ්බනා;

මඤ්ජූ තෙපි [තෙ (සී. පී.)] තං අපස්සන්තා, මඤ්ඤෙ දුක්ඛං නිගච්ඡන්ති''.

202.

''පුත්තෙහි ච මෙ එතෙහි, දහරෙහි අප්පත්තයොබ්බනෙහි;

මඤ්ජූහි සබ්බෙහිපි තුම්හෙහි, චිරම්පි ඨත්වා විනාසභාවො'' [විනාභාවො (සී. ස්‍යා. පී.)].

203.

‘‘ඡින්නං නු තුය්හං හදයං, අදු තෙ [ආදු (සී. පී.), ආදූ (ස්‍යා.)] කරුණා ච නත්ථි අම්හෙසු;

යං නො විකන්දන්තියො [වික්කන්දන්තියො (සී.)], අනපෙක්ඛො පබ්බජසි දෙව’’.

204.

‘‘න ච මය්හං ඡින්නං හදයං, අත්ථි කරුණාපි මය්හං තුම්හෙසු;

සග්ගඤ්ච පත්ථයානො, තෙන අහං [තෙනාහං (සී. ස්‍යා.), තෙනමහං (පී.)] පබ්බජිස්සාමි’’.

205.

‘‘දුල්ලද්ධං මෙ ආසි, සුතසොම යස්ස තෙ අහං භරියා;

යං මෙ විලපන්තියා, අනපෙක්ඛො පබ්බජසි දෙව.

206.

‘‘දුල්ලද්ධං මෙ ආසි, සුතසොම යස්ස තෙ අහං භරියා;

යං මෙ කුච්ඡිපටිසන්ධිං [මං කුච්ඡිමතිං සන්තිං (පී.)], අනපෙක්ඛො පබ්බජසි දෙව.

207.

‘‘පරිපක්කො මෙ ගබ්භො, කුච්ඡිගතො යාව නං විජායාමි;

මාහං එකා විධවා, පච්ඡා දුක්ඛානි අද්දක්ඛිං’’.

208.

‘‘පරිපක්කො තෙ ගබ්භො, කුච්ඡිගතො ඉඞ්ඝ ත්වං [ත්ව (සී.), නං (පී.)] විජායස්සු;

පුත්තං අනොමවණ්ණං, තං හිත්වා පබ්බජිස්සාමි’’.

209.

‘‘මා ත්වං චන්දෙ රුදි, මා සොචි වනතිමිරමත්තක්ඛි;

ආරොහ වරපාසාදං [ච පාසාදං (පී.)], අනපෙක්ඛො අහං ගමිස්සාමි’’.

210.

‘‘කො තං අම්ම කොපෙසි, කිං රොදසි පෙක්ඛසි ච මං බාළ්හං;

කං අවජ්ඣං ඝාතෙමි [ඝාතෙමි කං අවජ්ඣං (පී.), තං අවජ්ඣං ඝාතෙමි (ක.)], ඤාතීනං උදික්ඛමානානං’’.

211.

‘‘න හි සො සක්කා හන්තුං, විජිතාවී [ජීවිතාවී (පී.)] යො මං තාත කොපෙසි;

පිතා තෙ මං තාත අවච, අනපෙක්ඛො අහං ගමිස්සාමි’’.

212.

‘‘යොහං පුබ්බෙ නියාමි, උය්‍යානං මත්තකුඤ්ජරෙ ච යොධෙමි;
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ, කථං නු දානි කරිස්සාමි’’.

213.

‘‘මාතුච්ච [මාතු ච (සී.ස්‍යා.)] මෙ රුදන්ත්‍යා [රුදත්‍යා (පී.)], ජෙට්ඨස්ස ච භාතුනො අකාමස්ස;
හත්ථෙපි තෙ ගහෙස්සං, න හි ගච්ඡසි [ගඤ්ඡිසි (පී.)] නො අකාමානං’’.

214.

‘‘උට්ඨෙහි ත්වං ධාති, ඉමං කුමාරං රමෙහි අඤ්ඤත්ථ;
මා මෙ පරිපන්ථමකාසි [මකා (සී. පී.)], සග්ගං මම පත්ථයානස්ස’’.

215.

‘‘යං නූනිමං දදෙය්‍යං [ජහෙය්‍යං (පී.)] පභඞ්කරං, කො නු මෙ ඉමිනාත්ථො [කො නු මෙ ඉමිනා අත්ථො (සී. ස්‍යා.), කො නු මෙ නත්ථො (පී.)];
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ, කිං නු මෙනං කරිස්සාමි’’.

216.

‘‘කොසො ච තුය්හං විපුලො, කොට්ඨාගාරඤ්ච තුය්හං පරිපූරං;
පථවී ච තුය්හං විජිතා, රමස්සු මා පබ්බජි [පබ්බජස්සු (සී.), පබ්බජ (පී.)] දෙව’’.

217.

‘‘කොසො ච මය්හං විපුලො, කොට්ඨාගාරඤ්ච මය්හං පරිපූරං;
පථවී ච මය්හං විජිතා, තං හිත්වා පබ්බජිස්සාමි’’.

218.

‘‘මය්හම්පි ධනං පහූතං, සඞ්ඛාතුං [සඞ්ඛ්‍යාතුං (සී.)] නොපි දෙව සක්කොමි;
තං තෙ දදාමි සබ්බම්පි [තං දෙව තෙ දදාමි සබ්බම්පි (සී.), තං තෙ දදාමි සබ්බං (පී.)], රමස්සු මා පබ්බජි දෙව’’.

219.

‘‘ජානාමි [ජානාමි තෙ (සී. ස්‍යා.)] ධනං පහූතං, කුලවද්ධන පූජිතො තයා චස්මි;
සග්ගඤ්ච පත්ථයානො, තෙන අහං පබ්බජිස්සාමි’’.

220.

‘‘උක්කණ්ඨිතොස්මි බාළ්හං, අරති මං සොමදත්ත ආවිසති [ආවීසති (ක.)];
බහුකාපි [බහුකා හි (සී. ස්‍යා.)] මෙ අන්තරායා, අජ්ජෙවාහං පබ්බජිස්සාමි’’.

221.

‘‘ඉදඤ්ච තුය්හං රුචිතං, සුතසොම අජ්ජෙව දානි ත්වං පබ්බජ;
අහම්පි පබ්බජිස්සාමි, න උස්සහෙ තයා විනා අහං ඨාතුං’’.

222.

‘‘න හි සක්කා පබ්බජිතුං, නගරෙ න හි පච්චති ජනපදෙ ච’’;
‘‘සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ, කථං නු දානි කරිස්සාම’’.

223.

‘‘උපනීයතිදං මඤ්ඤෙ, පරිත්තං උදකංව චඞ්කවාරම්හි;
එවං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ, න ච පමජ්ජිතුං කාලො.

224.

‘‘උපනීයතිදං මඤ්ඤෙ, පරිත්තං උදකංව චඞ්කවාරම්හි;
එවං සුපරිත්තකෙ ජීවිතෙ, අන්ධබාලා [අථ බාලා (සී. ස්‍යා. පී.)] පමජ්ජන්ති.

225.

‘‘තෙ වඩ්ඪයන්ති නිරයං, තිරච්ඡානයොනිඤ්ච පෙත්තිවිසයඤ්ච;
තණ්හාය බන්ධනබද්ධා, වඩ්ඪෙන්ති අසුරකායං’’.

226.

‘‘ඌහඤ්ඤතෙ රජග්ගං, අවිදූරෙ පුබ්බකම්හි ච [පුප්ඵකම්හි ච (සී. පී.)] පාසාදෙ;
මඤ්ඤෙ නො කෙසා ඡින්නා, යසස්සිනො ධම්මරාජස්ස’’.

227.

‘‘අයමස්ස පාසාදො, සොවණ්ණ [සොවණ්ණො (පී.)] පුප්ඵමාල්‍යවීතිකිණ්ණො;
යහිං [යම්හි (පී.)] මනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

228.

‘‘අයමස්ස පාසාදො, සොවණ්ණපුප්ඵමාල්‍යවීතිකිණ්ණො;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

229.

‘‘ඉදමස්ස කූටාගාරං, සොවණ්ණපුප්ඵමාල්‍යවීතිකිණ්ණං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

230.

‘‘ඉදමස්ස කූටාගාරං, සොවණ්ණ [සොවණ්ණං (පී.)] පුප්ඵමාල්‍යවීතිකිණ්ණං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

231.

‘‘අයමස්ස අසොකවනිකා, සුපුප්ඵිතා සබ්බකාලිකා රම්මා;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

232.

‘‘අයමස්ස අසොකවනිකා, සුපුප්ඵිතා සබ්බකාලිකා රම්මා;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

233.

‘‘ඉදමස්ස උය්‍යානං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

234.

‘‘ඉදමස්ස උය්‍යානං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

235.

‘‘ඉදමස්ස කණිකාරවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

236.

‘‘ඉදමස්ස කණිකාරවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

237.

‘‘ඉදමස්ස පාටලිවනං [පාටලීවනං (සී.)], සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

238.

‘‘ඉදමස්ස පාටලිවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

239.

‘‘ඉදමස්ස අම්බවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

240.

‘‘ඉදමස්ස අම්බවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන.

241.

‘‘අයමස්ස පොක්ඛරණී, සඤ්ඡන්නා අණ්ඩජෙහි වීතිකිණ්ණා;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

242.

‘‘අයමස්ස පොක්ඛරණී, සඤ්ඡන්නා අණ්ඩජෙහි වීතිකිණ්ණා;
යහිමනුවිචරි රාජා, පරිකිණ්ණො ඤාතිසඞ්ඝෙන’’.

243.

‘‘රාජා වො ඛො [රාජා ඛො (සී. ස්‍යා. පී.)] පබ්බජිතො, සුතසොමො රජ්ජං ඉමං පහත්වාන [පහන්ත්වාන (ස්‍යා. ක.)];
කාසායවත්ථවසනො, නාගොව එකකො [එකකොව (සී.)] චරති’’.

244.

‘‘මාස්සු පුබ්බෙ රතිකීළිතානි, හසිතානි ච අනුස්සරිත්ථ [අනුස්සරිත්ථො (පී.)];
මා වො කාමා හනිංසු, රම්මං හි [සුරම්මඤ්හි (ස්‍යා. ක.)] සුදස්සනං [සුදස්සනං නාම (සී.)] නගරං.

245.

‘‘මෙත්තචිත්තඤ්ච [මෙත්තඤ්ච (පී.)] භාවෙථ, අප්පමාණං දිවා ච රත්තො ච;
අගච්ඡිත්ථ [අථ ගඤ්ඡිත්ථ (සී. ස්‍යා. පී.)] දෙවපුර, ආවාසං පුඤ්ඤකම්මින’’න්ති [පුඤ්ඤකම්මානන්ති (පී.)].

චූළසුතසොමජාතකං පඤ්චමං.

චත්තාලීසනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

සුවපණ්ඩිතජම්බුකකුණ්ඩලිනො, වරකඤ්ඤමලම්බුසජාතකඤ්ච;
පවරුත්තමසඞ්ඛසිරීව්හයකො, සුතසොමඅරින්දමරාජවරො.

18. පණ්ණාසනිපාතො

526. නිළිනිකාජාතකං (1)

1.

‘‘උද්දය්හතෙ [උඩ්ඩය්හතෙ (සී. පී.)] ජනපදො, රට්ඨඤ්චාපි විනස්සති;
එහි නිළිනිකෙ [නිළිකෙ (සී.ස්‍යා. පී.), එවමුපරිපි] ගච්ඡ, තං මෙ බ්‍රාහ්මණමානය’’.

2.

‘‘නාහං දුක්ඛක්ඛමා රාජ, නාහං අද්ධානකොවිදා;
කථං අහං ගමිස්සාමි, වනං කුඤ්ජරසෙවිතං’’.

3.

‘‘ඵීතං ජනපදං ගන්ත්වා, හත්ථිනා ච රථෙන ච;
දාරුසඞ්ඝාටයානෙන, එවං ගච්ඡ නිළිනිකෙ.

4.

‘‘හත්ථිඅස්සරථෙ පත්තී, ගච්ඡෙවාදාය ඛත්තියෙ;
තවෙව වණ්ණරූපෙන, වසං තමානයිස්සසි’’.

5.

‘‘කදලීධජපඤ්ඤාණො, ආභුජීපරිවාරිතො;
එසො පදිස්සති රම්මො, ඉසිසිඞ්ගස්ස අස්සමො.

6.

‘‘එසො අග්ගිස්ස සඞ්ඛාතො, එසො ධූමො පදිස්සති;
මඤ්ඤෙ නො අග්ගිං හාපෙති, ඉසිසිඞ්ගො මහිද්ධිකො’’.

7.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තිං, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලං;
ඉසිසිඞ්ගො පාවිසි භීතො, අස්සමං පණ්ණඡාදනං.

8.

‘‘අස්සමස්ස ච සා ද්වාරෙ, ගෙණ්ඩුකෙනස්ස [හෙණ්ඩුකෙනස්ස (සී. පී.)] කීළති;
විදංසයන්තී අඞ්ගානි, ගුය්හං පකාසිතානි ච.

9.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන කීළන්තිං, පණ්ණසාලගතො ජටී;
අස්සමා නික්ඛමිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

10.

‘‘අම්භො කො නාම සො රුක්ඛො, යස්ස තෙවංගතං ඵලං;
දූරෙපි ඛිත්තං පච්චෙති, න තං ඔහාය ගච්ඡති’’.

11.

‘‘අස්සමස්ස මම [මං (සී.)] බ්‍රහ්මෙ, සමීපෙ ගන්ධමාදනෙ;
බහවො [පබ්බතෙ (සී.)] තාදිසා රුක්ඛා, යස්ස තෙවංගතං ඵලං;
දූරෙපි ඛිත්තං පච්චෙති, න මං ඔහාය ගච්ඡති’’.

12.

‘‘එතු [එතු (සී. ස්‍යා. ක.)] භවං අස්සමිමං අදෙතු, පජ්ජඤ්ච භක්ඛඤ්ච පටිච්ඡ දම්මි;
ඉදමාසනං අත්‍ර භවං නිසීදතු, ඉතො භවං මූලඵලානි භුඤ්ජතු’’ [ඛාදතු (සී.)].

13.

‘‘කිං තෙ ඉදං ඌරුනමන්තරස්මිං, සුපිච්ඡිතං කණ්හරිවප්පකාසති;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, කොසෙ නු තෙ උත්තමඞ්ගං පවිට්ඨං’’.

14.

‘‘අහං වනෙ මූලඵලෙසනං චරං, ආසාදයිං [අස්සාදයිං (ක.)] අච්ඡං සුඝොරරූපං;
සො මං පතිත්වා සහසාජ්ඣපත්තො, පනුජ්ජ මං අබ්බහි [අබ්බුහි (ස්‍යා. ක.)] උත්තමඞ්ගං.

15.

‘‘ස්වායං වණො ඛජ්ජති කණ්ඩුවායති, සබ්බඤ්ච කාලං න ලභාමි සාතං;
පහො භවං කණ්ඩුමිමං විනෙතුං, කුරුතං භවං යාචිතො බ්‍රාහ්මණත්ථං’’.

16.

‘‘ගම්භීරරූපො තෙ වණො සලොහිතො, අපූතිකො වණගන්ධො [පක්කගන්ධො (සී.), පන්නගන්ධො (ස්‍යා. පී.)] මහා ච;
කරොමි තෙ කිඤ්චි කසායයොගං, යථා භවං පරමසුඛී භවෙය්‍ය’’.

17.

‘‘න මන්තයොගා න කසායයොගා, න ඔසධා බ්‍රහ්මචාරි [බ්‍රහ්මචාරී (සී. ස්‍යා. පී.)] කමන්ති;

සට්ටෙ මුදුකෙන [යං තෙ මුදු තෙන (සී.), යං තෙ මුදූ තෙන (පී.)] විනෙහි කණ්ඩුං [කණ්ඩුකං (පී.)], යථා අහං පරමසුඛී භවෙය්‍යං''.

18.

''ඉතො නු භොතො කතමෙන අස්සමො, කච්චි භවං අභිරමසි [අභිරමසී (පී.)] අරඤ්ඤෙ;
කච්චි නු තෙ [කච්චි තෙ (පී.)] මූලඵලං පහූතං, කච්චි භවන්තං න විහිංසන්ති වාළා''.

19.

''ඉතො උජුං උත්තරායං දිසායං, ඛෙමානදී හිමවතා පභාවී [පභාති (සී. පී.)];
තස්සා තීරෙ අස්සමො මය්හ රම්මො, අහො භවං අස්සමං මය්හං පස්සෙ.

20.

''අම්බා ච සාලා තිලකා ච ජම්බුයො, උද්දාලකා පාටලියො ච ඵුල්ලා;
සමන්තතො කිම්පුරිසාභිගීතං, අහො භවං අස්සමං මය්හං පස්සෙ.

21.

''තාලා ච මූලා ච ඵලා ච මෙත්ථ, වණ්ණෙන ගන්ධෙන උපෙතරූපං;
තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං, අහො භවං අස්සමං මය්හං පස්සෙ.

21.

''ඵලා ච මූලා ච පහූතමෙත්ථ, වණ්ණෙන ගන්ධෙන රසෙනුපෙතා;
ආයන්ති ච ලුද්දකා තං පදෙසං, මා මෙ තතො මූලඵලං අභාසුං''.

23.

''පිතා මමං මූලඵලෙසනං ගතො, ඉදානි ආගච්ඡති සායකාලෙ;
උභොව ගච්ඡාමසෙ අස්සමං තං, යාව පිතා මූලඵලතො එතු''.

24.

''අඤ්ඤෙ බහූ ඉසයො සාධුරූපා, රාජීසයො අනුමග්ගෙ වසන්ති;
තෙ යෙව පුච්ඡෙසි මමස්සමං තං, තෙ තං නයිස්සන්ති මමං සකාසෙ''.

25.

''න තෙ කට්ඨානි භින්නානි, න තෙ උදකමාභතං;

අග්ගීපි තෙ න හාපිතො [හාසිතො (සී.ස්‍යා.)], කිං නු මන්දොව ඣායසි.

26.

‘‘භින්නානි කට්ඨානි හුතො ච අග්ගි, තපනීපි තෙ සමිතා බ්‍රහ්මචාරී [බ්‍රහ්මචාරි (?)];

පීඨඤ්ච මය්හං උදකඤ්ච හොති, රමසි තුවං [ත්වං (සී.)] බ්‍රහ්මභූතො පුරත්ථා.

27.

‘‘අභින්නකට්ඨොසි අනාභතොදකො, අහාපිතග්ගීසි [අහාපිතග්ගීපි (ක.)] අසිද්ධභොජනො [අසිට්ඨභොජනො (ක.)];

න මෙ තුවං ආලපසී මමජ්ජ, නට්ඨං නු කිං චෙතසිකඤ්ච දුක්ඛං’’.

28.

‘‘ඉධාගමා ජටිලො බ්‍රහ්මචාරී, සුදස්සනෙය්‍යො සුතනූ විනෙති;

නෙවාතිදීඝො න පනාතිරස්සො, සුකණ්හකණ්හච්ඡදනෙහි භොතො.

29.

‘‘අමස්සුජාතො අපුරාණවණ්ණී, ආධාරරූපඤ්ච පනස්ස කණ්ඨෙ;

ද්වෙ යමා [ද්වෙ පස්ස (සී.), ද්වාස්ස (පී.)] ගණ්ඩා උරෙසු ජාතා, සුවණ්ණතින්දුකනිභා [සුවණ්ණපින්දූපනිභා (සී.), සුවණ්ණතිණ්ඩුසන්නිභා (ස්‍යා.), සොවන්නපිණ්ඩූපනිභා (පී.)] පභස්සරා.

30.

‘‘මුඛඤ්ච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යං, කණ්ණෙසු ලම්බන්ති ච කුඤ්චිතග්ගා;

තෙ ජොතරෙ චරතො මාණවස්ස, සුත්තඤ්ච යං සංයමනං ජටානං.

31.

‘‘අඤ්ඤා ච තස්ස සංයමානි [සංයමනී (සී. පී.)] චතස්සො, නීලා පීතා [නීලාපි තා (පී.)] ලොහිතිකා [ලොහිතකා (ස්‍යා. පී. ක.)] ච සෙතා;

තා පිංසරෙ [සංසරෙ (සී. ස්‍යා.)] චරතො මාණවස්ස, තිරිටි [චිරීටි (සී. පී.)] සඞ්ඝාරිව පාවුසම්හි.

32.

‘‘න මිඛලං මුඤ්ජමයං ධාරෙති, න සන්ථරෙ [සන්තචෙ (සී.), සන්තචං (පී.), සන්තරෙ (ක.)] නො පන පබ්බජස්ස;

තා ජොතරෙ ජඝනන්තරෙ [ජඝනවරෙ (සී. පී.)] විලග්ගා, සතෙරතා විජ්ජුරිවන්තලික්ඛෙ.

33.

‘‘අබීලකානි ච අවණ්ටකානි, හෙට්ඨා නභ්‍යා කටිසමොහිතානි;
අසට්ටිතා නිච්චකීළං කරොන්ති, හං තාත කිංරුක්ඛඵලානි තානි.

34.

‘‘ජටා ච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා, පරොසතං වෙල්ලිතග්ගා සුගන්ධා;
ද්වෙධා සිරො සාධු විභත්තරූපො, අහො නු ඛො මය්හ තථා ජටාස්සු.

35.

‘‘යදා ච සො පකිරති තා ජටායො, වණ්ණෙන ගන්ධෙන උපෙතරූපා;
නීලුප්පලං වාතසමෙරිතංව, තථෙව සංවාති පනස්සමො අයං.

36.

‘‘පඞ්කො ච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යො, නෙතාදිසො යාදිසො මය්හං කායෙ [කායො (සී. ස්‍යා. පී.)];
සො වායතී එරිතො මාලුතෙන, වනං යථා අග්ගගිම්හෙ සුඵුල්ලං.

37.

‘‘නිහන්ති සො රුක්ඛඵලං පථබ්‍යා, සුචිත්තරූපං රුචිරං දස්සනෙය්‍යං;
ඛිත්තඤ්ච තස්ස පුනරෙති හත්ථං, හං තාත කිංරුක්ඛඵලං නු ඛො තං.

38.

‘‘දන්තා ච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා, සුද්ධා සමා සඞ්ඛවරූපපන්නා;
මනො පසාදෙන්ති විවරියමානා, න හි [න හ (සී. පී.)] නූන සො සාකමඛාදි තෙහි.

39.

‘‘අකක්කසං අග්ගළිතං මුහුං මුදුං, උජුං අනුද්ධතං අචපලමස්ස භාසිතං;
රුදං මනුඤ්ඤං කරවීකසුස්සරං, හදයඞ්ගමං රඤ්ජයතෙව මෙ මනො.

40.

‘‘බින්දුස්සරො නාතිවිසට්ඨවාක්‍යො [නාතිවිස්සට්ඨවාක්‍යො (සී. ස්‍යා. පී.)], න නූන සජ්ඣායමතිප්පයුත්තො;

ඉච්ඡාමි හො [භො (සී. ස්‍යා. පී.)] තං පුනදෙව දට්ඨුං, මිත්තො හි [මිත්තං හි (සී. ස්‍යා. පී.)] මෙ මාණවොහු [මාණවාහු (සී. ස්‍යා.), මාණවාහු (පී.)] පුරත්ථා.

41.

‘‘සුසන්ධි සබ්බත්ථ විමට්ඨිමං වණං, පුථූ [පුථුං (පී.), පුථු (ක.)] සුජාතං ඛරපත්තසන්නිභං;

තෙනෙව මං උත්තරියාන මාණවො, විවරිතං ඌරුං ජඝනෙන පීළයි.

42.

‘‘තපන්ති ආභන්ති විරොචරෙ ච, සතෙරතා විජ්ජුරිවන්තලික්ඛෙ;

බාහා මුදූ අඤ්ජනලොමසාදිසා, විචිත්‍රවට්ටඞ්ගුලිකාස්ස සොභරෙ.

43.

‘‘අකක්කසඞ්ගො න ච දීඝලොමො, නඛාස්ස දීඝා අපි ලොහිතග්ගා;

මුදූහි බාහාහි පලිස්සජන්තො, කල්‍යාණරූපො රමයං [රමය්හං (ක.)] උපට්ඨහි.

44.

‘‘දුමස්ස තූලූපනිභා පභස්සරා, සුවණ්ණකම්බුතලවට්ටසුච්ඡවී;

හත්ථා මුදූ තෙහි මං සංඵුසිත්වා, ඉතො ගතො තෙන මං දහන්ති තාත.

45.

‘‘න නූන [න හ නූන (සී. පී.)] සො ඛාරිවිධං අහාසි, න නූන සො කට්ඨානි සයං අභඤ්ජි;

න නූන සො හන්ති දුමෙ කුඨාරියා [කුධාරියා (ක.)], න හිස්ස [න පිස්ස (සී. ස්‍යා. පී.)] හත්ථෙසු ඛිලානි අත්ථි.

46.

‘‘අච්ඡො ච ඛො තස්ස වණං අකාසි, සො මංබ්‍රවි සුඛිතං මං කරොහි;

තාහං කරිං තෙන මමාසි සොඛ්‍යං, සො චබ්‍රවි සුඛිතොස්මීති බ්‍රහ්මෙ.

47.

‘‘අයඤ්ච තෙ මාලුවපණ්ණසන්ථතා, විකිණ්ණරූපාව මයා ච තෙන ච;

කිලන්තරූපා උදකෙ රමිත්වා, පුනප්පුනං පණ්ණකුටිං වජාම.

48.

‘‘න මජ්ජ මන්තා පටිභන්ති තාත, න අග්ගිහුත්තං නපි යඤ්ඤතන්තං [යඤ්ඤතන්ත්‍රං (සී.), යඤ්ඤං තත්‍ර (පී. ක.), යඤ්ඤතත්‍ර (ස්‍යා.)];

න චාපි තෙ මූලඵලානි භුඤ්ජෙ, යාව න පස්සාමි තං බ්‍රහ්මචාරිං.

49.

‘‘අද්ධා පජානාසි තුවම්පි තාත, යස්සං දිසං [දිසායං (ස්‍යා. පී. ක.)] වසතෙ බ්‍රහ්මචාරී;

තං මං දිසං පාපය තාත ඛිප්පං, මා තෙ අහං අමරිමස්සමම්හි.

50.

‘‘විචිත්‍රඵුල්ලං [විචිත්‍රපුප්ඵං (සී. පී.)] හි වනං සුතං මයා, දිජාභිඝුට්ඨං දිජසඞ්ඝසෙවිතං;

තං මං වනං පාපය තාත ඛිප්පං, පුරා තෙ පාණං විජහාමි අස්සමෙ’’.

51.

‘‘ඉමස්මාහං ජොතිරසෙ වනම්හි, ගන්ධබ්බදෙවච්ඡරසඞ්ඝසෙවිතෙ;

ඉසීනමාවාසෙ සනන්තනම්හි, නෙතාදිසං අරතිං පාපුණෙථ.

52.

‘‘භවන්ති මිත්තානි අථො න හොන්ති, ඤාතීසු මිත්තෙසු කරොන්ති පෙමං;

අයඤ්ච ජම්මො කිස්ස වා නිවිට්ඨො, යො නෙව ජානාති කුතොම්හි ආගතො.

53.

‘‘සංවාසෙන හි මිත්තානි, සන්ධියන්ති [සන්ධීයන්ති (සී. පී.)] පුනප්පුනං;

ස්වෙව මිත්තො [සා ච මෙත්ති (පී.)] අසංගන්තු, අසංවාසෙන ජීරති.

54.

‘‘සචෙ තුවං දක්ඛසි බ්‍රහ්මචාරිං, සචෙ තුවං සල්ලපෙ [සල්ලපි (සී.)] බ්‍රහ්මචාරිනා;

සම්පන්නසස්සංව මහොදකෙන, තපොගුණං ඛිප්පමිමං පහිස්සසි [පහස්සසි (සී. ස්‍යා. පී.)].

55.

‘‘පුනපි [පුනප්පි (පී.)] චෙ දක්ඛසි බ්‍රහ්මචාරිං, පුනපි [පුනප්පි (පී.)] චෙ සල්ලපෙ බ්‍රහ්මචාරිනා;

සම්පන්නසස්සංව මහොදකෙන, උස්මාගතං ඛිප්පමිමං පහිස්සසි.

56.

‘‘භූතානි හෙතානි [එතානි (පී.)] චරන්ති තාත, විරූපරූපෙන මනුස්සලොකෙ;

න තානි සෙවෙථ නරො සපඤ්ඤො, ආසජ්ජ නං නස්සති බ්‍රහ්මචාරී’’ති.

නිළිනිකාජාතකං [නළිනීජාතකං(.සී) , නළිනිජාතකං (පී[(. පඨමං.

527. උම්මාදන්තීජාතකං (2)

57.

‘‘නිවෙසනං කස්ස නුදං සුනන්ද, පාකාරෙන පණ්ඩුමයෙන ගුත්තං;
කා දිස්සති අග්ගිසිඛාව දූරෙ, වෙහායසං [වෙහාසයං (සී. පී.)] පබ්බතග්ගෙව අච්චි.

58.

‘‘ධීතා න්වයං [නයං (සී. පී.), න්වායං (ස්‍යා.)] කස්ස සුනන්ද හොති, සුණිසා න්වයං [නයං (සී. පී.), න්වායං (ස්‍යා.)] කස්ස අථොපි භරියා;
අක්ඛාහි මෙ ඛිප්පමිධෙව පුට්ඨො, අවාවටා යදි වා අත්ථි භත්තා’’.

59.

‘‘අහඤ්හි ජානාමි ජනින්ද එතං, මත්‍යා ච පෙත්‍යා ච අථොපි අස්සා;
තවෙව සො පුරිසො භූමිපාල, රත්තින්දිවං අප්පමත්තො තවත්ථෙ.

60.

‘‘ඉද්ධො ච ඵීතො ච සුවඩ්ඪිතො [සුබාළ්හිකො (පී.)] ච, අමච්චො ච තෙ අඤ්ඤතරො ජනින්ද;
තස්සෙසා භරියාභිපාරකස්ස [අභිපාරකස්ස (සී. පී.), අභිපාදකස්ස (ක.)], උම්මාදන්ති [උම්මාදන්තීති (ක.)] නාමධෙය්‍යෙන රාජ’’.

61.

‘‘අම්භො අම්භො නාමමිදං ඉමිස්සා, මත්‍යා ච පෙත්‍යා ච කතං සුසාධු;
තදා [තථා (සී. ස්‍යා. පී.)] හි මය්හං අවලොකයන්තී, උම්මත්තකං උම්මදන්තී අකාසි’’.

62.

‘‘යා පුණ්ණමාසෙ [පුණ්ණමායෙ (ක.)] මිගමන්දලොචනා, උපාවිසි පුණ්ඩරීකත්තචඞ්ගී;
ද්වෙ පුණ්ණමායො තදහූ අමඤ්ඤහං, දිස්වාන පාරාවතරත්තවාසිනිං.

63.

‘‘අළාරපම්හෙහි සුභෙහි වග්ගුභි, පලොභයන්තී මං යදා උදික්ඛති;
විජම්භමානා හරතෙව මෙ මනො, ජාතා වනෙ කිම්පුරිසීව පබ්බතෙ.

64.

‘‘තදා හි බ්‍රහතී සාමා, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා;
එකච්චවසනා නාරී, මිගී භන්තාවුදික්ඛති.

65.

‘‘කදාස්සු මං තම්බනඛා සුලොමා, බාහාමුදූ චන්දනසාරලිත්තා;
වට්ටඞ්ගුලී සන්නතධීරකුත්තියා, නාරී උපඤ්ඤිස්සති සීසතො සුභා.

66.

‘‘කදාස්සු මං කඤ්චනජාලුරච්ඡදා, ධීතා තිරීටිස්ස විලග්ගමජ්ඣා;
මුදූහි බාහාහි පලිස්සජිස්සති, බ්‍රහාවනෙ ජාතදුමංව මාලුවා.

67.

‘‘කදාස්සු [කදාස්සු මං (සයා. ක.)] ලාඛාරසරත්තසුච්ඡවී, බින්දුත්ථනී පුණ්ඩරීකත්තචඞ්ගී;
මුඛං මුඛෙන උපනාමයිස්සති, සොණ්ඩොව සොණ්ඩස්ස සුරාය ථාලං.

68.

‘‘යදාද්දසං [යථාද්දසං (පී.)] තං තිට්ඨන්තිං, සබ්බභද්දං [සබ්බගත්තං (සී. සයා. පී.)] මනොරමං;
තතො සකස්ස චිත්තස්ස, නාවබොධාමි කඤ්චිනං [කිඤ්චිනං (ක.), කිඤ්චනං (පී.)].

69.

‘‘උම්මාදන්තිමහං දට්ඨා [දිට්ඨා (සී. සයා. පී. ක.)], ආමුත්තමණිකුණ්ඩලං;
න සුපාමි දිවාරත්තිං, සහස්සංව පරාජිතො.

70.

‘‘සක්කො චෙ [ච (සී. පී.)] මෙ වරං දජ්ජා, සො ච ලබ්භෙථ මෙ වරො;
එකරත්තං ද්විරත්තං [දිරත්තං (පී.)] වා, භවෙය්‍යං අභිපාරකො;
උම්මාදන්ත්‍යා රමිත්වාන, සිවිරාජා තතො සියං’’ [සියා (සයා. පී.)].

71.

‘‘භූතානි මෙ භූතපතී නමස්සතො, ආගම්ම යක්ඛො ඉදමෙතදබ්‍රවි;
රඤ්ඤො මනො උම්මදන්ත්‍යා නිවිට්ඨො, දදාමි තෙ තං පරිචාරයස්සු’’.

72.

‘‘පුඤ්ඤා විධංසෙ අමරො න චම්හි, ජනො ච මෙ පාපමිදඤ්ච [පාපමිදන්ති (සී. පී.)] ජඤ්ඤා;
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විඝාතො, දත්වා පියං උම්මදන්තිං අදට්ඨා’’.

73.

‘‘ජනින්ද නාඤ්ඤත්‍ර තයා මයා වා, සබ්බාපි කම්මස්ස කතස්ස ජඤ්ඤා;
යං තෙ මයා උම්මදන්තී පදින්නා, භුසෙහි රාජා වනථං සජාහි’’.

74.

‘‘යො පාපකං කම්ම කරං මනුස්සො, සො මඤ්ඤති මායිද [මායිධ (ක.)] මඤ්ඤිංසු අඤ්ඤෙ;
පස්සන්ති භූතානි කරොන්තමෙතං, යුත්තා ච යෙ හොන්ති නරා පථබ්‍යා.

75.

‘‘අඤ්ඤො නු තෙ කොචි [කොධ (පී.)] නරො පථබ්‍යා, සද්ධෙය්‍ය [සද්දහෙය්‍ය (සී.)] ලොකස්මි න මෙ පියාති;
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විඝාතො, දත්වා පියං උම්මදන්තිං අදට්ඨා’’.

76.

‘‘අද්ධා පියා මය්හ ජනින්ද එසා, න සා මමං අප්පියා භූමිපාල;
ගච්ඡෙව ත්වං උම්මදන්තිං භදන්තෙ, සීහොව සෙලස්ස ගුහං උපෙති’’.

77.

‘‘න පීළිතා අත්තදුඛෙන ධීරා, සුඛප්ඵලං කම්ම පරිච්චජන්ති;
සම්මොහිතා වාපි සුඛෙන මත්තා, න පාපකම්මඤ්ච [පාපකං කම්ම (පී.)] සමාචරන්ති’’.

78.

‘‘තුවඤ්හි මාතා ච පිතා ච මය්හං, භත්තා පතී පොසකො දෙවතා ච;
දාසො අහං තුය්හ සපුත්තදාරො, යථාසුඛං සාමි [සිබ්බ (සී.), සීවි (ස්‍යා.)] කරොහි කාමං’’.

79.

‘‘යො ඉස්සරොම්හීති කරොති පාපං, කත්වා ච සො නුත්තසතෙ [නුත්තපතෙ (පී.)] පරෙසං;
න තෙන සො ජීවති දීඝමායු [දීඝමායුං (සී. ස්‍යා.)], දෙවාපි පාපෙන සමෙක්ඛරෙ නං.

80.

‘‘අඤ්ඤාතකං සාමිකෙහී පදින්නං, ධම්මෙ ඨිතා යෙ පටිච්ඡන්ති දානං;
පටිච්ඡකා දායකා චාපි තත්ථ, සුඛප්ඵලඤ්ඤෙව කරොන්ති කම්මං’’.

81.

‘‘අඤ්ඤො නු තෙ කොචි නරො පථබ්‍යා, සද්ධෙය්‍ය ලොකස්මි න මෙ පියාති;
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විඝාතො, දත්වා පියං උම්මදන්තිං අදට්ඨා’’.

82.

‘‘අද්ධා පියා මය්හ ජනින්ද එසා, න සා මමං අප්පියා භූමිපාල;
යං තෙ මයා උම්මදන්තී පදින්නා, භුසෙහි රාජා වනථං සජාහි’’.

83.

‘‘යො අත්තදුක්ඛෙන පරස්ස දුක්ඛං, සුඛෙන වා අත්තසුඛං දහාති;
යථෙවිදං මය්හ තථා පරෙසං, යො [සො (පී.)] එවං ජානාති [පජානාති (ක.)] ස වෙදි ධම්මං.

84.

‘‘අඤ්ඤො නු තෙ කොචි නරො පථබ්‍යා, සද්ධෙය්‍ය ලොකස්මි න මෙ පියාති;
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විඝාතො, දත්වා පියං උම්මදන්තිං අදට්ඨා’’.

85.

‘‘ජනින්ද ජානාසි පියා මමෙසා, න සා මමං අප්පියා භූමිපාල;
පියෙන තෙ දම්මි පියං ජනින්ද, පියදායිනො දෙව පියං ලභන්ති’’.

86.

‘‘සො නූනාහං වධිස්සාමි, අත්තානං කාමහෙතුකං;
න හි ධම්මං අධම්මෙන, අහං වධිතුමුස්සහෙ’’.

87.

‘‘සචෙ තුවං මය්හ සතිං [සන්ති (ක.)] ජනින්ද, න කාමයාසි නරවීර සෙට්ඨ;
චජාමි නං සබ්බජනස්ස සිබ්‍යා [සිබ්බ (සී. පී.), මජ්ඣෙ (ස්‍යා.)], මයා පමුත්තං තතො අව්හයෙසි [අව්හයාසි (ක.)] නං’’.

88.

‘‘අදූසියං චෙ අභිපාරක ත්වං, චජාසි කත්තෙ අහිතාය ත්‍යස්ස;
මහා ච තෙ උපවාදොපි අස්ස, න චාපි ත්‍යස්ස නගරම්හි පක්ඛො’’.

89.

‘‘අහං සහිස්සං උපවාදමෙතං, නින්දං පසංසං ගරහඤ්ච සබ්බං;
මමෙතමාගච්ඡතු භූමිපාල, යථාසුඛං සිවි [සිබ්බ (සී. පී.)] කරොහි කාමං’’.

90.

‘‘යො නෙව නින්දං න පනප්පසංසං, ආදියති ගරහං නොපි පූජං;
සිරී ච ලක්ඛී ච අපෙති තම්හා, ආපො සුවුට්ඨීව යථා ථලම්හා’’.

91.

‘‘යං කිඤ්චි දුක්ඛඤ්ච සුඛඤ්ච එත්තො, ධම්මාතිසාරඤ්ච මනොවිඝාතං;
උරසා අහං පච්චුත්තරිස්සාමි [පටිච්ඡිස්සාමි (සී. ස්‍යා.), පච්චුපදිස්සාමි (පී.)] සබ්බං, පථවී යථා ථාවරානං තසානං’’.

92.

‘‘ධම්මාතිසාරඤ්ච මනොවිඝාතං, දුක්ඛඤ්ච නිච්ඡාමි අහං පරෙසං;
එකොවිමං හාරයිස්සාමි භාරං, ධම්මෙ ඨිතො කිඤ්චි අහාපයන්තො’’.

93.

‘‘සග්ගූපගං පුඤ්ඤකම්මං ජනින්ද, මා මෙ තුවං අන්තරායං අකාසි;
දදාමි තෙ උම්මදන්තිං පසන්නො, රාජාව යඤ්ඤෙ ධනං බ්‍රාහ්මණානං’’.

94.

‘‘අද්ධා තුවං කත්තෙ හිතෙසි මය්හං, සඛා මමං උම්මදන්තී තුවඤ්ච;
නින්දෙය්‍යු දෙවා පිතරො ච සබ්බෙ, පාපඤ්ච පස්සං අභිසම්පරායං’’.

95.

‘‘න හෙතධම්මං සිවිරාජ වජ්ජුං, සනෙගමා ජානපදා ච සබ්බෙ;
යං තෙ මයා උම්මදන්තී පදින්නා, භුසෙහි රාජා වනථං සජාහි’’.

96.

‘‘අද්ධා තුවං කත්තෙ හිතෙසි මය්හං, සඛා මමං උම්මදන්තී තුවඤ්ච;
සතඤ්ච ධම්මානි සුකිත්තිතානි, සමුද්දවෙලාව දුරච්චයානි’’.

97.

‘‘ආහුනෙය්‍යො මෙසි හිතානුකම්පී, ධාතා විධාතා චසි කාමපාලො;
තයී හුතා රාජ මහප්ඵලා හි [මහප්ඵලා හි මෙ (පී.)], කාමෙන මෙ උම්මදන්තිං පටිච්ඡ’’.

98.

‘‘අද්ධා හි සබ්බං අභිපාරක ත්වං, ධම්මං අචාරී මම කත්තුපුත්ත;
අඤ්ඤො නු තෙ කො ඉධ සොත්ථිකත්තා, ද්විපදො නරො අරුණෙ ජීවලොකෙ’’.

99.

‘‘තුවං නු සෙට්ඨො ත්වමනුත්තරොසි, ත්වං ධම්මගූ [ධම්මගුත්තො (සී.)] ධම්මවිදූ සුමෙධො;
සො ධම්මගුත්තො චිරමෙව ජීව, ධම්මඤ්ච මෙ දෙසය ධම්මපාල’’.

100.

‘‘තදිඞ්ඝ අභිපාරක, සුණොහි වචනං මම;
ධම්මං තෙ දෙසයිස්සාමි, සතං ආසෙවිතං අහං.

101.

‘‘සාධු ධම්මරුචි රාජා, සාධු පඤ්ඤාණවා නරො;
සාධු මිත්තානමද්දුබ්භො, පාපස්සාකරණං සුඛං.

102.

‘‘අක්කොධනස්ස විජිතෙ, ඨිතධම්මස්ස රාජිනො;
සුඛං මනුස්සා ආසෙථ, සීතච්ඡායාය සඞ්ඝරෙ.

103.

‘‘න චාහමෙතං අභිරොචයාමි, කම්මං අසමෙක්ඛකතං අසාධු;
යෙ වාපි ඤත්වාන සයං කරොන්ති, උපමා ඉමා මය්හං තුවං සුණොහි.

104.

‘‘ගවං චෙ තරමානානං, ජිම්හං ගච්ඡති පුඞ්ගවො;
සබ්බා තා ජිම්හං ගච්ඡන්ති, නෙත්තෙ ජිම්හං ගතෙ සති.

105.

‘‘එවමෙව [එවමෙවං (පී.)] මනුස්සෙසු, යො හොති සෙට්ඨසම්මතො;
සො චෙ අධම්මං චරති, පගෙව ඉතරා පජා;
සබ්බං රට්ඨං දුඛං සෙති, රාජා චෙ හොති අධම්මිකො.

106.

‘‘ගවං චෙ තරමානානං, උජුං ගච්ඡති පුඞ්ගවො;
සබ්බා ගාවී උජුං යන්ති, නෙත්තෙ උජුං ගතෙ සති.

107.

‘‘එවමෙව මනුස්සෙසු, යො හොති සෙට්ඨසම්මතො;
සො සචෙ ධම්මං චරති, පගෙව ඉතරා පජා;
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති, රාජා චෙ හොති ධම්මිකො.

108.

‘‘න චාපාහං අධම්මෙන, අමරත්තමභිපත්ථයෙ;
ඉමං වා පථවිං සබ්බං, විජෙතුං අභිපාරක.

109.

‘‘යඤ්හි කිඤ්චි මනුස්සෙසු, රතනං ඉධ විජ්ජති;
ගාවො දාසො හිරඤ්ඤඤ්ච, වත්ථියං හරිචන්දනං.

110.

‘‘අස්සිත්ථියො [අස්සිත්ථියො ච (සී.)] රතනං මණිකඤ්ච, යඤ්චාපි මෙ චන්දසූරියා අභිපාලයන්ති;
න තස්ස හෙතු විසමං චරෙය්‍යං, මජ්ඣෙ සිවීනං උසභොම්හි ජාතො.

111.

‘‘නෙතා හිතා [නෙතාභි තා (සී.)] උග්ගතො රට්ඨපාලො, ධම්මං සිවීනං අපචායමානො;
සො ධම්මමෙවානුවිචින්තයන්තො, තස්මා සකෙ චිත්තවසෙ න වත්තො’’.

112.

‘‘අද්ධා තුවං මහාරාජ, නිච්චං අබ්‍යසනං සිවං;
කරිස්සසි චිරං රජ්ජං, පඤ්ඤා හි තව තාදිසී.

113.

‘‘එතං තෙ අනුමොදාම, යං ධම්මං නප්පමජ්ජසි;
ධම්මං පමජ්ජ ඛත්තියො, රට්ඨා [ඨානා (සී.)] චවති ඉස්සරො.

114.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මාතාපිතූසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

115.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, පුත්තදාරෙසු ඛත්තිය…පෙ.….

116.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මිත්තාමච්චෙසු ඛත්තිය…පෙ.….

117.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, වාහනෙසු බලෙසු ච…පෙ.….

118.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, ගාමෙසු නිගමෙසු ච…පෙ.….

119.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, රට්ඨෙසු ජනපදෙසු ච…පෙ.….

120.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, සමණබ්‍රාහ්මණෙසු ච…පෙ.….

121.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මිගපක්ඛීසු ඛත්තිය…පෙ.….

122.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, ධම්මො චිණ්ණො සුඛාවහො;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

123.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, සඉන්දා දෙවා සබ්‍රහ්මකා;
සුචිණ්ණෙන දිවං පත්තා, මා ධම්මං රාජ පාමදො’’ති.

උම්මාදන්තීජාතකං දුතියං.

528. මහාබොධිජාතකං (3)

124.

‘‘කිං නු දණ්ඩං කිමජිනං, කිං ඡත්තං කිමුපාහනං;
කිමඞ්කුසඤ්ච පත්තඤ්ච, සඞ්ඝාටිඤ්චාපි බ්‍රාහ්මණ;
තරමානරූපොහාසි [ගණ්හාසි (සී. స్యా. පී.)], කිං නු පත්ථයසෙ දිසං’’.

125.

‘‘ද්වාදසෙතානි වස්සානි, වුසිතානි තවන්තිකෙ;
නාභිජානාමි සොණෙන, පිඞ්ගලෙනාභිකූජිතං.

126.

‘‘ස්වායං දිත්තොව නදති, සුක්කදාඨං විදංසයං;
තව සුත්වා සභරියස්ස, වීතසද්ධස්ස මං පති’’.

127.

‘‘අහු එස කතො දොසො, යථා භාසසි බ්‍රාහ්මණ;
එස භියෝ‍යා පසීදාමි, වස බ්‍රාහ්මණ මාගමා’’.

128.

‘‘සබ්බසෙතො පුරෙ ආසි, තතොපි සබලො අහු;
සබ්බලොහිතකො දානි, කාලො පක්කමිතුං මම.

129.

‘‘අබ්භන්තරං පුරෙ ආසි, තතො මජ්ඣෙ තතො බහි;
පුරා නිද්ධමනා හොති, සයමෙව වජාමහං.

130.

‘‘වීතසද්ධං න සෙවෙය්‍ය, උදපානංවනොදකං;
සචෙපි නං අනුඛණෙ, වාරි කද්දමගන්ධිකං.

131.

‘‘පසන්නමෙව සෙවෙය්‍ය, අප්පසන්නං විවජ්ජයෙ;
පසන්නං පයිරුපාසෙය්‍ය, රහදං වුදකත්ථිකො.

132.

‘‘භජෙ භජන්තං පුරිසං, අභජන්තං න භජ්ජයෙ [භාජයෙ (පී.)];
අසප්පුරිසධම්මො සො, යො භජන්තං න භජ්ජති [භාජති (පී.)].

133.

‘‘යො භජන්තං න භජති, සෙවමානං න සෙවති;
ස වෙ මනුස්සපාපිට්ඨො, මිගො සාඛස්සිතො යථා.

134.

‘‘අච්චාභික්ඛණසංසග්ගා, අසමොසරණෙන ච;
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති, අකාලෙ යාචනාය ච.

135.

‘‘තස්මා නාභික්ඛණං ගච්ඡෙ, න ච ගච්ඡෙ චිරාචිරං;
කාලෙන යාචං යාචෙය්‍ය, එවං මිත්තා න ජීයරෙ [ජීරරෙ (ස්‍යා. පී.)].

136.

‘‘අතිචිරං නිවාසෙන, පියො භවති අප්පියො;
ආමන්ත ඛො තං ගච්ඡාම, පුරා තෙ හොම අප්පියා’’.

137.

‘‘එවං චෙ යාචමානානං, අඤ්ජලිං නාවබුජ්ඣසි;
පරිචාරකානං සතං [පරිචාරිකානං සත්තානං (සී. ස්‍යා. පී.)], වචනං න කරොසි නො;
එවං තං අභියාචාම, පුන කයිරාසි පරියායං’’.

138.

‘‘එවං චෙ නො විහරතං, අන්තරායො න හෙස්සති;
තුය්හං වාපි [තුම්හඤ්චාපි (සී.), තුය්හඤ්චාපි (පී.)] මහාරාජ, මය්හං වා [අම්හං වා (සී.), මය්හඤ්ච (පී.)] රට්ඨවද්ධන;
අප්පෙව නාම පස්සෙම, අහොරත්තානමච්චයෙ’’.

139.

‘‘උදීරණා චෙ සංගත්‍යා, භාවාය මනුවත්තති;
අකාමා අකරණීයං වා, කරණීයං වාපි කුබ්බති;
ආකාමාකරණීයම්හි, ක්විධ පාපෙන ලිප්පති [ලිම්පති (ස්‍යා. ක.)].

140.

‘‘සො චෙ අත්ථො ච ධම්මො ච, කල්‍යාණො න ච පාපකො;
භොතො චෙ වචනං සච්චං, සුහතො වානරො මයා.

141.

‘‘අත්තනො චෙ හි වාදස්ස, අපරාධං විජානියා [විජානිය (සී. ස්‍යා. පී.)];
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි, භොතො වාදො හි තාදිසො’’.

142.

‘‘ඉස්සරො සබ්බලොකස්ස, සචෙ කප්පෙති ජීවිතං;
ඉද්ධිං [ඉද්ධි (පී. ක.)] බ්‍යසනභාවඤ්ච, කම්මං කල්‍යාණපාපකං;
නිද්දෙසකාරී පුරිසො, ඉස්සරො තෙන ලිප්පති.

143.

‘‘සො චෙ අත්ථො ච ධම්මො ච, කල්‍යාණො න ච පාපකො;
භොතො චෙ වචනං සච්චං, සුහතො වානරො මයා.

144.

‘‘අත්තනො චෙ හි වාදස්ස, අපරාධං විජානියා;
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි, භොතො වාදො හි තාදිසො’’.

145.

‘‘සචෙ පුබ්බෙකතහෙතු, සුඛදුක්ඛං නිගච්ඡති;
පොරාණකං කතං පාපං, තමෙසො මුච්චතෙ [මුඤ්චතෙ (සී. ස්‍යා.)] ඉණං;
පොරාණකඉණමොක්ඛො, ක්විධ පාපෙන ලිප්පති.

146.

‘‘සො චෙ අත්ථො ච ධම්මො ච, කල්‍යාණො න ච පාපකො;

භොතො වෙ වචනං සච්චං, සුභතො වානරො මයා.

147.

‘‘අත්තනො වෙ හි වාදස්ස, අපරාධං විජානියා;
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි, භොතො වාදො හි තාදිසො’’.

148.

‘‘චතුන්නංයෙවුපාදාය, රූපං සම්භොති පාණිනං;
යතො ච රූපං සම්භොති, තත්ථෙවානුපගච්ඡති;
ඉධෙව ජීවති ජීවො, පෙච්ච පෙච්ච විනස්සති.

149.

උච්ඡිජ්ජති අයං ලොකො, යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා;
උච්ඡිජ්ජමානෙ ලොකස්මිං, ක්විධ පාපෙන ලිප්පති.

150.

‘‘සො වෙ අත්ථො ච ධම්මො ච, කල්‍යාණො න ච පාපකො;
භොතො වෙ වචනං සච්චං, සුභතො වානරො මයා.

151.

‘‘අත්තනො වෙ හි වාදස්ස, අපරාධං විජානියා;
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි, භොතො වාදො හි තාදිසො’’.

152.

‘‘ආහු ඛත්තවිදා [ඛත්තවිධා (සී. ස්‍යා. පී.)] ලොකෙ, බාලා පණ්ඩිතමානිනො.
මාතරං පිතරං හඤ්ඤෙ, අථො ජෙට්ඨම්පි භාතරං;
හනෙය්‍ය පුත්ත [පුත්තෙ ච (පී.)] දාරෙ ච, අත්ථො චෙ තාදිසො සියා.

153.

‘‘යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය, නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා;
න තස්ස සාඛං භඤ්ජෙය්‍ය, මිත්තදූභො [මිත්තදූහී (පී.)] හි පාපකො.

154.

‘‘අථ අත්ථෙ සමුප්පන්නෙ, සමූලමපි අබ්බහෙ [අබ්භහෙ (ස්‍යා. ක.)];
අත්ථො මෙ සම්බලෙනාපි, සුභතො වානරො මයා.

155.

[අයං ගාථා සීහළපොත්ථකෙ නත්ථි] ‘‘සො වෙ අත්ථො ච ධම්මො ච, කල්‍යාණො න ච පාපකො;
භොතො වෙ වචනං සච්චං, සුහතො වානරො මයා [අයං ගාථා සීහළපොත්ථකෙ නත්ථි].

156.

‘‘අත්තනො වෙ හි වාදස්ස, අපරාධං විජානියා;
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි, භොතො වාදො හි තාදිසො.

157.

‘‘අහෙතුවාදො පුරිසො, යො ච ඉස්සරකුත්තිකො;
පුබ්බෙකතී ච උච්ඡෙදී, යො ච ඛත්තවිදො නරො.

158.

‘‘එතෙ අසප්පුරිසා ලොකෙ, බාලා පණ්ඩිතමානිනො;
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං, අථො අඤ්ඤම්පි කාරයෙ;
අසප්පුරිසසංසග්ගො, දුක්ඛන්තො [දුක්කටො (සී.)] කටුකුද්‍රයො.

159.

‘‘උරබ්භරූපෙන වකස්සු [බකාසු (සී. ස්‍යා.), වකාසු (පී.)] පුබ්බෙ, අසංකිතො අජයූථං උපෙති;
හන්ත්වා උරණිං අජිකං [අජියං (සී. ස්‍යා. පී.)] අජඤ්ච, උත්‍රාසයිත්වා [චිත්‍රාසයිත්වා (සී. පී.)] යෙන කාමං පලෙති.

160.

‘‘තථාවිධෙකෙ සමණබ්‍රාහ්මණාසෙ, ඡදනං කත්වා වඤ්චයන්ති මනුස්සෙ;
අනාසකා ථණ්ඩිලසෙය්‍යකා ච, රජොජල්ලං උක්කුටිකප්පධානං;
පරියායභත්තඤ්ච අපානකත්තා, පාපාචාරා අරහන්තො වදානා.

161.

‘‘එතෙ අසප්පුරිසා ලොකෙ, බාලා පණ්ඩිතමානිනො;
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං, අථො අඤ්ඤම්පි කාරයෙ;
අසප්පුරිසසංසග්ගො, දුක්ඛන්තො කටුකුද්‍රයො.

162.

‘‘යමාහු නත්ථි වීරියන්ති, අහෙතුඤ්ච පවදන්ති [හෙතුඤ්ච අපවදන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)] යෙ;
පරකාරං අත්තකාරඤ්ච, යෙ තුච්ඡං සමවණ්ණයුං.

163.

‘‘එතෙ අසප්පුරිසා ලොකෙ, බාලා පණ්ඩිතමානිනො;
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං, අථො අඤ්ඤම්පි කාරයෙ;
අසප්පුරිසසංසග්ගො, දුක්ඛන්තො කටුකුද්‍රයො.

164.

‘‘සචෙ හි වීරියං නාස්ස, කම්මං කල්‍යාණපාපකං;
න භරෙ වඩ්ඪකිං රාජා, නපි යන්තානි කාරයෙ.

165.

‘‘යස්මා ච වීරියං අත්ථි, කම්මං කල්‍යාණපාපකං;
තස්මා යන්තානි කාරෙති, රාජා භරති වඩ්ඪකිං.

166.

‘‘යදි වස්සසතං දෙවො, න වස්සෙ න හිමං පතෙ;
උච්ඡිජ්ජෙය්‍ය අයං ලොකො, විනස්සෙය්‍ය අයං පජා.

167.

‘‘යස්මා ච වස්සතී දෙවො, හිමඤ්චානුඵුසායති;
තස්මා සස්සානි පච්චන්ති, රට්ඨඤ්ච පාලිතෙ [පල්ලතෙ (සී. පී.), පොලයතෙ (ස්‍යා.)] චිරං.

168.

‘‘ගවං චෙ තරමානානං, ජිම්හං ගච්ඡති පුඞ්ගවො;
සබ්බා තා ජිම්හං ගච්ඡන්ති, නෙත්තෙ ජිම්හං [ජිම්හ (පී.)] ගතෙ සති.

169.

‘‘එවමෙව [එවමෙවං (පී.)] මනුස්සෙසු, යො හොති සෙට්ඨසම්මතො;
සො චෙ අධම්මං චරති, පගෙව ඉතරා පජා;
සබ්බං රට්ඨං දුඛං සෙති, රාජා චෙ හොති අධම්මිකො.

170.

‘‘ගවං චෙ තරමානානං, උජුං ගච්ඡති පුඞ්ගවො;
සබ්බා ගාවී උජුං යන්ති, නෙත්තෙ උජුං [උජූ (පී.)] ගතෙ සති.

171.

‘‘එවමෙව මනුස්සෙසු, යො හොති සෙට්ඨසම්මතො;
සො සචෙ [චෙච (සී.), චෙපි (ක.)] ධම්මං චරති, පගෙව ඉතරා පජා;
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති, රාජා චෙ හොති ධම්මිකො.

172.

‘‘මහාරුක්ඛස්ස ඵලිනො, ආමං ඡින්දති යො ඵලං;
රසඤ්චස්ස න ජානාති, බීජඤ්චස්ස විනස්සති.

173.
‘‘මහාරුක්ඛූපමං රට්ඨං, අධම්මෙන පසාසති;
රසඤ්චස්ස න ජානාති, රට්ඨඤ්චස්ස විනස්සති.

174.
‘‘මහාරුක්ඛස්ස ඵලිනො, පක්කං ඡින්දති යො ඵලං;
රසඤ්චස්ස විජානාති, බීජඤ්චස්ස න නස්සති.

175.
‘‘මහාරුක්ඛූපමං රට්ඨං, ධම්මෙන යො පසාසති;
රසඤ්චස්ස විජානාති, රට්ඨඤ්චස්ස න නස්සති.

176.
‘‘යො ච රාජා ජනපදං, අධම්මෙන පසාසති;
සබ්බොසධීහි සො රාජා, විරුද්ධො හොති ඛත්තියො.

177.
‘‘තථෙව නෙගමෙ හිංසං, යෙ යුත්තා කයවික්කයෙ;
ඔජදානබලීකාරෙ, ස කොසෙන විරුජ්ඣති.

178.
‘‘පහාරවරඛෙත්තඤ්ඤූ, සඞ්ගාමෙ කතනිස්සමෙ [කතනියමෙ (ක.)];
උස්සිතෙ හිංසයං රාජා, ස බලෙන විරුජ්ඣති.

179.
‘‘තථෙව ඉසයො හිංසං, සඤ්ඤතෙ [සංයමෙ (ස්‍යා. ක.)] බ්‍රහ්මචාරියො [බ්‍රහ්මචාරිනො (සී.)];
අධම්මචාරී ඛත්තියො, සො සග්ගෙන විරුජ්ඣති.

180.
‘‘යො ච රාජා අධම්මට්ඨො, භරියං හන්ති අදූසිකං;
ලුද්දං පසවතෙ ඨානං [පාපං (සී.)], පුත්තෙහි ච විරුජ්ඣති.

181.
‘‘ධම්මං චරෙ ජානපදෙ, නෙගමෙසු [නිගමෙසු (සී.)] බලෙසු ච;
ඉසයො ච න හිංසෙය්‍ය, පුත්තදාරෙ සමං චරෙ.

182.

‘‘ස තාදිසො භූමිපති, රට්ඨපාලො අකොධනො;
සපත්තෙ [සාමන්තෙ (සී. ස්‍යා. පී.)] සම්පකම්පෙති, ඉන්දොව අසුරාධිපො’’ති.

මහාබොධිජාතකං තතියං.
පණ්ණාසනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

සනිළිනිකමව්හයනො පඨමො, දුතියො පන සඋම්මදන්තිවරො;
තතියො පන බොධිසිරීව්හයනො, කථිතා පන තීණි ජිනෙන සුභාති.

19. සට්ඨිනිපාතො

529. සොණකජාතකං (1)

1.

‘‘තස්ස සුත්වා සතං දම්මි, සහස්සං දිට්ඨ [දට්ඨු (සී. පී.)] සොණකං;
කො මෙ සොණකමක්ඛාති, සහායං පංසුකීළිතං’’.

2.

‘‘අථබ්‍රවී මාණවකො, දහරො පඤ්චචූළකො;
මය්හං සුත්වා සතං දෙහි, සහස්සං දිට්ඨ [දට්ඨු (සී. පී.)] සොණකං;
අහං තෙ සොණකක්ඛිස්සං [අහං සොණකමක්ඛිස්සං (සී. පී.), අහං තෙ සොණකමක්ඛිස්සං (ස්‍යා.)], සහායං පංසුකීළිතං’’.

3.

‘‘කතමස්මිං [කතරස්මිං (සී. ස්‍යා. පී.)] සො ජනපදෙ, රට්ඨෙසු නිගමෙසු ච;
කත්ථ සොණකමද්දක්ඛි [කත්ථ තෙ සොණකො දිට්ඨො (සී. පී.)], තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

4.

‘‘තවෙව දෙව විජිතෙ, තවෙවුය්‍යානභූමියා;
උජුවංසා මහාසාලා, නීලොභාසා මනොරමා.

5.

‘‘තිට්ඨන්ති මෙඝසමානා, රම්මා අඤ්ඤොඤ්ඤනිස්සිතා;
තෙසං මූලම්හි [මූලස්මිං (සී. පී.), මූලස්මි (ස්‍යා.)] සොණකො, ඣායතී අනුපාදනො [අනුපාදිනො (ස්‍යා.), අනුපාදානො (පී.)];
උපාදානෙසු ලොකෙසු, ඩය්හමානෙසු නිබ්බුතො.

6.

‘‘තතො ච රාජා පායාසි, සෙනාය චතුරඞ්ගියා;
කාරාපෙත්වා සමං මග්ගං, අගමා යෙන සොණකො.

7.

‘‘උය්‍යානභූමිං ගන්ත්වාන, විචරන්තො බ්‍රහාවනෙ;
ආසීනං සොණකං දක්ඛි, ඩය්හමානෙසු නිබ්බුතං’’.

8.

‘‘කපණො වතයං භික්ඛු, මුණ්ඩො සඞ්ඝාටිපාරුතො;
අමාතිකො අපිතිකො, රුක්ඛමූලස්මි ඣායති’’.

9.

‘‘ඉමං වාක්‍යං නිසාමෙත්වා, සොණකො එතදබ්‍රවි;
‘න රාජ කපණො හොති, ධම්මං කායෙන ඵස්සයං [ඵුසයං (ක.)].

10.

‘යො ච [යොධ (සී. ස්‍යා.)] ධම්මං නිරංකත්වා [නිරාකත්වා (?)], අධම්මමනුවත්තති;
ස රාජ කපණො හොති, පාපො පාපපරායනො’’’.

11.

‘‘‘අරින්දමොති මෙ නාමං, කාසිරාජාති මං විදූ;
කච්චි හොතො සුඛස්සෙය්‍යා [සුඛා සෙය්‍යා (පී.), සුඛසෙය්‍යො (ක.)], ඉධ පත්තස්ස සොණක’’’.

12.

‘‘සදාපි භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
න තෙසං කොට්ඨෙ ඔපෙන්ති, න කුම්භිං න ඛළොපියං [න කුම්භෙ න කළොපියා (ස්‍යා. පී.)];
පරනිට්ඨිතමෙසානා, තෙන යාපෙන්ති සුබ්බතා.

13.

‘‘දුතියම්පි භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
අනවජ්ජපිණ්ඩො [අනවජ්ජො පිණ්ඩා (පී.)] භොත්තබ්බො, න ච කොචූපරොධති.

14.

‘‘තතියම්පි භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
නිබ්බුතො පිණ්ඩො භොත්තබ්බො, න ච කොචූපරොධති.

15.

‘‘චතුත්ථම්පි [චතුත්ථං (පී.)] භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
මුත්තස්ස රට්ඨෙ චරතො, සඞ්ගො යස්ස න විජ්ජති.

16.

‘‘පඤ්චමම්පි [පඤ්චමං (පී.)] භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
නගරම්හි ඩය්හමානම්හි, නාස්ස කිඤ්චි අඩය්හථ.

17.

‘‘ඡට්ඨම්පි [ඡට්ඨං (පී.)] භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
රට්ඨෙ විලුම්පමානම්හි [විලුප්පමානම්හි (ක.)], නාස්ස කිඤ්චි අහීරථ [අහාරථ (සී. ස්‍යා.)].

18.

‘‘සත්තමම්පි [සත්තමං (පී.)] භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
චොරෙහි රක්ඛිතං මග්ගං, යෙ චඤ්ඤෙ පරිපන්ථිකා;
පත්තචීවරමාදාය, සොත්ථිං ගච්ඡති සුබ්බතො.

19.

‘‘අට්ඨමම්පි [අට්ඨමං (පී.)] භද්‍රමධනස්ස, අනාගාරස්ස භික්ඛුනො;
යං යං දිසං පක්කමති, අනපෙක්ඛොව ගච්ඡති’’.

20.

‘‘බහූපි භද්‍රා [බහූනි සමණභද්‍රානි (සී.), බහූපි භද්‍රකා එතෙ (පී.)] එතෙසං, යො ත්වං භික්ඛු පසංසසි;
අහඤ්ච ගිද්ධො කාමෙසු, කථං කාහාමි සොණක.

21.

‘‘පියා මෙ මානුසා කාමා, අථො දිබ්‍යාපි මෙ පියා;
අථ කෙන නු වණ්ණෙන, උභො ලොකෙ ලභාමසෙ’’.

22.

‘‘කාමෙ ගිද්ධා [කාමෙසු ගිද්ධා (සී. පී.)] කාමරතා, කාමෙසු අධිමුච්ඡිතා;
නරා පාපානි කත්වාන, උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.

23.

‘‘යෙ ච කාමෙ පහන්ත්වාන [පහත්වාන (සී. පී.)], නික්ඛන්තා අකුතොභයා;
එකොදිභාවාධිගතා, න තෙ ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.

24.

‘‘උපමං තෙ කරිස්සාමි, තං සුණොහි අරින්දම;
උපමාය මිධෙකච්චෙ [පිධෙකච්චෙ (සී. පී.)], අත්ථං ජානන්ති පණ්ඩිතා.

25.

‘‘ගඞ්ගාය කුණපං දිස්වා, වුය්හමානං මහණ්ණවෙ;
වායසො සමචින්තෙසි, අප්පපඤ්ඤො අචෙතසො.

26.

‘‘‘යානඤ්ච වතිදං ලද්ධං, භක්ඛො චායං අනප්පකො’;
තත්ථ රත්තිං තත්ථ දිවා, තත්ථෙව නිරතො මනො.

27.

‘‘ඛාදං නාගස්ස මංසානි, පිවං භාගීරථොදකං [භාගිරසොදකං (සී. स्या. පී. ක.)];
සම්පස්සං වනචෙත්‍යානි, න පලෙත්ථ [පලෙත්වා (ක.)] විහඞ්ගමො.

28.

‘‘තඤ්ච [තංච (පී.)] ඔතරණී ගඞ්ගා, පමත්තං කුණපෙ රතං;
සමුද්දං අජ්ඣගාහාසි [අජ්ඣගාහයි (පී.)], අගතී යත්ථ පක්ඛිනං.

29.

‘‘සො ච භක්ඛපරික්ඛීණො, උදපත්වා [උප්පතිත්වා (සී. ස්‍යා.), උදාපත්වා (පී.)] විහඞ්ගමො.
න පච්ඡතො න පුරතො, නුත්තරං නොපි දක්ඛිණං.

30.

‘‘දීපං සො නජ්ඣගාගඤ්ඡි [න අජ්ඣගඤ්ඡි (සී.), න අජ්ඣගච්ඡි (පී.)], අගතී යත්ථ පක්ඛිනං;
සො ච තත්ථෙව පාපත්ථ, යථා දුබ්බලකො තථා.

31.

‘‘තඤ්ච සාමුද්දිකා මච්ඡා, කුම්භීලා මකරා සුසූ;
පසය්හකාරා ඛාදිංසු, ඵන්දමානං විපක්ඛකං [විපක්ඛිනං (සී. පී.), විපක්ඛිකං (ස්‍යා.)].

32.

‘‘එවමෙව තුවං රාජ, යෙ චඤ්ඤෙ කාමභොගිනො;
ගිද්ධා චෙ න වමිස්සන්ති, කාකපඤ්ඤාව [කාකපඤ්ඤාය (සී. ස්‍යා. පී.)] තෙ විදූ.

33.

‘‘එසා තෙ උපමා රාජ, අත්ථසන්දස්සනී කතා;
ත්වඤ්ච පඤ්ඤායසෙ තෙන, යදි කාහසි වා න වා.

34.

‘‘එකවාචම්පි ද්විවාචං, භණෙය්‍ය අනුකම්පකො;
තතුත්තරිං න භාසෙය්‍ය, දාසොවය්‍යස්ස [දාසො අය්‍යස්ස (සී.), දාසො අයිරස්ස (පී.)] සන්තිකෙ’’.

35.

‘‘ඉදං වත්වාන පක්කාමි, සොණකො අමිතබුද්ධිමා [සොණකො’මිතබුද්ධිමා (?)];

වෙහාසෙ අන්තලික්ඛස්මිං, අනුසාසිත්වාන ඛත්තියං’’.

36.

‘‘කො නුමෙ රාජකත්තාරො, සුද්දා වෙයාත්තමාගතා [සූතා වෙයාත්තිමාගතා (සී.ස්‍යා. පී.)];
රජ්ජං නියාදයිස්සාමි, නාහං රජ්ජෙන මත්ථිකො.

37.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං’’ [වසමන්නගා (පී.)].

38.

‘‘අත්ථි තෙ දහරො පුත්තො, දීඝාවු රට්ඨවඩ්ඪනො;
තං රජ්ජෙ අභිසිඤ්චස්සු, සො නො රාජා භවිස්සති’’.

39.

‘‘ඛිප්පං කුමාරමානෙථ, දීඝාවුං රට්ඨවඩ්ඪනං;
තං රජ්ජෙ අභිසිඤ්චිස්සං, සො වො රාජා භවිස්සති’’.

40.

‘‘තතො කුමාරමානෙසුං, දීඝාවුං රට්ඨවඩ්ඪනං;
තං දිස්වා ආලපී රාජා, එකපුත්තං මනොරමං.

41.

‘‘සට්ඨි ගාමසහස්සානි, පරිපුණ්ණානි සබ්බසො;
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, රජ්ජං නියාදයාමි තෙ.

42.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං [වසමන්නගා (පී.)].

43.

‘‘සට්ඨි නාගසහස්සානි, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
සුවණ්ණකච්ඡා මාතඞ්ගා, හෙමකප්පනවාසසා.

44.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, තොමරඞ්කුසපාණිභි;
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, රජ්ජං නියාදයාමි තෙ.

45.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං.

46.

‘‘සට්ඨි අස්සසහස්සානි, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
ආජානීයාව ජාතියා, සින්ධවා සීඝවාහිනො.

47.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, ඉල්ලියාචාපධාරිභි [ඉන්දියාචාපධාරිභි (ක.)];
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, රජ්ජං නියාාදයාමි තෙ.

48.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං.

49.

‘‘සට්ඨි රථසහස්සානි, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

50.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිභි;
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, රජ්ජං නියාාදයාමි තෙ.

51.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං.

52.

‘‘සට්ඨි ධෙනුසහස්සානි, රොහඤ්ඤා පුඞ්ගවූසභා;
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, රජ්ජං නියාාදයාමි තෙ.

53.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං.

54.

‘‘සොළසිත්ථිසහස්සානි, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
විචිත්‍රවත්ථාභරණා, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා;
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, රජ්ජං නියාාදයාමි තෙ.

55.

‘‘අජ්ජෙව පබ්බජිස්සාමි, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
මාහං කාකොව දුම්මෙධො, කාමානං වසමන්වගං’’.

56.

‘‘දහරස්සෙව මෙ තාත, මාතා මතාති මෙ සුතං;
තයා විනා අහං තාත, ජීවිතුම්පි න උස්සහෙ.

57.

‘‘යථා ආරඤ්ඤකං නාගං, පොතො අන්වෙති පච්ඡතො;
ජෙස්සන්තං ගිරිදුග්ගෙසු, සමෙසු විසමෙසු ච.

58.

‘‘එවං තං අනුගච්ඡාමි, පුත්තමාදාය [පත්තමාදාය (පී.)] පච්ඡතො;
සුභරො තෙ භවිස්සාමි, න තෙ හෙස්සාමි දුබ්භරො’’.

59.

‘‘යථා සාමුද්දිකං නාවං, වාණිජානං ධනෙසිනං;
වොහාරො තත්ථ ගණ්හෙය්‍ය, වාණිජා බ්‍යසනී [බ්‍යසනං (ක.)] සියා.

60.

‘‘එවමෙවායං පුත්තකලි [පුත්තක (ස්‍යා.)], අන්තරායකරො මම [මමං (පී.)];
ඉමං කුමාරං පාපෙථ, පාසාදං රතිවඩ්ඪනං.

61.

‘‘තත්ථ කම්බුසහත්ථායො, යථා සක්කංව අච්ඡරා;
තා නං තත්ථ රමෙස්සන්ති [රමිස්සන්ති (ස්‍යා. ක.)], තාහි චෙසො [මෙසො (පී.)] රමිස්සති.

62.

‘‘තතො කුමාරං පාපෙසුං, පාසාදං රතිවඩ්ඪනං;
තං දිස්වා අවචුං කඤ්ඤා, දීඝාවුං රට්ඨවඩ්ඪනං.

63.

‘‘දෙවතා නුසි ගන්ධබ්බො, අදු [ආදු (සී. පී.)] සක්කො පුරින්දදො;
කො වා ත්වං කස්ස වා පුත්තො, කථං ජානෙමු තං මයං’’.

64.

‘‘නම්හි දෙවො න ගන්ධබ්බො, නාපි [නම්හි (ක.)] සක්කො පුරින්දදො;
කාසිරඤ්ඤො අහං පුත්තො, දීඝාවු රට්ඨවඩ්ඪනො;

මමං [මම (පී.)] භරථ භද්දං වො [භද්දන්තෙ (ක.)], අහං භත්තා භවාමි වො’’.

65.

‘‘තං තත්ථ අවචුං කඤ්ඤා, දීඝාවුං රට්ඨවඩ්ඪනං;
‘කුහිං රාජා අනුප්පත්තො, ඉතො රාජා කුහිං ගතො’’’.

66.

‘‘පඞ්කං රාජා අතික්කන්තො, ථලෙ රාජා පතිට්ඨිතො;
අකණ්ටකං අගහනං, පටිපන්නො මහාපථං.

67.

‘‘අහඤ්ච පටිපන්නොස්මි, මග්ගං දුග්ගතිගාමිනං;
සකණ්ටකං සගහනං, යෙන ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං’’.

68.

‘‘තස්ස තෙ ස්වාගතං රාජ, සීහස්සෙව ගිරිබ්බජං;
අනුසාස මහාරාජ, ත්වං නො සබ්බාසමිස්සරො’’ති.

සොණකජාතකං පඨමං.

530. සංකිච්චජාතකං (2)

69.

‘‘දිස්වා නිසින්නං රාජානං, බ්‍රහ්මදත්තං රථෙසභං;
අථස්ස පටිවෙදෙසි, යස්සාසි අනුකම්පකො.

70.

‘‘සංකිච්චායං අනුප්පත්තො, ඉසීනං සාධුසම්මතො;
තරමානරූපො නියාහි, ඛිප්පං පස්ස මහෙසිනං.

71.

‘‘තතො ච රාජා තරමානො, යුත්තමාරුය්හ සන්දනං;
මිත්තාමච්චපරිබ්‍යූළ්හො [පරිබ්බූළ්හො (සී. පී.)], අගමාසි රථෙසභො.

72.

‘‘නික්ඛිප්ප පඤ්ච කකුධානි, කාසීනං රට්ඨවඩ්ඪනො;
වාළබීජනි [වා ළවීජනී (සී. පී.)] මුණ්හීසං, ඛග්ගං ඡත්තඤ්චුපාහනං;

73.

‘‘ඔරුය්හ රාජා යානම්හා, ඨපයිත්වා පටිච්ඡදං;
ආසීනං දායපස්සස්මිං, සංකිච්චමුපසඞ්කමි.

74.

‘‘උපසඞ්කමිත්වා සො රාජා, සම්මොදි ඉසිනා සහ;
තං කථං වීතිසාරෙත්වා, එකමන්තං උපාවිසි.

75.

‘‘එකමන්තං නිසින්නොව, අථ කාලං අමඤ්ඤථ;
තතො පාපානි කම්මානි, පුච්ඡිතුං පටිපජ්ජථ.

76.

‘‘ඉසිං පුච්ඡාම [පුච්ඡාමි (සී. පී.)] සංකිච්චං, ඉසීනං සාධුසම්මතං;
ආසීනං දායපස්සස්මිං, ඉසිසඞ්ඝපුරක්ඛතං [පුරක්ඛිතං (ක.)].

77.

‘‘කං ගතිං පෙච්ච ගච්ඡන්ති, නරා ධම්මාතිචාරිනො;
අතිචිණ්ණො මයා ධම්මො, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.

78.

‘‘ඉසී අවච සංකිච්චො, කාසීනං රට්ඨවඩ්ඪනං;
ආසීනං දායපස්සස්මිං, මහාරාජ සුණොහි මෙ.

79.

‘‘උප්පථෙන වජන්තස්ස, යො මග්ගමනුසාසති;
තස්ස චෙ වචනං කයිරා, නාස්ස මග්ගෙය්‍ය කණ්ටකො.

80.

‘‘අධම්මං පටිපන්නස්ස, යො ධම්මමනුසාසති;
තස්ස චෙ වචනං කයිරා, න සො ගච්ඡෙය්‍ය දුග්ගතිං.

81.

‘‘ධම්මො පථො මහාරාජ, අධම්මො පන උප්පථො;
අධම්මො නිරයං නෙති, ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිං.

82.

‘‘අධම්මචාරිනො රාජ, නරා විසමජීවිනො;
යං ගතිං පෙච්ච ගච්ඡන්ති, නිරයෙ තෙ සුණොහි මෙ.

83.

‘‘සඤ්ජීවො කාළසුත්තො ච, සඞ්ඝාතො [සඞ්ඛාටො (ස්‍යා. ක.)] ද්වෙ ච රොරුවා;
අථාපරො මහාවීචි, තාපනො [තපනො (සී. පී.)] ච පතාපනො.

84.

‘‘ඉච්චෙතෙ අට්ඨ නිරයා, අක්ඛාතා දුරතික්කමා;
ආකිණ්ණා ලුද්දකම්මෙහි, පච්චෙකා සොළසුස්සදා.

85.

‘‘කදරියතාපනා [කදරියතපනා (සී. පී.)] ඝොරා, අච්චිමන්තො [අච්චිමන්තා (පී.)] මහබ්භයා;
ලොමහංසනරූපා ච, භෙස්මා පටිභයා දුඛා.

86.

‘‘චතුක්කණ්ණා චතුද්වාරා, විභත්තා භාගසො මිතා;
අයොපාකාරපරියන්තා, අයසා පටිකුජ්ජිතා.

87.

‘‘තෙසං අයොමයා භූමි, ජලිතා තෙජසා යුතා;
සමන්තා යොජනසතං, ඵුටා [ඵරිත්වා (අ. නි. 3.36; පෙ. ව. 71)] තිට්ඨන්ති සබ්බදා.

88.

‘‘එතෙ පතන්ති නිරයෙ, උද්ධංපාදා අවංසිරා;
ඉසීනං අතිවත්තාරො, සඤ්ඤතානං තපස්සිනං.

89.

‘‘තෙ භූනහුනො පච්චන්ති, මච්ඡා බිලකතා යථා;
සංවච්ඡරෙ අසඞ්ඛෙය්‍යෙ, නරා කිබ්බිසකාරිනො.

90.

‘‘ඩය්හමානෙන ගත්තෙන, නිච්චං සන්තරබාහිරං;
නිරයා නාධිගච්ඡන්ති, ද්වාරං නික්ඛමනෙසිනො.

91.

‘‘පුරත්ථිමෙන ධාවන්ති, තතො ධාවන්ති පච්ඡතො;
උත්තරෙනපි ධාවන්ති, තතො ධාවන්ති දක්ඛිණං;
යං යඤ්හි ද්වාරං ගච්ඡන්ති, තං තදෙව පිධීයරෙ [පිථීයාති (සී.), පිථීය්‍යරෙ (ස්‍යා.), පිථීයරෙ (පී.)].

92.

‘‘බහූනි වස්සසහස්සානි, ජනා නිරයගාමිනො;
බාහා පග්ගය්හ කන්දන්ති, පත්වා දුක්ඛං අනප්පකං.

93.

‘‘ආසීවිසංව කුපිතං, තෙජස්සිං දුරතික්කමං;

න සාධුරූපෙ ආසීදෙ, සඤ්ඤතානං තපස්සිනං.

94.

‘‘අතිකායො මහිස්සාසො, අජ්ජුනො කෙකකාධිපො;
සහස්සබාහු උච්ඡින්නො, ඉසිමාසජ්ජ ගොතමං.

95.

‘‘අරජං රජසා වච්ඡං, කිසං අවකිරිය දණ්ඩකී;
තාලොව මූලතො [සමූලො (ක.)] ඡින්නො, ස රාජා විභවඞ්ගතො.

96.

‘‘උපහච්ච මනං මජ්ඣො [මෙජ්ඣො (ක.)], මාතඞ්ගස්මිං යසස්සිනෙ;
සපාරිසජ්ජො උච්ඡින්නො, මජ්ඣාරඤ්ඤං තදා අහු.

97.

‘‘කණ්හදීපායනාසජ්ජ, ඉසිං අන්ධකවෙණ්ඩයො [වෙණ්හුයො (සී. පී.), පිණ්හයො (?)];
අඤ්ඤොඤ්ඤං [අඤ්ඤමඤ්ඤං (සී. පී.)] මුසලා [මුසලෙ (සී. ස්යා. පී.)] හන්ත්වා, සම්පත්තා යමසාධනං [යමසාදනං (පී.)].

98.

‘‘අථායං ඉසිනා සත්තො, අන්තලික්ඛචරො පුරෙ;
පාවෙක්ඛි පථවිං [පඨවිං (සී. ස්යා. පී.)] චෙච්චො, හීනත්තො පත්තපරියායං.

99.

‘‘තස්මා හි ඡන්දාගමනං, නප්පසංසන්ති පණ්ඩිතා;
අදුට්ඨචිත්තො භාසෙය්‍ය, ගිරං සච්චූපසංහිතං.

100.

‘‘මනසා චෙ පදුට්ඨෙන, යො නරො පෙක්ඛතෙ මුනිං;
විජ්ජාචරණසම්පන්නං, ගන්තා සො නිරයං අධො.

101.

‘‘යෙ වුඩ්ඪෙ [වද්ධෙ (ක.)] පරිභාසන්ති, ඵරුසූපක්කමා ජනා;
අනපච්චා අදායාදා, තාලවත්ථු [තාලවත්ථූ (ස්යා.), තාලාවත්ථු (පී.)] භවන්ති තෙ.

102.

‘‘යො ච පබ්බජිතං හන්ති, කතකිච්චං මහෙසිනං;

ස කාළසුත්තෙ නිරයෙ, චිරරත්තාය පච්චති.

103.

‘‘යො ච රාජා අධම්මට්ඨො, රට්ඨවිද්ධංසනො මගො [චුතො (සී.)];
තාපයිත්වා ජනපදං, තාපනෙ පෙච්ච පච්චති.

104.

‘‘සො ච වස්සසහස්සානි [වස්සසහස්සානං (සී. স্যා.)], සතං දිබ්බානි පච්චති;
අච්චිසඞ්ඝපරෙතො සො, දුක්ඛං වෙදෙති වෙදනං.

105.

‘‘තස්ස අග්ගිසිඛා කායා, නිච්ඡරන්ති පභස්සරා;
තෙජොභක්ඛස්ස ගත්තානි, ලොමෙහි ච [ලොමග්ගෙහි ච (සී. ස්‍යා. පී.)] නඛෙහි ච.

106.

‘‘ඩය්හමානෙන ගත්තෙන, නිච්චං සන්තරබාහිරං;
දුක්ඛාභිතුන්නො නදති, නාගො තුත්තට්ටිතො [තුත්තද්දිතො (සී.)] යථා.

107.

‘‘යො ලොභා පිතරං හන්ති, දොසා වා පුරිසාධමො;
ස කාළසුත්තෙ නිරයෙ, චිරරත්තාය පච්චති.

108.

‘‘ස තාදිසො පච්චති ලොහකුම්භියං, පක්කඤ්ච සත්තීහි හනන්ති නිත්තචං;
අන්ධං කරිත්වා මුත්තකරීසභක්ඛං, ඛාරෙ නිමුජ්ජන්ති තථාවිධං නරං.

109.

‘‘තත්තං පක්කුථිතමයොගුළඤ්ච [පක්කුධිතමයොගුළඤ්ච (ක.)], දීඝෙ ච ඵාලෙ චිරරත්තතාපිතෙ;
වික්ඛම්භමාදාය විබන්ධ [විබද්ධ (සී.), විහජ්ජ (ස්‍යා. පී.)] රජ්ජුභි, විවටෙ මුඛෙ සම්පවිසන්ති [සංචවන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)] රක්ඛසා.

110.

‘‘සාමා ච සොණා සබලා ච ගිජ්ඣා, කාකොළසඞ්ඝා ච දිජා අයොමුඛා;
සඞ්ගම්ම ඛාදන්ති විප්ඵන්දමානං, ජිව්හං විභජ්ජ විඝාසං සලොහිතං.

111.

‘‘තං දඩ්ඪතාලං පරිභින්නගත්තං, නිප්පොථයන්තා අනුවිචරන්ති රක්ඛසා;
රතී හි නෙසං දුඛිනො පනීතරෙ, එතාදිසස්මිං නිරයෙ වසන්ති;
යෙ කෙචි ලොකෙ ඉධ පෙත්තිඝාතිනො.

112.

‘‘පුත්තො ච මාතරං හන්ත්වා, ඉතො ගන්ත්වා යමක්ඛයං;
භුසමාපජ්ජතෙ දුක්ඛං, අත්තකම්මඵලූපගො.

113.

‘‘අමනුස්සා අතිබලා, හන්තාරං ජනයන්තියා;
අයොමයෙහි වාළෙහි [ඵාලෙහි (පී.)], පීළයන්ති පුනප්පුනං.

114.

‘‘තමස්සවං [තං පස්සවං (සී. ස්‍යා.), තං පස්සුතං (පී.)] සකා ගත්තා, රුහිරං [රුධිරං (සී. ස්‍යා.)] අත්තසම්භවං;
තම්බලොහවිලීනංව, තත්තං පායෙන්ති මත්තිඝං [මත්තියං (සී.)].

115.

‘‘ජිගුච්ඡං කුණපං පූතිං, දුග්ගන්ධං ගූථකද්දමං;
පුබ්බලොහිතසඞ්කාසං, රහදමොගය්හ [රහදොග්ගය්හ (ක.)] තිට්ඨති.

116.

‘‘තමෙනං කිමයො තත්ථ, අතිකායා අයොමුඛා;
ඡවිං භෙත්වාන [ඡෙත්වාන (සී. පී.)] ඛාදන්ති, සංගිද්ධා [පගිද්ධා (සී. ස්‍යා. පී.)] මංසලොහිතෙ.

117.

‘‘සො ච තං නිරයං පත්තො, නිමුග්ගො සතපොරිසං;
පූතිකං කුණපං වාති, සමන්තා සතයොජනං.

118.

‘‘චක්ඛුමාපි හි චක්ඛූහි, තෙන ගන්ධෙන ජීයති;
එතාදිසං බ්‍රහ්මදත්ත, මාතුඝො ලභතෙ දුඛං.

119.

‘‘ඛුරධාරමනුක්කම්ම, තික්ඛං දුරභිසම්භවං;
පතන්ති ගබ්භපාතියො [ගබ්භපාතිනියො (සී. ස්‍යා. පී.)], දුග්ගං වෙතරණිං [වෙත්තරණිං (ස්‍යා. ක.)] නදිං.

120.

‘‘අයොමයා සිම්බලියො, සොළසඞ්ගුලකණ්ටකා;
උභතො අභිලම්බන්ති, දුග්ගං වෙතරණිං [වෙත්තරණිං (ස්‍යා. ක.)] නදිං.

121.

‘‘තෙ අච්චිමන්තො තිට්ඨන්ති, අග්ගික්ඛන්ධාව ආරකා;
ආදිත්තා ජාතවෙදෙන, උද්ධං යොජනමුග්ගතා.

122.

‘‘එතෙ වජන්ති [සජන්ති (සී. පී.), පජ්ජන්ති (ස්‍යා.)] නිරයෙ, තත්තෙ තිඛිණකණ්ටකෙ;
නාරියො ච අතිචාරා [අතිචාරිනියො (සී. ස්‍යා. පී.)], නරා ච පරදාරගූ.

123.

‘‘තෙ පතන්ති අධොක්ඛන්ධා, විවත්තා විහතා පුථූ;
සයන්ති විනිවිද්ධඞ්ගා, දීඝං ජග්ගන්ති සබ්බදා [සංවරිං (සී. පී.)].

124.

‘‘තතො රත්‍යා විවසානෙ [විවසනෙ (සී. ස්‍යා. පී.)], මහතිං පබ්බතූපමං;
ලොහකුම්භිං පවජ්ජන්ති, තත්තං අග්ගිසමූදකං.

125.

‘‘එවං දිවා ච රත්තො ච, දුස්සීලා මොහපාරුතා;
අනුභොන්ති සකං කම්මං, පුබ්බෙ දුක්කටමත්තනො.

126.

‘‘යා ච භරියා ධනක්කීතා, සාමිකං අතිමඤ්ඤති;
සස්සුං වා සසුරං වාපි, ජෙට්ඨං වාපි නනන්දරං [නනන්දනං (ස්‍යා. ක.)].

127.

‘‘තස්සා වඞ්කෙන ජිව්හග්ගං, නිබ්බහන්ති සබන්ධනං;
ස බ්‍යාමමත්තං කිමිනං, ජිව්හං පස්සති අත්තනි [අත්තනො (සී. ස්‍යා.)];
විඤ්ඤාපෙතුං න සක්කොති, තාපනෙ පෙච්ච පච්චති.

128.

‘‘ඔරබ්භිකා සූකරිකා, මච්ඡිකා මිගබන්ධකා;
චොරා ගොඝාතකා ලුද්දා, අවණ්ණෙ වණ්ණකාරකා.

129.

‘‘සත්තිහි ලොහකූටෙහි, නෙත්තිංසෙහි උසූහි ච;
හඤ්ඤමානා ඛාරනදිං, පපතන්ති [සම්පතන්ති (ක.)] අවංසිරා.

130.

‘‘සායං පාතො කූටකාරී, අයොකූටෙහි හඤ්ඤති;
තතො වන්තං දුරත්තානං, පරෙසං භුඤ්ජරෙ [භුඤ්ජතෙ (සී. ස්‍යා. පී.)] සදා.

131.

‘‘ධඞ්කා භෙරණ්ඩකා [භෙදණ්ඩකා (ක.)] ගිජ්ඣා, කාකොළා ච අයොමුඛා;
විප්ඵන්දමානං ඛාදන්ති, නරං කිබ්බිසකාරකං [කිබ්බිසකාරිනං (පී.)].

132.

‘‘යෙ මිගෙන මිගං හන්ති, පක්ඛිං වා පන පක්ඛිනා;
අසන්තො රජසා ඡන්නා, ගන්තා [ගතා (ක.)] තෙ නිරයුස්සදං [නිරයං අධො (පී.)].

133.

‘‘සන්තො ච [සන්තොව (ස්‍යා.)] උද්ධං ගච්ඡන්ති, සුචිණ්ණෙනිධ කම්මුනා;
සුචිණ්ණස්ස ඵලං පස්ස, සඉන්දා [සහින්දා (සී.)] දෙවා සබ්‍රහ්මකා.

134.

‘‘තං තං බ්‍රූමි මහාරාජ, ධම්මං රට්ඨපතී චර;
තථා [තථා තථා (සී. ස්‍යා. පී.)] රාජ චරාහි ධම්මං, යථා තං සුචිණ්ණං නානුතප්පෙය්‍ය පච්ඡා’’ති.

සංකිච්චජාතකං දුතියං.
සට්ඨිනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

අථ සට්ඨිනිපාතම්හි, සුණාථ මම භාසිතං;
ජාතකසව්හයනො පවරො, සොණකඅරින්දමසව්හයනො;
තථා වුත්තරථෙසභකිච්චවරොති.

20. සත්තතිනිපාතො

531. කුසජාතකං (1)

1.

‘‘ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං, සකායුරං සබ්බකාමූපපන්නං;
ඉදං තෙ රජ්ජං [රට්ඨං (ක.)] අනුසාස අම්ම, ගච්ඡාමහං යත්ථ පියා පභාවතී’’.

2.

‘‘අනුජ්ජුභූතෙන හරං මහන්තං, දිවා ච රත්තො ච නිසීථකාලෙ [නිසීද කාලෙ (ක.)];
පටිගච්ඡ ත්වං ඛිප්පං කුසාවතිං කුස [කුසාවතිං (සයා. ක.)], නිච්ඡාමි දුබ්බණ්ණමහං වසන්තං’’.

3.

‘‘නාහං ගමිස්සාමි ඉතො කුසාවතිං, පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව;
රමාමි මද්දස්ස නිකෙතරම්මෙ, හිත්වාන රට්ඨං තව දස්සනෙ රතො.

4.

‘‘පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව, සම්මූළ්හරූපො විචරාමි මෙදිනිං [මෙදනිං (සයා. ක.)];
දිසං න ජානාමි කුතොම්හි ආගතො, තයම්හි මත්තො මිගමන්දලොචනෙ.

5.

‘‘සුවණ්ණචීරවසනෙ, ජාතරූපසුමෙඛලෙ;
සුස්සොණි තව කාමා හි [කාමෙහි (සී. සයා. පී.)], නාහං රජ්ජෙන මත්ථිකො’’.

6.

‘‘අබ්භූති [අබ්භූ හි (සී.), අභූති (සයා.), අබ්භූ හි (පී.)] තස්ස භො හොති, යො අනිච්ඡන්තමිච්ඡති;
අකාමං රාජ කාමෙසි [කාමෙහි (සී. පී.)], අකන්තං කන්තු [අකන්තො කන්ත (සී. සයා. පී.)] මිච්ඡසි’’.

7.

‘‘අකාමං වා සකාමං වා, යො නරො ලභතෙ පියං;
ලාභමෙත්ථ පසංසාම, අලාභො තත්ථ පාපකො’’.

8.

‘‘පාසාණසාරං ඛණසි, කණිකාරස්ස දාරුනා;

වාතං ජාලෙන බාධෙසි, යො අනිච්ඡන්තමිච්ඡසි''.

9.

''පාසාණො නූන තෙ හදයෙ, ඔහිතො මුදුලක්ඛණෙ;
යො තෙ සාතං න වින්දාමි, තිරොජනපදාගතො.

10.

''යදා මං භකුටිං [භූකුටිං (සී. පී.)] කත්වා, රාජපුත්තී උදික්ඛති [රාජපුත්ති උදික්ඛසි (සී. පී.)];
ආළාරිකො තදා හොමි, රඤ්ඤො මද්දස්සන්තෙපුරෙ [මද්දස්ස ථීපුරෙ (සී. පී.) එවමුපරිපි].

11.

''යදා උම්හයමානා මං, රාජපුත්තී උදික්ඛති [රාජපුත්ති උදික්ඛසි (සී. පී.)];
නාළාරිකො තදා හොමි, රාජා හොමි තදා කුසො''.

12.

''සචෙ හි වචනං සච්චං, නෙමිත්තානං භවිස්සති;
නෙව මෙ ත්වං පතී අස්ස, කාමං ඡින්දන්තු සත්තධා''.

13.

''සචෙ හි වචනං සච්චං, අඤ්ඤෙසං යදි වා මමං;
නෙව තුය්හං පතී අත්ථි, අඤ්ඤො සීහස්සරා කුසා''.

14.

''නෙක්ඛං ගීවං තෙ කාරෙස්සං, පත්වා ඛුජ්ජෙ කුසාවතිං;
සචෙ මං නාගනාසූරූ, ඔලොකෙය්‍ය පභාවතී.

15.

''නෙක්ඛං ගීවං තෙ කාරෙස්සං, පත්වා ඛුජ්ජෙ කුසාවතිං;
සචෙ මං නාගනාසූරූ, ආලපෙය්‍ය පභාවතී.

16.

''නෙක්ඛං ගීවං තෙ කාරෙස්සං, පත්වා ඛුජ්ජෙ කුසාවතිං;
සචෙ මං නාගනාසූරූ, උම්හායෙය්‍ය පභාවතී.

17.

''නෙක්ඛං ගීවං තෙ කාරෙස්සං, පත්වා ඛුජ්ජෙ කුසාවතිං;
සචෙ මං නාගනාසූරූ, පම්හායෙය්‍ය පභාවතී.

18.

‘‘නෙක්ඛං ගීවං තෙ කාරෙස්සං, පත්වා ඛුජ්ජෙ කුසාවතිං;
සචෙ මෙ නාගනාසූරූ, පාණීහි උපසම්ඵුසෙ’’.

19.

‘‘න හි නූනායං රාජපුත්තී, කුසෙ සාතම්පි වින්දති;
ආළාරිකෙ භතෙ පොසෙ, වෙතනෙන අනත්ථිකෙ’’.

20.

‘‘න හි නූනායං සා [නූන අයං (සී.ස්‍යා.)] ඛුජ්ජා, ලභති ජිව්හාය ඡෙදනං;
සුනිසිතෙන සත්ථෙන, එවං දුබ්භාසිතං භණං’’.

21.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මහායසොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

22.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මහද්ධනොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

23.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මහබ්බලොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

24.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මහාරට්ඨොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

25.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මහාරාජාති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

26.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
සීහස්සරොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

27.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
වග්ගුස්සරොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

28.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;

බින්දුස්සරොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

29.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මඤ්ජුස්සරොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

30.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
මධුස්සරොති [මධුරස්සරොති (සී.)] කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

31.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
සතසිප්පොති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං.

32.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
ඛත්තියොතිපි කත්වාන [කරිත්වාන (සී.)], කරස්සු රුචිරෙ පියං.

33.

‘‘මා නං රූපෙන පාමෙසි, ආරොහෙන පභාවති;
කුසරාජාති කත්වාන, කරස්සු රුචිරෙ පියං’’.

34.

‘‘එතෙ නාගා උපත්ථද්ධා, සබ්බෙ තිට්ඨන්ති වම්මිතා [වම්මිකා (ස්‍යා.)];
පුරා මද්දන්ති පාකාරං, ආනෙන්තෙතං පභාවතිං’’.

35.

‘‘සත්ත බිලෙ [ඛණ්ඩෙ (සී. පී.)] කරිත්වාන, අහමෙතං පභාවතිං;
ඛත්තියානං පදස්සාමි, යෙ මං හන්තුං ඉධාගතා’’.

36.

‘‘අවුට්ඨහි රාජපුත්තී, සාමා කොසෙය්‍යවාසිනී;
අස්සුපුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි, දාසීගණපුරක්ඛතා’’.

37.

‘‘තං නූන කක්කූපනිසෙවිතං මුඛං, ආදාසදන්තාථරුපච්චවෙක්ඛිතං;
සුභං සුනෙත්තං විරජං අනඞ්ගණං, ඡුද්ධං වනෙ ඨස්සති ඛත්තියෙහි.

38.

‘‘තෙ නූන මෙ අසිතෙ වෙල්ලිතග්ගෙ, කෙසෙ මුදූ චන්දනසාරලිත්තෙ;

සමාකුලෙ සීවථිකාය මජ්ඣෙ, පාදෙහි ගිජ්ඣා පරිකඩ්ඪිස්සන්ති [පරිකඩ්ඪයන්ති (සී.ස්‍යා. පී.)].

39.

‘‘තා නූන මෙ තම්බනඛා සුලොමා, බාහා මුදූ චන්දනසාරලිත්තා;
ඡින්නා වනෙ උජ්ඣිතා ඛත්තියෙහි, ගය්හ ධඞ්කො [වකො (පී.)] ගච්ඡති යෙන කාමං.

40.

‘‘තෙ නූන තාලූපනිභෙ අලම්බෙ, නිසෙවිතෙ කාසිකචන්දනෙන;
ථනෙසු මෙ ලම්බිස්සති [ලම්බහීති (පී.)] සිඞ්ගාලො [සිගාලො (සී. ස්‍යා. පී.)], මාතූව පුත්තො තරුණො තනූජො.

41.

‘‘තං නූන සොණිං පුථුලං සුකොට්ටිතං, නිසෙවිතං කඤ්චනමෙඛලාහි;
ඡින්නං වනෙ ඛත්තියෙහී අවත්ථං, සිඞ්ගාලසඞ්ඝා පරිකඩ්ඪිස්සන්ති [ගය්හා වකො ගච්ඡති යෙනකාමං (පී.)].

42.

‘‘සොණා ධඞ්කා [වකා (පී.)] සිඞ්ගාලා ච, යෙ චඤ්ඤෙ සන්ති දාඨිනො;
අජරා නූන හෙස්සන්ති, භක්ඛයිත්වා පභාවතිං.

43.

‘‘සචෙ මංසානි හරිංසු, ඛත්තියා දූරගාමිනො;
අට්ඨීනි අම්ම යාචිත්වා, අනුපථෙ දහාථ නං.

44.

‘‘ඛෙත්තානි අම්ම කාරෙත්වා, කණිකාරෙත්ථ රොපය [රොපයෙ (ක.)];
යදා තෙ පුප්ඵිතා අස්සු, හෙමන්තානං හිමච්චයෙ;
සරෙය්‍යාථ මමං [මම (පී.)] අම්ම, එවංවණ්ණා පභාවතී’’.

45.

‘‘තස්සා මාතා උදට්ඨාසි, ඛත්තියා දෙවවණ්ණිනී;
දිස්වා අසිඤ්ච සූනඤ්ච, රඤ්ඤො මද්දස්සන්තෙපුරෙ’’.

46.

‘‘ඉමිනා නූන අසිනා, සුසඤ්ඤං තනුමජ්ඣිමං;

යිතරං මද්ද [මම (සී.), මද්දො (පී.)] හන්ත්වාන, ඛත්තියානං පදස්සසි’’ [පදස්සති (පී. ක.)].

47.

‘‘න මෙ අකාසි වචනං, අත්ථකාමාය පුත්තිකෙ;
සාජ්ජ ලොහිතසඤ්ඡන්නා, ගච්ඡසි [ගඤ්ඡිසි (සී. පී.)] යමසාධනං.

48.

‘‘එවමාපජ්ජතී පොසො, පාපියඤ්ච නිගච්ඡති;
යො වෙ හිතානං වචනං, න කරොති [න කරං (සී.)] අත්ථදස්සිනං.

49.

‘‘සචෙ ච අජ්ජ [ත්වං අම්ම (සී.)] ධාරෙසි [වාරෙසි (පී.)], කුමාරං චාරුදස්සනං;
කුසෙන ජාතං ඛත්තියං, සුවණ්ණමණිමෙඛලං;
පූජිතං [පූජිතා (පී.)] ඤාතිසඞ්ඝෙහි, න ගච්ඡසි [ගඤ්ඡිසි (සී. පී.)] යමක්ඛයං.

50.

‘‘යත්ථස්සු භෙරී නදති, කුඤ්ජරො ච නිකූජති [නිකුඤ්ජති (පී.)];
ඛත්තියානං කුලෙ භද්දෙ, කිං නු සුඛතරං තතො.

51.

‘‘අස්සො ච සිසති [අස්සො හසිසති (සී.), අස්සො හසියති (ස්‍යා.), අස්සො ච සිංසති (පී.)] ද්වාරෙ, කුමාරො උපරොදති;
ඛත්තියානං කුලෙ භද්දෙ, කිං නු සුඛතරං තතො.

52.

‘‘මයූරකොඤ්චාභිරුදෙ, කොකිලාභිනිකූජිතෙ;
ඛත්තියානං කුලෙ භද්දෙ, කිං නු සුඛතරං තතො’’.

53.

‘‘කහං නු සො සත්තුමද්දනො, පරරට්ඨප්පමද්දනො;
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො, යො නො දුක්ඛා පමොචයෙ’’.

54.

‘‘ඉධෙව සො සත්තුමද්දනො, පරරට්ඨප්පමද්දනො;
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො, යො තෙ සබ්බෙ වධිස්සති’’ [යො නො දුක්ඛා පමොචයෙ (සී.), සො නො සබ්බෙ වධිස්සති (පී.)].

55.

‘‘උම්මත්තිකා නු භණසි, අන්ධබාලා පභාසසි [ආදු බාලාව භාසසි (සී. පී.)];
කුසො චෙ ආගතො අස්ස, කිං න [කින්නු (සයා. ක.)] ජානෙමු තං මයං’’.

56.

‘‘එසො ආළාරිකො පොසො, කුමාරීපුරමන්තරෙ;
දළ්හං කත්වාන සංවෙල්ලිං, කුම්භිං ධොවති ඔණතො’’.

57.

‘‘වෙණී ත්වමසි චණ්ඩාලී, අදූසි කුලගන්ධිනී;
කථං මද්දකුලෙ ජාතා, දාසං කයිරාසි කාමුකං’’.

58.

‘‘නම්හි වෙණී න චණ්ඩාලී, න චම්හි කුලගන්ධිනී;
ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි’’.

59.

‘‘යො බ්‍රාහ්මණසහස්සානි, සදා භොජෙති වීසතිං;
ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි’’.

60.

‘‘යස්ස නාගසහස්සානි, සදා යොජෙන්ති වීසතිං;
ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි.

61.

‘‘යස්ස අස්සසහස්සානි, සදා යොජෙන්ති වීසතිං;
ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි.

62.

‘‘යස්ස රථසහස්සානි, සදා යොජෙන්ති වීසතිං;
ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි.

[( ) අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසුයෙව දිස්සති] (‘‘යස්ස උසභසහස්සානි, සදා යොජෙන්ති වීසතිං;
ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි) [( ) අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසුයෙව දිස්සති].

63.

‘‘යස්ස ධෙනුසහස්සානි, සදා දුහන්ති වීසතිං [දුය්හන්ති වීසති (සී. පී.)];

ඔක්කාකපුත්තො භද්දන්තෙ, ත්වං නු දාසොති මඤ්ඤසි''.

64.

''තග්ස තෙ දුක්කටං බාලෙ, යං ඛත්තියං මහබ්බලං;
නාගං මණ්ඩූකවණ්ණෙන, න නං [න තං (සී. පී.)] අක්ඛාසිධාගතං''
[අක්ඛාසි ආගතං (සී.)].

65.

''අපරාධං මහාරාජ, ත්වං නො ඛම රථෙසභ;
යං තං අඤ්ඤාතවෙසෙන, නාඤ්ඤාසිම්හා ඉධාගතං''.

66.

''මාදිසස්ස න තං ඡන්නං, යොහං ආළාරිකො භවෙ;
ත්වඤ්ඤෙව මෙ පසීදස්සු, නත්ථි තෙ දෙව දුක්කටං''.

67.

''ගච්ඡ බාලෙ ඛමාපෙහි, කුසරාජං මහබ්බලං;
ඛමාපිතො කුසො රාජා [කුසරාජා (සබ්බත්ථ)], සො තෙ දස්සති ජීවිතං''.

68.

''පිතුස්ස වචනං සුත්වා, දෙවවණ්ණී පභාවතී;
සිරසා අග්ගහී පාදෙ, කුසරාජං මහබ්බලං''.

69.

''යාමා රත්‍යො අතික්කන්තා, තාමා දෙව තයා විනා;
වන්දෙ තෙ සිරසා පාදෙ, මා මෙ කුජ්ඣං රථෙසභ.

70.

''සබ්බං [සච්චං (සී. ස්‍යා. පී.)] තෙ පටිජානාමි, මහාරාජ සුණොහි මෙ;
න චාපි අප්පියං තුය්හං, කරෙය්‍යාමි අහං පුන.

71.

''එවං චෙ යාචමානාය, වචනං මෙ න කාහසි;
ඉදානි මං තාතො හන්ත්වා, ඛත්තියානං පදස්සති''.

72.

''එවං තෙ යාචමානාය, කිං න කාහාමි තෙ වචො;
විකුද්ධො ත්‍යස්මි කල්‍යාණි, මා ත්වං භායි පභාවති.

73.

‘‘සබ්බං තෙ පටිජානාමි, රාජපුත්ති සුණොහි මෙ;
න චාපි අප්පියං තුය්හං, කරෙය්‍යාමි අහං පුන.

74.

‘‘තව කාමා හි සුස්සොණි, පහු [බහු (සයා.), බහූ (පී.), බහුං (ක.)] දුක්ඛං තිතික්ඛිසං [තිතික්ඛිස්සං (සී. පී.)];
බහුං මද්දකුලං හන්ත්වා, නයිතුං තං පභාවතී’’.

75.

‘‘යොජයන්තු රථෙ අස්සෙ, නානාචිත්තෙ සමාහිතෙ;
අථ දක්ඛථ මෙ වෙගං, විධමන්තස්ස [විධමෙන්තස්ස (සබ්බත්ථ)] සත්තවො’’.

76.

‘‘තඤ්ච තත්ථ උදික්ඛිංසු, රඤ්ඤො මද්දස්සන්තෙපුරෙ;
විජම්භමානං සීහංව, ඵොටෙන්තං දිගුණං භුජං.

77.

‘‘හත්ථික්ඛන්ධඤ්ච ආරුය්හ, ආරොපෙත්වා පභාවතිං;
සඞ්ගාමං ඔතරිත්වාන, සීහනාදං නදී කුසො.

78.

‘‘තස්ස තං නදතො සුත්වා, සීහස්සෙවිතරෙ මිගා;
ඛත්තියා විපලායිංසු, කුසසද්දභයට්ටිතා [කුසසද්දභයට්ඨිතා (පී.)].

79.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ඡින්දන්ති, කුසසද්දභයට්ටිතා.

80.

‘‘තස්මිං සඞ්ගාමසීසස්මිං, පස්සිත්වා හට්ඨ [තුට්ඨ (සී.)] මානසො;
කුසස්ස රඤ්ඤො දෙවින්දො, අදා වෙරොචනං මණිං.

81.

‘‘සො තං විජිත්වා සඞ්ගාමං, ලද්ධා වෙරොචනං මණිං;
හත්ථික්ඛන්ධගතො රාජා, පාවෙක්ඛි නගරං පුරං.

82.

‘‘ජීවග්ගාහං [ජීවගාහං (සී. පී.)] ගහෙත්වාන, බන්ධිත්වා සත්ත ඛත්තියෙ;
සසුරස්සුපනාමෙසි, ඉමෙ තෙ දෙව සත්තවො.

83.

‘‘සබ්බෙව තෙ වසං ගතා, අමිත්තා විහතා තව;
කාමං කරොහි තෙ තයා, මුඤ්ච වා තෙ හනස්සු වා’’.

84.

‘‘තුය්හෙව සත්තවො එතෙ, න හි තෙ මය්හ සත්තවො;
ත්වඤ්ඤෙව නො මහාරාජ, මුඤ්ච වා තෙ හනස්සු වා’’.

85.

‘‘ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත, දෙවකඤ්ඤූපමා සුභා;
දදාහි නෙසං එකෙකං, හොන්තු ජාමාතරො තව’’.

86.

‘‘අම්හාකඤ්චෙව තාසඤ්ච, ත්වං නො සබ්බෙසමිස්සරො;
ත්වඤ්ඤෙව නො මහාරාජ, දෙහි නෙසං යදිච්ඡසි’’.

87.

‘‘එකමෙකස්ස එකෙකං, අදා සීහස්සරො කුසො;
ඛත්තියානං තදා තෙසං, රඤ්ඤො මද්දස්ස ධීතරො.

88.

‘‘පීණිතා තෙන ලාභෙන, තුට්ඨා සීහස්සරෙ කුසෙ;
සකරට්ඨානි පායිංසු, ඛත්තියා සත්ත තාවදෙ.

89.

‘‘පභාවතිඤ්ච ආදාය, මණිං වෙරොචනං සුභං [තදා (පී.)];
කුසාවතිං කුසො රාජා, අගමාසි මහබ්බලො.

90.

‘‘ත්‍යස්සු එකරථෙ යන්තා, පවිසන්තා කුසාවතිං;
සමානා වණ්ණරූපෙන, නාඤ්ඤමඤ්ඤාතිරොචිසුං [නාඤ්ඤමඤ්ඤමතිරොචයුං (සී.)].

91.

‘‘මාතා පුත්තෙන සඞ්ගච්ඡි [සඞ්ගඤ්ඡි (සී. ස්‍යා. පී.)], උභයො ච ජයම්පතී;
සමග්ගා තෙ තදා ආසුං, ඵීතං ධරණිමාවසු’’න්ති.

කුසජාතකං පඨමං.

532. සොණනන්දජාතකං (2)

92.

‘‘දෙවතා නුසි ගන්ධබ්බො, අදු [ආදු (සී. ස්‍යා.)] සක්කො පුරින්දදො;
මනුස්සභූතො ඉද්ධිමා, කථං ජානෙමු තං මයං’’.

93.

‘‘නාපි දෙවො න ගන්ධබ්බො, නාපි සක්කො පුරින්දදො;
මනුස්සභූතො ඉද්ධිමා, එවං ජානාහි භාරධ’’ [භාරභ (ක.)].

94.

‘‘කතරූපමිදං හොතො [භොතො (සී. පී.)], වෙය්‍යාවච්චං අනප්පකං;
දෙවම්හි වස්සමානම්හි, අනොවස්සං භවං අකා.

95.

‘‘තතො වාතාතපෙ ඝොරෙ, සීතච්ඡායං භවං අකා;
තතො අමිත්තමජ්ඣෙසු [අමිත්තමජ්ඣෙ ච (සී.)], සරතාණං භවං අකා.

96.

‘‘තතො ඵීතානි රට්ඨානි, වසිනො තෙ භවං අකා;
තතො එකසතං ඛත්‍යෙ, අනුයන්තෙ [අනුයුත්තෙ (පී.)] භවං අකා.

97.

‘‘පතීතාස්සු මයං හොතො, වද තං [වර තං (සී. ස්‍යා. පී.)] භඤ්ජ [භඤ්ඤ (සී. පී.), භුඤ්ජ (ස්‍යා. ක.)] මිච්ඡසි;
හත්ථියානං අස්සරථං, නාරියො ච අලඞ්කතා;
නිවෙසනානි රම්මානි, මයං හොතො දදාමසෙ.

98.

‘‘අථ වඞ්ගෙ [අථ වා සඞ්ගෙ (සී. පී.)] වා මගධෙ, මයං හොතො දදාමසෙ;
අථ වා අස්සකාවන්තී [අස්සකාවන්තිං (සී. ස්‍යා. පී.)], සුමනා දම්ම තෙ මයං.

99.

‘‘උපඩ්ඪං වාපි රජ්ජස්ස, මයං හොතො දදාමසෙ;
සචෙ තෙ අත්ථො රජ්ජෙන, අනුසාස යදිච්ඡසි’’.

100.

‘‘න මෙ අත්ථොපි රජ්ජෙන, නගරෙන ධනෙන වා;
අථොපි ජනපදෙන, අත්ථො මය්හං න විජ්ජති.

101.

‘‘භොතොව රට්ඨෙ විජිතෙ, අරඤ්ඤෙ අත්ථි අස්සමො;
පිතා මය්හං ජනෙත්ති ච, උභො සම්මන්ති අස්සමෙ.

102.

‘‘තෙසාහං [තෙස්වහං (ක.)] පුබ්බාචරියෙසු, පුඤ්ඤං න ලභාමි කාතවෙ;
භවන්තං අජ්ඣාවරං කත්වා, සොණං [සොනං (පී.)] යාචෙමු සංවරං’’.

103.

‘‘කරොමි තෙ තං වචනං, යං මං භණසි බ්‍රාහ්මණ;
එතඤ්ච ඛො නො අක්ඛාහි, කීවන්තො හොන්තු යාචකා’’.

104.

‘‘පරොසතං ජානපදා, මහාසාලා ච බ්‍රාහ්මණා;
ඉමෙ ච ඛත්තියා සබ්බෙ, අභිජාතා යසස්සිනො;
භවඤ්ච රාජා මනොජො, අලං හෙස්සන්ති යාචකා’’.

105.

‘‘හත්ථී අස්සෙ ච යොජෙන්තු, රථං සන්නය්හ සාරථි [නං රථී (පී.)];
ආබන්ධනානි ගණ්හාථ, පාදාසුස්සාරයද්ධජෙ [පාදෙසුස්සාරයං ධජෙ (සී.), පාදාසුස්සාරයං ධජෙ (පී.)];
අස්සමං තං ගමිස්සාමි, යත්ථ සම්මති කොසියො’’.

106.

‘‘තතො ච රාජා පායාසි, සෙනාය චතුරඞ්ගිනී;
අගමා අස්සමං රම්මං, යත්ථ සම්මති කොසියො’’.

107.

‘‘කස්ස කාදම්බයො [කස්ස කාදම්බමයො (ක.)] කාජො, වෙහාසං චතුරඞ්ගුලං;
අංසං අසම්ඵුසං එති, උදහාරාය [උදහාරස්ස (සී. ස්‍යා. පී.)] ගච්ඡතො’’.

108.

‘‘අහං සොණො මහාරාජ, තාපසො සහිතබ්බතො [සහිතං වතො (පී.)];
භරාමි මාතාපිතරො, රත්තින්දිවමතන්දිතො.

109.

‘‘වනෙ ඵලඤ්ච මූලඤ්ච, ආහරිත්වා දිසම්පති;

පොසෙමි මාතාපිතරො, පුබ්බෙ කතමනුස්සරං’’.

110.

‘‘ඉච්ඡාම අස්සමං ගන්තුං, යත්ථ සම්මති කොසියො;
මග්ගං නො සොණ අක්ඛාහි, යෙන ගච්ඡෙමු [ගච්ඡාම (සී.)] අස්සමං’’.

111.

‘‘අයං එකපදී රාජ, යෙනෙතං [යෙන තං (ක.)] මෙඝසන්නිභං;
කොවිළාරෙහි සඤ්ඡන්නං, එත්ථ සම්මති කොසියො’’.

112.

‘‘ඉදං වත්වාන පක්කාමි, තරමානො මහාඉසි;
වෙහාසෙ අන්තලික්ඛස්මිං, අනුසාසිත්වාන ඛත්තියෙ.

113.

‘‘අස්සමං පරිමජ්ජිත්වා, පඤ්ඤපෙත්වාන [පඤ්ඤපෙත්වාන (සී. ස්යා.)] ආසනං;
පණ්ණසාලං පවිසිත්වා, පිතරං පටිබොධයි.

114.

‘‘ඉමෙ ආයන්ති රාජානො, අභිජාතා යසස්සිනො;
අස්සමා නික්ඛමිත්වාන, නිසීද ත්වං [නිසීදාහි (සී.)] මහාඉසෙ.

115.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, තරමානො මහාඉසි;
අස්සමා නික්ඛමිත්වාන, සද්වාරම්හි උපාවිසි’’.

116.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තං, ජලන්තංරිව තෙජසා;
ඛත්‍යසඞ්ඝපරිබ්‍යූළ්හං, කොසියො එතදබ්‍රවි.

117.

‘‘කස්ස භෙරී මුදිඞ්ගා ච [මුතිඞ්ගා ච (පී.)], සඞ්ඛා පණවදින්දිමා [දෙණ්ඩිමා (සී. පී.)];
පුරතො පටිපන්නානි, හාසයන්තා රථෙසභං.

118.

‘‘කස්ස කඤ්චනපට්ටෙන, පුථුනා විජ්ජුවණ්ණිනා;
යුවා කලාපසන්නද්ධො, කො එති සිරියා ජලං.

119.

‘‘උක්කාමුඛපහට්ඨංව, ඛදිරඞ්ගාරසන්නිභං;
මුඛඤ්ච රුචිරා භාති, කො එති සිරියා ජලං.

120.

‘‘කස්ස පග්ගහිතං ඡත්තං, සසලාකං මනොරමං;
ආදිච්චරංසාවරණං, කො එති සිරියා ජලං.

121.

‘‘කස්ස අඞ්ගං පරිග්ගය්හ, වාළබීජනිමුත්තමං;
චරන්ති වරපුඤ්ඤස්ස [වරපඤ්ඤස්ස (සී. පී.)], හත්ථික්ඛන්ධෙන ආයතො.

122.

‘‘කස්ස සෙතානි ඡත්තානි, ආජානීයා ච වම්මිතා;
සමන්තා පරිකිරෙන්ති [පරිකිරන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)], කො එති සිරියා ජලං.

123.

‘‘කස්ස එකසතං ඛත්‍යා, අනුයන්තා [අනුයුත්තා (පී.)] යසස්සිනො;
සමන්තානුපරියන්ති, කො එති සිරියා ජලං.

124.

‘‘හත්ථි අස්සරථ පත්ති [හත්ථී අස්සා රථා පත්තී (සී.)], සෙනා ච චතුරඞ්ගිනී;
සමන්තානුපරියන්ති [සමන්තා අනුපරියාති (පී.)], කො එති සිරියා ජලං.

125.

‘‘කස්සෙසා මහතී සෙනා, පිට්ඨිතො අනුවත්තති;
අක්ඛොභණී [අක්ඛාභනී (සී.), අක්ඛොභිනී (ස්‍යා.)] අපරියන්තා, සාගරස්සෙව ඌමියො’’.

126.

‘‘රාජාභිරාජා [රාජාධිරාජා (ක.)] මනොජො, ඉන්දොව ජයතං පති;
නන්දස්සජ්ඣාවරං එති, අස්සමං බ්‍රහ්මචාරිනං.

127.

‘‘තස්සෙසා මහතී සෙනා, පිට්ඨිතො අනුවත්තති;
අක්ඛොභණී අපරියන්තා, සාගරස්සෙව ඌමියො’’.

128.

‘‘අනුලිත්තා චන්දනෙන, කාසිකුත්තමධාරිනො [කාසිකවත්ථධාරිනො (පී.)];
සබ්බෙ පඤ්ජලිකා හුත්වා, ඉසීනං අජ්ඣුපාගමුං’’.

129.

‘‘කච්චි නු භොතො කුසලං, කච්චි භොතො අනාමයං;
කච්චි උඤ්ඡෙන යාපෙථ, කච්චි මූලඵලා බහූ.

130.

‘‘කච්චි ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා [සිරිංසපා (සී.ස්‍යා. පී.)];
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, කච්චි හිංසා න විජ්ජති’’.

131.

‘‘කුසලඤ්චෙව නො රාජ, අථො රාජ අනාමයං;
අථො උඤ්ඡෙන යාපෙම, අථො මූලඵලා බහූ.

132.

‘‘අථො ඩංසා මකසා ච [ඩංසා ච මකසා (සී.), ඩංසා ච මකසා ච (පී.)], අප්පමෙව සරීසපා [සිරිංසපා (සී. ස්‍යා. පී.)];
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, හිංසා මය්හං [අ ම්හං (සී. පී.)] න විජ්ජති.

133.

‘‘බහූනි වස්සපූගානි, අස්සමෙ සම්මතං [වසතො (සී.)] ඉධ;
නාභිජානාමි උප්පන්නං, ආබාධං අමනොරමං.

134.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
ඉස්සරොසි අනුප්පත්තො, යං ඉධත්ථි පවෙදය.

135.

‘‘තින්දුකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො [කාසමාරියො (සී. ස්‍යා.)];
ඵලානි ඛුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.

136.

‘‘ඉදම්පි පානීයං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;
තතො පිව මහාරාජ, සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි’’.

137.

‘‘පටිග්ගහිතං යං දින්නං, සබ්බස්ස අග්ඝියං කතං;

නන්දස්සාපි නිසාමෙථ, වචනං සො [යං (සී.), යං සො (පී.)] පවක්ඛති.

138.

‘‘අජ්ඣාවරම්හා නන්දස්ස, භොතො සන්තිකමාගතා;

සුණාතු [සුණාතු මෙ (සී.ස්‍යා.)] භවං වචනං, නන්දස්ස පරිසාය ච’’.

139.

‘‘පරොසතං ජානපදා [ජනපදා (පී.)], මහාසාලා ච බ්‍රාහ්මණා;

ඉමෙ ච ඛත්තියා සබ්බෙ, අභිජාතා යසස්සිනො;

භවඤ්ච රාජා මනොජො, අනුමඤ්ඤන්තු මෙ වචො.

140.

‘‘යෙ ච සන්ති [යෙ වසන්ති (සී.), යෙ හි සන්ති (පී.)] සමීතාරො, යක්ඛානි ඉධ මස්සමෙ;

අරඤ්ඤෙ භූතභබ්‍යානි, සුණන්තු වචනං මම.

141.

‘‘නමො කත්වාන භූතානං, ඉසිං වක්ඛාමි සුබ්බතං;

සො ත්‍යාහං දක්ඛිණා බාහු, තව කොසිය සම්මතො.

142.

‘‘පිතරං මෙ ජනෙත්තිඤ්ච, භත්තුකාමස්ස මෙ සතො;

වීර පුඤ්ඤමිදං ඨානං, මා මං කොසිය වාරය.

143.

‘‘සබ්භි හෙතං උපඤ්ඤාතං, මමෙතං උපනිස්සජ;

උට්ඨානපාරිචරියාය, දීඝරත්තං තයා කතං;

මාතාපිතූසු පුඤ්ඤානි, මම ලොකදදො භව.

144.

‘‘තථෙව සන්ති මනුජා, ධම්මෙ ධම්මපදං විදූ;

මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස, යථා ජානාසි ත්වං ඉසෙ.

145.

‘‘උට්ඨානපාරිචරියාය, මාතාපිතුසුඛාවහං;

තං මං පුඤ්ඤා නිවාරෙති, අරියමග්ගාවරො නරො’’.

146.

‘‘සුණන්තු භොන්තො වචනං, භාතුරජ්ඣාවරා මම;

කුලවංසං මහාරාජ, පොරාණං පරිහාපයං;

අධම්මචාරී ජෙට්ඨෙසු [යො ජෙට්ඨො (සී.)], නිරයං සොපපජ්ජති [සො උපපජ්ජති (සී. ස්‍යා. පී.)].

147.

‘‘යෙ ච ධම්මස්ස කුසලා, පොරාණස්ස දිසම්පති;
චාරිත්තෙන ච සම්පන්නා, න තෙ ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.

148.

‘‘මාතාපිතා ච භාතා ච, භගිනී ඤාතිබන්ධවා;
සබ්බෙ ජෙට්ඨස්ස තෙ භාරා, එවං ජානාහි භාරධ [භාරථ (ස්‍යා.)].

149.

‘‘ආදියිත්වා ගරුං භාරං, නාවිකො විය උස්සහෙ;
ධම්මඤ්ච නප්පමජ්ජාමි, ජෙට්ඨො චස්මි රථෙසභ’’.

150.

‘‘අධිගමා [අධිගතම්හා (සී.), අධිගම්හා (ස්‍යා.), අධිගතම්හ (පී.)] තමෙ ඤාණං, ජාලංව ජාතවෙදතො;
එවමෙව නො භවං ධම්මං, කොසියො පවිදංසයි.

151.

‘‘යථා උදයමාදිච්චො, වාසුදෙවො පභඞ්කරො;
පාණීනං පවිදංසෙති, රූපං කල්‍යාණපාපකං;
එවමෙව නො භවං ධම්මං, කොසියො පවිදංසයි’’.

152.

‘‘එවං මෙ යාචමානස්ස, අඤ්ජලිං නාවබුජ්ඣථ;
තව පද්ධචරො [තව පට්ඨචරො (ස්‍යා.), තව බද්ධඤ්චරො (පී.), තවුපට්ඨචරො (ක.)] හෙස්සං, වුට්ඨිතො පරිචාරකො’’.

153.

‘‘අද්ධා නන්ද විජානාසි [පජානාසි (සී.)], සද්ධම්මං සබ්භි දෙසිතං;
අරියො අරියසමාචාරො, බාළ්හං ත්වං මම රුච්චසි.

154.

‘‘භවන්තං වදාමි භොතිඤ්ච, සුණාථ වචනං මම;
නායං භාරො භාරමතො [භාරමත්තො (සී. ස්‍යා.)], අහු මය්හං කුදාචනං.

155.

‘‘තං මං උපට්ඨිතං සන්තං, මාතාපිතුසුඛාවහං;

නන්දො අජ්ඣාවරං කත්වා, උපට්ඨානාය යාචති.

156.

‘‘යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන, සන්තානං බ්‍රහ්මචාරිනං;
නන්දං වො වරථ එකො [නන්දං වදථ එකෙ (පී.)], කං නන්දො උපතිට්ඨතු’’.

157.

‘‘තයා තාත අනුඤ්ඤාතා, සොණ තං නිස්සිතා මයං;
උපඝාතුං [උපඝායිතුං (සී.)] ලභෙ නන්දං, මුද්ධනි බ්‍රහ්මචාරිනං’’.

158.

‘‘අස්සත්ථස්සෙව තරුණං, පවාළං මාලුතෙරිතං;
චිරස්සං නන්දං දිස්වාන, හදයං මෙ පවෙධති.

159.

‘‘යදා සුත්තාපි සුපිනෙ [සුප්පන්තෙ (ස්‍යා. පී.)], නන්දං පස්සාමි ආගතං;
උදග්ගා සුමනා හොමි, නන්දො නො ආගතො අයං.

160.

‘‘යදා ච පටිබුජ්ඣිත්වා, නන්දං පස්සාමි නාගතං;
භියෙ‍ාා ආවිසතී සොකො, දොමනස්සඤ්චනප්පකං.

161.

‘‘සාහං අජ්ජ චිරස්සම්පි, නන්දං පස්සාමි ආගතං;
භත්තුච්ච [භත්තුඤ්ච (ක.)] මය්හඤ්ච පියො, නන්දො නො පාවිසී ඝරං.

162.

‘‘පිතුපි නන්දො සුප්පියො, යං නන්දො නප්පවසෙ [පාවිසී (පී.)] ඝරා [ඝරං (ස්‍යා. පී. ක.)];
ලභතූ තාත නන්දො තං, මං නන්දො උපතිට්ඨතු’’.

163.

‘‘අනුකම්පිකා පතිට්ඨා ච, පුබ්බෙ රසදදී ච නො;
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස, මාතා තං වරතෙ ඉසෙ.

164.

‘‘පුබ්බෙ රසදදී ගොත්තී, මාතා පුඤ්ඤූපසංහිතා;
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස, මාතා තං වරතෙ ඉසෙ’’.

165.

‘‘ආකඞ්ඛමානා පුත්තඵලං, දෙවතාය නමස්සති;
නක්ඛත්තානි ච පුච්ඡති, උතුසංවච්ඡරානි ච.

166.

‘‘තස්සා උතුම්හි න්හාතාය [උතුසිනාතාය (පී.)], හොති ගබ්භස්ස වොක්කමො [ගබ්භස්ස’වක්කමො (සී.ස්‍යා. පී.)];
තෙන දොහළිනී හොති, සුහදා තෙන වුච්චති.

167.

‘‘සංවච්ඡරං වා ඌනං වා, පරිහරිත්වා විජායති;
තෙන සා ජනයන්තීති, ජනෙත්ති [ජනෙත්තී (සී. ස්‍යා. පී.)] තෙන වුච්චති.

168.

‘‘ථනඛීරෙන [ථනක්ඛීරෙන (සී.)] ගීතෙන, අඞ්ගපාවුරණෙන [අඞ්ගපාපුරණෙන (පී.)] ච;
රොදන්තං පුත්තං [එව (පී.)] තොසෙති, තොසෙන්තී තෙන වුච්චති.

169.

‘‘තතො වාතාතපෙ ඝොරෙ, මමං කත්වා උදික්ඛති;
දාරකං අප්පජානන්තං, පොසෙන්තී තෙන වුච්චති.

170.

‘‘යඤ්ච මාතුධනං හොති, යඤ්ච හොති පිතුද්ධනං;
උභයම්පෙතස්ස ගොපෙති, අපි පුත්තස්ස නො සියා.

171.

‘‘එවං පුත්ත අදුං පුත්ත, ඉති මාතා විහඤ්ඤති;
පමත්තං පරදාරෙසු, නිසීථෙ පත්තයොබ්බනෙ;
සායං පුත්තං අනායන්තං, ඉති මාතා විහඤ්ඤති.

172.

‘‘එවං කිච්ඡා භතො පොසො, මාතු අපරිචාරකො;
මාතරි මිච්ඡා චරිත්වාන, නිරයං සොපපජ්ජති.

173.

‘‘එවං කිච්ඡා භතො පොසො, පිතු අපරිචාරකො;
පිතරි මිච්ඡා චරිත්වාන, නිරයං සොපපජ්ජති.

174.

‘‘ධනාපි ධනකාමානං, නස්සති ඉති මෙ සුතං;
මාතරං අපරිචරිත්වාන, කිච්ඡං වා සො නිගච්ඡති.

175.
‘‘ධනාපි ධනකාමානං, නස්සති ඉති මෙ සුතං;
පිතරං අපරිචරිත්වාන, කිච්ඡං වා සො නිගච්ඡති.

176.
‘‘ආනන්දො ච පමොදො ච, සදා හසිතකීළිතං;
මාතරං පරිචරිත්වාන, ලබ්භමෙතං විජානතො.

177.
‘‘ආනන්දො ච පමොදො ච, සදා හසිතකීළිතං;
පිතරං පරිචරිත්වාන, ලබ්භමෙතං විජානතො.

178.
‘‘දානඤ්ච පෙය්‍යවජ්ජඤ්ච [පියවාචා ච (සී.ස්‍යා. ක.)], අත්ථචරියා ච යා ඉධ;
සමානත්තතා [සමානත්තා (පී.)] ච ධම්මෙසු, තත්ථ තත්ථ යථාරහං;
එතෙ ඛො සඞ්ගහා ලොකෙ, රථස්සාණීව යායතො.

179.
එතෙ ච සඞ්ගහා නාස්සු, න මාතා පුත්තකාරණා;
ලභෙථ මානං පූජං වා [පූජඤ්ච (පී.)], පිතා වා පුත්තකාරණා.

180.
‘‘යස්මා ච සඞ්ගහා [සඞ්ගහෙ (දී. නි. 3.273; අ. නි. 4.32) තදට්ඨකථායො ඔලොකෙතබ්බා] එතෙ, සම්මපෙක්ඛන්ති [සමවෙක්ඛන්ති (සී. ස්‍යා. පී.) අ. නි. 4.32] පණ්ඩිතා;
තස්මා මහත්තං පප්පොන්ති, පාසංසා ච භවන්ති තෙ.

181.
‘‘බ්‍රහ්මාති [බ්‍රහ්මා හි (පී.)] මාතාපිතරො, පුබ්බාචරියාති වුච්චරෙ;
ආහුනෙය්‍යා ච පුත්තානං, පජාය අනුකම්පකා.

182.
‘‘තස්මා හි නෙ නමස්සෙය්‍ය, සක්කරෙය්‍ය ච පණ්ඩිතො;
අන්නෙන අථො [මථො (පී.), අථ (අ. නි. 4.63; ඉතිවු. 106)] පානෙන, වත්ථෙන සයනෙන ච;
උච්ඡාදනෙන න්හාපනෙන [නහාපනෙන (සී. පී.)], පාදානං ධොවනෙන ච.

183.

‘‘තාය නං පාරිචරියාය [පරිචරියාය (පී.)], මාතාපිතූසු පණ්ඩිතා;
ඉධෙව නං පසංසන්ති, පෙච්ච සග්ගෙ පමොදතී’’ති.

සොණනන්දජාතකං දුතියං.
සත්තතිනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

අථ සත්තතිමම්හි නිපාතවරෙ, සභාවන්තු කුසාවතිරාජවරො;
අථ සොණසුනන්දවරො ච පුන, අභිවාසිතසත්තතිමම්හි සුතෙති.

21. අසීතිනිපාතො

533. චූළහංසජාතකං (1)

1.

‘‘සුමුඛ අනුපචිනන්තා, පක්කමන්ති විහඞ්ගමා;
ගච්ඡ තුවම්පි මා කඞ්ඛි, නත්ථි බද්ධෙ [බන්ධෙ (සයා. ක.)] සහායතා’’.

2.

‘‘ගච්ඡෙ වාහං න වා ගච්ඡෙ, න තෙන අමරො සියං;
සුඛිතං තං උපාසිත්වා, දුක්ඛිතං තං කථං ජහෙ.

3.

‘‘මරණං වා තයා සද්ධිං, ජීවිතං වා තයා විනා;
තදෙව මරණං සෙය්‍යො, යඤ්චෙ ජීවෙ තයා විනා.

4.

‘‘නෙස ධම්මො මහාරාජ, යං තං එවං ගතං ජහෙ;
යා ගති තුය්හං සා මය්හං, රුච්චතෙ විහගාධිප.

5.

‘‘කා නු පාසෙන බද්ධස්ස [බන්ධස්ස (සයා. ක.)], ගති අඤ්ඤා මහානසා;
සා කථං චෙතයානස්ස, මුත්තස්ස තව රුච්චති.

6.

‘‘කං වා ත්වං පස්සසෙ අත්ථං, මම තුය්හඤ්ච පක්ඛිම;
ඤාතීනං වාවසිට්ඨානං, උභින්නං ජීවිතක්ඛයෙ.

7.

‘‘යං න කඤ්චනදෙපිඤ්ඡ [දෙපිච්ඡ (සී. පී.), ද්වෙපිච්ඡ (සයා.)], අන්ධෙන තමසා ගතං;
තාදිසෙ සඤ්චජං පාණං, කමත්ථමභිජොතයෙ’’.

8.

‘‘කථං නු පතතං සෙට්ඨ, ධම්මෙ අත්ථං න බුජ්ඣසි [බුජ්ඣසෙ (සී.)];
ධම්මො අපචිතො සන්තො, අත්ථං දස්සෙති පාණිනං.

9.

‘‘සොහං ධම්මං අපෙක්ඛානො, ධම්මා චත්ථං සමුට්ඨිතං;
භත්තිඤ්ච තයි සම්පස්සං, නාවකඞ්ඛාමි ජීවිතං’’.

10.

‘‘අද්ධා එසො සතං ධම්මො, යො මිත්තො මිත්තමාපදෙ;
න චජෙ ජීවිතස්සාපි, හෙතුධම්මමනුස්සරං.

11.

‘‘ස්වායං ධම්මො ච තෙ චිණ්ණො, භත්ති ච විදිතා මයි;
කාමං කරස්සු මය්හෙතං, ගච්ඡෙවානුමතො මයා’’.

12.

‘‘අපි ත්වෙවං ගතෙ කාලෙ, යං බණ්ඩං [බද්ධං (සී.), බන්ධං (පී.)] ඤාතිනං මයා;
තයා තං බුද්ධිසම්පන්නං [බුද්ධිසම්පන්න (සී. ස්‍යා. පී.)], අස්ස පරමසංවුතං.

13.

‘‘ඉච්චෙවං [ඉච්චෙව (සී. පී.)] මන්තයන්තානං, අරියානං අරියවුත්තිනං;
පච්චදිස්සථ නෙසාදො, ආතුරානමිවන්තකො.

14.

‘‘තෙ සත්තුමභිසඤ්චික්ඛ, දීඝරත්තං හිතා දිජා;
තුණ්හීමාසිත්ථ උභයො, න සඤ්චලෙසුමාසනා [න ච සඤ්චෙසු’මාසනා (සී. පී.)].

15.

‘‘ධතරට්ඨෙ ච දිස්වාන, සමුඩ්ඩෙන්තෙ තතො තතො;
අභික්කමථ වෙගෙන, දිජසත්තු දිජාධිපෙ.

16.

‘‘සො ච වෙගෙනභික්කම්ම, ආසජ්ජ පරමෙ දිජෙ;
පච්චකමිත්ථ [පච්චකම්පිත්ථ (සී. ස්‍යා. පී.)] නෙසාදො, බද්ධා ඉති විචින්තයං.

17.

‘‘එකංව බද්ධමාසීනං, අබද්ධඤ්ච පුනාපරං;
ආසජ්ජ බද්ධමාසීනං, පෙක්ඛමානමදීනවං.

18.

‘‘තතො සො විමතොයෙව, පණ්ඩරෙ අජ්ඣභාසථ;
පවඩ්ඪකායෙ ආසීනෙ, දිජසඞ්ඝගණාධිපෙ.

19.

‘‘යං නු පාසෙන මහතා, බද්ධො න කුරුතෙ දිසං;
අථ කස්මා අබද්ධො ත්වං, බලී පක්ඛි න ගච්ඡසි.

20.

‘‘කින්නු තායං [තා’යං (සී. පී. ක.)] දිජො හොති, මුත්තො බද්ධං උපාසසි;
ඔහාය සකුණා යන්ති, කිං එකො අවහීයසි’’.

21.

‘‘රාජා මෙ සො දිජාමිත්ත, සඛා පාණසමො ච මෙ;
නෙව නං විජහිස්සාමි, යාව කාලස්ස පරියායං.

22.

‘‘කථං පනායං විහඞ්ගො, නාද්දස පාසමොඩ්ඩිතං;
පදඤ්හෙතං මහන්තානං, බොද්ධුමරහන්ති ආපදං.

23.

‘‘යදා පරාභවො හොති, පොසො ජීවිතසඞ්ඛයෙ;
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච, ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.

24.

‘‘අපි ත්වෙව මහාපඤ්ඤ, පාසා බහුවිධා තතා [තතා (සයා. ක.)];
ගුය්හමාසජ්ජ [ගූළ්හමාසජ්ජ (සී. පී.)] බජ්ඣන්ති, අථෙවං ජීවිතක්ඛයෙ’’.

25.

‘‘අපි නායං තයා සද්ධිං, සංවාසස්ස [සම්භාසස්ස (සී. පී.)] සුඛුද්‍රයො;
අපි නො අනුමඤ්ඤාසි, අපි නො ජීවිතං දදෙ’’.

26.

‘‘න චෙව මෙ ත්වං බද්ධොසි, නපි ඉච්ඡාමි තෙ වධං;
කාමං ඛිප්පමිතො ගන්ත්වා, ජීව ත්වං අනීඝො චිරං’’.

27.

‘‘නෙවාහමෙතමිච්ඡාමි, අඤ්ඤත්‍රෙතස්ස ජීවිතා;
සචෙ එකෙන තුට්ඨොසි, මුඤ්චෙතං මඤ්ච භක්ඛය.

28.

‘‘ආරොහපරිණාහෙන, තුල්‍යාස්මා [තුල්‍යාම්හා (ක.)] වයසා උභො;

න තෙ ලාභෙන ජීවත්ථි [ජීනත්ථි (සී.ස්‍යා. පී.)], එතෙන නිමිනා තුවං.

29.

‘‘තදිඞ්ඝ සමපෙක්ඛස්සු [සමවෙක්ඛසු (සී. පී.)], හොතු ගිද්ධි තවම්හසු [තවස්මසු (සී. ස්‍යා.)];
මං පුබ්බෙ බන්ධ පාසෙන, පච්ඡා මුඤ්ච දිජාධිපං.

30.

‘‘තාවදෙව ච තෙ ලාභො, කතාස්ස [කතස්සා (සී. පී.)] යාචනාය ච;
මිත්ති ච ධතරට්ඨෙහි, යාවජීවාය තෙ සියා’’.

31.

‘‘පස්සන්තු නො මහාසඞ්ඝා, තයා මුත්තං ඉතො ගතං;
මිත්තාමච්චා ච භච්චා ච, පුත්තදාරා ච බන්ධවා.

32.

‘‘න ච තෙ තාදිසා මිත්තා, බහූනං [බහුන්නං (සී. පී.)] ඉධ විජ්ජති;
යථා ත්වං ධතරට්ඨස්ස, පාණසාධාරණො සඛා.

33.

‘‘සො තෙ සහායං මුඤ්චාමි, හොතු රාජා තවානුගො;
කාමං ඛිප්පමිතො ගන්ත්වා, ඤාතිමජ්ඣෙ විරොචථ’’.

34.

‘‘සො පතීතො පමුත්තෙන, භත්තුනා [භත්තුනො (ස්‍යා.)] භත්තුගාරවො;
අජ්ඣභාසථ වක්කඞ්ගො [වඞ්කඞ්ගො (ස්‍යා.)], වාචං කණ්ණසුඛං භණං.

35.

‘‘එවං ලුද්දක නන්දස්සු, සහ සබ්බෙහි ඤාතිභි;
යථාහමජ්ජ නන්දාමි, මුත්තං දිස්වා දිජාධිපං’’.

36.

‘‘එහි තං අනුසික්ඛාමි, යථා ත්වමපි ලච්ඡසෙ;
ලාභං තවායං [යථායං (සී. පී.)] ධතරට්ඨො, පාපං කිඤ්චි [කඤ්චි (සී.)] න දක්ඛති.

37.

‘‘ඛිප්පමන්තෙපුරං නෙත්වා [ගන්ත්වා (ස්‍යා. ක.)], රඤ්ඤො දස්සෙහි නො උභො;
අබද්ධෙ පකතිභූතෙ, කාජෙ [කාචෙ (පී.)] උභයතො ඨිතෙ.

38.

‘‘ධතරට්ඨා මහාරාජ, හංසාධිපතිනො ඉමෙ;
අයඤ්හි රාජා හංසානං, අයං සෙනාපතීතරො.

39.

‘‘අසංසයං ඉමං දිස්වා, හංසරාජං නරාධිපො;
පතීතො සුමනො චිත්තො [චිත්තො (ක.)], බහුං දස්සති තෙ ධනං’’.

40.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, කම්මුනා උපපාදයි;
ඛිප්පමන්තෙපුරං ගන්ත්වා, රඤ්ඤො හංසෙ අදස්සයි;
අබද්ධෙ පකතිභූතෙ, කාජෙ උභයතො ඨිතෙ.

41.

‘‘ධතරට්ඨා මහාරාජ, හංසාධිපතිනො ඉමෙ;
අයඤ්හි රාජා හංසානං, අයං සෙනාපතීතරො’’.

42.

‘‘කථං පනිමෙ විහඞ්ගා [විහගා (සී. පී.)], තව හත්ථත්තමාගතා [හත්ථත්ථ’මාගතා (සී. ස්‍යා. පී.)];
කථං ලුද්දො මහන්තානං, ඉස්සරෙ ඉධ අජ්ඣගා’’.

43.

‘‘විහිතා සන්තිමෙ පාසා, පල්ලලෙසු ජනාධිප;
යං යදායතනං මඤ්ඤෙ, දිජානං පාණරොධනං.

44.

‘‘තාදිසං පාසමාසජ්ජ, හංසරාජා අබජ්ඣථ;
තං අබද්ධො උපාසීනො, මමායං අජ්ඣභාසථ.

45.

‘‘සුදුක්කරං අනරියෙහි, දහතෙ භාවමුත්තමං;
භත්තුරත්ථෙ පරක්කන්තො, ධම්මයුත්තො [ධම්මෙ යුත්තො (සී. පී.)] විහඞ්ගමො.

46.

‘‘අත්තනායං [අත්තනො යං (ස්‍යා.)] චජිත්වාන, ජීවිතං ජීවිතාරහො;

අනුත්ථුනන්තො ආසීනො, භත්තු යාචිත්ථ ජීවිතං.

47.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, පසාදමහමජ්ඣගා;
තතො නං පාමුචිං [පාමුඤ්චිං (පී. ක.)] පාසා, අනුඤ්ඤාසිං සුඛෙන ච.

48.

‘‘‘සො පතීතො පමුත්තෙන, භත්තුනා භත්තුගාරවො;
අජ්ඣභාසථ වක්කඞ්ගො, වාචං කණ්ණසුඛං භණං.

49.

‘‘‘එවං ලුද්දක නන්දස්සු, සහ සබ්බෙහි ඤාතිභි;
යථාහමජ්ජ නන්දාමි, මුත්තං දිස්වා දිජාධිපං.

50.

‘‘‘එහි තං අනුසික්ඛාමි, යථා ත්වමපි ලච්ඡසෙ;
ලාභං තවායං ධතරට්ඨො, පාපං කිඤ්චි න දක්ඛති.

51.

‘‘‘ඛිප්පමන්තෙපුරං නෙත්වා [ගන්ත්වා (සබ්බත්ථ)], රඤ්ඤො දස්සෙහි නො උභො;
අබද්ධෙ පකතිභූතෙ, කාජෙ උභයතො ඨිතෙ.

52.

‘‘‘ධතරට්ඨා මහාරාජ, හංසාධිපතිනො ඉමෙ;
අයඤ්හි රාජා හංසානං, අයං සෙනාපතීතරො.

53.

‘‘‘අසංසයං ඉමං දිස්වා, හංසරාජං නරාධිපො;
පතීතො සුමනො චිත්තො, බහුං දස්සති තෙ ධනං’.

54.

‘‘එවමෙතස්ස වචනා, ආනීතාමෙ උභො මයා;
එත්ථෙව හි ඉමෙ ආසුං [අස්සු (සී. ස්‍යා. පී.)], උභො අනුමතා මයා.

55.

‘‘සොයං එවං ගතො පක්ඛී, දිජො පරමධම්මිකො;
මාදිසස්ස හි ලුද්දස්ස, ජනයෙය්‍යාථ මද්දවං.

56.

‘‘උපායනඤ්ච තෙ දෙව, නාඤ්ඤං පස්සාමි එදිසං;

සබ්බසාකුණිකාගාමෙ, තං පස්ස මනුජාධිප’’.

57.

‘‘දිස්වා නිසින්නං රාජානං, පීඨෙ සොවණ්ණයෙ සුභෙ;
අජ්ඣභාසථ වක්කඞ්ගො, වාචං කණ්ණසුඛං භණං.

58.

‘‘කච්චින්නු භොතො කුසලං, කච්චි භොතො අනාමයං;
කච්චි රට්ඨමිදං ඵීතං, ධම්මෙන මනුසාසසි’’.

59.

‘‘කුසලඤ්චෙව මෙ හංස, අථො හංස අනාමයං;
අථො රට්ඨමිදං ඵීතං, ධම්මෙන මනුසාසහං’’ [මනුසිස්සති (සී. පී.)].

60.

‘‘කච්චි භොතො අමච්චෙසු, දොසො කොචි න විජ්ජති;
කච්චි ච [කච්චින්නු (සී. පී.)] තෙ තවත්ථෙසු, නාවකඞ්ඛන්ති ජීවිතං’’.

61.

‘‘අථොපි මෙ අමච්චෙසු, දොසො කොචි න විජ්ජති;
අථොපි තෙ [අථොපිමෙ (සී. පී.)] මමත්ථෙසු, නාවකඞ්ඛන්ති ජීවිතං’’.

62.

‘‘කච්චි තෙ සාදිසී භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පුත්තරූපයසූපෙතා, තව ඡන්දවසානුගා’’.

63.

‘‘අථො මෙ සාදිසී භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පුත්තරූපයසූපෙතා, මම ඡන්දවසානුගා’’.

64.

‘‘භවන්තං [භවං තු (සී. පී.), භවන්නු (ස්‍යා.)] කච්චි නු මහා-සත්තුහත්ථත්තතං [හත්ථත්ථතං (සී. ස්‍යා. පී.)] ගතො;
දුක්ඛමාපජ්ජි විපුලං, තස්මිං පඨමමාපදෙ.

65.

‘‘කච්චි යන්තාපතිත්වාන, දණ්ඩෙන සමපොථයි;
එවමෙතෙසං ජම්මානං, පාතිකං [පාකතිකං (සී. පී.)] භවති තාවදෙ’’.

66.

‘‘ඛෙමමාසි මහාරාජ, එවමාපදියා සති [එවමාපදි සංසති (සී. පී.)];
න වායං කිඤ්චි රස්මාසු, සත්තුව සමපජ්ජථ.

67.

‘‘පච්චගමිත්ථ නෙසාදො, පුබ්බෙව අජ්ඣභාසථ;
තදායං සුමුඛොයෙව, පණ්ඩිතො පච්චභාසථ.

68.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, පසාදමයමජ්ඣගා;
තතො මං පාමුචී පාසා, අනුඤ්ඤාසි සුඛෙන ච.

69.

‘‘ඉදඤ්ච සුමුඛෙනෙව, එතදත්ථාය චින්තිතං;
භොතො සකාසෙගමනං [සකාසෙ + ආගමනං], එතස්ස ධනමිච්ඡතා’’.

70.

‘‘ස්වාගතඤ්චෙවිදං භවතං, පතීතො චස්මි දස්සනා;
එසො චාපි බහුං වින්තං, ලභතං යාවදිච්ඡති’’ [යාවතිච්ඡති (සී. පී.)].

71.

‘‘සන්තප්පයිත්වා නෙසාදං, භොගෙහි මනුජාධිපො;
අජ්ඣභාසථ චක්කඞ්ගං, වාචං කණ්ණසුඛං භණං’’.

72.

‘‘යං ඛලු ධම්මමාධීනං, වසො වත්තති කිඤ්චනං;
සබ්බත්ථිස්සරියං තව [සබ්බත්ථිස්සරියං භවතං (සී.ස්‍යා. පී.), සබ්බිස්සරියං භවතං (ස්‍යා. ක.)], තං පසාස [පසාසථ (සී. ස්‍යා. පී.)] යදිච්ඡථ.

73.

‘‘දානත්ථං උපභොත්තුං වා, යං චඤ්ඤං උපකප්පති;
එතං දදාමි වො වින්තං, ඉස්සරියං [ඉස්සෙරං (සී.), ඉස්සරං (පී.)] විස්සජාමි වො’’.

74.

‘‘යථා ච ම්‍යායං සුමුඛො, අජ්ඣභාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
කාමසා බුද්ධිසම්පන්නො, තං ම්‍යාස්ස පරමප්පියං’’.

75.

‘‘අහං ඛලු මහාරාජ, නාගරාජාරිවන්තරං;

පටිවත්තුං න සක්කොමි, න මෙ සො විනයො සියා.

76.

‘‘අම්හාකඤ්චෙව සො [යො (සී. පී.)] සෙට්ඨො, ත්වඤ්ච උත්තමසත්තවො;
භූමිපාලො මනුස්සින්දො, පූජා බහූහි හෙතුහි.

77.

‘‘තෙසං උභින්නං භණතං, වත්තමානෙ විනිච්ඡයෙ;
නන්තරං [නාන්තරං (සී. පී.)] පටිවත්තබ්බං, පෙස්සෙන [පෙසෙන (ක.)] මනුජාධිප’’.

78.

‘‘ධම්මෙන කිර නෙසාදො, පණ්ඩිතො අණ්ඩජො ඉති;
න හෙව අකතත්තස්ස, නයො එතාදිසො සියා.

79.

‘‘එවං අග්ගපකතිමා, එවං උත්තමසත්තවො;
යාවතත්ථි මයා දිට්ඨා, නාඤ්ඤං පස්සාමි එදිසං.

80.

‘‘තුට්ඨොස්මි වො පකතියා, වාක්‍යෙන මධුරෙන ච;
එසො චාපි මමච්ඡන්දො, චිරං පස්සෙය්‍ය වො උභො’’.

81.

‘‘යං කිච්චං [යංකිඤ්චි (පී.)] පරමෙ මිත්තෙ, කතමස්මාසු [රස්මාසු (සී. පී.)] තං තයා;
පත්තා නිස්සංසයං ත්‍යාම්හා [ත්‍යම්හා (පී.)], භත්තිරස්මාසු යා තව.

82.

‘‘අදුඤ්ච නූන සුමහා, ඤාතිසඞ්ඝස්ස මන්තරං;
අදස්සනෙන අස්මාකං [අම්හාකං (සී. පී.)], දුක්ඛං බහූසු පක්ඛිසු.

83.

‘‘තෙසං සොකවිඝාතාය, තයා අනුමතා මයං;
තං පදක්ඛිණතො කත්වා, ඤාතිං [ඤාතී (සී. ස්‍යා. පී.)] පස්සෙමුරින්දම [පස්සෙමරින්දම (සී. පී.)].

84.

‘‘අද්ධාහං විපුලං පීතිං, භවතං වින්දාමි දස්සනා;
එසො චාපි මහා අත්ථො, ඤාතිවිස්සාසනා සියා’’.

85.

‘‘ඉදං වත්වා ධතරට්ඨො [ධතරට්ඨා (සී.)], හංසරාජා නරාධිපං;
උත්තමං ජවමන්වාය [උත්තමජවමත්තාය (සී. පී.)], ඤාතිසඞ්ඝං උපාගමුං.

86.

‘‘තෙ අරොගෙ අනුප්පත්තෙ, දිස්වාන පරමෙ දිජෙ;
කෙකාති මකරුං හංසා, පුථුසද්දො අජායථ.

87.

‘‘තෙ පතීතා පමුත්තෙන, භත්තුනා භත්තුගාරවා;
සමන්තා පරිකිරිංසු [පරිකරිංසු (සී. ස්‍යා. පී.)], අණ්ඩජා ලද්ධපච්චයා’’.

88.

‘‘එවං මිත්තවතං අත්ථා, සබ්බෙ හොන්ති පදක්ඛිණා;
හංසා යථා ධතරට්ඨා, ඤාතිසඞ්ඝං උපාගමු’’න්ති.

චූළ [චුල්ල [(.පී .ස්‍යා .සී) හංසජාතකං පඨමං.

534. මහාහංසජාතකං (2)

89.

‘‘එතෙ හංසා පක්කමන්ති, වක්කඞ්ගා භයමෙරිතා;
හරිත්තච හෙමවණ්ණ, කාමං සුමුඛ පක්කම.

90.

‘‘ඔහාය මං ඤාතිගණා, එකං පාසවසං ගතං;
අනපෙක්ඛමානා ගච්ඡන්ති, කිං එකො අවහීයසි.

91.

‘‘පතෙව පතතං සෙට්ඨ, නත්ථි බද්ධෙ සහායතා;
මා අනීඝාය හාපෙසි, කාමං සුමුඛ පක්කම’’.

92.

‘‘නාහං දුක්ඛපරෙතොපි [දුක්ඛපරෙතො’’ති (ජා. 1.15.136) අට්ඨකථායො ඔලොකෙතබ්බා], ධතරට්ඨ තුවං [තවං (සී. පී.)] ජහෙ;
ජීවිතං මරණං වා මෙ, තයා සද්ධිං භවිස්සති.

93.

‘‘නාහං දුක්ඛපරෙතොපි, ධතරට්ඨ තුවං ජහෙ;
න මං අනරියසංයුත්තෙ, කම්මෙ යොජෙතුමරහසි.

94.

‘‘සකුමාරො සඛා ත්‍යස්මි, සචිත්තෙ චස්මි තෙ [සමිතෙ (පී.), ත්‍යස්මි තෙ (ක.)] ඨිතො;
ඤාතො සෙනාපති ත්‍යාහං, හංසානං පවරුත්තම.

95.

‘‘කථං අහං විකත්ථිස්සං [විකත්තිස්සං (පී.)], ඤාතිමජ්ඣෙ ඉතො ගතො;
තං හිත්වා පතතං සෙට්ඨ, කිං තෙ වක්ඛාමිතො ගතො;
ඉධ පාණං චජිස්සාමි, නානරියං [න අනරියං (පී.)] කත්තුමුස්සහෙ’’.

96.

‘‘එසො හි ධම්මො සුමුඛ, යං ත්වං අරියපථෙ ඨිතො;
යො භත්තාරං සඛාරං මං, න පරිච්චත්තුමුස්සහෙ.

97.

‘‘තඤ්හි මෙ පෙක්ඛමානස්ස, භයං නත්වෙව ජායති;
අධිගච්ඡසි ත්වං මය්හං, එවං භූතස්ස ජීවිතං’’.

98.

‘‘ඉච්චෙවං [ඉච්චෙව (සී. පී.)] මන්තයන්තානං, අරියානං අරියවුත්තිනං;
දණ්ඩමාදාය නෙසාදො, ආපතී [ආපදී (ක.)] තුරිතො භුසං.

99.

‘‘තමාපතන්තං දිස්වාන, සුමුඛො අතිබ්‍රූහයි [අපරිබ්‍රූහයි (සී. පී.)];
අට්ඨාසි පුරතො රඤ්ඤො, හංසො විස්සාසයං බ්‍යධං [බ්‍යථං (සී. ස්‍යා. පී.)].

100.

‘‘මා භායි පතතං සෙට්ඨ, න හි භායන්ති තාදිසා;
අහං යොගං පයුඤ්ජිස්සං, යුත්තං ධම්මූපසංහිතං;
තෙන පරියාපදානෙන [පරියාදානෙන (ක.)], ඛිප්පං පාසා පමොක්ඛසි’’.

101.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, සුමුඛස්ස සුභාසිතං;
පහට්ඨලොමො නෙසාදො, අඤ්ජලිස්ස පණාමයි.

102.

‘‘න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා, භාසන්තො මානුසිං දිජො;

අරියං බ්‍රුවානො [බ්‍රූහන්තො (සයා. ක.)] වක්කඞ්ගො, වජන්තො මානුසිං ගිරං.

103.

‘‘කින්නු තායං දිජො හොති, මුත්තො බද්ධං උපාසසි;

ඔහාය සකුණා යන්ති, කිං එකො අවහීයසි’’.

104.

‘‘රාජා මෙ සො දිජාමිත්ත, සෙනාපච්චස්ස කාරයිං;

තමාපදෙ පරිච්චත්තුං, නුස්සහෙ විහගාධිපං.

105.

‘‘මහාගණාය භත්තා මෙ, මා එකො බ්‍යසනං අගා;

තථා තං සම්ම නෙසාද, භත්තායං අභිතො රමෙ’’.

106.

‘‘අරියවත්තසි වක්කඞ්ග, යො පිණ්ඩමපචායසි;

චජාමි තෙ තං භත්තාරං, ගච්ඡථූභො [ගච්ඡතු භො (පී.)] යථාසුඛං’’.

107.

‘‘සචෙ අත්තප්පයොගෙන, ඔහිතො හංසපක්ඛිනං;

පටිගණ්හාම තෙ සම්ම, එතං අභයදක්ඛිණං.

108.

‘‘නො චෙ අත්තප්පයොගෙන, ඔහිතො හංසපක්ඛිනං;

අනිස්සරො මුඤ්චමම්හෙ, ථෙය්‍යං කයිරාසි ලුද්දක’’.

109.

‘‘යස්ස ත්වං භතකො [භටකො (ක.)] රඤ්ඤො, කාමං තස්සෙව පාපය;

තත්ථ සංයමනො [සංයමානො (පී.)] රාජා, යථාභිඤ්ඤං කරිස්සති’’.

110.

‘‘ඉච්චෙවං වුත්තො නෙසාදො, හෙමවණ්ණෙ හරිත්තචෙ;

උභො හත්ථෙහි සඞ්ගය්හ [පග්ගය්හ (සයා. ක.)], පඤ්ජරෙ අජ්ඣවොදහි.

111.

‘‘තෙ පඤ්ජරගතෙ පක්ඛී, උභො භස්සරවණ්ණිනෙ;

සුමුඛං ධතරට්ඨඤ්ච, ලුද්දො ආදාය පක්කමි’’.

112.

‘‘හරීයමානො ධතරට්ඨො, සුමුඛං එතදබ්‍රවි;
බාළ්හං භායාමි සුමුඛ, සාමාය ලක්ඛණූරුයා;
අස්මාකං වධමඤ්ඤාය, අථත්තානං වධිස්සති.

113.

‘‘පාකහංසා ච සුමුඛ, සුහෙමා හෙමසුත්තචා;
කොඤ්චී සමුද්දතීරෙව, කපණා නූන රුච්ඡති’’.

114.

‘‘එවං මහන්තො ලොකස්ස, අප්පමෙය්‍යො මහාගණී;
එකිත්ථිමනුසොචෙය්‍ය, නයිදං පඤ්ඤවතාමිව.

115.

‘‘වාතොව ගන්ධමාදෙති, උභයං ඡෙකපාපකං;
බාලො ආමකපක්කංව, ලොලො අන්ධොව ආමිසං.

116.

‘‘අවිනිච්ඡයඤ්ඤු අත්ථෙසු, මන්දොව පටිභාසි [පටිභාති (ක.)] මං;
කිච්චාකිච්චං න ජානාසි, සම්පත්තො කාලපරියායං.

117.

‘‘අඩ්ඪුම්මත්තො උදීරෙසි, යො සෙය්‍යා මඤ්ඤසිත්ථියො;
බහුසාධාරණා හෙතා, සොණ්ඩානංව සුරාඝරං.

118.

‘‘මායා චෙසා මරීචී ච, සොකො රොගො චුපද්දවො;
ඛරා ච බන්ධනා චෙතා, මච්චුපාසා ගුහාසයා [පච්චුපාසො ගුහාසයො (සී. පී.)];
තාසු යො විස්සසෙ පොසො, සො නරෙසු නරාධමො’’.

119.

‘‘යං වුද්ධෙහි උපඤ්ඤාතං, කො තං නින්දිතුමරහති;
මහාභූතිත්ථියො නාම, ලොකස්මිං උදපජ්ජිසුං.

120.

‘‘ඛිඩ්ඩා පණිහිතා ත්‍යාසු, රති ත්‍යාසු පතිට්ඨිතා;
බීජානි ත්‍යාසු රූහන්ති, යදිදං සත්තා පජායරෙ;
තාසු කො නිබ්බිදෙ [නිබ්බිජෙ (ක.)] පොසො, පාණමාසජ්ජ පාණිභි [පාණිහි (සී.)].

121.

‘‘ත්වමෙව නඞ්ඝෙො සුමුඛ, ථීනං අත්ථෙසු යුඤ්ජසි;
තස්ස ත්‍යජ්ජ භයෙ ජාතෙ, භීතෙන ජායතෙ මති.

122.

‘‘සබ්බො හි සංසයං පත්තො, භයං භීරු තිතික්ඛති;
පණ්ඩිතා ච මහන්තානො [මහත්තානො (සී.)], අත්ථෙ යුඤ්ජන්ති දුයුජෙ.

123.

‘‘එතදත්ථාය රාජානො, සූරමිච්ඡන්ති මන්තිනං;
පටිබාහති යං සූරො, ආපදං අත්තපරියායං.

124.

‘‘මා නො අජ්ජ විකන්තිංසු, රඤ්ඤො සූදා මහානසෙ;
තථා හි වණ්ණො පත්තානං, ඵලං වෙළුංව තං වධි.

125.

‘‘මුත්තොපි න ඉච්ඡි [නිච්ඡසි (ක.)] උඩ්ඩෙතුං [ඔඩ්ඩෙතුං (සී.)], සයං බන්ධං උපාගමි;
සොපජ්ජ සංසයං පත්තො, අත්ථං ගණ්හාහි මා මුඛං’’.

126.

‘‘සො තං [ත්වං (ස්‍යා. පී.)] යොගං පයුඤ්ජස්සු, යුත්තං ධම්මූපසංහිතං [ධම්මොපසඤ්හිතං (ක.)];
තව පරියාපදානෙන, මම පාණෙසනං චර’’.

127.

‘‘මා භායි පතතං සෙට්ඨ, න හි භායන්ති තාදිසා;
අහං යොගං පයුඤ්ජිස්සං, යුත්තං ධම්මූපසංහිතං [ධම්මොපසඤ්හිතං (ක.)];
මම පරියාපදානෙන, ඛිප්පං පාසා පමොක්ඛසි’’.

128.

‘‘සො [ස (සී.)] ලුද්දො හංසකාජෙන [හංසකාචෙන (පී.)], රාජද්වාරං උපාගමි;
පටිවෙදෙථ මං රඤ්ඤො, ධතරට්ඨායමාගතො’’.

129.

‘‘තෙ දිස්වා පුඤ්ඤසංකාසෙ, උභො ලක්ඛණසම්මතෙ [ලක්ඛඤ්ඤාසම්මතෙ (සී. පී.)];
ඛලු සංයමනො රාජා, අමච්චෙ අජ්ඣභාසථ.

130.

‘‘දෙථ ලුද්දස්ස වත්ථානි, අන්නං පානඤ්ච භොජනං;
කාමං කරො හිරඤ්ඤස්ස, යාවන්තො එස ඉච්ඡති’’.

131.

‘‘දිස්වා ලුද්දං පසන්නත්තං, කාසිරාජා තදබ්‍රවි;
යදායං [යදායං (සී. ස්‍යා. පී.)] සම්ම ඛෙමක, පුණ්ණා හංසෙහි තිට්ඨති.

132.

‘‘කථං රුචිමජ්ඣගතං, පාසහත්ථො උපාගමි;
ඔකිණ්ණං ඤාතිසඞ්ඝෙහි, නිම්මජ්ඣිමං [නිමජ්ඣිමං (සී. පී. ක.)] කථං ගහි’’.

133.

‘‘අජ්ජ මෙ සත්තමා රත්ති, අදනානි [ආදානානි (ස්‍යා. පී. ක.)] උපාසතො [උපාගතො (ක.)];
පදමෙතස්ස අන්වෙසං, අප්පමත්තො ඝටස්සිතො.

134.

‘‘අථස්ස පදමද්දක්ඛිං, චරතො අදනෙසනං;
තත්ථාහං ඔදහිං පාසං, එවං තං [එවෙතං (සී. පී.)] දිජමග්ගහිං’’.

135.

‘‘ලුද්ද ද්වෙ ඉමෙ සකුණා, අථ එකොති භාසසි;
චිත්තං නු තෙ විපරියත්තං [විපරියත්ථං (පී.)], අදු කින්නු ජිගීසසි’’ [ජිගිංසසි (සී. පී.)].

136.

‘‘යස්ස ලොහිතකා තාලා, තපනීයනිභා සුභා;
උරං සංහච්ච තිට්ඨන්ති, සො මෙ බන්ධං උපාගමි.

137.

‘‘අථායං භස්සරො පක්ඛී, අබද්ධො බද්ධමාතුරං;
අරියං බ්‍රුවානො අට්ඨාසි, චජන්තො මානුසිං ගිරං’’.

138.

‘‘අථ කිං [අථ කින්නු (සී. පී.), කථං නු (ස්‍යා.)] දානි සුමුඛ, හනුං සංහච්ච තිට්ඨසි;
අදු මෙ පරිසං පත්තො, භයා භීතො න භාසසි’’.

139.

‘‘නාහං කාසිපති භීතො, ඔගය්හ පරිසං තව;
නාහං භයා න භාසිස්සං, වාක්‍යං අත්ථම්හි තාදිසෙ’’.

140.

‘‘න තෙ අභිසරං පස්සෙ, න රථෙ නපි පත්තිකෙ;
නාස්ස චම්මං ව කීටං වා, වම්මිතෙ ච ධනුග්ගහෙ.

141.

‘‘න හිරඤ්ඤං සුවණ්ණං වා, නගරං වා සුමාපිතං;
ඔකිණ්ණපරිඛං දුග්ගං, දළ්හමට්ටාලකොට්ඨකං;
යත්ථ පවිට්ඨයො සුමුඛ, භායිතබ්බං න භායසි’’.

142.

‘‘න මෙ අභිසරෙනත්ථො, නගරෙන ධනෙන වා;
අපථෙන පථං යාම, අන්තලික්ඛෙචරා මයං.

143.

‘‘සුතා ච පණ්ඩිතා ත්‍යම්හා, නිපුණා අත්ථචින්තකා [චත්ථචින්තකා (ක.)];
භාසෙමත්ථවතිං වාචං, සච්චෙ චස්ස පතිට්ඨිතො.

144.

‘‘කිඤ්ච තුය්හං අසච්චස්ස, අනරියස්ස කරිස්සති;
මුසාවාදිස්ස ලුද්දස්ස, භණිතම්පි සුභාසිතං’’.

145.

‘‘තං බ්‍රාහ්මණානං වචනා, ඉමං ඛෙමමකාරයි [ඛෙමිකාරයි (සී. පී.)];
අභයඤ්ච තයා ඝුට්ඨං, ඉමායො දසධා දිසා.

146.

‘‘ඔගය්හ තෙ පොක්ඛරණිං, විප්පසන්නොදකං සුචිං;
පහූතං චාදනං තත්ථ, අහිංසා චෙත්ථ පක්ඛිනං.

147.

‘‘ඉදං සුත්වාන නිග්ඝොසං, ආගතම්හ තවන්තිකෙ;
තෙ තෙ බන්ධස්ම පාසෙන, එතං තෙ භාසිතං මුසා.

148.

‘‘මුසාවාදං පුරක්ඛත්වා, ඉච්ඡාලොභඤ්ච පාපකං;
උභො සන්ධිමතික්කම්ම, අසාතං උපපජ්ජති’’.

149.

‘‘නාපරජ්ඣාම සුමුඛ, නපි ලොභාව මග්ගහිං;
සුතා ච පණ්ඩිතාත්‍යත්ථ, නිපුණා අත්ථචින්තකා.

150.

‘‘අප්පෙවත්ථවතිං වාචං, බ්‍යාහරෙය්‍යුං [බ්‍යාකරෙය්‍යුං (සී. පී.)] ඉධාගතා;
තථා තං සම්ම නෙසාදො, වුත්තො සුමුඛ මග්ගහි’’.

151.

‘‘නෙව භීතා [භූතා (ස්‍යා. ක.)] කාසිපති, උපනීතස්මි ජීවිතෙ;
භාසෙමත්ථවතිං වාචං, සම්පත්තා කාලපරියායං.

152.

‘‘යො මිගෙන මිගං හන්ති, පක්ඛිං වා පන පක්ඛිනා;
සුතෙන වා සුතං කිණ්‍යා [කිණෙ (සී. පී.)], කිං අනරියතරං තතො.

153.

‘‘යො චාරියරුදං [ච අරියරුදං (සී. පී.)] භාසෙ, අනරියධම්මවස්සිතො [අනරියධම්මමවස්සිතො (සී.)];
උභො සො ධංසතෙ ලොකා, ඉධ චෙව පරත්ථ ච.

154.

‘‘න මජ්ජෙථ යසං පත්තො, න බ්‍යාධෙ [බ්‍යථෙ (සී. පී.)] පත්තසංසයං;
වායමෙථෙව කිච්චෙසු, සංවරෙ විවරානි ච.

155.

‘‘යෙ වුද්ධා අබ්භතික්කන්තා [නාබ්භචික්ඛන්තා (ක.)], සම්පත්තා කාලපරියායං;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, එවංතෙ [එවෙතෙ (සී. පී.)] තිදිවං ගතා.

156.

‘‘ඉදං සුත්වා කාසිපති, ධම්මමත්තනි පාලය;
ධතරට්ඨඤ්ච මුඤ්චාහි, හංසානං පවරුත්තමං’’.

157.

‘‘ආහරන්තුදකං පජ්ජං, ආසනඤ්ච මහාරහං;
පඤ්ජරතො පමොක්ඛාමි, ධතරට්ඨං යසස්සිනං.

158.

පටුන

‘‘තඤ්ච සෙනාපතිං ධීරං, නිපුණං අත්ථචින්තකං;
යො සුඛෙ සුඛිතො රඤ්ඤෙ [රඤ්ඤො (සී.ස්‍යා. පී. ක.)], දුක්ඛිතෙ හොති දුක්ඛිතො.

159.
‘‘එදිසො ඛො අරහති, පිණ්ඩමස්නාතු හත්තුනො;
යථායං සුමුඛො රඤ්ඤො, පාණසාධාරණො සඛා’’.

160.
‘‘පීඨඤ්ච සබ්බසොවණ්ණං, අට්ඨපාදං මනොරමං;
මට්ඨං කාසිකමත්ථන්නං [කාසිකපත්ථිණ්ණං (සී.), කාසිකවත්ථිනං (ස්‍යා. පී.)], ධතරට්ඨො උපාවිසි.

161.
‘‘කොච්ඡඤ්ච සබ්බසොවණ්ණං, වෙයග්ඝපරිසිබ්බිතං;
සුමුඛො අජ්ඣුපාවෙක්ඛි, ධතරට්ඨස්සනන්තරා [අනන්තරං (සී.)].

162.
‘‘තෙසං කඤ්චනපත්තෙහි, පුථූ ආදාය කාසියො;
හංසානං අභිහාරෙසුං, අග්ගරඤ්ඤො පවාසිතං’’.

163.
‘‘දිස්වා අභිහටං අග්ගං, කාසිරාජෙන පෙසිතං;
කුසලො ඛත්තධම්මානං, තතො පුච්ඡි අනන්තරා.

164.
‘‘කච්චින්නු හොතො කුසලං, කච්චි හොතො අනාමයං;
කච්චි රට්ඨමිදං ඵීතං, ධම්මෙන මනුසාසසි’’.

165.
‘‘කුසලඤ්චෙව මෙ හංස, අථො හංස අනාමයං;
අථො රට්ඨමිදං ඵීතං, ධම්මෙනං මනුසාසහං.

166.
‘‘කච්චි හොතො අමච්චෙසු, දොසො කොචි න විජ්ජති;
කච්චි ච තෙ තවත්ථෙසු, නාවකඞ්ඛන්ති ජීවිතං’’.

167.
‘‘අථොපි මෙ අමච්චෙසු, දොසො කොචි න විජ්ජති;
අථොපි තෙ මමත්ථෙසු, නාවකඞ්ඛන්ති ජීවිතං’’.

168.

‘‘කච්චි තෙ සාදිසී භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පුත්තරූපයසූපෙතා, තව ඡන්දවසානුගා’’.

169.

‘‘අථො මෙ සාදිසී භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පුත්තරූපයසූපෙතා, මම ඡන්දවසානුගා’’.

170.

‘‘කච්චි රට්ඨං අනුප්පීළං, අකුතොචිඋපද්දවං;
අසාහසෙන ධම්මෙන, සමෙන මනුසාසසි’’.

171.

‘‘අථො රට්ඨං අනුප්පීළං, අකුතොචිඋපද්දවං;
අසාහසෙන ධම්මෙන, සමෙන මනුසාසහං’’.

172.

‘‘කච්චි සන්තො අපචිතා, අසන්තො පරිවජ්ජිතා;
නො චෙ [ච (සයා. ක.)] ධම්මං නිරංකත්වා, අධම්මමනුවත්තසි’’.

173.

‘‘සන්තො ච මෙ අපචිතා, අසන්තො පරිවජ්ජිතා;
ධම්මමෙවානුවත්තාමි, අධම්මො මෙ නිරඞ්කතො’’.

174.

‘‘කච්චි නානාගතං [කච්චි නුනාගතං (සයා. ක.)] දීඝං, සමවෙක්ඛසි ඛත්තිය;
කච්චි මත්තො [න මත්තො (සී.)] මදනීයෙ, පරලොකං න සන්තසි’’.

175.

‘‘නාහං අනාගතං [අහං අනාගතං (සයා.)] දීඝං, සමවෙක්ඛාමි පක්ඛිම;
ඨිතො දසසු ධම්මෙසු, පරලොකං න සන්තසෙ [සන්තසිං (සයා.)].

176.

‘‘දානං සීලං පරිච්චාගං, අජ්ජවං මද්දවං තපං;
අක්කොධං අවිහිංසඤ්ච, ඛන්තිඤ්ච [ඛන්තී ච (ක.)] අවිරොධනං.

177.

‘‘ඉච්චෙතෙ කුසලෙ ධම්මෙ, ඨිතෙ පස්සාමි අත්තනි;
තතො මෙ ජායතෙ පීති, සොමනස්සඤ්චනප්පකං.

178.

‘‘සුමුඛො ච අචින්තෙත්වා, විසජ්ජි [විස්සජි (සී. පී.)] ඵරුසං ගිරං;
භාවදොසමනඤ්ඤාය, අස්මාකායං විහඞ්ගමො.

179.

‘‘සො කුද්ධො ඵරුසං වාචං, නිච්ඡාරෙසි අයොනිසො;
යානස්මාසු [යානස්මාසු (සී.ස්‍යා පී.)] න විජ්ජන්ති, නයිදං [න ඉදං (සී. පී.)] පඤ්ඤවතාමිව’’.

180.

‘‘අත්ථි මෙ තං අතිසාරං, වෙගෙන මනුජාධිප;
ධතරට්ඨෙ ච බද්ධස්මිං, දුක්ඛං මෙ විපුලං අහු.

181.

‘‘ත්වං නො පිතාව පුත්තානං, භූතානං ධරණීරිව;
අස්මාකං අධිපන්නානං, ඛමස්සු රාජකුඤ්ජර’’.

182.

‘‘එතං [එවං (ස්‍යා. ක.)] තෙ අනුමොදාම, යං භාවං න නිගූහසි;
ඛිලං පභින්දසි පක්ඛි, උජුකොසි විහඞ්ගම’’.

183.

‘‘යං කිඤ්චි රතනං අත්ථි, කාසිරාජ නිවෙසනෙ;
රජතං ජාතරූපඤ්ච, මුත්තා වෙළුරියා බහූ.

184.

‘‘මණයො සඞ්ඛමුත්තඤ්ච, වත්ථකං හරිචන්දනං;
අජිනං දන්තභණ්ඩඤ්ච, ලොහං කාළායසං බහුං;
එතං දදාමි වො විත්තං, ඉස්සරියං [ඉස්සෙරං (සී.), ඉස්සරං (ස්‍යා. පී. ක.)] විස්සජාමි වො’’.

185.

‘‘අද්ධා අපචිතා ත්‍යම්හා, සක්කතා ච රථෙසභ;
ධම්මෙසු වත්තමානානං, ත්වං නො ආචරියො භව.

186.

‘‘ආචරිය සමනුඤ්ඤාතා, තයා අනුමතා මයං;
තං පදක්ඛිණතො කත්වා, ඤාතිං [ඤාතී (සී. ස්‍යා. පී.)] පස්සෙමුරින්දම’’ [පස්සෙමරින්දම (සී. පී.)].

187.

‘‘සබ්බරත්තිං චින්තයිත්වා, මන්තයිත්වා යථාතථං;

කාසිරාජා අනුඤ්ඤාසි, හංසානං පවරුත්තමං’’.

188.

‘‘තතො රත්‍යා විවසානෙ, සූරියුග්ගමනං [සුරියස්සුග්ගමනං (සී. ස්‍යා.), සූරියුග්ගමනං (පී.)] පති;

පෙක්ඛතො කාසිරාජස්ස, භවනා තෙ [භවනතො (ස්‍යා. ක.)] විගාහිසුං’’.

189.

‘‘තෙ අරොගෙ අනුප්පත්තෙ, දිස්වාන පරමෙ දිජෙ;

කෙකාති මකරුං හංසා, පුථුසද්දො අජායථ.

190.

‘‘තෙ පතීතා පමුත්තෙන, භත්තුනා භත්තුගාරවා;

සමන්තා පරිකිරිංසු, අණ්ඩජා ලද්ධපච්චයා’’.

191.

‘‘එවං මිත්තවතං අත්ථා, සබ්බෙ හොන්ති පදක්ඛිණා;

හංසා යථා ධතරට්ඨා, ඤාතිසඞ්ඝං උපාගමු’’න්ති.

මහාහංසජාතකං දුතියං.

535. සුධාභොජනජාතකං (3)

192.

‘‘නෙව කිණාමි නපි වික්කිණාමි, න චාපි මෙ සන්නිචයො ච අත්ථි [ඉධත්ථි (ස්‍යා.)];

සුකිච්ඡරූපං වතිදං පරිත්තං, පත්ථොදනො නාලමයං දුවින්නං’’.

193.

‘‘අප්පම්හා අප්පකං දජ්ජා, අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකං;

බහුම්හා බහුකං දජ්ජා, අදානං නුපපජ්ජති [න උපපජ්ජති (සී. පී.)].

194.

‘‘තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ච;

අරියමග්ගං සමාරූහ [අරියං මග්ගං සමාරුහ (සී. පී.)], නෙකාසී ලභතෙ සුඛං’’.

195.

‘‘මොඝඤ්චස්ස හුතං හොති, මොඝඤ්චාපි සමීහිතං;

අතිථිස්මිං යො නිසින්නස්මිං, එකො භුඤ්ජති භොජනං.

196.

‘‘තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ච;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලභතෙ සුඛං’’.

197.

‘‘සච්චඤ්චස්ස හුතං හොති, සච්චඤ්චාපි සමීහිතං;
අතිථිස්මිං යො නිසින්නස්මිං, නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

198.

‘‘තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ච;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලභතෙ සුඛං’’.

199.

‘‘සරඤ්ච ජුහති පොසො, බහුකාය ගයාය ච;
දොණෙ තිම්බරුතිත්ථස්මිං, සීඝසොතෙ මහාවහෙ.

200.

‘‘අත්‍ර චස්ස හුතං හොති, අත්‍ර චස්ස සමීහිතං;
අතිථිස්මිං යො නිසින්නස්මිං, නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

201.

‘‘තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ච;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලභතෙ සුඛං’’.

202.

‘‘බළිසඤ්හි සො නිගිලති [නිග්ගිලති (සී. පී.)], දීඝසුත්තං සබන්ධනං;
අතිථිස්මිං යො නිසින්නස්මිං, එකො භුඤ්ජති භොජනං.

203.

‘‘තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ච;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලභතෙ සුඛං’’.

204.

‘‘උළාරවණ්ණා වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ, අයඤ්ච වො සුනඛො කිස්ස හෙතු;
උච්චාවචං වණ්ණනිභං විකුබ්බති, අක්ඛාථ නො බ්‍රාහ්මණා කෙ නු තුම්හෙ’’.

205.

‘‘චන්දො ච සූරියො ච [සූරියො ච (ක.)] උභො ඉධාගතා, අයං පන මාතලි දෙවසාරථී;

සක්කොහමස්මි තිදසානමින්දො, එසො ච ඛො පඤ්චසිඛොති වුච්චති.

206.

‘‘පාණිස්සරා මුදිඞ්ගා ච [මුතිඞ්ගා ච (සී.ස්‍යා. පී.)], මුරජාලම්බරානි ච;
සුත්තමෙනං පබොධෙන්ති, පටිබුද්ධො ච නන්දති’’.

207.

‘‘යෙ කෙචිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා, පරිභාසකා සමණබ්‍රාහ්මණානං;
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරීරදෙහං, කායස්ස භෙදා නිරයං වජන්ති’’.

208.

‘‘යෙ කෙචිමෙ සුග්ගතිමාසමානා [සුග්ගතිමාසසානා (සී. පී.), සුග්ගතාසිසමානා (ක.)], ධම්මෙ ඨිතා සංයමෙ සංවිභාගෙ;
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරීරදෙහං, කායස්ස භෙදා සුගතිං වජන්ති’’.

209.

‘‘ත්වං නොසි ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු, සො මච්ඡරී රොසකො [කොසියො (ස්‍යා. ක.)] පාපධම්මො;
තවෙව අත්ථාය ඉධාගතම්හා, මා පාපධම්මො නිරයං ගමිත්ථ’’ [අපත්ථ (ක. සී. ස්‍යා. පී.)].

210.

‘‘අද්ධා හි මං වො හිතකාමා, යං මං සමනුසාසථ;
සොහං තථා කරිස්සාමි, සබ්බං වුත්තං හිතෙසිභි.

211.

‘‘එසාහමජ්ජෙව උපාරමාමි, න චාපිහං [න චාපහං (සී. පී.)] කිඤ්චි කරෙය්‍ය පාපං;
න චාපි මෙ කිඤ්චි අදෙය්‍යමත්ථි, න චාපිදත්වා උදකං පිවාමි [උදකම්පහං පිබෙ (සී.)].

212.

‘‘එවඤ්ච මෙ දදතො සබ්බකාලං [සබ්බකාලෙ (ක.)], භොගා ඉමෙ වාසව ඛීයිස්සන්ති;
තතො අහං පබ්බජිස්සාමි සක්ක, හිත්වාන කාමානි යථොධිකානි’’.

213.

‘‘නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගන්ධමාදනෙ, මොදන්ති තා දෙවවරාභිපාලිතා;

අථාගමා ඉසිවරො සබ්බලොකගූ, සුපුප්ඵිතං දුමවරසාඛමාදිය.

214.

‘‘සුචිං සුගන්ධං තිදසෙහි සක්කතං, පුප්ඵුත්තමං අමරවරෙහි සෙවිතං;
අලද්ධ මච්චෙහි ච දානවෙහි වා, අඤ්ඤත්‍ර දෙවෙහි තදාරහං හිදං [හිතං (ස්‍යා.)].

215.

‘‘තතො චතස්සො කනකත්තචූපමා, උට්ඨාය නාරියො පමදාධිපා මුනිං;
ආසා ච සද්ධා ච සිරී තතො හිරී, ඉච්චබ්‍රවුං නාරදදෙව බ්‍රාහ්මණං.

216.

‘‘සචෙ අනුද්දිට්ඨං තයා මහාමුනි, පුප්ඵං ඉමං පාරිඡත්තස්ස බ්‍රහ්මෙ;
දදාහි නො සබ්බා ගති තෙ ඉජ්ඣතු, තුවම්පි නො හොහි යථෙව වාසවො.

217.

‘‘තං යාචමානාභිසමෙක්ඛ නාරදො, ඉච්චබ්‍රවී සංකලහං උදීරයි;
න මය්හමත්ථත්ථි ඉමෙහි කොචි නං, යායෙව වො සෙය්‍යසි සා පිළන්ධථ’’ [පිළය්හථ (සී. පී.)].

218.

‘‘ත්වං නොත්තමෙවාභිසමෙක්ඛ නාරද, යස්සිච්ඡසි තස්සා අනුප්පවෙච්ඡසු;
යස්සා හි නො නාරද ත්වං පදස්සසි, සායෙව නො හෙහිති සෙට්ඨසම්මතා’’.

219.

‘‘අකල්ලමෙතං වචනං සුගත්තෙ, කො බ්‍රාහ්මණො සංකලහං උදීරයෙ;
ගන්ත්වාන භූතාධිපමෙව පුච්ඡථ, සචෙ න ජානාථ ඉධුත්තමාධමං’’.

220.

‘‘තා නාරදෙන පරමප්පකොපිතා, උදීරිතා වණ්ණමදෙන මත්තා;
සකාසෙ [සකාසං (ක.)] ගන්ත්වාන සහස්සචක්ඛුනො, පුච්ඡිංසු භූතාධිපං කා නු සෙය්‍යසි’’.

221.

‘‘තා දිස්වා ආයත්තමනා පුරින්දදො, ඉච්චබ්‍රවී දෙවවරො කතඤ්ජලී;

සබ්බාව වො හොථ සුගත්තෙ සාදිසී, කො නෙව භද්දෙ කලහං උදීරයි’’.

222.

‘‘යො සබ්බලොකච්චරිතො [සබ්බලොකං චරකො (සී.ස්‍යා. පී.)] මහාමුනි, ධම්මෙ ඨිතො නාරදො [නාරද (ස්‍යා.)] සච්චනික්කමො;
සො නොබ්‍රවි [බ්‍රවී (සී. ස්‍යා. පී.)] ගිරිවරෙ ගන්ධමාදනෙ, ගන්ත්වාන භූතාධිපමෙව පුච්ඡථ;
සචෙ න ජානාථ ඉධුත්තමාධමං’’.

223.

‘‘අසු [අසූ (ස්‍යා.)] බ්‍රහාරඤ්ඤචරො මහාමුනි, නාදත්වා භත්තං වරගත්තෙ භුඤ්ජති;
විචෙය්‍ය දානානි දදාති කොසියො, යස්සා හි සො දස්සති සාව සෙය්‍යසි’’.

224.

‘‘අසූ හි යො සම්මති දක්ඛිණං දිසං, ගඞ්ගාය තීරෙ හිමවන්තපස්සනි [හිමවන්තපස්මනි (සී. පී. ක.)];
ස කොසියො දුල්ලභපානභොජනො, තස්ස සුධං පාපය දෙවසාරථී’’.

225.

‘‘ස [සො (ස්‍යා.)] මාතලී දෙවවරෙන පෙසිතො, සහස්සයුත්තං අභිරුය්හ සන්දනං;
සුඛිප්පමෙව [ස ඛිප්පමෙව (සී. පී.)] උපගම්ම අස්සමං, අදිස්සමානො මුනිනො සුධං අදා’’.

226.

‘‘උදග්ගිහුත්තං උපතිට්ඨතො හි මෙ, පභඞ්කරං ලොකතමොනුදුත්තමං;
සබ්බානි භූතානි අධිච්ච [අතිච්ච (සී. පී.)] වාසවො, කො නෙව මෙ පාණිසු කිං සුධොදහි.

227.

‘‘සඞ්ඛූපමං සෙතමතුල්‍යදස්සනං, සුචිං සුගන්ධං පියරූපමබ්භුතං;
අදිට්ඨපුබ්බං මම ජාතු චක්ඛුභි [ජාතචක්ඛුහි (සී. පී.)], කා දෙවතා පාණිසු කිං සුධොදහි’’.

228.

‘‘අහං මහින්දෙන මහෙසි පෙසිතො, සුධාභිහාසිං තුරිතො මහාමුනි;

ජානාසි මං මාතලි දෙවසාරථි, භුඤ්ජස්සු භත්තුත්තම මාභිවාරයි [මා විචාරයි (සී. පී.)].

229.

‘‘භුත්තා ච සා ද්වාදස හන්ති පාපකෙ, ඛුදං පිපාසං අරතිං දරක්ලමං [දරථං කිලං (ස්‍යා.), දරථක්ඛමං (ක.)];
කොධූපනාහඤ්ච විවාදපෙසුණං, සීතුණ්හතන්දිඤ්ච රසුත්තමං ඉදං’’.

230.

‘‘න කප්පතී මාතලි මය්හ භුඤ්ජිතුං, පුබ්බෙ අදත්වා ඉති මෙ වතුත්තමං;
න චාපි එකාස්නමරියපූජිතං [එකාසනං අරියපූජිතං (සී. පී.)], අසංවිභාගී ච සුඛං න වින්දති’’.

231.

‘‘ථීඝාතකා යෙ චිමෙ පාරදාරිකා, මිත්තද්දුනො යෙ ච සපන්ති සුබ්බතෙ;
සබ්බෙ ච තෙ මච්ඡරිපඤ්චමාධමා, තස්මා අදත්වා උදකම්පි නාස්නියෙ [නාස්මියෙ (සී. පී.)].

232.

‘‘සො හිත්ථියා වා පුරිසස්ස වා පන, දස්සාමි දානං විදුසම්පවණ්ණිතං;
සද්ධා වදඤ්ඤූ ඉධ වීතමච්ඡරා, භවන්ති හෙතෙ සුචිසච්චසම්මතා’’ [සම්මසම්මතා (සී.)].

233.

‘‘අතො මතා [මුතා (සී. පී.)] දෙවවරෙන පෙසිතා, කඤ්ඤා චතස්සො කනකත්තචූපමා;
ආසා ච සද්ධා ච සිරී තතො හිරී [සිරී හිරී තතො (පී.)], තං අස්සමං ආගමු [ආගමුං (සී. පී. ක.)] යත්ථ කොසියො.

234.

‘‘තා දිස්වා සබ්බො පරමප්පමොදිතො [සබ්බා පරමප්පමොදිතා (ස්‍යා.)], සුභෙන වණ්ණෙන සිඛාරිවග්ගිනො;
කඤ්ඤා චතස්සො චතුරො චතුද්දිසා, ඉච්චබ්‍රවී මාතලිනො ච සම්මුඛා.

235.

‘‘පුරිමං දිසං කා ත්වං පභාසි දෙවතෙ, අලඞ්කතා තාරවරාව ඔසධී;

පුච්ඡාමි තං කඤ්චනවෙල්ලිවිග්ගහෙ, ආචික්ඛ මෙ ත්වං කතමාසි දෙවතා.

236.

‘‘සිරාහ දෙවීමනුජෙභි [මනුජෙසු (සී. ස්‍යා. පී.)] පූජිතා, අපාපසත්තූපනිසෙවිනී සදා;

සුධාවිවාදෙන තවන්තිමාගතා, තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය.

237.

‘‘යස්සාහමිච්ඡාමි සුධං [සුඛං (පී.)] මහාමුනි, සො [ස (සී. පී.)] සබ්බකාමෙහි නරො පමොදති;

සිරීති මං ජානහි ජූහතුත්තම, තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය’’.

238.

‘‘සිප්පෙන විජ්ජාචරණෙන බුද්ධියා, නරා උපෙතා පගුණා සකම්මුනා [සකම්මනා (සී. පී.)];

තයා විහීනා න ලභන්ති කිඤ්චනං [කිඤ්චිනං (ක.)], තයිදං න සාධු යදිදං තයා කතං.

239.

‘‘පස්සාමි පොසං අලසං මහග්ඝසං, සුදුක්කුලීනම්පි අරූපිමං නරං;

තයානුගුත්තො සිරි ජාතිමාමපි [ජාතිමං අපි (සී.)], පෙසෙති දාසං විය භොගවා සුඛී.

240.

‘‘තං තං අසච්චං අවිභජ්ජසෙවිනිං, ජානාමි මූළ්හං විදුරානුපාතිනිං;

න තාදිසී අරහති ආසනූදකං, කුතො සුධා ගච්ඡ න මය්හ රුච්චසි’’.

241.

‘‘කා සුක්කදාඨා පටිමුක්කකුණ්ඩලා, චිත්තඞ්ගදා කම්බුවිමට්ඨධාරිනී;

ඔසිත්තවණ්ණං පරිදය්හ සොභසි, කුසග්ගිරත්තං අපිළය්හ මඤ්ජරිං.

242.

‘‘මිගීව භන්තා සරචාපධාරිනා, විරාධිතා මන්දමිව උදික්ඛසි;

කො තෙ දුතීයො ඉධ මන්දලොචනෙ, න භායසි එකිකා කානනෙ වනෙ’’.

243.

‘‘න මෙ දුතීයො ඉධ මත්ථි කොසිය, මසක්කසාරප්පභවම්හි දෙවතා;

ආසා සුධාසාය තවන්තිමාගතා, තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය’’.

244.

‘‘ආසාය යන්ති වාණිජා ධනෙසිනො, නාවං සමාරුය්හ පරෙන්ති අණ්ණවෙ;
තෙ තත්ථ සීදන්ති අථොපි එකදා, ජීනාධනා එන්ති විනට්ඨපාභතා.

245.

‘‘ආසාය ඛෙත්තානි කසන්ති කස්සකා, වපන්ති බීජානි කරොන්තුපායසො;
ඊතීනිපාතෙන අවුට්ඨිතාය [අවුට්ඨිකාය (සී. පී.)] වා, න කිඤ්චි වින්දන්ති තතො ඵලාගමං.

246.

‘‘අථත්තකාරානි කරොන්ති භත්තුසු, ආසං පුරක්ඛත්වා නරා සුඛෙසිනො;
තෙ භත්තුරත්ථා අතිගාළ්හිතා පුන, දිසා පනස්සන්ති අලද්ධ කිඤ්චනං.

247.

‘‘හිත්වාන [ජහිත්ව (සී.ස්යා. පී.)] ධඤ්ඤං ච ධනඤ්ච ඤාතකෙ, ආසාය සග්ගාධිමනා සුඛෙසිනො;
තපන්ති ලූඛම්පි තපං චිරන්තරං, කුමග්ගමාරුය්හ [කුම්මග්ගමාරුය්හ (සී. ස්යා. පී.)] පරෙන්ති දුග්ගතිං.

248.

‘‘ආසා විසංවාදිකසම්මතා ඉමෙ, ආසෙ සුධාසං [සුධාය (ස්යා පී. ක.)] විනයස්සු අත්තනි;
න තාදිසී අරහති ආසනූදකං, කුතො සුධා ගච්ඡ න මය්හ රුච්චසි’’.

249.

‘‘දද්දල්ලමානා යසසා යසස්සිනී, ජිඝඤ්ඤනාමව්හයනං දිසං පති;
පුච්ඡාමි තං කඤ්චනවෙල්ලිවිග්ගහෙ, ආචික්ඛ මෙ ත්වං කතමාසි දෙවතා’’.

250.

‘‘සද්ධාහ දෙවීමනුජෙහි [දෙවීමනුජෙසු (සී. ස්යා. පී.)] පූජිතා, අපාපසත්තූපනිසෙවිනී සදා;
සුධාවිවාදෙන තවන්තිමාගතා, තං මං සුධාය වරපඤ්ඤ භාජය’’.

251.

‘‘දානං දමං චාගමථොපි සංයමං, ආදාය සද්ධාය කරොන්ති හෙකදා;

ථෙය්‍යං මුසා කූටමථොපි පෙසුණං, කරොන්ති හෙකෙ පුන විච්චුතා තයා.

252.
‘‘භරියාසු පොසො සදිසීසු පෙක්ඛවා [පෙඛවා (පී.)], සීලූපපන්නාසු පතිබ්බතාසුපි;
විනෙත්වාන [විනෙත්වා (සී. ස්‍යා. පී.)] ඡන්දං කුලිත්ථියාසුපි [කුලධීතියාසුපි (සී. පී.)], කරොති සද්ධං පුන [පන (සී. පී.)] කුම්භදාසියා.

253.
‘‘ත්වමෙව සද්ධෙ පරදාරසෙවිනී, පාපං කරොසි කුසලම්පි රිඤ්චසි;
න තාදිසී අරහති ආසනූදකං, කුතො සුධා ගච්ඡ න මය්හ රුච්චසි’’.

254.
‘‘ජිසඤ්ඤුරත්තිං අරුණස්මිමූහතෙ, යා දිස්සති උත්තමරූපවණ්ණිනී;
තථූපමා මං පටිභාසි දෙවතෙ, ආචික්ඛ මෙ ත්වං කතමාසි අච්ඡරා.

255.
‘‘කාළා නිදාඝෙරිව අග්ගිජාරිව [අග්ගජාතිව (සී.), අග්ගිජාතිව (පී.)], අනිලෙරිතා ලොහිතපත්තමාලිනී;
කා තිට්ඨසි මන්දමිගාවලොකයං [මන්දමිවාවලොකයං (සී. පී.)], භාසෙසමානාව ගිරං න මුඤ්චසි’’.

256.
‘‘හිරාහ දෙවීමනුජෙහි පූජිතා, අපාපසත්තූපනිසෙවිනී සදා;
සුධාවිවාදෙන තවන්තිමාගතා, සාහං න සක්කොමි සුධම්පි යාචිතුං;
කොපීනරූපා විය යාචනිත්ථියා’’.

257.
‘‘ධම්මෙන ඤායෙන සුගත්තෙ ලච්ඡසි, එසො හි ධම්මො න හි යාචනා සුධා;
තං තං අයාචන්තිමහං නිමන්තයෙ, සුධාය යඤ්චිච්ඡසි තම්පි දම්මි තෙ.

258.
‘‘සා ත්වං මයා අජ්ජ සකම්හි අස්සමෙ, නිමන්තිතා කඤ්චනවෙල්ලිවිග්ගහෙ;
තුවඤ්හි මෙ සබ්බරසෙහි පූජියා, තං පූජයිත්වාන සුධම්පි අස්නියෙ’’.

259.

‘‘සා කොසියෙනානුමතා ජුතීමතා, අද්ධා හිරි රම්මං පාවිසි යස්සමං;
උදකවන්තං [උදඤ්ඤවන්තං (සී. පී.)] ඵලමරියපූජිතං,
අපාපසත්තූපනිසෙවිතං සදා.

260.

‘‘රුක්ඛග්ගහානා බහුකෙත්ථ පුප්ඵිතා, අම්බා පියාලා පනසා ච කිංසුකා;
සොභඤ්ජනා ලොද්දමථොපි පද්මකා, කෙකා ච භඞ්ගා තිලකා සුපුප්ඵිතා.

261.

‘‘සාලා කරෙරී බහුකෙත්ථ ජම්බුයො,
අස්සත්ථනිග්‍රොධමධුකවෙතසා [වෙදිසා (ක.)];
උද්දාලකා පාටලි සින්දුවාරකා [සින්දුවාරිතා (බහූසු)],
මනුඤ්ඤගන්ධා මුචලින්දකෙතකා.

262.

‘‘හරෙණුකා වෙළුකා කෙණු [වෙණු (සී. පී.)] තින්දුකා,
සාමාකනීවාරමථොපි චීනකා;
මොචා කදලී බහුකෙත්ථ සාලියො, පවීහයො ආභූජිනො ච [ආභුජිනොපි (සී.ස්‍යා.)] තණ්ඩුලා.

263.

‘‘තස්සෙවුත්තරපස්සෙන [තස්ස ච උත්තරෙ පස්සෙ (සී. පී.), තස්ස ච උත්තරපස්සෙන (ස්‍යා.)], ජාතා පොක්ඛරණී සිවා;
අකක්කසා අපබ්භාරා, සාධු අප්පටිගන්ධිකා.

264.

‘‘තත්ථ මච්ඡා සන්නිරතා, ඛෙමිනො බහුභොජනා;
සිඞ්ගූ සවඞ්කා සංකුලා [සකුලා (සී. ස්‍යා. පී.)], සතවඞ්කා ච රොහිතා;
ආළිගග්ගරකාකිණ්ණා, පාඨීනා කාකමච්ඡකා.

265.

‘‘තත්ථ පක්ඛී සන්නිරතා, ඛෙමිනො බහුභොජනා;
හංසා කොඤ්චා මයූරා ච, චක්කවාකා ච කුක්කුහා;
කුණාලකා බහූ චිත්‍රා, සිඛණ්ඩී ජීවජීවකා.

266.

‘‘තත්ථ පානාය මායන්ති, නානා මිගගණා බහූ;

සීහා බ්‍යග්ඝා වරාහා ච, අච්ඡකොකතරච්ඡයො.

267.

‘‘පලාසාදා ගවජා ච, මහිංසා [මහිසා (සී. स्या. පී.)] රොහිතා රුරූ;
එණෙය්‍යා ච වරාහා ච, ගණිනො නීකසූකරා;
කදලිමිගා බහුකෙත්ථ, බිළාරා සසකණ්ණිකා [සසකණ්ණකා (සී.)].

268.

‘‘ඡමාගිරී පුප්ඵවිචිත්‍රසන්ථතා, දිජාභිඝුට්ඨා දිජසඞ්ඝසෙවිතා’’.

269.

‘‘සා සුත්තචා නීලදුමාභිලම්බිතා, විජ්ජු මහාමෙඝරිවානුපජ්ජථ;
තස්සා සුසම්බන්ධසිරං කුසාමයං, සුචිං සුගන්ධං අජිනූපසෙවිතං;
අත්‍රිච්ච [අත්‍රිච්ඡ (සී. स्या. පී.)] කොච්ඡං හිරිමෙතදබ්‍රවි, ‘නිසීද කල්‍යාණි සුඛයිදමාසනං’.

270.

‘‘තස්සා තදා කොච්ඡගතාය කොසියො, යදිච්ඡමානාය ජටාජිනන්ධරො [ජටාජුතින්ධරො (स्या. क.)];
නවෙහි පත්තෙහි සයං සහූදකං, සුධාභිහාසී තුරිතො මහාමුනි.

271.

‘‘සා තං පටිග්ගය්හ උභොහි පාණිභි, ඉච්චබ්‍රවි අත්තමනා ජටාධරං;
‘හන්දාහං එතරහි පූජිතා තයා, ගච්ඡෙය්‍යං බ්‍රහ්මෙ තිදිවං ජිතාවිනී’.

272.

‘‘සා කොසියෙනානුමතා ජුතීමතා, උදීරිතා [උදීරයි (क.)] වණ්ණමදෙන මත්තා;
සකාසෙ ගන්ත්වාන සහස්සචක්ඛුනො, අයං සුධා වාසව දෙහි මෙ ජයං.

273.

‘‘තමෙන [තමෙනං (स्या. क.)] සක්කොපි තදා අපූජයි, සහින්දදෙවා [සහින්දා ච දෙවා (සී. පී.)] සුරකඤ්ඤමුත්තමං;
සා පඤ්ජලී දෙවමනුස්සපූජිතා, නවම්හි කොච්ඡම්හි යදා උපාවිසි’’.

274.

‘‘තමෙව සංසී [තමෙව අසංසී (स्या.)] පුනදෙව මාතලිං, සහස්සනෙත්තො තිදසානමින්දො;
ගන්ත්වාන වාක්‍යං මම බ්‍රූහි කොසියං, ආසාය සද්ධා [සද්ධ (පී.)] සිරියා ච කොසිය;
හිරී සුධං කෙන මලත්ථ හෙතුනා.

275.

‘‘තං සු වත්ථං උදතාරයී රථං, දද්දල්ලමානං උපකාරියසාදිසං [උපකිරියසාදිසං (සී.ස්‍යා. පී.)].
ජම්බොනදීසං තපනෙය්‍යසන්නිභං [සන්තිකං (සී.පී.)], අලඞ්කතං කඤ්චනචිත්තසන්නිභං.

276.

‘‘සුවණ්ණචන්දෙත්ථ බහූ නිපාතිතා, හත්ථී ගවස්සා කිකිබ්‍යග්ඝදීපියො [කිම්පුරිසබ්‍යග්ඝදීපියො (ක.)];
එණෙය්‍යකා ලඞ්ඝමයෙත්ථ පක්ඛිනො [පක්ඛියො (සී. පී.)], මිගෙත්ථ වෙළුරියමයා යුධා යුතා.

277.

‘‘තත්ථස්සරාජහරයො අයොජයුං, දසසතානි සුසුනාගසාදිසෙ;
අලඞ්කතෙ කඤ්චනජාලුරච්ඡදෙ, ආවෙළිනෙ සද්දගමෙ අසඞ්ගිතෙ.

278.

‘‘තං යානසෙට්ඨං අභිරුය්හ මාතලි, දිසා ඉමායො [දස දිසා ඉමා (සී. ස්‍යා. පී.)] අභිනාදයිත්ථ;
නභඤ්ච සෙලඤ්ච වනප්පතිනිඤ්ච [වනස්පතීනි ච (සී. පී.), වනප්පතිඤ්ච (ස්‍යා. ක.)], සසාගරං පබ්‍යධයිත්ථ [පබ්‍යාථයිත්ථ (සී. පී.)] මෙදිනිං.

279.

‘‘ස ඛිප්පමෙව උපගම්ම අස්සමං, පාවාරමෙකංසකතො කතඤ්ජලී;
බහුස්සුතං වුද්ධං විනීතවන්තං, ඉච්චබ්‍රවී මාතලි දෙවබ්‍රාහ්මණං.

280.

‘‘ඉන්දස්ස වාක්‍යං නිසාමෙහි කොසිය, දූතො අහං පුච්ඡති තං පුරින්දදො;
ආසාය සද්ධා සිරියා ච කොසිය, හිරී සුධං කෙන මලත්ථ හෙතුනා’’.

281.

‘‘අන්ධා සිරී මං පටිභාති මාතලි, සද්ධා අනිච්චා පන දෙවසාරථි;
ආසා විසංවාදිකසම්මතා හි මෙ, හිරී ච අරියම්හි ගුණෙ පතිට්ඨිතා’’.

282.

‘‘කුමාරියො යාචිමා ගොත්තරක්ඛිතා, ජිණ්ණා ච යා යා ච සභත්තුඉත්ථියො;
තා ඡන්දරාගං පුරිසෙසු උග්ගතං, හිරියා නිවාරෙන්ති සචිත්තමත්තනො.

283.

‘‘සඞ්ගාමසීසෙ සරසත්තිසංයුතෙ, පරාජිතානං පතතං පලායිනං;
හිරියා නිවත්තන්ති ජහිත්ව [ජහිත්වාන (සျා. ක.)] ජීවිතං, තෙ සම්පටිච්ඡන්ති පුනා හිරීමනා.

284.

‘‘වෙලා යථා සාගරවෙගවාරිනී, හිරාය හි පාපජනං නිවාරිනී;
තං සබ්බලොකෙ හිරිමරියපූජිතං, ඉන්දස්ස තං වෙදය දෙවසාරථී’’.

285.

‘‘කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදහි, බ්‍රහ්මා මහින්දො අථ වා පජාපති;
හිරාය දෙවෙසු හි සෙට්ඨසම්මතා, ධීතා මහින්දස්ස මහෙසි ජායථ’’.

286.

‘‘හන්දෙහි දානි තිදිවං අපක්කම [සමක්කම (සී. පී.)], රථං සමාරුය්හ මමායිතං ඉමං [ඉදං (සျා. ක.)];
ඉන්දො ච තං ඉන්දසගොත්ත කඞ්ඛති, අජ්ජෙව ත්වං ඉන්දසහබ්‍යතං වජ’’.

287.

‘‘එවං විසුජ්ඣන්ති [සමිජ්ඣන්ති (සී. පී.)] අපාපකම්මිනො, අථො සුචිණ්ණස්ස ඵලං න නස්සති;
යෙ කෙචි මද්දක්ඛු සුධාය භොජනං, සබ්බෙව තෙ ඉන්දසහබ්‍යතං ගතා’’.

288.

‘‘හිරී උප්පලවණ්ණාසි, කොසියො දානපති භික්ඛු;
අනුරුද්ධො පඤ්චසිඛො, ආනන්දො ආසි මාතලි.

289.

‘‘සූරියො කස්සපො භික්ඛු, මොග්ගල්ලානොසි චන්දිමා;
නාරදො සාරිපුත්තොසි, සම්බුද්ධො ආසි වාසවො’’ති.

සුධාභොජනජාතකං තතියං.

536. කුණාලජාතකං (4)

එවමක්ඛායති, එවමනුසූයති [සුයාති (ක.)]. සබ්බොසධධරණිධරෙ නෙකපුප්ඵමාල්‍යවිතතෙ ගජ-ගවජ මහිංස-රුරු-චමර-පසද-ඛග්ග-ගොකණ්ණ-සීහ-බ්‍යග්ඝ-දීපි-අච්ඡ-කොක-තරච්ඡ-උද්දාර-කදලිමිග- බිළාර-සස-කණ්ණිකානුචරිතෙආකිණ්ණනෙලමණ්ඩලමහාවරාහනාගකුලකරෙණු [කණෙරු (සී. පී.)] -සඞ්ඝාධිවුට්ඨෙ [වුත්ථෙ (සී. පී.)] ඉස්සමිග- සාඛමිග-

සරභමිග-එණීමිග-වාතමිග-පසදමිග-පුරිසාලු [පුරිසල්ලු (සී. පී.)] -කිම්පුරිස-යක්ඛ-රක්ඛසනිසෙවිතෙ අමජ්ජවමඤ්ජරීධර-පහට්ඨ [බ්‍රහට්ඨ (සී. පී.)] -පුප්ඵඵුසිතග්ගා [පුප්ඵිතග්ග (සී. පී.)] නෙකපාදපගණවිතතෙකුරර-චකොර-වාරණ-මයූර-පරභත-ජීවඤ්ජීවක-චෙලාවකා-භිඞ්කාර-කරවීකමත්තවිහඞ්ගගණ-සතත [විහඞ්ගසත (සී. පී.)] සම්පඝුට්ඨෙඅඤ්ජන-මනොසිලා-හරිතාල-හිඞ්ගුලකහෙම-රජතකනකානෙකධාතුසතවිනද්ධපටිමණ්ඩිතප්පදෙසෙ එවරූපෙ ඛලු, භො, රම්මෙ වනසණ්ඩෙ **කුණාලො** නාම සකුණො පටිවසති අතිවිය චිත්තො අතිවිය චිත්තපත්තච්ඡදනො.

තස්සෙව ඛලු, භො, කුණාලස්ස සකුණස්ස අඩ්ඪුඩ්ඪානි ඉත්ථිසහස්සානි පරිචාරිකා දිජකඤ්ඤායො. අථ ඛලු, භො, ද්වෙ දිජකඤ්ඤායො කට්ඨං මුඛෙන ඩංසිත්වා [ඩසිත්වා (සී. පී.) එවමුපරිපි] තං කුණාලං සකුණං මජ්ඣෙ නිසීදාපෙත්වා උඩ්ඩෙන්ති [ඩෙන්ති (සී. පී.) එවමුපරිපි] – ‘‘මා නං කුණාලං සකුණං අද්ධානපරියායපථෙ කිලමථො උබ්බාහෙත්ථා’’ති [උබ්බාහෙථාති (සයා. ක.)].

පඤ්චසතා [පඤ්චසත (පී.)] දිජකඤ්ඤායො හෙට්ඨතො හෙට්ඨතො උඩ්ඩෙන්ති – [ඩෙන්ති (සී. පී.) එවමුපරිපි] ‘‘සචායං කුණාලො සකුණො ආසනා පරිපතිස්සති, මයං තං පක්ඛෙහි පටිග්ගහෙස්සාමා’’ති.

පඤ්චසතා දිජකඤ්ඤායො උපරූපරි උඩ්ඩෙන්ති – [ඩෙන්ති (සී. පී.) එවමුපරිපි] ‘‘මා නං කුණාලං සකුණං ආතපො පරිතාපෙසී’’ති [පරිතාපීති (සී. පී.)].

පඤ්චසතා පඤ්චසතා [සී. පී. පොත්ථකෙසු ‘‘පඤ්චසතා’’ති සකිදෙව ආගතං] දිජකඤ්ඤායො උභතොපස්සෙන උඩ්ඩෙන්ති – [ඩෙන්ති (සී. පී.) එවමුපරිපි] ‘‘මා නං කුණාලං සකුණං සීතං වා උණ්හං වා තිණං වා රජො වා වාතො වා උස්සාවො වා උපප්ඵුසී’’ති.

පඤ්චසතා දිජකඤ්ඤායො පුරතො පුරතො උඩ්ඩෙන්ති – ‘‘මා නං කුණාලං සකුණං ගොපාලකා වා පසුපාලකා වා තිණහාරකා වා කට්ඨහාරකා වා වනකම්මිකා වා කට්ඨෙන වා කඨලෙන වා [කථලාය වා (ක.)] පාණිනා වා ( ) [(පාසාණෙන වා) (සයා.)] ලෙඩ්ඩුනා වා දණ්ඩෙන වා සත්ථෙන වා සක්ඛරාහි වා [සක්ඛරාය වා (සී.)] පහාරං අදංසු. මායං කුණාලො සකුණො ගච්ඡෙහි වා ලතාහි වා රුක්ඛෙහි වා සාඛාහි වා [ඉදං පදද්වයං සී. පී. පොත්ථකෙසු නත්ථි] ථම්භෙහි වා පාසාණෙහි වා බලවන්තෙහි වා පක්ඛීහි සඞ්ගමෙසී’’ති [සඞ්ගාමෙසීති (සී. පී.)].

පඤ්චසතා දිජකඤ්ඤායො පච්ඡතො පච්ඡතො උඩ්ඩෙන්ති සණ්හාහි සඛිලාහි මඤ්ජූහි මධුරාහි වාචාහි සමුදාචරන්තියො – ‘‘මායං කුණාලො සකුණො ආසනෙ පරියුක්කණ්ඨී’’ති.

පඤ්චසතා දිජකඤ්ඤායො දිසොදිසං උඩ්ඩෙන්ති අනෙකරුක්ඛවිවිධවිකතිඵලමාහරන්තියො – ‘‘මායං කුණාලො සකුණො ඛුදාය පරිකිලමිත්ථා’’ති.

අථ ඛලු, භො, තා [නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු] දිජකඤ්ඤායො තං කුණාලං සකුණං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං නදීතිත්ථෙනෙව නදීතිත්ථං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අම්බවනෙනෙව අම්බවනං ජම්බුවනෙනෙව ජම්බුවනං ලබුජවනෙනෙව ලබුජවනං නාළිකෙරසඤ්චාරියෙනෙව [සඤ්ජාදියෙනෙව (පී.)] නාළිකෙරසඤ්චාරියං ඛිප්පමෙව අභිසම්භොන්ති රතිත්ථාය [රතත්ථාය (සී. පී.)].

අථ ඛලු, භො, කුණාලො සකුණො තාහි දිජකඤ්ඤාහි දිවසං පරිබ්‍යූළ්හො එවං අපසාදෙති – ‘‘නස්සථ තුම්හෙ වසලියො, විනස්සථ තුම්හෙ වසලියො, චොරියො ධුත්තියො අසතියො ලහුචිත්තායො කතස්ස අප්පටිකාරිකායො අනිලො විය යෙනකාමංගමායො’’ති.

තස්සෙව ඛලු, භො, හිමවතො පබ්බතරාජස්ස පුරත්ථිමදිසාභාගෙ සුසුඛුමසුනිපුණගිරිප්පභව [ප්පභවා (සී. පී.)] – හරිතුපයන්තියො.

උප්පල පදුම කුමුද නළින සතපත්ත සොගන්ධික මන්දාලක [මන්දාලව (සී. පී.), මන්දාරව (ක.)] සම්පතිවිරූළ්හසුචිගන්ධ මනුඤ්ඤමාවකප්පදෙසෙ [පාවකප්පදෙසෙ (සී. පී.)].

කුරවක-මුචලින්ද-කෙතක-වෙදිස-වඤ්ජුල [වෙතසමඤ්ජුල (සී.)] -පුන්නාගබකුල-තිලක-පියක-හසනසාල-සළලචම්පක අසොක-නාගරුක්ඛ-තිරීටි-භුජපත්ත-ලොද්ද-චන්දනොඝවනෙකාළාගරු-පද්මක-පියඞ්ගු-දෙවදාරුකචොචගහනෙ කකුධකුටජඅඞ්කොල-කච්චිකාර [කච්ඡිකාර (ක.)] -කණිකාර-කණ්ණිකාර-කනවෙර-කොරණ්ඩක-කොවිළාර-කිංසුක-යොධික වනමල්ලික [නවමල්ලික (සී. පී.)] -මනඞ්ගණ-මනවජ්ජ-භණ්ඩි-සුරුචිර-භගිනිමාලාමල්‍යධරෙ ජාතිසුමනමධුගන්ධික- [මධුකබන්ධුක (ක.)] ධනුතක්කාරි [ධනුකාරි (සී.), ධනුකාරික (පී.)] තාලීස-තගරමුසීරකොට්ඨ-කච්ඡවිතතෙ අතිමුත්තකසංකුසුමිතලතාවිතතපටිමණ්ඩිතප්පදෙසෙ හංස-පිලව-කාදම්බ-කාරණ්ඩවාභිනදිතෙ විජ්ජාධර-සිද්ධ [සින්ධව (සී. පී.)] -සමණ-තාපසගණාධිවුට්ඨෙ වරදෙව-යක්ඛ-රක්ඛස-දානව-ගන්ධබ්බ-කින්නරමහොරගානුචිණ්ණප්පදෙසෙ එවරූපෙ ඛලු, භො, රම්මෙ වනසණ්ඩෙ **පුණ්ණමුඛො** නාම ඵුස්සකොකිලො පටිවසති අතිවිය

මධුරගිරො විලාසිතනයනො මත්තක්ඛො [සවිලාසිතනයනමත්තක්ඛො (ක.)].

තස්සෙව බලු, භො, පුණ්ණමුඛස්ස ඵුස්සකොකිලස්ස අඩ්ඪුඩ්ඪානි ඉත්ථිසතානි පරිචාරිකා දිජකඤ්ඤායො. අථ බලු, භො, ද්වෙ දිජකඤ්ඤායො කට්ඨං මුඛෙන ඩංසිත්වා තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං මජ්ඣෙ නිසීදාපෙත්වා උඩ්ඩෙන්ති – ‘‘මා නං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං අද්ධානපරියායපථෙ කිලමථො උබ්බාහෙත්ථා’’ති.

පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො හෙට්ඨතො හෙට්ඨතො උඩ්ඩෙන්ති – ‘‘සචායං පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො ආසනා පරිපතිස්සති, මයං තං පක්ඛෙහි පටිග්ගහෙස්සාමා’’ති.

පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො උපරූපරි උඩ්ඩෙන්ති – ‘‘මා නං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං ආතපො පරිතාපෙසී’’ති.

පඤ්ඤාස පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො උභතොපස්සෙන උඩ්ඩෙන්ති – ‘‘මා නං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං සීතං වා උණ්හං වා තිණං වා රජො වා වාතො වා උස්සාවො වා උපප්ඵුසී’’ති.

පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො පුරතො පුරතො උඩ්ඩෙන්ති – ‘‘මා නං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං ගොපාලකා වා පසුපාලකා වා තිණහාරකා වා කට්ඨහාරකා වා වනකම්මිකා වා කට්ඨෙන වා කඨලාය වා පාණිනා වා ලෙඩ්ඩුනා වා දණ්ඩෙන වා සත්ථෙන වා සක්ඛරාහි වා පහාරං අදංසු. මායං පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො ගච්ඡෙහි වා ලතාහි වා රුක්ඛෙහි වා සාඛාහි වා ථම්භෙහි වා පාසාණෙහි වා බලවන්තෙහි වා පක්ඛීහි සඞ්ගාමෙසී’’ති.

පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො පච්ඡතො පච්ඡතො උඩ්ඩෙන්ති සණ්හාහි සඛිලාහි මඤ්ජූහි මධුරාහි වාචාහි සමුදාචරන්තියො – ‘‘මායං පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො ආසනෙ පරියුක්කණ්ඨී’’ති.

පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො දිසොදිසං උඩ්ඩෙන්ති අනෙකරුක්ඛවිවිධවිකතිඵලමාහරන්තියො – ‘‘මායං පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො ඛුදාය පරිකිලමිත්ථා’’ති.

අථ බලු, භො, තා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං නදීතිත්ථෙනෙව නදීතිත්ථං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අම්බවනෙනෙව අම්බවනං ජම්බුවනෙනෙව ජම්බුවනං ලබුජවනෙනෙව ලබුජවනං නාළිකෙරසඤ්චාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්චාරියං ඛිප්පමෙව අභිසම්භොන්ති රතිත්ථාය.

අථ ඛලු, භො, පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො තාහි දිජකඤ්ඤාහි දිවසං පරිබ්‍යූළ්හො එවං පසංසති – ‘‘සාධු, සාධු, භගිනියො, එතං ඛො, භගිනියො, තුම්හාකං පතිරූපං කුලධීතානං, යං තුම්හෙ භත්තාරං පරිචරෙය්‍යාථා’’ති.

අථ ඛලු, භො, පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඞ්කමි. අද්දසංසු ඛො කුණාලස්ස සකුණස්ස පරිචාරිකා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං දූරතොව ආගච්ඡන්තං; දිස්වාන යෙන පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං එතදවොචුං – ‘‘අයං, සම්ම පුණ්ණමුඛ, කුණාලො සකුණො අතිවිය ඵරුසො අතිවිය ඵරුසවාචො, අප්පෙවනාම තවම්පි ආගම්ම පියවාචං ලභෙය්‍යාමා’’ති. ‘‘අප්පෙවනාම, භගිනියො’’ති වත්වා යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා කුණාලෙන සකුණෙන සද්ධිං පටිසම්මොදිත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො තං කුණාලං සකුණං එතදවොච – ‘‘කිස්ස ත්වං, සම්ම කුණාල, ඉත්ථීනං සුජාතානං කුලධීතානං සම්මාපටිපන්නානං මිච්ඡාපටිපන්නො’සි [පටිපන්නො (සී. පී.)]? අමනාපභාණීනම්පි කිර, සම්ම කුණාල, ඉත්ථීනං මනාපභාණිනා භවිතබ්බං, කිමඞ්ග පන මනාපභාණීන’’න්ති!

එවං වුත්තෙ, කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං එවං අපසාදෙසි – ‘‘නස්ස ත්වං, සම්ම ජම්ම වසල, විනස්ස ත්වං, සම්ම ජම්ම වසල, කො නු තයා වියත්තො ජායාජිනෙනා’’ති. එවං අපසාදිතො ච පන පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො තතොයෙව [තතො හෙව (සී. පී.)] පටිනිවත්ති.

අථ ඛලු, භො, පුණ්ණමුඛස්ස ඵුස්සකොකිලස්ස අපරෙන සමයෙන නචිරස්සෙව [අචිරස්සෙව අච්චයෙන (ක.)] ඛරො ආබාධො උප්පජ්ජි ලොහිතපක්ඛන්දිකා. බාළ්හා වෙදනා වත්තන්ති මාරණන්තිකා [මරණන්තිකා (స్యా.)]. අථ ඛලු, භො, පුණ්ණමුඛස්ස ඵුස්සකොකිලස්ස පරිචාරිකානං දිජකඤ්ඤානං එතදහොසි – ‘‘ආබාධිකො ඛො අයං පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො, අප්පෙවනාම ඉමම්හා ආබාධා වුට්ඨහෙය්‍යා’’ති එකං අදුතියං ඔහාය යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඞ්කමිංසු. අද්දසා ඛො කුණාලො සකුණො තා දිජකඤ්ඤායො දූරතොව ආගච්ඡන්තියො, දිස්වාන තා දිජකඤ්ඤායො එතදවොච – ‘‘කහං පන තුම්හං වසලියො භත්තා’’ති? ‘‘ආබාධිකො ඛො, සම්ම කුණාල, පුණ්ණමුඛො ඵුස්සකොකිලො අප්පෙවනාම තම්හා ආබාධා වුට්ඨහෙය්‍යා’’ති. එවං වුත්තෙ, කුණාලො සකුණො තා දිජකඤ්ඤායො එවං අපසාදෙසි – ‘‘නස්සථ තුම්හෙ වසලියො, විනස්සථ තුම්හෙ වසලියො, චොරියො ධුත්තියො අසතියො ලහුචිත්තායො කතස්ස අප්පටිකාරිකායො අනිලො විය යෙනකාමංගමායො’’ති; වත්වා යෙන පුණ්ණමුඛො

ඵුස්සකොකිලො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං එතදවොච – ‘‘හං, සම්ම, පුණ්ණමුඛා’’ති. ‘‘හං, සම්ම, කුණාලා’’ති.

අථ ඛලු, භො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං පක්ඛෙහි ච මුඛතුණ්ඩකෙන ච පරිග්ගහෙත්වා වුට්ඨාපෙත්වා නානාභෙසජ්ජානි පායාපෙසි. අථ ඛලු, භො, පුණ්ණමුඛස්ස ඵුස්සකොකිලස්ස සො ආබාධො පටිප්පස්සම්භීති. අථ ඛලු, භො, කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං ඵුස්සකොකිලං ගිලානවුට්ඨිතං [ගිලානාවුට්ඨිතං (සී. ස්‍යා. පී.)] අචිරවුට්ඨිතං ගෙලඤ්ඤා එතදවොච –

‘‘දිට්ඨා මයා, සම්ම පුණ්ණමුඛ, කණ්හා ද්වෙපිතිකා පඤ්චපතිකාය ඡට්ඨෙ පුරිසෙ චිත්තං පටිබන්ධන්තියා, යදිදං කබන්ධෙ [කවන්ධෙ (සී. පී.)] පීඨසප්පිම්හීති. භවති ච පනුත්තරෙත්ථ [පුනුත්තමෙත්ථ (ක.) එවමුපරිපි] වාක්‍යං –

290.

‘‘අථජ්ජුනො නකුලො භීමසෙනො [භිම්මසෙනො (සී. ස්‍යා. පී.)],
යුධිට්ඨිලො සහදෙවො [සීහදෙවො (ක.)] ච රාජා;
එතෙ පතී පඤ්ච මතිච්ච නාරී, අකාසි ඛුජ්ජවාමනකෙන [ඛුජ්ජවාමනෙන (පී.)] පාප’’න්ති.

‘‘දිට්ඨා මයා, සම්ම පුණ්ණමුඛ, සච්චතපාපී [සච්චතපාවී (සී. පී.), පඤ්චතපාවී (ස්‍යා.)] නාම සමණී සුසානමජ්ඣෙ වසන්තී චතුත්ථභත්තං පරිණාමයමානා සුරාධුත්තකෙන [තුලාපුත්තකෙන (සී. පී.), සා සුරාධුත්තකෙන (ක.)] පාපමකාසි.

‘‘දිට්ඨා මයා, සම්ම පුණ්ණමුඛ, කාකවතී [කාකාතී (සී.), කාකාති (පී.)] නාම දෙවී සමුද්දමජ්ඣෙ වසන්තී භරියා වෙනතෙය්‍යස්ස නටකුවෙරෙන පාපමකාසි.

දිට්ඨා මයා, සම්ම පුණ්ණමුඛ, කුරුඞ්ගදෙවී [කුරඞ්ගවී (සී. පී.)] නාම ලොමසුද්දරී [ලොමසුන්දරී (සී. ස්‍යා. පී.)] එළිකකුමාරං [එළමාරකං (සී.), එළකකුමාරං (ස්‍යා.), එළකමාරං (පී.)] කාමයමානා ඡළඞ්ගකුමාරධනන්තෙවාසිනා පාපමකාසි.

එවඤ්හෙතං මයා ඤාතං, බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාතරං [මාතුකා (ස්‍යා.)] ඔහාය කොසලරාජං පඤ්චාලචණ්ඩෙන පාපමකාසි.

291.

‘‘එතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං, තස්මාහමිත්ථීනං න විස්සසෙ නප්පසංසෙ;
මහී යථා ජගති සමානරත්තා, වසුන්ධරා ඉතරීතරාපතිට්ඨා [ඉතරීතරානං පතිට්ඨා (ස්‍යා.), ඉත්තරීතරප්පතිට්ඨා (?)];
සබ්බසහා අඵන්දනා අකුප්පා, තථිත්ථියො තායො න විස්සසෙ නරො.

292.

‘‘සීහො යථා ලොහිතමංසභොජනො, වාළමිගො පඤ්චාවුධො [පඤ්චහත්ථො (සී. පී.)] සුරුද්ධො;
පසය්හඛාදී පරහිංසනෙ රතො, තථිත්ථියො තායො න විස්සසෙ නරො.

‘‘න ඛලු [න ඛලු භො (ස්‍යා. ක.)], සම්ම පුණ්ණමුඛ, වෙසියො නාරියො ගමනියො, න හෙතා බන්ධකියො නාම, වධිකායො නාම එතායො, යදිදං වෙසියො නාරියො ගමනියො’’ති.

‘‘චොරො [චොරා (සී. ස්‍යා. පී.)] විය වෙණිකතා, මදිරාව [මදිරා විය (සී. ස්‍යා.), මදිරිව (පී.)] දිද්ධා [දිට්ඨා (ක.), විසදුට්ඨා (ස්‍යා.)] වාණිජො [වාණිජා (පී.)] විය වාචාසන්ථුතියො, ඉස්සසිඞ්ගමිව විපරිවත්තායො [පරිවත්තායො (පී.), විපරිවත්තාරො (ක.)], උරගාමිව දුජිව්හායො, සොබ්භමිව පටිච්ඡන්නා, පාතාලමිව දුප්පූරා රක්ඛසී විය දුත්තොසා, යමොවෙකන්තහාරියො, සිඛීරිව සබ්බභක්ඛා, නදීරිව සබ්බවාහී, අනිලො විය යෙනකාමංචරා, නෙරු විය අවිසෙසකරා, විසරුක්ඛො විය නිච්චඵලිතායො’’ති. භවති ච පනුත්තරෙත්ථ වාක්‍යං –

293.

‘‘යථා චොරො යථා දිද්ධො, වාණිජොව විකත්ථනී;
ඉස්සසිඞ්ගමිව පරිවත්තා [මිචාවට්ටො (සී.), මිචාවත්තා (පී.)], දුජිව්හා [දුජ්ජිව්හ (පී.)] උරගො විය.

294.

‘‘සොබ්භමිව පටිච්ඡන්නා, පාතාලමිව දුප්පුරා;
රක්ඛසී විය දුත්තොසා, යමොවෙකන්තහාරියො.

295.

[යථා සිඛී නදීවාහො, අනිලො කාමචාරවා;§නෙරුව අවිසෙසා ච, විසරුක්ඛො විය නිච්චඵලා;§නාසයන්ති ඝරෙ භොගං, රතනානන්තකරිත්ථි යොති; (සී. ස්‍යා.)]
‘‘යථා සිඛී නදී වාතො, නෙරුනාව සමාගතා.

විසරුක්ඛො විය නිච්චඵලා, නාසයන්ති සරෙ භොගං;
රතනන්තකරිත්ථියො''ති [යථා සිඛී නදීවාහො, අනිලො කාමචාරවා;§නෙරූව අවිසෙසා ච, විසරුක්ඛො විය නිච්චඵලා;§නාසයන්ති ඝරෙ භොගං, රතනානන්තකරිත්ථී යොති; (සී.ස්‍යා.)].

''චත්තාරිමානි, සම්ම පුණ්ණමුඛ, යානි (වත්ථූනි කිච්චෙ ජාතෙ අනත්ථචරානි භවන්ති; තානි) [( ) සී. ස්‍යා. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] පරකුලෙ න වාසෙතබ්බානි – ගොණං ධෙනුං යානං භරියා. චත්තාරි එතානි පණ්ඩිතො ධනානි [යානි (සී. ස්‍යා. පී.)] ඝරා න විප්පවාසයෙ.

296.

'ගොණං ධෙනුඤ්ච යානඤ්ච, භරියං ඤාතිකුලෙ න වාසයෙ;
භඤ්ජන්ති රථං අයානකා, අතිවාහෙන හනන්ති පුඞ්ගවං;
දොහෙන හනන්ති වච්ඡකං, භරියා ඤාතිකුලෙ පදුස්සතී'''ති.

''ඡ ඉමානි, සම්ම පුණ්ණමුඛ, යානි (වත්ථූනි) [( ) සී. පී. පොත්ථකෙසු නු දිස්සති] කිච්චෙ ජාතෙ අනත්ථචරානි භවන්ති –

297.

'අගුණං ධනු ඤාතිකුලෙ ච භරියා, පාරං නාවා අක්ඛභග්ගඤ්ච යානං;
දූරෙ මිත්තො පාපසහායකො ච, කිච්චෙ ජාතෙ අනත්ථචරානි භව'''න්ති.

''අට්ඨහි ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, ඨානෙහි ඉත්ථී සාමිකං අවජානාති. දලිද්දතා, ආතුරතා, ජිණ්ණතා, සුරාසොණ්ඩතා, මුද්ධතා, පමත්තතා, සබ්බකිච්චෙසු අනුවත්තනතා, සබ්බධනඅනුප්පදානෙන – ඉමෙහි ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, අට්ඨහි ඨානෙහි ඉත්ථී සාමිකං අවජානාති. භවති ච පනුත්තරෙත්ථ වාක්‍යං –

298.

'දලිද්දං ආතුරඤ්චාපි, ජිණ්ණකං සුරසොණ්ඩකං;
පමත්තං මුද්ධපත්තඤ්ච, සබ්බකිච්චෙසු [රත්තං කිච්චෙසු (සී. පී.)] හාපනං;
සබ්බකාමප්පදානෙන [සබ්බකාමපණිධානෙන (ස්‍යා)], අවජානාති [අවජානන්ති (සී. පී.)] සාමික'''න්ති.

''නවහි ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, ඨානෙහි ඉත්ථී පදොසමාහරති. ආරාමගමනසීලා ච හොති, උය්‍යානගමනසීලා ච හොති, නදීතිත්ථගමනසීලා ච හොති, ඤාතිකුලගමනසීලා ච හොති, පරකුලගමනසීලා ච හොති,

ආදාසදුස්සමණ්ඩනානුයොගමනුයුත්තසීලා ච හොති, මජ්ජපායිනී ච හොති, නිල්ලොකනසීලා ච හොති, සද්වාරඨායිනී [පද්වාරට්ඨායිනී (සී.ස්‍යා. පී.)] ච හොති – ඉමෙහි ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, නවහි ඨානෙහි ඉත්ථී පදොසමාහරතීති. භවති ච පනුත්තරෙත්ථ වාක්‍යං –

299.

'ආරාමසීලා ච [ආරාමසීලා (සී. පී.)] උය්‍යානං, නදී ඤාති පරකුලං;
ආදාසදුස්සමණ්ඩනමනුයුත්තා, යා චිත්ථී මජ්ජපායිනී.

300.

'යා ච නිල්ලොකනසීලා, යා ච සද්වාරඨායිනී;
නවහෙතෙහි ඨානෙහි, පදොසමාහරන්ති ඉත්ථියො'''ති.

''චත්තාලීසාය [චත්තාලීසායි (පී. ක.)] ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, ඨානෙහි ඉත්ථී පුරිසං අච්චාචරති [අච්චාවදති (සී. ස්‍යා. පී.)]. විජම්භති, විනමති, විලසති, විලජ්ජති, නඛෙන නඛං ඝට්ටෙති, පාදෙන පාදං අක්කමති, කට්ඨෙන පථවිං විලිඛති [ලිඛති (සී. පී.)], දාරකං උල්ලඞ්ඝති උල්ලඞ්ඝාපෙති [දාරකං උල්ලඞ්ඝෙති ඔලඞ්ඝෙති (සී. පී.)], කීළති කීළාපෙති, චුම්බති චුම්බාපෙති, භුඤ්ජති භුඤ්ජාපෙති, දදාති, යාචති, කතමනුකරොති, උච්චං භාසති, නීචං භාසති, අවිච්චං භාසති, විවිච්චං භාසති, නච්චෙන ගීතෙන වාදිතෙන රොදනෙන [රොදිතෙන (සී. පී.)] විලසිතෙන විභූසිතෙන ජග්ඝති, පෙක්ඛති, කටිං චාලෙති, ගුය්හභණ්ඩකං සඤ්චාලෙති, ඌරුං විවරති, ඌරුං පිදහති, ථනං දස්සෙති, කච්ඡං දස්සෙති, නාභිං දස්සෙති, අක්ඛිං නිඛනති, භමුකං උක්ඛිපති, ඔට්ඨං උපලිඛති [ඔට්ඨං පලිඛති ජිව්හං පලිඛති (සී. පී.)], ජිව්හං නිල්ලාලෙති, දුස්සං මුඤ්චති, දුස්සං පටිබන්ධති, සිරසං මුඤ්චති, සිරසං බන්ධති – ඉමෙහි ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, චත්තාලීසාය ඨානෙහි ඉත්ථී පුරිසං අච්චාචරති.

''පඤ්චවීසාය [පඤ්චවීසාහි (පී. ක.)] ඛලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, ඨානෙහි ඉත්ථී පදුට්ඨා වෙදිතබ්බා භවති. සාමිකස්ස පවාසං වණ්ණෙති, පවුට්ඨං න සරති, ආගතං නාභිනන්දති, අවණ්ණං තස්ස භණති, වණ්ණං තස්ස න භණති, අනත්ථං තස්ස චරති, අත්ථං තස්ස න චරති, අකිච්චං තස්ස කරොති, කිච්චං තස්ස න කරොති, පරිදහිත්වා සයති, පරම්මුඛී නිපජ්ජති, පරිවත්තකජාතා ඛො පන හොති කුඞ්කුමියජාතා, දීඝං අස්සසති, දුක්ඛං වෙදයති, උච්චාරපස්සාවං අභිණ්හං ගච්ඡති, විලොමමාචරති, පරපුරිසසද්දං සුත්වා කණ්ණසොතං විවරමොදහති [විවරති කමොදහති (පී.)], නිහතභොගා ඛො පන හොති, පටිවිස්සකෙහි සන්ථවං කරොති, නික්ඛන්තපාදා ඛො පන හොති, විසිඛානුචාරිනී අතිචාරිනී ඛො පන හොති, නිච්චං [නත්ථි සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු] සාමිකෙ අගාරවා පදුට්ඨමනසඞ්කප්පා, අභිණ්හං ද්වාරෙ තිට්ඨති, කච්ඡානි අඞ්ගානි ථනානි දස්සෙති, දිසොදිසං ගන්ත්වා පෙක්ඛති –

ඉමෙහි බලු, සම්ම පුණ්ණමුඛ, පඤ්චවීසාය [පඤ්චවීසාහි (ක.)] ඨානෙහි ඉත්ථී පදුට්ඨා වෙදිතබ්බා භවති. භවති ච පනුත්තරෙත්ථ වාක්‍යං –

301.

‘පවාසං තස්ස වණ්ණෙති, ගතං තස්ස න සොචති [පවාස’මස්ස වණ්ණෙති ගතිං නානුසොචති (සී. පී.)];
දිස්වාන පතිමාගතං [දිස්වාපතිං ආගතං (සී. පී.)] නාභිනන්දති;
භත්තාරවණ්ණං න කදාචි භාසති, එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

302.

‘අනත්ථං තස්ස චරති අසඤ්ඤතා, අත්ථඤ්ච හාපෙති අකිච්චකාරිනී;
පරිදහිත්වා සයති පරම්මුඛී, එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

303.

‘පරිවත්තජාතා ච [පරාවත්තකජාතා ච (සී.)] භවති කුඩකුමී, දීඝඤ්ච අස්සසති දුක්ඛවෙදිනී;
උච්චාරපස්සාවමභිණ්හං ගච්ඡති, එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

304.

‘‘විලොමමාචරති අකිච්චකාරිනී, සද්දං නිසාමෙති පරස්ස භාසතො;
නිහතභොගා ච කරොති සන්ථවං, එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

305.

‘කිච්ඡෙන ලද්ධං කසිරාභතං [කසිරෙනාභතං (සී.)] ධනං, විත්තං විනාසෙති දුක්ඛෙන සම්භතං;
පටිවිස්සකෙහි ච කරොති සන්ථවං, එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

306.

‘නික්ඛන්තපාදා විසිඛානුචාරිනී, නිච්චඤ්ච සාමිම්හි [නිච්චං සසාමිම්හි (පී. ක.)] පදුට්ඨමානසා;
අතිචාරිනී හොති අපෙතගාරවා [තථෙව’ගාරවා (සී. පී.)], එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

307.

‘අභික්ඛණං තිට්ඨති ද්වාරමූලෙ, ථනානි කච්ඡානි ච දස්සයන්තී;
දිසොදිසං පෙක්ඛති භන්තචිත්තා, එතෙ පදුට්ඨාය භවන්ති ලක්ඛණා.

308.

‘සබ්බා නදී වඞ්කගතී [වඞ්කනදී (ක.)], සබ්බෙ කට්ඨමයා වනා;
සබ්බිත්ථියො කරෙ පාපං, ලභමානෙ නිවාතකෙ.

309.

‘සචෙ ලභෙථ ඛණං වා රහො වා, නිවාතකං වාපි ලභෙථ තාදිසං;
සබ්බාව ඉත්ථී කයිරුං නු [කරෙය්‍යු නො (සී.), කරෙය්‍යුං නො (පී.)] පාපං, අඤ්ඤං අලත්ථ [අලද්ධා (සයා. පී. ක.)] පීඨසප්පිනාපි සද්ධිං.

310.

‘‘නරානමාරාමකරාසු නාරිසු, අනෙකචිත්තාසු අනිග්ගහාසු ච;
සබ්බත්ථ නාපීතිකරාපි [සබ්බ’ත්තනා’පීතිකාරාපි (සී. සයා.)] චෙ සියා [සියුං (සයා.)], න විස්සසෙ තිත්ථසමා හි නාරියො’’ති.

311.

‘යං වෙ [යඤ්ච (සයා. ක.)] දිස්වා කණ්ඩරීකින්නරානං [කින්නරකින්නරීනං (සයා.), කින්නරීකින්නරානං (ක.)],
සබ්බිත්ථියො න රමන්ති අගාරෙ;
තං තාදිසං මච්චං චජිත්වා භරියා, අඤ්ඤං දිස්වා පුරිසං පීඨසප්පිං.

312.

‘බකස්ස ච බාවරිකස්ස [පාවාරිකස්ස (සී.), බාවරියස්ස (සයා.)] රඤ්ඤො, අච්චන්තකාමානුගතස්ස භරියා;
අවාචරී [අච්චාචරි (සයා.), අනාචරි (ක.)] පට්ඨවසානුගස්ස [බද්ධවසානුගස්ස (සී. සයා.), පත්තවසානුගතස්ස (ක.)], කං වාපි ඉත්ථී නාතිචරෙ තදඤ්ඤං.

313.

‘පිඞ්ගියානී සබ්බලොකිස්සරස්ස, රඤ්ඤො පියා බ්‍රහ්මදත්තස්ස භරියා;
අවාචරී පට්ඨවසානුගස්ස, තං වාපි සා නාජ්ඣගා කාමකාමිනී.

314.

‘ලුද්ධානං [ලුද්දානං (සී. සයා. පී.)] ලහුචිත්තානං, අකතඤ්ඤූන දුබ්භිනං;
නාදෙවසත්තො පුරිසො, ථීනං සද්ධාතුමරහති.

315.

‘න තා පජානන්ති කතං න කිච්චං, න මාතරං පිතරං භාතරං වා;
අනරියා සමතික්කන්තධම්මා, සස්සෙව චිත්තස්ස වසං වජන්ති.

316.

‘චිරානුවුට්ඨම්පි [චිරානුවුත්ථම්පි (සී. පී.)] පියං මනාපං, අනුකම්පකං පාණසමම්පි භත්තුං [සන්තං (සී. සයා. පී.)];
ආවාසු කිච්චෙසු ච නං ජහන්ති, තස්මාහමිත්ථීනං න විස්සසාමි.

317.

‘පීනඤ්හි චිත්තං යථා වානරස්ස, කන්නප්පකන්නං යථා රුක්ඛඡායා;
චලාචලං හදයමිත්ථියානං, චක්කස්ස නෙමි විය පරිවත්තති.

318.

‘යදා තා පස්සන්ති සමෙක්ඛමානා, ආදෙය්‍යරූපං පුරිසස්ස විත්තං;
සණ්හාහි වාචාහි නයන්ති මෙනං, කම්බොජකා ජලජෙනෙව අස්සං.

319.

‘යදා න පස්සන්ති සමෙක්ඛමානා, ආදෙය්‍යරූපං පුරිසස්ස විත්තං;
සමන්තතො නං පරිවජ්ජයන්ති, තිණ්ණො නදීපාරගතොව කුල්ලං.

320.

‘සිලෙසූපමා සිඛිරිව සබ්බභක්ඛා, තික්ඛමායා නදීරිව සීඝසොතා;
සෙවන්ති හෙතා පියමප්පියඤ්ච, නාවා යථා ඔරකූලං [ඔරකූලං (සී.) එවමුපරිපි] පරඤ්ච.

321.

‘න තා එකස්ස න ද්වින්නං, ආපණොව පසාරිතො;
යො තා මය්හන්ති මඤ්ඤෙය්‍ය, වාතං ජාලෙන බාධයෙ [බන්ධයෙ (ස්‍යා. ක.)].

322.

‘යථා නදී ච පන්ථො ච, පානාගාරං සභා පපා;
එවං ලොකිත්ථියො නාම, වෙලා තාසං න විජ්ජති [කෙසුචි පොත්ථකෙසු ඉමිස්සා ගාථාය පුබ්බද්ධාපරද්ධං විපරියායෙන දිස්සති].

323.

‘ඝතාසනසමා එතා, කණ්හසප්පසිරූපමා;
ගාවො බහිතිණස්සෙව, ඔමසන්ති වරං වරං.

324.

‘ඝතාසනං කුඤ්ජරං කණ්හසප්පං, මුද්ධාභිසිත්තං පමදා ච සබ්බා;
එතෙ නරො [එතෙන සො (පී.)] නිච්චයතො [නිච්චයත්තො (සී. පී.)] භජෙථ, තෙසං හවෙ දුබ්බිදු සබ්බභාවො [සච්චභාවො (ස්‍යා.)].

325.

‘නච්චන්තවණ්ණා න බහූනං කන්තා, න දක්ඛිණා පමදා සෙවිතබ්බා;

න පරස්ස භරියා න ධනස්ස හෙතු, එතිත්ථියො පඤ්ච න සෙවිතබ්බා’’’.

අථ බලු, භො, ආනන්දො ගිජ්ඣරාජා කුණාලස්ස සකුණස්ස ආදිමජ්ඣකථාපරියොසානං [ආදිමජ්ඣගාථාපරියොසානං (ස්‍යා. ක.)] විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි –

326.

‘‘පුණ්ණම්පි චෙමං පථවිං ධනෙන, දජ්ජිත්ථියා පුරිසො සම්මතාය;

ලද්ධා ඛණං අතිමඤ්ඤෙය්‍ය තම්පි, තාසං වසං අසතීනං න ගච්ඡෙ.

327.

‘‘උට්ඨාහකං චෙපි අලීනවුත්තිං, කොමාරභත්තාරං පියං මනාපං;

ආවාසු කිච්චෙසු ච නං ජහන්ති, තස්මාහමිත්ථීනං [තස්මා හි ඉත්ථීනං (සී. පී.)] න විස්සසාමි.

328.

‘‘න විස්සසෙ ඉච්ඡති මන්ති පොසො, න විස්සසෙ රොදති මෙ සකාසෙ;

සෙවන්ති හෙතා පියමප්පියඤ්ච, නාවා යථා ඔරකූලං පරඤ්ච.

329.

‘‘න විස්සසෙ සාඛපුරාණසන්ථතං, න විස්සසෙ මිත්තපුරාණචොරං;

න විස්සසෙ රාජානං සඛා [රාජා සඛා (සී. පී.)] මමන්ති, න විස්සසෙ ඉත්ථි දසන්න මාතරං.

330.

‘‘න විස්සසෙ රාමකරාසු නාරිසු, අච්චන්තසීලාසු අසඤ්ඤතාසු;

අච්චන්තපෙමානුගතස්ස භරියා, න විස්සසෙ තිත්ථසමා හි නාරියො.

331.

‘‘හනෙය්‍යුං ඡින්දෙය්‍යුං ඡෙදාපෙය්‍යුම්පි [හනෙය්‍යු ඡින්දෙය්‍යුංපි ඡදයෙය්‍යුං (සී. පී.), හනෙය්‍යුංපි ඡින්දෙය්‍යුංපි ඡෙදාපෙය්‍යුංපි (ස්‍යා.)], කණ්ඨෙපි [කණ්ඨම්පි (සී. ස්‍යා.)] ඡෙත්වා රුධිරං පිවෙය්‍යුං;

මා දීනකාමාසු අසඤ්ඤතාසු, භාවං කරෙ ගඞ්ගතිත්ථූපමාසු.

332.

‘‘මුසා තාසං යථා සච්චං, සච්චං තාසං යථා මුසා;

ගාවො බහිතිණස්සෙව, ඔමසන්ති වරං වරං.

333.

‘‘ගතෙනෙතා පලොභෙන්ති, පෙක්ඛිතෙන මිහිතෙන ච;
අථොපි දුන්නිවත්ථෙන, මඤ්ජුනා භණිතෙන ච.

334.

‘‘චොරියො කඨිනා [කඨිනා (සී. స్యా. පී.)] හෙතා, වාළා ච ලපසක්ඛරා;
න තා කිඤ්චි න ජානන්ති, යං මනුස්සෙසු වඤ්චනං.

335.

‘‘අසා ලොකිත්ථියො නාම, වෙලා තාසං න විජ්ජති;
සාරත්තා ච පගබ්භා ච, සිඛී සබ්බඝසො යථා.

336.

‘‘නත්ථිත්ථීනං පියො නාම, අප්පියොපි න විජ්ජති;
සෙවන්ති හෙතා පියමප්පියඤ්ච, නාවා යථා ඔරකූලං පරඤ්ච.

337.

‘‘නත්ථිත්ථීනං පියො නාම, අප්පියොපි න විජ්ජති;
ධනත්තා [ධනත්ථා (ස්‍යා.)] පටිවල්ලන්ති, ලතාව දුමනිස්සිතා.

338.

‘‘හත්ථිබන්ධං අස්සබන්ධං, ගොපුරිසඤ්ච මණ්ඩලං [චණ්ඩලං (සී. ස්‍යා. පී.)];
ඡවඩාහකං පුප්ඵඡඩ්ඩකං, සධනමනුපතන්ති නාරියො.

339.

‘‘කුලපුත්තම්පි ජහන්ති අකිඤ්චනං, ඡවකසමසදිසම්පි [ඡවකසමං (ස්‍යා. පී.)];
අනුගච්ඡන්ති [ගච්ඡන්ති (පී.)] අනුපතන්ති, ධනහෙතු හි නාරියො’’ති [ධනහෙතු ච නාරියො (ස්‍යා.), ධනහෙතු නාරියො (පී.)].

අථ බලු, භො, නාරදො දෙවබ්‍රාහ්මණො ආනන්දස්ස ගිජ්ඣරාජස්ස ආදිමජ්ඣකථාපරියොසානං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි –

340.

‘‘චත්තාරොමෙ න පූරෙන්ති, තෙ මෙ සුණාථ භාසතො;
සමුද්දො බ්‍රාහ්මණො රාජා, ඉත්ථී චාපි දිජම්පති.

341.

‘‘සරිතා සාගරං යන්ති, යා කාචි පථවිස්සිතා;
තා සමුද්දං න පූරෙන්ති, ඌනත්තා හි න පූරති.

342.

‘‘බ්‍රාහ්මණො ච අධීයාන, වෙදමක්ඛානපඤ්චමං;
භියොපි සුතමිච්ඡෙය්‍ය, ඌනත්තා හි න පූරති.

343.

‘‘රාජා ච පථවිං සබ්බං, සසමුද්දං සපබ්බතං;
අජ්ඣාවසං විජිනිත්වා, අනන්තරතනොචිතං;
පාරං සමුද්දං පත්ථෙති, ඌනත්තා හි න පූරති.

344.

‘‘එකමෙකාය ඉත්ථියා, අට්ඨට්ඨ පතිනො සියා;
සූරා ච බලවන්තො ච, සබ්බකාමරසාහරා;
කරෙය්‍ය නවමෙ ඡන්දං, ඌනත්තා හි න පූරති.

345.

‘‘සබ්බිත්ථියො සිඛිරිව සබ්බභක්ඛා, සබ්බිත්ථියො නදීරිව සබ්බවාහී;
සබ්බිත්ථියො කණ්ටකානංව සාඛා, සබ්බිත්ථියො ධනහෙතු වජන්ති.

346.

‘‘වාතඤ්ච ජාලෙන නරො පරාමසෙ, ඔසිඤ්චයෙ [ඔසඤ්චියා (සී. පී.)] සාගරමෙකපාණිනා;
සකෙන හත්ථෙන කරෙය්‍ය ඝොසං [සකෙන කාලෙන හනෙය්‍ය ඝොසනං (පී.)], යො සබ්බභාවං පමදාසු ඔසජෙ.

347.

‘‘චොරීනං බහුබුද්ධීනං, යාසු සච්චං සුදුල්ලභං;
ථීනං භාවො දුරාජානො, මච්ඡස්සෙවොදකෙ ගතං.

348.

‘‘අනලා මුදුසම්භාසා, දුප්පූරා තා නදීසමා;
සීදන්ති නං විදිත්වාන, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

349.

‘‘ආවට්ටනී මහාමායා, බ්‍රහ්මචරියවිකොපනා;
සීදන්ති නං විදිත්වාන, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

350.

‘‘යං එතා [යඤ්චෙතා (ස්‍යා.)] උපසෙවන්ති, ඡන්දසා වා ධනෙන වා;
ජාතවෙදොව සණ්ඨානං, ඛිප්පං අනුදහන්ති න’’න්ති.

අථ ඛලු, භො, කුණාලො සකුණො නාරදස්ස දෙවබ්‍රාහ්මණස්ස ආදිමජ්ඣකථාපරියොසානං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමා ගාථායො අභාසි –

351.

‘‘සල්ලපෙ නිසිතඛග්ගපාණිනා, පණ්ඩිතො අපි පිසාචදොසිනා;
උග්ගතෙජමුරගම්පි ආසිදෙ, එකො එකාය පමදාය නාලපෙ [එකො එකපමදං හි නාලපෙ (පී.) එකො එකපමාදාය නාලපෙ (?)].

352.

‘‘ලොකචිත්තමථනා හි නාරියො, නච්චගීතභණිතම්හිතාවුධා;
බාධයන්ති අනුපට්ඨිතස්සතිං [අනුපට්ඨිතාසතී (පී.)], දීපෙ රක්ඛසිගණොව [දීපරක්ඛසිගණාව (සී.)] වාණිජෙ.

353.

‘‘නත්ථි තාසං විනයො න සංවරො, මජ්ජමංසනිරතා [මජ්ජමංසාභිරතා (ක.)] අසඤ්ඤතා;
තා ගිලන්ති පුරිසස්ස පාභතං, සාගරෙව මකරං තිමිඞ්ගලො [තිමිඞ්ගිලො (සී. පී.)].

354.

‘‘පඤ්චකාමගුණසාතගොචරා, උද්ධතා අනියතා අසඤ්ඤතා;
ඔසරන්ති පමදා පමාදිනං, ලොණතොයවතියංව ආපකා.

355.

‘‘යං නරං උපලපෙන්ති [උපරමන්ති (සී. පී.), පලාපෙන්ති (ක.)] නාරියො, ඡන්දසා ව රතියා ධනෙන වා;
ජාතවෙදසදිසම්පි තාදිසං, රාගදොසවධියො [රාගදොසවතියො (සී. පී.)] දහන්ති නං.

356.

‘‘අඩ්ඪං ඤත්වා පුරිසං මහද්ධනං, ඔසරන්ති සධනා සහත්තනා;
රත්තචිත්තමතිවෙඨයන්ති නං, සාල මාලුවලතාව කානනෙ.

357.

‘‘තා උපෙන්ති විවිධෙන ඡන්දසා, චිත්‍රබිම්බමුඛියො අලඞ්කතා;
උහසන්ති [ඌහසන්ති (සී. පී.), ඔහසන්ති (ස්‍යා.)] පහසන්ති නාරියො, සම්බරොව [සංවරොව (ස්‍යා. පී. ක.)] සතමායකොවිදා.

358.

‘‘ජාතරූපමණිමුත්තභූසිතා, සක්කතා පතිකුලෙසු නාරියො;

රක්ඛිතා අතිචරන්ති සාමිකං, දානවංව හදයන්තරස්සිතා [හදයන්තනිස්සිතා (ක.), හදයන්තරනිස්සිතා (ස්‍යා.)].

359.

‘‘තෙජවාපි හි නරො විචක්ඛණො, සක්කතො බහුජනස්ස පූජිතො;
නාරිනං වසගතො න භාසති, රාහුනා උපහතොව චන්දිමා.

360.

‘‘යං කරෙය්‍ය කුපිතො දිසො දිසං, දුට්ඨචිත්තො වසමාගතං අරිං [අරි (සී. පී.)];
තෙන භියෙ‍යා බ්‍යසනං නිගච්ඡති, නාරිනං වසගතො අපෙක්ඛවා.

361.

‘‘කෙසලූනනඛඡින්නතජ්ජිතා, පාදපාණිකසදණ්ඩතාළිතා;
හීනමෙවුපගතා හි නාරියො, තා රමන්ති කුණපෙව මක්ඛිකා.

362.

‘‘තා කුලෙසු විසිඛන්තරෙසු වා, රාජධානිනිගමෙසු වා පුන [වා පන (ස්‍යා.)];
ඔඩ්ඩිතං නමුචිපාසවාකරං [වාගුරං (ස්‍යා.)], චක්ඛුමා පරිවජ්ජෙ සුඛත්ථිකො.

363.

‘‘ඔස්සජිත්ව කුසලං තපොගුණං, යො අනරියචරිතානි මාචරි;
දෙවතාහි නිරයං නිමිස්සති, ඡෙදගාමිමණියංව වාණිජො.

364.

‘‘සො ඉධ ගරහිතො පරත්ථ ච, දුම්මතී උපහතො [උපගතො (සී. පී.)] සකම්මුනා;
ගච්ඡතී අනියතො ගළාගළං, දුට්ඨගද්‍රභරථොව උප්පථෙ.

365.

‘‘සො උපෙති නිරයං පතාපනං, සත්තිසිම්බලිවනඤ්ච ආයසං;
ආවසිත්වා තිරච්ඡානයොනියං, පෙතරාජවිසයං න මුඤ්චති [මුච්චති (ක.)].

366.

‘‘දිබ්‍යඛිඩ්ඩරතියො ච නන්දනෙ, චක්කවත්තිචරිතඤ්ච මානුසෙ;
නාසයන්ති පමදා පමාදිනං, දුග්ගතිඤ්ච පටිපාදයන්ති නං.

367.

‘‘දිබ්‍යබිඩ්ඩරතියො න දුල්ලභා, චක්කවත්තිචරිතඤ්ච මානුසෙ;
සොණ්ණබ්‍යම්හනිලයා [සුවණ්ණබ්‍යම්හනිලයා (ස්‍යා. ක.), සොවණ්ණබ්‍යම්හනිලයා (පී.)] ච අච්ඡරා, යෙ චරන්ති පමදාහනත්ථිකා.

368.

‘‘කාමධාතුසමතික්කමා ගති, රූපධාතුයා භාවො [රූපධාතුයා භවො (සී.), රූපධාතුසම්භවො (ස්‍යා.)] න දුල්ලභො;
වීතරාගවිසයූපපත්තියා, යෙ චරන්ති පමදාහනත්ථිකා.

369.

‘‘සබ්බදුක්ඛසමතික්කමං සිවං, අච්චන්තමචලිතං අසඞ්ඛතං;
නිබ්බුතෙහි සුචිහී න දුල්ලභං, යෙ චරන්ති පමදාහනත්ථිකා’’ති.

370.

‘‘කුණාලොහං තදා ආසිං, උදායී ඵුස්සකොකිලො;
ආනන්දො ගිජ්ඣරාජාසි, සාරිපුත්තො ච නාරදො;
පරිසා බුද්ධපරිසා, එවං ධාරෙථ ජාතක’’න්ති.

කුණාලජාතකං චතුත්ථං.

537. මහාසුතසොමජාතකං (5)

371.

‘‘කස්මා තුවං රසක එදිසානි, කරොසි කම්මානි සුදාරුණානි;
හනාසි ඉත්ථී පුරිසෙ ච මූළ්හො, මංසස්ස හෙතු අදු [ආදු (සී. ස්‍යා.)] ධනස්ස කාරණා’’.

372.

‘‘නං අත්තහෙතූ න ධනස්ස කාරණා, න පුත්තදාරස්ස සහායඤාතිනං;
භත්තා ච මෙ භගවා භූමිපාලො, සො ඛාදති මංසං භදන්තෙදිසං’’.

373.

‘‘සචෙ තුවං භත්තුරත්ථෙ පයුත්තො, කරොසි කම්මානි සුදාරුණානි;
පාතොව අන්තෙපුරං පාපුණිත්වා, ලපෙය්‍යාසි මෙ රාජිනො සම්මුඛෙ තං’’.

374.

‘‘තථා කරිස්සාමි අහං භදන්තෙ, යථා තුවං [යමෙව ත්වං (සී.)] භාසසි කාළහත්ථි;
පාතොව අන්තෙපුරං පාපුණිත්වා, වක්ඛාමි තෙ රාජිනො සම්මුඛෙ තං’’.

375.

තතො රත්‍යා විවසානෙ [විවසනෙ (සී.ස්‍යා. පී.)], සූරියුග්ගමනං පති;
කාළො රසකමාදාය, රාජානං උපසඞ්කමි;
උපසඞ්කම්ම [උපසඞ්කමිත්වා (සී. ස්‍යා. පී.)] රාජානං, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

376.

‘‘සච්චං කිර මහාරාජ, රසකො පෙසිතො තයා;
හනති ඉත්ථිපුරිසෙ, තුවං මංසානි ඛාදසි’’.

377.

‘‘එවමෙව තථා කාළ, රසකො පෙසිතො මයා;
මම අත්ථං කරොන්තස්ස, කිමෙතං පරිභාසසි’’.

378.

‘‘ආනන්දො සබ්බමච්ඡානං, ඛාදිත්වා රසගිද්ධිමා;
පරික්ඛීණාය පරිසාය, අත්තානං ඛාදියා මතො.

379.

‘‘එවං පමත්තො රසගාරවෙ රත්තො [රතො (සී. ස්‍යා. පී.)], බාලො යදී ආයති නාවබුජ්ඣති;
විධම්ම පුත්තෙ චජි [චජිත්වා (ක.)] ඤාතකෙ ච, පරිවත්තිය අත්තානඤ්ඤෙව [අත්තානමෙව (සී. පී.)] ඛාදති.

380.

‘‘ඉදං තෙ සුත්වාන විගෙතු [විහෙතු (සී. පී.)] ඡන්දො, මා භක්ඛයී [මා භක්ඛසී (සී. පී.)] රාජ මනුස්සමංසං;
මා ත්වං ඉමං කෙවලං වාරිජොව, ද්විපදාධිප [දිපදාදිප (සී. පී.) එවමුපරිපි] සුඤ්ඤමකාසි රට්ඨං’’.

381.

‘‘සුජාතො නාම නාමෙන, ඔරසො තස්ස අත්‍රජො [තස්ස ඔරස අත්‍රජො (සී.), තස්ස අත්‍රජ ඔරසො (පී.)];
ජම්බුපෙසිමලද්ධාන, මතො සො තස්ස සඞ්ඛයෙ.

382.

‘‘එවමෙව අහං කාළ, භුත්වා භක්ඛං රසුත්තමං;
අලද්ධා මානුසං මංසං, මඤ්ඤෙ හිස්සාමි [හෙස්සාමි (සී. ස්‍යා.), හස්සාමි (පී.)] ජීවිතං’’.

383.

‘‘මාණව අභිරූපොසි, කුලෙ ජාතොසි සොත්ථියෙ;
න ත්වං අරහසි තාත, අභක්ඛං භක්ඛයෙතවෙ’’.

384.

‘‘රසානං අඤ්ඤතරං එතං, කස්මා [යස්මා (සී. පී.)] මං ත්වං නිවාරයෙ;
සොහං තත්ථ ගමිස්සාමි, යත්ථ ලච්ඡාමි එදිසං.

385.

‘‘සොවාහං නිප්පතිස්සාමි, න තෙ වච්ඡාමි සන්තිකෙ;
යස්ස මෙ දස්සනෙන ත්වං, නාභිනන්දසි බ්‍රාහ්මණ’’.

386.

‘‘අද්ධා අඤ්ඤෙපි දායාදෙ, පුත්තෙ ලච්ඡාම මාණව;
ත්වඤ්ච ජම්ම විනස්සස්සු, යත්ථ පත්තං න තං සුණෙ’’.

387.

‘‘එවමෙව තුවං රාජ, ද්විපදින්ද සුණොහි මෙ;
පබ්බාජෙස්සන්ති තං රට්ඨා, සොණ්ඩං මාණවකං යථා’’.

388.

‘‘සුජාතො නාම නාමෙන, භාවිතත්තාන සාවකො;
අච්ඡරං කාමයන්තොව, න සො භුඤ්ජි න සො පිවි.

389.

‘‘කුසග්ගෙනුදකමාදාය [කුසග්ගෙ උදකමාදාය (සී. පී.)], සමුද්දෙ උදකං මිනෙ;
එවං මානුසකා කාමා, දිබ්බකාමාන සන්තිකෙ.

390.

‘‘එවමෙව අහං කාළ, භුත්වා භක්ඛං රසුත්තමං;
අලද්ධා මානුසං මංසං, මඤ්ඤෙ හිස්සාමි ජීවිතං’’.

391.

‘‘යථාපි තෙ ධතරට්ඨා, හංසා වෙහායසඞ්ගමා;
අභුත්තපරිභොගෙන [අවුත්තිපරිභොගෙන (සී. පී.), අයුත්තපරිභොගෙන (ස්‍යා.)], සබ්බෙ අබ්භත්ථතං ගතා.

392.

‘‘එවමෙව තුවං රාජ, ද්විපදින්ද සුණොහි මෙ;
අභක්ඛං රාජ භක්ඛෙසි, තස්මා පබ්බාජයන්ති තං’’.

393.

‘‘තිට්ඨාහීති මයා වුත්තො, සො ත්වං ගච්ඡසි පම්මුඛො [පාමුඛො (ක.)];
අට්ඨිතො ත්වං ඨිතොම්හීති, ලපසි බ්‍රහ්මචාරිනි;
ඉදං තෙ සමණායුත්තං, අසිඤ්ච මෙ මඤ්ඤසි කඞ්කපත්තං’’ [කඞ්ඛපත්තං (ස්‍යා. ක.)].

394.

‘‘ඨිතොහමස්මී සධම්මෙසු රාජ, න නාමගොත්තං පරිවත්තයාමි;
චොරඤ්ච ලොකෙ අඨිතං වදන්ති, ආපායිකං නෙරයිකං ඉතො චුතං.

395.

‘‘සචෙ ත්වං සද්දහසි [සචෙපි සහසි (සී. පී.)] රාජ, සුතං ගණ්හාහි ඛත්තිය [ඛත්තියං (ස්‍යා.)];
තෙන යඤ්ඤං යජිත්වාන, එවං සග්ගං ගමිස්සසි’’.

396.

‘‘කිස්මිං නු රට්ඨෙ තව ජාතිභූමි [ජාතභූමි (සී.)], අථ කෙන අත්ථෙන ඉධානුපත්තො;
අක්ඛාහි මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමත්ථං, කිමිච්ඡසී දෙමි තයජ්ජ පත්ථිතං’’.

397.

‘‘ගාථා චතස්සො ධරණීමහිස්සර, සුගම්භිරත්ථා වරසාගරූපමා;
තවෙව අත්ථාය ඉධාගතොස්මි, සුණොහි ගාථා පරමත්ථසංහිතා’’.

398.

‘‘න වෙ රුදන්ති මතිමන්තො සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුට්ඨානචින්තිනො;
දීපඤ්හි එතං පරමං නරානං, යං පණ්ඩිතා සොකනුදා භවන්ති.

399.

‘‘අත්තානං ඤාතී උදාහු [උද (සී. පී.)] පුත්තදාරං, ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං;
කිමෙව ත්වං [කිමො නු ත්වං (සී. පී.)] සුතසොමානුතප්පෙ, කොරබ්‍යසෙට්ඨ වචනං සුණොම තෙතං’.

400.

‘‘නෙවාහමත්තානමනුත්ථුනාමි, න පුත්තදාරං න ධනං න රට්ඨං;
සතඤ්ච ධම්මො චරිතො පුරාණො, තං සඞ්කරං [සඞ්ගරං (සී. ස්‍යා. පී.) එවමුපරිපි] බ්‍රාහ්මණස්සානුතප්පෙ.

401.

‘‘කතො මයා සඞ්කරො බ්‍රාහ්මණේන, රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ ඨිතෙන;
තං සඞ්කරං බ්‍රාහ්මණසප්පදාය, සච්චානුරක්ඛී පුනරාවජිස්සං’’.

402.

‘‘නෙවාහමෙතං අභිසද්දහාමි, සුඛී නරො මච්චුමුඛා පමුත්තො;
අමිත්තහත්ථං පුනරාවජෙය්‍ය, කොරබ්‍යසෙට්ඨ න හි මං උපෙසි.

403.

‘‘මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස හත්ථා, ගන්ත්වා සකං මන්දිරං කාමකාමී;
මධුරං පියං ජීවිතං ලද්ධ රාජ, කුතො තුවං එහිසි මෙ සකාසං’’.

404.

‘‘මතං වරෙය්‍ය පරිසුද්ධසීලො, න ජීවිතං [න හි ජීවිතං (සී.)] ගරහිතො පාපධම්මො;
න හි තං නරං තායති [තායතෙ (සී. ස්‍යා. පී. ක.)] දුග්ගතීහි, යස්සාපි හෙතු අලිකං භණෙය්‍ය.

405.

‘‘සචෙපි වාතො ගිරිමාවහෙය්‍ය, චන්දො ච සූරියො ච ඡමා පතෙය්‍යුං;
සබ්බා ච නජ්ජො පටිසොතං වජෙය්‍යුං, න ත්වෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යං.

406.

[අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] ‘‘නභං ඵලෙය්‍ය උදධීපි සුස්සෙ, සංවට්ටයෙ භූතධරා වසුන්ධරා;
සිලුච්චයො මෙරු සමූලමුප්පතෙ, න ත්වෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යං’’ [අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

407.

‘‘අසිඤ්ච සත්තිඤ්ච පරාමසාමි, සපථම්පි තෙ සම්ම අහං කරොමි;
තයා පමුත්තො අනණො භවිත්වා, සච්චානුරක්ඛී පුනරාවජිස්සං’’.

408.

‘‘යො තෙ කතො සඞ්කරො බ්‍රාහ්මණේන, රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ ඨිතෙන;
තං සඞ්කරං බ්‍රාහ්මණසප්පදාය, සච්චානුරක්ඛී පුනරාවජස්සු’’.

409.

‘‘යො මෙ කතො සඞ්කරො බ්‍රාහ්මණෙන, රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ ඨිතෙන;

තං සඞ්කරං බ්‍රාහ්මණසප්පදාය, සච්චානුරක්ඛී පුනරාවජිස්සං’’.

410.

‘‘මුත්තො ච සො පොරිසාදස්ස හත්ථා, ගන්ත්වාන තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච;

සුණොම [සුණොමි (සී. ස්‍යා.)] ගාථායො සතාරහායො, යා මෙ සුතා අස්සු හිතාය බ්‍රහ්මෙ’’.

411.

‘‘සකිදෙව සුතසොම, සබ්භි හොති [හොතු (පී.)] සමාගමො;

සා නං සඞ්ගති පාලෙති, නාසබ්භි බහුසඞ්ගමො.

412.

‘‘සබ්භිරෙව සමාසෙථ, සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ථවං;

සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය, සෙය්‍යො හොති න පාපියො.

413.

‘‘ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුචිත්තා, අථො සරීරම්පි ජරං උපෙති;

සතඤ්ච ධම්මො න ජරං උපෙති, සන්තො හවෙ සබ්භි පවෙදයන්ති.

414.

‘‘නභඤ්චං දූරෙ පථවී ච දූරෙ, පාරං සමුද්දස්ස තදාහු දූරෙ;

තතො හවෙ දූරතරං වදන්ති, සතඤ්ච ධම්මො [ධම්මං (සී. පී.)] අසතඤ්ච රාජ’’.

415.

‘‘සහස්සියා [සහස්සියො (සී. පී.)] ඉමා ගාථා, නහිමා [න ඉමා, (සී. පී.) නයිමා (ස්‍යා.)] ගාථා සතාරහා;

චත්තාරි ත්වං සහස්සානි, ඛිප්පං ගණ්හාහි බ්‍රාහ්මණ’’.

416.

‘‘ආසීතියා නාවුතියා [අසීතියා නවුතියා (පී.)] ච ගාථා, සතාරහා චාපි භවෙය්‍ය [භවෙය්‍යු (සී. ස්‍යා. පී.)] ගාථා;

පච්චත්තමෙව සුතසොම ජානහි, සහස්සියා නාම කා අත්ථි [සහස්සියො නාම ඉධත්ථි (සී.)] ගාථා’’.

417.

‘‘ඉච්ඡාමි වොහං සුතවුද්ධිමත්තනො, සන්තොති මං [සන්තො මමං (ස්‍යා.), සන්තො ච මං (සී. පී. ක.)] සප්පුරිසා භජෙය්‍යුං;
අහං සවන්තීහි මහොදධීව, න හි තාත තප්පාමි සුභාසිතෙන.

418.

‘‘අග්ගි යථා තිණකට්ඨං දහන්තො, න තප්පතී සාගරොව [සාගරො වා (සී. පී.)] නදීහි;
එවම්පි තෙ පණ්ඩිතා රාජසෙට්ඨ, සුත්වා න තප්පන්ති සුභාසිතෙන.

419.

‘‘සකස්ස දාසස්ස යදා සුණොමි, ගාථං අහං අත්ථවතිං [ගාථා අහං අත්ථවතී (සී. පී.)] ජනින්ද;
තමෙව සක්කච්ච නිසාමයාමි, න හි තාත ධම්මෙසු මමත්ථි තිත්ති’’.

420.

‘‘ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොග්ගං, සකායුරං සබ්බකාමූපපන්නං;
කිං කාමහෙතු පරිභාසසිමං [භාසසෙ මං (සී. ස්‍යා. පී.)], ගච්ඡාමහං පොරිසාදස්ස ඤත්තෙ’’ [පොරිසාදස්ස කන්තෙ (සී. පී.), පොරිසාදස්සුපන්තෙ (ක.)].

421.

‘‘අත්තානුරක්ඛාය භවන්ති හෙතෙ, හත්ථාරොහා රථිකා පත්තිකා ච;
අස්සාරූහා [අස්සාරොහා (ස්‍යා. පී.)] යෙ ච ධනුග්ගහාසෙ, සෙනං පයුඤ්ජාම හනාම සත්තුං’’.

422.

‘‘සුදුක්කරං පොරිසාදො අකාසි, ජීවං ගහෙත්වාන අවස්සජී මං;
තං තාදිසං පුබ්බකිච්චං සරන්තො, දුබ්භෙ අහං තස්ස කථං ජනින්ද’’.

423.

‘‘වන්දිත්වා සො පිතරං මාතරඤ්ච, අනුසාසෙත්වා නෙගමඤ්ච බලඤ්ච;
සච්චවාදී සච්චානුරක්ඛමානො, අගමාසි සො යත්ථ පොරිසාදො’’.

424.

‘‘කතො මයා සඞ්කරො බ්‍රාහ්මණෙන, රට්ඨෙ සකෙ ඉස්සරියෙ ඨිතෙන;
තං සඞ්කරං බ්‍රාහ්මණසප්පදාය, සච්චානුරක්ඛී පුනරාගතොස්මි;
යජස්සු යඤ්ඤං ඛාද මං පොරිසාද’’.

425.

‘‘න හායතෙ ඛාදිතං [ඛාදිතුං (සී.ස්‍යා. පී.)] මය්හං පච්ඡා, චිතකා අයං තාව සධූමිකාව [සධූමකා ච (ස්‍යා.)];
නිද්ධූමකෙ පචිතං සාධුපක්කං, සුණොම [සුණොමි (සී.), සුණාම (පී.)] ගාථායො සතාරහායො’’.

426.

‘‘අධම්මිකො ත්වං පොරිසාදකාසි [පොරිසාදමකාසි (ක.)], රට්ඨා ච භට්ඨො උදරස්ස හෙතු;
ධම්මඤ්චිමා අභිවදන්ති ගාථා, ධම්මො ච අධම්මො ච කුහිං සමෙති.

427.

‘‘අධම්මිකස්ස ලුද්දස්ස, නිච්චං ලොහිතපාණිනො;
නත්ථි සච්චං කුතො ධම්මො, කිං සුතෙන කරිස්සසි’’.

428.

‘‘යො මංසහෙතු මිගවං චරෙය්‍ය, යො වා හනෙ පුරිසමත්තහෙතු;
උභොපි තෙ පෙච්ච සමා භවන්ති, කස්මා නො [කස්මා නු (ක.)] අධම්මිකං බ්‍රූසි මං ත්වං’’.

429.

‘‘පඤ්ච පඤ්චනඛා භක්ඛා, ඛත්තියෙන පජානතා;
අභක්ඛං රාජ භක්ඛෙසි, තස්මා අධම්මිකො තුවං’’.

430.

‘‘මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස හත්ථා, ගන්ත්වා සකං මන්දිරං කාමකාමී;
අමිත්තහත්ථං පුනරාගතොසි, න ඛත්තධම්මෙ කුසලොසි රාජ’’.

431.

‘‘යෙ ඛත්තධම්මෙ කුසලා භවන්ති, පායෙන තෙ නෙරයිකා භවන්ති;
තස්මා අහං ඛත්තධම්මං පහාය, සච්චානුරක්ඛී පුනරාගතොස්මි;
යජස්සු යඤ්ඤං ඛාද මං පොරිසාද’’.

432.

‘‘පාසාදවාසා පථවීගවස්සා, කාමිත්ථියො කාසිකචන්දනඤ්ච;
සබ්බං තහිං ලභසි [ලබ්භති (පී.)] සාමිතාය, සච්චෙන කිං පස්සසි ආනිසංසං’’.

433.

‘‘යෙ කෙචිමෙ අත්ථි රසා පථබ්‍යා, සච්චං තෙසං සාධුතරං රසානං;
සච්චෙ ඨිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච, තරන්ති ජාතිමරණස්ස පාරං’’.

434.

‘‘මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස හත්ථා, ගන්ත්වා සකං මන්දිරං කාමකාමී;
අමිත්තහත්ථං පුනරාගතොසි, න හි නූන තෙ මරණභයං ජනින්ද;
අලීනචිත්තො අසි [ච’සි (සී. ස්‍යා. පී.)] සච්චවාදී’’.

435.

‘‘කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා, යඤ්ඤා යිට්ඨා යෙ විපුලා පසත්ථා;
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො, ධම්මෙ ඨිතො කො මරණස්ස භායෙ.

436.

‘‘කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා, යඤ්ඤා යිට්ඨා යෙ විපුලා පසත්ථා;
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිස්සං, යජස්සු යඤ්ඤං අද [ඛාද (සී. ස්‍යා. පී.)] මං පොරිසාද.

437.

‘‘පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ, ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසත්ථං;
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො, ධම්මෙ ඨිතො කො මරණස්ස භායෙ.

438.

‘‘පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ, ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසත්ථං;
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිස්සං, යජස්සු යඤ්ඤං අද මං පොරිසාද.

439.

‘‘ඤාතීසු මිත්තෙසු කතා මෙ කාරා [කතූපකාරො (ස්‍යා. ක.)], ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසත්ථං;
විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො, ධම්මෙ ඨිතො කො මරණස්ස භායෙ.

440.

‘‘ඤාතීසුං මිත්තෙසු කතා මෙ කාරා, ධම්මෙන මෙ ඉස්සරියං පසත්ථං;
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිස්සං, යජස්සු යඤ්ඤං අද මං පොරිසාද.

441.

‘‘දින්නං මෙ දානං බහුධා බහූනං, සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච;

විසොධිතො පරලොකස්ස මග්ගො, ධම්මෙ ඨිතො කො මරණස්ස භායෙ.

442.

‘‘දින්නං මෙ දානං බහුධා බහූනං, සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච;
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිස්සං, යජස්සු යඤ්ඤං අද මං පොරිසාද’’.

443.

‘‘විසං පජානං පුරිසො අදෙය්‍ය, ආසීවිසං ජලිතමුග්ගතෙජං;
මුද්ධාපි තස්ස විඵලෙය්‍ය [විපතෙය්‍ය (සී. පී.)] සත්තධා, යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙය්‍ය’’.

444.

‘‘සුත්වා ධම්මං විජානන්ති, නරා කල්‍යාණපාපකං;
අපි ගාථා සුණිත්වාන, ධම්මෙ මෙ රමතෙ [රමතී (සී. පී.)] මනො’’.

445.

‘‘සකිදෙව මහාරාජ [සුතසොම (සී. පී.)], සබ්භි හොති සමාගමො;
සා නං සඞ්ගති පාලෙති, නාසබ්භි බහුසඞ්ගමො.

446.

‘‘සබ්භිරෙව සමාසෙථ, සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ථවං;
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤාය, සෙය්‍යො හොති න පාපියො.

447.

‘‘ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුචිත්තා, අථො සරීරම්පි ජරං උපෙති;
සතඤ්ච ධම්මො න ජරං උපෙති, සන්තො හවෙ සබ්භි පවෙදයන්ති.

448.

‘‘නභඤ්චං දූරෙ පථවී ච දූරෙ, පාරං සමුද්දස්ස තදාහු දූරෙ;
තතො හවෙ දූරතරං වදන්ති, සතඤ්ච ධම්මො [ධම්මං (සී. පී.)] අසතඤ්ච රාජ’’.

449.

‘‘ගාථා ඉමා අත්ථවතී සුබ්‍යඤ්ජනා, සුභාසිතා තුය්හ ජනින්ද සුත්වා;
ආනන්දි විත්තො සුමනො පතීතො, චත්තාරි තෙ සම්ම වරෙ දදාමි’’.

450.

‘‘යො නත්තනො මරණං බුජ්ඣසි තුවං [බුජ්ඣසෙ ත්වං (සී. පී.), බුජ්ඣසෙ තුවං (ස්‍යා.)], හිතාහිතං විනිපාතඤ්ච සග්ගං;

ගිද්ධො රසෙ දුච්චරිතෙ නිවිට්ඨො, කිං ත්වං වරං දස්සසි පාපධම්ම.

451.

‘‘අහඤ්ච තං දෙහි වරන්ති වජ්ජං, ත්වඤ්චාපි දත්වාන අවාකරෙය්‍ය;
සන්දිට්ඨිකං කලහමිමං විවාදං, කො පණ්ඩිතො ජානමුපබ්බජෙය්‍ය’’.

452.

‘‘න තං වරං අරහති ජන්තු දාතුං, යං වාපි දත්වාන අවාකරෙය්‍ය;
වරස්සු සම්ම අවිකම්පමානො, පාණං චජිත්වානපි දස්සමෙව’’.

453.

‘‘අරියස්ස අරියෙන සමෙති සඛ්‍යං [සක්ඛි (සී. ස්‍යා. පී.)], පඤ්ඤස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති;
පස්සෙය්‍ය තං වස්සසතං අරොගං [ආරොග්‍යං (ක.)], එතං වරානං පඨමං වරාමි’’.

454.

‘‘අරියස්ස අරියෙන සමෙති සඛ්‍යං, පඤ්ඤස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති;
පස්සාසි මං වස්සසතං අරොගං, එතං වරානං පඨමං දදාමි’’.

455.

‘‘යෙ ඛත්තියාසෙ ඉධ භූමිපාලා, මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා;
න තාදිසෙ භූමිපතී අදෙසි, එතං වරානං දුතියං වරාමි’’.

456.

‘‘යෙ ඛත්තියාසෙ ඉධ භූමිපාලා, මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා;
න තාදිසෙ භූමිපතී අදෙමි, එතං වරානං දුතියං දදාමි’’.

457.

‘‘පරොසතං ඛත්තියා තෙ ගහිතා, තලාවුතා අස්සුමුඛා රුදන්තා;
සකෙ තෙ රට්ඨෙ පටිපාදයාහි, එතං වරානං තතියං වරාමි’’.

458.

‘‘පරොසතං ඛත්තියා මෙ ගහිතා, තලාවුතා අස්සුමුඛා රුදන්තා;
සකෙ තෙ රට්ඨෙ පටිපාදයාමි [සකෙන රට්ඨෙන පටිපාදයාමි තෙ (සී.)], එතං වරානං තතියං දදාමි’’.

459.

‘‘ඡින්දං තෙ රට්ඨං බ්‍යථිතා [බ්‍යථිතං (සී.), බ්‍යාධිතං (පී.)] භයා හි, පුථූ නරා ලෙණමනුප්පවිට්ඨා;
මනුස්සමංසං විරමෙහි [විරමාහි (ස්‍යා.)] රාජ, එතං වරානං චතුත්ථං වරාමි’’.

460.

‘‘අද්ධා හි සො භක්ඛො මම [මමං (සී. ස්‍යා. පී.)] මනාපො, එතස්ස හෙතුම්හි [හෙතුම්පි (පී.)] වනං පවිට්ඨො;
සොහං කථං එත්තො උපාරමෙය්‍යං, අඤ්ඤං වරානං චතුත්ථං වරස්සු’’.

461.

‘‘නං වෙ පියං මෙති ජනින්ද තාදිසො, අත්තං නිරංකච්ච [නිරංකත්වා (සී. ස්‍යා. පී.)] පියානි සෙවති;
අත්තාව සෙය්‍යො පරමා ච [පරමාව (බහූසු) ජා. 1.6.81 සංසන්දෙතබ්බං] සෙය්‍යො, ලබ්භා පියා ඔචිතත්ථෙන [ඔචිතත්තෙන (ක.)] පච්ඡා’’.

462.

‘‘පියං මෙ මානුසං මංසං, සුතසොම විජානහි;
නම්හි සක්කා [නම්හි සක්කො (සී. පී.)] නිවාරෙතුං, අඤ්ඤං [අඤ්ඤං තුවං (සී. ස්‍යා. පී.)] වරං සම්ම වරස්සු’’.

463.

‘‘යො වෙ පියං මෙති පියානුරක්ඛී [පියානුකඞ්ඛී (සී. පී.)], අත්තං නිරංකච්ච පියානි සෙවති;
සොණ්ඩොව පිත්වා විසමිස්සපානං [පීත්වන විසස්ස ථාලං (සී. පී.), පිත්වා විසමිස්සථාලං (ස්‍යා. ක.)], තෙනෙව සො හොති දුක්ඛී පරත්ථ.

464.

‘‘යො චීධ සඞ්ඛාය පියානි හිත්වා, කිච්ඡෙනපි සෙවති අරියධම්මෙ [අරියධම්මං (සී. පී.)];
දුක්ඛිතොව පිත්වාන යථොසධානි, තෙනෙව සො හොති සුඛී පරත්ථ’’.

465.

‘‘ඔහායහං පිතරං මාතරඤ්ච, මනාපියෙ කාමගුණෙ ච [කාමගුණෙපි (ස්‍යා. ක.)] පඤ්ච;
එතස්ස හෙතුම්හි වනං පවිට්ඨො, තං තෙ වරං කින්ති මහං දදාමි’’.

466.

‘‘න පණ්ඩිතා දිගුණමාහු වාක්‍යං, සච්චප්පටිඤ්ඤාව භවන්ති සන්තො;
වරස්සු සම්ම ඉති මං අවොච, ඉච්චබ්‍රවී ත්වං න හි තෙ සමෙති’’.

467.

‘‘අපුඤ්ඤලාභං අයසං අකිත්තිං, පාපං බහුං දුච්චරිතං කිලෙසං;
මනුස්සමංසස්ස කතෙ [භවො (සයා. ක.)] උපාගා, තං තෙ වරං කින්ති මහං දදෙය්‍යං.

468.

‘‘නං තං වරං අරහති ජන්තු දාතුං, යං වාපි දත්වාන අවාකරෙය්‍ය;
වරස්සු සම්ම අවිකම්පමානො, පාණං චජිත්වානපි දස්සමෙව’’.

469.

‘‘පාණං චජන්ති සන්තො නාපි ධම්මං, සච්චප්පටිඤ්ඤාව භවන්ති සන්තො;
දත්වා වරං ඛිප්පමවාකරොහි, එතෙන සම්පජ්ජ සුරාජසෙට්ඨ.

470.

‘‘චජෙ ධනං [ධනං චජෙ (සී.)] අඞ්ගවරස්ස හෙතු [යො පන අඞ්ගහෙතු (සී. පී.)], අඞ්ගං චජෙ ජීවිතං රක්ඛමානො;
අඞ්ගං ධනං ජීවිතඤ්චාපි සබ්බං, චජෙ නරො ධම්මමනුස්සරන්තො’’.

471.

‘‘යස්මා හි ධම්මං පුරිසො විජඤ්ඤා, යෙ චස්ස කඞ්ඛං විනයන්ති සන්තො;
තං හිස්ස දීපඤ්ච පරායණඤ්ච, න තෙන මිත්තිං ජිරයෙථ [ජරයෙථ (සී. පී.)] පඤ්ඤො.

472.

‘‘අද්ධා හි සො භක්ඛො මම මනාපො, එතස්ස හෙතුම්හි වනං පවිට්ඨො;
සචෙ ච මං යාචසි එතමත්ථං, එතම්පි තෙ සම්ම වරං දදාමි.

473.

‘‘සත්ථා ච මෙ හොසි සඛා ච මෙසි, වචනම්පි තෙ සම්ම අහං අකාසිං;
තුවම්පි [ත්වංපි (සයා. ක.)] මෙ සම්ම කරොහි වාක්‍යං, උභොපි ගන්ත්වාන පමොචයාම’’.

474.

‘‘සත්ථා ච තෙ හොමි සඛා ච ත්‍යම්හි, වචනම්පි මෙ සම්ම තුවං අකාසි;
අහම්පි තෙ සම්ම කරොමි වාක්‍යං, උභොපි ගන්ත්වාන පමොචයාම’’.

475.

‘‘කම්මාසපාදෙනං විහෙඨිතත්ථ [විහෙඨිතම්හා (ස්‍යා. ක.)], තලාවුතා අස්සුමුඛා රුදන්තා;
න ජාතු දුබ්භෙථ ඉමස්ස රඤ්ඤො, සච්චප්පටිඤ්ඤං මෙ පටිස්සුණාථ’’.

476.

‘‘කම්මාසපාදෙන විහෙඨිතම්හා, තලාවුතා අස්සුමුඛා රුදන්තා;
න ජාතු දුබ්භෙම ඉමස්ස රඤ්ඤො, සච්චප්පටිඤ්ඤං තෙ පටිස්සුණාම’’.

477.

‘‘යථා පිතා වා අථ වාපි මාතා, අනුකම්පකා අත්ථකාමා පජානං;
එවමෙව වො [එවමෙව (සී.), එවම්පි වො (ස්‍යා.)] හොතු අයඤ්ච රාජා, තුම්හෙ ච වො හොථ යථෙව පුත්තා’’.

478.

‘‘යථා පිතා වා අථ වාපි මාතා, අනුකම්පකා අත්ථකාමා පජානං;
එවමෙව නො හොතු [එවම්පි නො (ස්‍යා.)] අයඤ්ච රාජා, මයම්පි හෙස්සාම යථෙව [තථෙව (පී.)] පුත්තා’’.

479.

‘‘චතුප්පදං සකුණඤ්චාපි මංසං, සූදෙහි රන්ධං සුකතං සුනිට්ඨිතං;
සුධංව ඉන්දො පරිභුඤ්ජියාන, හිත්වා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤෙ.

480.

‘‘තා ඛත්තියා වල්ලිවිලාකමජ්ඣා, අලඞ්කතා සම්පරිවාරයිත්වා;
ඉන්දංව දෙවෙසු පමොදයිංසු, හිත්වා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤෙ.

481.

‘‘තම්බූපධානෙ බහුගොණකම්හි, සුභම්හි [සුචිම්හි (සී. පී.)] සබ්බස්සයනම්හි සඞ්ගෙ [සඤ්ඤතෙ (සී. පී.), ලඞ්ගතෙ (ස්‍යා.)];
සෙය්‍යස්ස [සයනස්ස (සී. ස්‍යා. පී. ක.)] මජ්ඣම්හි සුඛං සයිත්වා, හිත්වා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤෙ.

482.

‘‘පාණිස්සරං කුම්භථූණං නිසීථෙ, අථොපි වෙ නිප්පුරිසම්පි තූරියං;
බහුං සුගීතඤ්ච සුවාදිතඤ්ච, හිත්වා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤෙ.

483.

‘‘උය්‍යානසම්පන්නං පහූතමාල්‍යං, මිගාජිනූපෙතපුරං [මිගාචිරූපෙතපුරං (සී. පී.)] සුරම්මං;
හයෙහි නාගෙහි රථෙහුපෙතං, හිත්වා කථෙකො රමසී අරඤ්ඤෙ’’.

484.

‘‘කාළපක්ඛෙ යථා චන්දො, හායතෙව සුවෙ සුවෙ;
කාළපක්ඛූපමො රාජ, අසතං හොති සමාගමො.

485.

‘‘යථාහං [යථා (සී.)] රසකමාගම්ම, සූදං කාපුරිසාධමං [සූදකං පුරිසාධමං (සී. පී.)];
අකාසිං පාපකං කම්මං, යෙන ගච්ඡාමි දුග්ගතිං.

486.

‘‘සුක්කපක්ඛෙ යථා චන්දො, වඩ්ඪතෙව සුවෙ සුවෙ;
සුක්කපක්ඛූපමො රාජ, සතං හොති සමාගමො.

487.

‘‘යථාහං තුවමාගම්ම, සුතසොම විජානහි;
කාහාමි කුසලං කම්මං, යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතිං.

488.

‘‘ථලෙ යථා වාරි ජනින්ද වුට්ඨං [වට්ටං (සී. පී.)], අනද්ධනෙය්‍යං න චිරට්ඨිතීකං;
එවම්පි හොති අසතං සමාගමො, අනද්ධනෙය්‍යො උදකං ථලෙව.

489.

‘‘සරෙ යථා වාරි ජනින්ද වුට්ඨං, චිරට්ඨිතීකං නරවීරසෙට්ඨ [නරවිරියසෙට්ඨ (සී. පී.)];
එවම්පි වෙ [එවම්පි මෙ (ස්‍යා.), එවම්පි වෙ (පී. ක.)] හොති සතං සමාගමො, චිරට්ඨිතීකො [චිරට්ඨිතිකං (ක.)] උදකං සරෙව.

490.

‘‘අබ්‍යායිකො හොති සතං සමාගමො, යාවම්පි තිට්ඨෙය්‍ය තථෙව හොති;

ඛිප්පඤ්හි වෙති අසතං සමාගමො, තස්මා සතං ධම්මො අසබ්භි ආරකා''.

491.

''න සො රාජා යො [රාජා න සො යො (ක.)] අජෙය්‍යං ජිනාති, න සො සඛා යො සඛාරං ජිනාති;

න සා භරියා යා පතිනො න විභෙති, න තෙ පුත්තා [පුත්තා න තෙ (ක.)] යෙ න භරන්ති ජිණ්ණං.

492.

''න සා සභා යත්ථ න සන්ති සන්තො, න තෙ සන්තො [සන්තො න තෙ (ක.)] යෙ න භණන්ති ධම්මං;

රාගඤ්ච දොසඤ්ච පහාය මොහං, ධම්මං භණන්තාව භවන්ති සන්තො.

493.

''නාභාසමානං ජානන්ති, මිස්සං බාලෙහි පණ්ඩිතං;

භාසමානඤ්ච ජානන්ති, දෙසෙන්තං අමතං පදං.

494.

''භාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං, පග්ගණ්හෙ ඉසිනං ධජං;

සුභාසිතද්ධජා ඉසයො, ධම්මො හි ඉසිනං ධජො''ති.

මහාසුතසොමජාතකං පඤ්චමං.

අසීතිනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

සුමුඛො පන හංසවරො ච මහා, සුධභොජනිකො ච පරො පවරො;

සකුණාලදිජාධිපතිව්හයනො, සුතසොමවරුත්තමසව්හයනොති.

22. මහානිපාතො

538. මූගපක්ඛජාතකං (1)

1.

‘‘මා පණ්ඩිච්චයං [පණ්ඩිතියං (සී.), පණ්ඩිච්චියං (පී.)] විභාවය, බාලමතො භව සබ්බපාණිනං;
සබ්බො තං ජනො ඔචිනායතු, එවං තව අත්ථො භවිස්සති’’.

2.

‘‘කරොමි තෙ තං වචනං, යං මං භණසි දෙවතෙ;
අත්ථකාමාසි මෙ අම්ම, හිතකාමාසි දෙවතෙ’’.

3.

‘‘කිං නු සන්තරමානොව, කාසුං ඛණසි සාරථි;
පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, කිං කාසුයා කරිස්සසි’’.

4.

‘‘රඤ්ඤො මූගො ච පක්ඛො ච, පුත්තො ජාතො අචෙතසො;
සොම්හි රඤ්ඤා සමජ්ඣිට්ඨො, පුත්තං මෙ නිඛණං වනෙ’’.

5.

‘‘න බධිරො න මූගොස්මි, න පක්ඛො න ච වීකලො [නපි පඞ්ගුලො (සී. පී.), න ච පිඞ්ගලො (ස්‍යා.)];
අධම්මං සාරථි කයිරා, මං චෙ ත්වං නිඛණං වනෙ’’.

6.

‘‘ඌරූ බාහුං [බාහු (සී. ක.)] ච මෙ පස්ස, භාසිතඤ්ච සුණොහි මෙ;
අධම්මං සාරථි කයිරා, මං චෙ ත්වං නිඛණං වනෙ’’.

7.

‘‘දෙවතා නුසි ගන්ධබ්බො, අදු [ආදු (සී.), ආදූ (ස්‍යා.)] සක්කො පුරින්දදො;
කො වා ත්වං කස්ස වා පුත්තො, කථං ජානෙමු තං මයං’’.

8.

‘‘නම්හි දෙවො න ගන්ධබ්බො, නාපි සක්කො පුරින්දදො;
කාසිරඤ්ඤො අහං පුත්තො, යං කාසුයා නිඛඤ්ඤසි [නිඛඤ්ඤසි (සී. පී.), නිඛඤ්ඡසි (?)].

9.

‘‘තස්ස රඤ්ඤො අහං පුත්තො, යං ත්වං සම්මූපජීවසි [සමුපජීවසි (සී. පී.)];

අධම්මං සාරථී කයිරා, මං චෙ ත්වං නිබණ්ණං වනෙ.

10.

‘‘යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය, නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා;
න තස්ස සාඛං භඤ්ජෙය්‍ය, මිත්තදුබ්භො [මිත්තදූභො (සී. පී.)] හි පාපකො.

11.

‘‘යථා රුක්ඛො තථා රාජා, යථා සාඛා තථා අහං;
යථා ඡායූපගො පොසො, එවං ත්වමසි සාරථී;
අධම්මං සාරථී කයිරා, මං චෙ ත්වං නිබණ්ණං වනෙ.

12.

‘‘පහූතභක්ඛො [බහුත්තභක්ඛො (ක.)] භවති, විප්පවුට්ඨො [විප්පවුත්ථො (සී. පී.), විප්පමුත්තො (ක.)] සකං [සකා (සී. පී.)] ඝරා;
බහූ නං උපජීවන්ති, යො මිත්තානං න දූභති.

13.

‘‘යං යං ජනපදං යාති, නිගමෙ රාජධානියො;
සබ්බත්ථ පූජිතො හොති, යො මිත්තානං න දූභති.

14.

‘‘නාස්ස චොරා පසාහන්ති [පසහන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)], නාතිමඤ්ඤන්ති ඛත්තියා [නාතිමඤ්ඤෙති ඛත්තියො (සී. ස්‍යා. පී.)];
සබ්බෙ අමිත්තෙ තරති, යො මිත්තානං න දූභති.

15.

‘‘අක්කුද්ධො සඝරං එති, සභායං [සභාය (සී. ස්‍යා. පී.)] පටිනන්දිතො;
ඤාතීනං උත්තමො හොති, යො මිත්තානං න දූභති.

16.

‘‘සක්කත්වා සක්කතො හොති, ගරු හොති සගාරවො [ගරුකො හොති ගාරවො (ක.)];
වණ්ණකිත්තිභතො හොති, යො මිත්තානං න දූභති.

17.

‘‘පූජකො ලභතෙ පූජං, වන්දකො පටිවන්දනං;
යසො කිත්තිඤ්ච පප්පොති, යො මිත්තානං න දූභති.

18.

‘‘අග්ගි යථා පජ්ජලති, දෙවතාව විරොචති;
සිරියා අජහිතො හොති, යො මිත්තානං න දුබ්භති.

19.

‘‘ගාවො තස්ස පජායන්ති, ඛෙත්තෙ වුත්තං විරූහති;
වුත්තානං ඵලමස්නාති, යො මිත්තානං න දුබ්භති.

20.

‘‘දරිතො පබ්බතාතො වා, රුක්ඛතො පතිතො නරො;
චුතො පතිට්ඨං ලභති, යො මිත්තානං න දුබ්භති.

21.

‘‘විරූළ්හමූලසන්තානං, නිග්‍රොධමිව මාලුතො;
අමිත්තා නප්පසාහන්ති, යො මිත්තානං න දුබ්භති’’.

22.

‘‘එහි තං පටිනෙස්සාමි, රාජපුත්ත සකං ඝරං;
රජ්ජං කාරෙහි භද්දන්තෙ, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සසි’’.

23.

‘‘අලං මෙ තෙන රජ්ජෙන, ඤාතකෙහි [ඤාතකෙන (සයා. ක.)] ධනෙන වා;
යං මෙ අධම්මචරියාය, රජ්ජං ලබ්භෙථ සාරථි’’.

24.

‘‘පුණ්ණපත්තං මං ලාභෙහි [පලාභෙහි (සී. පී.)], රාජපුත්ත ඉතො ගතො;
පිතා මාතා ච මෙ දජ්ජුං, රාජපුත්ත තයී ගතෙ.

25.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
තෙපි අත්තමනා දජ්ජුං, රාජපුත්ත තයී ගතෙ.

26.

‘‘හත්ථාරොහා [හත්ථාරූහා (සී. පී.) එවමුපරිපි] අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
තෙපි අත්තමනා දජ්ජුං [තෙපි දජ්ජුං පතීතාමෙ (සී. පී.)], රාජපුත්ත තයී ගතෙ.

27.

‘‘බහුධඤ්ඤා ජානපදා [බහූ ජානපදා චඤ්ඤෙ (සී.), බහූ ජනපදා චඤ්ඤෙ (පී.)], නෙගමා ච සමාගතා;
උපායනානි මෙ දජ්ජුං, රාජපුත්ත තයී ගතෙ’’.

28.

‘‘පිතු මාතු චහං චත්තො, රට්ඨස්ස නිගමස්ස ච;
අථො සබ්බකුමාරානං, නත්ථි මය්හං සකං ඝරං.

29.

‘‘අනුඤ්ඤාතො අහං මත්‍යා, සඤ්චත්තො පිතරා මහං;
එකොරඤ්ඤෙ පබ්බජිතො, න කාමෙ අභිපත්ථයෙ.

30.

‘‘අපි අතරමානානං, ඵලාසාව සමිජ්ඣති;
විපක්කබ්‍රහ්මචරියොස්මි, එවං ජානාහි සාරථි.

31.

‘‘අපි අතරමානානං, සම්මදත්ථො විපච්චති;
විපක්කබ්‍රහ්මචරියොස්මි, නික්ඛන්තො අකුතොභයො’’.

32.

‘‘එවං වග්ගුකථො සන්තො, විසට්ඨවචනො චසි [ච සො (ස්‍යා. ක.)];
කස්මා පිතු ච මාතුච්ච, සන්තිකෙ න භණී තදා’’.

33.

‘‘නාහං අසන්ධිතා [අසත්ථිතා (සී.)] පක්ඛො, න බධිරො අසොතතා;
නාහං අජිව්හතා මූගො, මා මං මූගමධාරයි [මූගො අධාරයි (සී.)].

34.

‘‘පුරිමං සරාමහං ජාතිං, යත්ථ රජ්ජමකාරයිං;
කාරයිත්වා තහිං රජ්ජං, පාපත්ථං නිරයං භුසං.

35.

‘‘වීසතිඤ්චෙව වස්සානි, තහිං රජ්ජමකාරයිං;
අසීතිවස්සසහස්සානි, නිරයම්හි අපච්චිසං [අපච්චසිං (ස්‍යා.), අපච්චයිං (පී.)].

36.

‘‘තස්ස රජ්ජස්සහං භීතො, මා මං රජ්ජාභිසෙචයුං [රජ්ජෙභිසෙචයුං (ස්‍යා. ක.)];

තස්මා පිතු ච මාතුච්ච, සන්තිකෙ න භණිං තදා.

37.

‘‘උච්ඡඞ්ගෙ මං නිසාදෙත්වා, පිතා අත්ථානුසාසති;
එකං හනථ බන්ධථ, එකං ඛාරාපතච්ඡිකං [ඛරාපතිච්ඡකං (ස්‍යා.), ඛරාපටිච්ඡකං (ක.)];
එකං සූලස්මිං උප්පෙථ [අප්පෙථ (සී.), උබ්බෙථ (ස්‍යා.), අච්චෙථ (පී.)], ඉච්චස්ස මනුසාසති.

38.

‘‘තායාහං [තස්සාහං (සී. පී.)] ඵරුසං සුත්වා, වාචායො සමුදීරිතා;
අමූගො මූගවණ්ණෙන, අපක්ඛො පක්ඛසම්මතො;
සකෙ මුත්තකරීසස්මිං, අච්ඡාහං සම්පරිප්ලුතො.

39.

‘‘කසිරඤ්ච පරිත්තඤ්ච, තඤ්ච දුක්ඛෙන සංයුතං;
කොමං [කො තං (සී. පී.)] ජීවිතමාගම්ම, වෙරං කයිරාථ කෙනචි.

40.

‘‘පඤ්ඤාය ච අලාභෙන, ධම්මස්ස ච අදස්සනා;
කොමං [කො තං (සී. පී.)] ජීවිතමාගම්ම, වෙරං කයිරාථ කෙනචි.

41.

‘‘අපි අතරමානානං, ඵලාසාව සමිජ්ඣති;
විපක්කබ්‍රහ්මචරියොස්මි, එවං ජානාහි සාරථි.

42.

‘‘අපි අතරමානානං, සම්මදත්ථො විපච්චති;
විපක්කබ්‍රහ්මචරියොස්මි, නික්ඛන්තො අකුතොභයො’’.

43.

‘‘අහම්පි පබ්බජිස්සාමි, රාජපුත්ත තවන්තිකෙ;
අව්හායස්සු [අව්හයස්සු (සී. පී.)] මං භද්දන්තෙ, පබ්බජ්ජා මම රුච්චති’’.

44.

‘‘රථං නිය්‍යාදයිත්වාන, අනණො එහි සාරථි;
අනණස්ස හි පබ්බජ්ජා, එතං ඉසීහි වණ්ණිතං’’.

45.

‘‘යදෙව ත්‍යාහං වචනං, අකරං භද්දමත්ථු තෙ;

තදෙව මෙ ත්වං වචනං, යාචිතො කත්තුමරහසි.

46.

‘‘ඉධෙව තාව අච්ඡස්සු, යාව රාජානමානයෙ;
අප්පෙව තෙ පිතා දිස්වා, පතීතො සුමනො සියා’’.

47.

‘‘කරොමි තෙතං වචනං, යං මං භණසි සාරථී;
අහම්පි දට්ඨුකාමොස්මි, පිතරං මෙ ඉධාගතං.

48.

‘‘එහි සම්ම නිවත්තස්සු, කුසලං වජ්ජාසි ඤාතිනං;
මාතරං පිතරං මය්හං, වුත්තො වජ්ජාසි වන්දනං’’.

49.

තස්ස පාදෙ ගහෙත්වාන, කත්වා ච නං පදක්ඛිණං;
සාරථී රථමාරුය්හ, රාජද්වාරං උපාගමි.

50.

‘‘සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා, එකං සාරථිමාගතං;
අස්සුපුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි, රොදන්තී නං උදික්ඛති.

51.

‘‘අයං සො සාරථී එති, නිහන්ත්වා මම අත්‍රජං;
නිහතො නූන මෙ පුත්තො, පථබ්‍යා භූමිවඩ්ඪනො.

52.

‘‘අමිත්තා නූන නන්දන්ති, පතීතා නූන වෙරිනො;
ආගතං සාරථිං දිස්වා, නිහන්ත්වා මම අත්‍රජං.

53.

‘‘සුඤ්ඤං මාතා රථං දිස්වා, එකං සාරථිමාගතං;
අස්සුපුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි, රොදන්තී පරිපුච්ඡි නං [රොදන්තී පරිපුච්ඡති (සී. පී.), රොදන්තී නං පරිපුච්ඡති (ස්‍යා.)].

54.

‘‘කින්නු මූගො කිං නු පක්ඛො, කින්නු සො විලපී තදා;
නිහඤ්ඤමානො භූමියා, තං මෙ අක්ඛාහි සාරථි.

55.

‘‘කථං හත්ථෙහි පාදෙහි, මූගපක්ඛො විවජ්ජයි;
නිහඤ්ඤමානො භූමියා, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

56.

‘‘අක්ඛෙය්‍යං [අක්ඛිස්සං (සී. පී.)] තෙ අහං අය්‍යො, දජ්ජාසි අභයං මම;

යං මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා, රාජපුත්තස්ස සන්තිකෙ’’.

57.

‘‘අභයං සම්ම තෙ දම්මි, අභීතො භණ සාරථී;

යං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා, රාජපුත්තස්ස සන්තිකෙ’’.

58.

‘‘න සො මූගො න සො පක්ඛො, විසට්ඨවචනො ච සො;

රජ්ජස්ස කිර සො භීතො, අකරා [අකරී (සී. පී.)] ආලයෙ බහූ.

59.

‘‘පුරිමං සරති සො ජාතිං, යත්ථ රජ්ජමකාරයි;

කාරයිත්වා තහිං රජ්ජං, පාපත්ථ නිරයං භුසං.

60.

‘‘වීසතිඤ්චෙව වස්සානි, තහිං රජ්ජමකාරයි;

අසීතිවස්සසහස්සානි, නිරයම්හි අපච්චි සො.

61.

‘‘තස්ස රජ්ජස්ස සො භීතො, මා මං රජ්ජාභිසෙචයුං;

තස්මා පිතු ච මාතුච්ච, සන්තිකෙ න භණී තදා.

62.

‘‘අඞ්ගපච්චඞ්ගසම්පන්නො, ආරොහපරිණාහවා;

විසට්ඨවචනො පඤ්ඤො, මග්ගෙ සග්ගස්ස තිට්ඨති.

63.

‘‘සචෙ ත්වං දට්ඨුකාමාසි, රාජපුත්තං [රාජපුත්ති (සී.)] තවත්‍රජං;

එහි තං පාපයිස්සාමි, යත්ථ සම්මති තෙමියො’’.

64.

‘‘යොජයන්තු රථෙ අස්සෙ, කච්ඡං නාගාන [නාගානි (ස්‍යා. ක.)] බන්ධථ;

උදීරයන්තු සඞ්ඛපණවා, වාදන්තු [වදන්තු (සී.), නදන්තු (ස්‍යා. ක.), වදතං (පී.)] එකපොක්ඛරා.

65.

‘‘වාදන්තු [නදන්තු (සී. ස්‍යා. පී.)] භෙරී සන්නද්ධා, වග්ගූ වාදන්තු දුන්දුභී;
නෙගමා ච මං අන්වෙන්තු, ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො [නිවාදකො (ස්‍යා. ක.)].

66.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
ඛිප්පං යානානි යොජෙන්තු, ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො [නිවාදකො (ස්‍යා. ක.)].

67.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
ඛිප්පං යානානි යොජෙන්තු, ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො [නිවාදකො (ස්‍යා. ක.)].

68.

‘‘සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
ඛිප්පං යානානි යොජෙන්තු, ගච්ඡං පුත්තනිවෙදකො’’ [නිවාදකො (ස්‍යා. ක.)].

69.

‘‘අස්සෙ ච සාරථී යුත්තෙ, සින්ධවෙ සීඝවාහනෙ;
රාජද්වාරං උපාගච්ඡුං, යුත්තා දෙව ඉමෙ හයා’’.

70.

‘‘ථූලා ජවෙන හායන්ති, කිසා හායන්ති ථාමුනා;
කිසෙ ථූලෙ විවජ්ජෙත්වා, සංසට්ඨා යොජිතා හයා’’.

71.

‘‘තතො රාජා තරමානො, යුත්තමාරුය්හ සන්දනං;
ඉත්ථාගාරං අජ්ඣභාසි [අභාසථ (ක.)], සබ්බාව අනුයාථ මං.

72.

‘‘වාලබීජනිමුණ්හීසං, ඛග්ගං ඡත්තඤ්ච පණ්ඩරං;
උපාධි රථමාරුය්හ [උපාදිරථමාරුය්හ (සී.), උපාධී රථමාරුය්හ (ස්‍යා.)], සුවණ්ණෙහි අලඞ්කතා.

73.

‘‘තතො ස [ච (සී. ස්‍යා. පී.)] රාජා පායාසි, පුරක්ඛත්වාන සාරථිං;
ඛිප්පමෙව උපාගච්ඡි, යත්ථ සම්මති තෙමියො.

74.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තං, ජලන්තමිව තෙජසා;
ඛත්තසඞ්ඝපරිබ්‍යූළ්හං [පරිබ්බූළ්හං (සී.)], තෙමියො එතදබ්‍රවි’’.

75.

‘‘කච්චි නු තාත කුසලං, කච්චි තාත අනාමයං;
සබ්බා ච [කච්චින්නු (සී. පී.)] රාජකඤ්ඤායො, අරොගා මය්හ මාතරො’’.

76.

‘‘කුසලඤ්චෙව මෙ පුත්ත, අථො පුත්ත අනාමයං;
සබ්බා ච රාජකඤ්ඤායො, අරොගා තුය්හ මාතරො’’.

77.

‘‘කච්චි අමජ්ජපො [කච්චිස්ස’මජ්ජපො (සී. පී.)] තාත, කච්චි තෙ සුරමප්පියං;
කච්චි සච්චෙ ච ධම්මෙ ච, දානෙ තෙ රමතෙ මනො’’.

78.

‘‘අමජ්ජපො අහං පුත්ත, අථො මෙ සුරමප්පියං;
අථො සච්චෙ ච ධම්මෙ ච, දානෙ මෙ රමතෙ මනො’’.

79.

‘‘කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ, කච්චි වහති වාහනං;
කච්චි තෙ බ්‍යාධයො නත්ථි, සරීරස්සුපතාපනා’’.

80.

‘‘අථො අරොගං යොග්ගං මෙ, අථො වහති වාහනං;
අථො මෙ බ්‍යාධයො නත්ථි, සරීරස්සුපතාපනා’’ [සරීරස්සුපතාපියා (ස්‍යා. ක.)].

81.

‘‘කච්චි අන්තා ච තෙ ඵීතා, මජ්ඣෙ ච බහලා තව;
කොට්ඨාගාරඤ්ච කොසඤ්ච, කච්චි තෙ පටිසන්ථතං’’ [පටිසණ්ඨිතං (ස්‍යා. ක.)].

82.

‘‘අථො අන්තා ච මෙ ඵීතා, මජ්ඣෙ ච බහලා මම;
කොට්ඨාගාරඤ්ච කොසඤ්ච, සබ්බං මෙ පටිසන්ථතං’’.

83.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
පතිට්ඨපෙන්තු [පතිට්ඨාපෙන්තු (සී.ස්‍යා. පී.)] පල්ලඞ්කං, යත්ථ රාජා නිසක්කති’’.

84.

‘‘ඉධෙව තෙ නිසීදස්සු [නිසින්නස්ස (සී. ස්‍යා. පී.), නිසින්නස්සු (ක.)], නියතෙ පණ්ණසන්ථරෙ;
එත්තො උදකමාදාය, පාදෙ පක්ඛාලයස්සු [පක්ඛාලයන්තු (සී.), පක්ඛාලයන්ති (පී.)] තෙ’’.

85.

‘‘ඉදම්පි පණ්ණකං මය්හං, රන්ධං රාජ අලොණකං;
පරිභුඤ්ජ මහාරාජ, පාහුනො මෙසිධාගතො’’ [ආගතො (සී. ස්‍යා.)].

86.

‘‘න වාහං [න වාහං (ක.)] පණ්ණං භුඤ්ජාමි, න හෙතං මය්හ භොජනං;
සාලීනං ඔදනං භුඤ්ජෙ, සුචිං මංසූපසෙචනං’’.

87.

‘‘අච්ඡෙරකං මං පටිභාති, එකකම්පි රහොගතං;
එදිසං භුඤ්ජමානානං, කෙන වණ්ණො පසීදති’’.

88.

‘‘එකො රාජ නිපජ්ජාමි, නියතෙ පණ්ණසන්ථරෙ;
තාය මෙ එකසෙය්‍යාය, රාජ වණ්ණො පසීදති.

89.

‘‘න ච නෙත්තිංසබන්ධා [නෙත්තිසබද්ධා (සී. පී.)] මෙ, රාජරක්ඛා උපට්ඨිතා;
තාය මෙ සුඛසෙය්‍යාය, රාජ වණ්ණො පසීදති.

90.

‘‘අතීතං නානුසොචාමි, නප්පජප්පාමිනාගතං [නප්පජප්පාම’නාගතං (සී. ස්‍යා. පී.)];
පච්චුප්පන්නෙන යාපෙමි, තෙන වණ්ණො පසීදති.

91.

‘‘අනාගතප්පජප්පාය, අතීතස්සානුසොචනා;
එතෙන බාලා සුස්සන්ති, නළොව හරිතො ලුතො’’.

92.

‘‘හත්ථානීකං රථානීකං, අස්සෙ පත්තී ච වම්මිනො;
නිවෙසනානි රම්මානි, අහං පුත්ත දදාමි තෙ.

93.

‘‘ඉත්ථාගාරම්පි තෙ දම්මි, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතං;
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු [තාසු පුත්තෙ පටිපජ්ජ (ක.)], ත්වං නො රාජා භවිස්සසි.

94.

‘‘කුසලා නච්චගීතස්ස, සික්ඛිතා චාතුරිත්ථියො [චතුරිත්ථියො (සී. පී.)];
කාමෙ තං රමයිස්සන්ති, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සසි.

95.

‘‘පටිරාජූහි තෙ කඤ්ඤා, ආනයිස්සං අලඞ්කතා;
තාසු පුත්තෙ ජනෙත්වාන, අථ පච්ඡා පබ්බජිස්සසි.

96.

‘‘යුවා ච දහරො චාසි [චාපි (සෑා. ක.)], පඨමුප්පත්තිකො [පඨමුප්පත්තිතො (සී. පී.)] සුසු;
රජ්ජං කාරෙහි භද්දන්තෙ, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සසි’’.

97.

‘‘යුවා චරෙ බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචාරී යුවා සියා;
දහරස්ස හි පබ්බජ්ජා, එතං ඉසීහි වණ්ණිතං.

98.

‘‘යුවා චරෙ බ්‍රහ්මචරියං, බ්‍රහ්මචාරී යුවා සියා;
බ්‍රහ්මචරියං චරිස්සාමි, නාහං රජ්ජෙන මත්ථිකො.

99.

‘‘පස්සාමි වොහං දහරං, අම්ම තාත වදන්තරං [වදං නරං (සී.)];
කිච්ඡාලද්ධං පියං පුත්තං, අප්පත්වාව ජරං මතං.

100.

‘‘පස්සාමි වොහං දහරිං, කුමාරිං චාරුදස්සනිං;
නවවංසකළීරංව, පලුග්ගං ජීවිතක්ඛයං [ජීවිතක්ඛයෙ (සී. පී.)].

101.

‘‘දහරාපි හි මියන්ති, නරා ච අථ නාරියො;

තත්ථ කො විස්සසෙ පොසො, දහරොම්හීති ජීවිතෙ.

102.
‘‘යස්ස රත්‍යා විවසානෙ, ආයු අප්පතරං සියා;
අප්පොදකෙව මච්ඡානං, කිං නු කොමාරකං [කොමාරතං (ක.)] තහිං.

103.
‘‘නිච්චමබ්භාහතො ලොකො, නිච්චඤ්ච පරිවාරිතො;
අමොඝාසු වජන්තීසු, කිං මං රජ්ජෙභිසිඤ්චසි’’ [රජ්ජෙන සිඤ්චසි (සී. පී.)].

104.
‘‘කෙන මබ්භාහතො ලොකො, කෙන ච පරිවාරිතො;
කායො අමොඝා ගච්ඡන්ති, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

105.
‘‘මච්චුනාබ්භාහතො ලොකො, ජරාය පරිවාරිතො;
රත්‍යො අමොඝා ගච්ඡන්ති, එවං ජානාහි ඛත්තිය.

106.
‘‘යථාපි තන්තෙ විතතෙ [විතන්තෙ (ස්‍යා. ක.)], යං යදෙවූපවියති [යං යං දෙවූපවියති (සී. පී.)];
අප්පකං හොති වෙතබ්බං, එවං මච්චාන ජීවිතං.

107.
‘‘යථා වාරිවහො පූරො, ගච්ඡං නුපනිවත්තති [න පරිවත්තති (ස්‍යා.), නුපරිවත්තති (ක.)];
එවමායු මනුස්සානං, ගච්ඡං නුපනිවත්තති.

108.
‘‘යථා වාරිවහො පූරො, වහෙ රුක්ඛෙපකූලජෙ;
එවං ජරාමරණෙන, වුය්හන්තෙ සබ්බපාණිනො’’.

109.
‘‘හත්ථානීකං රථානීකං, අස්සෙ පත්තී ච වම්මිනො;
නිවෙසනානි රම්මානි, අහං පුත්ත දදාමි තෙ.

110.
‘‘ඉත්ථාගාරම්පි තෙ දම්මි, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතං;
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු, ත්වං නො රාජා භවිස්සසි.

111.

‘‘කුසලා නච්චගීතස්ස, සික්ඛිතා චාතුරිත්ථියො;
කාමෙ තං රමයිස්සන්ති, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සසි.

112.

‘‘පටිරාජූහි තෙ කඤ්ඤා, ආනයිස්සං අලඞ්කතා;
තාසු පුත්තෙ ජනෙත්වාන, අථ පච්ඡා පබ්බජිස්සසි.

113.

‘‘යුවා ච දහරො චාසි, පඨමුප්පත්තිකො සුසු;
රජ්ජං කාරෙහි භද්දන්තෙ, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සසි.

114.

‘‘කොට්ඨාගාරඤ්ච කොසඤ්ච, වාහනානි බලානි ච;
නිවෙසනානි රම්මානි, අහං පුත්ත දදාමි තෙ.

115.

‘‘ගොමණ්ඩලපරිබ්‍යූළ්හො, දාසිසඞ්ඝපුරක්ඛතො;
රජ්ජං කාරෙහි භද්දන්තෙ, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සසි’’.

116.

‘‘කිං ධනෙන යං ඛීයෙථ [කිං ධනෙන යං ජීයෙථ (සී.), කිං මං ධනෙන කීයෙථ (ස්‍යා. ක.)], කිං භරියාය මරිස්සති;
කිං යොබ්බනෙන ජිණ්ණෙන [චිණ්ණෙන (සී. පී.), වණ්ණෙන (ක.)], යං ජරායාභිභුය්‍යති [යං ජරා අභිහෙස්සති (සී. පී.)].

117.

‘‘තත්ථ කා නන්දි කා ඛිඩ්ඩා, කා රති කා ධනෙසනා;
කිං මෙ පුත්තෙහි දාරෙහි, රාජ මුත්තොස්මි බන්ධනා.

118.

‘‘යොහං [සොහං (සී. පී.)] එවං පජානාමි, මච්චු මෙ නප්පමජ්ජති;
අන්තකෙනාධිපන්නස්ස, කා රතී කා ධනෙසනා.

119.

‘‘ඵලානමිව පක්කානං, නිච්චං පතනතො භයං;
එවං ජාතාන මච්චානං, නිච්චං මරණතො භයං.

120.

‘‘සායමෙකෙ න දිස්සන්ති, පාතො දිට්ඨා බහූ ජනා;
පාතො එකෙ න දිස්සන්ති, සායං දිට්ඨා බහූ ජනා.

121.

‘‘අජ්ජෙව කිච්චං ආතප්පං, කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ;
න හි නො සඞ්කරං [සඞ්ගරං (සී. පී.) ම. නි. 3.272] තෙන, මහාසෙනෙන මච්චුනා.

122.

‘‘චොරා ධනස්ස පත්ථෙන්ති, රාජමුත්තොස්මි බන්ධනා;
එහි රාජ නිවත්තස්සු, නාහං රජ්ජෙන මත්ථිකො’’ති.

මූගපක්ඛජාතකං පඨමං.

539. මහාජනකජාතකං (2)

123.

‘‘කොයං මජ්ඣෙ සමුද්දස්මිං, අපස්සං තීරමායුහෙ;
කං [කිං (ස්‍යා. ක.)] ත්වං අත්ථවසං ඤත්වා, එවං වායමසෙ භුසං’’.

124.

‘‘නිසම්ම වත්තං ලොකස්ස, වායාමස්ස ච දෙවතෙ;
තස්මා මජ්ඣෙ සමුද්දස්මිං, අපස්සං තීරමායුහෙ’’.

125.

‘‘ගම්භීරෙ අප්පමෙය්‍යස්මිං, තීරං යස්ස න දිස්සති;
මොඝො තෙ පුරිසවායාමො, අප්පත්වාව මරිස්සසි’’.

126.

‘‘අනණො ඤාතිනං හොති, දෙවානං පිතුනඤ්ච [පිතුනො ච (සී. පී.)] සො;
කරං පුරිසකිච්චානි, න ච පච්ඡානුතප්පති’’.

127.

‘‘අපාරණෙය්‍යං යං කම්මං, අඵලං කිලමුද්දයං;
තත්ථ කො වායමෙනත්ථො, මච්චු යස්සාභිනිප්පතං’’ [යස්සාභිනිප්ඵතං (ස්‍යා.)].

128.

‘‘අපාරණෙය්‍යමච්චන්තං, යො විදිත්වාන දෙවතෙ;
න රක්ඛෙ අත්තනො පාණං, ජඤ්ඤා සො යදි හාපයෙ.

129.

‘‘අධිප්පායඵලං එකෙ, අස්මිං ලොකස්මි දෙවතෙ;
පයොජයන්ති කම්මානි, තානි ඉජ්ඣන්ති වා න වා.

130.

‘‘සන්දිට්ඨිකං කම්මඵලං, නනු පස්සසි දෙවතෙ;
සන්නා අඤ්ඤෙ තරාමහං, තඤ්ච පස්සාමි සන්තිකෙ.

131.

‘‘සො අහං වායමිස්සාමි, යථාසත්ති යථාබලං;
ගච්ඡං පාරං සමුද්දස්ස, කස්සං [කාසං (සී. පී.)] පුරිසකාරියං’’.

132.

‘‘යො ත්වං එවං ගතෙ ඔඝෙ, අප්පමෙය්‍යෙ මහණ්ණවෙ;
ධම්මවායාමසම්පන්නො, කම්මුනා නාවසීදසි;
සො ත්වං තත්ථෙව ගච්ඡාහි, යත්ථ තෙ නිරතො මනො’’.

133.

‘‘ආසීසෙථෙව [ආසිංසෙථෙව (සී. ස්‍යා. පී.)] පුරිසො, න නිබ්බින්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.

134.

‘‘ආසීසෙථෙව පුරිසො, න නිබ්බින්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, උදකා ථලමුබ්භතං.

135.

‘‘වායමෙථෙව පුරිසො, න නිබ්බින්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, යථා ඉච්ඡිං තථා අහු.

136.

‘‘වායමෙථෙව පුරිසො, න නිබ්බින්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, උදකා ථලමුබ්භතං.

137.

‘‘දුක්ඛූපනීතොපි නරො සපඤ්ඤො, ආසං න ඡින්දෙය්‍ය සුඛාගමාය;
බහූ හි ඵස්සා අහිතා හිතා ච, අවිතක්කිතා මච්චුමුපබ්බජන්ති [මච්චුමුප්පජ්ජන්ති (ස්‍යා.)].

138.

‘‘අචින්තිතම්පි භවති, චින්තිතම්පි විනස්සති;
න හි චින්තාමයා භොගා, ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා’’.

139.

‘‘අපොරාණං [අපුරාණං (සී. පී.)] වත භො රාජා, සබ්බභුම්මො දිසම්පති;
නාජ්ජ නච්චෙ [න ච නච්චෙ (ක.)] නිසාමෙති, න ගීතෙ කුරුතෙ මනො.

140.

‘‘න මිගෙ [මගෙ (ක.)] නපි උය්‍යානෙ, නපි හංසෙ උදික්ඛති;
මූගොව තුණ්හිමාසීනො, න අත්ථමනුසාසති’’.

141.

‘‘සුඛකාමා රහොසීලා, වධබන්ධා උපාරතා [උපාරුතා (සයා. ක.)];
කස්ස [කෙසං (සී. පී.)] නු අජ්ජ ආරාමෙ, දහරා වුද්ධා ච අච්ඡරෙ.

142.

‘‘අතික්කන්තවනථා ධීරා, නමො තෙසං මහෙසිනං;
යෙ උස්සුකම්හි ලොකම්හි, විහරන්ති මනුස්සුකා.

143.

‘‘තෙ ඡෙත්වා මච්චුනො ජාලං, තතං [තන්තං (සී. සයා. පී.), තං තං (ක.)] මායාවිනො දළ්හං;
ඡින්නාලයත්තා [සන්තාලයන්තා (සයා. ක.)] ගච්ඡන්ති, කො තෙසං ගතිමාපයෙ’’ [තෙසං ගති පාපයෙ (ක.)].

144.

‘‘කදාහං මිථිලං [මිධිලං (ක.)] ඵීතං, විභත්තං භාගසො මිතං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු [කදාස්සු (සී. පී.), කදාසු (සයා.)] භවිස්සති.

145.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, විසාලං සබ්බතොපභං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

146.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, බහුපාකාරතොරණං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

147.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, දළ්හමට්ටාලකොට්ඨකං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

148.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, සුවිභත්තං මහාපථං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

149.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, සුවිභත්තන්තරාපණං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

150.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, ගවස්සරථපීළිතං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

151.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, ආරාමවනමාලිනිං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

152.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, උය්‍යානවනමාලිනිං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

153.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, පාසාදවනමාලිනිං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

154.

‘‘කදාහං මිථිලං ඵීතං, තිපුරං රාජබන්ධුනිං;
මාපිතං සොමනස්සෙන, වෙදෙහෙන යසස්සිනා;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

155.

‘‘කදාහං වෙදෙහෙ ඵීතෙ, නිචිතෙ ධම්මරක්ඛිතෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

156.

‘‘කදාහං වෙදෙහෙ ඵීතෙ, අජෙය්‍යෙ ධම්මරක්ඛිතෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

157.

‘‘කදාහං අන්තෙපුරං [කදා අන්තෙපුරං (සී. පී.)] රම්මං, විභත්තං භාගසො මිතං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

158.

‘‘කදාහං අන්තෙපුරං රම්මං, සුධාමත්තිකලෙපනං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

159.

‘‘කදාහං අන්තෙපුරං රම්මං, සුවිගන්ධං මනොරමං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

160.

‘‘කදාහං කූටාගාරෙ ච, විභත්තෙ භාගසො මිතෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

161.

‘‘කදාහං කූටාගාරෙ ච, සුධාමත්තිකලෙපනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

162.

‘‘කදාහං කූටාගාරෙ ච, සුවිගන්ධෙ මනොරමෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

163.

‘‘කදාහං කූටාගාරෙ ච, ලිත්තෙ චන්දනඵොසිතෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

164.

‘‘කදාහං සොණ්ණපල්ලඞ්කෙ [සුවණ්ණපල්ලඞ්කෙ (සී. ස්‍යා. පී.)], ගොනකෙ චිත්තසන්ථතෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

165.

[අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] ‘‘කදාහං මණිපල්ලඞ්කෙ, ගොනකෙ චිත්තසන්ථතෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති [අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

166.

‘‘කදාහං කප්පාසකොසෙය්‍යං, ඛොමකොටුම්බරානි ච;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

167.

‘‘කදාහං පොක්ඛරණී රම්මා, චක්කවාකපකූජිතා [චක්කවාකූපකූජිතා (සී. පී.)];

මන්දාලකෙහි සඤ්ඡන්නා, පදුමුප්පලකෙහි ච;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

168.

‘‘කදාහං හත්ථිගුම්බෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
සුවණ්ණකච්ඡෙ මාතඞ්ගෙ, හෙමකප්පනවාසසෙ.

169.

‘‘ආරූළ්හෙ ගාමණීයෙහි, තොමරඞ්කුසපාණිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

170.

‘‘කදාහං අස්සගුම්බෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
ආජානීයෙව ජාතියා, සින්ධවෙ සීඝවාහනෙ.

171.

‘‘ආරූළ්හෙ ගාමණීයෙහි, ඉල්ලියාචාපධාරිභි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

172.

‘‘කදාහං රථසෙනියො, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

173.

‘‘ආරූළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිභි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

174.

‘‘කදාහං සොවණ්ණරථෙ, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

175.

‘‘ආරූළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිභි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

176.

‘‘කදාහං සජ්ඣුරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

177.

‘‘ආරූළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිභි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

178.

‘‘කදාහං අස්සරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

179.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

180.

‘‘කදාහං ඔට්ඨරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

181.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

182.

‘‘කදාහං ගොණරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

183.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

184.

‘‘කදාහං අජරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

185.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

186.

‘‘කදාහං මෙණ්ඩරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

187.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

188.

‘‘කදාහං මිගරථෙ ච, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;

දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

189.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

190.

‘‘කදාහං හත්ථාරොහෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
නීලවම්මධරෙ සූරෙ, තොමරඞ්කුසපාණිනෙ [පාණිනො (සයා. ක.)];
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

191.

‘‘කදාහං අස්සාරොහෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
නීලවම්මධරෙ සූරෙ, ඉල්ලියාචාපධාරිනෙ [ධාරිනො (සයා. ක.)];
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

192.

‘‘කදාහං රථාරොහෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
නීලවම්මධරෙ සූරෙ, චාපහත්ථෙ කලාපිනෙ [කලාපිනො (සයා. ක.)];
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

193.

[අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] ‘‘කදාහං ධනුග්ගහෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
නීලවම්මධරෙ සූරෙ, චාපහත්ථෙ කලාපිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති [අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

194.

‘‘කදාහං රාජපුත්තෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
චිත්‍රවම්මධරෙ සූරෙ, කඤ්චනාවෙළධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

195.

‘‘කදාහං අරියගණෙ ච, වතවන්තෙ [වත්ථවන්තෙ (සී. සයා. පී.)] අලඞ්කතෙ;
හරිචන්දනලිත්තඞ්ගෙ, කාසිකුත්තමධාරිනෙ;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

196.

[අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] ‘‘කදාහං අමච්චගණෙ ච, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
පීතවම්මධරෙ සූරෙ, පුරතො ගච්ඡමාලිනෙ [ගච්ඡමාලිනො (ස්‍යා. ක.)];
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති [අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

197.

‘‘කදාහං [කදා (සී. පී.)] සත්තසතා භරියා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

198.

‘‘කදාහං [කදා (සී. පී.)] සත්තසතා භරියා, සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

199.

‘‘කදාහං [කදා (සී. පී.)] සත්තසතා භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

200.

‘‘කදාහං [කදා (සී. පී.)] සතපලං කංසං, සොවණ්ණං සතරාජිකං;
පහාය පබ්බජිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

201.

‘‘කදාස්සු මං හත්ථිගුම්බා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
සුවණ්ණකච්ඡා මාතඞ්ගා, හෙමකප්පනවාසසා.

202.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, තොමරඞ්කුසපාණිභි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

203.

‘‘කදාස්සු මං අස්සගුම්බා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
ආජානීයාව ජාතියා, සින්ධවා සීඝවාහනා.

204.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, ඉල්ලියාචාපධාරිභි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

205.

‘‘කදාස්සු මං රථසෙනී, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;

දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

206.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

207.

‘‘කදාස්සු මං සොණ්ණරථා [සොවණ්ණරථා (පී. ක.)], සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

208.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

209.

‘‘කදාස්සු මං සජ්ඣුරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

210.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

211.

‘‘කදාස්සු මං අස්සරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

212.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

213.

‘‘කදාස්සු මං ඔට්ඨරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

214.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

215.

‘‘කදාස්සු මං ගොණරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

216.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

217.

‘‘කදාස්සු මං අජරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

218.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

219.

‘‘කදාස්සු මං මෙණ්ඩරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

220.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

221.

‘‘කදාස්සු මං මිගරථා, සන්නද්ධා උස්සිතද්ධජා;
දීපා අථොපි වෙයග්ඝා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා.

222.

‘‘ආරුළ්හා ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිහි;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

223.

‘‘කදාස්සු මං හත්ථාරොහා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
නීලවම්මධරා සූරා, තොමරඞ්කුසපාණිනො;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

224.

‘‘කදාස්සු මං අස්සාරොහා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
නීලවම්මධරා සූරා, ඉල්ලියාචාපධාරිනො;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

225.

‘‘කදාස්සු මං රථාරොහා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
නීලවම්මධරා සූරා, චාපහත්ථා කලාපිනො;

යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

226.

‘‘කදාස්සු මං ධනුග්ගහා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
නීලවම්මධරා සූරා, චාපහත්ථා කලාපිනො;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

227.

‘‘කදාස්සු මං රාජපුත්තා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
චිත්‍රවම්මධරා සූරා, කඤ්චනාවෙළධාරිනො;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

228.

‘‘කදාස්සු මං අරියගණා, වතවන්තා අලඞ්කතා;
හරිචන්දනලිත්තඞ්ගා, කාසිකුත්තමධාරිනො;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

229.

‘‘කදාස්සු මං අමච්චගණා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
පීතවම්මධරා සූරා, පුරතො ගච්ඡමාලිනො [ගච්ඡමාලිනී (සයා. ක.)];
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

230.

‘‘කදාස්සු මං සත්තසතා භරියා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

231.

‘‘කදාස්සු මං සත්තසතා භරියා, සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

232.

‘‘කදාස්සු මං සත්තසතා භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
යන්තං මං නානුයිස්සන්ති, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

233.

‘‘කදාහං පත්තං ගහෙත්වාන, මුණ්ඩො සඞ්ඝාටිපාරුතො;
පිණ්ඩිකාය චරිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

234.

‘‘කදාහං පංසුකූලානං, උජ්ඣිතානං [උජ්ඣිටඨානං (ක.)] මහාපථෙ;
සඞ්ඝාටිං ධාරයිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

235.

‘‘කදාහං සත්තාහසම්මෙසෙ [සත්තාහං මෙසෙ (සී. ස්‍යා.)], ඔවට්ටො අල්ලචීවරො;

පිණ්ඩිකාය චරිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

236.

‘‘කදාහං සබ්බත්ථ ගන්ත්වා [සබ්බහං ඨානං (සී.), සබ්බණ්හං ගන්ත්වා (ස්‍යා.), සබ්බාහං ඨානං (පී.), සබ්බට්ඨානං (ක.)], රුක්ඛා රුක්ඛං වනා වනං;

අනපෙක්ඛො ගමිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

237.

‘‘කදාහං ගිරිදුග්ගෙසු, පහීනභයභෙරවො;

අදුතියො ගමිස්සාමි [විහරිස්සාමි (සී. පී.)], තං කුදාස්සු භවිස්සති.

238.

‘‘කදාහං වීණං වරුජ්ජකො [වීණරුජ්ජකො (ස්‍යා.), වීණං විරුජ්ජකො (ක.)], සත්තතන්තිං මනොරමං;

චිත්තං උජුං කරිස්සාමි, තං කුදාස්සු භවිස්සති.

239.

‘‘කදාහං රථකාරොව, පරිකන්තං උපාහනං;

කාමසඤ්ඤොජනෙ ඡෙච්ඡං [ඡෙත්වා (ක.)], යෙ දිබ්බෙ යෙ ච මානුසෙ’’.

240.

‘‘තා ච සත්තසතා භරියා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි.

241.

‘‘තා ච සත්තසතා භරියා, සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා;

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි.

242.

‘‘තා ච සත්තසතා භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි.

243.

‘‘තා ච සත්තසතා භරියා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;

හිත්වා සම්පද්දවී [සම්පද්දයී (සී.)] රාජා, පබ්බජ්ජාය පුරක්ඛතො.

244.

‘‘තා ච සත්තසතා භරියා, සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා;
හිත්වා සම්පද්දවී රාජා, පබ්බජ්ජාය පුරක්ඛතො.

245.

‘‘තා ච සත්තසතා භරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
හිත්වා සම්පද්දවී රාජා, පබ්බජ්ජාය පුරක්ඛතො’’.

246.

‘‘හිත්වා සතපලං කංසං, සොවණ්ණං සතරාජිකං;
අග්ගහී මත්තිකං පත්තං, තං දුතියාභිසෙචනං’’.

247.

‘‘භෙස්මා [වෙස්මා (සී.), භිංසා (පී.), භීසා (ක.)] අග්ගිසමා ජාලා, කොසා ඩය්හන්ති භාගසො;
රජතං ජාතරූපඤ්ච, මුත්තා වෙළුරියා බහූ.

248.

‘‘මණයො සඞ්ඛමුත්තා ච, වත්ථිකං හරිචන්දනං;
අජිනං දණ්ඩභණ්ඩඤ්ච, ලොහං කාළායසං බහූ;
එහි රාජ නිවත්තස්සු, මා තෙතං විනසා ධනං’’ [විනස්සා ධනං (සයා. ක.)].

249.

‘‘සුසුඛං වත ජීවාම, යෙසං නො නත්ථි කිඤ්චනං;
මිථිලාය දය්හමානාය, න මෙ කිඤ්චි අදය්හථ’’.

250.

‘‘අටවියො සමුප්පන්නා, රට්ඨං විද්ධංසයන්ති තං;
එහි රාජ නිවත්තස්සු, මා රට්ඨං විනසා ඉදං’’.

251.

‘‘සුසුඛං වත ජීවාම, යෙසං නො නත්ථි කිඤ්චනං;
රට්ඨෙ විලුම්පමානම්හි, න [මා (ක.)] මෙ කිඤ්චි අහීරථ.

252.

‘‘සුසුඛං වත ජීවාම, යෙසං නො නත්ථි කිඤ්චනං;
පීතිභක්ඛා භවිස්සාම, දෙවා ආභස්සරා යථා’’.

253.

‘‘කිම්හෙසො මහතො ඝොසො, කා නු ගාමෙව කීළියා [ගාමෙ කිලීලියා (සී.)];
සමණ තෙව [සමණඤ්ඤෙව (සී. පී.), සමණත්වෙව (සයා.)] පුච්ඡාම, කත්ථෙසො අභිසටො ජනො’’.

254.

‘‘මමං ඔහාය ගච්ඡන්තං, එත්ථෙසො අභිසටො ජනො;
සීමාතික්කමනං යන්තං, මුනිමොනස්ස පත්තියා;
මිස්සං නන්දීහි ගච්ඡන්තං, කිං ජානමනුපුච්ඡසි’’.

255.

‘‘මාස්සු තිණ්ණො අමඤ්ඤිත්ථ [අමඤ්ඤිත්ථො (සී. සයා. පී.)], සරීරං ධාරයං ඉමං;
අතීරණෙය්‍ය යමිදං [අතීරණෙය්‍යමිදං කම්මං (සී. සයා. පී.)], බහූ හි පරිපන්ථයො’’.

256.

‘‘කො නු මෙ පරිපන්ථස්ස, මමං එවංවිහාරිනො;
යො නෙව දිට්ඨෙ නාදිට්ඨෙ, කාමානමභිපත්ථයෙ’’.

257.

‘‘නිද්දා තන්දී විජම්භිතා, අරතී භත්තසම්මදො;
ආවසන්ති සරීරට්ඨා, බහූ හි පරිපන්ථයො’’.

258.

‘‘කල්‍යාණං වත මං භවං, බ්‍රාහ්මණ මනුසාසති [මනුසාසසි (සී.)];
බ්‍රාහ්මණ තෙව [බ්‍රාහ්මණඤ්ඤෙව (සී.)] පුච්ඡාමි, කො නු ත්වමසි මාරිස’’.

259.

‘‘නාරදො ඉති මෙ නාමං [නාමෙන (සයා. ක.)], කස්සපො ඉති මං විදූ;
හොතො සකාසමාගච්ඡිං, සාධු සබ්භි සමාගමො.

260.

‘‘තස්ස තෙ සබ්බො ආනන්දො, විහාරො උපවත්තතු;
යං ඌනං [යදූනං (සී. සයා. පී.)] තං පරිපූරෙහි, ඛන්තියා උපසමෙන ච.

261.

‘‘පසාරය සන්නතඤ්ච, උන්නතඤ්ච පසාරය [පහාරය (සයා. පී. ක.)];
කම්මං විජ්ජඤ්ච ධම්මඤ්ච, සක්කත්වාන පරිබ්බජ’’.

262.

‘‘බහූ හත්ථී ච අස්සෙ ච, නගරෙ ජනපදානි ච;
හිත්වා ජනක පබ්බජිතො, කපාලෙ [කපල්ලෙ (සී. පී.)] රතිමජ්ඣගා.

263.

‘‘කච්චි නු තෙ ජානපදා, මිත්තාමච්චා ච ඤාතකා;
දුබ්භිමකංසු ජනක, කස්මා තෙ තං අරුච්චථ’’.

264.

‘‘න මිගාජින ජාතුච්ඡෙ [ජාතුච්ච (සී. පී.)], අහං කඤ්චි කුදාචනං;
අධම්මෙන ජිනෙ ඤාතිං, න චාපි ඤාතයො මමං.

265.

‘‘දිස්වාන ලොකවත්තන්තං, ඛජ්ජන්තං කද්දමීකතං;
හඤ්ඤරෙ බජ්ඣරෙ චෙත්ථ, යත්ථ සන්නො [සත්තො (සී.)] පුථුජ්ජනො;

එතාහං උපමං කත්වා, භික්ඛකොස්මි මිගාජින’’.

266.

‘‘කො නු තෙ භගවා සත්ථා, කස්සෙතං වචනං සුචි;
න හි කප්පං වා විජ්ජං වා, පච්චක්ඛාය රථෙසභ;

සමණං ආහු වත්තන්තං, යථා දුක්ඛස්සතික්කමො’’.

267.

‘‘න මිගාජින ජාතුච්ඡෙ, අහං කඤ්චි කුදාචනං;
සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි, සක්කත්වා අනුපාවිසිං’’.

268.

‘‘මහතා චානුභාවෙන, ගච්ඡන්තො සිරියා ජලං;
ගීයමානෙසු ගීතෙසු, වජ්ජමානෙසු වග්ගුසු.

269.

‘‘තූරියතාළසඞ්ඝුට්ඨෙ [තුරියතාළිතසඞ්ඝුට්ඨෙ (සී. පී.)], සම්මතාලසමාහිතෙ;
ස මිගාජින මද්දක්ඛිං, ඵලිං [ඵලං (සී. පී. ක.)] අම්බං තිරොච්ඡදං;

හඤ්ඤමානං [තුජ්ජමානං (සී.), තුදමානං (ස්‍යා.), තද්දමානං (පී.), හතමානං (ක.)] මනුස්සෙහි, ඵලකාමෙහි ජන්තුභි.

270.

‘‘සො ඛොහං තං සිරිං හිත්වා, ඔරොහිත්වා මිගාජින;
මූලං අම්බස්සුපාගච්ඡිං, ඵලිනො නිප්ඵලස්ස ච.

271.

‘‘ඵලිං [ඵලං (සී. පී. ක.)] අම්බං හතං දිස්වා, විද්ධංස්තං විනළීකතං;
අථෙකං [අථෙතං (සී. පී.)] ඉතරං අම්බං, නීලොභාසං මනොරමං.

272.

‘‘එවමෙව නූනම්හෙපි [නූන අම්හෙ (සී. පී.)], ඉස්සරෙ බහුකණ්ටකෙ;
අමිත්තා නො වධිස්සන්ති, යථා අම්බො ඵලී හතො.

273.

‘‘අජිනම්හි හඤ්ඤතෙ දීපි, නාගො දන්තෙහි හඤ්ඤතෙ;
ධනම්හි ධනිනො හන්ති, අනිකෙතමසන්ථවං;
ඵලී අම්බො අඵලො ච, තෙ සත්ථාරො උභො මම’’.

274.

‘‘සබ්බො ජනො පබ්‍යාධිතො, රාජා පබ්බජිතො ඉති;
හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා.

275.

‘‘අස්සාසයිත්වා ජනතං, ඨපයිත්වා පටිච්ඡදං;
පුත්තං රජ්ජෙ ඨපෙත්වාන, අථ පච්ඡා පබ්බජිස්සසි’’.

276.

‘‘චත්තා මයා ජානපදා, මිත්තාමච්චා ච ඤාතකා;
සන්ති පුත්තා විදෙහානං, දීඝාවු රට්ඨවඩ්ඪනො;
තෙ රජ්ජං කාරයිස්සන්ති, මිථිලායං පජාපති’’.

277.

‘‘එහි තං අනුසික්ඛාමි, යං වාක්‍යං මම රුච්චති;
රජ්ජං තුවං කාරයසි [කාරයන්තී (සී. ස්‍යා. පී.)], පාපං දුච්චරිතං බහුං;
කායෙන වාචා මනසා, යෙන ගච්ඡසි [කඤ්ඡිසි (සී. පී.)] දුග්ගතිං.

278.

‘‘පරදින්නකෙන පරනිට්ඨිතෙන, පිණ්ඩෙන යාපෙහි ස ධීරධම්මො’’.

279.

‘‘යොපි චතුත්ථෙ භත්තකාලෙ න භුඤ්ජෙ, අජුට්ඨමාරීව [අජද්ධුමාරීව (සී.), අජ්ඣුට්ඨමාරිව (स्या.), අජද්ධුමාරිව (පී.) මජ්ඣිමනිකායෙ, අඞ්ගුත්තරනිකායෙ ච පස්සිතබ්බං] ඛුදාය මියෙථ;

න ත්වෙව පිණ්ඩං ලුළිතං අනරියං, කුලපුත්තරූපො සප්පුරිසො න සෙවෙ;

තයිදං න සාධු තයිදං න සුට්ඨු, සුනඛුච්ඡිට්ඨකං ජනක භුඤ්ජසෙ තුවං’’.

280.

‘‘න චාපි මෙ සීවලි සො අභක්ඛො, යං හොති චත්තං ගිහිනො සුනස්ස වා;

යෙ කෙචි භොගා ඉධ ධම්මලද්ධා, සබ්බො සො භක්ඛො අනවයොති [අනවජ්ජොති (සී. පී.)] වුත්තො’’.

281.

‘‘කුමාරිකෙ උපසෙනියෙ, නිච්චං නිග්ගළමණ්ඩිතෙ;

කස්මා තෙ එකො භුජො ජනති, එකො තෙ න ජනතී භුජො’’.

282.

‘‘ඉමස්මිං මෙ සමණ හත්ථෙ, පටිමුක්කා දුනීවරා [දුනීධුරා (සී. පී.)];

සඞ්ඝාතා [සංඝට්ටා (स्या. क.)] ජායතෙ සද්දො, දුතියස්සෙව සා ගති.

283.

‘‘ඉමස්මිං මෙ සමණ හත්ථෙ, පටිමුක්කො එකනීවරො [එකනීධුරො (සී. පී.)];

සො අදුතියො න ජනති, මුනිභූතොව තිට්ඨති.

284.

‘‘විවාදප්පත්තො [විවාදමත්තො (පී.)] දුතියො, කෙනෙකො විවදිස්සති;

තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස, එකත්තමුපරොචතං’’.

285.

‘‘සුණාසි සීවලි කථා [ගාථා (සී. स्या. පී.)], කුමාරියා පවෙදිතා;

පෙසියා [පෙස්සියා (සී. පී.)] මං ගරහිත්ථො, දුතියස්සෙව සා ගති.

286.

‘‘අයං ද්වෙධාපථො භද්දෙ, අනුචිණ්ණො පථාවිහි;

තෙසං ත්වං එකං ගණ්හාහි, අහමෙකං පුනාපරං.

287.

‘‘මාවච [නෙව (සී. පී.), මා ච (සයා. ක.)] මං ත්වං පති මෙති, නාහං [මාහං (සී. පී.)] භරියාති වා පුන’’;

‘‘ඉමමෙව කථයන්තා, ථූණං නගරුපාගමුං.

288.

‘‘කොට්ඨකෙ උසුකාරස්ස, භත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ;

තත්‍රා ච සො උසුකාරො, (එකං දණ්ඩං උජුං කතං;) [( ) නත්ථි බහූසු]

එකඤ්ච චක්ඛුං නිග්ගය්හ, ජිම්හමෙකෙන පෙක්ඛති’’.

289.

‘‘එවං නො සාධු පස්සසි, උසුකාර සුණොහි මෙ;

යදෙකං චක්ඛුං නිග්ගය්හ, ජිම්හමෙකෙන පෙක්ඛසි’’.

290.

‘‘ද්වීහි සමණ චක්ඛූහි, විසාලං විය ඛායති;

අසම්පත්වා පරමං [පරං (සී. පී.)] ලිඞ්ගං, නුජුභාවාය කප්පති.

291.

‘‘එකඤ්ච චක්ඛුං නිග්ගය්හ, ජිම්හමෙකෙන පෙක්ඛතො;

සම්පත්වා පරමං ලිඞ්ගං, උජුභාවාය කප්පති.

292.

‘‘විවාදප්පත්තො [විවාදමත්තො (පී.)] දුතියො, කෙනෙකො විවදිස්සති;

තස්ස තෙ සග්ගකාමස්ස, එකත්තමුපරොචතං’’.

293.

‘‘සුණාසි සීවලි කථා [ගාථා (සී. සයා. පී.)], උසුකාරෙන වෙදිතා;

පෙසියා මං ගරහිත්ථො, දුතියස්සෙව සා ගති.

294.

‘‘අයං ද්වෙධාපථො භද්දෙ, අනුචිණ්ණො පථාවිහි;

තෙසං ත්වං එකං ගණ්හාහි, අහමෙකං පුනාපරං.

295.

‘‘මාවච මං ත්වං පති මෙති, නාහං භරියාති වා පුන’’;

‘‘මුඤ්ජාවෙසිකා පවාළ්හා, එකා විහර සීවලී’’ති.

මහාජනකජාතකං දුතියං.

540. සුවණ්ණසාමජාතකං (3)

296.

‘‘කො නු මං උසුනා විජ්ඣි, පමත්තං උදහාරකං [හාරිකං (ස්‍යා.), හාරියං (ක.)];

ඛත්තියො බ්‍රාහ්මණො වෙස්සො, කො මං විද්ධා නිලීයසි.

297.

‘‘න මෙ මංසානි ඛජ්ජානි, චම්මෙනත්ථො න විජ්ජති;

අථ කෙන නු වණ්ණෙන, විද්ධෙය්‍යං මං අමඤ්ඤථ.

298.

‘‘කො වා ත්වං කස්ස වා පුත්තො, කථං ජානෙමු තං මයං;

පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, කිං මං විද්ධා නිලීයසි’’.

299.

‘‘රාජාහමස්මි කාසීනං, පිළියක්ඛොති මං විදූ;

ලොභා රට්ඨං පහිත්වාන, මිගමෙසං චරාමහං.

300.

‘‘ඉස්සත්ථෙ චස්මි කුසලො, දළ්හධම්මොති විස්සුතො;

නාගොපි මෙ න මුච්චෙය්‍ය, ආගතො උසුපාතනං.

301.

‘‘කො වා ත්වං කස්ස වා පුත්තො [ත්වං ච කස්ස වා පුත්තොසි (සී. පී.)], කථං ජානෙමු තං මයං;

පිතුනො අත්තනො චාපි, නාමගොත්තං පවෙදය’’.

302.

‘‘නෙසාදපුත්තො භද්දන්තෙ, සාමො ඉති මං ඤාතයො;

ආමන්තයිංසු ජීවන්තං, ස්වජ්ජෙවාහං ගතො [ස්වාජ්ජෙවඞ්ගතො (ස්‍යා.), ස්වජ්ජෙවඞ්ගතෙ (ක.)] සයෙ.

303.

‘‘විද්ධොස්මි පුථුසල්ලෙන, සවිසෙන යථා මිගො;

සකම්හි ලොහිතෙ රාජ, පස්ස සෙමි පරිප්ලුතො.

304.

‘‘පටිවාමගතං [පටිධම්ම ගතං (සී. පී.)] සල්ලං, පස්ස ධිම්හාමි [විහාම්හි (සී. පී.)] ලොහිතං;

ආතුරො ත්‍යානුපුච්ඡාමි, කිං මං විද්ධා නිලීයසි.

305.

‘‘අජිනම්හි හඤ්ඤතෙ දීපි, නාගො දන්තෙහි හඤ්ඤතෙ;
අථ කෙන නු වණ්ණෙන, විද්ධෙයාං මං අමඤ්ඤථ’’.

306.

‘‘මිගො උපට්ඨිතො ආසි, ආගතො උසුපාතනං;
තං දිස්වා උබ්බිජී සාම, තෙන කොධො මමාවිසි’’.

307.

‘‘යතො සරාමි අත්තානං, යතො පත්තොස්මි විඤ්ඤුතං;
න මං මිගා උත්තසන්ති, අරඤ්ඤෙ සාපදානිපි.

308.

‘‘යතො නිධිං පරිහරිං, යතො පත්තොස්මි යොබ්බනං;
න මං මිගා උත්තසන්ති, අරඤ්ඤෙ සාපදානිපි.

309.

‘‘භීරූ කිම්පුරිසා රාජ, පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ;
සම්මොදමානා ගච්ඡාම, පබ්බතානි වනානි ච.

310.

(‘‘න මං මිගා උත්තසන්ති, අරඤ්ඤෙ සාපදානිපි;) [( ) නත්ථි සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු]
අථ කෙන නු වණ්ණෙන, උත්‍රාසන්ති මිගා මමං’’ [උත්‍රාසෙ සො මිගො මමං (සී. පී.)].

311.

‘‘න තං තස [න තද්දසා (සී. පී.)] මිගො සාම, කිං තාහං අලිකං භණෙ;
කොධලොභාභිභූතාහං, උසුං තෙ තං අවස්සජිං [අවිස්සජිං (ස්‍යා.)].

312.

‘‘කුතො නු සාම ආගම්ම, කස්ස වා පහිතො තුවං;
උදහාරො නදිං ගච්ඡ, ආගතො මිගසම්මතං’’.

313.

‘‘අන්ධා මාතාපිතා මය්හං, තෙ භරාමි බ්‍රහාවනෙ;
තෙසාහං උදකාහාරො, ආගතො මිගසම්මතං.

314.

‘‘අත්ථි නෙසං උසාමත්තං, අථ සාහස්ස ජීවිතං;

උදකස්ස අලාභෙන, මඤ්ඤෙ අන්ධා මරිස්සරෙ.

315.

‘‘න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං, ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං;
යඤ්ච අම්මං න පස්සාමි, තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

316.

‘‘න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං, ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං;
යඤ්ච තාතං න පස්සාමි, තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

317.

‘‘සා නූන කපණා අම්මා, චිරරත්තාය රුච්ඡති [රුච්චති (ක.)];
අඩ්ඪරත්තෙව රත්තෙ වා, නදීව අවසුච්ඡති [අවසුස්සති (ස්‍යා.)].

318.

‘‘සො නූන කපණො තාතො, චිරරත්තාය රුච්ඡති [රුච්චති (ක.)];
අඩ්ඪරත්තෙව රත්තෙ වා, නදීව අවසුච්ඡති [අවසුස්සති (ස්‍යා.)].

319.

‘‘උට්ඨානපාදචරියාය [පාරිචරියාය (සී. පී.)], පාදසම්බාහනස්ස ච;
සාම තාත විලපන්තා, හිණ්ඩිස්සන්ති බ්‍රහාවනෙ.

320.

‘‘ඉදම්පි දුතියං සල්ලං, කම්පෙති හදයං මමං;
යඤ්ච අන්ධෙ න පස්සාමි, මඤ්ඤෙ හිස්සාමි [යඤ්ච හෙස්සාමි (සී. පී.), තං මෙං හිස්සාමි (ක.)] ජීවිතං’’.

321.

‘‘මා බාළ්හං පරිදෙවෙසි, සාම කල්‍යාණදස්සන;
අහං කම්මකරො හුත්වා, භරිස්සං තෙ බ්‍රහාවනෙ.

322.

‘‘ඉස්සත්ථෙ චස්මි කුසලො, දළ්හධම්මොති විස්සුතො;
අහං කම්මකරො හුත්වා, භරිස්සං තෙ බ්‍රහාවනෙ.

323.

‘‘මිගානං [මගානං (ක.)] විඝාසමන්වෙසං, වනමූලඵලානි ච;
අහං කම්මකරො හුත්වා, භරිස්සං තෙ බ්‍රහාවනෙ.

324.

‘‘කතමං තං වනං සාම, යත්ථ මාතාපිතා තව;
අහං තෙ තථා භරිස්සං, යථා තෙ අභරී තුවං’’.

325.

‘‘අයං එකපදී රාජ, යොයං උස්සීසකෙ මම;
ඉතො ගන්ත්වා අඩ්ඪකොසං, තත්ථ නෙසං අගාරකං;
යත්ථ මාතාපිතා මය්හං, තෙ භරස්සු ඉතො ගතො.

326.

‘‘නමො තෙ කාසිරාජත්ථු, නමො තෙ කාසිවඩ්ඪන;
අන්ධා මාතාපිතා මය්හං, තෙ භරස්සු බ්‍රහාවනෙ.

327.

‘‘අඤ්ජලිං තෙ පග්ගණ්හාමි, කාසිරාජ නමත්ථු තෙ;
මාතරං පිතරං මය්හං, වුත්තො වජ්ජාසි වන්දනං’’.

328.

‘‘ඉදං වත්වාන සො සාමො, යුවා කල්‍යාණදස්සනො;
මුච්ඡිතො විසවෙගෙන, විසඤ්ඤී සමපජ්ජථ.

329.

‘‘ස රාජා පරිදෙවෙසි, බහුං කාරුඤ්ඤසඤ්හිතං;
අජරාමරොහං ආසිං, අජ්ජෙතං ඤාමි [අජ්ජහඤ්ඤාමි (ක.)] නො පුරෙ;
සාමං කාලඞ්කතං දිස්වා, නත්ථි මච්චුස්ස නාගමො.

330.

‘‘යස්සු මං පටිමන්තෙති, සවිසෙන සමප්පිතො;
ස්වජ්ජෙවං ගතෙ කාලෙ, න කිඤ්චි මභිභාසති.

331.

‘‘නිරයං නූන ගච්ඡාමි, එත්ථ මෙ නත්ථි සංසයො;
තදා හි පකතං පාපං, චිරරත්තාය කිබ්බිසං.

332.

‘‘භවන්ති තස්ස වත්තාරො, ගාමෙ කිබ්බිසකාරකො;
අරඤ්ඤෙ නිම්මනුස්සම්හි, කො මං වත්තුමරහති.

333.

‘‘සාරයන්ති හි කම්මානි, ගාමෙ සංගච්ඡ මාණවා;
අරඤ්ඤෙ නිම්මනුස්සම්හි, කො නු මං සාරයිස්සති’’.

334.

‘‘සා දෙවතා අන්තරහිතා, පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ;

රඤ්ඤොව අනුකම්පාය, ඉමා ගාථා අභාසථ.

335.

‘‘ආගුං කිර මහාරාජ, අකරි [අකරා (සී.)] කම්ම දුක්කටං;
අදූසකා පිතාපුත්තා, තයො එකූසුනා හතා.

336.

‘‘එහි තං අනුසික්ඛාමි, යථා තෙ සුගතී සියා;
ධම්මෙනන්ධෙ වනෙ පොස, මඤ්ඤෙහං සුගතී තයා.

337.

‘‘ස රාජා පරිදෙවිත්වා, බහුං කාරුඤ්ඤසඤ්හිතං;
උදකකුම්භමාදාය, පක්කාමි දක්ඛිණාමුඛො.

338.

‘‘කස්ස නු එසො පදසද්දො, මනුස්සස්සෙව ආගතො;
නෙසො සාමස්ස නිග්ඝොසො, කො නු ත්වමසි මාරිස.

339.

‘‘සන්තඤ්හි සාමො වජති, සන්තං පාදානි නෙයති [උත්තහි (සී.)];
නෙසො සාමස්ස නිග්ඝොසො, කො නු ත්වමසි මාරිස’’.

340.

‘‘රාජාහමස්මි කාසීනං, පීළියක්ඛොති මං විදූ;
ලොභා රට්ඨං පහිත්වාන, මිගමෙසං චරාමහං.

341.

‘‘ඉස්සත්ථෙ චස්මි කුසලො, දළ්හධම්මොති විස්සුතො;
නාගොපි මෙ න මුච්චෙය්‍ය, ආගතො උසුපාතනං’’.

342.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
ඉස්සරොසි අනුප්පත්තො, යං ඉධත්ථි පවෙදය.

343.

‘‘තින්දුකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො;
ඵලානි ඛුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.

344.

‘‘ඉදම්පි පානීයං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;
තතො පිව මහාරාජ, සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි’’.

345.

‘‘නාලං අන්ධා වනෙ දට්ඨුං, කො නු වො ඵලමාහරි;
අනන්ධස්සෙවයං සම්මා, නිවාපො මය්හ ඛායති’’.

346.

‘‘දහරො යුවා නාතිබ්‍රහා, සාමො කල්‍යාණදස්සනො;
දීඝස්ස කෙසා අසිතා, අථො සූනග්ග [සොනග්ග (ක.)] වෙල්ලිතා.

347.

‘‘සො හවෙ ඵලමාහරිත්වා, ඉතො ආදාය [ආදා (සී. පී.)] කමණ්ඩලුං;
නදිං ගතො උදහාරො, මඤ්ඤෙ න දූරමාගතො’’.

348.

‘‘අහං තං අවධිං සාමං, යො තුය්හං පරිචාරකො;
යං කුමාරං පවෙදෙථ, සාමං කල්‍යාණදස්සනං.

349.

‘‘දීඝස්ස කෙසා අසිතා, අථො සූනග්ගවෙල්ලිතා;
තෙසු ලොහිතලිත්තෙසු, සෙති සාමො මයා හතො’’.

350.

‘‘කෙන දුකූලමන්තෙසි, හතො සාමොති වාදිනා;
හතො සාමොති සුත්වාන, හදයං මෙ පවෙධති.

351.

‘‘අස්සත්ථස්සෙව තරුණං, පවාළං මාලුතෙරිතං;
හතො සාමොති සුත්වාන, හදයං මෙ පවෙධති’’.

352.

‘‘පාරිකෙ කාසිරාජායං, සො සාමං මිගසම්මතෙ;
කොධසා උසුනා විජ්ඣි, තස්ස මා පාපමිච්ඡිම්හා’’.

353.

‘‘කිච්ඡා ලද්ධො පියො පුත්තො, යො අන්ධෙ අභරී වනෙ;
තං එකපුත්තං ඝාතිම්හි, කථං චිත්තං න කොපයෙ’’.

354.

‘‘කිච්ඡා ලද්ධො පියො පුත්තො, යො අන්ධෙ අභරී වනෙ;
තං එකපුත්තං ඝාතිම්හි, අක්කොධං ආහු පණ්ඩිතා’’.

355.

‘‘මා බාළ්හං පරිදෙවෙථ, හතො සාමොති වාදිනා;

අහං කම්මකරො හුත්වා, හරිස්සාමි බ්‍රහාවනෙ.

356.

‘‘ඉස්සත්ථෙ චස්මි කුසලො, දළ්හධම්මොති විස්සුතො;
අහං කම්මකරො හුත්වා, හරිස්සාමි බ්‍රහාවනෙ.

357.

‘‘මිගානං විඝාසමන්වෙසං, වනමූලඵලානි ච;
අහං කම්මකරො හුත්වා, හරිස්සාමි බ්‍රහාවනෙ’’.

358.

‘‘නෙස ධම්මො මහාරාජ, නෙතං අම්හෙසු කප්පති;
රාජා ත්වමසි අම්හාකං, පාදෙ වන්දාම තෙ මයං’’.

359.

‘‘ධම්මං නෙසාද භණථ, කතා අපචිතී තයා;
පිතා ත්වමසි [ත්වමහි (?)] අම්හාකං, මාතා ත්වමසි පාරිකෙ’’.

360.

‘‘නමො තෙ කාසිරාජත්ථු, නමො තෙ කාසිවඩ්ඪන;
අඤ්ජලිං තෙ පග්ගණ්හාම, යාව සාමානුපාපය.

361.

‘‘තස්ස පාදෙ සමජ්ජන්තා [පවට්ටන්තා (පී.)], මුඛඤ්ච භුජදස්සනං;
සංසුම්භමානා අත්තානං, කාලමාගමයාමසෙ’’.

362.

‘‘බ්‍රහා වාළමිගාකිණ්ණං, ආකාසන්තංව දිස්සති;
යත්ථ සාමො හතො සෙති, චන්දොව පතිතො ඡමා.

363.

‘‘බ්‍රහා වාළමිගාකිණ්ණං, ආකාසන්තංව දිස්සති;
යත්ථ සාමො හතො සෙති, සූරියොව පතිතො ඡමා.

364.

‘‘බ්‍රහා වාළමිගාකිණ්ණං, ආකාසන්තංව දිස්සති;
යත්ථ සාමො හතො සෙති, පංසුනා පතිකුන්තිතො [කුණ්ඨිතො (සී. ස්‍යා. පී.) එවමුපරිපි].

365.

‘‘බ්‍රහා වාළමිගාකිණ්ණං, ආකාසන්තංව දිස්සති;
යත්ථ සාමො හතො සෙති, ඉධෙව වසථස්සමෙ’’.

366.

‘‘යදි තත්ථ සහස්සානි, සතානි නියුතානි [නහුතානි (සී.ස්‍යා. පී.)] ච;
නෙවම්හාකං භයං කොචි, වනෙ වාළෙසු විජ්ජති’’.

367.

‘‘තතො අන්ධානමාදාය, කාසිරාජා බ්‍රහාවනෙ;
හත්ථෙ ගහෙත්වා පක්කාමි, යත්ථ සාමො හතො අහු.

368.

‘‘දිස්වාන පතිතං සාමං, පුත්තකං පංසුකුන්ථිතං;
අපවිද්ධං බ්‍රහාරඤ්ඤෙ, චන්දංව පතිතං ඡමා.

369.

‘‘දිස්වාන පතිතං සාමං, පුත්තකං පංසුකුන්ථිතං;
අපවිද්ධං බ්‍රහාරඤ්ඤෙ, සූරියංව පතිතං ඡමා.

370.

‘‘දිස්වාන පතිතං සාමං, පුත්තකං පංසුකුන්ථිතං;
අපවිද්ධං බ්‍රහාරඤ්ඤෙ, කලූනං [කරුණං (සී. පී.)] පරිදෙවයුං.

371.

‘‘දිස්වාන පතිතං සාමං, පුත්තකං පංසුකුන්ථිතං;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, අධම්මො කිර භො ඉති.

372.

‘‘බාළ්හං ඛො ත්වං පමත්තොසි, සාම කල්‍යාණදස්සන;
යො අජ්ජෙවං [ස්වජ්ජෙවං (ක.) එවමුපරිපි] ගතෙ කාලෙ, න කිඤ්චි මභිභාසසි.

373.

‘‘බාළ්හං ඛො ත්වං පදිත්තොසි, සාම කල්‍යාණදස්සන;
යො අජ්ජෙවං ගතෙ කාලෙ, න කිඤ්චි මභිභාසසි.

374.

‘‘බාළ්හං ඛො ත්වං පකුද්ධොසි, සාම කල්‍යාණදස්සන;
යො අජ්ජෙවං ගතෙ කාලෙ, න කිඤ්චි මභිභාසසි.

375.

‘‘බාළ්හං ඛො ත්වං පසුත්තොසි, සාම කල්‍යාණදස්සන;
යො අජ්ජෙවං ගතෙ කාලෙ, න කිඤ්චි මභිභාසසි.

376.

‘‘බාළ්හං ඛො ත්වං විමනොසි, සාම කල්‍යාණදස්සන;
යො අජ්ජෙවං ගතෙ කාලෙ, න කිඤ්චි මභිභාසසි.

377.

‘‘ජටං වලිනං පංසුගතං [පඞ්කහතං (සී. පී.)], කො දානි සණ්ඨපෙස්සති [සණ්ඨපෙස්සති (සී.ස්‍යා. පී.)];
සාමො අයං කාලඞ්කතො, අන්ධානං පරිචාරකො.

378.

‘‘කො මෙ සම්මජ්ජමාදාය [වෙ සම්මජ්ජනාදාය (සී.), නො සම්මජ්ජනාදාය (ස්‍යා.), මෙ සම්මජ්ජනාදාය (පී.)], සම්මජ්ජිස්සති අස්සමං;
සාමො අයං කාලඞ්කතො, අන්ධානං පරිචාරකො.

379.

‘‘කො දානි න්හාපයිස්සති, සීතෙනුණ්හොදකෙන ච;
සාමො අයං කාලඞ්කතො, අන්ධානං පරිචාරකො.

380.

‘‘කො දානි භොජයිස්සති, වනමූලඵලානි ච;
සාමො අයං කාලඞ්කතො, අන්ධානං පරිචාරකො’’.

381.

‘‘දිස්වාන පතිතං සාමං, පුත්තකං පංසුකුන්ථිතං;
අට්ටිතා පුත්තසොකෙන, මාතා සච්චං අභාසථ.

382.

‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, ධම්මචාරී පුරෙ අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

383.

‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

384.

‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, සච්චවාදී පුරෙ අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

385.

‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, මාතාපෙත්තිභරො [මාතාපෙතිභරො (ස්‍යා.), මාතාපිත්තිභරො (ක.)] අහු;

පටුන

එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

386.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිකො;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

387.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, පාණා පියතරො මම;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

388.
‘‘යං කිඤ්චිත්ථි කතං පුඤ්ඤං, මය්හඤ්චෙව පිතුච්ච තෙ;
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු’’.

389.
‘‘දිස්වාන පතිතං සාමං, පුත්තකං පංසුකුන්ථිතං;
අට්ටිතො පුත්තසොකෙන, පිතා සච්චං අභාසථ.

390.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, ධම්මචාරී පුරෙ අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

391.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, බ්‍රහ්මචාරී පුරෙ අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

392.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, සච්චවාදී පුරෙ අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

393.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, මාතාපෙත්තිභරො අහු;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

394.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිකො;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

395.
‘‘යෙන සච්චෙනයං සාමො, පාණා පියතරො මම;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

396.

‘‘යං කිඤ්චිත්ථි [කිඤ්චත්ථි (සී. පී.)] කතං පුඤ්ඤං, මය්හඤ්චෙව මාතුච්ච තෙ;
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

397.

‘‘සා දෙවතා අන්තරහිතා, පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ;
සාමස්ස අනුකම්පාය, ඉමං සච්චං අභාසථ.

398.

‘‘පබ්බත්‍යාහං ගන්ධමාදනෙ, චිරරත්තනිවාසිනී [චිරං රත්තං නිවාසිනී (ස්‍යා.)];
න මෙ පියතරො කොචි, අඤ්ඤො සාමෙන [සාමා න (සී. පී.)] විජ්ජති;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු.

399.

‘‘සබ්බෙ වනා ගන්ධමයා, පබ්බතෙ ගන්ධමාදනෙ;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, විසං සාමස්ස හඤ්ඤතු’’.

400.

තෙසං ලාලප්පමානානං, බහුං කාරුඤ්ඤසඤ්හිතං;
ඛිප්පං සාමො සමුට්ඨාසි, යුවා කල්‍යාණදස්සනො.

401.

‘‘සාමොහමස්මි භද්දං වො [භද්දන්තෙ (ක.)], සොත්ථිනාම්හි සමුට්ඨිතො;
මා බාළ්හං පරිදෙවෙථ, මඤ්ජුනාභිවදෙථ මං’’.

402.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
ඉස්සරොසි අනුප්පත්තො, යං ඉධත්ථි පවෙදය.

403.

‘‘තින්දුකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො;
ඵලානි ඛුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.

404.

‘‘අත්ථි මෙ පානියං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;
තතො පිව මහාරාජ, සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි’’.

405.

‘‘සම්මුය්හාමි පමුය්හාමි, සබ්බා මුය්හන්ති මෙ දිසා;
පෙතං තං සාමමද්දක්ඛිං, කො නු ත්වං සාම ජීවසි’’.

406.

‘‘අපි ජීවං මහාරාජ, පුරිසං ගාළ්හවෙදනං;
උපනීතමනසඞ්කප්පං, ජීවන්තං මඤ්ඤතෙ මතං.

407.

‘‘අපි ජීවං මහාරාජ, පුරිසං ගාළ්හවෙදනං;
තං නිරොධගතං සන්තං, ජීවන්තං මඤ්ඤතෙ මතං.

408.

‘‘යො මාතරං පිතරං වා, මච්චො ධම්මෙන පොසති;
දෙවාපි නං තිකිච්ඡන්ති, මාතාපෙත්තිභරං නරං.

409.

‘‘යො මාතරං පිතරං වා, මච්චො ධම්මෙන පොසති;
ඉධෙව නං පසංසන්ති, පෙච්ච සග්ගෙ පමොදති’’.

410.

‘‘එස භියෙ‍යා පමුය්හාමි, සබ්බා මුය්හන්ති මෙ දිසා;
සරණං තං සාම ගච්ඡාමි [සරණං සාම ගච්ඡාමි (ස්‍යා. ක.)], ත්වඤ්ච මෙ සරණං භව’’.

411.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මාතාපිතූසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

412.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, පුත්තදාරෙසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

413.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මිත්තාමච්චෙසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

414.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, වාහනෙසු බලෙසු ච;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

415.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, ගාමෙසු නිගමෙසු ච;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

416.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, රට්ඨෙසු ජනපදෙසු ච;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

417.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, සමණබ්‍රාහ්මණෙසු ච;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

418.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, මිගපක්ඛීසු ඛත්තිය;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

419.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, ධම්මො චිණ්ණො සුඛාවහො;
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

420.

‘‘ධම්මං චර මහාරාජ, සඉන්දා දෙවා සබ්‍රහ්මකා;
සුචිණ්ණෙන දිවං පත්තා, මා ධම්මං රාජ පාමදො’’ති.

සුවණ්ණසාමජාතකං [සාමජාතකං[(.පී .සී) තතියං.

541. නිමිජාතකං (4)

421.

‘‘අච්ඡෙරං වත ලොකස්මිං, උප්පජ්ජන්ති විචක්ඛණා;
යදා අහු නිමිරාජා, පණ්ඩිතො කුසලත්ථිකො.

422.

‘‘රාජා සබ්බවිදෙහානං, අදා දානං අරින්දමො;
තස්ස තං දදතො දානං, සඞ්කප්පො උදපජ්ජථ;
දානං වා බ්‍රහ්මචරියං වා, කතමං සු මහප්ඵලං.

423.

තස්ස සඞ්කප්පමඤ්ඤාය, මඝවා දෙවකුඤ්ජරො;
සහස්සනෙත්තො පාතුරහු, වණ්ණෙන විහනං [නිහනං (සී. පී.), විහතං (स्या. क.)] තමං.

424.

සලොමහට්ඨො මනුජින්දො, වාසවං අවචා නිමිං;

‘‘දෙවතා නුසි ගන්ධබ්බො, අදු සක්කො පුරින්දදො.

425.
‘‘න ච මෙ තාදිසො වණ්ණො, දිට්ඨො වා යදි වා සුතො;
[නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු] ආචික්ඛ මෙ ත්වං භද්දන්තෙ, කථං ජානෙමු තං මයං’’ [නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු].

426.
සලොමහට්ඨං ඤත්වාන, වාසවො අවචා නිමිං;
‘‘සක්කොහමස්මි දෙවින්දො, ආගතොස්මි තවන්තිකෙ;
අලොමහට්ඨො මනුජින්ද, පුච්ඡ පඤ්හං යමිච්ඡසි’’.

427.
සො ච තෙන කතොකාසො, වාසවං අවචා නිමි;
‘‘පුච්ඡාමි තං මහාරාජ [මහාබාහු (සී. පී.), දෙවරාජ (ක.)], සබ්බභූතානමිස්සර;
දානං වා බ්‍රහ්මචරියං වා, කතමං සු මහප්ඵලං’’.

428.
සො පුට්ඨො නරදෙවෙන, වාසවො අවචා නිමිං;
‘‘විපාකං බ්‍රහ්මචරියස්ස, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

429.
‘‘හීනෙන බ්‍රහ්මචරියෙන, ඛත්තියෙ උපපජ්ජති;
මජ්ඣිමෙන ච දෙවත්තං, උත්තමෙන විසුජ්ඣති.

430.
‘‘න හෙතෙ සුලභා කායා, යාචයොගෙන කෙනචි;
යෙ කායෙ උපපජ්ජන්ති, අනාගාරා තපස්සිනො.

431.
‘‘දුදීපො [දුතිපො (ක.)] සාගරො සෙලො, මුජකින්දො [මුචලින්දො (සී.ස්‍යා. පී.), මුජකින්තො (ක.)] භගීරසො;
උසින්දරො [උසීනරො (සී. පී.)] කස්සපො ච [අට්ඨකො ච (සී. පී.), අත්ථකො ච (ස්‍යා.)], අසකො ච පුථුජ්ජනො.

432.
‘‘එතෙ චඤ්ඤෙ ච රාජානො, ඛත්තියා බ්‍රාහ්මණා බහූ;
පුථුයඤ්ඤං යජිත්වාන, පෙතත්තං [පෙතං තෙ (සී. පී.)] නාතිවත්තිසුං.

433.

‘‘අථ යීමෙ [අද්ධා ඉමෙ (සී. පී.), අද්ධායිමෙ (සයා.)] අවත්තිංසු, අනාගාරා තපස්සිනො;
සත්තිසයො යාමහනු, සොමයාමො [සොමයාගො (සී. සයා. පී.)] මනොජවො.

434.

‘‘සමුද්දො මාඝො භරතො ච, ඉසි කාලපුරක්ඛතො [කාලිකරික්ඛියො (සී. පී.)];
අඞ්ගීරසො කස්සපො ච, කිසවච්ඡො අකත්ති [අකිත්ති (සී. පී.), අකන්ති (සයා.)] ච.

435.

‘‘උත්තරෙන නදී සීදා, ගම්භීරා දුරතික්කමා;
නළග්ගිවණ්ණා ජොතන්ති, සදා කඤ්චනපබ්බතා.

436.

‘‘පරූළ්හකච්ඡා තගරා, රූළ්හකච්ඡා වනා නගා;
තත්‍රාසුං දසසහස්සා, පොරාණා ඉසයො පුරෙ.

437.

‘‘අහං සෙට්ඨොස්මි දානෙන, සංයමෙන දමෙන ච;
අනුත්තරං වතං කත්වා, පකිරචාරී සමාහිතෙ.

438.

‘‘ජාතිමන්තං අජච්චඤ්ච, අහං උජුගතං නරං;
අතිවෙලං නමස්සිස්සං, කම්මබන්ධූ හි මාණවා [මාතියා (සී. පී.)].

439.

‘‘සබ්බෙ වණ්ණා අධම්මට්ඨා, පතන්ති නිරයං අධො;
සබ්බෙ වණ්ණා විසුජ්ඣන්ති, චරිත්වා ධම්මමුත්තමං’’.

440.

ඉදං වත්වාන මඝවා, දෙවරාජා සුජම්පති;
වෙදෙහමනුසාසිත්වා, සග්ගකායං අපක්කමි.

441.

‘‘ඉමං භොන්තො නිසාමෙථ, යාවන්තෙත්ථ සමාගතා;
ධම්මිකානං මනුස්සානං, වණ්ණං උච්චාවචං බහුං.

442.

‘‘යථා අයං නිමිරාජා, පණ්ඩිතො කුසලත්ථිකො;
රාජා සබ්බවිදෙහානං, අදා දානං අරින්දමො.

443.

‘‘තස්ස තං දදතො දානං, සඞ්කප්පො උදපජ්ජථ;
දානං වා බ්‍රහ්මචරියං වා, කතමං සු මහප්ඵලං’’.

444.

අබ්භුතො වත ලොකස්මිං, උප්පජ්ජි ලොමහංසනො;
දිබ්බො රථො පාතුරහු, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.

445.

දෙවපුත්තො මහිද්ධිකො, මාතලි දෙවසාරථී;
නිමන්තයිත්ථ රාජානං, වෙදෙහං මිථිලග්ගහං.

446.

‘‘එහිමං රථමාරුය්හ, රාජසෙට්ඨ දිසම්පති;
දෙවා දස්සනකාමා තෙ, තාවතිංසා සඉන්දකා;
සරමානා හි තෙ දෙවා, සුධම්මායං සමච්ඡරෙ’’.

447.

තතො රාජා තරමානො, වෙදෙහො මිථිලග්ගහො;
ආසනා වුට්ඨහිත්වාන, පමුඛො රථමාරුහි.

448.

අභිරූළ්හං රථං දිබ්බං, මාතලි එතදබ්‍රවි;
‘‘කෙන තං නෙමි මග්ගෙන, රාජසෙට්ඨ දිසම්පති;
යෙන වා පාපකම්මන්තා, පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා’’.

449.

‘‘උභයෙනෙව මං නෙහි, මාතලි දෙවසාරථී;
යෙන වා පාපකම්මන්තා, පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා’’.

450.

‘‘කෙන තං පඨමං නෙමි, රාජසෙට්ඨ දිසම්පති;
යෙන වා පාපකම්මන්තා, පුඤ්ඤකම්මා ච යෙ නරා’’.

451.

‘‘නිරයෙ [නිරියං (සයා. ක.)] තාව පස්සාමි, ආවාසෙ [ආවාසං (සයා. ක.)] පාපකම්මිනං;
ඨානානි ලුද්දකම්මානං, දුස්සීලානඤ්ච යා ගති’’.

452.

දස්සෙසි මාතලි රඤ්ඤො, දුග්ගං වෙතරණිං නදිං;
කුථිතං ඛාරසංයුත්තං, තත්තං අග්ගිසිඛූපමං [අග්ගිසමොදකං (ක.)].

453.

නිමී හවෙ මාතලිමජ්ඣභාසථ [මාතලිමජ්ඣභාසි (ස්‍යා.)], දිස්වා ජනං පතමානං විදුග්ගෙ;
‘‘භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා වෙතරණිං පතන්ති’’.

454.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

455.

‘‘යෙ දුබ්බලෙ බලවන්තා ජීවලොකෙ, හිංසන්ති රොසන්ති සුපාපධම්මා;
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, තෙමෙ ජනා වෙතරණිං පතන්ති’’.

456.

‘‘සාමා ච සොණා සබලා ච ගිජ්ඣා, කාකොලසඞ්ඝා අදන්ති [අදෙන්ති (සී. ස්‍යා. පී.) එවමුපරිපි] භෙරවා;
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනෙ කාකොලසඞ්ඝා අදන්ති’’.

457.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

458.

‘‘යෙ කෙචිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා, පරිභාසකා සමණබ්‍රාහ්මණානං;
හිංසන්ති රොසන්ති සුපාපධම්මා, තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං;
තෙමෙ ජනෙ කාකොලසඞ්ඝා අදන්ති’’.

459.

‘‘සජොතිභූතා පථවිං කමන්ති, තත්තෙහි ඛන්ධෙහි ච පොථයන්ති;
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා ඛන්ධහතා සයන්ති’’.

460.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

461.

‘‘යෙ ජීවලොකස්මි සුපාපධම්මිනො, නරඤ්ච නාරිඤ්ච අපාපධම්මං;
හිංසන්ති රොසන්ති සුපාපධම්මා [සුපාපධම්මිනො (ක.)], තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං;
තෙමෙ ජනා ඛන්ධහතා සයන්ති’’.

462.

‘‘අඞ්ගාරකාසුං අපරෙ ඵුණන්ති [ථුනන්ති (සී. ස්‍යා.), ඵුනන්ති (පී.)], නරා රුදන්තා පරිදඩ්ඪගත්තා;
භයඤ්හි මං විදන්ති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා අඞ්ගාරකාසුං ඵුණන්ති’’.

463.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

464.

‘‘යෙ කෙචි පූගාය ධනස්ස [පූගායතනස්ස (සී. පී.)] හෙතු, සක්ඛිං කරිත්වා ඉණං ජාපයන්ති;
තෙ ජාපයිත්වා ජනතං ජනින්ද, තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං;
තෙමෙ ජනා අඞ්ගාරකාසුං ඵුණන්ති’’.

465.

‘‘සජොතිභූතා ජලිතා පදිත්තා, පදිස්සති මහතී ලොහකුම්භී;
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා අවංසිරා ලොහකුම්භිං පතන්ති’’.

466.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

467.

‘‘යෙ සීලවන්තං [සීලවං (පී.)] සමණං බ්‍රාහ්මණං වා, හිංසන්ති රොසන්ති සුපාපධම්මා;
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, තෙමෙ ජනා අවංසිරා ලොහකුම්භිං පතන්ති’’.

468.

‘‘ලුඤ්චන්ති ගීවං අථ වෙඨයිත්වා [අවිවෙඨයිත්වා (ක.)], උණ්හොදකස්මිං පකිලෙදයිත්වා [පකිලෙදයිත්වා (සී. පී.)];
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා සයන්ති’’.

469.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

470.

‘‘යෙ ජීවලොකස්මි සුපාපධම්මිනො, පක්ඛී ගහෙත්වාන විහෙඨයන්ති තෙ;
විහෙඨයිත්වා සකුණං ජනින්ද, තෙ ලුද්දකාමා පසවෙත්ව පාපං;
තෙමෙ ජනා ලුත්තසිරා සයන්ති.

471.

‘‘පහූතතොයා අනිගාධකූලා [අනිඛාතකූලා (සී.ස්‍යා. පී.)], නදී අයං සන්දති සුප්පතිත්ථා;
ඝම්මාභිතත්තා මනුජා පිවන්ති, පීතඤ්ච [පිවතං ච (සී. ස්‍යා. පී. ක.)] තෙසං භුස හොති පානි.

472.

‘‘භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, පීතඤ්ච තෙසං භුස හොති පානි’’.

473.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

474.

‘‘යෙ සුද්ධධඤ්ඤං පලාසෙන මිස්සං, අසුද්ධකම්මා කයිනො දදන්ති;
ඝම්මාභිතත්තාන පිපාසිතානං, පීතඤ්ච තෙසං භුස හොති පානි’’.

475.

‘‘උසූහි සත්තීහි ච තොමරෙහි, දුභයානි පස්සානි තුදන්ති කන්දතං;
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා සත්තිහතා සයන්ති’’.

476.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

477.

‘‘යෙ ජීවලොකස්මිං අසාධුකම්මිනො, අදින්නමාදාය කරොන්ති ජීවිකං;
ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං, අජෙළකඤ්චාපි පසුං මහිංසං [මහීසං (සී. පී.)];
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, තෙමෙ ජනා සත්තිහතා සයන්ති’’.

478.

‘‘ගීවාය බද්ධා කිස්ස ඉමෙ පුනෙකෙ, අඤ්ඤෙ විකන්තා [විකත්තා (සී. පී.)] බිලකතා සයන්ති [පුනෙකෙ (සී. පී.)];
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා බිලකතා සයන්ති’’.

479.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

480.

‘‘ඔරබ්භිකා සූකරිකා ච මච්ඡිකා, පසුං මහිංසඤ්ච අජෙළකඤ්ච;
හන්ත්වාන සූනෙසු පසාරයිංසු, තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං;
තෙමෙ ජනා බිලකතා සයන්ති.

481.

‘‘රහදො අයං මුත්තකරීසපූරො, දුග්ගන්ධරූපො අසුචි පූති වාති;
ඛුදාපරෙතා මනුජා අදන්ති, භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා;
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී, ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං;
යෙමෙ ජනා මුත්තකරීසභක්ඛා’’.

482.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

483.

‘‘යෙ කෙචිමෙ කාරණිකා විරොසකා, පරෙසං හිංසාය සදා නිවිට්ඨා;
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, මිත්තද්දුනො මීළ්හමදන්ති බාලා.

484.

‘‘රහදො අයං ලොහිතපුබ්බපූරො, දුග්ගන්ධරූපො අසුචි පූති වාති;

සම්මාහිතත්තා මනුජා පිවන්ති, භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා;
පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි, ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං;
යෙමෙ ජනා ලොහිතපුබ්බභක්ඛා''.

485.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථි;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

486.

''යෙ මාතරං වා පිතරං වා ජීවලොකෙ [පිතරං ච ජීවලොකෙ (සී.), පිතරං ච ලොකෙ (පී.)], පාරාජිකා අරහන්තෙ හනන්ති;
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, තෙමෙ ජනා ලොහිතපුබ්බභක්ඛා''.

487.

''ජිව්හඤ්ච පස්ස බළිසෙන විද්ධං, විහතං යථා සඞ්කුසතෙන චම්මං;
ඵන්දන්ති මච්ඡාව ථලම්හි ඛිත්තා, මුඤ්චන්ති ඛෙළං රුදමානා කිමෙතෙ.

488.

''භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා වඞ්කඝස්තා සයන්ති''.

489.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථි;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

490.

''යෙ කෙචි සන්ධානගතා [සන්ථානගතා (සී. පී.), සණ්ඨානගතා (සායා.)] මනුස්සා, අග්ඝෙන අග්ඝං කයං හාපයන්ති;
කූටෙන කූටං ධනලොභහෙතු, ඡන්නං යථා වාරිචරං වධාය.

491.

''න හි කූටකාරිස්ස භවන්ති තාණා, සකෙහි කම්මෙහි පුරක්ඛතස්ස;
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, තෙමෙ ජනා වඞ්කඝස්තා සයන්ති''.

492.

''නාරී ඉමා සම්පරිභින්නගත්තා, පග්ගය්හ කන්දන්ති භුජෙ දුජච්චා;
සම්මක්ඛිතා [සමක්ඛිතා (සායා.), සමක්ඛිකා (ක.)] ලොහිතපුබ්බලිත්තා, ගාවො යථා ආඝාතනෙ විකන්තා;

තා භූමිභාගස්මිං සදා නිඛාතා, ඛන්ධාතිවත්තන්ති සජොතිභූතා.

493.

‘‘භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමා නු නාරියො කිමකංසු පාපං, යා භූමිභාගස්මිං සදා නිඛාතා;
ඛන්ධාතිවත්තන්ති සජොතිභූතා’’.

494.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථි;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

495.

‘‘කොලිත්ථියායො [කොලිනියායො (සී. පී.)] ඉධ ජීවලොකෙ, අසුද්ධකම්මා අසතං අචාරුං;
තා දිත්තරූපා [ධුත්තරූපා (ක.)] පති විප්පහාය, අඤ්ඤං අචාරුං රතිඛිඩ්ඩහෙතු;
තා ජීවලොකස්මිං රමාපයිත්වා, ඛන්ධාතිවත්තන්ති සජොතිභූතා.

496.

‘‘පාදෙ ගහෙත්වා කිස්ස ඉමෙ පුනෙකෙ, අවංසිරා නරකෙ පාතයන්ති;
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයන්ති’’.

497.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථි;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

498.

‘‘යෙ ජීවලොකස්මි අසාධුකම්මිනො, පරස්ස දාරානි අතික්කමන්ති;
තෙ තාදිසා උත්තමභණ්ඩථෙනා, තෙමෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයන්ති.

499.

‘‘තෙ වස්සපූගානි බහූනි තත්ථ, නිරයෙසු දුක්ඛං වෙදනං වෙදයන්ති;
න හි පාපකාරිස්ස [කූටකාරිස්ස (ක.)] භවන්ති තාණා, සකෙහි කම්මෙහි පුරක්ඛතස්ස;
තෙ ලුද්දකම්මා පසවෙත්ව පාපං, තෙමෙ ජනා අවංසිරා නරකෙ පාතයන්ති’’.

500.

‘‘උච්චාවචාමෙ විවිධා උපක්කමා, නිරයෙසු දිස්සන්ති සුඝොරරූපා;
භයඤ්හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු පාපං, යෙමෙ ජනා අධිමත්තා දුක්ඛා තිබ්බා;
ඛරා කටුකා වෙදනා වෙදයන්ති’’.

501.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පාපකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

502.

‘‘යෙ ජීවලොකස්මි සුපාපදිට්ඨිනො, විස්සාසකම්මානි කරොන්ති මොහා;
පරඤ්ච දිට්ඨීසු සමාදපෙන්ති, තෙ පාපදිට්ඨිං [පාපදිට්ඨී (සී. ස්‍යා.), පාපදිට්ඨීසු (පී.)] පසවෙත්ව පාපං;
තෙමෙ ජනා අධිමත්තා දුක්ඛා තිබ්බා, ඛරා කටුකා වෙදනා වෙදයන්ති.

503.

‘‘විදිතා තෙ මහාරාජ, ආවාසා පාපකම්මිනං;
ඨානානි ලුද්දකම්මානං, දුස්සීලානඤ්ච යා ගති;
උය්‍යාහි දානි රාජීසි, දෙවරාජස්ස සන්තිකෙ’’.

504.

‘‘පඤ්චථූපං දිස්සතිදං විමානං, මාලාපිළන්ධා සයනස්ස මජ්ඣෙ;
තත්ථච්ඡති නාරී මහානුභාවා, උච්චාවචං ඉද්ධි විකුබ්බමානා.

505.

‘‘විත්ති හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
අයං නු නාරී කිමකාසි සාධුං, යා මොදති සග්ගපත්තා විමානෙ’’.

506.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

507.

‘‘යදි තෙ සුතා බීරණී ජීවලොකෙ, ආමායදාසී අහු බ්‍රාහ්මණස්ස;
සා පත්තකාලෙ [පත්තකාලං (සී. ස්‍යා. පී.)] අතිථිං විදිත්වා, මාතාව පුත්තං සකිමාභිනන්දී;
සංයමා සංවිභාගා ච, සා විමානස්මි මොදති.

508.

‘‘දද්දල්ලමානා ආභෙන්ති [ආභන්ති (සයා. ක.)], විමානා සත්ත නිම්මිතා;
තත්ථ යක්ඛො මහිද්ධිකො, සබ්බාභරණභූසිතො;
සමන්තා අනුපරියාති, නාරීගණපුරක්ඛතො.

509.

‘‘විත්ති හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං, යො මොදති සග්ගපත්තො විමානෙ’’.

510.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

511.

‘‘සොණදින්නො ගහපති, එස දානපතී අහු;
එස පබ්බජිතුද්දිස්ස, විහාරෙ සත්ත කාරයි.

512.

‘‘සක්කච්චං තෙ උපට්ඨාසි, භික්ඛවො තත්ථ වාසිකෙ;
අච්ඡාදනඤ්ච භත්තඤ්ච, සෙනාසනං පදීපියං.

අදාසි උජුභූතෙසු, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

513.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච [යා ච (සී. පී.)] පක්ඛස්ස අට්ඨමී [අට්ඨමිං (සී. පී.)];
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසුසමාහිතං.

514.

‘‘උපොසථං උපවසී, සදා සීලෙසු සංවුතො;
සංයමා සංවිභාගා ච, සො විමානස්මි මොදති.

515.

‘‘පභාසති මිදං බ්‍යම්හං, ඵලිකාසු සුනිම්මිතං;
නාරීවරගණාකිණ්ණං, කූටාගාරවරොචිතං;
උපෙතං අන්නපානෙහි, නච්චගීතෙහි චූභයං.

516.

‘‘විත්ති හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;

ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං, යෙ මොදරෙ සග්ගපත්තා විමානෙ’’.

517.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

518.

‘‘යා කාචි නාරියො ඉධ ජීවලොකෙ, සීලවන්තියො උපාසිකා;
දානෙ රතා නිච්චං පසන්නචිත්තා, සච්චෙ ඨිතා උපොසථෙ අප්පමත්තා;
සංයමා සංවිභාගා ච, තා විමානස්මිං මොදරෙ.

519.

‘‘පභාසති මිදං බ්‍යම්හං, වෙළුරියාසු නිම්මිතං;
උපෙතං භූමිභාගෙහි, විභත්තං භාගසො මිතං.

520.

‘‘ආළම්බරා මුදිඞ්ගා ච, නච්චගීතා සුවාදිතා;
දිබ්බා සද්දා නිච්ඡරන්ති, සවනීයා මනොරමා.

521.

‘‘නාහං එවංගතං ජාතු [ජාතං (ක.)], එවංසුරුචිරං පුරෙ;
සද්දං සමභිජානාමි, දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.

522.

‘‘විත්තී හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං, යෙ මොදරෙ සග්ගපත්තා විමානෙ’’.

523.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

524.

‘‘යෙ කෙචි මච්චා ඉධ ජීවලොකෙ, සීලවන්තා [සීලවන්තො (සී. පී.)] උපාසකා;
ආරාමෙ උදපානෙ ච, පපා සඞ්කමනානි ච;
අරහන්තෙ සීතිභූතෙ [අරහන්තෙසු සීතිභූතෙසු (ක.)], සක්කච්චං පටිපාදයුං.

525.

‘‘චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච, පච්චයං සයනාසනං;

අදංසු උජුභූතෙසු, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

526.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසුසමාහිතං.

527.

‘‘උපොසථං උපවසුං, සදා සීලෙසු සංවුතා;
සංයමා සංවිභාගා ච, තෙ විමානස්මි මොදරෙ.

528.

‘‘පභාසති මිදං බ්‍යම්හං, ඵලිකාසු සුනිම්මිතං;
නාරීවරගණාකිණ්ණං, කූටාගාරවරොචිතං.

529.

‘‘උපෙතං අන්නපානෙහි, නච්චගීතෙහි චූභයං;
නජ්ජො චානුපරියාති, නානාපුප්ඵදුමායුතා.

530.

‘‘විත්ති හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං, යො මොදතී සග්ගපත්තො විමානෙ’’.

531.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

532.

‘‘මිථිලායං ගහපති, එස දානපතී අහු;
ආරාමෙ උදපානෙ ච, පපා සඞ්කමනානි ච;
අරහන්තෙ සීතිභූතෙ, සක්කච්චං පටිපාදයි.

533.

‘‘චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච, පච්චයං සයනාසනං;
අදාසි උජුභූතෙසු, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

534.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසුසමාහිතං.

535.

‘‘උපොසථං උපවසී, සදා සීලෙසු සංවුතො;

සංයමා සංවිභාගා ච, සො විමානස්මි මොදති’’.

536.

‘‘පභාසති මිදං බ්‍යම්හං, ඵලිකාසු සුනිම්මිතං [වෙළුරියාසු නිම්මිතං (පී.)];

නාරීවරගණාකිණ්ණං, කූටාගාරවරොචිතං.

537.

‘‘උපෙතං අන්නපානෙහි, නච්චගීතෙහි චූභයං;

නජ්ජො චානුපරියාති, නානාපුප්ඵදුමායුතා.

538.

‘‘රාජායතනා කපිත්ථා ච, අම්බා සාලා ච ජම්බුයො;

තින්දුකා ච පියාලා ච, දුමා නිච්චඵලා බහූ.

539.

‘‘චිත්තී හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;

අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං, යො මොදතී සග්ගපත්තො විමානෙ’’.

540.

‘‘තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;

විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

541.

‘‘මිථිලායං ගහපති, එස දානපතී අහු;

ආරාමෙ උදපානෙ ච, පපා සඞ්කමනානි ච;

අරහන්තෙ සීතිභූතෙ, සක්කච්චං පටිපාදයි.

542.

‘‘චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච, පච්චයං සයනාසනං;

අදාසි උජුභූතෙසු, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

543.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;

පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසුසමාහිතං.

544.

‘‘උපොසථං උපවසී, සදා සීලෙසු සංවුතො;

සංයමා සංවිභාගා ච, සො විමානස්මි මොදති’’.

545.

‘‘පභාසති මිදං බ්‍යම්හං, වෙළුරියාසු නිම්මිතං;
උපෙතං භූමිභාගෙහි, විභත්තං භාගසො මිතං.

546.
‘‘ආළම්බරා මුදිඞ්ගා ච, නච්චගීතා සුවාදිතා;
දිබ්‍යා සද්දා නිච්ඡරන්ති, සවනීයා මනොරමා.

547.
‘‘නාහං එවංගතං ජාතු [ජාතං (ක.)], එවංසුරුචියං පුරෙ;
සද්දං සමභිජානාමි, දිට්ඨං වා යදි වා සුතං.

548.
‘‘විත්තී හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං, යො මොදති සග්ගපත්තො විමානෙ’’.

549.
තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

550.
‘‘බාරාණසියං ගහපති, එස දානපතී අහු;
ආරාමෙ උදපානෙ ච, පපා සඞ්කමනානි ච;
අරහන්තෙ සීතිභූතෙ, සක්කච්චං පටිපාදයි.

551.
‘‘චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච, පච්චයං සයනාසනං;
අදාසි උජුභූතෙසු, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

552.
‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසුසමාහිතං.

553.
‘‘උපොසථං උපවසී, සදාසීලෙසු සංවුතො;
සංයමා සංවිභාගා ච, සො විමානස්මිං මොදති.

554.
‘‘යථා උදයමාදිච්චො, හොති ලොහිතකො මහා;
තථූපමං ඉදං බ්‍යම්හං, ජාතරූපස්ස නිම්මිතං.

555.

පටුන

‘‘විත්තී හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
අයං නු මච්චො කිමකාසි සාධුං, යො මොදතී සග්ගපත්තො විමානෙ’’.

556.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

557.

‘‘සාවත්ථියං ගහපති, එස දානපතී අහු;
ආරාමෙ උදපානෙ ච, පපා සඞ්කමනානි ච;
අරහන්තෙ සීතිභූතෙ, සක්කච්චං පටිපාදයි.

558.

‘‘චීවරං පිණ්ඩපාතඤ්ච, පච්චයං සයනාසනං;
අදාසි උජුභූතෙසු, විප්පසන්නෙන චෙතසා.

559.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, යා ච පක්ඛස්ස අට්ඨමී;
පාටිහාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඞ්ගසුසමාහිතං.

560.

‘‘උපොසථං උපවසී, සදා සීලෙසු සංවුතො;
සංයමා සංවිභාගා ච, සො විමානස්මි මොදති.

561.

‘‘වෙහායසා මෙ බහුකා, ජාතරූපස්ස නිම්මිතා;
දද්දල්ලමානා ආභෙන්ති, විජ්ජුවබ්භඝනන්තරෙ.

562.

‘‘විත්තී හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමෙ නු මච්චා කිමකංසු සාධුං, යෙ මොදරෙ සග්ගපත්තා විමානෙ’’.

563.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

564.

‘‘සද්ධාය සුනිවිට්ඨාය, සද්ධම්මෙ සුප්පවෙදිතෙ;
අකංසු සත්ථු වචනං, සම්මාසම්බුද්ධසාසනෙ [සම්මාසම්බුද්ධසාවකා (ස්‍යා.), සම්මාසම්බුද්ධසාසනං (පී.)];

තෙසං එතානි ඨානානි, යානි ත්වං රාජ පස්සසි.

565.

‘‘විදිතා තෙ මහාරාජ, ආවාසා පාපකම්මිනං;
අථො කල්‍යාණකම්මානං, ඨානානි විදිතානි තෙ;
උය්‍යාහි දානි රාජීසි, දෙවරාජස්ස සන්තිකෙ’’.

566.

‘‘සහස්සයුත්තං හයවාහිං, දිබ්බයානමධිට්ඨිතො;
යායමානො මහාරාජා, අද්දා සීදන්තරෙ නගෙ;
දිස්වානාමන්තයී සූතං, ‘‘ඉමෙ කෙ නාම පබ්බතා’’.

567.

[අයං ගාථා සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු අට්ඨකථායඤ්ච න දිස්සති]
තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො [අයං ගාථා සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු අට්ඨකථායඤ්ච න දිස්සති].

568.

‘‘සුදස්සනො කරවීකො, ඊසධරො [ඉසින්ධරො (ස්‍යා.), ඊසන්ධරො (ක.)] යුගන්ධරො;
නෙමින්ධරො විනතකො, අස්සකණ්ණො ගිරි බ්‍රහා.

569.

‘‘එතෙ සීදන්තරෙ නගා, අනුපුබ්බසමුග්ගතා;
මහාරාජානමාවාසා, යානි ත්වං රාජ පස්සසි.

570.

‘‘අනෙකරූපං රුචිරං, නානාචිත්‍රං පකාසති;
ආකිණ්ණං ඉන්දසදිසෙහි, බ්‍යග්ඝෙහෙව සුරක්ඛිතං [පුරක්ඛිතං (ස්‍යා. ක.)].

571.

‘‘චිත්තී හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථී;
ඉමං නු ද්වාරං කිමභඤ්ඤමාහු [කිමභිඤ්ඤමාහු (සී. පී.)], (මනොරම දිස්සති දූරතොව.) [( ) අයං පාඨො ස්‍යාමපොත්ථකෙයෙව දිස්සති]

572.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

573.

‘‘චිත්‍රකූටොති යං ආහු, දෙවරාජපවෙසනං;
සුදස්සනස්ස ගිරිනො, ද්වාරඤ්හෙතං පකාසති.

574.

‘‘අනෙකරූපං රුචිරං, නානාචිත්‍රං පකාසති;
ආකිණ්ණං ඉන්දසදිසෙහි, බ්‍යග්ඝෙහෙව සුරක්ඛිතං;
පවිසෙතෙන රාජීසි, අරජං භූමිමක්කම’’.

575.

‘‘සහස්සයුත්තං හයවාහිං, දිබ්බයානමධිට්ඨිතො;
යායමානො මහාරාජා, අද්දා දෙවසභං ඉදං.

576.

‘‘යථා සරදෙ ආකාසෙ [ආකාසො (සී. ස්‍යා. පී.)], නීලොභාසො පදිස්සති;
තථූපමං ඉදං බ්‍යම්හං, වෙළුරියාසු නිම්මිතං.

577.

‘‘විත්ති හි මං වින්දති සූත දිස්වා, පුච්ඡාමි තං මාතලි දෙවසාරථි;
ඉමං නු බ්‍යම්හං කිමභඤ්ඤමාහු [කිමභිඤ්ඤමාහු (සී. පී.)], (මනොරම දිස්සති දූරතොව.) [( ) අයං පාඨො ස්‍යාමපොත්ථකෙයෙව දිස්සති]

578.

තස්ස පුට්ඨො වියාකාසි, මාතලි දෙවසාරථී;
විපාකං පුඤ්ඤකම්මානං, ජානං අක්ඛාසිජානතො.

579.

‘‘සුධම්මා ඉති යං ආහු, පස්සෙසා [එසෙසා (ස්‍යා. ක.)] දිස්සතෙ සභා;
වෙළුරියාරුචිරා චිත්‍රා, ධාරයන්ති සුනිම්මිතා.

580.

‘‘අට්ඨංසා සුකතා ථම්භා, සබ්බෙ වෙළුරියාමයා;
යත්ථ දෙවා තාවතිංසා, සබ්බෙ ඉන්දපුරොහිතා.

581.

‘‘අත්ථං දෙවමනුස්සානං, චින්තයන්තා සමච්ඡරෙ;
පවිසෙතෙන රාජීසි, දෙවානං අනුමොදනං’’.

582.

‘‘තං දෙවා පටිනන්දිංසු, දිස්වා රාජානමාගතං;
‘‘ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
නිසීද දානි රාජීසි, දෙවරාජස්ස සන්තිකෙ’’.

583.

‘‘සක්කොපි පටිනන්දිත්ථ [පටිනන්දිත්වා (ක.)], වෙදෙහං මිථිලග්ගහං;
නිමන්තයිත්ථ [නිමන්තයී ච (සී. පී.)] කාමෙහි, ආසනෙන ච වාසවො.

584.

‘‘සාධු ඛොසි අනුප්පත්තො, ආවාසං වසවත්තිනං;
වස දෙවෙසු රාජීසි, සබ්බකාමසමිද්ධිසු;
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු, භුඤ්ජ කාමෙ අමානුසෙ’’.

585.

‘‘යථා යාචිතකං යානං, යථා යාචිතකං ධනං;
එවංසම්පදමෙවෙතං, යං පරතො දානපච්චයා.

586.

‘‘න චාහමෙතමිච්ඡාමි, යං පරතො දානපච්චයා;
සයංකතානි පුඤ්ඤානි, තං මෙ ආවෙණිකං [ආවෙණියං (සී.ස්‍යා. පී.), ආවෙනිකං (ක.)] ධනං.

587.

‘‘සොහං ගන්ත්වා මනුස්සෙසු, කාහාමි කුසලං බහුං;
දානෙන සමචරියාය, සංයමෙන දමෙන ච;
යං කත්වා සුඛිතො හොති, න ච පච්ඡානුතප්පති’’.

588.

‘‘බහූපකාරො නො භවං, මාතලි දෙවසාරථී;
යො මෙ කල්‍යාණකම්මානං, පාපානං පටිදස්සයි’’ [පටිදංසයි (පී.)].

589.

‘‘ඉදං වත්වා නිමිරාජා, වෙදෙහො මිථිලග්ගහො;
පුථුයඤ්ඤං යජිත්වාන, සංයමං අජ්ඣුපාගමී’’ති.

නිමිජාතකං [නෙමිරාජජාතකං [(.ස්‍යා) චතුත්ථං.

542. උමඞ්ගජාතකං (5)

590.

‘‘පඤ්චාලො සබ්බසෙනාය, බ්‍රහ්මදත්තොයමාගතො;
සායං පඤ්චාලියා සෙනා, අප්පමෙය්‍යා මහොසධ.

591.

‘‘වීථිමතී [පිට්ඨිමතී (සී. පී.), විද්ධිමතී (ස්‍යා.)] පත්තිමතී, සබ්බසඞ්ගාමකොවිදා;
ඔහාරිනී සද්දවතී, භෙරිසඞ්ඛප්පබොධනා.

592.

‘‘ලොහවිජ්ජා අලඞ්කාරා, ධජිනී වාමරොහිනී;
සිප්පියෙහි සුසම්පන්නා, සූරෙහි සුප්පතිට්ඨිතා.

593.

‘‘දසෙත්ථ පණ්ඩිතා ආහු, භූරිපඤ්ඤා රහොගමා [රහොගතා (ස්‍යා. ක.)];
මාතා එකාදසී රඤ්ඤො, පඤ්චාලියං පසාසති.

594.

‘‘අථෙත්ථෙකසතං ඛත්‍යා, අනුයන්තා යසස්සිනො;
අච්ඡින්නරට්ඨා බ්‍යථිතා, පඤ්චාලියං [පඤ්චාලීනං (බහූසු)] වසං ගතා.

595.

‘‘යංවදා-තක්කරා රඤ්ඤො, අකාමා පියභාණිනො;
පඤ්චාලමනුයායන්ති, අකාමා වසිනො ගතා.

596.

‘‘තාය සෙනාය මිථිලා, තිසන්ධිපරිවාරිතා;
රාජධානී විදෙහානං, සමන්තා පරිඛඤ්ඤති.

597.

‘‘උද්ධං තාරකජාතාව, සමන්තා පරිවාරිතා;
මහොසධ විජානාහි, කථං මොක්ඛො භවිස්සති’’.

598.

‘‘පාදෙ දෙව පසාරෙහි, භුඤ්ජ කාමෙ රමස්සු ච;
හිත්වා පඤ්චාලියං සෙනං, බ්‍රහ්මදත්තො පලායිති’’ [පලායති (සී. ස්‍යා.)].

599.

‘‘රාජා සන්ථවකාමො තෙ, රතනානි පවෙච්ඡති;

ආගච්ඡන්තු ඉතො [තතො (සී.ස්‍යා.)] දූතා, මඤ්ජුකා පියභාණිනො.

600.

‘‘භාසන්තු මුදුකා වාචා, යා වාචා පටිනන්දිතා;
පඤ්චාලො ච විදෙහො ච [පඤ්චාලා ච විදෙහා ච (සී. පී.)], උභො එකා භවන්තු තෙ’’.

601.

‘‘කථං නු කෙවට්ට මහොසධෙන, සමාගමො ආසි තදිඞ්ඝ බ්‍රූහි;
කච්චි තෙ පටිනිජ්ඣත්තො, කච්චි තුට්ඨො මහොසධො’’.

602.

‘‘අනරියරූපො පුරිසො ජනින්ද, අසම්මොදකො ථද්ධො අසබ්භිරූපො;
යථා මූගො ච බධිරො ච, න කිඤ්චිත්ථං අභාසථ’’ [අභාසිත්ථ (ක.)].

603.

‘‘අද්ධා ඉදං මන්තපදං සුදුද්දසං, අත්ථො සුද්ධො නරවීරියෙන දිට්ඨො;
තථා හි කායො මම සම්පවෙධති, හිත්වා සයං කො පරහත්ථමෙස්සති’’.

604.

‘‘ඡන්නඤ්හි එකාව මතී සමෙති, යෙ පණ්ඩිතා උත්තමභූරිපත්තා;
යානං අයානං අථ වාපි ඨානං, මහොසධ ත්වම්පි මතිං කරොහි’’.

605.

‘‘ජානාසි ඛො රාජ මහානුභාවො, මහබ්බලො චූළනිබ්‍රහ්මදත්තො;
රාජා ච තං ඉච්ඡති මාරණත්ථං [කාරණත්ථං (සී. පී.)], මිගං යථා ඔකචරෙන ලුද්දො.

606.

‘‘යථාපි මච්ඡො බළිසං, වඞ්කං මංසෙන ඡාදිතං;
ආමගිද්ධො න ජානාති, මච්ඡො මරණමත්තනො.

607.

‘‘එවමෙව තුවං රාජ, චූළනෙය්‍යස්ස ධීතරං;
කාමගිද්ධො න ජානාසි, මච්ඡොව මරණමත්තනො.

608.

‘‘සචෙ ගච්ඡසි පඤ්චාලං, ඛිප්පමත්තං ජහිස්සති;

මිගං පන්ථානුබන්ධංව [පථානුපන්නංව (සී.ස්‍යා. පී.)], මහන්තං භයමෙස්සති’’.

609.

‘‘මයමෙව බාලම්හසෙ එළමූගා, යෙ උත්තමත්ථානි තයී ලපිම්හා;
කිමෙව ත්වං නඞ්ගලකොටිවඩ්ඪො, අත්ථානි ජානාසි යථාපි අන්‌ධො’’.

610.

‘‘ඉමං ගලෙ ගහෙත්වාන, නාසෙථ විජිතා මම;
යො මෙ රතනලාභස්ස, අන්තරායාය භාසති’’.

611.

‘‘තතො ච සො අපක්කම්ම, වෙදෙහස්ස උපන්තිකා;
අථ ආමන්තයී දූතං, මාධරං [මඨරං (සී.), මාධුරං (ස්‍යා.), මාථරං (පී.)] සුවපණ්ඩිතං.

612.

‘‘එහි සම්ම හරිතපක්ඛ [හරීපක්ඛ (සී. පී.)], වෙයාවච්චං කරොහි මෙ;
අත්ථි පඤ්චාලරාජස්ස, සාළිකා සයනපාලිකා.

613.

‘තං බන්ධනෙන [තං පත්ථරෙන (සී. පී.), තං සන්ථවෙන (ස්‍යා.)] පුච්ඡස්සු, සා හි සබ්බස්ස කොවිදා;
සා තෙසං සබ්බං ජානාති, රඤ්ඤො ච කොසියස්ස ච.

614.

‘‘‘ආමො’ති සො පටිස්සුත්වා, මාධරො සුවපණ්ඩිතො;
අගමාසි හරිතපක්ඛො [හරීපක්ඛො (සී. පී.)], සාළිකාය උපන්තිකං.

615.

‘‘තතො ච ඛො සො ගන්ත්වාන, මාධරො සුවපණ්ඩිතො;
අථාමන්තයි සුඝරං, සාළිකං මඤ්ජුභාණිකං.

616.

‘කච්චි තෙ සුඝරෙ ඛමනීයං, කච්චි වෙස්සෙ අනාමයං;
කච්චි තෙ මධුනා ලාජා, ලබ්භතෙ සුඝරෙ තුවං’ [තව (සී. පී.)].

617.

‘කුසලඤ්චෙව මෙ සම්ම, අථො සම්ම අනාමයං;

අථො මෙ මධුනා ලාජා, ලබ්භතෙ සුවපණ්ඩිත.

618.

‘කුතො නු සම්ම ආගම්ම, කස්ස වා පහිතො තුවං;
න ච මෙසි ඉතො පුබ්බෙ, දිට්ඨො වා යදි වා සුතො’’.

619.

‘‘අහොසිං සිවිරාජස්ස, පාසාදෙ සයනපාලකො;
තතො සො ධම්මිකො රාජා, බද්ධෙ මොචෙසි බන්ධනා’’.

620.

‘‘තස්ස මෙකා දුතියාසි, සාළිකා මඤ්ජුභාණිකා;
තං තත්ථ අවධී සෙනො, පෙක්ඛතො සුසරෙ මම’’.

621.

‘‘තස්සා කාමා හි සම්මත්තො, ආගතොස්මි තවන්තිකෙ;
සචෙ කරෙය්‍ය [කරෙය්‍යාසි (සී.), කරෙය්‍යු (ස්‍යා.), කරෙය්‍යාසි මෙ (පී.)] ඔකාසං, උභයොව වසාමසෙ’’.

622.

‘‘සුවොව සුවිං කාමෙය්‍ය, සාළිකො පන සාළිකං;
සුවස්ස සාළිකායෙව [සාළිකාය ච (සී. පී.)], සංවාසො හොති කීදිසො’’.

623.

‘‘යොයං කාමෙ [යං යං කාමී (සී. පී.)] කාමයති, අපි චණ්ඩාලිකාමපි;
සබ්බො හි සදිසො හොති, නත්ථි කාමෙ අසාදිසො’’.

624.

‘‘අත්ථි ජම්පාවතී [ජම්බාවතී (සී. ස්‍යා.), චම්පාවතී (ක.)] නාම, මාතා සිවිස්ස [සිබ්බිස්ස (සී. පී.)] රාජිනො;
සා භරියා වාසුදෙවස්ස, කණ්හස්ස මහෙසී පියා.

625.

‘‘රට්ඨවතී [රථවතී (සී. පී.), රතනවතී (ස්‍යා.)] කිම්පුරිසී, සාපි වච්ඡං අකාමයි;
මනුස්සො මිගියා සද්ධිං, නත්ථි කාමෙ අසාදිසො’’.

626.

‘‘හන්ද ඛ්වාහං ගමිස්සාමි, සාළිකෙ මඤ්ජුභාණිකෙ;
පච්චක්ඛානුපදඤ්හෙතං, අතිමඤ්ඤසි නූන මං’’.

627.

‘‘න සිරී තරමානස්ස, මාධර සුවපණ්ඩිත;
ඉධෙව තාව අච්ඡස්සු, යාව රාජාන දක්ඛසි [දක්ඛිසි (පී.)];
සොස්සි [සොස්සසි (සී.)] සද්දං මුදිඞ්ගානං, ආනුභාවඤ්ච රාජිනො’’.

628.

‘‘යො නු ඛ්වායං තිබ්බො සද්දො, තිරොජනපදෙ [තිරොජනපදං (පී. ක.)] සුතො;
ධීතා පඤ්චාලරාජස්ස, ඔසධී විය වණ්ණිනී;
තං දස්සති විදෙහානං, සො විවාහො භවිස්සති’’.

629.

‘‘එදිසො මා [නෙදිසො තෙ (සී.)] අමිත්තානං, විවාහො හොතු මාධර;
යථා පඤ්චාලරාජස්ස, වෙදෙහෙන භවිස්සති’’.

630.

‘‘ආනයිත්වාන වෙදෙහං, පඤ්චාලානං රථෙසභො;
තතො නං ඝාතයිස්සති, නස්ස සඛී භවිස්සති’’.

631.

‘‘හන්ද ඛො මං අනුජානාහි, රත්තියො සත්තමත්තියො;
යාවාහං සිවිරාජස්ස, ආරොචෙමි මහෙසිනො;
ලද්ධො ච මෙ ආවසථො, සාළිකාය උපන්තිකං’’ [උපන්තිකා (සී. ක.)].

632.

‘‘හන්ද ඛො තං අනුජානාමි, රත්තියො සත්තමත්තියො;
සචෙ ත්වං සත්තරත්තෙන, නාගච්ඡසි මමන්තිකෙ;
මඤ්ඤෙ ඔක්කන්තසත්තං [ඔක්කන්තසන්තං (ස්යා. පී. ක.)] මං, මතාය ආගමිස්සසි’’.

633.

‘‘තතො ච ඛො සො ගන්ත්වාන, මාධරො සුවපණ්ඩිතො;
මහොසධස්ස අක්ඛාසි, සාළිකාවචනං ඉදං’’.

634.

‘‘යස්සෙව ඝරෙ භුඤ්ජෙය්‍ය භොගං, තස්සෙව අත්ථං පුරිසො චරෙය්‍යා’’;
‘‘හන්දාහං ගච්ඡාමි පුරෙ ජනින්ද, පඤ්චාලරාජස්ස පුරං සුරම්මං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.

635.

‘‘නිවෙසනානි මාපෙත්වා, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො;
යදා තෙ පහිණෙය්‍යාමි, තදා එය්‍යාසි ඛත්තිය’’.

636.

‘‘තතො ච පායාසි පුරෙ මහොසධො, පඤ්චාලරාජස්ස පුරං සුරම්මං;
නිවෙසනානි මාපෙතුං, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො’’.

637.

‘‘නිවෙසනානි මාපෙත්වා, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො;
අථස්ස පාහිණී දූතං, [නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු] වෙදෙහං මිථිලග්ගහං [නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු];
එහි දානි මහාරාජ, මාපිතං තෙ නිවෙසනං’’.

638.

‘‘තතො ච රාජා පායාසි, සෙනාය චතුරඞ්ගියා [චතුරඞ්ගිනියා (ක.)];
අනන්තවාහනං දට්ඨුං, ඵීතං කපිලියං [කම්පිල්ලියං (සී. පී.)] පුරං’’.

639.

‘‘තතො ච ඛො සො ගන්ත්වාන, බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාහිණි;
‘ආගතොස්මි මහාරාජ, තව පාදානි වන්දිතුං.

640.

‘දදාහි දානි මෙ භරියං, නාරිං සබ්බඞ්ගසොභිනිං;
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්නං, දාසීගණපුරක්ඛතං’’’.

641.

‘‘ස්වාගතං තෙව [තෙ (සී.), තෙපි (ස්‍යා.), තෙන (පී.)] වෙදෙහ, අථො තෙ අදුරාගතං;
නක්ඛත්තංයෙව පරිපුච්ඡ, අහං කඤ්ඤං දදාමි තෙ;
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්නං, දාසීගණපුරක්ඛතං’’.

642.

‘‘තතො ච රාජා වෙදෙහො, නක්ඛත්තං පරිපුච්ඡථ [පරිපුච්ඡති (ස්‍යා. ක.)];
නක්ඛත්තං පරිපුච්ඡිත්වා, බ්‍රහ්මදත්තස්ස පාහිණි.

643.

‘‘දදාහි දානි මෙ භරියං, නාරිං සබ්බඞ්ගසොභිනිං;
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්නං, දාසීගණපුරක්ඛතං’’.

644.

‘‘දදාමි දානි තෙ භරියං, නාරිං සබ්බඞ්ගසොභිනිං;
සුවණ්ණෙන පටිච්ඡන්නං, දාසීගණපුරක්ඛතං’’.

645.

‘‘හත්ථී අස්සා රථා පත්තී, සෙනා තිට්ඨන්ති වම්මිතා [වම්මිකා (සයා. ක.)];
උක්කා පදිත්තා ඣායන්ති, කින්නු මඤ්ඤන්ති පණ්ඩිතා.

646.

‘‘හත්ථී අස්සා රථා පත්තී, සෙනා තිට්ඨන්ති වම්මිතා [වම්මිකා (සයා. ක.)];
උක්කා පදිත්තා ඣායන්ති, කිං නු කාහන්ති [කාහති (ක.)] පණ්ඩිත’’.

647.

‘‘රක්ඛති තං මහාරාජ, චූළනෙය්‍යො මහබ්බලො;
පදුට්ඨො බ්‍රහ්මදත්තෙන [පදුට්ඨො තෙ බ්‍රහ්මදත්තො (සී. සයා. පී.)], පාතො තං ඝාතයිස්සති’’.

648.

‘‘උබ්බෙධති මෙ හදයං, මුඛඤ්ච පරිසුස්සති;
නිබ්බුතිං නාධිගච්ඡාමි, අග්ගිදඩ්ඪොව ආතපෙ.

649.

‘‘කම්මාරානං යථා උක්කා, අන්තො ඣායති නො බහි;
එවම්පි හදයං මය්හං, අන්තො ඣායති නො බහි’’.

650.

‘‘පමත්තො මන්තනාතීතො, භින්නමන්තොසි ඛත්තිය;
ඉදානි ඛො තං තායන්තු, පණ්ඩිතා මන්තිනො ජනා.

651.

‘‘අකත්වාමච්චස්ස වචනං, අත්ථකාමහිතෙසිනො;
අත්තපීතිරතො රාජා, මිගො කූටෙව ඔහිතො.

652.

‘‘යථාපි මච්ඡො බළිසං, වඞ්කං මංසෙන ඡාදිතං;
ආමගිද්ධො න ජානාති, මච්ඡො මරණමත්තනො.

653.

‘‘එවමෙව තුවං රාජ, චූළනෙය්‍යස්ස ධීතරං;
කාමගිද්ධො න ජානාසි, මච්ඡොව මරණමත්තනො.

654.

‘‘සචෙ ගච්ඡසි පඤ්චාලං, ඛිප්පමත්තං ජහිස්සසි;
මිගං පන්ථානුබන්ධංව, මහන්තං භයමෙස්සති.

655.

‘‘අනරියරූපො පුරිසො ජනින්ද, අහීව උච්ඡඞ්ගගතො ඩසෙය්‍ය;
න තෙන මිත්තිං කයිරාථ ධීරො [පඤ්ඤො (පී.)], දුක්ඛො හවෙ කාපුරිසෙන [කාපුරිසෙහි (ක.)] සඞ්ගමො.

656.

‘‘යදෙව [යං ත්වෙව (සී. ස්‍යා. පී.)] ජඤ්ඤා පුරිසං [පුරිසො (ස්‍යා. ක.)] ජනින්ද, සීලවායං බහුස්සුතො;
තෙනෙව මිත්තිං කයිරාථ ධීරො, සුඛො හවෙ සප්පුරිසෙන සඞ්ගමො’’.

657.

‘‘බාලො තුවං එළමූගොසි රාජ, යො උත්තමත්ථානි මයී ලපිත්ථො;
කිමෙවහං නඞ්ගලකොටිවඩ්ඪො, අත්ථානි ජානාමි [ජානිස්සං (සී. ස්‍යා. පී.)] යථාපි අඤ්ඤෙ.

658.

‘‘ඉමං ගලෙ ගහෙත්වාන, නාසෙථ විජිතා මම;
යො මෙ රතනලාභස්ස, අන්තරායාය භාසති’’.

659.

‘‘මහොසධ අතීතෙන, නානුවිජ්ඣන්ති පණ්ඩිතා;
කිං මං අස්සංව සම්බන්ධං, පතොදෙනෙව විජ්ඣසි.

660.

‘‘සචෙ පස්සසි මොක්ඛං වා, ඛෙමං වා පන පස්සසි;
තෙනෙව මං අනුසාස, කිං අතීතෙන විජ්ඣසි’’.

661.

‘‘අතීතං මානුසං කම්මං, දුක්කරං දුරභිසම්භවං;
න තං සක්කොමි මොචෙතුං, ත්වං පජානස්සු [ත්වම්පි ජානස්සු (සී. පී.)] ඛත්තිය.

662.

‘‘සන්ති වෙහායසා [වෙහාසයා (සී. පී.)] නාගා, ඉද්ධිමන්තො යසස්සිනො;
තෙපි ආදාය ගච්ඡෙය්‍යුං, යස්ස හොන්ති තථාවිධා.

663.

‘‘සන්ති වෙහායසා අස්සා, ඉද්ධිමන්තො යසස්සිනො;
තෙපි ආදාය ගච්ඡෙය්‍යුං, යස්ස හොන්ති තථාවිධා.

664.

‘‘සන්ති වෙහායසා පක්ඛී, ඉද්ධිමන්තො යසස්සිනො;
තෙපි ආදාය ගච්ඡෙය්‍යුං, යස්ස හොන්ති තථාවිධා.

665.

‘‘සන්ති වෙහායසා යක්ඛා, ඉද්ධිමන්තො යසස්සිනො;
තෙපි ආදාය ගච්ඡෙය්‍යුං, යස්ස හොන්ති තථාවිධා.

666.

‘‘අතීතං මානුසං කම්මං, දුක්කරං දුරභිසම්භවං;
න තං සක්කොමි මොචෙතුං, අන්තලික්ඛෙන ඛත්තිය’’.

667.

‘‘අතීරදස්සී පුරිසො, මහන්තෙ උදකණ්ණවෙ;
යත්ථ සො ලභතෙ ගාධං [නාවං (ක.)], තත්ථ සො වින්දතෙ සුඛං.

668.

‘‘එවං අම්හඤ්ච රඤ්ඤො ච, ත්වං පතිට්ඨා මහොසධ;
ත්වං නොසි මන්තිනං සෙට්ඨො, අම්හෙ දුක්ඛා පමොචය’’.

669.

‘‘අතීතං මානුසං කම්මං, දුක්කරං දුරභිසම්භවං;
න තං සක්කොමි මොචෙතුං, ත්වං පජානස්සු සෙනක’’.

670.

‘‘සුණොහි මෙතං [එතං (සී. ක.)] වචනං, පස්ස සෙනං [පස්සසෙ’තං (සී. පී.)] මහබ්භයං;
සෙනකං දානි පුච්ඡාමි, කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි’’.

671.

‘‘අග්ගිං වා ද්වාරතො දෙම, ගණ්හාමසෙ විකන්තනං [විකත්තනං (සී. පී.)];
අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්වාන, ඛිප්පං හිස්සාම ජීවිතං;

මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො, චිරං දුක්ඛෙන මාරයි’’.

672.

‘‘සුණොහි මෙතං වචනං, පස්ස සෙනං මහබ්භයං;

පුක්කුසං දානි පුච්ඡාමි, කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි’’.

673.

‘‘විසං ඛාදිත්වා මියාම, ඛිප්පං හිස්සාම ජීවිතං;

මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො, චිරං දුක්ඛෙන මාරයි’’.

674.

‘‘සුණොහි මෙතං වචනං, පස්ස සෙනං මහබ්භයං;

කාමින්දං [කාවින්දං (සී. පී.)] දානි පුච්ඡාමි, කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි’’.

675.

‘‘රජ්ජුයා බජ්ඣ මියාම, පපාතා පපතාමසෙ [පපතෙමසෙ (සී. පී.)];

මා නො රාජා බ්‍රහ්මදත්තො, චිරං දුක්ඛෙන මාරයි’’.

676.

‘‘සුණොහි මෙතං වචනං, පස්ස සෙනං මහබ්භයං;

දෙවින්දං දානි පුච්ඡාමි, කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි’’.

677.

‘‘අග්ගිං වා ද්වාරතො දෙම, ගණ්හාමසෙ විකන්තනං;

අඤ්ඤමඤ්ඤං වධිත්වාන, ඛිප්පං හිස්සාම ජීවිතං;

න නො සක්කොති මොචෙතුං, සුඛෙනෙව මහොසධො’’.

678.

‘‘යථා කදලිනො සාරං, අන්වෙසං නාධිගච්ඡති;

එවං අන්වෙසමානා නං, පඤ්හං නජ්ඣගමාමසෙ.

679.

‘‘යථා සිම්බලිනො සාරං, අන්වෙසං නාධිගච්ඡති;

එවං අන්වෙසමානා නං, පඤ්හං නජ්ඣගමාමසෙ.

680.

‘‘අදෙසෙ වත නො වුට්ඨං, කුඤ්ජරානංවනොදකෙ;

සකාසෙ දුම්මනුස්සානං, බාලානං අවිජානතං.

681.

‘‘උබ්බෙධති මෙ හදයං, මුඛඤ්ච පරිසුස්සති;

නිබ්බුතිං නාධිගච්ඡාමි, අග්ගිදඩ්ඪොව ආතපෙ.

682.
‘‘කම්මාරානං යථා උක්කා, අන්තො ඣායති නො බහි;
එවම්පි හදයං මය්හං, අන්තො ඣායති නො බහි’’.

683.
‘‘තතො සො පණ්ඩිතො ධීරො, අත්ථදස්සී මහොසධො;
වෙදෙහං දුක්ඛිතං දිස්වා, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

684.
‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, රාහුග්ගහංව [රාහුගහිතංව (සී. ස්‍යා. පී.)] චන්දිමං.

685.
‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, රාහුග්ගහංව සූරියං.

686.
‘‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, පඞ්කෙ සන්නංව කුඤ්ජරං.

687.
‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, පෙළාබද්ධංව පන්නගං.

688.
[අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] ‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, පක්ඛිං බද්ධංව පඤ්ජරෙ [අයං ගාථා සී. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

689.
‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, මච්ඡෙ ජාලගතෙරිව.

690.
‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
අහං තං මොචයිස්සාමි, සයොග්ගබලවාහනං.

691.

‘මා ත්වං භායි මහාරාජ, මා ත්වං භායි රථෙසභ;
පඤ්චාලං වාහයිස්සාමි [බාහයිස්සාමි (ස්‍යා.), වාරයිස්සාමි (ක.)], කාකසෙනංව ලෙඩ්ඩුනා.

692.

‘අදු පඤ්ඤා කිමත්ථියා, අමච්චො වාපි තාදිසො;
යො තං සම්බාධපක්ඛන්දං [සම්බාධපක්ඛන්තං (සී. පී.)], දුක්ඛා න පරිමොචයෙ’’’.

693.

‘‘එථ මාණවා උට්ඨෙථ, මුඛං සොධෙථ සන්ධිනො;
වෙදෙහො සහමච්චෙහි, උමඞ්ගෙන [උම්මග්ගෙන (සී. පී.), උම්මඞ්ගෙ (ස්‍යා.) එවමුපරිපි] ගමිස්සති’’.

694.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, පණ්ඩිතස්සානුචාරිනො [පණ්ඩිතස්සානුසාරිනො (සී. ස්‍යා. පී.)];
උමඞ්ගද්වාරං විවරිංසු, යන්තයුත්තෙ ච අග්ගළෙ’’.

695.

‘‘පුරතො සෙනකො යාති, පච්ඡතො ච මහොසධො;
මජ්ඣෙ ච රාජා වෙදෙහො, අමච්චපරිවාරිතො’’.

696.

‘‘උමඞ්ගා නික්ඛමිත්වාන, වෙදෙහො නාවමාරුහි;
අභිරූළ්හඤ්ච තං ඤත්වා [අභිරුය්හඤ්ච ඤත්වාන (ස්‍යා. ක.)], අනුසාසි මහොසධො.

697.

‘අයං තෙ සසුරො දෙව, අයං සස්සු ජනාධිප;
යථා මාතු පටිපත්ති, එවං තෙ හොතු සස්සුයා.

698.

‘යථාපි නියකො භාතා, සඋදරියො එකමාතුකො;
එවං පඤ්චාලචන්දො තෙ, දයිතබ්බො රථෙසභ.

699.

‘අයං පඤ්චාලචන්දී තෙ, රාජපුත්තී අභිච්ඡිතා [අභිජ්ඣිතා (සී. ස්‍යා. පී.)];
කාමං කරොහි තෙ තාය, භරියා තෙ රථෙසභ’’’.

700.

‘‘ආරුය්හ නාවං තරමානො, කින්නු තීරම්හි තිට්ඨසි;
කිච්ඡා මුත්තාම්හ දුක්ඛතො, යාම දානි මහොසධ’’.

701.

‘‘නෙස ධම්මො මහාරාජ, යොහං සෙනාය නායකො;
සෙනඞ්ගං පරිහාපෙත්වා, අත්තානං පරිමොචයෙ.

702.

‘‘නිවෙසනම්හි තෙ දෙව, සෙනඞ්ගං පරිහාපිතං;
තං දින්නං බ්‍රහ්මදත්තෙන, ආනයිස්සං රථෙසභ’’.

703.

‘‘අප්පසෙනො මහාසෙනං, කථං විග්ගය්හ [නිග්ගය්හ (සී. ක.)] ඨස්සසි;
දුබ්බලො බලවන්තෙන, විහඤ්ඤිස්සසි පණ්ඩිත’’.

704.

‘‘අප්පසෙනොපි චෙ මන්තී, මහාසෙනං අමන්තිනං;
ජිනාති රාජා රාජානො, ආදිච්චොවුදයං තමං’’.

705.

‘‘සුසුඛං වත සංවාසො, පණ්ඩිතෙහීති සෙනක;
පක්ඛීව පඤ්ජරෙ බද්ධෙ, මච්ඡෙ ජාලගතෙරිව;
අමිත්තහත්ථත්තගතෙ [අමිත්තස්ස හත්ථගතෙ (ක.)], මොචයී නො මහොසධො’’.

706.

‘‘එවමෙතං [එවමෙව (සී.)] මහාරාජ, පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා;
පක්ඛීව පඤ්ජරෙ බද්ධෙ, මච්ඡෙ ජාලගතෙරිව;
අමිත්තහත්ථත්තගතෙ, මොචයී නො මහොසධො’’.

707.

‘‘රක්ඛිත්වා කසිණං රත්තිං, චූළනෙය්‍යො මහබ්බලො;
උදෙන්තං අරුණුග්ගස්මිං, උපකාරිං උපාගමි.

708.

‘‘ආරුය්හ පවරං නාගං, බලවන්තං සට්ඨිහායනං;
රාජා අවොච පඤ්චාලො, චූළනෙය්‍යො මහබ්බලො.

709.

‘‘සන්නද්ධො මණිවම්මෙන [මණිචම්මෙන (ස්‍යා.)], සරමාදාය පාණිනා;
පෙසියෙ අජ්ඣභාසිත්ථ, පුථුගුම්බෙ සමාගතෙ.

710.

‘‘හත්ථාරොහෙ අනීකට්ඨෙ, රථිකෙ පත්තිකාරකෙ;
උපාසනම්හි කතහත්ථෙ, වාලවෙධෙ සමාගතෙ’’.

711.

‘‘පෙසෙථ කුඤ්ජරෙ දන්තී, බලවන්තෙ සට්ඨිහායනෙ;
මද්දන්තු කුඤ්ජරා නගරං, වෙදෙහෙන සුමාපිතං.

712.

‘‘වච්ඡදන්තමුඛා සෙතා, තික්ඛග්ගා අට්ඨිවෙධිනො;
පණුන්නා ධනුවෙගෙන, සම්පතන්තුතරීතරා.

713.

‘‘මාණවා වම්මිනො සූරා, චිත්‍රදණ්ඩයුතාවුධා;
පක්ඛන්දිනො මහානාගා, හත්ථීනං හොන්තු සම්මුඛා.

714.

‘‘සත්තියො තෙලධොතායො, අච්චිමන්තා [අච්චිමන්තී (සී.)] පභස්සරා;
විජ්ජොතමානා තිට්ඨන්තු, සතරංසීව [සතරංසා විය (සී.)] තාරකා.

715.

‘‘ආවුධබලවන්තානං, ගුණිකායූරධාරිනං;
එතාදිසානං යොධානං, සඞ්ගාමෙ අපලායිනං;
වෙදෙහො කුතො මුච්චිස්සති, සචෙ පක්ඛීව කාහිති.

716.

‘‘තිංස මෙ පුරිසනාවුත්‍යො, සබ්බෙවෙකෙකනිච්චිතා;
යෙසං සමං න පස්සාමි, කෙවලං මහිමං චරං.

717.

‘‘නාගා ච කප්පිතා දන්තී, බලවන්තො සට්ඨිහායනා;
යෙසං ඛන්ධෙසු සොභන්ති, කුමාරා චාරුදස්සනා;

718.

‘‘පීතාලඞ්කාරා පීතවසනා, පීතුත්තරනිවාසනා;
නාගඛන්ධෙසු සොභන්ති, දෙවපුත්තාව නන්දනෙ.

719.

‘‘පාචීනවණ්ණා නෙත්තිංසා, තෙලධොතා පභස්සරා;
නිට්ඨිතා නරධීරෙහි [නරවීරෙහි (සී. ස්‍යා. පී.)], සමධාරා සුනිස්සිතා.

720.

‘‘වෙල්ලාලිනො වීතමලා, සික්කායසමයා දළ්හා;
ගහිතා බලවන්තෙහි, සුප්පහාරප්පහාරිහි.

721.

‘‘සුවණ්ණථරුසම්පන්නා, ලොහිතකච්ඡුපධාරිතා;
විවත්තමානා සොභන්ති, විජ්ජුවබ්භඝනන්තරෙ.

722.

‘‘පටාකා [පතාකා (සී. පී.), පථකා (ස්‍යා.)] වම්මිනො සූරා, අසිචම්මස්ස කොවිදා;
ධනුග්ගහා සික්ඛිතරා [ථරුග්ගහා සික්ඛිතාරො (සී. පී.)], නාගඛන්ධෙ නිපාතිනො [නාගඛන්ධාතිපාතිනො (සී. පී.)].

723.

‘‘එතාදිසෙහි පරික්ඛිත්තො, නත්ථි මොක්ඛො ඉතො තව;
පභාවං තෙ න පස්සාමි, යෙන ත්වං මිථිලං වජෙ’’.

724.

‘‘කිං නු සන්තරමානොව, නාගං පෙසෙසි කුඤ්ජරං;
පහට්ඨරූපො ආපතසි [ආගමසි (ස්‍යා.), ආතපසි (ක.)], සිද්ධත්ථොස්මීති [ලද්ධත්ථොස්මීති (සී. ස්‍යා. පී.)] මඤ්ඤසි.

725.

‘‘ඔහරෙතං ධනුං චාපං, ඛුරප්පං පටිසංහර;
ඔහරෙතං සුභං වම්මං, වෙළුරියමණිසන්ථතං’’ [වෙළුරියමණිසන්නිභං (ස්‍යා.)].

726.

‘‘පසන්නමුඛවණ්ණොසි, මිතපුබ්බඤ්ච භාසසි;
හොති ඛො මරණකාලෙ, එදිසී [තාදිසී (සී. පී.)] වණ්ණසම්පදා’’.

727.

‘‘මොඝං තෙ ගජ්ජිතං රාජ, භින්නමන්තොසි ඛත්තිය;
දුග්ගණ්හොසි [දුග්ගණ්හො හි (සී. ස්‍යා. පී.)] තයා රාජා, ඛළුඞ්කෙනෙව [ඛළුඞ්ගෙනෙව (ක.)] සින්ධවො.

728.

‘‘තිණ්ණො හියොයා රාජා ගඞ්ගං, සාමච්චො සපරිජ්ජනො;
හංසරාජං යථා ධඞ්කො, අනුජ්ජවං පතිස්සසි’’.

729.

‘‘සිඞ්ගාලා රත්තිභාගෙන, ඵුල්ලං දිස්වාන කිංසුකං;
මංසපෙසීති මඤ්ඤන්තා, පරිබ්‍යූළ්හා මිගාධමා.

730.

‘‘වීතිවත්තාසු රත්තීසු, උග්ගතස්මිං දිවාකරෙ [දිවාකරෙ (සී. ස්‍යා. පී.)];
කිංසුකං ඵුල්ලිතං දිස්වා, ආසච්ඡින්නා මිගාධමා.

731.

‘‘එවමෙව තුවං රාජ, වෙදෙහං පරිවාරිය [පරිවාරය (ස්‍යා. පී.), පරිවාරිතං (ක.)];
ආසච්ඡින්නො ගමිස්සසි, සිඞ්ගාලා කිංසුකං යථා’’.

732.

‘‘ඉමස්ස හත්ථෙ පාදෙ ච, කණ්ණනාසඤ්ච ඡින්දථ;
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං, වෙදෙහං පරිමොචයි.

733.

‘‘ඉමං මංසංව පාතබ්‍යං [මංසංච පාතබ්බං (සී. පී.), මංසඤ්ච පාතබ්‍යං (ක.)], සූලෙ කත්වා පචන්තු නං;
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං, වෙදෙහං පරිමොචයි.

734.

‘‘යථාපි ආසභං චම්මං, පථබ්‍යා විතනියාති;
සීහස්ස අථො බ්‍යග්ඝස්ස, හොති සඞ්කුසමාහතං.

735.

‘‘එවං තං විතනිත්වාන, වෙධයිස්සාමි සත්තියා;
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං, වෙදෙහං පරිමොචයි’’.

736.

‘‘සචෙ මෙ හත්ථෙ පාදෙ ච, කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡසි;
එවං පඤ්චාලචන්දස්ස, වෙදෙහො ඡෙදයිස්සති.

737.

‘‘සචෙ මෙ හත්ථෙ පාදෙ ච, කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡසි;

එවං පඤ්චාලචන්දියා, වෙදෙහො ඡෙදයිස්සති.

738.

‘‘සචෙ මෙ හත්ථෙ පාදෙ ච, කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡසි;

එවං නන්දාය දෙවියා, වෙදෙහො ඡෙදයිස්සති.

739.

‘‘සචෙ මෙ හත්ථෙ පාදෙ ච, කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙච්ඡසි;

එවං තෙ පුත්තදාරස්ස, වෙදෙහො ඡෙදයිස්සති.

740.

‘‘සචෙ මංසංච පාතබ්‍යං, සූලෙ කත්වා පචිස්සසි;

එවං පඤ්චාලචන්දස්ස, වෙදෙහො පාචයිස්සති.

741.

‘‘සචෙ මංසංච පාතබ්‍යං, සූලෙ කත්වා පචිස්සසි;

එවං පඤ්චාලචන්දියා, වෙදෙහො පාචයිස්සති.

742.

‘‘සචෙ මංසංච පාතබ්‍යං, සූලෙ කත්වා පචිස්සසි;

එවං නන්දාය දෙවියා, වෙදෙහො පාචයිස්සති.

743.

‘‘සචෙ මංසංච පාතබ්‍යං, සූලෙ කත්වා පචිස්සසි;

එවං තෙ පුත්තදාරස්ස, වෙදෙහො පාචයිස්සති.

744.

‘‘සචෙ මං විතනිත්වාන, වෙධයිස්සසි සත්තියා;

එවං පඤ්චාලචන්දස්ස, වෙදෙහො වෙධයිස්සති.

745.

‘‘සචෙ මං විතනිත්වාන, වෙධයිස්සසි සත්තියා;

එවං පඤ්චාලචන්දියා, වෙදෙහො වෙධයිස්සති.

746.

‘‘සචෙ මං විතනිත්වාන, වෙධයිස්සසි සත්තියා;

එවං නන්දාය දෙවියා, වෙදෙහො වෙධයිස්සති.

747.

‘‘සචෙ මං විතනිත්වාන, වෙධයිස්සසි සත්තියා;

එවං තෙ පුත්තදාරස්ස, වෙදෙහො වෙධයිස්සති;

එවං නො මන්තිතං රහො, වෙදෙහෙන මයා සහ.

748.

‘‘යථාපි පලසතං චම්මං, කොන්තිමන්තාසුනිට්ඨිතං [කොන්තිමන්තීසුනිට්ඨිතං (සී. පී.)];

උපෙති තනුතාණාය, සරානං පටිහන්තවෙ.

749.

‘‘සුඛාවහො දුක්ඛනුදො, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො;

මතිං තෙ පටිහඤ්ඤාමි, උසුං පලසතෙන වා’’.

750.

‘‘ඉඞ්ඝ පස්ස මහාරාජ, සුඤ්ඤං අන්තෙපුරං තව;

ඔරොධා ච කුමාරා ච, තව මාතා ච ඛත්තිය;

උමඞ්ගා නීහරිත්වාන, වෙදෙහස්සුපනාමිතා’’.

751.

‘‘ඉඞ්ඝ අන්තෙපුරං මය්හං, ගන්ත්වාන විචිනාථ නං;

යථා ඉමස්ස වචනං, සච්චං වා යදි වා මුසා’’.

752.

‘‘එවමෙතං මහාරාජ, යථා ආහ මහොසධො;

සුඤ්ඤං අන්තෙපුරං සබ්බං, කාකපට්ටනකං යථා’’.

753.

‘‘ඉතො ගතා මහාරාජ, නාරී සබ්බඞ්ගසොභනා;

කොසම්බඵලකසුස්සොණී [කොසුම්භඵලකසුස්සොණී (සී.ස්‍යා. පී.)], හංසගග්ගරභාණිනී.

754.

‘‘ඉතො නීතා මහාරාජ, නාරී සබ්බඞ්ගසොභනා;

කොසෙය්‍යවසනා සාමා, ජාතරූපසුමෙඛලා.

755.

‘‘සුරත්තපාදා කල්‍යාණී, සුවණ්ණමණිමෙඛලා;

පාරෙවතක්ඛී සුතනූ, බිම්බොට්ඨා තනුමජ්ඣිමා.

756.

‘‘සුජාතා භුජලට්ඨීව, වෙදීව [වෙල්ලීව (සී. පී.)] තනුමජ්ඣිමා;

දීඝස්සා කෙසා අසිතා, ඊසකග්ගපවෙල්ලිතා.

757.

‘‘සුජාතා මිගඡාපාව, හෙමන්තග්ගිසිඛාරිව;

නදීව ගිරිදුග්ගෙසු, සඤ්ජන්නා ඛුද්දවෙළුභි.

758.

‘‘නාගනාසූරු කල්‍යාණී, පරමා [පඨමා (සී. පී.)] තිම්බරුත්ථනී;
නාතිදීඝා නාතිරස්සා, නාලොමා නාතිලොමසා’’.

759.

‘‘නන්දාය නූන මරණෙන, නන්දසි සිරිවාහන;
අහඤ්ච නූන නන්දා ච, ගච්ඡාම යමසාධනං’’.

760.

‘‘දිබ්බං අධීයසෙ මායං, අකාසි චක්ඛුමොහනං;
යො මෙ අමිත්තං හත්ථගතං, වෙදෙහං පරිමොචයි’’.

761.

‘‘අධීයන්ති මහාරාජ [අධියන්ති වෙ මහාරාජ (ස්‍යා. ක.)], දිබ්බමායිධ පණ්ඩිතා;
තෙ මොචයන්ති අත්තානං, පණ්ඩිතා මන්තිනො ජනා.

762.

‘‘සන්ති මාණවපුත්තා මෙ, කුසලා සන්ධිඡෙදකා;
යෙසං කතෙන මග්ගෙන, වෙදෙහො මිථිලං ගතො’’.

763.

‘‘ඉඞ්ඝ පස්ස මහාරාජ, උමඞ්ගං සාධු මාපිතං;
හත්ථීනං අථ අස්සානං, රථානං අථ පත්තිනං;
ආලොකභූතං තිට්ඨන්තං, උමඞ්ගං සාධු මාපිතං’’ [නිට්ඨිතං (සී. ස්‍යා. පී.)].

764.

‘‘ලාභා වත විදෙහානං, යස්සිමෙදිසා පණ්ඩිතා;
ඝරෙ වසන්ති විජිතෙ, යථා ත්වංසි මහොසධ’’.

765.

‘‘වුත්තිඤ්ච පරිහාරඤ්ච, දිගුණං භත්තවෙතනං;
දදාමි විපුලෙ භොගෙ, භුඤ්ජ කාමෙ රමස්සු ච;
මා විදෙහං පච්චගමා, කිං විදෙහො කරිස්සති’’.

766.

‘‘යො චජෙථ මහාරාජ, භත්තාරං ධනකාරණා;
උභින්නං හොති ගාරය්හො, අත්තනො ච පරස්ස ච;

යාව ජීවෙය්‍ය වෙදෙහො, නාඤ්ඤස්ස පුරිසො සියා.

767.

‘‘යො චජෙථ මහාරාජ, භත්තාරං ධනකාරණා;
උභින්නං හොති ගාරය්හො, අත්තනො ච පරස්ස ච;
යාව තිට්ඨෙය්‍ය වෙදෙහො, නාඤ්ඤස්ස විජිතෙ වසෙ’’.

768.

‘‘දම්මි නික්ඛසහස්සං තෙ, ගාමාසීතිඤ්ච කාසිසු;
දාසිසතානි චත්තාරි, දම්මි භරියාසතඤ්ච තෙ;
සබ්බං සෙනඞ්ගමාදාය, සොත්ථිං ගච්ඡ මහොසධ.

769.

‘‘යාව දදන්තු හත්ථීනං, අස්සානං දිගුණං විධං;
තප්පෙන්තු අන්නපානෙන, රථිකෙ පත්තිකාරකෙ’’.

770.

‘‘හත්ථී අස්සෙ රථෙ පත්තී, ගච්ඡෙවාදාය පණ්ඩිත;
පස්සතු තං මහාරාජා, වෙදෙහො මිථිලං ගතං [මිථිලග්ගහං (ක.)].

771.

‘‘හත්ථී අස්සා රථා පත්තී, සෙනා පදිස්සතෙ මහා;
චතුරඞ්ගිනී භීසරූපා, කිං නු මඤ්ඤසි පණ්ඩිත’’ [මඤ්ඤන්ති පණ්ඩිතා (සී.ස්‍යා. පී.)].

772.

‘‘ආනන්දො තෙ මහාරාජ, උත්තමො පටිදිස්සති;
සබ්බං සෙනඞ්ගමාදාය, සොත්ථිං පත්තො මහොසධො’’.

773.

‘‘යථා පෙතං සුසානස්මිං, ඡඩ්ඩෙත්වා චතුරො ජනා;
එවං කපිලයෙ ත්‍යම්හ [කප්පිලියෙ ත්‍යම්හා (ස්‍යා.), කම්පිල්ලියෙ ත්‍යම්හා (සී.), කම්පිල්ලියරට්ඨෙ (පී.)], ඡඩ්ඩයිත්වා ඉධාගතා.

774.

‘‘අථ ත්වං කෙන වණ්ණෙන, කෙන වා පන හෙතුනා;
කෙන වා අත්ථජාතෙන, අත්තානං පරිමොචයි’’.

775.

‘‘අත්ථං අත්ථෙන වෙදෙහ, මන්තං මන්තෙන ඛත්තිය;
පරිවාරයිං [පරිවාරයිස්සං (සී. ස්‍යා.)] රාජානං, ජම්බුදීපංව සාගරො’’.

776.

‘‘දින්නං නික්ඛසහස්සං මෙ, ගාමාසීති ච කාසිසු;
දාසීසතානි චත්තාරි, දින්නං භරියාසතඤ්ච මෙ;
සබ්බං සෙනඞ්ගමාදාය, සොත්ථිනාම්හි ඉධාගතො’’.

777.

‘‘සුසුඛං වත සංවාසො, පණ්ඩිතෙහීති සෙනක;
පක්ඛීව පඤ්ජරෙ බද්ධෙ, මච්ඡෙ ජාලගතෙරිව;
අමිත්තහත්ථත්තගතෙ [අමිත්තස්ස හත්ථගතෙ (ක.)], මොචයී නො මහොසධො’’.

778.

‘‘එවමෙතං මහාරාජ, පණ්ඩිතා හි සුඛාවහා;
පක්ඛීව පඤ්ජරෙ බද්ධෙ, මච්ඡෙ ජාලගතෙරිව;
අමිත්තහත්ථත්තගතෙ, මොචයී නො මහොසධො’’.

779.

‘‘ආහඤ්ඤන්තු සබ්බවීණා, භෙරියො දින්දිමානි ච;
ධමෙන්තු මාගධා සඞ්ඛා, වග්ගූ නදන්තු දුන්දුභී’’.

780.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
බහුං අන්නඤ්ච පානඤ්ච, පණ්ඩිතස්සාභිහාරයුං.

781.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
බහුං අන්නඤ්ච පානඤ්ච, පණ්ඩිතස්සාභිහාරයුං.

782.

‘‘සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
බහුං අන්නඤ්ච පානඤ්ච, පණ්ඩිතස්සාභිහාරයුං.

783.

‘‘බහුජනො පසන්නොසි, දිස්වා පණ්ඩිතමාගතං;
පණ්ඩිතම්හි අනුප්පත්තෙ, චෙලුක්ඛෙපො අවත්තථා’’ති.

උමඞ්ගජාතකං [මහාඋම්මග්ගජාතකං(.පී .සී) , මහොසධජාතකං.සයා) §ක[(.
පඤ්චමං.

543. භූරිදත්තජාතකං (6)

784.

‘‘යං කිඤ්චි රතනං අත්ථි, ධතරට්ඨනිවෙසනෙ;

සබ්බානි තෙ උපයන්තු, ධීතරං දෙහි රාජිනො’’.

785.

‘‘න නො විවාහො නාගෙහි, කතපුබ්බො කුදාචනං;
තං විවාහං අසංයුත්තං, කථං අම්හෙ කරොමසෙ’’.

786.

‘‘ජීවිතං නූන තෙ චත්තං, රට්ඨං වා මනුජාධිප;
න හි නාගෙ කුපිතම්හි, චිරං ජීවන්ති තාදිසා.

787.

‘‘යො ත්වං දෙව මනුස්සොසි, ඉද්ධිමන්තං අනිද්ධිමා;
වරුණස්ස නියං පුත්තං, යාමුනං අතිමඤ්ඤසි’’.

788.

‘‘නාතිමඤ්ඤාමි රාජානං, ධතරට්ඨං යසස්සිනං;
ධතරට්ඨො හි නාගානං, බහූනමපි ඉස්සරො.

789.

‘‘අහි මහානුභාවොපි, න මෙ ධීතරමාරහො;
ඛත්තියො ච විදෙහානං, අභිජාතා සමුද්දජා’’.

790.

‘‘කම්බලස්සතරා උට්ඨෙන්තු, සබ්බෙ නාගෙ නිවෙදය;
බාරාණසිං පවජ්ජන්තු, මා ච කඤ්චි [කිඤ්චි (සී. පී. ක.)] විහෙඨයුං’’.

791.

‘‘නිවෙසනෙසු සොබ්භෙසු, රථියා චච්චරෙසු ච;
රුක්ඛග්ගෙසු ච ලම්බන්තු, විතතා තොරණෙසු ච.

792.

‘‘අහම්පි සබ්බසෙතෙන, මහතා සුමහං පුරං;
පරික්ඛිපිස්සං භොගෙහි, කාසීනං ජනයං භයං’’.

793.

තස්ස තං වචනං සුත්වා, උරගානෙකවණ්ණිනො;
බාරාණසිං පවජ්ජිංසු, න ච කඤ්චි විහෙඨයුං.

794.

නිවෙසනෙසු සොබ්භෙසු, රථියා චච්චරෙසු ච;
රුක්ඛග්ගෙසු ච ලම්බිංසු, විතතා තොරණෙසු ච.

795.

තෙසු දිස්වාන ලම්බන්තෙ, පුථූ කන්දිංසු නාරියො;
නාගෙ සොණ්ඩිකතෙ දිස්වා, පස්සසන්තෙ මුහුං මුහුං.

796.

බාරාණසී පබ්‍යධිතා, ආතුරා සමපජ්ජථ;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, ‘‘ධීතරං දෙහි රාජිනො’’.

797.

‘‘පුප්ඵාභිහාරස්ස වනස්ස මජ්ඣෙ, කො ලොහිතක්ඛො විතතන්තරංසො;
කා කම්බුකායූරධරා සුවත්ථා, තිට්ඨන්ති නාරියො දස වන්දමානා.

798.

‘‘කො ත්වං බ්‍රහාබාහු වනස්ස මජ්ඣෙ, විරොචසි ඝතසිත්තොව අග්ගි;
මහෙසක්ඛො අඤ්ඤතරොසි යක්ඛො, උදාහු නාගොසි මහානුභාවො’’.

799.

‘‘නාගොහමස්මි ඉද්ධිමා, තෙජස්සී [තෙජසී (සී.ස්‍යා. පී. ක.)] දුරතික්කමො;
ඩංසෙය්‍යං තෙජසා කුද්ධො, ඵීතං ජනපදං අපි.

800.

‘‘සමුද්දජා හි මෙ මාතා, ධතරට්ඨො ච මෙ පිතා;
සුදස්සනකනිට්ඨොස්මි, භූරිදත්තොති මං විදූ’’.

801.

‘‘යං ගම්භීරං සදාවට්ටං, රහදං භිස්මං පෙක්ඛසි;
එස දිබ්‍යො මමාවාසො, අනෙකසතපොරිසො.

802.

‘‘මයූරකොඤ්චාභිරුදං, නීලොදං වනමජ්ඣතො;
යමුනං පවිස මා භීතො, ඛෙමං වත්තවතං [වත්තවතිං (ස්‍යා. ක.)] සිවං’’.

803.

‘‘තත්ථ පත්තො සානුචරො, සහ පුත්තෙන බ්‍රාහ්මණ;
පූජිතො මය්හං කාමෙහි, සුඛං බ්‍රාහ්මණ වච්ඡසි’’.

804.

‘‘සමා සමන්තපරිතො, පහූතතගරා [බහුකා තග්ගරා (සී.ස්‍යා. පී.)] මහී;
ඉන්දගොපකසඤ්ඡන්නා, සොභති හරිතුත්තමා.

805.

‘‘රම්මානි වනචෙත්‍යානි, රම්මා හංසූපකූජිතා;
ඔපුප්ඵපද්මා තිට්ඨන්ති, පොක්ඛරඤ්ඤො [පොක්ඛරඤ්ඤා (ස්‍යා. පී.)] සුනිම්මිතා.

806.

‘‘අට්ඨංසා සුකතා ථම්භා, සබ්බෙ වෙළුරියාමයා;
සහස්සථම්භා පාසාදා, පූරා කඤ්ඤාහි ජොතරෙ.

807.

‘‘විමානං උපපන්නොසි, දිබ්‍යං පුඤ්ඤෙහි අත්තනො;
අසම්බාධං සිවං රම්මං, අච්චන්තසුඛසංහිතං.

808.

‘‘මඤ්ඤෙ සහස්සනෙත්තස්ස, විමානං නාභිකඞ්ඛසි;
ඉද්ධී හි ත්‍යායං විපුලා, සක්කස්සෙව ජුතීමතො’’.

809.

‘‘මනසාපි න පත්තබ්බො, ආනුභාවො ජුතීමතො;
පරිචාරයමානානං, සඉන්දානං [ඉන්දානං (ස්‍යා. ක.)] වසවත්තිනං’’.

810.

‘‘තං විමානං අභිජ්ඣාය, අමරානං සුඛෙසිනං;
උපොසථං උපවසන්තො, සෙමි වම්මිකමුද්ධනි’’.

811.

‘‘අහඤ්ච මිගමෙසානො, සපුත්තො පාවිසිං වනං;
තං මං මතං වා ජීවං වා, නාභිවෙදෙන්ති ඤාතකා.

812.

‘‘ආමන්තයෙ භූරිදත්තං, කාසිපුත්තං යසස්සිනං;
තයා නො සමනුඤ්ඤාතා, අපි පස්සෙමු ඤාතකෙ’’.

813.

‘‘එසො හි වත මෙ ඡන්දො, යං වසෙසි මමන්තිකෙ;
න හි එතාදිසා කාමා, සුලභා හොන්ති මානුසෙ.

814.

‘‘සචෙ ත්වං නිච්ඡසෙ වත්ථුං, මම කාමෙහි පූජිතො;
මයා ත්වං සමනුඤ්ඤාතො, සොත්ථිං පස්සාහි ඤාතකෙ’’.

815.

‘‘ධාරයිමං මණිං දිබ්‍යං, පසුං පුත්තෙ ච වින්දති;
අරොගො සුඛිතො හොති [හොහි (සයා.)], ගච්ඡෙවාදාය බ්‍රාහ්මණ’’.

816.

‘‘කුසලං පටිනන්දාමි, භූරිදත්ත වචො තව;
පබ්බජිස්සාමි ජිණ්ණොස්මි, න කාමෙ අභිපත්ථයෙ’’.

817.

‘‘බ්‍රහ්මචරියස්ස චෙ භඞ්ගො, හොති භොගෙහි කාරියං;
අවිකම්පමානො එය්‍යාසි, බහුං දස්සාමි තෙ ධනං’’.

818.

‘‘කුසලං පටිනන්දාමි, භූරිදත්ත වචො තව;
පුනපි ආගමිස්සාමි, සචෙ අත්ථො භවිස්සති’’.

819.

‘‘ඉදං වත්වා භූරිදත්තො, පෙසෙසි චතුරො ජනෙ;
එථ ගච්ඡථ උට්ඨෙථ, ඛිප්පං පාපෙථ බ්‍රාහ්මණං.

820.

තස්ස තං වචනං සුත්වා, උට්ඨාය චතුරො ජනා;
පෙසිතා භූරිදත්තෙන, ඛිප්පං පාපෙසු බ්‍රාහ්මණං.

821.

‘‘මණිං පග්ගය්හ මඞ්ගල්‍යං, සාධුවිත්තං [සාධුචිත්තං (පී.)] මනොරමං;
සෙලං බ්‍යඤ්ජනසම්පන්නං, කො ඉමං මණිමජ්ඣගා’’.

822.

‘‘ලොහිතක්ඛසහස්සාහි, සමන්තා පරිවාරිතං;
අජ්ජ කාලං පථං [පදං (සී. පී.)] ගච්ඡං, අජ්ඣගාහං මණිං ඉමං’’.

823.

‘‘සුපචිණ්ණො අයං සෙලො, අච්චිතො මහිතො [මානිතො (ක.)] සදා;
සුධාරිතො සුනික්ඛිත්තො, සබ්බත්ථමභිසාධයෙ.

824.

‘‘උපචාරවිපන්නස්ස, නික්ඛෙපෙ ධාරණාය වා;
අයං සෙලො විනාසාය, පරිචිණ්ණො අයොනිසො.

825.

‘‘න ඉමං අකුසලො [කුසලං (ක.)] දිබ්‍යං, මණිං ධාරෙතුමාරහො;
පටිපජ්ජ සතං නික්ඛං, දෙහිමං රතනං මම’’.

826.

‘‘න ච මය්හං මණී කෙය්‍යො, ගොහි [කෙහි (ක.)] වා රතනෙහි වා;
සෙලො බ්‍යඤ්ජනසම්පන්නො, නෙව කෙය්‍යො මණී මම’’.

827.

‘‘නො චෙ තයා මණී කෙය්‍යො, ගොහි [කෙහි (ක.)] වා රතනෙහි වා;
අථ කෙන මණී කෙය්‍යො, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

828.

‘‘යො මෙ සංසෙ මහානාගං, තෙජස්සිං දුරතික්කමං;
තස්ස දජ්ජං ඉමං සෙලං, ජලන්තමිව තෙජසා’’.

829.

‘‘කො නු බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන, සුපණ්ණො පතතං වරො;
නාගං ජිගීසමන්වෙසි, අන්වෙසං භක්ඛමත්තනො.

830.

‘‘නාහං දිජාධිපො හොමි, න දිට්ඨො ගරුළො මයා;
ආසීවිසෙන විත්තොති [විත්තොස්මි (සී. ක.)], වෙජ්ජො බ්‍රාහ්මණ මං විදූ’’.

831.

‘‘කිං නු තුය්හං බලං අත්ථි, කිං සිප්පං විජ්ජතෙ තව;
කිස්මිං වා ත්වං පරත්ථද්ධො, උරගං නාපචායසි’’.

832.

‘‘ආරඤ්ඤිකස්ස ඉසිනො, චිරරත්තං තපස්සිනො;
සුපණ්ණො කොසියස්සක්ඛා, විසවිජ්ජං අනුත්තරං.

833.

‘‘තං භාවිතත්තඤ්ඤතරං, සම්මන්තං පබ්බතන්තරෙ;
සක්කච්චං තං උපට්ඨාසිං, රත්තින්දිවමතන්දිතො.

834.

‘‘සො තදා පරිචිණ්ණො මෙ, වත්තවා බ්‍රහ්මචරියවා;
දිබ්බං පාතුකරී මන්තං, කාමසා භගවා මම.

835.

‘‘ත්‍යාහං මන්තෙ පරත්ථද්ධො, නාහං භායාමි භොගිනං;
ආචරියො විසඝාතානං, අලම්පානොති [ආලම්බානොති (සී. පී.), ආලම්බායනොති (స్యා.)] මං විදූ’’.

836.

‘‘ගණ්හාමසෙ මණිං තාත, සොමදත්ත විජානහි;
මා දණ්ඩෙන සිරිං පත්තං, කාමසා පජහිම්හසෙ’’.

837.

‘‘සකං නිවෙසනං පත්තං, යො තං බ්‍රාහ්මණ පූජයි;
එවං කල්‍යාණකාරිස්ස, කිං මොහා දුබ්භිමිච්ඡසි’’.

838.

‘‘සචෙ ත්වං [සචෙ හි (සී. පී. ක.)] ධනකාමොසි, භූරිදත්තො පදස්සති [භූරිදත්තං පදිස්සසි (ක.)];
තමෙව ගන්ත්වා යාචස්සු, බහුං දස්සති තෙ ධනං’’.

839.

‘‘හත්ථගතං පත්තගතං, නිකිණ්ණං ඛාදිතුං වරං;
මා නො සන්දිට්ඨිකො අත්ථො, සොමදත්ත උපච්චගා’’.

840.

‘‘පච්චති නිරයෙ ඝොරෙ, මහිස්සමපි විවරති [මහිස්සමව දීයති (සී. පී.), මහිමස්ස වින්ද්‍රීයති (ස්‍යා.)];
මිත්තදුබ්භී හිතච්චාගී, ජීවරෙවාපි සුස්සති [ජීවරෙ චාපි සුස්සරෙ (සී. පී.)].

841.

‘‘සචෙ ත්වං [සචෙ හි (සී. පී. ක.)] ධනකාමොසි, භූරිදත්තො පදස්සති;
මඤ්ඤෙ අත්තකතං වෙරං, නචිරං වෙදයිස්සසි’’.

842.

‘‘මහායඤ්ඤං යජිත්වාන, එවං සුජ්ඣන්ති බ්‍රාහ්මණා;
මහායඤ්ඤං යජිස්සාම, එවං මොක්ඛාම පාපකා’’.

843.

‘‘හන්ද දානි අපායාමි, නාහං අජ්ජ තයා සහ;
පදම්පෙකං [පදමෙකං (සյා. ක.)] න ගච්ඡෙය්‍යං, එවං කිබ්බිසකාරිනා’’.

844.

‘‘ඉදං වත්වාන පිතරං, සොමදත්තො බහුස්සුතො;
උජ්ඣාපෙත්වාන භූතානි, තම්හා ඨානා අපක්කමි.

845.

‘‘ගණ්හාහෙතං මහානාගං, ආහරෙතං මණිං මම;
ඉන්දගොපකවණ්ණාභො, යස්ස ලොහිතකො සිරො.

846.

‘‘කප්පාසපිචුරාසීව, එසො කායො පදිස්සති [කාය’ස්ස දිස්සති (සී. පී.)];
වම්මිකග්ගගතො සෙති, තං ත්වං ගණ්හාහි බ්‍රාහ්මණ’’.

847.

‘‘අථොසධෙහි දිබ්බෙහි, ජප්පං මන්තපදානි ච;
එවං තං අසක්ඛි සත්ථුං [සට්ඨුං (සී. පී.), යුට්ඨුං (සျා.), සුත්තුං (ක.)], කත්වා පරිත්තමත්තනො’’.

848.

‘‘මමං දිස්වාන ආයන්තං, සබ්බකාමසමිද්ධිනං;
ඉන්ද්‍රියානි අහට්ඨානි, සාවං [සාමං (සී. පී.)] ජාතං මුඛං තව.

849.

‘‘පද්මං යථා හත්ථගතං, පාණිනා පරිමද්දිතං;
සාවං ජාතං [යන්තං (ක.)] මුඛං තුය්හං, මමං දිස්වාන එදිසං.

850.

‘‘කච්චි නු තෙ නාභිසසි [තෙ නාභිසයි (සී.), තෙ නාභිස්සසි (සျා.)], කච්චි තෙ අත්ථි වෙදනා;
යෙන සාවං මුඛං තුය්හං, මමං දිස්වාන ආගතං’’.

851.

‘‘සුපිනං තාත අද්දක්ඛිං, ඉතො මාසං අධොගතං;
දක්ඛිණං විය මෙ බාහුං, ඡෙත්වා රුහිරමක්ඛිතං;
පුරිසො ආදාය පක්කාමි, මම රොදන්තියා සති.

852.

‘‘යතොහං [යතො තං (සී.)] සුපිනමද්දක්ඛිං, සුදස්සන විජානහි;
තතො දිවා වා රත්තිං වා, සුඛං මෙ නොපලබ්භති’’.

853.

‘‘යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු [පරිවාරිංසු (සී. පී.)], කඤ්ඤා රුචිරවිග්ගහා;
හෙමජාලපටිච්ඡන්නා, භූරිදත්තො න දිස්සති.

854.

‘‘යං පුබ්බෙ පරිවාරිංසු [පරිවාරිංසු (සී. පී.)], නෙත්තිංසවරධාරිනො;
කණිකාරාව සම්ඵුල්ලා, භූරිදත්තො න දිස්සති.

855.

‘‘හන්ද දානි ගමිස්සාම, භූරිදත්තනිවෙසනං;
ධම්මට්ඨං සීලසම්පන්නං, පස්සාම තව භාතරං’’.

856.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තිං, භූරිදත්තස්ස මාතරං;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, භූරිදත්තස්ස නාරියො.

857.

‘‘පුත්තං තෙයොා න ජානාම, ඉතො මාසං අධොගතං;
මතං වා යදි වා ජීවං, භූරිදත්තං යසස්සිනං’’.

858.

‘‘සකුණී හතපුත්තාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
චිරං දුක්ඛෙන ඣායිස්සං, භූරිදත්තං අපස්සතී [ඉමිස්සා ගාථායානන්තරෙ සී. පී. පොත්ථකෙසු – ‘‘සකුණී හතපුත්තාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං; තෙන තෙන පධාවිස්ස, පියපුත්තං අපස්සතී’’ති ඉති අයම්පි ගාථා ආගතා].

859.

‘‘කුරරී හතඡාපාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
චිරං දුක්ඛෙන ඣායිස්සං, භූරිදත්තං අපස්සතී.

860.

‘‘සා නූන චක්කවාකීව, පල්ලලස්මිං අනොදකෙ;
චිරං දුක්ඛෙන ඣායිස්සං, භූරිදත්තං අපස්සතී.

861.

‘‘කම්මාරානං යථා උක්කා, අන්තො ඣායති නො බහි;

එවං ඣායාමි සොකෙන, භූරිදත්තං අපස්සතී’’.

862.

‘‘සාලාව සම්පමථිතා [සම්පමද්දිතා (ස්‍යා. ක.)], මාලුතෙන පමද්දිතා;
සෙන්ති පුත්තා ච දාරා ච, භූරිදත්තනිවෙසනෙ’’.

863.

‘‘ඉදං සුත්වාන නිග්ඝොසං, භූරිදත්තනිවෙසනෙ;
අරිට්ඨො ච සුභොගො [සුභගො (සී. පී.)] ච, පධාවිංසු අනන්තරා [උපධාවිංසු අනන්තරා (සී. පී.)].

864.

‘‘අම්ම අස්සාස මා සොචි, එවංධම්මා හි පාණිනො;
චවන්ති උපපජ්ජන්ති, එසස්ස පරිණාමිතා’’.

865.

‘‘අහම්පි තාත ජානාමි, එවංධම්මා හි පාණිනො;
සොකෙන ච පරෙතස්මි, භූරිදත්තං අපස්සතී.

866.

‘‘අජ්ජ චෙ මෙ ඉමං රත්තිං, සුදස්සන විජානහි;
භූරිදත්තං අපස්සන්තී, මඤ්ඤෙ හිස්සාමි ජීවිතං’’.

867.

‘‘අම්ම අස්සාස මා සොචි, ආනයිස්සාම භාතරං;
දිසොදිසං ගමිස්සාම, භාතුපරියෙසනං චරං.

868.

‘‘පබ්බතෙ ගිරිදුග්ගෙසු, ගාමෙසු නිගමෙසු ච;
ඔරෙන සත්තරත්තස්ස [ඔරෙන දසරත්තස්ස (සී. පී.)], භාතරං පස්ස ආගතං’’.

869.

‘‘හත්ථා පමුත්තො උරගො, පාදෙ තෙ නිපතී භුසං;
කච්චි නු තං ඩංසී තාත [කච්චි තං නු ඩසී තාත (සී.), කච්චි නු ඩංසිතො තාත (ස්‍යා.), කච්චිතානුඩසී තාත (පී.)], මා භායි සුඛිතො භව’’.

870.

‘‘නෙව මය්හං අයං නාගො, අලං දුක්ඛාය කායචි;

යාවතත්ථි අභිග්ගාහො, මයා භියෙ‍ය්‍යා න විජ්ජති’’.

871.

‘‘කො නු බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන, දිත්තො [දත්තො (සී. ස්‍යා. පී.)] පරිසමාගතො;

අව්හායන්තු සුයුද්ධෙන, සුණන්තු පරිසා මම’’.

872.

‘‘ත්වං මං නාගෙන ආලම්ප, අහං මණ්ඩූකඡාපියා;

හොතු නො අබ්භුතං තත්ථ, ආසහස්සෙහි පඤ්චහි’’.

873.

‘‘අහඤ්හි වසුමා අඩ්ඪො, ත්වං දලිද්දොසි මාණව;

කො නු තෙ පාටිභොගත්ථි, උපජූතඤ්ච කිං සියා.

874.

‘‘උපජූතඤ්ච මෙ අස්ස, පාටිභොගො ච තාදිසො;

හොතු නො අබ්භුතං තත්ථ, ආසහස්සෙහි පඤ්චහි’’.

875.

‘‘සුණොහි මෙ මහාරාජ, වචනං භද්දමත්ථු තෙ;

පඤ්චන්නං මෙ සහස්සානං, පාටිභොගො හි කිත්තිම’’.

876.

‘‘පෙත්තිකං වා ඉණං හොති, යං වා හොති සයංකතං;

කිං ත්වං එවං බහුං මය්හං, ධනං යාචසි බ්‍රාහ්මණ’’.

877.

‘‘අලම්පානො හි නාගෙන, මමං අභිජිගීසති [අභිජිගිංසති (සී. ස්‍යා. පී.)];

අහං මණ්ඩූකඡාපියා, ඩංසයිස්සාමි බ්‍රාහ්මණං.

878.

‘‘තං ත්වං දට්ඨුං මහාරාජ, අජ්ජ රට්ඨාභිවඩ්ඪන;

ඛත්තසඞ්ඝපරිබ්‍යූළ්හො, නියාහි අභිදස්සනං’’ [අභිදස්සනං (සී. පී.)].

879.

‘‘නෙව තං අතිමඤ්ඤාමි, සිප්පවාදෙන මාණව;

අතිමත්තොසි සිප්පෙන, උරගං නාපචායසි’’.

880.

‘‘අහම්පි නාතිමඤ්ඤාමි, සිප්පවාදෙන බ්‍රාහ්මණ;
අවිසෙන ච නාගෙන, භුසං වඤ්චයසෙ ජනං.

881.

‘‘එවං චෙතං ජනො ජඤ්ඤා, යථා ජානාමි තං අහං;
න ත්වං ලභසි ආලම්ප, භුසමුට්ඨිං [ථුසමුට්ඨිං (සྱා.), සත්තුමුට්ඨිං (සී. පී.)] කුතො ධනං’’.

882.

‘‘ඛරාජිනො ජටී දුම්මී [රුම්මී (සී. සྱා. පී.)], දිත්තො පරිසමාගතො;
යො ත්වං එවං ගතං නාගං, අවිසො අතිමඤ්ඤසි.

883.

‘‘ආසජ්ජ ඛො නං ජඤ්ඤාසි, පුණ්ණං උග්ගස්ස තෙජසො;
මඤ්ඤෙ තං භස්මරාසිංව, ඛිප්පමෙසො කරිස්සති’’.

884.

‘‘සියා විසං සිලුත්තස්ස, දෙඩ්ඩුභස්ස සිලාභුනො;
නෙව ලොහිතසීසස්ස, විසං නාගස්ස විජ්ජති’’.

885.

‘‘සුතමෙතං අරහතං, සඤ්ඤතානං තපස්සිනං;
ඉධ දානානි දත්වාන, සග්ගං ගච්ඡන්ති දායකා;
ජීවන්තො දෙහි දානානි, යදි තෙ අත්ථි දාතවෙ.

886.

‘‘අයං නාගො මහිද්ධිකො, තෙජස්සී දුරතික්කමො;
තෙන තං ඩංසයිස්සාමි, සො තං භස්මං කරිස්සති’’.

887.

‘‘මයාපෙතං සුතං සම්ම, සඤ්ඤතානං තපස්සිනං;
ඉධ දානානි දත්වාන, සග්ගං ගච්ඡන්ති දායකා;
ත්වමෙව දෙහි ජීවන්තො, යදි තෙ අත්ථි දාතවෙ.

888.

‘‘අයං අජමුඛී [අච්චිමුඛී (සී. සྱා. පී.)] නාම, පුණ්ණා උග්ගස්ස තෙජසො;
තාය තං ඩංසයිස්සාමි, සා තං භස්මං කරිස්සති’’.

889.

‘‘යා ධීතා ධතරට්ඨස්ස, වෙමාතා භගිනී මම;

සා තං ඩංසත්වජමුඛිං [සා දිස්සතු අච්චිමුඛිං (සී. පී.)], පුණ්ණා උග්ගස්ස තෙජසො''.

890.

''ජමායං වෙ නිසීදිස්සං, බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි;
තිණලතානි ඔසධ්‍යො, උස්සුස්සෙය්‍යුං අසංසයං.

891.

''උද්ධං වෙ පාතයිස්සාමි, බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි;
සත්ත වස්සානියං දෙවො, න වස්සෙ න හිමං පතෙ.

892.

''උදකෙ වෙ නිසීදිස්සං, බ්‍රහ්මදත්ත විජානහි;
යාවන්තොදකජා [යාවතා ඔදකා (සී.), යාවතා උදකජා (පී.)] පාණා, මරෙය්‍යුං මච්ඡකච්ඡපා''.

893.

''ලොකාය්‍යං සජන්තං උදකං, පයාගස්මිං පතිට්ඨිතං;
කොමං අජ්ඣොහරී භූතො, ඔගාළ්හං යමුනං නදිං''.

894.

''යදෙස ලොකාධිපතී යසස්සී, බාරාණසිං පක්‍රිය [පකිරපරී (සී. පී.), පකිරහරී (ස්‍යා.)] සමන්තතො;
තස්සාහ පුත්තො උරගූසභස්ස, සුභොගොති මං බ්‍රාහ්මණ වෙදයන්ති''.

895.

''සචෙ හි පුත්තො උරගූසභස්ස, කාසිස්ස [කංසස්ස (සී. පී.)] රඤ්ඤො අමරාධිපස්ස;
මහෙසක්ඛො අඤ්ඤතරො පිතා තෙ, මච්චෙසු මාතා පන තෙ අතුල්‍යා;
න තාදිසො අරහති බ්‍රාහ්මණස්ස, දාසම්පි ඔහාරිතුං [ඔහාතුං (සී. පී.)] මහානුභාවො''.

896.

''රුක්ඛං නිස්සාය විජ්ඣිත්වො, එණෙය්‍යං පාතුමාගතං;
සො විද්ධො දූරමචරි [දූර'මසරා (සී. පී.)], සරවෙගෙන සීඝවා [සෙඛවා (සී. පී.), පෙක්ඛවා (ස්‍යා. ක.)].

897.

''තං ත්වං පතිතමද්දක්ඛි, අරඤ්ඤස්මිං බ්‍රහාවනෙ;

සමං සකාජමාදාය, සායං නිග්‍රොධුපාගමි.

898.

‘‘සුකසාළිකසඞ්ඝුට්ඨං, පිඞ්ගලං [පිඞ්ගියං (සී. ස්‍යා. පී.)] සන්ථතායුතං;

කොකිලාභිරුදං රම්මං, ධුවං හරිතසද්දලං.

899.

‘‘තත්ථ තෙ සො පාතුරහු, ඉද්ධියා යසසා ජලං;

මහානුභාවො භාතා මෙ, කඤ්ඤාහි පරිවාරිතො.

900.

‘‘සො තෙන පරිචිණ්ණො ත්වං, සබ්බකාමෙහි තප්පිතො;

අදුට්ඨස්ස තුවං දුබ්භි, තං තෙ වෙරං ඉධාගතං.

901.

‘‘ඛිප්පං ගීවං පසාරෙහි, න තෙ දස්සාමි ජීවිතං;

භාතු පරිසරං වෙරං, ඡෙදයිස්සාමි තෙ සිරං’’.

902.

‘‘අජ්ඣායකො යාචයොගී, ආහුතග්ගි ච බ්‍රාහ්මණො;

එතෙහි තීහි ඨානෙහි, අවජ්ඣො හොති [භවති (සී. ස්‍යා. පී.)] බ්‍රාහ්මණො’’.

903.

‘‘යං පූරං ධතරට්ඨස්ස, ඔගාළ්හං යමුනං නදිං;

ජොතතෙ සබ්බසොවණ්ණං, ගිරිමාහච්ච යාමුනං.

904.

‘‘තත්ථ තෙ පුරිසබ්‍යග්ඝා, සොදරියා මම භාතරො;

යථා තෙ තත්ථ වක්ඛන්ති, තථා හෙස්සසි බ්‍රාහ්මණ’’.

905.

‘‘අනිත්තරා ඉත්තරසම්පයුත්තා, යඤ්ඤා ච වෙදා ච සුභොගලොකෙ;

තදග්ගරය්හඤ්හි විනින්දමානො, ජහාති විත්තඤ්ච සතඤ්ච ධම්මං.

906.

‘‘අජ්ඣෙනමරියා පථවිං ජනින්දා, වෙස්සා කසිං පාරිචරියඤ්ච සුද්දා;

උපාගු පච්චෙකං යථාපදෙසං, කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු’’.

907.

‘‘ධාතා විධාතා වරුණො කුවෙරො, සොමො යමො චන්දිමා වායු සූරියො;
එතෙපි යඤ්ඤං පුථුසො යජිත්වා, අජ්ඣායකානං අථො සබ්බකාමෙ.

908.

‘‘විකාසිතා චාපසතානි පඤ්ච, යො අජ්ජුනො බලවා භීමසෙනො;
සහස්සබාහු අසමො පථබ්‍යා, සොපි තදා මාදහි ජාතවෙදං’’.

909.

‘‘යො බ්‍රාහ්මණෙ භොජයි දීඝරත්තං, අන්නෙන පානෙන යථානුභාවං;
පසන්නචිත්තො අනුමොදමානො, සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි’’.

910.

‘‘මහාසනං දෙවමනොමවණ්ණං, යො සප්පිනා අසක්ඛි භොජෙතුමග්ගිං [ජෙතුමග්ගිං (සී. පී.)];
ස යඤ්ඤතන්තං වරතො යජිත්වා, දිබ්බං ගතිං මුචලින්දජ්ඣගච්ඡි’’.

911.

‘‘මහානුභාවො වස්සසහස්සජීවී, යො පබ්බජී දස්සනෙය්‍යො උළාරො;
හිත්වා අපරියන්තරට්ඨං [රථං (සී. පී.)] සසෙනං, රාජා දුදීපොපි ජගාම [දුදීපොපජ්ඣගාමි (ස්‍යා.)] සග්ගං’’.

912.

‘‘යො සාගරන්තං සාගරො විජිත්වා, යූපං සුභං සොණ්ණමයං [සොවණ්ණමයං (ස්‍යා. ක.)] උළාරං;
උස්සෙසි වෙස්සානරමාදහානො, සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි.

913.

‘‘යස්සානුභාවෙන සුභොග ගඞ්ගා, පවත්තථ [පවත්තති (ස්‍යා. ක.)] දධිසන්නිසින්නං [දධිසන්න (සී. පී.)] සමුද්දං;
සලොමපාදො පරිචරියමග්ගිං, අඞ්ගො සහස්සක්ඛපුරජ්ඣගච්ඡි’’.

914.

‘‘මහිද්ධිකො දෙවවරො යසස්සී, සෙනාපති තිදිවෙ වාසවස්ස;
සො සොමයාගෙන මලං විහන්ත්වා, සුභොග දෙවඤ්ඤතරො අහොසි’’.

915.

‘‘අකාරයි ලොකමිමං පරඤ්ච, භාගීරථිං හිමවන්තඤ්ච ගිජ්ඣං [ගිජ්ඣං (සයා. ක.), විඤ්ඣං (?)];

යො ඉද්ධිමා දෙවවරො යසස්සී, සොපි තදා ආදහි ජාතවෙදං.

916.

‘‘මාලාගිරී හිමවා යො ච ගිජ්ඣො [විජ්ඣො (ක.), විජ්ඣා (සයා.)], සුදස්සනො නිසභො කුවෙරු [කාකනෙරු (සී. පී.), කාකවෙරු (සයා.)];

එතෙ ච අඤ්ඤෙ ච නගා මහන්තා, චිත්‍යා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු’’.

917.

‘‘අජ්ඣායකං මන්තගුණූපපන්නං, තපස්සිනං යාචයොගොතිධාහු [තිවාහ (සී. පී.), ති වාහු (ක.)];

තීරෙ සමුද්දස්සුදකං සජන්තං [සිඤ්චන්තං (ක.)], සාගරොජ්ඣොහරි තෙනපෙයො‍ා.

918.

‘‘ආයාගවත්ථූනි පුථූ පථබ්‍යා, සංවිජ්ජන්ති බ්‍රාහ්මණා වාසවස්ස;

පුරිමං දිසං පච්ඡිමං දක්ඛිණුත්තරං, සංවිජ්ජමානා ජනයන්ති වෙදං’’.

919.

‘‘කලී හි ධීරාන කටං මගානං, භවන්ති වෙදජ්ඣගතානරිට්ඨ;

මරීචිධම්මං අසමෙක්ඛිතත්තා, මායාගුණා නාතිවහන්ති පඤ්ඤං.

920.

‘‘වෙදා න තාණාය භවන්ති දස්ස, මිත්තද්දුනො භූනහුනො නරස්ස;

න තායතෙ පරිචිණ්ණො ච අග්ගි, දොසන්තරං මච්චමනරියකම්මං.

921.

‘‘සබ්බඤ්ච මච්චා සධනං සභොගං [සධනා සභොගා (සී. සයා. පී. ක.)], ආදීපිතං දාරු තිණෙන මිස්සං;

දහං න තප්පෙ [න තප්පෙ අග්ගි (ක.)] අසමත්ථතෙජො, කො තං සුභික්ඛං ද්විරසඤ්ඤු කයිරා [දිරසඤ්ඤ කුරියා (සී.), දිරසඤ්ඤු කුරියා (පී.)].

922.

‘‘යථාපි ඛීරං විපරිණාමධම්මං, දධි භවිත්වා නවනීතම්පි හොති;

එවම්පි අග්ගි විපරිණාමධම්මො, තෙජො සමොරොහතී යොගයුත්තො.

923.

‘‘න දිස්සතී අග්ගිමනුප්පවිට්ඨො, සුක්ඛෙසු කට්ඨෙසු නවෙසු චාපි;
නාමත්ථමානො [නාමන්ථමානො (සී. පී.)] අරණීනරෙන, නාකම්මුනා ජායති ජාතවෙදො.

924.

‘‘සචෙ හි අග්ගි අන්තරතො වසෙය්‍ය, සුක්ඛෙසු කට්ඨෙසු නවෙසු චාපි;
සබ්බානි සුස්සෙය්‍යු වනානි ලොකෙ, සුක්ඛානි කට්ඨානි ච පජ්ජලෙය්‍යුං.

925.

‘‘කරොති චෙ දාරුතිණෙන පුඤ්ඤං, භොජං නරො ධූමසිඛිං පතාපවං;
අඞ්ගාරිකා ලොණකරා ච සූදා, සරීරදාහාපි කරෙය්‍යු පුඤ්ඤං.

926.

‘‘අථ චෙ හි එතෙ න කරොන්ති පුඤ්ඤං, අජ්ඣෙනමග්ගිං ඉධ තප්පයිත්වා;
න කොචි ලොකස්මිං කරොති පුඤ්ඤං, භොජං නරො ධූමසිඛිං පතාපවං.

927.

‘‘කථඤ්හි ලොකාපචිතො සමානො, අමනුඤ්ඤගන්ධං බහූනං අකන්තං;
යදෙව මච්චා පරිවජ්ජයන්ති, තදප්පසත්ථං ද්විරසඤ්ඤු භුඤ්ජෙ.

928.

‘‘සිඛිම්පි දෙවෙසු වදන්ති හෙකෙ, ආපං මිලක්ඛූ [මිලක්ඛා (සී. පී.)] පන දෙවමාහු;
සබ්බෙව එතෙ විතථං භණන්ති [ගණ්හන්ති (ක.)], අග්ගී න දෙවඤ්ඤතරො න චාපො.

929.

‘‘අනින්ද්‍රියබද්ධමසඤ්ඤකායං [නිරින්ද්‍රියං අන්තං අසඤ්ඤකායං (සී. පී.), අනිද්‍රියං සන්තමසඤ්ඤකායං (ස්‍යා.)], වෙස්සානරං කම්මකරං පජානං;
පරිචරිය මග්ගිං සුගතිං කථං වජෙ, පාපානි කම්මානි පකුබ්බමානො [පකූබ්බමානො (ස්‍යා. ක.)].

930.

පටුන

‘‘සබ්බාභිභූ තාහුධ ජීවිකත්ථා, අග්ගිස්ස බ්‍රහ්මා පරිචාරකොති;
සබ්බානුභාවී ච වසී කිමත්ථං, අනිම්මිතො නිම්මිතං වන්දිතස්ස.

931.

‘‘හස්සං අනිජ්ඣානඛමං අතච්ඡං, සක්කාරහෙතු පකිරිංසු පුබ්බෙ;
තෙ ලාභසක්කාරෙ අපාතුභොන්තෙ, සන්ධාපිතා [සන්ථම්භිතා (සී. පී.), සන්ධාභිතා (ස්‍යා.), සන්තාපිතා (ක.)] ජන්තුභි සන්තිධම්මං.

932.

‘‘අජ්ඣෙනමරියා පථවිං ජනින්දා, වෙස්සා කසිං පාරිචරියඤ්ච සුද්දා;
උපාගු පච්චෙකං යථාපදෙසං, කතාහු එතෙ වසිනාති ආහු.

933.

‘‘එතඤ්ච සච්චං වචනං භවෙය්‍ය, යථා ඉදං භාසිතං බ්‍රාහ්මණෙහි;
නාඛත්තියො ජාතු ලභෙථ රජ්ජං, නාබ්‍රාහ්මණො මන්තපදානි සික්ඛෙ;
නාඤ්ඤත්‍ර වෙස්සෙහි කසිං කරෙය්‍ය, සුද්දො න මුච්චෙ පරපෙසනාය [පරපෙස්සිතාය (සී. පී.)].

934.

‘‘යස්මා ච එතං වචනං අභූතං, මුසාවිමෙ ඔදරියා භණන්ති;
තදප්පපඤ්ඤා අභිසද්දහන්ති, පස්සන්ති තං පණ්ඩිතා අත්තනාව.

935.

‘‘ඛත්‍යා හි වෙස්සානං [ඛත්තා න වෙස්සා න (සී. පී.)] බලිං හරන්ති, ආදාය සත්ථානි චරන්ති බ්‍රාහ්මණා;
තං තාදිසං සඞ්ඛුභිතං පභින්නං, කස්මා බ්‍රහ්මා නුජ්ජු කරොති ලොකං.

936.

‘‘සචෙ හි සො ඉස්සරො සබ්බලොකෙ, බ්‍රහ්මා බහූභූතපතී [බ්‍රහ්මපහූ භූතපතී (ස්‍යා.)] පජානං;
කිං සබ්බලොකං විදහී අලක්ඛිං, කිං සබ්බලොකං න සුඛිං අකාසි.

937.

‘‘සචෙ හි සො ඉස්සරො සබ්බලොකෙ, බ්‍රහ්මා බහූභූතපතී පජානං;
මායා මුසාවජ්ජමදෙන [මුසාවඤ්චනපදෙන (ක.)] චාපි, ලොකං අධම්මෙන කිමත්ථමකාරි [කිමත්ථ’කාසි (සී. පී.), කිමත්ථකාරී (ස්‍යා.)].

938.

‘‘සචෙ හි සො ඉස්සරො සබ්බලොකෙ, බ්‍රහ්මා බහූභූතපතී පජානං;
අධම්මිකො භූතපතී අරිට්ඨ, ධම්මෙ සති යො විදහී අධම්මං.

939.

‘‘කීටා පටඞ්ගා උරගා ච භෙකා [හිඞ්ගා (ස්‍යා.)], හන්ත්වා කිමී සුජ්ඣති මක්ඛිකා ච;
එතෙපි ධම්මා අනරියරූපා, කම්බොජකානං විතථා බහූනං.

940.

‘‘සචෙ හි සො සුජ්ඣති යො හනාති, හතොපි සො සග්ගමුපෙති ඨානං;
භොවාදි භොවාදින මාරයෙය්‍යුං [මාරභෙය්‍යුං (ක.)], යෙ චාපි තෙසං අභිසද්දහෙය්‍යුං.

941.

‘‘නෙව මිගා න පසූ නොපි ගාවො, ආයාචන්ති අත්තවධාය කෙචි;
විප්ඵන්දමානෙ ඉධ ජීවිකත්ථා, යඤ්ඤෙසු පාණෙ පසුමාරභන්ති [මාභරන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)].

942.

‘‘යූපුස්සනෙ [යූපස්ස තෙ (සී.), යූපස්ස නෙ (පී.)] පසුබන්ධෙ ච බාලා, චිත්තෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයන්ති;
අයං තෙ යූපො කාමදුහො පරත්ථ, භවිස්සති සස්සතො සම්පරායෙ.

943.

‘‘සචෙ ච යූපෙ මණිසඞ්ඛමුත්තං, ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං;
සුක්ඛෙසු කට්ඨෙසු නවෙසු චාපි, සචෙ දුහෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ;
තෙවිජ්ජසඞ්ඝාව පුථූ යජෙය්‍යුං, අබ්‍රාහ්මණං [න බ්‍රාහ්මණා (සී. ස්‍යා.)] කඤ්චි න යාජයෙය්‍යුං.

944.

‘‘කුතො ච යූපෙ මණිසඞ්ඛමුත්තං, ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං;
සුක්ඛෙසු කට්ඨෙසු නවෙසු චාපි, කුතො දුහෙ තිදිවෙ සබ්බකාමෙ.

945.

‘‘සඨා ච ලුද්දා ච පලුද්ධබාලා [උපලද්ධබාලා (සී. පී.)], චිත්තෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයන්ති;
ආදාය අග්ගිං මම දෙහි විත්තං, තතො සුඛී හොහිසි සබ්බකාමෙ.

946.

‘‘තමග්ගිහුත්තං සරණං පවිස්ස, චිත්තෙහි වණ්ණෙහි මුඛං නයන්ති;

ඔරොපයිත්වා කෙසමස්සුං නඛඤ්ච, වෙදෙහි විත්තං අතිගාළ්හයන්ති [අතිගාළයන්ති (සී. පී.)].

947.

‘‘කාකා උලූකංව රහො ලභිත්වා, එකං සමානං බහුකා සමෙච්ච;
අන්නානි භුත්වා කුහකා කුහිත්වා, මුණ්ඩං කරිත්වා යඤ්ඤපථොස්සජන්ති.

948.

‘‘එවඤ්හි සො වඤ්චිතො බ්‍රාහ්මණෙහි, එකො සමානො බහුකා [බහුහී (සී.)] සමෙච්ච;
තෙ යොගයොගෙන විලුම්පමානා, දිට්ඨං අදිට්ඨෙන ධනං හරන්ති.

949.

‘‘අකාසියා රාජූහිවානුසිට්ඨා, තදස්ස ආදාය ධනං හරන්ති;
තෙ තාදිසා චොරසමා අසන්තා, වජ්ඣා න හඤ්ඤන්ති අරිට්ඨ ලොකෙ.

950.

‘‘ඉන්දස්ස බාහාරසි දක්ඛිණාති, යඤ්ඤෙසු ඡින්දන්ති පලාසයට්ඨිං;
තං චෙපි සච්චං මඝවා ඡින්නබාහු, කෙනස්ස ඉන්දො අසුරෙ ජිනාති.

951.

‘‘තඤ්චෙව තුච්ඡං මඝවා සමඞ්ගී, හන්තා අවජ්ඣො පරමො ස දෙවො [සුදෙවො (ස්‍යා. ක.)];
මන්තා ඉමෙ බ්‍රාහ්මණා තුච්ඡරූපා, සන්දිට්ඨිකා වඤ්චනා එස ලොකෙ.

952.

‘‘මාලාගිරි හිමවා යො ච ගිජ්ඣො, සුදස්සනො නිසභො කුවෙරු;
එතෙ ච අඤ්ඤෙ ච නගා මහන්තා, චිත්‍යා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.

953.

‘‘යථාපකාරානි හි ඉට්ඨකානි, චිත්‍යා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු;
න පබ්බතා හොන්ති තථාපකාරා, අඤ්ඤා දිසා අචලා තිට්ඨසෙලා.

954.

‘‘න ඉට්ඨකා හොන්ති සිලා චිරෙන [චිරෙනපි (සී. පී.)], න තත්ථ සඤ්ජායති අයො න ලොහං;
යඤ්ඤඤ්ච එතං පරිවණ්ණයන්තා, චිත්‍යා කතා යඤ්ඤකරෙහි මාහු.

955.

‘‘අජ්ඣායකං මන්තගුණූපපන්නං, තපස්සිනං යාචයොගොතිධාහු;
තීරෙ සමුද්දස්සුදකං සජන්තං, තං සාගරොජ්ඣොහරි තෙනපෙය්‍යො.

956.

‘‘පරොසහස්සම්පි සමන්තවෙදෙ, මන්තූපපන්නෙ නදියො වහන්ති;
න තෙන බ්‍යාපන්නරසූදකා න, කස්මා සමුද්දො අතුලො අපෙය්‍යො.

957.

‘‘යෙ කෙචි කූපා ඉධ ජීවලොකෙ, ලොණූදකා කූපඛණෙහි ඛාතා;
න බ්‍රාහ්මණජ්ඣොහරණෙන [බ්‍රාහ්මණජ්ඣොහරි තෙන (ක.)] තෙසු, ආපො අපෙය්‍යො ද්විරසඤ්ඤු මාහු.

958.

‘‘පුරෙ පුරත්ථා කා කස්ස භරියා, මනො මනුස්සං අජනෙසි පුබ්බෙ;
තෙනාපි ධම්මෙන න කොචි හීනො, එවම්පි වොස්සග්ගවිභඞ්ගමාහු [වොස්සග්ගවිභාගමාහු (සී.)].

959.

‘‘චණ්ඩාලපුත්තොපි අධිච්ච වෙදෙ, භාසෙය්‍ය මන්තෙ කුසලො මතීමා [මුතීමා (සී. පී.)];
න තස්ස මුද්ධාපි ඵලෙය්‍ය සත්තධා, මන්තා ඉමෙ අත්තවධාය කතා [කත්ත (සී. පී.)].

960.

‘‘වාචාකතා ගිද්ධිකතා [ගිද්ධිගතා (ක.)] ගහීතා, දුම්මොචයා කබ්‍යපථානුපන්නා;
බාලාන චිත්තං විසමෙ නිවිට්ඨං, තදප්පපඤ්ඤා අභිසද්දහන්ති.

961.

‘‘සීහස්ස බ්‍යග්ඝස්ස ච දීපිනො ච, න විජ්ජතී පොරිසියංබලෙන;
මනුස්සභාවො ච ගවංව පෙක්ඛො, ජාතී හි තෙසං අසමා සමානා [සමානං (ස්‍යා. ක.)].

962.

‘‘සචෙ ච රාජා පථවිං විජිත්වා, සජීවවා අස්සවපාරිසජ්ජො;
සයමෙව සො සත්තුසඞ්ඝං විජෙය්‍ය, තස්සප්පජා නිච්චසුඛී [නිච්චසුඛා (පී.)] භවෙය්‍ය.

963.

‘‘ඛත්තියමන්තා ච තයො ච වෙදා, අත්ථෙන එතෙ සමකා භවන්ති;
තෙසඤ්ච අත්ථං අවිනිච්ඡිනිත්වා, න බුජ්ඣතී ඔඝපථංව ඡන්නං.

964.

‘‘ඛත්තියමන්තා ච තයො ච වෙදා, අත්ථෙන එතෙ සමකා භවන්ති;
ලාභො අලාභො අයසො යසො ච, සබ්බෙව තෙසං චතුන්නඤ්ච [සබ්බෙ තෙ සබ්බෙසං චතුන්න (සී. පී.)] ධම්මා.

965.

‘‘යථාපි ඉබ්භා ධනධඤ්ඤහෙතු, කම්මානි කරොන්ති [කාරෙන්ති (සී.ස්‍යා. පී.)] පුථූ පථබ්‍යා;
තෙවිජ්ජසඞ්ඝා ච තථෙව අජ්ජ, කම්මානි කරොන්ති [කාරෙන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)] පුථූ පථබ්‍යා.

966.

‘‘ඉබ්භෙහි යෙ තෙ [එතෙ (සී. ස්‍යා. පී.)] සමකා භවන්ති, නිච්චුස්සුකා කාමගුණෙසු යුත්තා;
කම්මානි කරොන්ති [කාරෙන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)] පුථූ පථබ්‍යා, තදප්පපඤ්ඤා ද්විරසඤ්ඤුරා තෙ’’.

967.

‘‘කස්ස භෙරී මුදිඞ්ගා ච, සඞ්ඛාපණවදින්දිමා;
පුරතො පටිපන්නානි, හාසයන්තා රථෙසභං.

968.

‘‘කස්ස කඤ්චනපට්ටෙන, පුථුනා විජ්ජුවණ්ණිනා;
යුවා කලාපසන්නද්ධො, කො එති සිරියා ජලං.

969.

‘‘උක්කාමුඛපහට්ඨංව, ඛදිරඞ්ගාරසන්නිභං;
මුඛඤ්ච රුචිරා භාති, කො එති සිරියා ජලං.

970.

‘‘කස්ස ජම්බොනදං ඡත්තං, සසලාකං මනොරමං;
ආදිච්චරංසාවරණං, කො එති සිරියා ජලං.

971.

‘‘කස්ස අඞ්ගං [අඞ්කං (සී. පී.)] පරිග්ගය්හ, වාළබීජනිමුත්තමං;
උභතො වරපුඤ්ඤස්ස [වරතෙ වරපඤ්ඤස්ස (සී. පී.)], මුද්ධනි උපරූපරි.

972.

‘‘කස්ස පෙඛුණහත්ථානි, චිත්‍රානි ච මුදූනි ච;
කඤ්චනමණිදණ්ඩානි [තපඤ්ඤමණිදණ්ඩානි (සී. පී.), සුවණ්ණමණිදණ්ඩානි (සායා. ක.)], චරන්ති දුභතො මුඛං.

973.

‘‘ඛදිරඞ්ගාරවණ්ණාභා, උක්කාමුඛපහංසිතා;
කස්සෙතෙ කුණ්ඩලා වග්ගූ, සොභන්ති දුභතො මුඛං.

974.

‘‘කස්ස වාතෙන ඡුපිතා, නිද්ධන්තා මුදුකාළකා [මුදුකාළකං (සී.), මුදු කාළිකා (සායා.)];
සොභයන්ති නලාටන්තං, නභා විජ්ජුරිවුග්ගතා.

975.

‘‘කස්ස එතානි අක්ඛීනි, ආයතානි පුථූනි ච;
කො සොභති විසාලක්ඛො, කස්සෙතං උණ්ණජං මුඛං.

976.

‘‘කස්සෙතෙ ලපනජාතා [ලපනජා සුද්ධා (සී. පී.)], සුද්ධා සඞ්ඛවරූපමා;
භාසමානස්ස සොභන්ති, දන්තා කුප්පිලසාදිසා.

977.

‘‘කස්ස ලාඛාරසසමා, හත්ථපාදා සුඛෙධිතා;
කො සො බිම්බොට්ඨසම්පන්නො, දිවා සූරියොව භාසති.

978.

‘‘හිමච්චයෙ හිමවති [හෙමවතො (සී. සායා. පී.)], මහාසාලොව පුප්ඵිතො;
කො සො ඔදාතපාවාරො, ජයං ඉන්දොව සොභති.

979.

‘‘සුවණ්ණපීළකාකිණ්ණං, මණිදණ්ඩවිචිත්තකං;
කො සො පරිසමොගය්හ, ඊසං ඛග්ගං පමුඤ්චති [ඊසො ඛග්ගංව මුඤ්චති (සී. පී.), හන්තෙ ඛග්ගං පමුඤ්චති (සායා.)].

980.

‘‘සුවණ්ණවිකතා චිත්තා, සුකතා චිත්තසිබ්බනා [සිබ්බිනී (සායා. ක.)];
කො සො ඔමුඤ්චතෙ පාදා, නමො කත්වා මහෙසිනො’’.

981.

‘‘ධතරට්ඨා හි තෙ නාගා, ඉද්ධිමන්තො යසස්සිනො;
සමුද්දජාය උප්පන්නා, නාගා එතෙ මහිද්ධිකා’’ති.

භූරිදත්තජාතකං ඡට්ඨං.

544. චන්දකුමාරජාතකං (7)

982.

‘‘රාජාසි ලුද්දකම්මො, එකරාජා පුප්ඵවතීයා;
සො පුච්ඡි බ්‍රහ්මබන්ධුං, ඛණ්ඩහාලං පුරොහිතං මූළ්හං.

983.

‘සග්ගාන මග්ගමාචික්ඛ [සග්ගමග්ගමාචික්ඛ (සී. පී.)], ත්වංසි බ්‍රාහ්මණ ධම්මවිනයකුසලො;
යථා ඉතො වජන්ති සුගතිං, නරා පුඤ්ඤානි කත්වාන’.

984.

‘අතිදානං දදිත්වාන, අවජ්ඣෙ දෙව ඝාතෙත්වා;
එවං වජන්ති සුගතිං, නරා පුඤ්ඤානි කත්වාන’.

985.

‘කිං පන තං අතිදානං, කෙ ච අවජ්ඣා ඉමස්මි ලොකස්මිං;
එතඤ්ච ඛො නො අක්ඛාහි, යජිස්සාමි දදාමි [යජිස්සාම දදාම (සී. පී.)] දානානි’.

986.

‘පුත්තෙහි දෙව යජිතබ්බං, මහෙසීහි නෙගමෙහි ච;
උසභෙහි ආජානියෙහි චතූහි, සබ්බචතුක්කෙන දෙව යජිතබ්බං’’’.

987.

‘‘තං සුත්වා අන්තෙපුරෙ, කුමාරා මහෙසියො ච හඤ්ඤන්තු;
එකො අහොසි නිග්ඝොසො, භිස්මා අච්චුග්ගතො සද්දො’’.

988.

‘‘ගච්ඡථ වදෙථ කුමාරෙ, චන්දං සූරියඤ්ච භද්දසෙනඤ්ච;
සූරඤ්ච වාමගොත්තඤ්ච, පචුරා [පසුරා (සී. පී. ක.)] කිර හොථ යඤ්ඤත්ථාය.

989.

‘‘කුමාරියොපි වදෙථ, උපසෙනං [උපසෙනිං (සී.), උපසෙණිං (පී.)] කොකිලඤ්ච මුදිතඤ්ච;

නන්දඤ්චාපි කුමාරිං, පචුරා [පසුරා (සී. පී. ක.)] කිර භොථ යඤ්ඤත්ථාය.

990.

‘‘විජයම්පි මය්හං මහෙසිං, එරාවතිං [එකපතිං (පී.), එරාපතිං (ක.)] කෙසිනිං සුනන්දඤ්ච;
ලක්ඛණවරූපපන්නා, පචුරා කිර භොථ යඤ්ඤත්ථාය.

991.

‘‘ගහපතයො ච වදෙථ, පුණ්ණමුඛං භද්දියං සිඞ්ගාලඤ්ච;
වඩ්ඪඤ්චාපි ගහපතිං, පචුරා කිර භොථ යඤ්ඤත්ථාය’’.

992.

‘‘තෙ තත්ථ ගහපතයො, අවොචිසුං සමාගතා පුත්තදාරපරිකිණ්ණා;
සබ්බෙව සිඛිනො දෙව කරොහි, අථ වා නො දාසෙ සාවෙහි’’.

993.

‘‘අභයංකරම්පි මෙ හත්ථිං, නාළාගිරිං අච්චුග්ගතං වරුණදන්තං [නාළාගිරිං අච්චුතං වරුණදන්තං (සී.), රාජගිරිං අච්චුතවරුණදන්තං (පී.)];
ආනෙථ ඛො නෙ ඛිප්පං, යඤ්ඤත්ථාය භවිස්සන්ති.

994.

‘‘අස්සරතනම්පි [අස්සතරම්පි (සී. පී.), අස්සරතනම්පි මෙ (සයා.)] කෙසිං, සුරාමුඛං පුණ්ණකං විනතකඤ්ච;
ආනෙථ ඛො නෙ ඛිප්පං, යඤ්ඤත්ථාය භවිස්සන්ති.

995.

‘‘උසභම්පි [උසභම්පි මෙ (සයා.)] යූථපතිං අනොජං, නිසභං ගවම්පතිං තෙපි මය්හං ආනෙථ;
සමූහ [සමුපා (සී. පී.), සම්මුඛා (සයා.)] කරොන්තු සබ්බං, යජිස්සාමි දදාමි දානානි.

996.

‘‘සබ්බං [සබ්බම්පි (සයා.)] පටියාදෙථ, යඤ්ඤං පන උග්ගතම්හි සූරියම්හි;
ආණාපෙථ ච කුමාරෙ [ආණාපෙථ චන්දකුමාරෙ (සයා. ක.)], අභිරමන්තු ඉමං රත්තිං.

997.

‘‘සබ්බං [සබ්බම්පි (ස්‍යා.)] උපට්ඨපෙථ, යඤ්ඤං පන උග්ගතම්හි සූරියම්හි;
වදෙථ දානි කුමාරෙ, අජ්ජ ඛො [වො (පී.)] පච්ඡිමා රත්ති’’.

998.

‘‘තංතං මාතා අවච, රොදන්තී ආගන්ත්වා විමානතො;
යඤ්ඤො කිර තෙ පුත්ත, භවිස්සති චතූහි පුත්තෙහි’’.

999.

‘‘සබ්බෙපි මය්හං පුත්තා චත්තා, චන්දස්මිං හඤ්ඤමානස්මිං;
පුත්තෙහි යඤ්ඤං යජිත්වාන, සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමි’’.

1000.

‘‘මා තං [මා (සී. පී.)] පුත්ත සද්දහෙසි, සුගති කිර හොති පුත්තයඤ්ඤෙන;
නිරයානෙසො මග්ගො, නෙසො මග්ගො හි සග්ගානං.

1001.

‘‘දානානි දෙහි කොණ්ඩඤ්ඤ, අහිංසා සබ්බභූතභබ්‍යානං’’;
එස මග්ගො සුගතියා, න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤෙන’’.

1002.

‘‘ආචරියානං වචනා, ඝාතෙස්සං චන්දඤ්ච සූරියඤ්ච;
පුත්තෙහි යඤ්ඤං [පුත්තෙහි (සී. ස්‍යා. පී.)] යජිත්වාන දුච්චජෙහි, සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමි’’.

1003.

‘‘තංතං පිතාපි අවච, වසවත්තී ඔරසං සකං පුත්තං;
යඤ්ඤො කිර තෙ පුත්ත, භවිස්සති චතූහි පුත්තෙහි’’.

1004.

‘‘සබ්බෙපි මය්හං පුත්තා චත්තා, චන්දස්මිං හඤ්ඤමානස්මිං;
පුත්තෙහි යඤ්ඤං යජිත්වාන, සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමි’’.

1005.

‘‘මා තං පුත්ත සද්දහෙසි, සුගති කිර හොති පුත්තයඤ්ඤෙන;
නිරයානෙසො මග්ගො, නෙසො මග්ගො හි සග්ගානං.

1006.

‘‘දානානි දෙහි කොණ්ඩඤ්ඤ, අහිංසා සබ්බභූතභබ්‍යානං;
එස මග්ගො සුගතියා, න ච මග්ගො පුත්තයඤ්ඤෙන’’.

1007.

‘‘ආචරියානං වචනා, සාතෙස්සං චන්දඤ්ච සූරියඤ්ච;
පුත්තෙහි යඤ්ඤං යජිත්වාන දුච්චජෙහි, සුගතිං සග්ගං ගමිස්සාමි’’.

1008.

‘‘දානානි දෙහි කොණ්ඩඤ්ඤ, අභිංසා සබ්බභූතභබ්‍යානං;
පුත්තපරිවුතො තුවං, රට්ඨං ජනපදඤ්ච පාලෙහි’’.

1009.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, හත්ථී අස්සෙ ච පාලෙම.

1010.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, හත්ථිඡකණානි උජ්ඣෙම.

1011.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, අස්සඡකණානි උජ්ඣෙම.

1012.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස [ඉදං පදං සී. පී. පොත්ථකෙසු නත්ථි];
යස්ස හොන්ති තව කාමා, අපි රට්ඨා පබ්බාජිතා;
භික්ඛාචරියං චරිස්සාම’’.

1013.

‘‘දුක්ඛං ඛො මෙ ජනයථ, විලපන්තා ජීවිතස්ස කාමා හි;
මුඤ්චෙථ [මුඤ්චථ (සී. පී.)] දානි කුමාරෙ, අලම්පි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤෙන’’.

1014.

‘‘පුබ්බෙව ඛොසි මෙ වුත්තො, දුක්කරං දුරභිසම්භවඤ්චෙතං;
අථ නො උපක්ඛටස්ස යඤ්ඤස්ස, කස්මා කරොසි වික්ඛෙපං.

1015.

‘‘සබ්බෙ වජන්ති සුගතිං, යෙ යජන්ති යෙපි යාජෙන්ති;
යෙ චාපි අනුමොදන්ති, යජන්තානං එදිසං මහායඤ්ඤං’’.

1016.

‘‘අථ කිස්ස ජනො [ච නො (සී. ස්‍යා. පී.)] පුබ්බෙ, සොත්ථානං බ්‍රාහ්මණෙ අවාචෙසි;
අථ නො අකාරණස්මා, යඤ්ඤත්ථාය දෙව ඝාතෙසි.

1017.

‘‘පුබ්බෙව නො දහරකාලෙ [දහරකෙ සමානෙ (සී. පී.)], න හනෙසි [න මාරෙසි (සී. පී.)] න ඝාතෙසි;
දහරම්හා යොබ්බනං පත්තා, අදූසකා තාත හඤ්ඤාම.

1018.

‘‘හත්ථිගතෙ අස්සගතෙ, සන්නද්ධෙ පස්ස නො මහාරාජ;
යුද්ධෙ වා යුජ්ඣමානෙ වා, න හි මාදිසා සූරා හොන්ති යඤ්ඤත්ථාය.

1019.

‘‘පච්චන්තෙ වාපි කුපිතෙ, අටවීසු වා මාදිසෙ නියොජෙන්ති;
අථ නො අකාරණස්මා, අභූමියං තාත හඤ්ඤාම.

1020.

‘‘යාපි හි තා සකුණියො, වසන්ති තිණඝරානි කත්වාන;
තාසම්පි පියා පුත්තා, අථ නො ත්වං දෙව ඝාතෙසි.

1021.

‘‘මා තස්ස සද්දහෙසි, න මං ඛණ්ඩහාලො ඝාතෙය්‍ය;
මමඤ්හි සො ඝාතෙත්වාන, අනන්තරා තම්පි දෙව ඝාතෙය්‍ය.

1022.

‘‘ගාමවරං නිගමවරං දදන්ති, භොගම්පිස්ස මහාරාජ;
අථග්ගපිණ්ඩිකාපි, කුලෙ කුලෙ හෙතෙ භුඤ්ජන්ති.

1023.

‘‘තෙසම්පි තාදිසානං, ඉච්ඡන්ති දුබ්භිතුං මහාරාජ;
යෙභුය්‍යෙන එතෙ, අකතඤ්ඤුනො බ්‍රාහ්මණා දෙව.

1024.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, හත්ථී අස්සෙ ච පාලෙම.

1025.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, හත්ථිඡකණානි උජ්ඣෙම.

1026.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, අස්සභකණ්ණානි උජ්ඣෙම.

1027.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
යස්ස හොන්ති තව කාමා, අපි රට්ඨා පබ්බාජිතා;
භික්ඛාචරියං චරිස්සාම’’.

1028.

‘‘දුක්ඛං ඛො මෙ ජනයථ, විලපන්තා ජීවිතස්ස කාමා හි;
මුඤ්චෙථ දානි කුමාරෙ, අලම්පි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤෙන’’.

1029.

‘‘පුබ්බෙව ඛොසි මෙ වුත්තො, දුක්කරං දුරභිසම්භවඤ්චෙතං;
අථ නො උපක්ඛටස්ස යඤ්ඤස්ස, කස්මා කරොසි වික්ඛෙපං.

1030.

‘‘සබ්බෙ වජන්ති සුගතිං, යෙ යජන්ති යෙපි යාජෙන්ති;
යෙ චාපි අනුමොදන්ති, යජන්තානං එදිසං මහායඤ්ඤං’’.

1031.

‘‘යදි කිර යජිත්වා පුත්තෙහි, දෙවලොකං ඉතො චුතා යන්ති;
බ්‍රාහ්මණො තාව යජතු, පච්ඡාපි යජසි තුවං රාජා.

1032.

‘‘යදි කිර යජිත්වා පුත්තෙහි, දෙවලොකං ඉතො චුතා යන්ති;
එස්වෙව ඛණ්ඩහාලො, යජතං සකෙහි පුත්තෙහි.

1033.

‘‘එවං ජානන්තො ඛණ්ඩහාලො, කිං පුත්තකෙ න ඝාතෙසි;
සබ්බඤ්ච ඤාතිජනං, අත්තානඤ්ච න ඝාතෙසි.

1034.

‘‘සබ්බෙ වජන්ති නිරයං, යෙ යජන්ති යෙපි යාජෙන්ති;
යෙ චාපි අනුමොදන්ති, යජන්තානං එදිසං මහායඤ්ඤං.

1035.

[අයං ගාථා සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති] ‘‘සචෙ හි සො සුජ්ඣති යො හනාති, හතොපි සො සග්ගමුපෙති ඨානං;

හොවාදි හොවාදින මාරයෙය්‍යුං, යෙ චාපි තෙසං අභිසද්දහෙය්‍යුං'' [අයං ගාථා සී. ස්‍යා. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

1036.

''කථඤ්ච කිර පුත්තකාමායො, ගහපතයො ඝරණියො ච;
නගරම්හි න උපරවන්ති රාජානං, මා ඝාතයි ඔරසං පුත්තං.

1037.

''කථඤ්ච කිර පුත්තකාමායො, ගහපතයො ඝරණියො ච;
නගරම්හි න උපරවන්ති රාජානං, මා ඝාතයි අත්‍රජං පුත්තං.

1038.

''රඤ්ඤො චම්හි අත්ථකාමො, හිතො ච සබ්බජනපදස්ස [සබ්බදා ජනපදස්ස (සී. පී.)];
න කොචි අස්ස පටිඝං, මයා ජානපදො න පවෙදෙති''.

1039.

''ගච්ඡථ වො ඝරණියො, තාතඤ්ච වදෙථ ඛණ්ඩහාලඤ්ච;
මා ඝාතෙථ කුමාරෙ, අදූසකෙ සීහසඞ්කාසෙ.

1040.

''ගච්ඡථ වො ඝරණියො, තාතඤ්ච වදෙථ ඛණ්ඩහාලඤ්ච;
මා ඝාතෙථ කුමාරෙ, අපෙක්ඛිතෙ සබ්බලොකස්ස''.

1041.

''යං නූනාහං ජායෙය්‍යං, රථකාරකුලෙසු වා;
පුක්කුසකුලෙසු වා වෙස්සෙසු වා ජායෙය්‍යං;
න හජ්ජ මං රාජ යඤ්ඤෙ [යඤ්ඤත්ථාය (සී. පී.)] ඝාතෙය්‍ය''.

1042.

''සබ්බා සීමන්තිනියො ගච්ඡථ, අය්‍යස්ස ඛණ්ඩහාලස්ස;
පාදෙසු නිපතථ, අපරාධාහං න පස්සාමි.

1043.

''සබ්බා සීමන්තිනියො ගච්ඡථ, අය්‍යස්ස ඛණ්ඩහාලස්ස;
පාදෙසු නිපතථ, කින්තෙ භන්තෙ මයං අදූසෙම''.

1044.

''කපණා [කපණං (සී. පී.)] විලපති සෙලා, දිස්වාන භාතරෙ [භාතරො (සී. ස්‍යා. පී. ක.)] උපනීතත්තෙ;
යඤ්ඤො කිර මෙ උක්ඛිපිතො, තාතෙන සග්ගකාමෙන''.

1045.

‘‘ආවත්ති පරිවත්ති ච, වසුලො සම්මුඛා රඤ්ඤො;
මා නො පිතරං අවධි, දහරම්හා යොබ්බනං පත්තා’’.

1046.

‘‘එසො තෙ වසුල පිතා, සමෙහි පිතරා සහ;
දුක්ඛං ඛො මෙ ජනයසි, විලපන්තො අන්තෙපුරස්මිං;
මුඤ්චෙථ දානි කුමාරෙ, අලම්පි මෙ හොතු පුත්තයඤ්ඤෙන’’.

1047.

‘‘පුබ්බෙව ඛොසි මෙ වුත්තො, දුක්කරං දුරභිසම්භවඤ්චෙතං;
අථ නො උපක්ඛටස්ස යඤ්ඤස්ස, කස්මා කරොසි වික්ඛෙපං.

1048.

‘‘සබ්බෙ වජන්ති සුගතිං, යෙ යජන්ති යෙපි යාජෙන්ති;
යෙ චාපි අනුමොදන්ති, යජන්තානං එදිසං මහායඤ්ඤං’’.

1049.

‘‘සබ්බරතනස්ස යඤ්ඤො උපක්ඛටො, එකරාජ තව පටියත්තො;
අභිනික්ඛමස්සු දෙව, සග්ගං ගතො ත්වං පමොදිස්සසි’’.

1050.

‘‘දහරා සත්තසතා එතා, චන්දකුමාරස්ස භරියායො;
කෙසෙ පකිරිත්වාන [පරිකිරිත්වාන (සී. පී.), විකිරිත්වාන (සයා. ක.)], රොදන්තියො මග්ගමනුයායිංසු [මග්ගමනුයන්ති (සී. පී.), මග්ගමනුයායන්ති (සයා.)].

1051.

‘‘අපරා පන සොකෙන, නික්ඛන්තා නන්දනෙ විය දෙවා;
කෙසෙ පකිරිත්වාන [පරිකිරිත්වාන (සී. පී.), විකිරිත්වාන (සයා. ක.)], රොදන්තියො මග්ගමනුයායිංසු’’ [මග්ගමනුයන්ති (සී. පී.), මග්ගමනුයායන්ති (සයා.)].

1052.

‘‘කාසිකසුචිවත්ථධරා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නියයන්ති චන්දසූරියා, යඤ්ඤත්ථාය එකරාජස්ස.

1053.

‘‘කාසිකසුචිවත්ථධරා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නියයන්ති චන්දසූරියා, මාතු කත්වා හදයසොකං.

1054.

‘‘කාසිකසුචිවත්ථධරා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නියන්ති චන්දසූරියා, ජනස්ස කත්වා හදයසොකං.

1055.

‘‘මංසරසභොජනා න්හාපකසුන්හාපිතා [නහාපකසුනහාතා (පී.)], කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නියන්ති චන්දසූරියා, යඤ්ඤත්ථාය එකරාජස්ස.

1056.

[ඉමා ද්වෙ ගාථා නත්ථි පී පොත්ථකෙ] ‘‘මංසරසභොජනා න්හාපකසුන්හාපිතා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නියන්ති චන්දසූරියා, මාතු කත්වා හදයසොකං.

1057.

‘‘මංසරසභොජනා න්හාපකසුන්හාපිතා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නියන්ති චන්දසූරියා, ජනස්ස කත්වා හදයසොකං [ඉමා ද්වෙ ගාථා නත්ථි පී පොත්ථකෙ].

1058.

‘‘යස්සු පුබ්බෙ හත්ථිවරධුරගතෙ, හත්ථීහි [හත්ථිකා (ස්‍යා.), පත්තිකා (පී.)] අනුවජන්ති;
ත්‍යජ්ජ චන්දසූරියා, උභොව පත්තිකා යන්ති.

1059.

‘‘යස්සු පුබ්බෙ අස්සවරධුරගතෙ, අස්සෙහි [අස්සකා (ස්‍යා.), පත්තිකා (පී.)] අනුවජන්ති;
ත්‍යජ්ජ චන්දසූරියා, උභොව පත්තිකා යන්ති.

1060.

‘‘යස්සු පුබ්බෙ රථවරධුරගතෙ, රථෙහි [රථිකා (ස්‍යා.), පත්තිකා (පී.)] අනුවජන්ති;
ත්‍යජ්ජ චන්දසූරියා, උභොව පත්තිකා යන්ති.

1061.

‘‘යෙහිස්සු පුබ්බෙ නීයිංසු [නියංසු (සී. පී.)], තපනීයකප්පනෙහි තුරඞ්ගෙහි;
ත්‍යජ්ජ චන්දසූරියා, උභොව පත්තිකා යන්ති’’.

1062.

‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු [උයාසස්සු (සයා. ක.)] පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි පුත්තෙහි.

1063.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි කඤ්ඤාහි.

1064.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි මහෙසීහි.

1065.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි ගහපතීහි.

1066.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙ පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි හත්ථීහි.

1067.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි අස්සෙහි.

1068.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො චතූහි උසභෙහි.

1069.
‘‘යදි සකුණි මංසමිච්ඡසි, ඩයස්සු පුබ්බෙන පුප්ඵවතියා;
යජෙත්ථ එකරාජා, සම්මූළ්හො සබ්බචතුක්කෙන’’.

1070.
‘‘අයමස්ස පාසාදො, ඉදං අන්තෙපුරං සුරමණීයං [සොවණ්ණො පුප්ඵමල්‍යවිකිණ්ණො (ක.)];
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1071.
‘‘ඉදමස්ස කූටාගාරං, සොවණ්ණං පුප්ඵමල්‍යවිකිණ්ණං;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1072.

‘‘ඉදමස්ස උය්‍යානං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1073.

‘‘ඉදමස්ස අසොකවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1074.

‘‘ඉදමස්ස කණිකාරවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1075.

‘‘ඉදමස්ස පාටලිවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1076.

‘‘ඉදමස්ස අම්බවනං, සුපුප්ඵිතං සබ්බකාලිකං රම්මං;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1077.

‘‘අයමස්ස පොක්ඛරණී, සඤ්ඡන්නා පදුමපුණ්ඩරීකෙහි;
නාවා ච සොවණ්ණවිකතා, පුප්ඵවල්ලියා [පුප්ඵාවලියා (සී. පී.)] චිත්තා සුරමණීයා;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා’’.

1078.

‘‘ඉදමස්ස හත්ථිරතනං, එරාවණො ගජො බලී දන්තී;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1079.

‘‘ඉදමස්ස අස්සරතනං, එකඛුරො [එකඛූරො වෙගො (ස්‍යා.)] අස්සො;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1080.

‘‘අයමස්ස අස්සරථො, සාළිය [සාළිය විය (ස්‍යා.)] නිග්ඝොසො සුභො රතනවිචිත්තො;
යත්ථස්සු අය්‍යපුත්තා, සොභිංසු නන්දනෙ විය දෙවා;
තෙදානි අය්‍යපුත්තා, චත්තාරො වධාය නින්නීතා.

1081.

‘‘කථං නාම සාමසමසුන්දරෙහි, චන්දනමුදුකගත්තෙහි [චන්දනමරකතගත්තෙහි (සී. පී.)];
රාජා යජිස්සතෙ යඤ්ඤං, සම්මූළ්හො චතූහි පුත්තෙහි.

1082.
‘‘කථං නාම සාමසමසුන්දරාහි, චන්දනමුදුකගත්තාහි;
රාජා යජිස්සතෙ යඤ්ඤං, සම්මූළ්හො චතූහි කඤ්ඤාහි.

1083.
‘‘කථං නාම සාමසමසුන්දරාහි, චන්දනමුදුකගත්තාහි;
රාජා යජිස්සතෙ යඤ්ඤං, සම්මූළ්හො චතූහි මහෙසීහි.

1084.
‘‘කථං නාම සාමසමසුන්දරෙහි, චන්දනමුදුකගත්තෙහි;
රාජා යජිස්සතෙ යඤ්ඤං, සම්මූළ්හො චතූහි ගහපතීහි.

1085.
‘‘යථා හොන්ති ගාමනිගමා, සුඤ්ඤා අමනුස්සකා බ්‍රහාරඤ්ඤා;
තථා හෙස්සති පුප්ඵවතියා, යිට්ඨෙසු චන්දසූරියෙසු’’.

1086.
‘‘උම්මත්තිකා භවිස්සාමි, භූනහතා පංසුනා ච [පංසුනාව (ස්‍යා. ක.)] පරිකිණ්ණා;
සචෙ චන්දවරං [චන්දකුමාරං (ස්‍යා.)] හන්ති, පාණා මෙ දෙව රුජ්ඣන්ති [නිරුජ්ඣන්ති (සී.), භිජ්ජන්ති (ස්‍යා.)].

1087.
‘‘උම්මත්තිකා භවිස්සාමි, භූනහතා පංසුනා ච පරිකිණ්ණා;
සචෙ සූරියවරං හන්ති, පාණා මෙ දෙව රුජ්ඣන්ති’’.

1088.
‘‘කිං නු මා න රමාපෙය්‍යුං, අඤ්ඤමඤ්ඤං පියංවදා;
ඝට්ටිකා උපරික්ඛී ච, පොක්ඛරණී ච භාරිකා [ඝට්ටියා ඔපරක්ඛී ච පොක්ඛරක්ඛී ච නායිකා (සී.) ඝට්ටියා ඔපරක්ඛී ච පොක්ඛරක්ඛී ච ගායිකා (පී.)];
චන්දසූරියෙසු නච්චන්තියො, සමා තාසං න විජ්ජති’’.

1089.
‘‘ඉමං මය්හං හදයසොකං, පටිමුඤ්චතු [පටිමුච්චතු (ක.)] ඛණ්ඩහාල තව මාතා;
යො මය්හං හදයසොකො, චන්දම්හි වධාය නින්නීතෙ.

1090.

‘‘ඉමං මය්හං හදයසොකං, පටිමුඤ්චතු ඛණ්ඩහාල තව මාතා;
යො මය්හං හදයසොකො, සූරියම්හි වධාය නින්නීතෙ.

1091.

‘‘ඉමං මය්හං හදයසොකං, පටිමුඤ්චතු ඛණ්ඩහාල තව ජායා;
යො මය්හං හදයසොකො, චන්දම්හි වධාය නින්නීතෙ.

1092.

‘‘ඉමං මය්හං හදයසොකං, පටිමුඤ්චතු ඛණ්ඩහාල තව ජායා;
යො මය්හං හදයසොකො, සූරියම්හි වධාය නින්නීතෙ.

1093.

‘‘මා ච පුත්තෙ මා ච පතිං, අද්දක්ඛි ඛණ්ඩහාල තව මාතා;
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ, අදූසකෙ සීහසඞ්කාසෙ.

1094.

‘‘මා ච පුත්තෙ මා ච පතිං, අද්දක්ඛි ඛණ්ඩහාල තව මාතා;
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ, අපෙක්ඛිතෙ සබ්බලොකස්ස.

1095.

‘‘මා ච පුත්තෙ මා ච පතිං, අද්දක්ඛි ඛණ්ඩහාල තව ජායා;
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ, අදූසකෙ සීහසඞ්කාසෙ.

1096.

‘‘මා ච පුත්තෙ මා ච පතිං, අද්දක්ඛි ඛණ්ඩහාල තව ජායා;
යො ඝාතෙසි කුමාරෙ, අපෙක්ඛිතෙ සබ්බලොකස්ස’’.

1097.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, හත්ථී අස්සෙ ච පාලෙම.

1098.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, හත්ථිඡකණානි උජ්ඣෙම.

1099.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;
අපි නිගළබන්ධකාපි, අස්සඡකණානි උජ්ඣෙම.

1100.

‘‘මා නො දෙව අවධි, දාසෙ නො දෙහි ඛණ්ඩහාලස්ස;

යස්ස හොන්ති තව කාමා, අපි රට්ඨා පබ්බාජිතා;
භික්ඛාචරියං චරිස්සාම.

1101.

‘‘දිබ්බං දෙව උපයාචන්ති, පුත්තත්ථිකාපි දලිද්දා;
පටිභානානිපි හිත්වා, පුත්තෙ න ලභන්ති එකච්චා.

1102.

‘‘ආසීසිකානි [අස්සාසකානි (සී. පී.), ආසාසකානි (සස්ස.)] කරොන්ති, පුත්තා නො ජායන්තු තතො පපුත්තා [පුත්තා (සී. පී.)];
අථ නො අකාරණස්මා, යඤ්ඤත්ථාය දෙව ඝාතෙසි.

1103.

‘‘උපයාචිතකෙන පුත්තං ලභන්ති, මා තාත නො අඝාතෙසි;
මා කිච්ඡාලද්ධකෙහි පුත්තෙහි, යජිත්ථො ඉමං යඤ්ඤං.

1104.

‘‘උපයාචිතකෙන පුත්තං ලභන්ති, මා තාත නො අඝාතෙසි;
මා කපණලද්ධකෙහි පුත්තෙහි, අම්මාය නො විප්පවාසෙසි’’.

1105.

‘‘බහුදුක්ඛා [බහුදුක්ඛං (සස්ස. ක.)] පොසිය චන්දං, අම්ම තුවං ජීයසෙ පුත්තං;
වන්දාමි ඛො තෙ පාදෙ, ලභතං තාතො පරලොකං.

1106.

‘‘හන්ද ච මං උපගුය්හ, පාදෙ තෙ අම්ම වන්දිතුං දෙහි;
ගච්ඡාමි දානි පවාසං [විප්පවාසං (ක.)], යඤ්ඤත්ථාය එකරාජස්ස.

1107.

‘‘හන්ද ච මං උපගුය්හ [උපගුය්හ (සස්ස. ක.)], පාදෙ තෙ අම්ම වන්දිතුං දෙහි;
ගච්ඡාමි දානි පවාසං, මාතු කත්වා හදයසොකං.

1108.

හන්ද ච මං උපගුය්හ [උපගුය්හ (සස්ස. ක.)], පාදෙ තෙ අම්ම වන්දිතුං දෙහි;
ගච්ඡාමි දානි පවාසං, ජනස්ස කත්වා හදයසොකං’’.

1109.

‘‘හන්ද ච පදුමපත්තානං, මොළිං බන්ධස්සු ගොතමිපුත්ත;

චම්පකදලමිස්සායො [චම්පකදලිවීතිමිස්සායො (සී. පී.), චම්පකදලිමිස්සායො (ක.)], එසා තෙ පොරාණිකා පකති.

1110.

‘‘ගන්ධ ච විලෙපනං තෙ, පච්ඡිමකං චන්දනං විලිම්පස්සු;

යෙහි ච සුවිලිත්තො, සොභසි රාජපරිසායං.

1111.

‘‘ගන්ධ ච මුදුකානි වත්ථානි, පච්ඡිමකං කාසිකං නිවාසෙහි;

යෙහි ච සුනිවත්ථො, සොභසි රාජපරිසායං.

1112.

‘‘මුත්තාමණිකනකවිභූසිතානි, ගණ්හස්සු හත්ථාභරණානි;

යෙහි ච හත්ථාභරණෙහි, සොභසි රාජපරිසායං’’.

1113.

‘‘න හි නූනායං රට්ඨපාලො, භූමිපති ජනපදස්ස දායාදො;

ලොකිස්සරො මහන්තො, පුත්තෙ ස්නෙහං ජනයති’’.

1114.

‘‘මය්හම්පි පියා පුත්තා, අත්තා ච පියො තුම්හෙ ච භරියායො;

සග්ගඤ්ච පත්ථයානො [පත්ථයමානො (స్యා. ක.)], තෙනාහං ඝාතයිස්සාමි’’.

1115.

‘‘මං පඨමං ඝාතෙහි, මා මෙ හදයං දුක්ඛං ඵාලෙසි;

අලඞ්කතො [අනලඞ්කතො (ක.)] සුන්දරකො, පුත්තො දෙව තව සුඛුමාලො.

1116.

‘‘හන්දය්‍ය මං හනස්සු, පරලොකෙ [සලොකා (සී. ස්‍යා. ක.)] චන්දකෙන [චන්දියෙන (සී. පී. ක.)] හෙස්සාමි;

පුඤ්ඤං කරස්සු විපුලං, විචරාම උභොපි පරලොකෙ’’.

1117.

‘‘මා ත්වං චන්දෙ රුච්චි මරණං [ඉදං පදං නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු], බහුකා තව දෙවරා විසාලක්ඛි;

තෙ තං රමයිස්සන්ති, යිට්ඨස්මිං ගොතමිපුත්තෙ’’.

1118.

‘‘එවං වුත්තෙ චන්දා අත්තානං, හන්ති හත්ථතලකෙහි’’;

‘‘අලමෙත්ථ [අලමත්ථු (සී. පී.)] ජීවිතෙන, පිස්සාමි [පායාමි (සී. පී.)] විසං මරිස්සාමි.

1119.
‘‘න හි නූනිමස්ස රඤ්ඤො, මිත්තාමච්චා ච විජ්ජරෙ සුහදා;
යෙ න වදන්ති රාජානං, මා ඝාතයි ඔරසෙ පුත්තෙ.

1120.
‘‘න හි නූනිමස්ස රඤ්ඤො, ඤාතී මිත්තා ච විජ්ජරෙ සුහදා;
යෙ න වදන්ති රාජානං, මා ඝාතයි අත්‍රජෙ පුත්තෙ.

1121.
‘‘ඉමෙ තෙපි මය්හං පුත්තා, ගුණිනො කායූරධාරිනො රාජ;
තෙහිපි යජස්සු යඤ්ඤං, අථ මුඤ්චතු [මුච්චතු (පී. ක.)] ගොතමිපුත්තෙ.

1122.
‘‘බිලසතං මං කත්වාන, යජස්සු සත්තධා මහාරාජ;
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධි, අදූසකං සීහසඞ්කාසං.

1123.
‘‘බිලසතං මං කත්වාන, යජස්සු සත්තධා මහාරාජ;
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධි, අපෙක්ඛිතං සබ්බලොකස්ස’’.

1124.
‘‘බහුකා තව දින්නාභරණා, උච්චාවචා සුභණිතම්හි;
මුත්තාමණිවෙළුරියා, එතං තෙ පච්ඡිමකං දානං’’.

1125.
‘‘යෙසං පුබ්බෙ ඛන්ධෙසු, ඵුල්ලා මාලාගුණා විවත්තිංසු;
තෙසජ්ජපි සුනිසිතො [පිතනිසිතො (සී. පී.)], නෙත්තිංසො විවත්තිස්සති ඛන්ධෙසු.

1126.
‘‘යෙසං පුබ්බෙ ඛන්ධෙසු, චිත්තා මාලාගුණා විවත්තිංසු;
තෙසජ්ජපි සුනිසිතො, නෙත්තිංසො විවත්තිස්සති ඛන්ධෙසු.

1127.
‘‘අචිරං [අචිරා (සී.ස්‍යා. පී.)] වත නෙත්තිංසො, විවත්තිස්සති රාජපුත්තානං ඛන්ධෙසු;
අථ මම හදයං න ඵලති, තාව දළ්හබන්ධඤ්ච මෙ ආසි.

1128.

‘‘කාසිකසුචිවත්ථධරා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නිය්‍යාථ චන්දසූරියා, යඤ්ඤත්ථාය එකරාජස්ස.

1129.

‘‘කාසිකසුචිවත්ථධරා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නිය්‍යාථ චන්දසූරියා, මාතු කත්වා හදයසොකං.

1130.

‘‘කාසිකසුචිවත්ථධරා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නිය්‍යාථ චන්දසූරියා, ජනස්ස කත්වා හදයසොකං.

1131.

‘‘මංසරසභොජනා න්හාපකසුන්හාපිතා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නිය්‍යාථ චන්දසූරියා, යඤ්ඤත්ථාය එකරාජස්ස.

1132.

‘‘මංසරසභොජනා න්හාපකසුන්හාපිතා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නිය්‍යාථ චන්දසූරියා, මාතු කත්වා හදයසොකං.

1133.

‘‘මංසරසභොජනා න්හාපකසුන්හාපිතා, කුණ්ඩලිනො අගලුචන්දනවිලිත්තා;
නිය්යාථ චන්දසූරියා, ජනස්ස කත්වා හදයසොකං’’.

1134.

‘‘සබ්බස්මිං උපක්ඛටස්මිං, නිසීදිතෙ චන්දස්මිං [චන්දියස්මිං (සී. පී.), චන්දසූරියස්මිං (ස්‍යා.)] යඤ්ඤත්ථාය;
පඤ්චාලරාජධීතා පඤ්ජලිකා, සබ්බපරිසාය සමනුපරියායි [සබ්බපරිසමනුපරියාසි (සී. පී.), සබ්බපරිසන්තරමනුපරියාසි (ස්‍යා.)].

1135.

‘‘යෙන සච්චෙන ඛණ්ඩහාලො, පාපකම්මං කරොති දුම්මෙධො;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, සමඞ්ගිනී සාමිකෙන හොමි.

1136.

‘‘යෙ ඉධත්ථි අමනුස්සා, යානි ච යක්ඛභූතභබ්‍යානි;
කරොන්තු මෙ වෙයාවටිකං, සමඞ්ගිනී සාමිකෙන හොමි.

1137.

‘‘යා දෙවතා ඉධාගතා, යානි ච යක්ඛභූතභබ්‍යානි;
සරණෙසිනිං අනාථං තායථ මං, යාචාමහං පතිමාහං අජෙය්‍යං’’ [අජිය්‍යං (සී.)].

1138.

‘‘තං සුත්වා අමනුස්සො, අයොකූටං පරිබ්භමෙත්වාන;
භයමස්ස ජනයන්තො, රාජානං ඉදමවොච.

1139.

‘‘බුජ්ඣස්සු ඛො රාජකලි, මා තාහං [මා තෙහං (ස්‍යා.)] මත්ථකං නිතාළෙසිං [නිතාලෙමි (සී. පී.), නිප්ඵාලෙසිං (ක.)];
මා ජෙට්ඨපුත්තමවධි, අදූසකං සීහසඞ්කාසං.

1140.

‘‘කො තෙ දිට්ඨො රාජකලි, පුත්තභරියායො හඤ්ඤමානායො [හඤ්ඤමානා (ක.)];
සෙට්ඨී ච ගහපතයො, අදූසකා සග්ගකාමා හි.

1141.

‘‘තං සුත්වා ඛණ්ඩහාලො, රාජා ච අබ්භුතමිදං දිස්වාන;
සබ්බෙසං බන්ධනානි මොචෙසුං, යථා තං අනුපඝාතං [අපාපානං (සී. පී.)].

1142.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
සබ්බෙ එකෙකලෙඩ්ඩුකමදංසු, එස වධො ඛණ්ඩහාලස්ස’’.

1143.

‘‘සබ්බෙ පවිට්ඨා [පතිංසු (සී.), පතිත්වා (පී.)] නිරයං, යථා තං පාපකං කරිත්වාන;
න හි පාපකම්මං කත්වා, ලබ්භා සුගතිං ඉතො ගන්තුං’’.

1144.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු, සමාගතා රාජපරිසා [රාජපුරිසා (ස්‍යා.)] ච.

1145.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ [යා (ස්‍යා.)] තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
චන්දං අභිසිඤ්චිංසු, සමාගතා රාජකඤ්ඤායො ච.

1146.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
වන්දං අභිසිඤ්චිංසු, සමාගතා දෙවපරිසා [දෙවපුරිසා (සyා.)] ච.

1147.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ [යා (සyා.)] තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
වන්දං අභිසිඤ්චිංසු, සමාගතා දෙවකඤ්ඤායො ච.

1148.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
චෙලුක්ඛෙපමකරුං, සමාගතා රාජපරිසා [රාජපුරිසා (සyා.)] ච.

1149.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ [යා (සyා.)] තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
චෙලුක්ඛෙපමකරුං, සමාගතා රාජකඤ්ඤායො ච.

1150.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
චෙලුක්ඛෙපමකරුං, සමාගතා දෙවපරිසා [දෙවපුරිසා (සyා.)] ච.

1151.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, යෙ [යා (සyා.)] තත්ථ සමාගතා තදා ආසුං;
චෙලුක්ඛෙපමකරුං, සමාගතා දෙවකඤ්ඤායො ච.

1152.

‘‘සබ්බෙසු විප්පමුත්තෙසු, බහූ ආනන්දිතා අහුං [බහූ ආනන්දනො අහු වංසො (සී.), බහූ ආනන්දිතො අහු වංසො (පී.)];
නන්දිං පවෙසි නගරං [වාදිංසු නන්දිපවෙසනගරං (සyා.), නන්දිං පවෙසි නගරෙ (ක.)], බන්ධනා මොක්ඛො අඝොසිත්ථා’’ති.

චන්දකුමාරජාතකං [ඛණ්ඩහාලජාතකං.සී) පී[(. සත්තමං.

545. මහානාරදකස්සපජාතකං (8)

1153.

‘‘අහු රාජා විදෙහානං, අඞ්ගති [අඞ්ගාති (සී.) එවමුපරිපි] නාම ඛත්තියො;
පහූතයොග්ගො ධනිමා, අනන්තබලපොරිසො.

1154.

සො ච පන්නරසිං [පන්නරසෙ (ස්‍යා. ක.)] රත්තිං, පුරිමයාමෙ අනාගතෙ;
චාතුමාසා [චාතුමස්ස (සී. පී.)] කොමුදියා, අමච්චෙ සන්නිපාතයි.

1155.
‘‘පණ්ඩිතෙ සුතසම්පන්නෙ, මිතපුබ්බෙ [මිහිතපුබ්බෙ (සී. පී.)] විචක්ඛණෙ;
විජයඤ්ච සුනාමඤ්ච, සෙනාපතිං අලාතකං.

1156.
‘‘තමනුපුච්ඡි වෙදෙහො, ‘‘පච්චෙකං බ්‍රූථ සං රුචිං;
චාතුමාසා කොමුදජ්ජ, ජුණ්හං බ්‍යපහතං [බ්‍යපගතං (සී. පී.)] තමං;
කායජ්ජ රතියා රත්තිං, විහරෙමු ඉමං උතුං’’.

1157.
‘‘තතො සෙනාපති රඤ්ඤො, අලාතො එතදබ්‍රවි;
‘‘හට්ඨං යොග්ගං බලං සබ්බං, සෙනං සන්නාහයාමසෙ.

1158.
‘‘නියාම දෙව යුද්ධාය, අනන්තබලපොරිසා;
යෙ තෙ වසං න ආයන්ති, වසං උපනයාමසෙ [උපනියාමසෙ (ක.)];
එසා මය්හං සකා දිට්ඨි, අජිතං ඔජිනාමසෙ.

1159.
අලාතස්ස වචො සුත්වා, සුනාමො එතදබ්‍රවි;
‘‘සබ්බෙ තුය්හං මහාරාජ, අමිත්තා වසමාගතා.

1160.
‘‘නික්ඛිත්තසත්ථා පච්චත්ථා, නිවාතමනුවත්තරෙ;
උත්තමො උස්සවො අජ්ජ, න යුද්ධං මම රුච්චති.

1161.
‘‘අන්නපානඤ්ච ඛජ්ජඤ්ච, ඛිප්පං අභිහරන්තු තෙ;
රමස්සු දෙව කාමෙහි, නච්චගීතෙ සුවාදිතෙ’’.

1162.
සුනාමස්ස වචො සුත්වා, විජයො එතදබ්‍රවි;
‘‘සබ්බෙ කාමා මහාරාජ, නිච්චං තව මුපට්ඨිතා.

1163.
‘‘න හෙතෙ දුල්ලභා දෙව, තව කාමෙහි මොදිතුං;

සදාපි කාමා සුලභා, නෙතං චිත්තමතං [චිත්තං මතී (ක.)] මම.

1164.

‘‘සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි, උපාසෙමු බහුස්සුතං;
යො නජ්ජ විනයෙ කඞ්ඛං, අත්ථධම්මවිදූ ඉසෙ’’.

1165.

විජයස්ස වචො සුත්වා, රාජා අඞ්ගති මබ්‍රවි;
‘‘යථා විජයො භණති, මය්හම්පෙතංව රුච්චති.

1166.

‘‘සමණං බ්‍රාහ්මණං වාපි, උපාසෙමු බහුස්සුතං;
යො නජ්ජ විනයෙ කඞ්ඛං, අත්ථධම්මවිදූ ඉසෙ.

1167.

‘‘සබ්බෙව සන්තා කරොථ මතිං, කං උපාසෙමු පණ්ඩිතං;
යො [කො (සී. පී.)] නජ්ජ විනයෙ කඞ්ඛං, අත්ථධම්මවිදූ ඉසෙ’’.

1168.

‘‘වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා, අලාතො එතදබ්‍රවි;
‘‘අත්ථායං මිගදායස්මිං, අචෙලො ධීරසම්මතො.

1169.

‘‘ගුණො කස්සපගොත්තායං, සුතො චිත්‍රකථී ගණී;
තං දෙව [තදෙව (ක.)] පයිරුපාසෙමු [පයිරුපාසය (සී. පී.)], සො නො කඞ්ඛං විනෙස්සති’’.

1170.

‘‘අලාතස්ස වචො සුත්වා, රාජා චොදෙසි සාරථිං;
‘‘මිගදායං ගමිස්සාම, යුත්තං යානං ඉධානය’’.

1171.

තස්ස යානං අයොජෙසුං, දන්තං රූපියපක්ඛරං [රුපියුපක්ඛරං (ක.)];
සුක්කමට්ඨපරිවාරං, පණ්ඩරං දොසිනාමුඛං.

1172.

‘‘තත්‍රාසුං කුමුදායුත්තා, චත්තාරො සින්ධවා හයා;
අනිලූපමසමුප්පාතා [අනිලූපමසමුප්පාදා (ක.)], සුදන්තා සොණ්ණමාලිනො.

1173.

‘‘සෙතච්ඡත්තං සෙතරථො, සෙතස්සා සෙතබීජනී;
වෙදෙහො සහමච්චෙහි, නියාං චන්දොව සොභති.

1174.

‘‘තමනුයායිංසු බහවො, ඉන්දිඛග්ගධරා [ඉන්දඛග්ගධරා (සී.), ඉට්ඨීඛග්ගධරා (පී.)] බලී;
අස්සපිට්ඨිගතා වීරා, නරා නරවරාධිපං.

1175.

සො මුහුත්තංව යායිත්වා, යානා ඔරුය්හ ඛත්තියො;
වෙදෙහො සහමච්චෙහි, පත්තී ගුණමුපාගමි.

1176.

යෙපි තත්ථ තදා ආසුං, බ්‍රාහ්මණිබ්භා සමාගතා;
න තෙ අපනයී රාජා, අකතං භූමිමාගතෙ.

1177.

‘‘තතො සො මුදුකා භිසියා, මුදුචිත්තකසන්ථතෙ [මුදුචිත්තකළන්දකෙ (සී. පී.)];
මුදුපච්චත්ථතෙ රාජා, එකමන්තං උපාවිසි.

1178.

‘‘නිසජ්ජ රාජා සම්මොදි, කථං සාරණියං තතො;
‘‘කච්චි යාපනියං භන්තෙ, වාතානමවියග්ගතා [වාතානමවිසග්ගතා (සී. පී.), වාතානමවියත්තතා (ස්‍යා.)].

1179.

‘‘කච්චි අකසිරා වුත්ති, ලභසි [ලබ්භති (සී. පී.)] පිණ්ඩයාපනං [පිණ්ඩියාපනං (ස්‍යා. ක.)];
අපාබාධො චසි කච්චි, චක්ඛුං න පරිහායති’’.

1180.

තං ගුණො පටිසම්මොදි, වෙදෙහං විනයෙ රතං;
‘‘යාපනීයං මහාරාජ, සබ්බමෙතං තදූභයං.

1181.

‘‘කච්චි තුය්හම්පි වෙදෙහ, පච්චන්තා න බලීයරෙ;
කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ, කච්චි වහති වාහනං;
කච්චි තෙ බ්‍යාධයො නත්ථි, සරීරස්සුපතාපියා’’ [සරීරස්සුපතාපිකා (සී. පී.), සරීරස්සුපතාපනා (?)].

1182.

පටිසම්මොදිතො රාජා, තතො පුච්ඡි අනන්තරා;
අත්ථං ධම්මඤ්ච ඤායඤ්ච, ධම්මකාමො රථෙසභො.

1183.

‘‘කථං ධම්මං චරෙ මච්චො, මාතාපිතූසු කස්සප;
කථං චරෙ ආචරියෙ, පුත්තදාරෙ කථං චරෙ.

1184.

‘‘කථං චරෙය්‍ය වුඩ්ඪෙසු, කථං සමණබ්‍රාහ්මණෙ;
කථඤ්ච බලකායස්මිං, කථං ජනපදෙ චරෙ.

1185.

‘‘කථං ධම්මං චරිත්වාන, මච්චා ගච්ඡන්ති [පෙච්ච ගච්ඡති (සී. ස්‍යා. පී.)] සුග්ගතිං;
කථඤ්චෙකෙ අධම්මට්ඨා, පතන්ති නිරයං අථො’’.

1186.

‘‘වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා, කස්සපො එතදබ්‍රවි;
‘‘‘සුණොහි මෙ මහාරාජ, සච්චං අවිතථං පදං.

1187.

‘‘‘නත්ථි ධම්මචරිතස්ස [ධම්මස්ස චිණ්ණස්ස (සී.)], ඵලං කල්‍යාණපාපකං;
නත්ථි දෙව පරො ලොකො, කො තතො හි ඉධාගතො.

1188.

‘‘‘නත්ථි දෙව පිතරො වා, කුතො මාතා කුතො පිතා;
නත්ථි ආචරියො නාම, අදන්තං කො දමෙස්සති.

1189.

‘‘‘සමතුල්‍යානි භූතානි, නත්ථි ජෙට්ඨාපචායිකා;
නත්ථි බලං වීරියං වා, කුතො උට්ඨානපොරිසං;
නියතානි හි භූතානි, යථා ගොටවිසො තථා.

1190.

‘‘‘ලද්ධෙය්‍යං ලභතෙ මච්චො, තත්ථ දානඵලං කුතො;
නත්ථි දානඵලං දෙව, අවසො දෙවවීරියො.

1191.

‘‘‘බාලෙහි දානං පඤ්ඤත්තං, පණ්ඩිතෙහි පටිච්ඡිතං;

අවසා දෙන්ති ධීරානං, බාලා පණ්ඩිතමානිනො.

1192.

‘‘‘සත්තිමෙ සස්සතා කායා, අච්ඡෙජ්ජා අවිකොපිනො;

තෙජො පථවී ආපො ච, වායො සුඛං දුඛඤ්චිමෙ;

ජීවෙ ච සත්තිමෙ කායා, යෙසං ඡෙත්තා න විජ්ජති.

1193.

‘‘‘නත්ථි හන්තා ච ඡෙත්තා වා, හඤ්ඤෙ යෙවාපි [හඤ්ඤරෙ වාපි (සී. ස්‍යා. පී.)] කොචි නං;

අන්තරෙනෙව කායානං, සත්ථානි වීතිවත්තරෙ.

1194.

‘‘‘යො චාපි [යොපායං (සී. පී.), යො වායං (ස්‍යා. ක.)] සිරමාදාය, පරෙසං නිසිතාසිනා;

න සො ඡින්දති තෙ කායෙ, තත්ථ පාපඵලං කුතො.

1195.

‘‘‘චුල්ලාසීතිමහාකප්පෙ, සබ්බෙ සුජ්ඣන්ති සංසරං;

අනාගතෙ තම්හි කාලෙ, සඤ්ඤතොපි න සුජ්ඣති.

1196.

‘‘‘චරිත්වාපි බහුං භද්‍රං, නෙව සුජ්ඣන්තිනාගතෙ;

පාපඤ්චෙපි බහුං කත්වා, තං ඛණං නාතිවත්තරෙ.

1197.

‘‘‘අනුපුබ්බෙන නො සුද්ධි, කප්පානං චුල්ලසීතියා;

නියතිං නාතිවත්තාම, වෙලන්තමිව සාගරො’’’.

1198.

කස්සපස්ස වචො සුත්වා, අලාතො එතදබ්‍රවි;

‘‘යථා භදන්තො භණති, මය්හම්පෙතංව රුච්චති.

1199.

‘‘අහම්පි පුරිමං ජාතිං, සරෙ සංසරිතත්තනො;

පිඞ්ගලො නාමහං ආසිං, ලුද්දො ගොඝාතකො පුරෙ.

1200.

‘‘බාරාණසියං ඵීතායං, බහුං පාපං කතං මයා;

බහූ මයා හතා පාණා, මහිංසා සූකරා අජා.

1201.

‘‘තතො චුතො ඉධ ජාතො, ඉද්ධෙ සෙනාපතීකුලෙ;
නත්ථි නූන ඵලං පාපං, යොහං [පාපෙ සොහං (සී. පී.)] න නිරයං ගතො.

1202.

අථෙත්ථ බීජකො නාම, දාසො ආසි පටච්චරී [පළච්චරී (සී. පී.), පටජ්ජරී (ක.)];
උපොසථං උපවසන්තො, ගුණසන්තිකුපාගමි.

1203.

කස්සපස්ස වචො සුත්වා, අලාතස්ස ච භාසිතං;
පස්සසන්තො මුහුං උණ්හං, රුදං අස්සූනි වත්තයි.

1204.

තමනුපුච්ඡී වෙදෙහො, ‘‘කිමත්ථං සම්ම රොදසි;
කිං තෙ සුතං වා දිට්ඨං වා, කිං මං වෙදෙසි වෙදනං’’.

1205.

වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා, බීජකො එතදබ්‍රවි;
‘‘නත්ථි මෙ වෙදනා දුක්ඛා, මහාරාජ සුණොහි මෙ.

1206.

‘‘අහම්පි පුරිමං ජාතිං, සරාමි සුඛමත්තනො;
සාකෙතාහං පුරෙ ආසිං, භාවසෙට්ඨි ගුණෙ රතො.

1207.

‘‘සම්මතො බ්‍රාහ්මණිබ්භානං, සංවිභාගරතො සුචි;
න චාපි පාපකං කම්මං, සරාමි කතමත්තනො.

1208.

‘‘තතො චුතාහං වෙදෙහ, ඉධ ජාතො දුරිත්ථියා;
ගබ්භම්හි කුම්භදාසියා, යතො ජාතො සුදුග්ගතො.

1209.

‘‘එවම්පි දුග්ගතො සන්තො, සමචරියං අධිට්ඨිතො;
උපඩ්ඪභාගං භත්තස්ස, දදාමි යො මෙ ඉච්ඡති.

1210.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, සදා උපවසාමහං;
න චාපි [න අහං (ක.)] භූතෙ හිංසාමි, ථෙය්‍යඤ්චාපි විවජ්ජයිං.

1211.

‘‘සබ්බමෙව හි නූනෙතං, සුචිණ්ණං භවති නිප්ඵලං;
නිරත්ථං මඤ්ඤිදං සීලං, අලාතො භාසතී යථා.

1212.
‘‘කලිමෙව නූන ගණ්හාමි, අසිප්පො ධුත්තකො යථා;
කටං අලාතො ගණ්හාති, කිතවොසික්ඛිතො යථා.

1213.
‘‘ද්වාරං නප්පටිපස්සාමි, යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතිං;
තස්මා රාජ පරොදාමි, සුත්වා කස්සපභාසිතං’’.

1214.
බීජකස්ස වචො සුත්වා, රාජා අඞ්ගති මබ්‍රවි;
‘‘නත්ථි ද්වාරං සුගතියා, නියතිං [නියතං (ස්‍යා.)] කඞ්ඛ බීජක.

1215.
‘‘සුඛං වා යදි වා දුක්ඛං, නියතියා කිර ලබ්භති;
සංසාරසුද්ධි සබ්බෙසං, මා තුරිත්ථො [තුරිතො (ස්‍යා.)] අනාගතෙ.

1216.
‘‘අහම්පි පුබ්බෙ කල්‍යාණො, බ්‍රාහ්මණිබ්භෙසු බ්‍යාවටො [වාවටො (ක.)];
වොහාරමනුසාසන්තො, රතිහීනො තදන්තරා’’.

1217.
‘‘පුනපි භන්තෙ දක්ඛෙමු, සඞ්ගති චෙ භවිස්සති’’;
ඉදං වත්වාන වෙදෙහො, පච්චගා සනිවෙසනං.

1218.
තතො රත්‍යා විවසානෙ, උපට්ඨානම්හි අඞ්ගති;
අමච්චෙ සන්නිපාතෙත්වා, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

1219.
‘‘චන්දකෙ මෙ විමානස්මිං, සදා කාමෙ විධෙන්තු මෙ;
මා උපගච්ඡුං අත්ථෙසු, ගුය්හප්පකාසියෙසු ච.

1220.
‘‘විජයො ච සුනාමො ච, සෙනාපති අලාතකො;
එතෙ අත්ථෙ නිසීදන්තු, වොහාරකුසලා තයො’’.

1221.
ඉදං වත්වාන වෙදෙහො, කාමෙව බහුමඤ්ඤථ;

න චාපි බ්‍රාහ්මණිබ්භෙසු, අත්ථෙ කිස්මිඤ්චි බ්‍යාවටො.

1222.

තතො ද්වෙසත්තරත්තස්ස, වෙදෙහස්සත්‍රජා පියා;

රාජකඤ්ඤා රුචා [රුජා (සී. පී.) එවමුපරිපි] නාම, ධාතිමාතරමබ්‍රවි.

1223.

‘අලඞ්කරොථ මං ඛිප්පං, සඛියො චාලඞ්කරොන්තු [ච කරොන්තු (සී. පී.)] මෙ;

සුවෙ පන්නරසො දිබ්‍යො, ගච්ඡං ඉස්සරසන්තිකෙ’ [පිතුස්ස සන්තිකෙ (ස්‍යා.)].

1224.

තස්සා මාල්‍යං අභිහරිංසු, චන්දනඤ්ච මහාරහං;

මණිසඞ්ඛමුත්තාරතනං, නානාරත්තෙ ච අම්බරෙ.

1225.

තඤ්ච සොවණ්ණයෙ [සොණ්ණමයෙ (ක.)] පීඨෙ, නිසින්නං බහුකිත්ථියො;

පරිකිරිය පසොභිංසු [අසොභිංසු (සී. ස්‍යා. පී.)], රුචං රුචිරවණ්ණිනිං.

1226.

සා ච සඛිමජ්ඣගතා, සබ්බාභරණභූසිතා;

සතෙරතා අබ්භමිව, චන්දකං පාවිසී රුචා.

1227.

උපසඞ්කමිත්වා වෙදෙහං, වන්දිත්වා විනයෙ රතං;

සුවණ්ණඛචිතෙ [සුවණ්ණවිකතෙ (සී. පී.)] පීඨෙ, එකමන්තං උපාවිසි’’.

1228.

තඤ්ච දිස්වාන වෙදෙහො, අච්ඡරානංව සඞ්ගමං;

රුචං සඛිමජ්ඣගතං, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

1229.

‘‘කච්චි රමසි පාසාදෙ, අන්තොපොක්ඛරණිං පති;

කච්චි බහුවිධං ඛජ්ජං, සදා අභිහරන්ති තෙ.

1230.

‘‘කච්චි බහුවිධං මාල්‍යං, ඔචිනිත්වා කුමාරියො;

සරකෙ කරොථ පච්චෙකං, ඛිඩ්ඩාරතිරතා මුහුං [අහු (සයා. ක.)].

1231.

‘‘කෙන වා විකලං තුය්හං, කිං ඛිප්පං ආහරන්තු තෙ;
මනොකරස්සු කුඩ්ඩමුඛී [කුට්ටමුඛී (සී. පී.)], අපි චන්දසමම්හිපි’’ [අපි චන්දසමම්පි තෙ (ක.)].

1232.

වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා, රුචා පිතරමබ්‍රවි;
‘‘සබ්බමෙතං මහාරාජ, ලබ්භතිස්සරසන්තිකෙ.

1233.

‘‘සුවෙ පන්නරසො දිබ්‍යො, සහස්සං ආහරන්තු මෙ;
යථාදින්නඤ්ච දස්සාමි, දානං සබ්බවනීස්වහං’’ [සබ්බවණීස්වහං (සයා. ක.)].

1234.

රුචාය වචනං සුත්වා, රාජා අඞ්ගති මබ්‍රවි;
‘‘බහුං විනාසිතං විත්තං, නිරත්ථං අඵලං තයා.

1235.

‘‘උපොසථෙ වසං නිච්චං, අන්නපානං න භුඤ්ජසි;
නියතෙතං අභුත්තබ්බං, නත්ථි පුඤ්ඤං අභුඤ්ජතො’’.

1236.

‘‘බීජකොපි හි සුත්වාන, තදා කස්සපභාසිතං;
පස්සසන්තො මුහුං උණ්හං, රුදං අස්සූනි වත්තයි.

1237.

‘‘යාව රුචෙ ජීවමානා [ජීවසිනො (සී. පී.)], මා භත්තමපනාමයි;
නත්ථි භද්දෙ පරො ලොකො, කිං නිරත්ථං විහඤ්ඤසි’’.

1238.

වෙදෙහස්ස වචො සුත්වා, රුචා රුචිරවණ්ණිනී;
ජානං පුබ්බාපරං ධම්මං, පිතරං එතදබ්‍රවි.

1239.

‘‘සුතමෙව පුරෙ ආසි, සක්ඛි [පච්චක්ඛං (ක.)] දිට්ඨමිදං මයා;
බාලූපසෙවී යො හොති, බාලොව සමපජ්ජථ.

1240.

‘‘මූළ්හො හි මූළ්හමාගම්ම, භියො මොහං නිගච්ඡති;

පතිරූපං අලාතෙන, බීජකෙන ච මුය්හිතුං.

1241.

‘‘ත්වඤ්ච දෙවාසි සප්පඤ්ඤො, ධීරො අත්ථස්ස කොවිදො;
කථං බාලෙහි සදිසං, හීනදිට්ඨිං උපාගමි.

1242.

‘‘සචෙපි සංසාරපථෙන සුජ්ඣති, නිරත්ථියා පබ්බජ්ජා ගුණස්ස;
කීටොව අග්ගිං ජලිතං අපාපතං, උපපජ්ජති මොහමූළ්හො [මොමුහො (සී. පී.)] නග්ගභාවං.

1243.

‘‘සංසාරසුද්ධීති පුරෙ නිවිට්ඨා, කම්මං විදූසෙන්ති බහූ අජානං [බහූ පජා (ක.)];
පුබ්බෙ කලී දුග්ගහිතොවඅත්ථා [අත්ථො (ක.), දුග්ගහිතොව’නත්ථා (?)], දුම්මො ච යා බලිසා අම්බුජොව.

1244.

‘‘උපමං තෙ කරිස්සාමි, මහාරාජ තවත්ථියා;
උපමාය මිධෙකච්චෙ, අත්ථං ජානන්ති පණ්ඩිතා.

1245.

‘‘වාණිජානං යථා නාවා, අප්පමාණභරා [අප්පමාණහරා (පී.)] ගරු;
අතිභාරං සමාදාය, අණ්ණවෙ අවසීදති.

1246.

‘‘එවමෙව නරො පාපං, ථොකං ථොකම්පි ආචිනං;
අතිභාරං සමාදාය, නිරයෙ අවසීදති.

1247.

‘‘න තාව භාරො පරිපූරො, අලාතස්ස මහීපති;
ආචිනාති ච තං පාපං, යෙන ගච්ඡති දුග්ගතිං.

1248.

‘‘පුබ්බෙවස්ස කතං පුඤ්ඤං, අලාතස්ස මහීපති;
තස්සෙව දෙව නිස්සන්දො, යඤ්චෙසො ලභතෙ සුඛං.

1249.

‘‘ඛීයතෙ චස්ස තං පුඤ්ඤං, තථා හි අගුණෙ රතො;
උජුමග්ගං අවහාය [අපාහාය (සී.)], කුම්මග්ගමනුධාවති.

1250.

‘‘තුලා යථා පග්ගහිතා, ඔහිතෙ තුලමණ්ඩලෙ;
උන්නමෙති තුලාසීසං, භාරෙ ඔරොපිතෙ සති.

1251.
‘‘එවමෙව නරො පුඤ්ඤං, ථොකං ථොකම්පි ආචිනං;
සග්ගාතිමානො දාසොව, බීජකො සාතවෙ [සාධවෙ (ක.)] රතො.

1252.
‘‘යමජ්ජ බීජකො දාසො, දුක්ඛං පස්සති අත්තනි;
පුබ්බෙවස්ස [පුබ්බෙ තස්ස (සී. පී.)] කතං පාපං, තමෙසො පටිසෙවති.

1253.
‘‘බීයතෙ චස්ස තං පාපං, තථා හි විනයෙ රතො;
කස්සපඤ්ච සමාපජ්ජ, මා හෙවුප්පථමාගමා.

1254.
‘‘යං යඤ්හි රාජ භජති, සන්තං වා යදි වා අසං;
සීලවන්තං විසීලං වා, වසං තස්සෙව ගච්ඡති.

1255.
‘‘යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං, යාදිසං චූපසෙවති;
සොපි තාදිසකො හොති, සහවාසො හි [සහවාසොපි (ක.)] තාදිසො.

1256.
‘‘සෙවමානො සෙවමානං, සම්ඵුට්ඨො සම්ඵුසං පරං;
සරො දිද්ධො කලාපංව, අලිත්තමුපලිම්පති;
උපලෙපභයා [උපලිම්පභයා (ක.)] ධීරො, නෙව පාපසඛා සියා.

1257.
‘‘පූතිමච්ඡං කුසග්ගෙන, යො නරො උපනය්හති;
කුසාපි පූති වායන්ති, එවං බාලූපසෙවනා.

1258.
‘‘තගරඤ්ච පලාසෙන, යො නරො උපනය්හති;
පත්තාපි සුරභි වායන්ති, එවං ධීරූපසෙවනා.

1259.
‘‘තස්මා පත්තපුටස්සෙව [ඵලපුටස්සෙව (සී. පී.)], ඤත්වා සම්පාකමත්තනො;
අසන්තෙ නොපසෙවෙය්‍ය, සන්තෙ සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො;

අසන්තො නිරයං නෙන්ති, සන්තො පාපෙන්ති සුග්ගතිං’’.

1260.

අහම්පි ජාතියො සත්ත, සරෙ සංසරිතත්තනො;
අනාගතාපි සත්තෙව, යා ගමිස්සං ඉතො චුතො.

1261.

‘‘යා මෙ සා සත්තමී ජාති, අහූ පුබ්බෙ ජනාධිප;
කම්මාරපුත්තො මගධෙසු, අහුං රාජගහෙ පුරෙ.

1262.

‘‘පාපං සහායමාගම්ම, බහුං පාපං කතං මයා;
පරදාරස්ස හෙඨෙන්තො, චරිම්හා අමරා විය.

1263.

‘‘තං කම්මං නිහිතං අට්ඨා, භස්මච්ඡන්නොව පාවකො;
අථ අඤ්ඤෙහි කම්මෙහි, අජායිං වංසභූමියං.

1264.

‘‘කොසම්බියං සෙට්ඨිකුලෙ, ඉද්ධෙ ඵීතෙ මහද්ධනෙ;
එකපුත්තො මහාරාජ, නිච්චං සක්කතපූජිතො.

1265.

‘‘තත්ථ මිත්තං අසෙවිස්සං, සහායං සාතවෙ රතං;
පණ්ඩිතං සුතසම්පන්නං, සො මං අත්ථෙ නිවෙසයි.

1266.

‘‘චාතුද්දසිං පඤ්චදසිං, බහුං රත්තිං උපාවසිං;
තං කම්මං නිහිතං අට්ඨා, නිධීව උදකන්තිකෙ.

1267.

‘‘අථ පාපාන කම්මානං, යමෙතං මගධෙ කතං;
ඵලං පරියාග මං [පරියාග තං (සී.), පරියාගතං (සයා. පී.)] පච්ඡා,
භුත්වා දුට්ඨවිසං යථා.

1268.

‘‘තතො චුතාහං වෙදෙහ, රොරුවෙ නිරයෙ චිරං;
සකම්මුනා අපච්චිස්සං, තං සරං න සුඛං ලභෙ.

1269.

‘‘බහුවස්සගණෙ තත්ථ, ඛෙපයිත්වා බහුං දුඛං;

භින්නාගතෙ [හෙණ්ණාකටෙ (සී. පී.)] අහුං රාජ, ඡගලො උද්ධතප්ඵලො [ඡකලො උද්ධිතප්ඵලො (සී. පී.)].

1270.

‘‘සාතපුත්තා මයා වූළ්හා, පිට්ඨියා ච රථෙන ච;

තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දො, පරදාරගමනස්ස මෙ.

1271.

‘‘තතො චුතාහං වෙදෙහ, කපි ආසිං බ්‍රහාවනෙ;

නිලුඤ්චිතඵලො [නිලිච්ඡිතඵලො (සී. පී.)] යෙව, යූථපෙන පගබ්භිනා;

තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දො, පරදාරගමනස්ස මෙ.

1272.

‘‘තතො චුතාහං වෙදෙහ, දස්සනෙසු [දසණ්ණෙසු (සී. පී.), දසන්නෙසු (ස්‍යා.)] පසූ අහුං;

නිලුඤ්චිතො ජවො භද්‍රො, යොග්ගං වූළ්හං චිරං මයා;

තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දො, පරදාරගමනස්ස මෙ.

1273.

‘‘තතො චුතාහං වෙදෙහ, වජ්ජීසු කුලමාගමා;

නෙවිත්ථී න පුමා ආසිං, මනුස්සත්තෙ සුදුල්ලභෙ;

තස්ස කම්මස්ස නිස්සන්දො, පරදාරගමනස්ස මෙ.

1274.

‘‘තතො චුතාහං වෙදෙහ, අජායිං නන්දනෙ වනෙ;

භවනෙ තාවතිංසාහං, අච්ඡරා කාමවණ්ණිනී [වරවණ්ණිනී (ක.)].

1275.

‘‘විචිත්තවත්ථාභරණා, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා;

කුසලා නච්චගීතස්ස, සක්කස්ස පරිචාරිකා.

1276.

‘‘තත්ථ ඨිතාහං වෙදෙහ, සරාමි ජාතියො ඉමා;

අනාගතාපි සත්තෙව, යා ගමිස්සං ඉතො චුතා.

1277.

‘‘පරියාගතං තං කුසලං, යං මෙ කොසම්බියං කතං;

දෙවෙ චෙව මනුස්සෙ ච, සන්ධාවිස්සං ඉතො චුතා.

1278.

‘‘සත්ත ජච්චො [ජච්චා (ස්‍යා. පී.)] මහාරාජ, නිච්චං සක්කතපූජිතා;
ථීභාවාපි න මුච්චිස්සං, ඡට්ඨා නිගතියො [ඡට්ඨා ගතියො (ස්‍යා.)] ඉමා.

1279.
‘‘සත්තමී ච ගති දෙව, දෙවපුත්තො මහිද්ධිකො;
පුමා දෙවො භවිස්සාමි [භවිස්සති (ක.)], දෙවකායස්මිමුත්තමො.

1280.
‘‘අජ්ජාපි සන්තානමයං, මාලං ගන්ථෙන්ති නන්දනෙ;
දෙවපුත්තො ජවො නාම, යො මෙ මාලං පටිච්ඡති.

1281.
‘‘මුහුත්තො විය සො දිබ්‍යො, ඉධ වස්සානි සොළස;
රත්තින්දිවො ච සො දිබ්‍යො, මානුසිං සරදොසතං.

1282.
‘‘ඉති කම්මානි අන්වෙන්ති, අසඞ්ඛෙය්‍යාපි ජාතියො;
කල්‍යාණං යදි වා පාපං, න හි කම්මං විනස්සති [පනස්සති (සී. පී.)].

1283.
‘‘යො ඉච්ඡෙ පුරිසො හොතුං, ජාතිං ජාතිං [ජාතිජාතිං (සී. පී.)] පුනප්පුනං;
පරදාරං විවජ්ජෙය්‍ය, ධොතපාදොව කද්දමං.

1284.
‘‘යා ඉච්ඡෙ පුරිසො හොතුං, ජාතිං ජාතිං පුනප්පුනං;
සාමිකං අපචායෙය්‍ය, ඉන්දංව පරිචාරිකා.

1285.
‘‘යො ඉච්ඡෙ දිබ්‍යභොගඤ්ච, දිබ්බමායුං යසං සුඛං;
පාපානි පරිවජ්ජෙත්වා [පරිවජ්ජෙය්‍ය (ක.)], තිවිධං ධම්මමාචරෙ.

1286.
‘‘කායෙන වාචා මනසා, අප්පමත්තො විචක්ඛණො;
අත්තනො හොති අත්ථාය, ඉත්ථී වා යදි වා පුමා.

1287.
‘‘යෙ කෙචිමෙ මානුජා ජීවලොකෙ, යසස්සිනො සබ්බසමන්තභොගා;
අසංසයං තෙහි පුරෙ සුචිණ්ණං, කම්මස්සකාසෙ පුථු සබ්බසත්තා.

1288.

‘‘ඉඩ්ඪසානුචින්තෙසි සයම්පි දෙව, කුතොනිදානා තෙ ඉමා ජනින්ද;

යා තෙ ඉමා අච්ඡරාසන්නිකාසා, අලඞ්කතා කඤ්චනජාලඡන්නා’’.

1289.

ඉච්චෙවං පිතරං කඤ්ඤා, රුචා තොසෙසි අඞ්ගතිං;

මූළ්හස්ස මග්ගමාචික්ඛි, ධම්මමක්ඛාසි සුබ්බතා.

1290.

අථාගමා බ්‍රහ්මලොකා, නාරදො මානුසිං පජං;

ජම්බුදීපං අවෙක්ඛන්තො, අද්දා රාජානමඞ්ගතිං.

1291.

‘‘තතො පතිට්ඨා පාසාදෙ, වෙදෙහස්ස පුරත්ථතො [පුරක්ඛතො (සයා. ක.)];

තඤ්ච දිස්වානානුප්පත්තං, රුචා ඉසිමවන්දථ.

1292.

‘‘අථාසනම්හා ඔරුය්හ, රාජා බ්‍යථිතමානසො [බ්‍යම්හිතමානසො (සී. සයා. පී.)];

නාරදං පරිපුච්ඡන්තො, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

1293.

‘‘කුතො නු ආගච්ඡසි දෙවවණ්ණි, ඔභාසයං සබ්බදිසා [සංවරිං (සී. පී.)] චන්දිමාව;

අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො නාමගොත්තං, කථං තං ජානන්ති මනුස්සලොකෙ’’.

1294.

‘‘අහඤ්හි දෙවතො ඉදානි එමි, ඔභාසයං සබ්බදිසා [සංවරිං (සී. පී.)] චන්දිමාව;

අක්ඛාමි තෙ පුච්ඡිතො නාමගොත්තං, ජානන්ති මං නාරදො කස්සපො ච’’.

1295.

‘‘අච්ඡෙරරූපං තව [වත (සී. පී.)] යාදිසඤ්ච, වෙහායසං ගච්ඡසි තිට්ඨසී ච;

පුච්ඡාමි තං නාරද එතමත්ථං, අථ කෙන වණ්ණෙන තවායමිද්ධි’’.

1296.

‘‘සච්චඤ්ච ධම්මො ච දමො ච චාගො, ගුණා මමෙතෙ පකතා පුරාණා;
තෙහෙව ධම්මෙහි සුසෙවිතෙහි, මනොජවො යෙන කාමං ගතොස්මි’’.

1297.

‘‘අච්ඡෙරමාචික්ඛසි පුඤ්ඤසිද්ධිං, සචෙ හි එතෙහි [එතෙ ත්වං (සී. පී.)] යථා වදෙසි;
පුච්ඡාමි තං නාරද එතමත්ථං, පුට්ඨො ච මෙ සාධු වියාකරොහි’’.

1298.

‘‘පුච්ඡස්සු මං රාජ තවෙස අත්ථො, යං සංසයං කුරුසෙ භූමිපාල;
අහං තං නිස්සංසයතං ගමෙමි, නයෙහි ඤායෙහි ච හෙතුභී ච’’.

1299.

‘‘පුච්ඡාමි තං නාරද එතමත්ථං, පුට්ඨො ච මෙ නාරද මා මුසා භණි;
අත්ථි නු දෙවා පිතරො නු අත්ථි, ලොකො පරො අත්ථි ජනො යමාහු’’.

1300.

‘‘අත්ථෙව දෙවා පිතරො ච අත්ථි, ලොකො පරො අත්ථි ජනො යමාහු;
කාමෙසු ගිද්ධා ච නරා පමූළ්හා, ලොකං පරං න විදූ මොහයුත්තා’’.

1301.

‘‘අත්ථීති චෙ නාරද සද්දහාසි, නිවෙසනං පරලොකෙ මතානං;
ඉධෙව මෙ පඤ්ච සතානි දෙහි, දස්සාමි තෙ පරලොකෙ සහස්සං’’.

1302.

‘‘දජ්ජෙමු ඛො පඤ්ච සතානි භොතො, ජඤ්ඤාමු චෙ සීලවන්තං වදඤ්ඤුං [වතඤ්ඤුං (ක.)];
ලුද්දං තං භොන්තං නිරයෙ වසන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1303.

‘‘ඉධෙව යො හොති අධම්මසීලො [අකම්මසීලො (පී.)], පාපාචාරො අලසො ලුද්දකම්මො;
න පණ්ඩිතා තස්මිං ඉණං දදන්ති, න හි ආගමො හොති තථාවිධම්හා.

1304.

‘‘දක්ඛඤ්ච පොසං මනුජා විදිත්වා, උට්ඨානකං [උට්ඨාහකං (සී.)] සීලවන්තං වදඤ්ඤුං;
සයමෙව භොගෙහි නිමන්තයන්ති, කම්මං කරිත්වා පුන මාහරෙසි’’.

1305.

‘‘ඉතො චුතො [ගතො (සී. පී.)] දක්ඛසි තත්ථ රාජ, කාකොලසඞ්ඝෙහි විකස්සමානං [කාකොළසඞ්ඝෙහිපි කඩ්ඪමානං (සී. පී.)];
තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසන්තං, කාකෙහි ගිජ්ඣෙහි ච සෙනකෙහි [සොණකෙහි (ස්‍යා. ක.)];
සඤ්ඡින්නගත්තං රුහිරං සවන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1306.

‘‘අන්ධංතමං තත්ථ න චන්දසූරියා, නිරයො සදා තුමුලො ඝොරරූපො;
සා නෙව රත්තී න දිවා පඤ්ඤායති, තථාවිධෙ කො විචරෙ ධනත්ථිකො.

1307.

‘‘සබලො ච සාමො ච දුවෙ සුවානා, පවද්ධකායා බලිනො මහන්තා;
ඛාදන්ති දන්තෙහි අයොමයෙහි, ඉතො පණුන්නං පරලොකපත්තං [පරලොකෙ පතන්තං (ක.)].

1308.

‘‘තං ඛජ්ජමානං නිරයෙ වසන්තං, ලුද්දෙහි වාළෙහි අඝම්මිගෙහි ච;
සඤ්ඡින්නගත්තං රුහිරං සවන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1309.

‘‘උසූහි සත්තීහි ච සුනිසිතාහි, හනන්ති විජ්ඣන්ති ච පච්චමිත්තා [පොථයන්ති (ක.)];
කාළූපකාළා නිරයම්හි ඝොරෙ, පුබ්බෙ නරං දුක්කටකම්මකාරිං.

1310.

‘‘තං හඤ්ඤමානං නිරයෙ වජන්තං, කුච්ඡිස්මිං පස්සස්මිං විප්ඵාලිතූදරං;
සඤ්ඡින්නගත්තං රුහිරං සවන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1311.

‘‘සත්තී උසූ තොමරභිණ්ඩිවාලා, විවිධාවුධා වස්සන්ති තත්ථ දෙවා;
පතන්ති අඞ්ගාරමිවච්චිමන්තො, සිලාසනී වස්සති ලුද්දකම්මෙ.

1312.

‘‘උණ්හො ච වාතො නිරයම්හි දුස්සහො, න තම්හි සුඛං ලබ්භති [සෙති (ක.)] ඉත්තරම්පි;
තං තං විධාවන්තමලෙනමාතුරං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1313.

‘‘සන්ධාවමානම්පි [සන්ධාවමානං තං (සී. පී.)] රථෙසු යුත්තං, සජොතිභූතං පථවිං කමන්තං;
පතොදලට්ඨීහි සුචොදයන්තං [සුචොදියන්තං (සී. පී.)], කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1314.

‘‘තමාරුහන්තං ඛුරසඤ්චිතං ගිරිං, විභිංසනං පජ්ජලිතං භයානකං;
සඤ්ඡින්නගත්තං රුහිරං සවන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1315.

‘‘තමාරුහන්තං පබ්බතසන්නිකාසං, අඞ්ගාරරාසිං ජලිතං භයානකං;
සුදඩ්ඪගත්තං කපණං රුදන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1316.

‘‘අබ්භකූටසමා උච්චා, කණ්ටකනිචිතා [කණ්ටකාපචිතා (සී. පී.), කණ්ටකාහිචිතා (ස්‍යා.)] දුමා;
අයොමයෙහි තික්ඛෙහි, නරලොහිතපායිභි.

1317.

‘‘තමාරුහන්ති නාරියො, නරා ච පරදාරගූ;
චොදිතා සත්තිහත්ථෙහි, යමනිද්දෙසකාරිභි.

1318.

‘‘තමාරුහන්තං නිරයං, සිම්බලිං රුහිරමක්ඛිතං;
විදඩ්ඪකායං [විදුට්ඨකායං (පී.)] විතචං, ආතුරං ගාළ්හවෙදනං.

1319.

‘‘පස්සසන්තං මුහුං උණ්හං, පුබ්බකම්මාපරාධිකං;
දුමග්ගෙ විතචං ගත්තං [දුමග්ගවිටපග්ගතං (සී.)], කො තං යාචෙය්‍ය තං ධනං.

1320.

‘‘අබ්භකූටසමා උච්චා, අසිපත්තාචිතා දුමා;
අයොමයෙහි තික්ඛෙහි, නරලොහිතපායිභි.

1321.

‘‘තමාරුහන්තං අසිපත්තපාදපං, අසීහි තික්ඛෙහි ච ඡිජ්ජමානං [පභිජ්ජමානං (ක.)];
සඤ්ඡින්නගත්තං රුහිරං සවන්තං, කො චොදයෙ පරලොකෙ සහස්සං.

1322.

‘‘තතො නික්ඛන්තමත්තං තං, අසිපත්තාචිතා දුමා [අසිපත්තනිරයා දුඛා (සී. පී.)];
සම්පතිතං වෙතරණිං, කො තං යාචෙය්‍ය තං ධනං.

1323.

‘‘ඛරා ඛරොදකා [ඛාරොදිකා (සී.), ඛරොදිකා (පී.)] තත්තා, දුග්ගා වෙතරණී නදී;
අයොපොක්ඛරසඤ්ඡන්නා, තික්ඛා පත්තෙහි සන්දති.

1324.

‘‘තත්ථ සඤ්ඡින්නගත්තං තං, වුය්හන්තං රුහිරමක්ඛිතං;
වෙතරඤ්ඤෙ අනාලම්බෙ, කො තං යාචෙය්‍ය තං ධනං’’.

1325.

‘‘වෙධාමි රුක්ඛො විය ඡිජ්ජමානො, දිසං න ජානාමි පමූළ්හසඤ්ඤො;
භයානුතප්පාමි මහා ච මෙ භයා, සුත්වාන කථා [ගාථා (සී.ස්‍යා. පී.)] තව භාසිතා ඉසෙ.

1326.

‘‘ආදිත්තෙ වාරිමජ්ඣංව, දීපංවොසෙ මහණ්ණවෙ;
අන්ධකාරෙව පජ්ජොතො, ත්වං නොසි සරණං ඉසෙ.

1327.

‘‘අත්ථඤ්ච ධම්මං අනුසාස මං ඉසෙ, අතීතමද්ධා අපරාධිතං මයා;
ආචික්ඛ මෙ නාරද සුද්ධිමග්ගං, යථා අහං නො නිරයං පතෙය්‍යං’’.

1328.

‘‘යථා අහු ධතරට්ඨො ( ) [එත්ථ කිඤ්චි ඌනං විය දිස්සති], වෙස්සාමිත්තො අට්ඨකො යාමතග්ගි;

පටුන

උසින්දරො වාපි සිවී ච රාජා, පරිවාරකා සමණබ්‍රාහ්මණානං.

1329.

‘‘එතෙ චඤ්ඤෙ ච රාජානො, යෙ සග්ගවිසයං [සක්කවිසයං (සී. පී.)] ගතා;

අධම්මං පරිවජ්ජෙත්වා, ධම්මං චර මහීපති.

1330.

‘‘අන්නහත්ථා ච තෙ බ්‍යම්හෙ, ඝොසයන්තු පුරෙ තව;

කො ඡාතො කො ච තසිතො, කො මාලං කො විලෙපනං;

නානාරත්තානං වත්ථානං, කො නග්ගො පරිදහිස්සති.

1331.

‘‘කො පන්ථෙ ඡත්තමානෙති [ඡත්ත’මාදෙති (සී. ස්‍යා. පී.)], පාදුකා ච මුදූ සුභා;

ඉති සායඤ්ච පාතො ච, ඝොසයන්තු පුරෙ තව.

1332.

‘‘ජිණ්ණං පොසං ගවස්සඤ්ච, මාස්සු යුඤ්ජ යථා පුරෙ;

පරිහාරඤ්ච දජ්ජාසි, අධිකාරකතො බලී.

1333.

‘‘කායො තෙ රථසඤ්ඤාතො, මනොසාරථිකො ලහු;

අවිහිංසාසාරිතක්ඛො, සංවිභාගපටිච්ඡදො.

1334.

‘‘පාදසඤ්ඤමනෙමියො, හත්ථසඤ්ඤමපක්ඛරො;

කුච්ඡිසඤ්ඤමනබ්භන්තො, වාචාසඤ්ඤමකූජනො.

1335.

‘‘සච්චවාක්‍යසමත්තඞ්ගො, අපෙසුඤ්ඤසුසඤ්ඤතො;

ගිරාසඛිලනෙලඞ්ගො, මිතභාණිසිලෙසිතො.

1336.

‘‘සද්ධාලොභසුසඞ්ඛාරො, නිවාතඤ්ජලිකුබ්බරො;

අථද්ධතානතීසාකො [අත්ථද්ධතානතීසාකො (සී. පී.)], සීලසංවරනන්ධනො.

1337.

‘‘අක්කොධනමනුග්ඝාතී, ධම්මපණ්ඩරඡත්තකො;

බාහුසච්චමපාලම්බො, ඨිතචිත්තමුපාධියො [ධිතිචිත්තමුපාධියො (ක.)].

1338.

‘‘කාලඤ්ඤුතාචිත්තසාරො, වෙසාරජ්ජතිදණ්ඩකො;
නිවාතවුත්තියොත්තකො [නිවාතවුත්තියොත්තඩ්ගො (ක.)], අනතිමානයුගො ලහු.

1339.

‘‘අලීනචිත්තසන්ථාරො, වුද්ධිසෙවී රජොහතො;
සති පතොදො ධීරස්ස, ධිති යොගො ච රස්මියො.

1340.

‘‘මනො දන්තං පථං නෙති [පථ’න්වෙති (සී. පී.)], සමදන්තෙහි වාහිහි;
ඉච්ඡා ලොභො ච කුම්මග්ගො, උජුමග්ගො ච සංයමො.

1341.

‘‘රූපෙ සද්දෙ රසෙ ගන්ධෙ, වාහනස්ස පධාවතො;
පඤ්ඤා ආකොටනී රාජ, තත්ථ අත්තාව සාරථී.

1342.

‘‘සචෙ එතෙන යානෙන, සමචරියා දළ්හා ධිති;
සබ්බකාමදුහො රාජ, න ජාතු නිරයං වජෙ’’.

1343.

‘‘අලාතො දෙවදත්තොසි, සුනාමො ආසි භද්දජි;
විජයො සාරිපුත්තොසි, මොග්ගල්ලානොසි බීජකො.

1344.

‘‘සුනක්ඛත්තො ලිච්ඡවිපුත්තො, ගුණො ආසි අචෙලකො;
ආනන්දො සා රුචා ආසි, යා රාජානං පසාදයි.

1345.

‘‘උරුවෙළකස්සපො රාජා, පාපදිට්ඨි තදා අහු;
මහාබ්‍රහ්මා බොධිසත්තො, එවං ධාරෙථ ජාතක’’න්ති.

මහානාරදකස්සපජාතකං අට්ඨමං.

546. විධුරජාතකං (9)

දොහළකණ්ඩං

1346.

‘‘පණ්ඩු කිසියාසි දුබ්බලා, වණ්ණරූපං [වණ්ණරූපෙ (ක.)] නතවෙදිසං පුරෙ;
විමලෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතා, කීදිසී තුය්හං සරීරවෙදනා’’.

1347.

‘‘ධම්මො මනුජෙසු මාතීනං [මාතිනං (සී. පී.)], දොහළො නාම ජනින්ද වුච්චති;
ධම්මාහතං නාගකුඤ්ජර, විධුරස්ස හදයාභිපත්ථයෙ’’.

1348.

‘‘චන්දං ඛො ත්වං දොහළායසි, සූරියං වා අථ වාපි මාලුතං;
දුල්ලභඤ්හි [දුල්ලභෙ (සී. පී.)] විධුරස්ස දස්සනං [දස්සනෙ (සී. පී.)], කො විධුරමිධ මානයිස්සති’’.

1349.

‘‘කින්නු තාත තුවං පජ්ඣායසි, පදුමං හත්ථගතංව තෙ මුඛං;
කින්නු දුම්මනරූපොසි ඉස්සර, මා ත්වං සොචි අමිත්තතාපන’’.

1350.

‘‘මාතා හි තව ඉරන්ධති [ඉරන්දති (සී. ස්‍යා. පී.)], විධුරස්ස හදයං ධනියති;
දුල්ලභඤ්හි විධුරස්ස දස්සනං, කො විධුරමිධ මානයිස්සති’’.

1351.

‘‘තස්ස භත්තුපරියෙසනං [හත්තුපරියෙසනං (සී. පී.)] චර, යො විධුරමිධ මානයිස්සති’’;
‘‘පිතුනො ච සා සුත්වාන වාක්‍යං, රත්තිං නික්ඛම්ම අවස්සුතිං චරි’’.

1352.

‘‘කෙ ගන්ධබ්බෙ රක්ඛසෙ ච නාගෙ, කෙ කිම්පුරිසෙ චාපි මානුසෙ;
කෙ පණ්ඩිතෙ සබ්බකාමදදෙ [සබ්බකාමදෙ (සී. පී.)], දීඝරත්තං භත්තා මෙ භවිස්සති’’.

1353.

‘‘අස්සාස හෙස්සාමි තෙ පති, භත්තා තෙ හෙස්සාමි අනින්දලොචනෙ;
පඤ්ඤා හි මමං තථාවිධා, අස්සාස හෙස්සසි භරියා මම.

1354.

‘‘අවචාසි පුණ්ණකං ඉරන්ධතී [ඉරන්දතී (සී. පී.)], පුබ්බපථානුගතෙන චෙතසා;

එහි ගච්ඡාම පිතු මමන්තිකෙ [පිතු මම සන්තිකං (ක.)], එසොව තෙ එතමත්ථං පවක්ඛති.

1355.
‘‘අලඞ්කතා සුවසනා, මාලිනී චන්දනුස්සදා;
යක්ඛං හත්ථෙ ගහෙත්වාන, පිතුසන්තිකුපාගමි’’.

1356.
‘‘නාගවර වචො සුණොහි මෙ, පතිරූපං පටිපජ්ජ සුඞ්කියං;
පත්ථෙමි අහං ඉරන්ධතිං, තාය සමඞ්ගිං කරොහි මං තුවං.

1357.
‘‘සතං හත්ථී සතං අස්සා, සතං අස්සතරීරථා;
සතං වලභියො පුණ්ණා, නානාරත්නස්ස කෙවලා;
තෙ නාග පටිපජ්ජස්සු, ධීතරං දෙහිරන්ධතිං’’.

1358.
‘‘යාව ආමන්තයෙ ඤාතී, මිත්තෙ ච සුහදජ්ජනෙ [සුහදංජනං (සී. පී.)];
අනාමන්ත කතං කම්මං, තං පච්ඡා අනුතප්පති’’.

1359.
තතො සො වරුණො නාගො, පවිසිත්වා නිවෙසනං;
භරියං ආමන්තයිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

1360.
‘‘අයං සො පුණ්ණකො යක්ඛො, යාචතී මං ඉරන්ධතිං;
බහුනා විත්තලාභෙන, තස්ස දෙම පියං මමං’’.

1361.
‘‘න ධනෙන න විත්තෙන, ලබ්භා අම්හං ඉරන්ධතී;
සචෙ ච ඛො හදයං පණ්ඩිතස්ස, ධම්මෙන ලද්ධා ඉධ මාහරෙය්‍ය;
එතෙන විත්තෙන කුමාරි ලබ්භා, නාඤ්ඤං ධනං උත්තරි පත්ථයාම’’.

1362.
තතො සො වරුණො නාගො, නික්ඛමිත්වා නිවෙසනා;
පුණ්ණකාමන්තයිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

1363.
‘‘න ධනෙන න විත්තෙන, ලබ්භා අම්හං ඉරන්ධතී;

සචෙ තුවං හදයං පණ්ඩිතස්ස, ධම්මෙන ලද්ධා ඉධ මාහරෙසි;
එතෙන විත්තෙන කුමාරි ලබ්භා, නාඤ්ඤං ධනං උත්තරි පත්ථයාම''.

1364.

''යං පණ්ඩිතොත්‍යෙකෙ වදන්ති ලොකෙ, තමෙව බාලොති පුනාහු අඤ්ඤෙ;
අක්ඛාහි මෙ විප්පවදන්ති එත්ථ, කං පණ්ඩිතං නාග තුවං වදෙසි''.

1365.

''කොරබ්‍යරාජස්ස ධනඤ්චයස්ස [ධනඤ්ජයස්ස (සී. ස්‍යා. පී.)], යදි තෙ සුතො විධුරො නාම කත්තා;
ආනෙහි තං පණ්ඩිතං ධම්මලද්ධා, ඉරන්ධතී පදචරා [පද්ධචරා (සී. පී.), පට්ඨචරා (ස්‍යා. ක.)] තෙ හොතු.

1366.

''ඉදඤ්ච සුත්වා වරුණස්ස වාක්‍යං, උට්ඨාය යක්ඛො පරමප්පතීතො;
තත්ථෙව සන්තො පුරිසං අසංසි, ආනෙහි ආජඤ්ඤමිධෙව යුත්තං.

1367.

''ජාතරූපමයා කණ්ණා, කාචම්හිචමයා [කාචම්හමයා (සී.), කාචම්හමයා (පී.)] ඛුරා;
ජම්බොනදස්ස පාකස්ස, සුවණ්ණස්ස උරච්ඡදො''.

1368.

''දෙවවාහවහං යානං, අස්සමාරුය්හ පුණ්ණකො;
අලඞ්කතො කප්පිතකෙසමස්සු, පක්කාමි වෙහායසමන්තලික්ඛෙ [අන්තලික්ඛං (ක.)].

1369.

''සො පුණ්ණකො කාමරාගෙන [කාමවෙගෙන (සී. පී.)] ගිද්ධො, ඉරන්ධතිං නාගකඤ්ඤං ජිගීසං [ජිගිංසං (සී. ස්‍යා. පී.)];
ගන්ත්වාන තං භූතපතිං යසස්සිං, ඉච්චබ්‍රවී වෙස්සවණං කුවෙරං.

1370.

''භොගවතී නාම මන්දිරෙ, වාසා හිරඤ්ඤවතීති වුච්චති;
නගරෙ නිම්මිතෙ කඤ්චනමයෙ, මණ්ඩලස්ස උරගස්ස නිට්ඨිතං.

1371.

''අට්ටාලකා ඔට්ඨගීවියො, ලොහිතඞ්කස්ස මසාරගල්ලිනො;

පාසාදෙත්ථ සිලාමයා, සොවණ්ණරතනෙහි ඡාදිතා.

1372.

‘‘අම්බා තිලකා ච ජම්බුයො, සත්තපණ්ණා මුචලින්දකෙතකා;

පියඞ්ගු [පියකා (සී. පී.), පියඞ්ගුකා (සයා.)] උද්දාලකා සහා, උපරිභද්දකා සින්දුවාරකා [භින්දුවාරිතා (සයා. පී.), භින්ධවාරිතා (ක.)].

1373.

‘‘චම්පෙයයාකා නාගමල්ලිකා, භගිනීමාලා අථ මෙත්ථ කොලියා;

එතෙ දුමා පරිණාමිතා, සොභයන්ති උරගස්ස මන්දිරං [මන්දිරෙ (සයා. ක.)].

1374.

‘‘ඛජ්ජුරෙත්ථ සිලාමයා, සොවණ්ණධුවපුප්ඵිතා බහූ;

යත්ථ වසතො පපාතිකො, නාගරාජා වරුණො මහිද්ධිකො.

1375.

‘‘තස්ස කොමාරිකා භරියා, විමලා කඤ්චනවෙල්ලිවිග්ගහා;

කාලා තරුණාව උග්ගතා, පුචිමන්දත්ථනී චාරුදස්සනා.

1376.

‘‘ලාඛාරසරත්තසුච්ඡවී, කණිකාරාව නිවාතපුප්ඵිතා [කණිකාරොව නිවාතපුප්ඵිතො (සී. පී.)];

තිදිවොකචරාව අච්ඡරා, විජ්ජුවබ්භඝනා විනිස්සටා.

1377.

‘‘සා දොහළිනී සුවිම්හිතා, විධුරස්ස හදයං ධනියති;

තං තෙසං දෙමි ඉස්සර, තෙන තෙ දෙන්ති ඉරන්ධතිං මමං’’.

1378.

‘‘සො පුණ්ණකො භූතපතිං යසස්සිං, ආමන්තය වෙස්සවණං කුවෙරං;

තත්ථෙව සන්තො [සන්තං (පී.)] පුරිසං අසංසි, ආනෙහි ආජඤ්ඤමිධෙව යුත්තං.

1379.

‘‘ජාතරූපමයා කණ්ණා, කාචම්හිචමයා ඛුරා;

ජම්බොනදස්ස පාකස්ස, සුවණ්ණස්ස උරච්ඡදො.

1380.

‘‘දෙවවාහවහං යානං, අස්සමාරුය්හ පුණ්ණකො;
අලඞ්කතො කප්පිතකෙසමස්සු, පක්කාමි වෙහායසමන්තලික්ඛෙ’’.

1381.
‘‘සො අග්ගමා රාජගහං සුරම්මං, අඞ්ගස්ස රඤ්ඤො නගරං දුරායුතං [දුරාසදං (ස්‍යා.)];
පහූතභක්ඛං බහුඅන්නපානං, මසක්කසාරං විය වාසවස්ස.

1382.
‘‘මයූරකොඤ්චාගණසම්පඝුට්ඨං, දිජාභිඝුට්ඨං දිජසඞ්ඝසෙවිතං;
නානාසකුන්තාභිරුදං සුවඞ්ගණං [සුභඞ්ගණං (සී. පී.)], පුප්ඵාභිකිණ්ණං හිමවංව පබ්බතං.

1383.
‘‘සො පුණ්ණකො වෙපුලමාභිරූහි [වෙපුල්ලමාභිරුච්ඡි (සී. පී.)], සිලුච්චයං කිම්පුරිසානුචිණ්ණං;
අන්වෙසමානො මණිරතනං උළාරං, තමද්දසා පබ්බතකූටමජ්ඣෙ.

1384.
‘‘දිස්වා මණිං පභස්සරං ජාතිමන්තං [ජාතිවන්තං (සී. ස්‍යා.)], මනොහරං [ධනාහරං (සී. පී. ක.)] මණිරතනං උළාරං;
දද්දල්ලමානං යසසා යසස්සිනං, ඔභාසතී විජ්ජුරිවන්තලික්ඛෙ.

1385.
‘‘තමග්ගහී වෙළුරියං මහග්ඝං, මනොහරං නාම මහානුභාවං;
ආජඤ්ඤමාරුය්හ මනොමවණ්ණො, පක්කාමි වෙහායසමන්තලික්ඛෙ.

1386.
‘‘සො අග්ගමා [අගමා (ස්‍යා. පී. ක.)] නගරමින්දපත්ථං, ඔරුය්හුපාගච්ඡි සභං කුරූනං;
සමාගතෙ එකසතං සමග්ගෙ, අව්හෙත්ථ යක්ඛො අවිකම්පමානො.

1387.
‘‘කො නීධ රඤ්ඤං වරමාභිජෙති, කමාභිජෙය්‍යාම වරද්ධනෙන [වරංධනෙන (සී. පී.)];
කමනුත්තරං රතනවරං ජිනාම, කො වාපි නො ජෙති වරද්ධනෙන’’.

1388.
‘‘කුහිං නු රට්ඨෙ තව ජාතිභූමි, න කොරබ්‍යස්සෙව වචො තවෙදං;

අභීතොසි [අභිභොසි (සී. පී.)] නො වණ්ණනිභාය සබ්බෙ, අක්ඛාහි මෙ නාමඤ්ච බන්ධවෙ ච’’.

1389.

‘‘කච්චායනො මාණවකොස්මි රාජ, අනූනනාමො ඉති මව්හයන්ති;
අඞ්ගෙසු මෙ ඤාතයො බන්ධවා ච, අක්ඛෙන දෙවස්මි ඉධානුපත්තො’’.

1390.

‘‘කිං මාණවස්ස රතනානි අත්ථි, යෙ තං ජිනන්තො හරෙ අක්ඛධුත්තො;
බහූනි රඤ්ඤො රතනානි අත්ථි, තෙ ත්වං දලිද්දො කථමව්හයෙසි’’.

1391.

‘‘මනොහරො නාම මණී මමායං, මනොහරං මණිරතනං උළාරං;
ඉමඤ්ච ආජඤ්ඤමමිත්තතාපනං, එතං මෙ ජිනිත්වා හරෙ අක්ඛධුත්තො’’.

1392.

‘‘එකො මණී මාණව කිං කරිස්සති, ආජානියෙකො පන කිං කරිස්සති;
බහූනි රඤ්ඤො මණිරතනානි අත්ථි, ආජානියා වාතජවා අනප්පකා’’.

දොහළකණ්ඩං නාම.

මණිකණ්ඩං

1393.

‘‘ඉදඤ්ච මෙ මණිරතනං, පස්ස ත්වං ද්විපදුත්තම;
ඉත්ථීනං විග්ගහා චෙත්ථ, පුරිසානඤ්ච විග්ගහා.

1394.

‘‘මිගානං විග්ගහා චෙත්ථ, සකුණානඤ්ච විග්ගහා;
නාගරාජා සුපණ්ණා ච [නාගරාජෙ සුපණ්ණෙ ච (සී.ස්‍යා. පී.)], මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1395.

‘‘හත්ථානීකං රථානීකං, අස්සෙ පත්තී ච වම්මිනෙ [ධජානි ච (පී.)];
චතුරඞ්ගිනිමං සෙනං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1396.

‘‘හත්ථාරොහෙ අනීකට්ඨෙ, රථිකෙ පත්තිකාරකෙ;
බලග්ගානි වියූළ්හානි [වියූහානි (සයා. ක.)], මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1397.
‘‘පුරං උද්ධාපසම්පන්නං [උද්දාපසම්පන්නං (සී. පී.), අට්ටාලසම්පන්නං (සයා.)], බහුපාකාරතොරණං;
සිඞ්ඝාටකෙසු භූමියො, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1398.
‘‘එසිකා පරිඛායො ච, පලිඛං අග්ගළානි ච;
අට්ටාලකෙ ච ද්වාරෙ ච, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1399.
‘‘පස්ස තොරණමග්ගෙසු, නානාදිජා ගණා බහූ;
හංසා කොඤ්චා මයූරා ච, චක්කවාකා ච කුක්කුහා.

1400.
‘‘කුණාලකා බහූ චිත්‍රා, සිඛණ්ඩී ජීවජීවකා;
නානාදිජගණාකිණ්ණං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1401.
‘‘පස්ස නගරං සුපාකාරං, අබ්භුතං ලොමහංසනං;
සමුස්සිතධජං රම්මං, සොණ්ණවාලුකසන්ථතං.

1402.
‘‘පස්සෙත්ථ [පස්ස ත්වං (සී. පී.)] පණ්ණසාලායො, විභත්තා භාගසො මිතා;
නිවෙසනෙ නිවෙසෙ ච, සන්ධිබ්‍යූහෙ පථද්ධියො.

1403.
‘‘පානාගාරෙ ච සොණ්ඩෙ ච, සූනා [සූණා (සී. පී.), සුද්දා (සයා. ක.)] ඔදනියා ඝරා;
වෙසී ච ගණිකායො ච, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1404.
‘‘මාලාකාරෙ ච රජකෙ, ගන්ධිකෙ අථ දුස්සිකෙ;
සුවණ්ණකාරෙ මණිකාරෙ, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1405.
‘‘ආළාරිකෙ ච සූදෙ ච, නටනාටකගායිනො;
පාණිස්සරෙ කුම්භථූනිකෙ, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1406.

‘‘පස්ස භෙරී මුදිඞ්ගා ච, සඞ්ඛා පණවදින්දිමා;
සබ්බඤ්ච තාළාවචරං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1407.

‘‘සම්මතාලඤ්ච වීණඤ්ච, නච්චගීතං සුවාදිතං;
තූරියතාළිතසඞ්ඝුට්ඨං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1408.

‘‘ලඞ්ඝිකා මුට්ඨිකා චෙත්ථ, මායාකාරා ච සොභියා;
වෙතාලිකෙ [වෙත්තලිකෙ (ක.)] ච ජල්ලෙ ච, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1409.

‘‘සමජ්ජා චෙත්ථ වත්තන්ති, ආකිණ්ණා නරනාරිභි;
මඤ්චාතිමඤ්චෙ භූමියො, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1410.

‘‘පස්ස මල්ලෙ සමජ්ජස්මිං, ඵොටෙන්තෙ [පාථෙන්තෙ (සී. ස්‍යා. පී.)] දිගුණං භුජං;
නිහතෙ නිහතමානෙ ච, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1411.

‘‘පස්ස පබ්බතපාදෙසු, නානාමිගගණා බහූ;
සීහා බ්‍යග්ඝා වරාහා ච, අච්ඡකොකතරච්ඡයො.

1412.

‘‘පලාසාදා ගවජා ච, මහිංසා රොහිතා රුරූ;
එණෙය්‍යා ච වරාහා [සරභා (ස්‍යා.)] ච, ගණිනො නීක [නිඞ්ක (සී. ස්‍යා. පී.)] සූකරා.

1413.

‘‘කදලිමිගා බහූ චිත්‍රා, බිළාරා සසකණ්ටකා;
නානාමිගගණාකිණ්ණං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1414.

‘‘නජ්ජායො සුපතිත්ථායො, සොණ්ණවාලුකසන්ථතා;
අච්ඡා සවන්ති අම්බූනි, මච්ඡගුම්බනිසෙවිතා.

1415.

‘‘කුම්භීලා මකරා චෙත්ථ, සුසුමාරා ච කච්ඡපා;

පාචීනා පාවුසා මච්ඡා, බලජා [වලජා (සී.), වාලජා (පී.)] මුඤ්ජරොහිතා.

1416.

‘‘නානාදිජගණාකිණ්ණා, නානාදුමගණායුතා;
වෙළුරියක-රොදායො [වෙළුරියඵලකරොදායො (සී.)], මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1417.

‘‘පස්සෙත්ථ පොක්ඛරණියො, සුවිභත්තා චතුද්දිසා;
නානාදිජගණාකිණ්ණා, පුථුලොමනිසෙවිතා.

1418.

‘‘සමන්තොදකසම්පන්නං, මහිං සාගරකුණ්ඩලං;
උපෙතං වනරාජෙහි, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1419.

‘‘පුරතො විදෙහෙ පස්ස, ගොයානියෙ ච පච්ඡතො;
කුරුයො ජම්බුදීපඤ්ච, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1420.

‘‘පස්ස චන්දං සූරියඤ්ච, ඔභාසන්තෙ චතුද්දිසා;
සිනෙරුං අනුපරියන්තෙ, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1421.

‘‘සිනෙරුං හිමවන්තඤ්ච, සාගරඤ්ච මහීතලං [මහිද්ධිකං (සී. පී.), මහිද්ධියං (ස්‍යා.)];
චත්තාරො ච මහාරාජෙ, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1422.

‘‘ආරාමෙ වනගුම්බෙ ච, පාටියෙ [පිට්ඨියෙ (ක.)] ච සිලුච්චයෙ;
රම්මෙ කිම්පුරිසාකිණ්ණෙ, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1423.

‘‘ඵාරුසකං චිත්තලතං, මිස්සකං නන්දනං වනං;
වෙජයන්තඤ්ච පාසාදං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1424.

‘‘සුධම්මං තාවතිංසඤ්ච, පාරිඡත්තඤ්ච පුප්ඵිතං;
ඵරාවණං නාගරාජං, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1425.

‘‘පස්සෙත්ථ දෙවකඤ්ඤායො, නභා විජ්ජුරිවුග්ගතා;
නන්දනෙ විචරන්තියො, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1426.

‘‘පස්සෙත්ථ දෙවකඤ්ඤායො, දෙවපුත්තපලොභිනී;
දෙවපුත්තෙ රමමානෙ [වරමානෙ (සී. පී.)], මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1427.

‘‘පරොසහස්සපාසාදෙ, වෙළුරියඵලසන්ථතෙ;
පජ්ජලන්තෙ ච [පජ්ජලන්තෙන (සී.ස්‍යා. පී.)] වණ්ණෙන, මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1428.

‘‘තාවතිංසෙ ච යාමෙ ච, තුසිතෙ චාපි නිම්මිතෙ;
පරනිම්මිතවසවත්තිනො [පරනිම්මිතාභිරතිනො (සී. පී.)], මණිම්හි පස්ස නිම්මිතං.

1429.

‘‘පස්සෙත්ථ පොක්ඛරණියො, විප්පසන්නොදිකා සුචී;
මන්දාලකෙහි සඤ්ඡන්නා, පදුමුප්පලකෙහි ච.

1430.

‘‘දසෙත්ථ රාජියො සෙතා, දසනීලා [දස්සනීයා (ක.)] මනොරමා;
ඡ පිඞ්ගලා පන්නරස, හලිද්දා ච චතුද්දස.

1431.

‘‘වීසති තත්ථ සොවණ්ණා, වීසති රජතාමයා;
ඉන්දගොපකවණ්ණාභා, තාව දිස්සන්ති තිංසති.

1432.

‘‘දසෙත්ථ කාළියො ඡච්ච, මඤ්ජෙට්ඨා පන්නවීසති;
මිස්සා බන්ධුකපුප්ඵෙහි, නීලුප්පලවිචිත්තිකා.

1433.

‘‘එවං සබ්බඞ්ගසම්පන්නං, අච්චිමන්තං පභස්සරං;
ඔධිසුඞ්කං මහාරාජ, පස්ස ත්වං ද්විපදුත්තම’’.

මණිකණ්ඩං නාම.

අක්ඛකණ්ඩං

1434.

‘‘උපාගතං රාජ මුපෙහි ලක්ඛං, නෙතාදිසං මණිරතනං තවත්ථි;
ධම්මෙන ජිස්සාම [ජියාාම (සී. ස්‍යා. පී.)] අසාහසෙන, ජිතො ච නො ඛිප්පමවාකරොහි.

1435.

‘‘පඤ්චාල -පච්චුග්ගත-සූරසෙන, මච්ඡා [මජ්ඣා (ක.)] ච මද්දා සහ කෙකකෙභි;
පස්සන්තු නොතෙ අසඨෙන යුද්ධං, න නො සභායං න කරොන්ති කිඤ්චි’’.

1436.

‘‘තෙ පාවිසුං අක්ඛමදෙන මත්තා, රාජා කුරූනං පුණ්ණකො චාපි යක්ඛො;
රාජා කලිං විච්චිනමග්ගහෙසි, කටං අග්ගහී පුණ්ණකො නාම යක්ඛො.

1437.

‘‘තෙ තත්ථ ජූතෙ උභයෙ සමාගතෙ, රඤ්ඤං සකාසෙ සඛීනඤ්ච මජ්ඣෙ;
අජෙසි යක්ඛො නරවීරසෙට්ඨං, තත්ථප්පනාදො තුමුලො බභූව’’.

1438.

‘‘ජයො මහාරාජ පරාජයො ච, ආයූහතං අඤ්ඤතරස්ස හොති;
ජනින්ද ජීනොසි [ජින්නොසි (ස්‍යා.), ජිතොසි (පී.) ජිනොම්හි (ක.)] වරද්ධනෙන, ජිතො ච මෙ ඛිප්පමවාකරොහි’’.

1439.

‘‘හත්ථී ගවස්සා මණිකුණ්ඩලා ච, යඤ්චාපි මය්හං [අඤ්ඤං (ක.)] රතනං පථබ්‍යා;
ගණ්හාහි කච්චාන වරං ධනානං, ආදාය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ’’.

1440.

‘‘හත්ථී ගවස්සා මණිකුණ්ඩලා ච, යඤ්චාපි තුය්හං රතනං පථබ්‍යා;
තෙසං වරො විධුරො නාම කත්තා, සො මෙ ජිතො තං මෙ අවාකරොහි’’.

1441.

‘‘අත්තා ච මෙ සො සරණං ගතී ච, දීපො ච ලෙණො ච පරායණො ච;
අසන්තුලෙය්‍යො මම සො ධනෙන, පාණෙන මෙ සාදිසො එස කත්තා’’.

1442.

‘‘චිරං විවාදො මම තුය්හඤ්චස්ස, කාමඤ්ච පුච්ඡාම තමෙව ගන්ත්වා;

එසොව නො විවරතු එතමත්ථං, යං වක්ඛතී හොතු කථා [තථා (සී. ක.)] උභින්නං’’.

1443.

‘‘අද්ධා හි සච්චං භණසි, න ච මාණව සාහසං;

තමෙව ගන්ත්වා පුච්ඡාම, තෙන තුස්සාමුභො ජනා’’.

1444.

‘‘සච්චං නු දෙවා විදහූ කුරූනං, ධම්මෙ ඨිතං විධුරං නාමමච්චං;

දාසොසි රඤ්ඤො උද වාසි ඤාති, විධුරොති සඞ්ඛා කතමාසි ලොකෙ’’.

1445.

‘‘ආමායදාසාපි භවන්ති හෙකෙ, ධනෙන කීතාපි භවන්ති දාසා;

සයම්පි හෙකෙ උපයන්ති දාසා, භයා පණුන්නාපි භවන්ති දාසා.

1446.

‘‘එතෙ නරානං චතුරොව දාසා, අද්ධා හි යොනිතො අහම්පි ජාතො;

භවො ච රඤ්ඤො අභවො ච රඤ්ඤො, දාසාහං දෙවස්ස පරම්පි ගන්ත්වා;

ධම්මෙන මං මාණව තුය්හ දජ්ජා’’.

1447.

‘‘අයං [අයම්පි (සී. ක.)] දුතියො විජයො මමජ්ජ, පුට්ඨො හි කත්තා විවරෙත්ථ [විවරිත්ථ (සී. සී. ක.)] පඤ්හං;

අධම්මරූපො වත රාජසෙට්ඨො, සුභාසිතං නානුජානාසි මය්හං’’.

1448.

‘‘එවං චෙ නො සො විවරෙත්ථ පඤ්හං, දාසොහමස්මි න ච ඛොස්මි ඤාති;

ගණ්හාහි කච්චාන වරං ධනානං, ආදාය යෙනිච්ඡසි තෙන ගච්ඡ’’.

අක්ඛකණ්ඩං නාම.

සරාවාසපඤ්හා

1449.

‘‘විධුර වසමානස්ස, ගහට්ඨස්ස සකං ඝරං;

ඛෙමා වුත්ති කථං අස්ස, කථන්නු අස්ස සඞ්ගහො.

1450.

‘‘අබ්‍යාබජ්ඣං [අබ්‍යාපජ්ඣං (සී. ස්‍යා. පී.)] කථං අස්ස, සච්චවාදී ච මාණවො;

අස්මා ලොකා පරං ලොකං, කථං පෙච්ච න සොචති’’.

1451.

තං තත්ථ ගතිමා ධිතිමා, මතිමා අත්ථදස්සිමා;

සඞ්ඛාතා [සඞ්ඛාතො (ක.)] සබ්බධම්මානං, විධුරො එතදබ්‍රවි.

1452.

‘‘න සාධාරණදාරස්ස, න භුඤ්ජෙ සාදුමෙකකො;

න සෙවෙ ලොකායතිකං, නෙතං පඤ්ඤාය වඩ්ඪනං.

1453.

‘‘සීලවා වත්තසම්පන්නො, අප්පමත්තො විචක්ඛණො;

නිවාතවුත්ති අත්ථද්ධො, සුරතො සඛිලො මුදු.

1454.

‘‘සඞ්ගහෙතා ච මිත්තානං, සංවිභාගී විධානවා;

තප්පෙය්‍ය අන්නපානෙන, සදා සමණබ්‍රාහ්මණෙ.

1455.

‘‘ධම්මකාමො සුතාධාරො, භවෙය්‍ය පරිපුච්ඡකො;

සක්කච්චං පයිරුපාසෙය්‍ය, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.

1456.

‘‘ඝරමාවසමානස්ස, ගහට්ඨස්ස සකං ඝරං;

ඛෙමා වුත්ති සියා එවං, එවං නු අස්ස සඞ්ගහො.

1457.

‘‘අබ්‍යාබජ්ඣං සියා එවං, සච්චවාදී ච මාණවො;

අස්මා ලොකා පරං ලොකං, එවං පෙච්ච න සොචති’’.

ඝරාවාසපඤ්හා නාම.

ලක්ඛණකණ්ඩං

1458.

‘‘එහි දානි ගමිස්සාම, දින්නො නො ඉස්සරෙන මෙ;

මමෙවත්ථං [තමෙවත්ථං (පී.)] පටිපජ්ජ, එස ධම්මො සනන්තනො’’.

1459.

‘‘ජානාමි මාණව තයාහමස්මි, දින්නොහමස්මි තව ඉස්සරෙන;
තිහඤ්ච තං වාසයෙමු අගාරෙ, යෙනද්ධුනා අනුසාසෙමු පුත්තෙ’’.

1460.

‘‘තං මෙ තථා හොතු වසෙමු තීහං, කුරුතං භවජ්ජ සරෙසු කිච්චං;
අනුසාසතං පුත්තදාරෙ භවජ්ජ, යථා තයී පෙච්ච [පච්ඡා (සී. පී.)] සුඛී භවෙය්‍ය’’.

1461.

‘‘සාධූති වත්වාන පහූතකාමො, පක්කාමි යක්ඛො විධුරෙන සද්ධිං;
තං කුඤ්ජරාජඤ්ඤහයානුචිණ්ණං, පාවෙක්ඛි අන්තෙපුරමරියසෙට්ඨො’’.

1462.

‘‘කොඤ්චං මයූරඤ්ච පියඤ්ච කෙතං, උපාගමි තත්ථ සුරම්මරූපං;
පහූතභක්ඛං බහුඅන්නපානං, මසක්කසාරං විය වාසවස්ස’’.

1463.

‘‘තත්ථ නච්චන්ති ගායන්ති, අව්හායන්ති වරාවරං;
අච්ඡරා විය දෙවෙසු, නාරියො සමලඞ්කතා.

1464.

‘‘සමඞ්ගිකත්වා පමදාහි යක්ඛං, අන්නෙන පානෙන ච ධම්මපාලො;
අත්ථත්ථ [අග්ගත්ථ (ස්‍යා. අට්ඨ.)] මෙවානුවිචින්තයන්තො, පාවෙක්ඛි භරියාය තදා සකාසෙ.

1465.

‘‘තං චන්දනගන්ධරසානුලිත්තං, සුවණ්ණජම්බොනදනික්ඛසාදිසං;
භරියංවචා එහි සුණොහි භොති, පුත්තානි ආමන්තය තම්බනෙත්තෙ.

1466.

‘‘සුත්වාන වාක්‍යං පතිනො අනුජ්ජා [අනොජා (ස්‍යා. ක.)], සුණිසංවච තම්බනඛිං සුනෙත්තං;
ආමන්තය වම්මධරානි චෙතෙ, පුත්තානි ඉන්දීවරපුප්ඵසාමෙ’’.

1467.

‘‘තෙ ආගතෙ මුද්ධනි ධම්මපාලො, චුම්බිත්වා පුත්තෙ අවිකම්පමානො;
ආමන්තයිත්වාන අවොච වාක්‍යං, දින්නාහං රඤ්ඤා ඉධ මාණවස්ස.

1468.

‘‘තස්සජ්ජහං අත්තසුඛී විධෙය්‍යො, ආදාය යෙනිච්ඡති තෙන ගච්ඡති;
අහඤ්ච වො සාසිතුමාගතොස්මි [අනුසාසිතුං ආගතොස්මි (ස්‍යා. ක.)], කථං අහං අපරිත්තාය ගච්ඡෙ.

1469.

‘‘සචෙ වො රාජා කුරුරට්ඨවාසී [කුරුඛෙත්තවාසී (සී. පී.)], ජනසන්ධො පුච්ඡෙය්‍ය පහූතකාමො;
කිමාභිජානාථ පුරෙ පුරාණං, කිං වො පිතා අනුසාසෙ පුරත්ථා.

1470.

‘‘සමාසනා හොථ මයාව සබ්බෙ, කොනීධ රඤ්ඤො අබ්භතිකො මනුස්සො;
තමඤ්ජලිං කරිය වදෙථ එවං, මා හෙවං දෙව න හි එස ධම්මො;
වියග්ඝරාජස්ස නිහීනජච්චො, සමාසනො දෙව කථං භවෙය්‍ය’’.

ලක්ඛණකණ්ඩං [පෙක්ඛණකණ්ඩං (සී. ක.)] නාම.

රාජවසති

1471.

‘‘සො ච පුත්තෙ [මිත්තෙ (සී. පී.)] අමච්චෙ ච, ඤාතයො සුහදජ්ජනෙ;
අලීනමනසඞ්කප්පො, විධුරො එතදබ්‍රවි.

1472.

‘‘එථය්‍යො [එථය්‍යා (ස්‍යා.)] රාජවසතිං, නිසීදිත්වා සුණාථ මෙ;
යථා රාජකුලං පත්තො, යසං පොසො නිගච්ඡති.

1473.

‘‘න හි රාජකුලං පත්තො, අඤ්ඤාතො ලභතෙ යසං;
නාසූරො නාපි දුම්මෙධො, නප්පමත්තො කුදාචනං.

1474.

‘‘යදාස්ස සීලං පඤ්ඤඤ්ච, සොචෙය්‍යං චාධිගච්ඡති;
අථ විස්සසතෙ ත්‍යම්හි, ගුය්හඤ්චස්ස න රක්ඛති.

1475.

‘‘තුලා යථා පග්ගහිතා, සමදණ්ඩා සුධාරිතා;
අජ්ඣිට්ඨො න විකම්පෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1476.

‘‘තුලා යථා පග්ගහිතා, සමදණ්ඩා සුධාරිතා;
සබ්බානි අභිසම්භොන්තො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1477.
‘‘දිවා වා යදි වා රත්තිං, රාජකිච්චෙසු පණ්ඩිතො;
අජ්ඣිට්ඨො න විකම්පෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1478.
‘‘දිවා වා යදි වා රත්තිං, රාජකිච්චෙසු පණ්ඩිතො;
සබ්බානි අභිසම්භොන්තො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1479.
‘‘යො චස්ස සුකතො මග්ගො, රඤ්ඤො සුප්පටියාදිතො;
න තෙන වුත්තො ගච්ඡෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1480.
‘‘න රඤ්ඤො සදිසං [සමකං (සී.ස්‍යා. පී.)] භුඤ්ජෙ, කාමභොගෙ කුදාචනං;
සබ්බත්ථ පච්ඡතො ගච්ඡෙ, ස රාජවසතිං වසෙ.

1481.
‘‘න රඤ්ඤො සදිසං වත්ථං, න මාලං න විලෙපනං;
ආකප්පං සරකුත්තිං වා, න රඤ්ඤො සදිසමාචරෙ;
අඤ්ඤං කරෙය්‍ය ආකප්පං, ස රාජවසතිං වසෙ.

1482.
‘‘කීළෙ රාජා අමච්චෙහි, භරියාහි පරිවාරිතො;
නාමච්චො රාජභරියාසු, භාවං කුබ්බෙථ පණ්ඩිතො.

1483.
‘‘අනුද්ධතො අචපලො, නිපකො සංවුතින්ද්‍රියො;
මනොපණිධිසම්පන්නො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1484.
‘‘නාස්ස භරියාහි කීළෙය්‍ය, න මන්තෙය්‍ය රහොගතො;
නාස්ස කොසා ධනං ගණ්හෙ, ස රාජවසතිං වසෙ.

1485.
‘‘න නිද්දං බහු මඤ්ඤෙය්‍ය [න නිද්දන්නං බහුං මඤ්ඤෙ (සී. පී.)], න මදාය සුරං පිවෙ;
නාස්ස දායෙ මිගෙ හඤ්ඤෙ, ස රාජවසතිං වසෙ.

1486.

‘‘නාස්ස පීඨං න පල්ලඞ්කං, න කොච්ඡං න නාවං [නාගං (සී. පී.)] රථං;
සම්මතොම්හීති ආරූහෙ, ස රාජවසතිං වසෙ.

1487.

‘‘නාතිදූරෙ භජෙ [භවෙ (සී. පී.)] රඤ්ඤො, නාච්චාසන්නෙ විචක්ඛණො;
සම්මුඛඤ්චස්ස තිට්ඨෙය්‍ය, සන්දිස්සන්තො සභත්තුනො.

1488.

‘‘න වෙ [මෙ (ස්‍යා. ක.)] රාජා සඛා හොති, න රාජා හොති මෙථුනො;
ඛිප්පං කුජ්ඣන්ති රාජානො, සූකෙන’ක්ඛීව ඝට්ටිතං.

1489.

‘‘න පූජිතො මඤ්ඤමානො, මෙධාවී පණ්ඩිතො නරො;
ඵරුසං පතිමන්තෙය්‍ය, රාජානං පරිසංගතං.

1490.

‘‘ලද්ධද්වාරො ලභෙ ද්වාරං [ලද්ධවාරොලභෙ වාරං (පී.)], නෙව රාජූසු විස්සසෙ;
අග්ගීව සංයතො තිට්ඨෙ [අග්ගීව යතො තිට්ඨෙය්‍ය (සී. පී.)], ස රාජවසතිං වසෙ.

1491.

‘‘පුත්තං වා භාතරං වා සං, සම්පග්ගණ්හාති ඛත්තියො;
ගාමෙහි නිගමෙහි වා, රට්ඨෙහි ජනපදෙහි වා;
තුණ්හීභූතො උපෙක්ඛෙය්‍ය, න භණෙ ඡෙකපාපකං.

1492.

‘‘හත්ථාරොහෙ අනීකට්ඨෙ, රථිකෙ පත්තිකාරකෙ;
තෙසං කම්මාවදානෙන [කම්මාපවාදෙන (ස්‍යා.)], රාජා වඩ්ඪෙති වෙතනං;
න තෙසං අන්තරා ගච්ඡෙ, ස රාජවසතිං වසෙ.

1493.

‘‘චාපොවූනුදරො ධීරො [චාපොව ඔනමෙ ධීරො (ස්‍යා.)], වංසොවාපි පකම්පයෙ;
පටිලොමං න වත්තෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1494.

‘‘වාපොවුනුදරො අස්ස, මච්ඡොවස්ස අජිව්හවා [අජිව්හතා (ස්‍යා. ක.)];

අප්පාසී නිපකො සූරො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1495.

‘‘න බාළ්හං ඉත්ථිං ගච්ඡෙය්‍ය, සම්පස්සං තෙජසඞ්ඛයං;

කාසං සාසං දරං බල්‍යං, ඛීණමෙධො නිගච්ඡති.

1496.

‘‘නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය, න තුණ්හී සබ්බදා සියා;

අවිකිණ්ණං මිතං වාචං, පත්තෙ කාලෙ උදීරයෙ.

1497.

‘‘අක්කොධනො අසඞ්ඝට්ටො, සච්චො සණ්හො අපෙසුණො;

සම්ඵං ගිරං න භාසෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1498.

[අයං ගාථා නත්ථි පී. පොත්ථකෙ] ‘‘මාතාපෙත්තිභරො අස්ස, කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිකො;

සණ්හො සඛිලසම්භාසො [හිරිඔත්තප්පසම්පන්නො (සී. ක.)], ස රාජවසතිං වසෙ [අයං ගාථා නත්ථි පී. පොත්ථකෙ].

1499.

‘‘විනීතො සිප්පවා දන්තො, කතත්තො නියතො මුදු;

අප්පමත්තො සුචි දක්ඛො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1500.

‘‘නිවාතවුත්ති වුද්ධෙසු, සප්පතිස්සො සගාරවො;

සුරතො සුඛසංවාසො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1501.

‘‘ආරකා පරිවජ්ජෙය්‍ය, සහිතුං පහිතං ජනං;

භත්තාරඤ්ඤෙවුදික්ඛෙය්‍ය, න ච අඤ්ඤස්ස රාජිනො.

1502.

‘‘සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ චාපි, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;

සක්කච්චං පයිරුපාසෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1503.

‘‘සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ චාපි, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;

සක්කච්චං අනුවාසෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1504.

‘‘සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ චාපි, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
තප්පෙය්‍ය අන්නපානෙන, ස රාජවසතිං වසෙ.

1505.

‘‘සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ චාපි, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
ආසජ්ජ පඤ්ඤෙ සෙවෙථ, ආකඞ්ඛං වුද්ධිමත්තනො.

1506.

‘‘දින්නපුබ්බං න හාපෙය්‍ය, දානං සමණබ්‍රාහ්මණෙ;
න ච කිඤ්චි නිවාරෙය්‍ය, දානකාලෙ වණිබ්බකෙ.

1507.

‘‘පඤ්ඤවා බුද්ධිසම්පන්නො, විධානවිධිකොවිදො;
කාලඤ්ඤූ සමයඤ්ඤූ ච, ස රාජවසතිං වසෙ.

1508.

‘‘උට්ඨාතා කම්මධෙය්‍යෙසු, අප්පමත්තො විචක්ඛණො;
සුසංවිහිතකම්මන්තො, ස රාජවසතිං වසෙ.

1509.

‘‘ඛලං සාලං පසුං ඛෙත්තං, ගන්තා චස්ස අභික්ඛණං;
මිතං ධඤ්ඤං නිධාපෙය්‍ය, මිතංව පාචයෙ ඝරෙ.

1510.

‘‘පුත්තං වා භාතරං වා සං, සීලෙසු අසමාහිතං;
අනඞ්ගවා හි තෙ බාලා, යථා පෙතා තථෙව තෙ;
චොළඤ්ච නෙසං පිණ්ඩඤ්ච, ආසීනානං පදාපයෙ.

1511.

‘‘දාසෙ කම්මකරෙ පෙස්සෙ, සීලෙසු සුසමාහිතෙ;
දක්ඛෙ උට්ඨානසම්පන්නෙ, ආධිපච්චම්හි ඨාපයෙ.

1512.

‘‘සීලවා ච අලොලො [අලොභො (ස්‍යා. ක.)] ච, අනුරක්ඛො [අනුරත්තො (සී. පී.)] ච රාජිනො;
ආවී රහො හිතො තස්ස, ස රාජවසතිං වසෙ.

1513.

‘‘ඡන්දඤ්ඤූ රාජිනො චස්ස, චිත්තට්ඨො අස්ස රාජිනො;

අසඞ්කුසකවුත්ති’ස්ස, ස රාජවසතිං වසෙ.

1514.

‘‘උච්චාදයෙ ච න්හාපයෙ [අච්ඡාදනෙ ච න්හාපෙ ච (සයා. ක.)], ධොවෙ පාදෙ අධොසිරං;
ආහතොපි න කුප්පෙය්‍ය, ස රාජවසතිං වසෙ.

1515.

‘‘කුම්භම්පඤ්ජලිං කරියා [කුරියා (සී.)], චාටඤ්චාපි [වායසං වා (සී. පී.)] පදක්ඛිණං;
කිමෙව සබ්බකාමානං, දාතාරං ධීරමුත්තමං.

1516.

‘‘යො දෙති සයනං වත්ථං, යානං ආවසථං ඝරං;
පජ්ජුන්නොරිව භූතානි, භොගෙහි අභිවස්සති.

1517.

‘‘එසය්‍යො රාජවසති, වත්තමානො යථා නරො;
ආරාධයති රාජානං, පූජං ලභති භත්තුසු’’.

රාජවසති නාම.

අන්තරපෙය්‍යාලං

1518.

‘‘එවං සමනුසාසිත්වා, ඤාතිසඞ්ඝං විචක්ඛණො;
පරිකිණ්ණො සුහදෙහි, රාජානමුපසඞ්කමි.

1519.

‘‘වන්දිත්වා සිරසා පාදෙ, කත්වා ච නං පදක්ඛිණං;
විධුරො අවච රාජානං, පග්ගහෙත්වාන අඤ්ජලිං.

1520.

‘‘අයං මං මාණවො නෙති, කත්තුකාමො [ගන්තුකාමො (ක.)] යථාමති;
ඤාතීනත්ථං පවක්ඛාමි, තං සුණොහි අරින්දම.

1521.

‘‘පුත්තෙ ච මෙ උදික්ඛෙසි, යඤ්ච මඤ්ඤං ඝරෙ ධනං;
යථා පෙච්ච [පච්ඡා (සයා. ක.)] න හායෙථ, ඤාතිසඞ්ඝො මයී ගතෙ.

1522.

‘‘යථෙව ඛලතී භූම්‍යා, භූම්‍යායෙව පතිට්ඨති;
එවෙතං ඛලිතං මය්හං, එතං පස්සාමි අච්චයං’’.

1523.

‘‘සක්කා න ගන්තුං ඉති මය්හ හොති, ඡෙත්වා [ඣත්වා (සී. පී.)] වධිත්වා ඉධ කාතියානං;
ඉධෙව හොහී ඉති මය්හ රුච්චති, මා ත්වං අගා උත්තමභූරිපඤ්ඤ’’.

1524.

‘‘මා හෙවධම්මෙසු මනං පණීදහි, අත්ථෙ ච ධම්මෙ ච යුත්තො භවස්සු;
ධිරත්ථු කම්මං අකුසලං අනරියං, යං කත්වා පච්ඡා නිරයං වජෙය්‍ය.

1525.

‘‘නෙවෙස ධම්මො න පුනෙත [පුනෙති (ස්‍යා. ක.)] කිච්චං, අයිරො හි දාසස්ස ජනින්ද ඉස්සරො;
ඝාතෙතුං ඣාපෙතුං අථොපි හන්තුං, න ච මය්හ කොධත්ථි වජාමි චාහං’’.

1526.

‘‘ජෙට්ඨපුත්තං උපගුය්හ, විනෙය්‍ය හදයෙ දරං;
අස්සුපුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි, පාවිසී සො මහාඝරං’’.

1527.

‘‘සාලාව සම්මපතිතා [සම්පමථිතා (සී. පී.)], මාලුතෙන පමද්දිතා;
සෙන්ති පුත්තා ච දාරා ච, විධුරස්ස නිවෙසනෙ.

1528.

‘‘ඉත්ථිසහස්සං භරියානං, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, විධුරස්ස නිවෙසනෙ.

1529.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, විධුරස්ස නිවෙසනෙ.

1530.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, විධුරස්ස නිවෙසනෙ.

1531.

‘‘සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, විධුරස්ස නිවෙසනෙ.

1532.

‘‘ඉත්ථිසහස්සං භරියානං, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි.

1533.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි.

1534.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි.

1535.

‘‘සමාගතා ජානපදා, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, කස්මා නො විජහිස්සසි’’.

1536.

‘‘කත්වා ඝරෙසු කිච්චානි, අනුසාසිත්වා සකං ජනං;
මිත්තාමච්චෙ ච භච්චෙ ච [සුහජ්ජෙ (පී. ක.)], පුත්තදාරෙ ච බන්ධවෙ.

1537.

‘‘කම්මන්තං සංවිධෙත්වාන, ආචික්ඛිත්වා ඝරෙ ධනං;
නිධිඤ්ච ඉණදානඤ්ච, පුණ්ණකං එතදබ්‍රවි.

1538.

‘‘අවසී තුවං මය්හ තීහං අගාරෙ, කතානි කිච්චානි ඝරෙසු මය්හං;
අනුසාසිතා පුත්තදාරා මයා ච, කරොම කච්චාන [කිච්චානි (ස්‍යා. ක.)] යථාමතිං තෙ’’.

1539.

‘‘සචෙ හි කත්තෙ අනුසාසිතා තෙ, පුත්තා ච දාරා අනුජීවිනො ච;
හන්දෙහි දානී තරමානරූපො, දීඝො හි අද්ධාපි අයං පුරත්ථා.

1540.

‘‘අඡම්භිතොව [අයම්භිතොව (සී. පී.)] ගණ්හාහි, ආජානෙය්‍යස්ස වාලධිං;
ඉදං පච්ඡිමකං තුය්හං, ජීවලොකස්ස දස්සනං’’.

1541.

‘‘සොහං කිස්ස නු භායිස්සං, යස්ස මෙ නත්ථි දුක්කටං;
කායෙන වාචා මනසා, යෙන ගච්ඡෙය්‍ය දුග්ගතිං’’.

1542.

‘‘සො අස්සරාජා විධුරං වහන්තො, පක්කාමි වෙහායසමන්තලික්ඛෙ;
සාඛාසු සෙලෙසු අසජ්ජමානො, කාළාගිරිං ඛිප්පමුපාගමාසි’’.

1543.

‘‘ඉත්ථිසහස්සං භරියානං, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, යක්ඛො බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන;
විධුරං ආදාය ගච්ඡති.

1544.

‘‘සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, යක්ඛො බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන;
විධුරං ආදාය ගච්ඡති.

1545.

‘‘ඉත්ථිසහස්සං භරියානං, දාසිසත්තසතානි ච;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, පණ්ඩිතො සො කුහිං ගතො.

1546.

‘‘සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, පණ්ඩිතො සො කුහිං ගතො’’.

1547.

‘‘සචෙ සො සත්තරත්තෙන, නාගච්ඡිස්සති පණ්ඩිතො;
සබ්බෙ අග්ගිං පවෙක්ඛාම [පවිස්සාම (ස්‍යා.)], නත්ථත්ථො ජීවිතෙන නො’’.

1548.

‘‘පණ්ඩිතො ච වියත්තො ච, විභාවී ච විචක්ඛණො;
ඛිප්පං මොචිය අත්තානං, මා භායිත්ථාගමිස්සති’’ [ඛිප්පං මොචෙස්සත’ත්තානං, මා භාථ ආගමිස්සති (සී. පී.)].

අන්තරපෙය්‍යාලං නාම.

සාධුනරධම්මකණ්ඩං

1549.

‘‘සො තත්ථ ගන්ත්වාන විචින්තයන්තො, උච්චාවචා චෙතනකා [චෙතනතා (ක.)] භවන්ති;
නයිමස්ස ජීවෙන මමත්ථි කිඤ්චි, හන්ත්වානිමං හදයමානයිස්සං’’ [ආදියිස්සං (සී. පී.)].

1550.
‘‘සො තත්ථ ගන්ත්වා පබ්බතන්තරස්මිං [පබ්බතපාදස්මිං (ක.)], අන්තො පවිසිත්වාන පදුට්ඨචිත්තො;
අසංවුතස්මිං ජගතිප්පදෙසෙ, අධොසිරං ධාරයි කාතියානො.

1551.
‘‘සො ලම්බමානො නරකෙ පපාතෙ, මහබ්භයෙ ලොමහංසෙ විදුග්ගෙ;
අසන්තසන්තො කුරූනං කත්තුසෙට්ඨො, ඉච්චබ්‍රවි පුණ්ණකං නාම යක්ඛං.

1552.
‘‘අරියාවකාසොසි අනරියරූපො, අසඤ්ඤතො සඤ්ඤතසන්නිකාසො;
අච්චාහිතං කම්මං කරොසි ලුද්දං, භාවෙ ච තෙ කුසලං නත්ථි කිඤ්චි.

1553.
‘‘යං මං පපාතස්මිං පපාතුමිච්ඡසි, කො නු තවත්ථො මරණෙන මය්හං;
අමානුසස්සෙව තවජ්ජ වණ්ණො, ආචික්ඛ මෙ ත්වං කතමාසි දෙවතා’’.

1554.
‘‘යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යක්ඛො, රඤ්ඤො කුවෙරස්ස හි සො සජිබ්බො [සජීවො (සී. පී.)];
භූමින්ධරො වරුණො නාම නාගො, බ්‍රහා සුචී වණ්ණබලූපපන්නො.

1555.
‘‘තස්සානුජං ධීතරං කාමයාමි, ඉරන්ධතී නාම සා නාගකඤ්ඤා;
තස්සා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු, පතාරයිං තුය්හ වධාය ධීර’’.

1556.
‘‘මා හෙව ත්වං [තෙ (සයා. ක.)] යක්ඛ අහොසි මූළ්හො, නට්ඨා බහූ දුග්ගහීතෙන ලොකෙ [ලොකා (සී. සයා. ක.)];
කිං තෙ සුමජ්ඣාය පියාය කිච්චං, මරණෙන මෙ ඉඞ්ඝ සුණොමි [සුණොම (සී. පී.)] සබ්බං’’.

1557.

‘‘මහානුභාවස්ස මහොරගස්ස, ධීතුකාමො ඤාතිභතො [ඤාතිගතො (පී.)] හමස්මි;
තං යාචමානං සසුරො අවොච, යථා මමඤ්ඤිංසු සුකාමනීතං.

1558.

‘‘දජ්ජෙමු ඛො තෙ සුතනුං සුනෙත්තං, සුචිම්හිතං චන්දනලිත්තගත්තං;
සචෙ තුවං හදයං පණ්ඩිතස්ස, ධම්මෙන ලද්ධා ඉධ මාහරෙසි;
එතෙන චිත්තෙන කුමාරි ලබ්භා, නඤ්ඤං ධනං උත්තරි පත්ථයාම.

1559.

‘‘එවං න මූළ්හොස්මි සුණොහි කත්තෙ, න චාපි මෙ දුග්ගහිතත්ථි කිඤ්චි;
හදයෙන තෙ ධම්මලද්ධෙන නාගා, ඉරන්ධතිං නාගකඤ්ඤං දදන්ති.

1560.

‘‘තස්මා අහං තුය්හං වධාය යුත්තො, එවං මමත්ථො මරණෙන තුය්හං;
ඉධෙව තං නරකෙ පාතයිත්වා, හන්ත්වාන තං හදයමානයිස්සං’’.

1561.

‘‘ඛිප්පං මමං උද්ධර කාතියාන, හදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිච්චං;
යෙ කෙචිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා, සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජ්ජ’’.

1562.

‘‘සො පුණ්ණකො කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං, නගමුද්ධනි ඛිප්පං පතිට්ඨපෙත්වා;
අස්සත්ථමාසීනං සමෙක්ඛියාන, පරිපුච්ඡි කත්තාරමනොමපඤ්ඤං.

1563.

‘‘සමුද්ධතො මෙසි තුවං පපාතා, හදයෙන තෙ අජ්ජ මමත්ථි කිච්චං;
යෙ කෙචිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා, සබ්බෙව මෙ පාතුකරොහි අජ්ජ’’.

1564.

‘‘සමුද්ධතො ත්‍යස්මි අහං පපාතා, හදයෙන මෙ යදි තෙ අත්ථි කිච්චං;
යෙ කෙචිමෙ සාධුනරස්ස ධම්මා, සබ්බෙව තෙ පාතුකරොමි අජ්ජ’’.

1565.

‘‘යාතානුයායී ච භවාහි මාණව, අල්ලඤ්ච [අද්දඤ්ච (සී. පී.)] පාණිං පරිවජ්ජයස්සු;
මා චස්සු මිත්තෙසු කදාචි දුබ්භී, මා ච වසං අසතීනං නිගච්ඡෙ’’.

1566.

‘‘කථං නු යාතං අනුයායී හොති, අල්ලඤ්ච පාණිං දහතෙ කථං සො;
අසතී ච කා කො පන මිත්තදුබ්භො, අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං’’.

1567.

‘‘අසන්ථුතං [අසන්ධවං (ස්‍යා. ක.)] නොපි ච දිට්ඨපුබ්බං, යො ආසනෙනාපි නිමන්තයෙය්‍ය;
තස්සෙව අත්ථං පුරිසො කරෙය්‍ය, යාතානුයායීති තමාහු පණ්ඩිතා.

1568.

‘‘යස්සෙකරත්තම්පි ඝරෙ වසෙය්‍ය, යත්ථන්නපානං පුරිසො ලභෙය්‍ය;
න තස්ස පාපං මනසාපි චින්තයෙ, අදුබ්භී පාණිං දහතෙ මිත්තදුබ්භො.

1569.

‘‘යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය, නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා;
න තස්ස සාඛං භඤ්ජෙය්‍ය, මිත්තදුබ්භො හි පාපකො.

1570.

‘‘පුණ්ණම්පි චෙමං පථවිං ධනෙන, දජ්ජිත්ථියා පුරිසො සම්මතාය;
ලද්ධා ඛණං අතිමඤ්ඤෙය්‍ය තම්පි, තාසං වසං අසතීනං න ගච්ඡෙ.

1571.

‘‘එවං ඛො යාතං අනුයායී හොති, අල්ලඤ්ච පාණිං දහතෙ පුනෙවං;
අසතී ච සා සො පන මිත්තදුබ්භො, සො ධම්මිකො හොති ජහස්සු අධම්මං’’.

සාධුනරධම්මකණ්ඩං නාම.

කාලාගිරිකණ්ඩං

1572.

‘‘අවසිං අහං තුය්හං තීහං අගාරෙ, අන්නෙන පානෙන උපට්ඨිතොස්මි;
මිත්තො මමාසී විසජ්ජාමහං තං, කාමං ඝරං උත්තමපඤ්ඤ ගච්ඡ.

1573.

‘‘අපි හායතු නාගකුලා [නාගකුලස්ස (සී. ස්‍යා. පී.)] අත්ථො, අලම්පි මෙ නාගකඤ්ඤාය හොතු;
සො ත්වං සකෙනෙව සුභාසිතෙන, මුත්තොසි මෙ අජ්ජ වධාය පඤ්ඤ’’.

1574.

‘‘හන්ද තුවං යක්ඛ මමම්පි නෙහි, සසුරං තෙ [සස්සුරං නු තෙ (සී. ස්‍යා. පී. ක.)] අත්ථං මයි චරස්සු;
මයඤ්ච නාගාධිපතිං විමානං, දක්ඛෙමු නාගස්ස අදිට්ඨපුබ්බං’’.

1575.

‘‘යං වෙ නරස්ස අහිතාය අස්ස, න තං පඤ්ඤො අරහති දස්සනාය;
අථ කෙන වණ්ණෙන අමිත්තගාමං, තුවමිච්ඡසි උත්තමපඤ්ඤ ගන්තුං’’.

1576.

‘‘අද්ධා පජානාමි අහම්පි එතං, න තං පඤ්ඤො අරහති දස්සනාය;
පාපඤ්ච මෙ නත්ථි කතං කුහිඤ්චි, තස්මා න සඞ්කෙ මරණාගමාය’’.

1577.

‘‘හන්ද ච ඨානං අතුලානුභාවං, මයා සහ දක්ඛසි එහි කත්තෙ;
යත්ථච්ඡති නච්චගීතෙහි නාගො, රාජා යථා වෙස්සවණො නළිඤ්ඤං [නිළිඤ්ඤං (ස්‍යා.), නිළඤ්ඤං (ක.)].

1578.

‘‘තං නාගකඤ්ඤා චරිතං ගණෙන, නිකීළිතං නිච්චමහො ච රත්තිං;
පහූතමාල්‍යං [බහුත්තමල්ලං (ක.)] බහුපුප්ඵඡන්නං [බහුපුප්ඵසඤ්ඡන්නං (ක.)], ඔභාසතී විජ්ජුරිවන්තලික්ඛෙ.

1579.

‘‘අන්නෙන පානෙන උපෙතරූපං, නච්චෙහි ගීතෙහි ච වාදිතෙහි;
පරිපූරං කඤ්ඤාහි අලඞ්කතාහි, උපසොභති වත්ථපිලන්ධනෙන [වත්ථපිලන්ධනෙහි (ක.)].

1580.

‘‘සො පුණ්ණකො කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං, නිසීදයී පච්ඡතො ආසනස්මිං;
ආදාය කත්තාරමනොමපඤ්ඤං, උපානයී භවනං නාගරඤ්ඤො.

1581.

‘‘පත්වාන යානං අතුලානුභාවං, අවියාසි කත්තා පච්ඡතො පුණ්ණකස්ස;
සාමග්ගි පෙක්ඛමානො [සාමග්ගිපෙක්ඛී පන (සී. ස්‍යා. පී.)] නාගරාජා, පුබ්බෙව ජාමාතරමජ්ඣභාසථ’’.

1582.

‘‘යන්නු තුවං අගමා මච්චලොකං, අන්වෙසමානො හදයං පණ්ඩිතස්ස;
කච්චි සමිද්ධෙන ඉධානුපත්තො, ආදාය කත්තාරමනොමපඤ්ඤං’’.

1583.

‘‘අයඤ්හි සො ආගතො යං ත්වමිච්ඡසි, ධම්මෙන ලද්ධො මම ධම්මපාලො;
තං පස්සථ සම්මුඛා [තං පස්ස ධම්මං සමුඛා (ක.)] භාසමානං, සුඛො හවෙ [භවෙ (පී.)] සප්පුරිසෙහි සඞ්ගමො’’.

කාලාගිරිකණ්ඩං නාම.

1584.

‘‘අදිට්ඨපුබ්බං දිස්වාන, මච්චො මච්චුභයට්ටිතො [භයද්දිතො (සී. පී.)];
බ්‍යම්හිතො නාභිවාදෙසි, නයිදං පඤ්ඤවතාමිව’’.

1585.

‘‘න චම්හි බ්‍යම්හිතො නාග, න ච මච්චුභයට්ටිතො;
න වජ්ඣො අභිවාදෙය්‍ය, වජ්ඣං වා නාභිවාදයෙ.

1586.

‘‘කථං නො අභිවාදෙය්‍ය, අභිවාදාපයෙථ වෙ;
යං නරො හන්තුමිච්ඡෙය්‍ය, තං කම්මං නුපපජ්ජති’’.

1587.

‘‘එවමෙතං යථා බ්‍රූසි, සච්චං භාසසි පණ්ඩිත;
න වජ්ඣො අභිවාදෙය්‍ය, වජ්ඣං වා නාභිවාදයෙ.

1588.

‘‘කථං නො අභිවාදෙය්‍ය, අභිවාදාපයෙථ වෙ;
යං නරො හන්තුමිච්ඡෙය්‍ය, තං කම්මං නුපපජ්ජති’’.

1589.

‘‘අසස්සතං සස්සතං නු තවයිදං, ඉද්ධීජුතීබලවීරියූපපත්ති [ඉද්ධිං ජුතිං බලං වීරියූපපත්ති (ක.)];
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙතමත්ථං, කථං නු තෙ ලද්ධමිදං විමානං.

1590.

‘‘අධිච්චලද්ධං පරිණාමජං තෙ, සයංකතං උදාහු දෙවෙහි දින්නං;
අක්ඛාහි මෙ නාගරාජෙතමත්ථං, යථෙව තෙ ලද්ධමිදං විමානං.

1591.

‘‘නාධිච්චලද්ධං න පරිණාමජං මෙ, න සයංකතං නාපි දෙවෙහි දින්නං;
සකෙහි කම්මෙහි අපාපකෙහි, පුඤ්ඤෙහි මෙ ලද්ධමිදං විමානං’’.

1592.

‘‘කිං තෙ වතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං, කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
ඉද්ධීජුතීබලවීරියූපපත්ති, ඉදඤ්ච තෙ නාග මහාවිමානං’’.

1593.

‘‘අහඤ්ච භරියා ච මනුස්සලොකෙ, සද්ධා උභො දානපතී අහුම්හා;
ඔපානභූතං මෙ ඝරං තදාසි, සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.

1594.

‘‘මාලඤ්ච ගන්ධඤ්ච විලෙපනඤ්ච, පදීපියං සෙය්‍යමුපස්සයඤ්ච;
අච්ඡාදනං සායනමන්නපානං, සක්කච්ච දානානි අදම්හ තත්ථ.

1595.

‘‘තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං, තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
ඉද්ධීජුතීබලවීරියූපපත්ති, ඉදඤ්ච මෙ ධීර මහාවිමානං’.

1596.

‘‘එවං චෙ තෙ ලද්ධමිදං විමානං, ජානාසි පුඤ්ඤානං ඵලූපපත්තිං;
තස්මා හි ධම්මං චර අප්පමත්තො, යථා විමානං පුන මාවසෙසි’.

1597.

‘‘නයිධ සන්ති සමණබ්‍රාහ්මණා ච, යෙසන්නපානානි දදෙමු කත්තෙ;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, යථා විමානං පුන මාවසෙම’’.

1598.

‘‘භොගී හි තෙ සන්ති ඉධූපපන්නා, පුත්තා ච දාරා අනුජීවිනො ච;

තෙසු තුවං වචසා කම්මුනා ච, අසම්පදුට්ඨයො ච භවාහි නිච්චං.

1599.

‘‘එවං තුවං නාග අසම්පදොසං, අනුපාලය වචසා කම්මුනා ච;
ඨත්වා ඉධ යාවතායුකං විමානෙ, උද්ධං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං’’.

1600.

‘‘අද්ධා හි සො සොචති රාජසෙට්ඨො, තයා විනා යස්ස තුවං සජීබ්බො;
දුක්ඛූපනීතොපි තයා සමෙච්ච, වින්දෙය්‍ය පොසො සුඛමාතුරොපි’’.

1601.

‘‘අද්ධා සතං භාසසි නාග ධම්මං, අනුත්තරං අත්ථපදං සුචිණ්ණං;
එතාදිසියාසු හි ආපදාසු, පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසො’’.

1602.

‘‘අක්ඛාහි නො තායං මුධා නු ලද්ධො, අක්ඛෙහි නො තායං අජෙසි ජූතෙ;
ධම්මෙන ලද්ධො ඉති තායමාහ [මා’ය’මාහ (ස්‍යා.)], කථං නු ත්වං හත්ථමිමස්ස මාගතො’’.

1603.

‘‘යො මිස්සරො තත්ථ අහොසි රාජා, තමායමක්ඛෙහි අජෙසි ජූතෙ;
සො මං ජිතො රාජා ඉමස්සදාසි, ධම්මෙන ලද්ධොස්මි අසාහසෙන.

1604.

‘‘මහොරගො අත්තමනො උදග්ගො, සුත්වාන ධීරස්ස සුභාසිතානි;
හත්ථෙ ගහෙත්වාන අනොමපඤ්ඤං, පාවෙක්ඛි භරියාය තදා සකාසෙ.

1605.

‘‘යෙන ත්වං විමලෙ පණ්ඩු, යෙන භත්තං න රුච්චති;
න ච මෙ තාදිසො වණ්ණො, අයමෙසො තමොනුදො.

1606.

‘‘යස්ස තෙ හදයෙනත්ථො, ආගතායං පභඞ්කරො;
තස්ස වාක්‍යං නිසාමෙහි, දුල්ලභං දස්සනං පුන.

1607.

‘‘දිස්වාන තං විමලා භූරිපඤ්ඤං, දසඞ්ගුලී අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා;

හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරූපා, ඉච්චබ්‍රවි කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං.

1608.
‘‘අදිට්ඨපුබ්බං දිස්වාන, මච්චො මච්චුභයට්ටිතො;
බ්‍යම්හිතො නාභිවාදෙසි, නයිදං පඤ්ඤවතාමිව’’.

1609.
‘‘න චම්හි බ්‍යම්හිතො නාගි, න ච මච්චුභයට්ටිතො;
න වජ්ඣො අභිවාදෙය්‍ය, වජ්ඣං වා නාභිවාදයෙ.

1610.
‘‘කථං නො අභිවාදෙය්‍ය, අභිවාදාපයෙථ වෙ;
යං නරො හන්තුමිච්ඡෙය්‍ය, තං කම්මං නුපපජ්ජති’’.

1611.
‘‘එවමෙතං යථා බ්‍රූසි, සච්චං භාසසි පණ්ඩිත;
න වජ්ඣො අභිවාදෙය්‍ය, වජ්ඣං වා නාභිවාදයෙ.

1612.
‘‘කථං නො අභිවාදෙය්‍ය, අභිවාදාපයෙථ වෙ;
යං නරො හන්තුමිච්ඡෙය්‍ය, තං කම්මං නුපපජ්ජති’’.

1613.
‘‘අසස්සතං සස්සතං නු තවයිදං, ඉද්ධීජුතීබලවීරියූපපත්ති;
පුච්ඡාමි තං නාගකඤ්ඤෙතමත්ථං, කථං නු තෙ ලද්ධමිදං විමානං.

1614.
‘‘අධිච්චලද්ධං පරිණාමජං තෙ, සයංකතං උදාහු දෙවෙහි දින්නං;
අක්ඛාහි මෙ නාගකඤ්ඤෙතමත්ථං, යථෙව තෙ ලද්ධමිදං විමානං’’.

1615.
‘‘නාධිච්චලද්ධං න පරිණාමජං මෙ, න සයං කතං නාපි දෙවෙහි දින්නං;
සකෙහි කම්මෙහි අපාපකෙහි, පුඤ්ඤෙහි මෙ ලද්ධමිදං විමානං’’.

1616.
‘‘කිං තෙ වතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං, කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
ඉද්ධීජුතීබලවීරියූපපත්ති, ඉදඤ්ච තෙ නාගි මහාවිමානං’’.

1617.
‘‘අහඤ්ච ඛො සාමිකො චාපි මය්හං, සද්ධා උභො දානපතී අහුම්හා;

ඔපානභූතං මෙ ඝරං තදාසි, සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච.

1618.

‘‘මාලඤ්ච ගන්ධඤ්ච විලෙපනඤ්ච, පදීපියං සෙය්‍යමුපස්සයඤ්ච;
අච්ඡාදනං සායනමන්නපානං, සක්කච්චං දානානි අදම්හ තත්ථ.

1619.

‘‘තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං, තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
ඉද්ධීජුතීබලවීරියූපපත්ති, ඉදඤ්ච මෙ ධීර මහාවිමානං’’.

1620.

‘‘එවං චෙ තෙ ලද්ධමිදං විමානං, ජානාසි පුඤ්ඤානං ඵලූපපත්තිං;
තස්මා හි ධම්මං චර අප්පමත්තා, යථා විමානං පුන මාවසෙසි’’.

1621.

‘‘නයිධ සන්ති සමණබ්‍රාහ්මණා ච, යෙසන්නපානානි දදෙමු කත්තෙ;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, යථා විමානං පුන මාවසෙම’’.

1622.

‘‘භොගී හි තෙ සන්ති ඉධූපපන්නා, පුත්තා ච දාරා අනුජීවිනො ච;
තෙසු තුවං වචසා කම්මුනා ච, අසම්පදුට්ඨා ච භවාහි නිච්චං.

1623.

‘‘එවං තුවං නාගි අසම්පදොසං, අනුපාලය වචසා කම්මුනා ච;
ඨත්වා ඉධ යාවතායුකං විමානෙ, උද්ධං ඉතො ගච්ඡසි දෙවලොකං’’.

1624.

‘‘අද්ධා හි සො සොචති රාජසෙට්ඨො, තයා විනා යස්ස තුවං සජිබ්බො;
දුක්ඛූපනීතොපි තයා සමෙච්ච, වින්දෙය්‍ය පොසො සුඛමාතුරොපි’’.

1625.

‘‘අද්ධා සතං භාසසි නාගි ධම්මං, අනුත්තරං අත්ථපදං සුචිණ්ණං;
එතාදිසියාසු හි ආපදාසු, පඤ්ඤායතෙ මාදිසානං විසෙසො’’.

1626.

‘‘අක්ඛාහි නො තායං මුධා නු ලද්ධො, අක්ඛෙහි නො තායං අජෙසි ජූතෙ;

ධම්මෙන ලද්ධො ඉති තායමාහ, කථං නු ත්වං හත්ථමිමස්ස මාගතො’’.

1627.

‘‘යො මිස්සරො තත්ථ අහොසි රාජා, තමායමක්ඛෙහි අජෙසි ජූතෙ;
සො මං ජිතො රාජා ඉමස්සදාසි, ධම්මෙන ලද්ධොස්මි අසාහසෙන.

1628.

‘‘යථෙව වරුණො නාගො, පඤ්හං පුච්ඡිත්ථ පණ්ඩිතං;
තථෙව නාගකඤ්ඤාපි, පඤ්හං පුච්ඡිත්ථ පණ්ඩිතං.

1629.

‘‘යථෙව වරුණං නාගං, ධීරො තොසෙසි පුච්ඡිතො;
තථෙව නාගකඤ්ඤම්පි, ධීරො තොසෙසි පුච්ඡිතො.

1630.

‘‘උභොපි තෙ අත්තමනෙ විදිත්වා, මහොරගං නාගකඤ්ඤඤ්ච ධීරො [විධූරො (ක.)];
අඡම්භී අභීතො අලොමහට්ඨො, ඉච්චබ්‍රවි වරුණං නාගරාජානං.

1631.

‘‘මා රොධයි [මා හෙඨයි (පී.)] නාග ආයාහමස්මි, යෙන තවත්ථො ඉදං සරීරං;
හදයෙන මංසෙන කරොහි කිච්චං, සයං කරිස්සාමි යථාමති තෙ’’.

1632.

‘‘පඤ්ඤා හවෙ හදයං පණ්ඩිතානං, තෙ ත්‍යම්හ පඤ්ඤාය මයං සුතුට්ඨා;
අනූනනාමො ලභතජ්ජ දාරං, අජ්ජෙව තං කුරුයො පාපයාතු’’.

1633.

‘‘ස පුණ්ණකො අත්තමනො උදග්ගො, ඉරන්ධතිං නාගකඤ්ඤං ලභිත්වා;
හට්ඨෙන භාවෙන පතීතරූපො, ඉච්චබ්‍රවි කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං.

1634.

‘‘භරියාය මං ත්වං අකරි සමඞ්ගිං, අහඤ්ච තෙ විධුර කරොමි කිච්චං;
ඉදඤ්ච තෙ මණිරතනං දදාමි, අජ්ජෙව තං කුරුයො පාපයාමි’’.

1635.

‘‘අජෙය්‍යමෙසා තව හොතු මෙත්ති, භරියාය කච්චාන පියාය සද්ධිං;

ආනන්දි විත්තො [ආනන්දචිත්තො (සයා. පී.)] සුමනො පතීතො,
දත්වා මණිං මඤ්ච නයින්දපත්ථං.

1636.

‘‘ස පුණ්ණකො කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං, නිසීදයී පුරතො ආසනස්මිං;
ආදාය කත්තාරමනොමපඤ්ඤං, උපානයී නගරං ඉන්දපත්ථං.

1637.

‘‘මනො මනුස්සස්ස යථාපි ගච්ඡෙ, තතොපිස්ස ඛිප්පතරං [තතොපි සංඛිප්පතරං (සී. පී.)] අහොසි;
ස පුණ්ණකො කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං, උපානයී නගරං ඉන්දපත්ථං’’.

1638.

‘‘එතින්දපත්ථං නගරං පදිස්සති, රම්මානි ච අම්බවනානි භාගසො;
අහඤ්ච භරියාය සමඞ්ගිභූතො, තුවඤ්ච පත්තොසි සකං නිකෙතං’’.

1639.

‘‘ස පුණ්ණකො කුරූනං කත්තුසෙට්ඨං, ඔරොපිය ධම්මසභාය මජ්ඣෙ;
ආජඤ්ඤමාරුය්හ අනොමවණ්ණො, පක්කාමි වෙහායසමන්තලික්ඛෙ.

1640.

‘‘තං දිස්වා රාජා පරමප්පතීතො, උට්ඨාය බාහාහි පලිස්සජිත්වා;
අවිකම්පයං ධම්මසභාය මජ්ඣෙ, නිසීදයී පමුඛමාසනස්මිං’’.

1641.

‘‘ත්වං නො විනෙතාසි රථංව නද්ධං, නන්දන්ති තං කුරුයො දස්සනෙන;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, කථං පමොක්ඛො අහු මාණවස්ස’’.

1642.

‘‘යං මාණවොත්යාභිවදී ජනින්ද, න සො මනුස්සො නරවීරසෙට්ඨ;
යදි තෙ සුතො පුණ්ණකො නාම යක්ඛො, රඤ්ඤො කුවෙරස්ස හි සො සජිබ්බො.

1643.

‘‘භූමින්ධරො වරුණො නාම නාගො, බ්‍රහා සුචී වණ්ණබලූපපන්නො;

තස්සානුජං ධීතරං කාමයානො, ඉරන්ධතී නාම සා නාගකඤ්ඤා.

1644.

‘‘තස්සා සුමජ්ඣාය පියාය හෙතු, පතාරයිත්ථ මරණාය මය්හං;
සො චෙව භරියාය සමඞ්ගිභූතො, අහඤ්ච අනුඤ්ඤාතො මණි ච ලද්ධො’’.

1645.

‘‘රුක්ඛො හි මය්හං පද්ධාරෙ [සරද්වාරෙ (ස්‍යා.)] සුජාතො, පඤ්ඤාක්ඛන්ධො සීලමයස්ස සාඛා;
අත්ථෙ ච ධම්මෙ ච ඨිතො නිපාකො, ගවප්ඵලො හත්ථිගවස්සඡන්නො.

1646.

‘‘නච්චගීතතූරියාභිනාදිතෙ, උච්ඡිජ්ජ සෙනං [මෙනං (සී. පී.)] පුරිසො අහාසි;
සො නො අයං ආගතො සන්නිකෙතං, රුක්ඛස්සිමස්සාපචිතිං කරොථ.

1647.

‘‘යෙ කෙචි විත්තා මම පච්චයෙන, සබ්බෙව තෙ පාතුකරොන්තු අජ්ජ;
තිබ්බානි කත්වාන උපායනානි, රුක්ඛස්සිමස්සාපචිතිං කරොථ.

1648.

‘‘යෙ කෙචි බද්ධා මම අත්ථි රට්ඨෙ, සබ්බෙව තෙ බන්ධනා මොචයන්තු;
යථෙව යං බන්ධනස්මා පමුත්තො, එවමෙතෙ මුඤ්චරෙ බන්ධනස්මා.

1649.

‘‘උන්නඞ්ගලා මාසමිමං කරොන්තු, මංසොදනං බ්‍රාහ්මණා භක්ඛයන්තු;
අමජ්ජපා මජ්ජරහා පිවන්තු, පුණ්ණාහි ථාලාහි පලිස්සුතාහි.

1650.

‘‘මහාපථං නිච්ච සමව්හයන්තු, තිබ්බඤ්ච රක්ඛං විදහන්තු රට්ඨෙ;
යථාඤ්ඤමඤ්ඤං න විහෙඨයෙය්‍යුං, රුක්ඛස්සිමස්සාපචිතිං කරොථ’’.

1651.

ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
බහුං අන්නඤ්ච පානඤ්ච, පණ්ඩිතස්සාභිහාරයුං.

1652.

හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
බහුං අන්නඤ්ච පානඤ්ච, පණ්ඩිතස්සාභිහාරයුං.

1653.

සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
බහුං අන්නඤ්ච පානඤ්ච, පණ්ඩිතස්සාභිහාරයුං.

1654.

බහුජනො පසන්නොසි, දිස්වා පණ්ඩිතමාගතෙ;
පණ්ඩිතම්හි අනුප්පත්තෙ, චෙලුක්ඛෙපො පවත්තථාති.

විධුරජාතකං නවමං.

547. වෙස්සන්තරජාතකං (10)

දසවරකථා

1655.

‘‘ඵුස්සතී [ඵුසති (සී. පී.)] වරවණ්ණාභෙ, වරස්සු දසධා වරෙ;
පථබ්‍යා චාරුපුබ්බඞ්ගි, යං තුය්හං මනසො පියං’’.

1656.

‘‘දෙවරාජ නමො ත්‍යත්ථු, කිං පාපං පකතං මයා;
රම්මා චාවෙසි මං ඨානා, වාතොව ධරණීරුහං’’.

1657.

‘‘න චෙව තෙ කතං පාපං, න ච මෙ ත්වමසි අප්පියා;
පුඤ්ඤඤ්ච තෙ පරික්ඛීණං, යෙන තෙවං වදාමහං.

1658.

‘‘සන්තිකෙ මරණං තුය්හං, විනාභාවො භවිස්සති;
පටිගණ්හාහි මෙ එතෙ, වරෙ දස පවෙච්ඡතො’’.

1659.

‘‘වරං චෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානමිස්සර;
සිවිරාජස්ස භද්දන්තෙ, තත්ථ අස්සං නිවෙසනෙ.

1660.

‘‘නීලනෙත්තා නීලභමූ, නිලක්ඛී ච යථා මිගී;
ඵුස්සතී නාම නාමෙන, තත්ථපස්සං පුරින්දද.

1661.

‘‘පුත්තං ලභෙථ වරදං, යාචයොගං [යාචයොගිං (ක.)] අමච්ඡරිං;
පූජිතං පටිරාජූහි, කිත්තිමන්තං යසස්සිනං.

1662.

‘‘ගබ්භං මෙ ධාරයන්තියා, මජ්ඣිමඞ්ගං අනුන්නතං;
කුච්ඡි අනුන්නතො අස්ස, චාපංව ලිඛිතං සමං.

1663.

‘‘ථනා මෙ නප්පපතෙය්‍යුං, පලිතා න සන්තු වාසව;
කායෙ රජො න ලිම්පෙථ, වජ්ඣඤ්චාපි පමොචයෙ.

1664.

‘‘මයූරකොඤ්චාභිරුදෙ, නාරිවරගණායුතෙ;
ඛුජ්ජචෙලාපකාකිණ්ණෙ, සූදමාගධවණ්ණිතෙ.

1665.

‘‘චිත්‍රග්ගළෙරුඝුසිතෙ, සුරාමංසපබොධනෙ;
සිවිරාජස්ස භද්දන්තෙ, තත්ථස්සං මහෙසී පියා’’.

1666.

‘‘යෙ තෙ දස වරා දින්නා, මයා සබ්බඞ්ගසොභනෙ;
සිවිරාජස්ස විජිතෙ, සබ්බෙ තෙ ලච්ඡසී වරෙ.

1667.

‘‘ඉදං වත්වාන මඝවා, දෙවරාජා සුජම්පති;
ඵුස්සතියා වරං දත්වා, අනුමොදිත්ථ වාසවො.

දසවරකථා නාම.

හෙමවන්තං

1668.

‘‘පරූළ්හකච්ඡනඛලොමා, පඞ්කදන්තා රජස්සිරා;
පග්ගය්හ දක්ඛිණං බාහුං, කිං මං යාචන්ති බ්‍රාහ්මණා’’.

1669.

‘‘රතනං දෙව යාචාම, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනං;
දදාහි පවරං නාගං, ඊසාදන්තං උරූළ්හවං’’.

1670.

‘‘දදාමි න විකම්පාමි, යං මං යාචන්ති බ්‍රාහ්මණා;

පභින්නං කුඤ්ජරං දන්තිං, ඔපවය්හං ගජුත්තමං’’.

1671.

‘‘හත්ථික්ඛන්ධතො ඔරුය්හ, රාජා චාගාධිමානසො;
බ්‍රාහ්මණානං අදා දානං, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො’’.

1672.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;
හත්ථිනාගෙ පදින්නම්හි, මෙදනී සම්පකම්පථ.

1673.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;
හත්ථිනාගෙ පදින්නම්හි, ඛුබ්භිත්ථ නගරං තදා.

1674.

‘‘සමාකුලං පුරං ආසි, ඝොසො ච විපුලො මහා;
හත්ථිනාගෙ පදින්නම්හි, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ’’.

1675.

‘‘උග්ගා ච රාජපුත්තා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා.

1676.

‘‘කෙවලො චාපි නිගමො, සිවයො ච සමාගතා;
දිස්වා නාගං නීයමානං, තෙ රඤ්ඤො පටිවෙදයුං.

1677.

‘‘විධමං දෙව තෙ රට්ඨං, පුත්තො වෙස්සන්තරො තව;
කථං නො හත්ථිනං දජ්ජා, නාගං රට්ඨස්ස පූජිතං.

1678.

‘‘කථං නො කුඤ්ජරං දජ්ජා, ඊසාදන්තං උරූළ්හවං;
ඛෙත්තඤ්ඤුං සබ්බයුද්ධානං, සබ්බසෙතං ගජුත්තමං.

1679.

‘‘පණ්ඩුකම්බලසඤ්ඡන්නං, පභින්නං සත්තුමද්දනං;
දන්තිං සවාළබීජනිං, සෙතං කෙලාසසාදිසං.

1680.

‘‘සසෙතච්ඡත්තං සඋපාධෙය්‍යං, සාථබ්බනං සහත්ථිපං;
අග්ගයානං රාජවාහිං, බ්‍රාහ්මණානං අදා ගජං [ධනං (සී. පී.), දානං (ස්‍යා.)].

1681.

‘‘අන්නං පානඤ්ච යො [සො (සී.ස්‍යා. ක.)] දජ්ජා, වත්ථසෙනාසනානි ච;
එතං ඛො දානං පතිරූපං, එතං ඛො බ්‍රාහ්මණාරහං.

1682.

‘‘අයං තෙ වංසරාජා නො, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො [රට්ඨවඩ්ඪනං (සී.), රට්ඨවඩ්ඪන (පී.)];
කථං වෙස්සන්තරො පුත්තො, ගජං භාජෙති සඤ්ජය.

1683.

‘‘සචෙ ත්වං න කරිස්සසි, සිවීනං වචනං ඉදං;
මඤ්ඤෙ තං සහ පුත්තෙන, සිවී හත්ථෙ කරිස්සරෙ’’.

1684.

‘‘කාමං ජනපදො මාසි, රට්ඨඤ්චාපි විනස්සතු;
නාහං සිවීනං වචනා, රාජපුත්තං අදූසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා, පුත්තො හි මම ඔරසො.

1685.

‘‘කාමං ජනපදො මාසි, රට්ඨඤ්චාපි විනස්සතු;
නාහං සිවීනං වචනා, රාජපුත්තං අදූසකං;
පබ්බාජෙය්‍යං සකා රට්ඨා, පුත්තො හි මම අත්‍රජො.

1686.

‘‘න චාහං තස්මිං දුබ්භෙය්‍යං, අරියසීලවතො හි සො;
අසිලොකොපි මෙ අස්ස, පාපඤ්ච පසවෙ බහුං;
කථං වෙස්සන්තරං පුත්තං, සත්ථෙන ඝාතයාමසෙ’’.

1687.

‘‘මා නං දණ්ඩෙන සත්ථෙන, න හි සො බන්ධනාරහො;
පබ්බාජෙහි ච නං රට්ඨා, වඞ්කෙ වසතු පබ්බතෙ’’.

1688.

‘‘එසො චෙ සිවීනං ඡන්දො, ඡන්දං න පනුදාමසෙ;
ඉමං සො වසතු රත්තිං, කාමෙ ච පරිභුඤ්ජතු.

1689.

‘‘තතො රත්‍යා විවසානෙ, සූරියස්සුග්ගමනං පති [සූරියුග්ගමනෙ සති (ක.)];
සමග්ගා සිවයො හුත්වා, රට්ඨා පබ්බාජයන්තු නං’’.

1690.

‘‘උට්ඨෙහි කත්තෙ තරමානො, ගන්ත්වා වෙස්සන්තරං වද;
සිවයො දෙව තෙ කුද්ධා, නෙගමා ච සමාගතා.

1691.

‘‘උග්ගා ච රාජපුත්තා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
කෙවලො චාපි නිගමො, සිවයො ච සමාගතා.

1692.

‘‘අස්මා රත්‍යා විවසානෙ, සූරියස්සුග්ගමනං පති;
සමග්ගා සිවයො හුත්වා, රට්ඨා පබ්බාජයන්ති තං.

1693.

‘‘ස කත්තා තරමානොව, සිවිරාජෙන පෙසිතො;
ආමුත්තහත්ථාභරණො, සුවත්ථො චන්දනභූසිතො.

1694.

‘‘සීසං න්හාතො උදකෙ සො, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලො;
උපාගමි පුරං රම්මං, වෙස්සන්තරනිවෙසනං.

1695.

‘‘තත්ථද්දස කුමාරං සො, රමමානං සකෙ පුරෙ;
පරිකිණ්ණං අමච්චෙහි, තිදසානංව වාසවං.

1696.

‘‘සො තත්ථ ගන්ත්වා තරමානො, කත්තා වෙස්සන්තරංබ්‍රවි;
දුක්ඛං තෙ වෙදයිස්සාමි, මා මෙ කුජ්ඣි රථෙසභ.

1697.

‘‘වන්දිත්වා රොදමානො සො, කත්තා රාජානමබ්‍රවි;
භත්තා මෙසි මහාරාජ, සබ්බකාමරසාහරො.

1698.

‘‘දුක්ඛං තෙ වෙදයිස්සාමි, තත්ථ අස්සාසයන්තු මං;
සිවයො දෙව තෙ කුද්ධා, නෙගමා ච සමාගතා.

1699.

‘‘උග්ගා ච රාජපුත්තා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
කෙවලො චාපි නිගමො, සිවයො ච සමාගතා.

1700.

‘‘අස්මා රත්‍යා විවසානෙ, සූරියස්සුග්ගමනං පති;
සමග්ගා සිවයො හුත්වා, රට්ඨා පබ්බාජයන්ති තං’’.

1701.

‘‘කිස්මිං මෙ සිවයො කුද්ධා, නාහං පස්සාමි දුක්කටං;
තං මෙ කත්තෙ වියාචික්ඛ, කස්මා පබ්බාජයන්ති මං’’.

1702.

‘‘උග්ගා ච රාජපුත්තා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
නාගදානෙන ඛිය්‍යන්ති, තස්මා පබ්බාජයන්ති තං’’.

1703.

‘‘හදයං චක්ඛුම්පහං දජ්ජං, කිං මෙ බාහිරකං ධනං;
හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා, මුත්තා වෙළුරියා මණි.

1704.

‘‘දක්ඛිණං වාපහං බාහුං, දිස්වා යාචකමාගතෙ;
දදෙය්‍යං න විකම්පෙය්‍යං, දානෙ මෙ රමතෙ මනො.

1705.

‘‘කාමං මං සිවයො සබ්බෙ, පබ්බාජෙන්තු හනන්තු වා;
නෙව දානා විරමිස්සං, කාමං ඡින්දන්තු සත්තධා’’.

1706.

‘‘එවං තං සිවයො ආහු, නෙගමා ච සමාගතා;
කොන්තිමාරාය තීරෙන, ගිරිමාරඤ්ජරං පති;
යෙන පබ්බාජිතා යන්ති, තෙන ගච්ඡතු සුබ්බතො’’.

1707.

‘‘සොහං තෙන ගමිස්සාමි, යෙන ගච්ඡන්ති දූසකා;
රත්තින්දිවං මෙ ඛමථ, යාව දානං දදාමහං’’.

1708.

‘‘ආමන්තයිත්ථ රාජානං, මද්දිං සබ්බඞ්ගසොභනං;
යං තෙ කිඤ්චි මයා දින්නං, ධනං ධඤ්ඤඤ්ච විජ්ජති.

1709.

‘‘හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා, මුත්තා වෙළුරියා බහූ;
සබ්බං තං නිදහෙය්‍යාසි, යඤ්ච තෙ පෙත්තිකං ධනං.

1710.

‘‘තමබ්‍රවි රාජපුත්තී, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
කුහිං දෙව නිදහාමි, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

1711.

‘‘සීලවන්තෙසු දජ්ජාසි, දානං මද්දි යථාරහං;
න හි දානා පරං අත්ථි, පතිට්ඨා සබ්බපාණිනං.

1712.

‘‘පුත්තෙසු මද්දි දයෙසි, සස්සුයා සසුරම්හි ච;
යො ච තං භත්තා මඤ්ඤෙය්‍ය, සක්කච්චං තං උපට්ඨහෙ.

1713.

‘‘නො චෙ තං භත්තා මඤ්ඤෙය්‍ය, මයා විප්පවසෙන තෙ;
අඤ්ඤං භත්තාරං පරියෙස, මා කිසිත්ථො [මා කිලිත්ථ (සී. පී.)] මයා විනා’’.

1714.

‘‘අහඤ්හි වනං ගච්ඡාමි, ඝොරං වාළමිගායුතං;
සංසයො ජීවිතං මය්හං, එකකස්ස බ්‍රහාවනෙ’’.

1715.

‘‘තමබ්‍රවි රාජපුත්තී, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
‘‘අභුම්මෙ කථං නු භණසි, පාපකං වත භාසසි.

1716.

‘‘නෙස ධම්මො මහාරාජ, යං ත්වං ගච්ඡෙය්‍ය එකකො;
අහම්පි තෙන ගච්ඡාමි, යෙන ගච්ඡසි ඛත්තිය.

1717.

‘‘මරණං වා තයා සද්ධිං, ජීවිතං වා තයා විනා;
තදෙව මරණං සෙය්‍යො, යං චෙ ජීවෙ තයා විනා.

1718.

‘‘අග්ගිං උජ්ජාලයිත්වාන [නිජ්ජාලයිත්වාන (සී. පී.)], එකජාලසමාහිතං;
තත්ථ මෙ [තත්ථෙව (ස්‍යා. ක.)] මරණං සෙය්‍යො, යං චෙ ජීවෙ තයා විනා.

1719.

‘‘යථා ආරඤ්ඤකං නාගං, දන්තිං අන්වෙති හත්ථිනී;

පෙස්සන්තං ගිරිදුග්ගෙසු, සමෙසු විසමෙසු ච.

1720.

‘‘එවං තං අනුගච්ඡාමි, පුත්තෙ ආදාය පච්ඡතො;
සුභරා තෙ භවිස්සාමි, න තෙ හෙස්සාමි දුබ්භරා.

1721.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො, මඤ්ජුකෙ පියභාණිනෙ;
ආසීනෙ [ආසනෙ (ක.)] වනගුම්බස්මිං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1722.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො, මඤ්ජුකෙ පියභාණිනෙ;
කීළන්තෙ වනගුම්බස්මිං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1723.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො, මඤ්ජුකෙ පියභාණිනෙ;
අස්සමෙ රමණීයම්හි, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1724.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො, මඤ්ජුකෙ පියභාණිනෙ;
කීළන්තෙ අස්සමෙ රම්මෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1725.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො, මාලධාරී අලඞ්කතෙ;
අස්සමෙ රමණීයම්හි, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1726.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ පස්සන්තො, මාලධාරී අලඞ්කතෙ;
කීළන්තෙ අස්සමෙ රම්මෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1727.

‘‘යදා දක්ඛිසි නච්චන්තෙ, කුමාරෙ මාලධාරිනෙ;
අස්සමෙ රමණීයම්හි, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1728.

‘‘යදා දක්ඛිසි නච්චන්තෙ, කුමාරෙ මාලධාරිනෙ;
කීළන්තෙ අස්සමෙ රම්මෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1729.

‘‘යදා දක්ඛිසි මාතඞ්ගං, කුඤ්ජරං සට්ඨිහායනං;
එකං අරඤ්ඤෙ චරන්තං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1730.

‘‘යදා දක්ඛිසි මාතඞ්ගං, කුඤ්ජරං සට්ඨිහායනං;
සායං පාතො විචරන්තං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1731.

‘‘යදා කරෙණුසඞ්ඝස්ස, යූථස්ස පුරතො වජං;
කොඤ්චං කාහති මාතඞ්ගො, කුඤ්ජරො සට්ඨිහායනො;
තස්ස තං නදතො සුත්වා, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1732.

‘‘දුභතො වනවිකාසෙ, යදා දක්ඛිසි කාමදො;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1733.

‘‘මිගං දිස්වාන සායන්හං, පඤ්චමාලිනමාගතං;
කිම්පුරිසෙ ච නච්චන්තෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1734.

‘‘යදා සොස්සසි නිග්ඝොසං, සන්දමානාය සින්ධුයා;
ගීතං කිම්පුරිසානඤ්ච, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1735.

‘‘යදා සොස්සසි නිග්ඝොසං, ගිරිගබ්භරචාරිනො;
වස්සමානස්සුලූකස්ස, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1736.

‘‘යදා සීහස්ස බ්‍යග්ඝස්ස, ඛග්ගස්ස ගවයස්ස ච;
වනෙ සොස්සසි වාළානං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1737.

‘‘යදා මොරීහි පරිකිණ්ණං, බරිහීනං මත්ථකාසිනං;
මොරං දක්ඛිසි නච්චන්තං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1738.

‘‘යදා මොරීහි පරිකිණ්ණං, අණ්ඩජං චිත්‍රපක්ඛිනං;
මොරං දක්ඛිසි නච්චන්තං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1739.

‘‘යදා මොරීහි පරිකිණ්ණං, නීලගීවං සිඛණ්ඩිනං;
මොරං දක්ඛිසි නච්චන්තං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1740.

‘‘යදා දක්ඛිසි හෙමන්තෙ, පුප්ඵිතෙ ධරණීරුහෙ;
සුරභිං සම්පවායන්තෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1741.

‘‘යදා හෙමන්තිකෙ මාසෙ, හරිතං දක්ඛිසි මෙදනිං [මෙදිනිං (සී. පී.)];
ඉන්දගොපකසඤ්ඡන්නං, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1742.

‘‘යදා දක්ඛිසි හෙමන්තෙ, පුප්ඵිතෙ ධරණීරුහෙ;
කුටජං බිම්බජාලඤ්ච, පුප්ඵිතං ලොද්දපද්මකං [ලොමපද්ධකං (සී. පී.)];
සුරභිං සම්පවායන්තෙ, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි.

1743.

‘‘යදා හෙමන්තිකෙ මාසෙ, වනං දක්ඛිසි පුප්ඵිතං;
ඔපුප්ඵානි ච පද්මානි, න රජ්ජස්ස සරිස්සසි’’.

හෙමවන්තං නාම.

දානකණ්ඩං

1744.

‘‘තෙසං ලාලප්පිතං සුත්වා, පුත්තස්ස සුණිසාය ච;
කලුනං [කරුණං (සී. පී.), කලූනං (ස්‍යා. ක.)] පරිදෙවෙසි, රාජපුත්තී යසස්සිනී.

1745.

‘‘සෙය්‍යො විසං මෙ ඛායිතං, පපාතා පපතෙය්‍යහං;
රජ්ජුයා බජ්ඣ මිය්‍යාහං, කස්මා වෙස්සන්තරං පුත්තං;
පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1746.

‘‘අජ්ඣායකං දානපතිං, යාචයොගං අමච්ඡරිං;
පූජිතං පටිරාජූහි, කිත්තිමන්තං යසස්සිනං;
කස්මා වෙස්සන්තරං පුත්තං, පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1747.

‘‘මාතාපෙත්තිභරං ජන්තුං, කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිකං;
කස්මා වෙස්සන්තරං පුත්තං, පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1748.

‘‘රඤ්ඤො හිතං දෙවිහිතං, ඤාතීනං සඛිනං හිතං;
හිතං සබ්බස්ස රට්ඨස්ස, කස්මා වෙස්සන්තරං පුත්තං;
පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1749.
‘‘මධූනිව පලාතානි, අම්බාව පතිතා ඡමා;
එවං හෙස්සති තෙ රට්ඨං, පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1750.
‘‘හංසො නිඛීණපත්තොව, පල්ලලස්මිං අනූදකෙ;
අපවිට්ඨො අමච්චෙහි, එකො රාජා විහියාසි.

1751.
‘‘තං තං බ්‍රූමි මහාරාජ, අත්ථො තෙ මා උපච්චගා;
මා නං සිවීනං වචනා, පබ්බාජෙසි අදූසකං’’.

1752.
‘‘ධම්මස්සාපචිතිං කුම්මි, සිවීනං විනයං ධජං;
පබ්බාජෙමි සකං පුත්තං, පාණා පියතරො හි මෙ’’.

1753.
‘‘යස්ස පුබ්බෙ ධජග්ගානි, කණිකාරාව පුප්ඵිතා;
යායන්තමනුයායන්ති, ස්වජ්ජෙකොව ගමිස්සති.

1754.
‘‘යස්ස පුබ්බෙ ධජග්ගානි, කණිකාරවනානිව;
යායන්තමනුයායන්ති, ස්වජ්ජෙකොව ගමිස්සති.

1755.
‘‘යස්ස පුබ්බෙ අනීකානි, කණිකාරාව පුප්ඵිතා;
යායන්තමනුයායන්ති, ස්වජ්ජෙකොව ගමිස්සති.

1756.
‘‘යස්ස පුබ්බෙ අනීකානි, කණිකාරවනානිව;
යායන්තමනුයායන්ති, ස්වජ්ජෙකොව ගමිස්සති.

1757.
‘‘ඉන්දගොපකවණ්ණාභා, ගන්ධාරා පණ්ඩුකම්බලා;
යායන්තමනුයායන්ති, ස්වජ්ජෙකොව ගමිස්සති.

1758.
‘‘යො පුබ්බෙ හත්ථිනා යාති, සිවිකාය රථෙන ච;

ස්වජ්ජ වෙස්සන්තරො රාජා, කථං ගච්ඡති පත්තිකො.

1759.

‘‘කථං චන්දනලිත්තඞ්ගො, නච්චගීතප්පබොධනො;

ඛුරාජිනං ඵරසුඤ්ච, ඛාරිකාජඤ්ච හාහිති [හාරිති (සයා. ක.)].

1760.

‘‘කස්මා නාභිහරිස්සන්ති, කාසාව අජිනානි ච;

පවිසන්තං බ්‍රහාරඤ්ඤං, කස්මා චීරං න බජ්ඣරෙ.

1761.

‘‘කථං නු චීරං ධාරෙන්ති, රාජපබ්බාජිතා ජනා;

කථං කුසමයං චීරං, මද්දී පරිදහිස්සති.

1762.

‘‘කාසියානි ච ධාරෙත්වා, ඛොමකොටුම්බරානි ච;

කුසචීරානි ධාරෙන්තී, කථං මද්දී කරිස්සති.

1763.

‘‘වය්හාහි පරියායිත්වා, සිවිකාය රථෙන ච;

සා කථජ්ජ අනුජ්ඣඞ්ගී, පථං ගච්ඡති පත්තිකා.

1764.

‘‘යස්සා මුදුතලා හත්ථා, චරණා ච සුඛෙධිතා;

සා කථජ්ජ අනුජ්ඣඞ්ගී, පථං ගච්ඡති පත්තිකා.

1765.

‘‘යස්සා මුදුතලා පාදා, චරණා ච සුඛෙධිතා;

පාදුකාහි සුවණ්ණාහි, පීළමානාව ගච්ඡති;

සා කථජ්ජ අනුජ්ඣඞ්ගී, පථං ගච්ඡති පත්තිකා.

1766.

‘‘යාස්සු ඉත්ථිසහස්සානං, පුරතො ගච්ඡති මාලිනී;

සා කථජ්ජ අනුජ්ඣඞ්ගී, වනං ගච්ඡති එකිකා.

1767.

‘‘යාස්සු සිවාය සුත්වාන, මුහුං උත්තසතෙ පුරෙ;

සා කථජ්ජ අනුජ්ඣඞ්ගී, වනං ගච්ඡති භීරුකා.

1768.

‘‘යාස්සු ඉන්දසගොත්තස්ස, උලූකස්ස පවස්සතො;

සුත්වාන නදතො භීතා, වාරුණීව පවෙධති;

සා කථජ්ජ අනුජ්ඣඞ්ගී, වනං ගච්ඡති භීරුකා.

1769.

‘‘සකුණී හතපුත්තාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
චිරං දුක්ඛෙන ඣායිස්සං, සුඤ්ඤං ආගම්මිමං පුරං.

1770.

‘‘සකුණී හතපුත්තාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
කිසා පණ්ඩු භවිස්සාමි, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතී.

1771.

‘‘සකුණී හතපුත්තාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
තෙන තෙන පධාවිස්සං, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතී.

1772.

‘‘කුරරී [කුරුරී (සයා. ක.)] හතඡාපාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
චිරං දුක්ඛෙන ඣායිස්සං, සුඤ්ඤං ආගම්මිමං පුරං.

1773.

‘‘කුරරී හතඡාපාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
කිසා පණ්ඩු භවිස්සාමි, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතී.

1774.

‘‘කුරරී හතඡාපාව, සුඤ්ඤං දිස්වා කුලාවකං;
තෙන තෙන පධාවිස්සං, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතී.

1775.

‘‘සා නූන චක්කවාකීව, පල්ලලස්මිං අනූදකෙ;
චිරං දුක්ඛෙන ඣායිස්සං, සුඤ්ඤං ආගම්මිමං පුරං.

1776.

‘‘සා නූන චක්කවාකීව, පල්ලලස්මිං අනූදකෙ;
කිසා පණ්ඩු භවිස්සාමි, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතී.

1777.

‘‘සා නූන චක්කවාකීව, පල්ලලස්මිං අනූදකෙ;
තෙන තෙන පධාවිස්සං, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතී.

1778.

‘‘එවං මෙ විලපන්තියා, රාජා පුත්තං අදූසකං;
පබ්බාජෙසි වනං රට්ඨා, මඤ්ඤෙ හිස්සාමි ජීවිතං’’.

1779.

‘‘තස්සා ලාලප්පිතං සුත්වා, සබ්බා අන්තෙපුරෙ බහූ [අහු (සයා. ක.)];

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, සිවිකඤ්ඤා සමාගතා.

1780.

‘‘සාලාව සම්පමථිතා, මාලුතෙන පමද්දිතා;

සෙන්ති පුත්තා ච දාරා ච, වෙස්සන්තරනිවෙසනෙ.

1781.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, වෙස්සන්තරනිවෙසනෙ.

1782.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;

බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, වෙස්සන්තරනිවෙසනෙ.

1783.

‘‘තතො රත්‍යා විවසානෙ, සූරියස්සුග්ගමනං පති;

අථ වෙස්සන්තරො රාජා, දානං දාතුං උපාගමි.

1784.

‘‘වත්ථානි වත්ථකාමානං, සොණ්ඩානං දෙථ වාරුණිං;

භොජනං භොජනත්ථීනං, සම්මදෙව පවෙච්ඡථ.

1785.

‘‘මා ච කිඤ්චි වනිබ්බකෙ, හෙට්ඨයිත්ථ ඉධාගතෙ;

තප්පෙථ අන්නපානෙන, ගච්ඡන්තු පටිපූජිතා.

1786.

‘‘අථෙත්ථ වත්තතී සද්දො, තුමුලො භෙරවො මහා;

දානෙන තං නීහරන්ති, පුන දානං අදා තුවං [අයං ගාථා සී. සයා. පී. පොත්ථකෙසු න දිස්සති].

1787.

‘‘තෙසු මත්තා කිලන්තාව, සම්පතන්ති වනිබ්බකා;

නික්ඛමන්තෙ මහාරාජෙ, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

1788.

‘‘අච්ඡෙච්ඡුං වත භො රුක්ඛං, නානාඵලධරං දුමං;

යථා වෙස්සන්තරං රට්ඨා, පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1789.

‘‘අච්ඡෙච්ඡුං වත භො රුක්ඛං, සබ්බකාමදදං දුමං;
යථා වෙස්සන්තරං රට්ඨා, පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1790.

‘‘අච්ඡෙච්ඡුං වත භො රුක්ඛං, සබ්බකාමරසාහරං;
යථා වෙස්සන්තරං රට්ඨා, පබ්බාජෙන්ති අදූසකං.

1791.

‘‘යෙ වුඩ්ඪා යෙ ච දහරා, යෙ ච මජ්ඣිමපොරිසා;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, නික්ඛමන්තෙ මහාරාජෙ;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

1792.

‘‘අතියක්ඛා වස්සවරා, ඉත්ථාගාරා ච රාජිනො;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, නික්ඛමන්තෙ මහාරාජෙ;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

1793.

‘‘ථියොපි තත්ථ පක්කන්දුං, යා තම්හි නගරෙ අහු;
නික්ඛමන්තෙ මහාරාජෙ, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

1794.

‘‘යෙ බ්‍රාහ්මණා යෙ ච සමණා, අඤ්ඤෙ වාපි වනිබ්බකා;
බාහා පග්ගය්හ පක්කන්දුං, අධම්මො කිර භො ඉති.

1795.

‘‘යථා වෙස්සන්තරො රාජා, යජමානො සකෙ පුරෙ;
සිවීනං වචනත්ථෙන, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1796.

‘‘සත්ත හත්ථිසතෙ දත්වා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
සුවණ්ණකච්ඡෙ මාතඞ්ගෙ, හෙමකප්පනවාසසෙ.

1797.

‘‘ආරූළ්හෙ ගාමණීයෙහි, තොමරඞ්කුසපාණිභි;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1798.

‘‘සත්ත අස්සසතෙ දත්වා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ;
ආජානීයෙව ජාතියා, සින්ධවෙ සීඝවාහනෙ.

1799.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, ඉල්ලියාචාපධාරිභි;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1800.

‘‘සත්ත රථසතෙ දත්වා, සන්නද්ධෙ උස්සිතද්ධජෙ;
දීපෙ අථොපි වෙයග්ඝෙ, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතෙ.

1801.

‘‘ආරුළ්හෙ ගාමණීයෙහි, චාපහත්ථෙහි වම්මිභි;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1802.

‘‘සත්ත ඉත්ථිසතෙ දත්වා, එකමෙකා රථෙ ඨිතා;
සන්නද්ධා නික්ඛරජ්ජූහි, සුවණ්ණෙහි අලඞ්කතා.

1803.

‘‘පීතාලඞ්කාරා පීතවසනා, පීතාභරණවිභූසිතා;
අළාරපම්හා හසුලා, සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1804.

‘‘සත්ත ධෙනුසතෙ දත්වා, සබ්බා කංසුපධාරණා [කුසුමධාරිනෙ (ක.)];
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1805.

‘‘සත්ත දාසිසතෙ දත්වා, සත්ත දාසසතානි ච;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1806.

‘‘හත්ථී අස්සරථෙ [අස්සෙ රථෙ (සයා.)] දත්වා, නාරියො ච අලඞ්කතා;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1807.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;
මහාදානෙ පදින්නම්හි, මෙදනී සම්පකම්පථ.

1808.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;

යං පඤ්ජලිකතො රාජා, සම්භා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1809.

‘‘අථෙත්ථ වත්තතී සද්දො, තුමුලො භෙරවො මහා;
දානෙන තං නීහරන්ති, පුන දානං අදා තුවං.

1810.

‘‘තෙසු මත්තා කිලන්තාව, සම්පතන්ති වනිබ්බකා;
නික්ඛමන්තෙ මහාරාජෙ, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ’’.

1811.

‘‘ආමන්තයිත්ථ රාජානං, සඤ්ජයං ධම්මිනං වරං [ධම්මිකංවරං (ස්‍යා. ක.)];
අවරුද්ධසි මං දෙව, වඞ්කං ගච්ඡාමි පබ්බතං.

1812.

‘‘යෙ හි කෙචි මහාරාජ, භූතා යෙ ච භවිස්සරෙ;
අතිත්තායෙව කාමෙහි, ගච්ඡන්ති යමසාධනං.

1813.

‘‘ස්වාහං සකෙ අභිස්සසිං, යජමානො සකෙ පුරෙ;
සිවීනං වචනත්ථෙන, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1814.

‘‘අඝං තං පටිසෙවිස්සං, වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ;
ඛග්ගදීපිනිසෙවිතෙ, අහං පුඤ්ඤානි කරොමි;
තුම්හෙ පඞ්කම්හි සීදථ’’.

1815.

‘‘අනුජානාහි මං අම්ම, පබ්බජ්ජා මම රුච්චති;
ස්වාහං සකෙ අභිස්සසිං, යජමානො සකෙ පුරෙ;
සිවීනං වචනත්ථෙන, සම්හා රට්ඨා නිරජ්ජති.

1816.

‘‘අඝං තං පටිසෙවිස්සං, වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ;
ඛග්ගදීපිනිසෙවිතෙ, අහං පුඤ්ඤානි කරොමි;

තුම්හෙ පඞ්කම්හි සීදථ [වඞ්කං ගච්ඡාමි පබ්බතං (ක.)].

1817.

‘‘අනුජානාමි තං පුත්ත, පබ්බජ්ජා තෙ සමිජ්ඣතු;
අයඤ්ච මද්දී කල්‍යාණී, සුසඤ්ඤා තනුමජ්ඣිමා;

අච්ඡතං සහ පුත්තෙහි, කිං අරඤ්ඤෙ කරිස්සති''.

1818.

''නාහං අකාමා දාසිම්පි, අරඤ්ඤං නෙතුමුස්සහෙ;
සචෙ ඉච්ඡති අන්වෙතු, සචෙ නිච්ඡති අච්ඡතු''.

1819.

''තතො සුණ්හං මහාරාජා, යාචිතුං පටිපජ්ජථ;
මා චන්දනසමාචාරෙ, රජොජල්ලං අධාරයි.

1820.

''මා කාසියානි ධාරෙත්වා [කාසියානි ච ධාරෙත්වා (ක.)], කුසචීරං අධාරයි;
දුක්ඛො වාසො අරඤ්ඤස්මිං, මා හි ත්වං ලක්ඛණෙ ගමි.

1821.

''තමබ්‍රවි රාජපුත්තී, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
නාහං තං සුඛමිච්ඡෙය්‍යං, යං මෙ වෙස්සන්තරං විනා''.

1822.

''තමබ්‍රවි මහාරාජා, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො;
ඉඞ්ඝ මද්දී නිසාමෙහි, වනෙ යෙ හොන්ති දුස්සහා.

1823.

''බහූ කීටා පටඞ්ගා ච, මකසා මධුමක්ඛිකා;
තෙපි තං තත්ථ හිංසෙය්‍යුං, තං තෙ දුක්ඛතරං සියා.

1824.

''අපරෙ පස්ස සන්තාපෙ, නදීනුපනිසෙවිතෙ;
සප්පා අජගරා නාම, අවිසා තෙ මහබ්බලා.

1825.

''තෙ මනුස්සං මිගං වාපි, අපි මාසන්නමාගතං;
පරික්ඛිපිත්වා භොගෙහි, වසමානෙන්ති අත්තනො.

1826.

''අඤ්ඤෙපි කණ්හජටිනො [කණ්හජටිලා (ක.)], අච්ඡා නාම අඝම්මිගා;
න තෙහි පුරිසො දිට්ඨො, රුක්ඛමාරුය්හ මුච්චති.

1827.

‘‘සඞ්ඝට්ටයන්තා සිඞ්ගානි, තික්ඛග්ගාතිප්පහාරිනො [තික්ඛග්ගානි පහාරිනො (සී.ස්‍යා.)];
මහිංසා විචරන්තෙත්ථ, නදිං සොතුම්බරං පති.

1828.
‘‘දිස්වා මිගානං යූථානං, ගවං සඤ්චරතං වනෙ;
ධෙනුව වච්ඡගිද්ධාව, කථං මද්දි කරිස්සසි.

1829.
‘‘දිස්වා සම්පතිතෙ ඝොරෙ, දුමග්ගෙසු ප්ලවඞ්ගමෙ;
අඛෙත්තඤ්ඤාය තෙ මද්දි, භවිස්සතෙ මහබ්භයං.

1830.
‘‘යා ත්වං සිවාය සුත්වාන, මුහුං උත්තසයී [උත්තසසෙ (සී. ස්‍යා. ක.)] පුරෙ;
සා ත්වං වඞ්කමනුප්පත්තා, කථං මද්දි කරිස්සසි.

1831.
‘‘ඨිතෙ මජ්ඣන්හිකෙ [මජ්ඣන්තිකෙ (සී. ස්‍යා. පී.)] කාලෙ, සන්නිසින්නෙසු පක්ඛිසු;
සණතෙව බ්‍රහාරඤ්ඤං, තත්ථ කිං ගන්තුමිච්ඡසි’’.

1832.
‘‘තමබ්‍රවි රාජපුත්තී, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
යානි එතානි අක්ඛාසි, වනෙ පටිභයානි මෙ;
සබ්බානි අභිසම්භොස්සං, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1833.
‘‘කාසං කුසං පොටකිලං, උසිරං මුඤ්ජපබ්බජං [මුඤ්ජබබ්බජං (සී.)];
උරසා පනුදහිස්සාමි, නස්ස හෙස්සාමි දුන්නයා.

1834.
‘‘බහූහි වත චරියාහි, කුමාරී වින්දතෙ පතිං;
උදරස්සුපරොධෙන, ගොහනුවෙඨනෙන ච.

1835.
‘‘අග්ගිස්ස පාරිචරියාය, උදකුම්මුජ්ජනෙන ච;
වෙධබ්‍යං [වෙධබ්බං (සී. පී.)] කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1836.

‘‘අපිස්සා හොති අප්පත්තො, උච්ඡිට්ඨමපි භුඤ්ජිතුං;
යො නං හත්ථෙ ගහෙත්වාන, අකාමං පරිකඩ්ඪති;
වෙධබ්‍යං කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1837.

‘‘කෙසග්ගහණමුක්ඛෙපා, භූම්‍යා ච පරිසුම්භනා;
දත්වා ච නොපක්කමති, බහුදුක්ඛං අනප්පකං;
වෙධබ්‍යං කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1838.

‘‘සුකච්ඡවී වෙධවෙරා, දත්වා සුභගමානිනො;
අකාමං පරිකඩ්ඪන්ති, උලූකඤ්ඤෙව වායසා;
වෙධබ්‍යං කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1839.

‘‘අපි ඤාතිකුලෙ ඵීතෙ, කංසපජ්ජොතනෙ වසං;
නෙවාභිවාක්‍යං න ලභෙ, භාතූහි සඛිනීහිපි [සඛිකාහි ච (සී. පී.)];
වෙධබ්‍යං කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1840.

‘‘නග්ගා නදී අනූදකා, නග්ගං රට්ඨං අරාජකං;
ඉත්ථීපි විධවා නග්ගා, යස්සාපි දස භාතරො;
වෙධබ්‍යං කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1841.

‘‘ධජො රථස්ස පඤ්ඤාණං, ධූමො පඤ්ඤාණමග්ගිනො;
රාජා රථස්ස පඤ්ඤාණං, භත්තා පඤ්ඤාණමිත්ථියා;
වෙධබ්‍යං කටුකං ලොකෙ, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

1842.

‘‘යා දලිද්දී දලිද්දස්ස, අඩ්ඪා අඩ්ඪස්ස කිත්තිමං;
තං වෙ දෙවා පසංසන්ති, දුක්කරඤ්හි කරොති සා.

1843.

‘‘සාමිකං අනුබන්ධිස්සං, සදා කාසායවාසිනී;
පථබ්‍යාපි අභිජ්ජන්ත්‍යා [අභෙජ්ජන්ත්‍යා (සී. පී.)], වෙධබ්‍යං කටුකිත්ථියා.

1844.

‘‘අපි සාගරපරියන්තං, බහුවිත්තධරං මහිං;

නානාරතනපරිපූරං, නිච්ඡෙ වෙස්සන්තරං විනා.

1845.

‘‘කථං නු තාසං හදයං, සුඛරා වත ඉත්ථියො;
යා සාමිකෙ දුක්ඛිතම්හි, සුඛමිච්ඡන්ති අත්තනො.

1846.

‘‘නික්ඛමන්තෙ මහාරාජෙ, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ;
තමහං අනුබන්ධිස්සං, සබ්බකාමදදො හි මෙ’’.

1847.

‘‘තමබ්‍රවි මහාරාජා, මද්දිං සබ්බඞ්ගසොභනං;
ඉමෙ තෙ දහරා පුත්තා, ජාලී කණ්හාජිනා චුභො;
නික්ඛිප්ප ලක්ඛණෙ ගච්ඡ, මයං තෙ පොසයාමසෙ’’ [පොසියාමසෙ (සී. පී. ක.)].

1848.

‘‘තමබ්‍රවි රාජපුත්තී, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
පියා මෙ පුත්තකා දෙව, ජාලී කණ්හාජිනා චුභො;
ත්‍යම්හං තත්ථ රමෙස්සන්ති, අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං’’.

1849.

‘‘තමබ්‍රවි මහාරාජා, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො;
සාලීනං ඔදනං භුත්වා, සුචිං මංසූපසෙචනං;
රුක්ඛඵලානි භුඤ්ජන්තා, කථං කාහන්ති දාරකා.

1850.

‘‘භුත්වා සතපලෙ කංසෙ, සොවණ්ණෙ සතරාජිකෙ;
රුක්ඛපත්තෙසු භුඤ්ජන්තා, කථං කාහන්ති දාරකා.

1851.

‘‘කාසියානි ච ධාරෙත්වා, ඛොමකොටුම්බරානි ච;
කුසචීරානි ධාරෙන්තා, කථං කාහන්ති දාරකා.

1852.

‘‘වය්හාහි පරියායිත්වා, සිවිකාය රථෙන ච;
පත්තිකා පරිධාවන්තා, කථං කාහන්ති දාරකා.

1853.

‘‘කූටාගාරෙ සයිත්වාන, නිවාතෙ ඵුසිතග්ගළෙ;
සයන්තා රුක්ඛමූලස්මිං, කථං කාහන්ති දාරකා.

1854.

‘‘පල්ලඞ්කෙසු සයිත්වාන, ගොනකෙ චිත්තසන්ථතෙ;
සයන්තා තිණසන්ථාරෙ, කථං කාහන්ති දාරකා.

1855.

‘‘ගන්ධකෙන විලිම්පිත්වා, අගරුචන්දනෙන ච;
රජොජල්ලානි ධාරෙන්තා, කථං කාහන්ති දාරකා.

1856.

‘‘චාමරමොරහත්ථෙහි, බීජිතඞ්ගා සුඛෙධිතා [සුඛෙ ඨිතා (සයා. පී.)];
ඵුට්ඨා ඩංසෙහි මකසෙහි, කථං කාහන්ති දාරකා’’.

1857.

‘‘තමබ්‍රවි රාජපුත්තී, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
මා දෙව පරිදෙවෙසි, මා ච ත්වං විමනො අහු;
යථා මයං භවිස්සාම, තථා හෙස්සන්ති දාරකා.

1858.

‘‘ඉදං වත්වාන පක්කාමි, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා;
සිවිමග්ගෙන අන්වෙසි, පුත්තෙ ආදාය ලක්ඛණා’’.

1859.

තතො වෙස්සන්තරො රාජා, දානං දත්වාන ඛත්තියො;
පිතු මාතු ච වන්දිත්වා, කත්වා ච නං පදක්ඛිණං.

1860.

චතුවාහිං රථං යුත්තං, සීඝමාරුය්හ සන්දනං;
ආදාය පුත්තදාරඤ්ච, වඞ්කං පායාසි පබ්බතං.

1861.

තතො වෙස්සන්තරො රාජා, යෙනාසි බහුකො ජනො;
‘‘ආමන්ත ඛො තං ගච්ඡාම, අරොගා හොන්තු ඤාතයො’’.

1862.

‘‘ඉඞ්ඝ මද්දි නිසාමෙහි, රම්මරූපංව දිස්සති;
ආවාසං සිවිසෙට්ඨස්ස, පෙත්තිකං භවනං මම’’.

1863.

‘‘තං බ්‍රාහ්මණා අන්වගමුං, තෙ නං අස්සෙ අයාචිසුං;
යාචිතො පටිපාදෙසි, චතුන්නං චතුරො හයෙ’’’.

1864.

"ඉඞ්ඝ මද්දි නිසාමෙහි, චිත්තරූපංව දිස්සති;
මිගරොහිච්චවණ්ණෙන, දක්ඛිණස්සා වහන්ති මං".

1865.

"අථෙත්ථ පඤ්චමො ආගා, සො තං රථමයාචථ;
තස්ස තං යාචිතොදාසි, න චස්සුපහතො මනො.

1866.

"තතො වෙස්සන්තරො රාජා, ඔරොපෙත්වා [ඔතාරෙත්වා (ක.)] සකං ජනං;
අස්සාසයි අස්සරථං, බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො".

1867.

"ත්වං මද්දි කණ්හං ගණ්හාහි, ලහු එසා කනිට්ඨිකා;
අහං ජාලිං ගහෙස්සාමි, ගරුකො භාතිකො හි සො".

1868.

"රාජා කුමාරමාදාය, රාජපුත්තී ච දාරිකං;
සම්මොදමානා පක්කාමුං, අඤ්ඤමඤ්ඤං පියංවදා".

දානකණ්ඩං නාම.

වනපවෙසනං

1869.

"යදි කෙචි මනුජා එන්ති, අනුමග්ගෙ පටිපථෙ;
මග්ගං තෙ පටිපුච්ඡාම, කුහිං වඞ්කතපබ්බතො.

1870.

"තෙ තත්ථ අම්හෙ පස්සිත්වා, කලුනං පරිදෙවයුං;
දුක්ඛං තෙ පටිවෙදෙන්ති, දූරෙ වඞ්කතපබ්බතො".

1871.

"යදි පස්සන්ති පවනෙ, දාරකා ඵලිනෙ [ඵලිතෙ (සී. ස්‍යා. පී.)] දුමෙ;
තෙසං ඵලානං හෙතුම්හි, උපරොදන්ති දාරකා.

1872.

"රොදන්තෙ දාරකෙ දිස්වා, උබ්බිද්ධා [උබ්බිග්ගා (සී. ස්‍යා. පී.)] විපුලා දුමා;
සයමෙවොනමිත්වාන, උපගච්ඡන්ති දාරකෙ.

1873.

‘‘ඉදං අච්ඡෙරකං දිස්වා, අබ්භුතං ලොමහංසනං;
සාධුකාරං පවත්තෙසි, මද්දී සබ්බඞ්ගසොභනා.

1874.

‘‘අච්ඡෙරං වත ලොකස්මිං, අබ්භුතං ලොමහංසනං;
වෙස්සන්තරස්ස තෙජෙන, සයමෙවොනතා දුමා’’.

1875.

‘‘සඞ්ඛිපිංසු පථං යක්ඛා, අනුකම්පාය දාරකෙ;
නික්ඛන්තදිවසෙනෙව, චෙතරට්ඨං උපාගමුං’’.

1876.

‘‘තෙ ගන්ත්වා දීඝමද්ධානං, චෙතරට්ඨං උපාගමුං;
ඉද්ධං ඵීතං ජනපදං, බහුමංසසුරොදනං’’.

1877.

‘‘චෙතියො පරිවාරිංසු, දිස්වා ලක්ඛණමාගතං;
සුඛුමාලී වත අය්‍යා, පත්තිකා පරිධාවති.

1878.

‘‘වය්හාහි පරියායිත්වා, සිවිකාය රථෙන ච;
සාජ්ජ මද්දී අරඤ්ඤස්මිං, පත්තිකා පරිධාවති’’.

1879.

‘‘තං දිස්වා චෙතපාමොක්ඛා, රොදමානා උපාගමුං;
කච්චි නු දෙව කුසලං, කච්චි දෙව අනාමයං;
කච්චි පිතා අරොගො තෙ, සිවීනඤ්ච අනාමයං.

1880.

‘‘කො තෙ බලං මහාරාජ, කො නු තෙ රථමණ්ඩලං;
අනස්සකො අරථකො, දීඝමද්ධානමාගතො;
කච්චාමිත්තෙහි පකතො, අනුප්පත්තොසිමං දිසං’’.

1881.

‘‘කුසලඤ්චෙව මෙ සම්ම, අථො සම්ම අනාමයං;
අථො පිතා අරොගො මෙ, සිවීනඤ්ච අනාමයං.

1882.

‘‘අහඤ්හි කුඤ්ජරං දජ්ජං, ඊසාදන්තං උරූළ්හවං;
ඛෙත්තඤ්ඤුං සබ්බයුද්ධානං, සබ්බසෙතං ගජුත්තමං.

1883.

‘‘පණ්ඩුකම්බලසඤ්ඡන්නං, පභින්නං සත්තුමද්දනං;
දන්තිං සවාළබීජනිං, සෙතං කෙලාසසාදිසං.

1884.

‘‘සසෙතච්ඡත්තං සඋපාධෙය්‍යං, සාථප්පනං සහත්ථිපං;
අග්ගයානං රාජවාහිං, බ්‍රාහ්මණානං අදාසහං.

1885.

‘‘තස්මිං මෙ සිවයො කුද්ධා, පිතා චුපහතොමනො;
අවරුද්ධසි මං රාජා, වඞ්කං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාථ, වනෙ යත්ථ වසාමසෙ’’.

1886.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
ඉස්සරොසි අනුප්පත්තො, යං ඉධත්ථි පවෙදය.

1887.

‘‘සාකං භිසං මධුං මංසං, සුද්ධං සාලිනමොදනං;
පරිභුඤ්ජ මහාරාජ, පාහුනො නොසි ආගතො’’.

1888.

‘‘පටිග්ගහිතං යං දින්නං, සබ්බස්ස අග්ඝියං කතං;
අවරුද්ධසි මං රාජා, වඞ්කං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාථ, වනෙ යත්ථ වසාමසෙ’’.

1889.

‘‘ඉධෙව තාව අච්ඡස්සු, චෙතරට්ඨෙ රථෙසභ;
යාව චෙතා ගමිස්සන්ති, රඤ්ඤො සන්තික යාචිතුං.

1890.

‘‘නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනං;
තං තං චෙතා පුරක්ඛත්වා, පතීතා ලද්ධපච්චයා;
පරිවාරෙත්වාන ගච්ඡන්ති, එවං ජානාහි ඛත්තිය’’.

1891.

‘‘මා වො රුච්චිත්ථ ගමනං, රඤ්ඤො සන්තික යාචිතුං;
නිජ්ඣාපෙතුං මහාරාජං, රාජාපි තත්ථ නිස්සරො.

1892.

‘‘අච්චුග්ගතා හි සිවයො, බලග්ගා නෙගමා ච යෙ;
තෙ විධංසෙතුමිච්ඡන්ති, රාජානං මම කාරණා’’.

1893.

‘‘සචෙ එසා පවත්තෙත්ථ, රට්ඨස්මිං රට්ඨවඩ්ඪන;
ඉධෙව රජ්ජං කාරෙහි, චෙතෙහි පරිවාරිතො.

1894.

‘‘ඉද්ධං ඵීතඤ්චිදං රට්ඨං, ඉද්ධො ජනපදො මහා;
මතිං කරොහි ත්වං දෙව, රජ්ජස්ස මනුසාසිතුං’’.

1895.

‘‘න මෙ ඡන්දො මති අත්ථි, රජ්ජස්ස අනුසාසිතුං;
පබ්බාජිතස්ස රට්ඨස්මා, චෙතපුත්තා සුණාථ මෙ.

1896.

‘‘අතුට්ඨා සිවයො ආසුං, බලග්ගා නෙගමා ච යෙ;
පබ්බාජිතස්ස රට්ඨස්මා, චෙතා රජ්ජෙභිසෙචයුං.

1897.

‘‘අසම්මොදියම්පි වො අස්ස, අච්චන්තං මම කාරණා;
සිවීහි භණ්ඩනඤ්චාපි, විග්ගහො මෙ න රුච්චති.

1898.

‘‘අථස්ස භණ්ඩනං ඝොරං, සම්පහාරො අනප්පකො;
එකස්ස කාරණා මය්හං, හිංසෙය්‍ය බහුකො ජනො.

1899.

‘‘පටිග්ගහිතං යං දින්නං, සබ්බස්ස අග්ඝියං කතං;
අවරුද්ධසි මං රාජා, වඞ්කං ගච්ඡාමි පබ්බතං;
ඔකාසං සම්මා ජානාථ, වනෙ යත්ථ වසාමසෙ’’.

1900.

‘‘තග්ඝ තෙ මයමක්ඛාම, යථාපි කුසලා තථා;
රාජිසී යත්ථ සම්මන්ති, ආහුතග්ගී සමාහිතා.

1901.

‘‘එස සෙලො මහාරාජ, පබ්බතො ගන්ධමාදනො;
යත්ථ ත්වං සහ පුත්තෙහි, සහ භරියාය චච්ඡසි.

1902.

‘‘තං චෙතා අනුසාසිංසු, අස්සුනෙත්තා රුදංමුඛා;
ඉතො ගච්ඡ මහාරාජ, උජුං යෙනුත්තරා මුඛො.

1903.

‘‘අථ දක්ඛිසි භද්දන්තෙ, වෙපුල්ලං නාම පබ්බතං;
නානාදුමගණාකිණ්ණං, සීතච්ඡායං මනොරමං.

1904.
‘‘තමතික්කම්ම භද්දන්තෙ, අථ දක්ඛිසි ආපගං;
නදිං කෙතුමතිං නාම, ගම්භීරං ගිරිගබ්භරං.

1905.
‘‘පුථුලොමමච්ඡාකිණ්ණං, සුපතිත්ථං මහොදකං;
තත්ථ න්හත්වා පිවිත්වා ච, අස්සාසෙත්වා සපුත්තකෙ.

1906.
‘‘අථ දක්ඛිසි භද්දන්තෙ, නිග්‍රොධං මධුපිප්ඵලං;
රම්මකෙ සිඛරෙ ජාතං, සීතච්ඡායං මනොරමං.

1907.
‘‘අථ දක්ඛිසි භද්දන්තෙ, නාළිකං නාම පබ්බතං;
නානාදිජගණාකිණ්ණං, සෙලං කිම්පුරිසායුතං.

1908.
‘‘තස්ස උත්තරපුබ්බෙන, මුචලින්දො නාම සො සරො;
පුණ්ඩරීකෙහි සඤ්ඡන්නො, සෙතසොගන්ධිකෙහි ච.

1909.
‘‘සො වනං මෙඝසඞ්කාසං, ධුවං හරිතසද්දලං;
සීහොවාමිසපෙක්ඛීව වනසණ්ඩං විගාහය;
පුප්ඵරුක්ඛෙහි සඤ්ඡන්නං, ඵලරුක්ඛෙහි චූභයං.

1910.
‘‘තත්ථ බින්දුස්සරා වග්ගූ, නානාවණ්ණා බහූ දිජා;
කූජන්තමුපකූජන්ති, උතුසංපුප්ඵිතෙ දුමෙ.

1911.
‘‘ගන්ත්වා ගිරිවිදුග්ගානං, නදීනං පභවානි ච;
සො අද්දස [දක්ඛසි (සී. පී.)] පොක්ඛරණිං, කරඤ්ජකකුධායුතං.

1912.
‘‘පුථුලොමමච්ඡාකිණ්ණං, සුපතිත්ථං මහොදකං;
සමඤ්ච චතුරංසඤ්ච, සාදුං අප්පටිගන්ධියං.

1913.
‘‘තස්සා උත්තරපුබ්බෙන, පණ්ණසාලං අමාපය;

පණ්ණසාලං අමාපෙත්වා, උඤ්ඡාචරියාය ඊහථ’’.

වනපවෙසනං නාම.

ජූජකපබ්බං

1914.

‘‘අහු වාසී කලිඞ්ගෙසු, ජූජකො නාම බ්‍රාහ්මණො;
තස්සාසි දහරා භරියා, නාමෙනාමිත්තතාපනා.

1915.

‘‘තා නං තත්ථ ගතාවොචුං, නදිං උදකහාරියා;
ථියො නං පරිභාසිංසු, සමාගන්ත්වා කුතූහලා.

1916.

‘‘අමිත්තා නූන තෙ මාතා, අමිත්තො නූන තෙ පිතා;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1917.

‘‘අහිතං වත තෙ ඤාතී, මන්තයිංසු රහොගතා;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1918.

‘‘අමිත්තා වත තෙ ඤාතී, මන්තයිංසු රහොගතා;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1919.

‘‘දුක්කටං වත තෙ ඤාතී, මන්තයිංසු රහොගතා;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1920.

‘‘පාපකං වත තෙ ඤාතී, මන්තයිංසු රහොගතා;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1921.

‘‘අමනාපං වත තෙ ඤාතී, මන්තයිංසු රහොගතා;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1922.

‘‘අමනාපවාසං වසි, ජිණ්ණෙන පතිනා සහ [එවං දහරියා සතී (සී. පී.)];
යා ත්වං වසසි ජිණ්ණස්ස, මතං තෙ ජීවිතා වරං.

1923.

‘‘න හි නූන තුය්හං කල්‍යාණි, පිතා මාතා ච සොභනෙ;
අඤ්ඤං භත්තාරං වින්දිංසු, යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු;
එවං දහරියං සතිං.

1924.

‘‘දුයිට්ඨං තෙ නවමියං, අකතං අග්ගිහුත්තකං;
යෙ තං ජිණ්ණස්ස පාදංසු, එවං දහරියං සතිං.

1925.

‘‘සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නූන, බ්‍රහ්මචරියපරායණෙ;
සා ත්වං ලොකෙ අභිසපි, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
යා ත්වං වසසි ජිණ්ණස්ස, එවං දහරියා සතී.

1926.

‘‘න දුක්ඛං අහිනා දට්ඨං, න දුක්ඛං සත්තියා හතං;
තඤ්ච දුක්ඛඤ්ච තිබ්බඤ්ච, යං පස්සෙ ජිණ්ණකං පතිං.

1927.

‘‘නත්ථි ඛිඩ්ඩා නත්ථි රති, ජිණ්ණෙන පතිනා සහ;
නත්ථි අල්ලාපසල්ලාපො, ජග්ඝිතුම්පි [ජග්ඝිතම්පි (සී. පී.)] න සොභති.

1928.

‘‘යදා ච දහරො දහරා, මන්තයන්ති [මන්තයිංසු (ස්‍යා. ක.)] රහොගතා;
සබ්බෙසං සොකා නස්සන්ති, යෙ කෙචි හදයස්සිතා.

1929.

‘‘දහරා ත්වං රූපවතී, පුරිසානංභිපත්ථිතා;
ගච්ඡ ඤාතිකුලෙ අච්ඡ, කිං ජිණ්ණො රමයිස්සති’’.

1930.

‘‘න තෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡාමි, නදිං උදකහාරියා;
ථියො මං පරිහාසන්ති, තයා ජිණ්ණෙන බ්‍රාහ්මණ’’.

1931.

‘‘මා මෙ ත්වං අකරා කම්මං, මා මෙ උදකමාහරි;
අහං උදකමාහිස්සං, මා හොති කුපිතා අහු’’.

1932.

‘‘නාහං තම්හි කුලෙ ජාතා, යං ත්වං උදකමාහරෙ;
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි, න තෙ වච්ඡාමහං ඝරෙ.

1933.

‘‘සචෙ මෙ දාසං දාසිං වා, නානයිස්සසි බ්‍රාහ්මණ;
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි, න තෙ වච්ඡාමි සන්තිකෙ’’.

1934.

‘‘නත්ථි මෙ සිප්පඨානං වා, ධනං ධඤ්ඤඤ්ච බ්‍රාහ්මණි;
කුතොහං දාසං දාසිං වා, ආනයිස්සාමි භොතියා;
අහං භොතිං උපට්ඨිස්සං, මා භොති කුපිතා අහු’’.

1935.

‘‘එහි තෙ අහමක්ඛිස්සං, යථා මෙ වචනං සුතං;
එස වෙස්සන්තරො රාජා, වඞ්කෙ වසති පබ්බතෙ.

1936.

‘‘තං ත්වං ගන්ත්වාන යාචස්සු, දාසං දාසිඤ්ච බ්‍රාහ්මණ;
සො තෙ දස්සති යාචිතො, දාසං දාසිඤ්ච ඛත්තියො’’.

1937.

‘‘ජිණ්ණොහමස්මි දුබ්බලො [අබලො (සී. පී. ක.)], දීඝො චද්ධා සුදුග්ගමො;
මා භොති පරිදෙවෙසි, මා ච ත්වං [මා භොති (ස්‍යා. ක.)] විමනා අහු;
අහං භොතිං උපට්ඨිස්සං, මා භොති කුපිතා අහු’’.

1938.

‘‘යථා අගන්ත්වා සඞ්ගාමං, අයුද්ධොව පරාජිතො;
එවමෙව තුවං බ්‍රහ්මෙ, අගන්ත්වාව පරාජිතො.

1939.

‘‘සචෙ මෙ දාසං දාසිං වා, නානයිස්සසි බ්‍රාහ්මණ;
එවං බ්‍රාහ්මණ ජානාහි, න තෙ වච්ඡාමහං ඝරෙ;
අමනාපං තෙ කරිස්සාමි, තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.

1940.

‘‘නක්ඛත්තෙ උතුපුබ්බෙසු, යදා මං දක්ඛිසිලඞ්කතං;
අඤ්ඤෙහි සද්ධිං රමමානං, තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.

1941.

‘‘අදස්සනෙන මය්හං තෙ, ජිණ්ණස්ස පරිදෙවතො;

හියො‍යා වඩ්කා ච පලිතා, බහූ හෙස්සන්ති බ්‍රාහ්මණ’’.

1942.

‘‘තතො සො බ්‍රාහ්මණො භීතො, බ්‍රාහ්මණියා වසානුගො;
අට්ටිතො කාමරාගෙන, බ්‍රාහ්මණිං එතදබ්‍රවි’’.

1943.

‘‘පාථෙය්‍යං මෙ කරොහි ත්වං, සංකුල්‍යා සගුළානි ච [සඞ්කුලා සඞ්ගුළානි ච (සී.), අඞ්ගුළා සකලානි ච (ක.)];
මධුපිණ්ඩිකා ච සුකතායො, සත්තුභත්තඤ්ච බ්‍රාහ්මණි.

1944.

‘‘ආනයිස්සං මෙථුනකෙ, උභො දාසකුමාරකෙ;
තෙ තං පරිචරිස්සන්ති, රත්තින්දිවමතන්දිතා’’.

1945.

‘‘ඉදං වත්වා බ්‍රහ්මබන්ධු, පටිමුඤ්චි උපාහනා;
තතො සො මන්තයිත්වාන, භරියං කත්වා පදක්ඛිණං.

1946.

‘‘පක්කාමි සො රුණ්ණමුඛො, බ්‍රාහ්මණො සහිතබ්බතො;
සිවීනං නගරං ඵීතං, දාසපරියෙසනං චරං’’.

1947.

‘‘සො තත්ථ ගන්ත්වා අවච [අවචාසි (සී. ක.)], යෙ තත්ථාසුං සමාගතා;
කුහිං වෙස්සන්තරො රාජා, කත්ථ පස්සෙමු ඛත්තියං’’.

1948.

‘‘තෙ ජනා තං අවචිංසු, යෙ තත්ථාසුං සමාගතා;
තුම්හෙහි බ්‍රහ්මෙ පකතො, අතිදානෙන ඛත්තියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා, වඞ්කෙ වසති පබ්බතෙ.

1949.

‘‘තුම්හෙහි බ්‍රහ්මෙ පකතො, අතිදානෙන ඛත්තියො;
ආදාය පුත්තදාරඤ්ච, වඞ්කෙ වසති පබ්බතෙ’’.

1950.

‘‘සො චොදිතො බ්‍රාහ්මණියා, බ්‍රාහ්මණො කාමගිද්ධිමා;
අඝං තං පටිසෙවිත්ථ, වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ;
ඛග්ගදීපිනිසෙවිතෙ.

1951.

‘‘ආදාය බෙළුවං දණ්ඩං, අග්ගිහුත්තං කමණ්ඩලුං;
සො පාවිසි බ්‍රහාරඤ්ඤං, යත්ථ අස්සොසි කාමදං.

1952.

‘‘තං පවිට්ඨං බ්‍රහාරඤ්ඤං, කොකා නං පරිවාරයුං;
වික්කන්දි සො විප්පනට්ඨො, දූරෙ පන්ථා අපක්කමි.

1953.

‘‘තතො සො බ්‍රාහ්මණො ගන්ත්වා, භොගලුද්ධො අසඤ්ඤතො;
වඞ්කස්සොරොහණෙ නට්ඨෙ, ඉමා ගාථා අභාසථ’’.

1954.

‘‘කො රාජපුත්තං නිසභං, ජයන්තමපරාජිතං;
භයෙ ඛෙමස්ස දාතාරං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1955.

‘‘යො යාචතං පතිට්ඨාසි, භූතානං ධරණීරිව;
ධරණූපමං මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1956.

‘‘යො යාචතං ගතී ආසි, සවන්තීනංව සාගරො;
සාගරූපමං [උදධූපමං (සී.ස්‍යා. පී.), තථූපමං (ක.)] මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1957.

‘‘කල්‍යාණතිත්ථං සුචිමං, සීතූදකං මනොරමං;
පුණ්ඩරීකෙහි සඤ්ඡන්නං, යුත්තං කිඤ්ජක්ඛරෙණුනා;
රහදූපමං [සරූපමං (ක.)] මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1958.

‘‘අස්සත්ථංව පථෙ ජාතං, සීතච්ඡායං මනොරමං;
සන්තානං විසමෙතාරං, කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තථූපමං මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1959.

‘‘නිග්‍රොධංව පථෙ ජාතං, සීතච්ඡායං මනොරමං;
සන්තානං විසමෙතාරං, කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තථූපමං මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1960.

‘‘අම්බං ඉව පථෙ ජාතං, සීතච්ඡායං මනොරමං;
සන්තානං විසමෙතාරං, කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තථූපමං මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1961.

‘‘සාලං ඉව පථෙ ජාතං, සීතච්ඡායං මනොරමං;
සන්තානං විසමෙතාරං, කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තථූපමං මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1962.

‘‘දුමං ඉව පථෙ ජාතං, සීතච්ඡායං මනොරමං;
සන්තානං විසමෙතාරං, කිලන්තානං පටිග්ගහං;
තථූපමං මහාරාජං, කො මෙ වෙස්සන්තරං විදූ.

1963.

‘‘එවඤ්ච මෙ විලපතො, පවිට්ඨස්ස බ්‍රහාවනෙ;
අහං ජානන්ති යො වජ්ජා, නන්දිං සො ජනයෙ මම.

1964.

‘‘එවඤ්ච මෙ විලපතො, පවිට්ඨස්ස බ්‍රහාවනෙ;
අහං ජානන්ති යො වජ්ජා, තාය සො එකවාචාය;
පසවෙ පුඤ්ඤං අනප්පකං’’.

1965.

‘‘තස්ස චෙතො පටිස්සොසි, අරඤ්ඤෙ ලුද්දකො චරං;
තුම්හෙහි බ්‍රහ්මෙ පකතො, අතිදානෙන ඛත්තියො;
පබ්බාජිතො සකා රට්ඨා, වඞ්කෙ වසති පබ්බතෙ.

1966.

‘‘තුම්හෙහි බ්‍රහ්මෙ පකතො, අතිදානෙන ඛත්තියො;
ආදාය පුත්තදාරඤ්ච, වඞ්කෙ වසති පබ්බතෙ.

1967.

‘‘අකිච්චකාරී දුම්මෙධො, රට්ඨා පවනමාගතො;
රාජපුත්තං ගවෙසන්තො, බකො මච්ඡමිවොදකෙ.

1968.

‘‘තස්ස ත්‍යාහං න දස්සාමි, ජීවිතං ඉධ බ්‍රාහ්මණ;
අයඤ්හි තෙ මයා නුන්නො [මයා’රුළ්හො (ක.)], සරො පිස්සති ලොහිතං.

1969.

‘‘සිරො තෙ වජ්ඣයිත්වාන, හදයං ඡෙත්වා සබන්ධනං;
පන්ථසකුණං [බන්ධසකුණං (ක.)] යජිස්සාමි, තුය්හං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ.

1970.

‘‘තුය්හං මංසෙන මෙදෙන, මත්ථකෙන ච බ්‍රාහ්මණ;
ආහුතිං පග්ගහෙස්සාමි, ඡෙත්වාන හදයං තව.

1971.

‘‘තං මෙ සුයිට්ඨං සුහුතං, තුය්හං මංසෙන බ්‍රාහ්මණ;
න ච ත්වං රාජපුත්තස්ස, භරියං පුත්තෙ ච නෙස්සසි’’.

1972.

‘‘අවජ්ඣො බ්‍රාහ්මණො දූතො, චෙතපුත්ත සුණොහි මෙ;
තස්මා හි දූතං න හන්ති, එස ධම්මො සනන්තනො.

1973.

‘‘නිජ්ඣත්තා සිවයො සබ්බෙ, පිතා නං දට්ඨුමිච්ඡති;
මාතා ච දුබ්බලා තස්ස, අචිරා චක්ඛූනි ජීයරෙ.

1974.

‘‘තෙසාහං පහිතො දූතො, චෙතපුත්ත සුණොහි මෙ;
රාජපුත්තං නයිස්සාමි, යදි ජානාසි සංස මෙ.
‘‘පියස්ස මෙ පියො දූතො, පුණ්ණපත්තං දදාමි තෙ’’;

1975.

‘‘ඉමඤ්ච මධුනො තුම්බං, මිගසත්ථිඤ්ච බ්‍රාහ්මණ;
තඤ්ච තෙ දෙසමක්ඛිස්සං, යත්ථ සම්මති කාමදො’’.

ජූජකපබ්බං නාම.

චූළවනවණ්ණනා

1976.

‘‘එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ, පබ්බතො ගන්ධමාදනො;
යත්ථ වෙස්සන්තරො රාජා, සහ පුත්තෙහි සම්මති.

1977.

‘‘ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච [ආසටඤ්ච (ක.)] මසං ජටං;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති.

1978.

‘‘එතෙ නීලා පදිස්සන්ති, නානාඵලධරා දුමා;
උග්ගතා අබ්භකූටාව, නීලා අඤ්ජනපබ්බතා.

1979.

‘‘ධවස්සකණ්ණා ඛදිරා, සාලා ඵන්දනමාලුවා;
සම්පවෙධන්ති වාතෙන, සකිං පීතාව මාණවා.

1980.

‘‘උපරි දුමපරියායෙසු, සඞ්ගීතියොව සුයාරෙ;
නජ්ජුහා කොකිලසඞ්ඝා [කොකිලා සිඞ්ඝා (ක.)], සම්පතන්ති දුමා දුමං.

1981.

‘‘අව්හයන්තෙව ගච්ඡන්තං, සාඛාපත්තසමීරිතා;
රමයන්තෙව ආගන්තං, මොදයන්ති නිවාසිනං;
යත්ථ වෙස්සන්තරො රාජා, සහ පුත්තෙහි සම්මති.

1982.

‘‘ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච මසං ජටං;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති.

1983.

‘‘අම්බා කපිත්ථා පනසා, සාලා ජම්බු විභීතකා;
හරීතකී ආමලකා, අස්සත්ථා බදරානි ච.

1984.

‘‘චාරුතිම්බරුක්ඛා චෙත්ථ, නිග්‍රොධා ච කපිත්ථනා;
මධුමධුකා ථෙවන්ති, නීචෙ පක්කා චුදුම්බරා.

1985.

‘‘පාරෙවතා භවෙය්‍යා ච, මුද්දිකා ච මධුත්ථිකා;
මධුං අනෙලකං තත්ථ, සකමාදාය භුඤ්ජරෙ.

1986.

‘‘අඤ්ඤෙත්ථ පුප්ඵිතා අම්බා, අඤ්ඤෙ තිට්ඨන්ති දොවිලා;
අඤ්ඤෙ ආමා ච පක්කා ච, භෙකවණ්ණා තදූභයං.

1987.

‘‘අථෙත්ථ හෙට්ඨා පුරිසො, අම්බපක්කානි ගණ්හති;
ආමානි චෙව පක්කානි, වණ්ණගන්ධරසුත්තමෙ.

1988.

‘‘අතෙව මෙ අච්ඡරියං, හිඞ්කාරොං පටිභාති මං;
දෙවානමිව ආවාසො, සොභති නන්දනූපමො.

1989.

‘‘විභෙදිකා නාළිකෙරා, ඛජ්ජුරීනං බ්‍රහාවනෙ;
මාලාව ගන්ථිතා ඨන්ති, ධජග්ගානෙව දිස්සරෙ;
නානාවණ්ණෙහි පුප්ඵෙහි, නභං තාරාචිතාමිව.

1990.

‘‘කුටජී කුට්ඨතගරා, පාටලියො ච පුප්ඵිතා;
පුන්නාගා ගිරිපුන්නාගා, කොවිළාරා ච පුප්ඵිතා.

1991.

‘‘උද්දාලකා සොමරුක්ඛා, අගරුඵල්ලියා [අගරුභල්ලියා (සී. ස්‍යා. පී.)] බහූ;
පුත්තජීවා [පුටජීවා (ක.)] ච කකුධා, අසනා චෙත්ථ පුප්ඵිතා.

1992.

‘‘කුටජා සලළා නීපා [නිම්බා (ක.)], කොසම්බා ලබුජා ධවා;
සාලා ච පුප්ඵිතා තත්ථ, පලාලඛලසන්නිභා.

1993.

‘‘තස්සාවිදූරෙ පොක්ඛරණී, භූමිභාගෙ මනොරමෙ;
පදුමුප්පලසඤ්ඡන්නා, දෙවානමිව නන්දනෙ.

1994.

‘‘අථෙත්ථ පුප්ඵරසමත්තා, කොකිලා මඤ්ජුභාණිකා;
අභිනාදෙන්ති පවනං, උතුසම්පුප්ඵිතෙ දුමෙ.

1995.

‘‘භස්සන්ති මකරන්දෙහි, පොක්ඛරෙ පොක්ඛරෙ මධූ;
අථෙත්ථ වාතා වායන්ති, දක්ඛිණා අථ පච්ඡිමා;
පදුමකිඤ්ජක්ඛරෙණූහි, ඔකිණ්ණො හොති අස්සමො.

1996.

‘‘ථූලා සිඞ්ඝාටකා චෙත්ථ, සංසාදියා පසාදියා [සංසාරියා පසාරියා (ක.)];
මච්ඡකච්ඡපබ්‍යාවිද්ධා, බහූ චෙත්ථ මුපයානකා;
මධුං භිසෙහි සවති, ඛිරසප්පිමුළාලිභි.

1997.

‘‘සුරභී තං වනං වාති, නානාගන්ධසමොදිතං [නානාගන්ධසමෙරිතං (සී. ස්‍යා. පී.)];
සම්මද්දතෙව [සමොදතෙව (ක.)] ගන්ධෙන, පුප්ඵසාඛාහි තං වනං;
භමරා පුප්ඵගන්ධෙන, සමන්තා මභිනාදිතා.

1998.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, නානාවණ්ණා බහූ දිජා;
මොදන්ති සහ භරියාහි, අඤ්ඤමඤ්ඤං පකූජිනො.

1999.

‘‘නන්දිකා ජීවපුත්තා ච, ජීවපුත්තා පියා ච නො;
පියා පුත්තා පියා නන්දා, දිජා පොක්ඛරණීඝරා.

2000.

‘‘මාලාව ගන්ථිතා ඨන්ති, ධජග්ගානෙව දිස්සරෙ;
නානාවණ්ණෙහි පුප්ඵෙහි, කුසලෙහෙව සුගන්ථිතා [සුගන්ථිකා (සී. පී.)];
යත්ථ වෙස්සන්තරො රාජා, සහ පුත්තෙහි සම්මති.

2001.

‘‘ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච මසං ජටං;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති’’.

2002.

‘‘ඉදඤ්ච මෙ සත්තුභත්තං, මධුනා පටිසංයුතං;
මධුපිණ්ඩිකා ච සුකතායො, සත්තුභත්තං දදාමි තෙ’’.

2003.

‘‘තුය්හෙව සම්බලං හොතු, නාහං ඉච්ඡාමි සම්බලං;
ඉතොපි බ්‍රහ්මෙ ගණ්හාහි, ගච්ඡ බ්‍රහ්මෙ යථාසුඛං.

2004.

‘‘අයං එකපදී එති, උජුං ගච්ඡති අස්සමං;
ඉසීපි අච්චුතො තත්ථ, පඞ්කදන්තො රජස්සිරො;
ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච මසං ජටං.

2005.

‘‘චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති;
තං ත්වං ගන්ත්වාන පුච්ඡස්සු, සො තෙ මග්ගං පවක්ඛති’’.

2006.

ඉදං සුත්වා බ්‍රහ්මබන්ධු, චෙතං කත්වා පදක්ඛිණං;
උදග්ගචිත්තො පක්කාමි, යෙනාසි අච්චුතො ඉසි.

චූළවනවණ්ණනා.

මහාවනවණ්ණනා

2007.

ගච්ඡන්තො සො භාරද්වාජො, අද්දස්ස අච්චුතං ඉසිං;
දිස්වාන තං භාරද්වාජො, සම්මොදි ඉසිනා සහ.

2008.

‘‘කච්චි නු භොතො කුසලං, කච්චි භොතො අනාමයං;
කච්චි උඤ්ඡෙන යාපෙසි, කච්චි මූලඵලා බහූ.

2009.

‘‘කච්චි ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, කච්චි හිංසා න විජ්ජති’’.

2010.

‘‘කුසලඤ්චෙව මෙ බ්‍රහ්මෙ, අථො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං;
අථො උඤ්ඡෙන යාපෙමි, අථො මූලඵලා බහූ.

2011.

‘‘අථො ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, හිංසා මය්හං න විජ්ජති.

2012.

‘‘බහූනි වස්සපූගානි, අස්සමෙ වසතො මම;
නාභිජානාමි උප්පන්නං, ආබාධං අමනොරමං.

2013.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්මෙ, අථො තෙ අදුරාගතං;
අන්තො පවිස භද්දන්තෙ, පාදෙ පක්ඛාලයස්සු තෙ.

2014.

‘‘තින්දුකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො;
ඵලානි ඛුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං.

2015.

‘‘ඉදම්පි පානීයං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;

තතො පිව මහාබ්‍රහ්මෙ, සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි’’.

2016.

‘‘පටිග්ගහිතං යං දින්නං, සබ්බස්ස අග්ඝියං කතං;
සඤ්ජයස්ස සකං පුත්තං, සිවීහි විප්පවාසිතං;
තමහං දස්සනමාගතො, යදි ජානාසි සංස මෙ’’.

2017.

‘‘න භවං එති පුඤ්ඤත්ථං, සිවිරාජස්ස දස්සනං;
මඤ්ඤෙ භවං පත්ථයති, රඤ්ඤො භරියං පතිබ්බතං;
මඤ්ඤෙ කණ්හාජිනං දාසිං, ජාලිං දාසඤ්ච ඉච්ඡසි.

2018.

‘‘අථ වා තයො මාතාපුත්තෙ, අරඤ්ඤා නෙතුමාගතො;
න තස්ස භොගා විජ්ජන්ති, ධනං ධඤ්ඤඤ්ච බ්‍රාහ්මණ’’.

2019.

‘‘අකුද්ධරූපොහං භොතො [භොතො (සී. පී.)], නාහං යාචිතුමාගතො;
සාධු දස්සනමරියානං, සන්නිවාසො සදා සුඛො.

2020.

‘‘අදිට්ඨපුබ්බො සිවිරාජා, සිවීහි විප්පවාසිතො;
තමහං දස්සනමාගතො, යදි ජානාසි සංස මෙ’’.

2021.

‘‘එස සෙලො මහාබ්‍රහ්මෙ, පබ්බතො ගන්ධමාදනො;
යත්ථ වෙස්සන්තරො රාජා, සහ පුත්තෙහි සම්මති.

2022.

‘‘ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච මසං ජටං;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති.

2023.

‘‘එතෙ නීලා පදිස්සන්ති, නානාඵලධරා දුමා;
උග්ගතා අබ්භකූටාව නීලා අඤ්ජනපබ්බතා.

2024.

‘‘ධවස්සකණ්ණා ඛදිරා, සාලා ඵන්දනමාලුවා;
සම්පවෙධන්ති වාතෙන, සකිං පීතාව මාණවා.

2025.

‘‘උපරි දුමපරියායෙසු, සඞ්ගීතියොව සුය්‍යරෙ;
නජ්ජුහා කොකිලසඞ්ඝා, සම්පතන්ති දුමා දුමං.

2026.

‘‘අච්ඡයන්තෙව ගච්ඡන්තං, සාඛාපත්තසමීරිතා;
රමයන්තෙව ආගන්තං, මොදයන්ති නිවාසිනං;
යත්ථ වෙස්සන්තරො රාජා, සහ පුත්තෙහි සම්මති.

2027.

‘‘ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච මසං ජටං;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති.

2028.

‘‘කරෙරිමාලා විතතා, භූමිභාගෙ මනොරමෙ;
සද්දලාහරිතා භූමි, න තත්ථුද්ධංසතෙ රජො.

2029.

‘‘මයූරගීවසඞ්කාසා, තූලඵස්සසමූපමා;
තිණානි නාතිවත්තන්ති, සමන්තා චතුරඞ්ගුලා.

2030.

‘‘අම්බා ජම්බූ කපිත්ථා ච, නීචෙ පක්කා චුදුම්බරා;
පරිභොගෙහි රුක්ඛෙහි, වනං තං රතිවඩ්ඪනං.

2031.

‘‘වෙළුරියවණ්ණසන්නිභං, මච්ඡගුම්බනිසෙවිතං;
සුචිං සුගන්ධං සලිලං, ආපො තත්ථපි සන්දති.

2032.

‘‘තස්සාවිදූරෙ පොක්ඛරණී, භූමිභාගෙ මනොරමෙ;
පදුමුප්පලසඤ්ඡන්නා, දෙවානමිව නන්දනෙ.

2033.

‘‘තීණි උප්පලජාතානි, තස්මිං සරසි බ්‍රාහ්මණ;
විචිත්තං නීලානෙකානි, සෙතා ලොහිතකානි ච.

2034.

‘‘ඛොමාව තත්ථ පදුමා, සෙතසොගන්ධිකෙහි ච;
කලම්බකෙහි සඤ්ඡන්නො, මුචලින්දො නාම සො සරො.

2035.

‘‘අථෙත්ථ පදුමා ඵුල්ලා, අපරියන්තාව දිස්සරෙ;

ගිම්හා හෙමන්තිකා ඵුල්ලා, ජණ්ණුතග්ඝා උපත්ථරා.

2036.

‘‘සුරභී සම්පවායන්ති, විචිත්තපුප්ඵසන්ථතා;

භමරා පුප්ඵගන්ධෙන, සමන්තා මභිනාදිතා.

2037.

‘‘අථෙත්ථ උදකන්තස්මිං, රුක්ඛා තිට්ඨන්ති බ්‍රාහ්මණ;

කදම්බා පාටලී ඵුල්ලා, කොවිළාරා ච පුප්ඵිතා.

2038.

‘‘අඞ්කොලා කච්ඡිකාරා ච, පාරිජඤ්ඤා ච පුප්ඵිතා;

වාරණා වයනා [සායනා (සී. පී.), වුය්හනා (ස්‍යා.)] රුක්ඛා, මුචලින්දමුභතො [මුචලින්දමභිතො (සී. පී.)] සරං.

2039.

‘‘සිරීසා සෙතපාරිසා [සෙතවාරිසා (සී. පී.)], සාධු වායන්ති පද්මකා;

නිග්ගුණ්ඩී සිරීනිග්ගුණ්ඩී [සරනිග්ගුණ්ඩී (ක.)], අසනා චෙත්ථ පුප්ඵිතා.

2040.

‘‘පඞ්ගුරා [පඞ්කුරා (ස්‍යා.), පඞ්ගුලා (ක.)] බහුලා සෙලා, සොභඤ්ජනා ච පුප්ඵිතා;

කෙතකා කණිකාරා ච, කනවෙරා ච පුප්ඵිතා.

2041.

‘‘අජ්ජුනා අජ්ජුකණ්ණා ච, මහානාමා ච පුප්ඵිතා;

සුපුප්ඵිතග්ගා තිට්ඨන්ති, පජ්ජලන්තෙව කිංසුකා.

2042.

‘‘සෙතපණ්ණී සත්තපණ්ණා, කදලියො කුසුම්භරා;

ධනුතක්කාරී පුප්ඵෙහි, සීසපාවරණානි ච.

2043.

‘‘අච්ඡිවා සල්ලවා [සබලා (සී.), සිමලා (පී.)] රුක්ඛා, සල්ලකියො ච පුප්ඵිතා;

සෙතගෙරු ච තගරා, මංසිකුට්ඨා කුලාවරා.

2044.

‘‘දහරා රුක්ඛා ච වුද්ධා ච, අකුටිලා චෙත්ථ පුප්ඵිතා;

අස්සමං උභතො ඨන්ති, අග්‍යාගාරං සමන්තතො.

2045.

‘‘අපෙත්ථ උදකන්තස්මිං, බහුජාතො ඵණිජ්ජකො;
මුග්ගතියො කරතියො, සෙවාලසීසකා බහූ.

2046.

‘‘උද්දාපවත්තං [උද්ධාපවත්තං (සයා. පී.)] උල්ලුළිතං, මක්ඛිකා හිඞ්ගුජාලිකා;
දාසිමකඤ්ජකො [දාසිමා කොඤ්ජකො (ක.)] චෙත්ථ, බහූ නීචෙකළම්බකා.

2047.

‘‘එලම්බුරකසඤ්ඡන්නා [එලම්බරකසඤ්ඡන්නා (සී. පී.), එළම්බකෙහි සඤ්ඡන්නා (සයා.)], රුක්ඛා තිට්ඨන්ති බ්‍රාහ්මණ;
සත්තාහං ධාරියමානානං, ගන්ධො තෙසං න ඡිජ්ජති.

2048.

‘‘උභතො සරං මුචලින්දං, පුප්ඵා තිට්ඨන්ති සොභනා;
ඉන්දීවරෙහි සඤ්ඡන්නං, වනං තං උපසොභති.

2049.

‘‘අඩ්ඪමාසං ධාරියමානානං, ගන්ධො තෙසං න ඡිජ්ජති;
නීලපුප්ඵී සෙතවාරී, පුප්ඵිතා ගිරිකණ්ණිකා;
කලෙරුක්ඛෙහි [කටෙරුකෙහි (සී.), කටෙරුක්ඛෙහි (පී.)] සඤ්ඡන්නං, වනං තං තුලසීහි ච.

2050.

‘‘සම්මද්දතෙව ගන්ධෙන, පුප්ඵසාඛාහි තං වනං;
භමරා පුප්ඵගන්ධෙන, සමන්තා මභිනාදිතා.

2051.

‘‘තීණි කක්කාරුජාතානි, තස්මිං සරසි බ්‍රාහ්මණ;
කුම්භමත්තානි චෙකානි, මුරජමත්තානි තා උභො.

2052.

‘‘අපෙත්ථ සාසපො බහුකො, නාදියො [නාරියො (ක.)] හරිතායුතො;
අසී තාලාව තිට්ඨන්ති, ඡෙජ්ජා ඉන්දීවරා බහූ.

2053.

‘‘අප්ඵොටා සුරියවල්ලී ච, කාළීයා [කොළීයා (ක.)] මධුගන්ධියා;
අසොකා මුදයන්තී ච, වල්ලිභො ඛුද්දපුප්ඵියො.

2054.

‘‘කොරණ්ඩකා අනොජා ච, පුප්ඵිතා නාගමල්ලිකා [නාගවල්ලිකා (සී. පී.)];

රුක්ඛමාරුය්හ තිට්ඨන්ති, ඵුල්ලා කිංසුකවල්ලියො.

2055.

‘‘කටෙරුහා ච වාසන්තී, යූථිකා මධුගන්ධියා;

නිලියා සුමනා භණ්ඩී, සොභති පදුමුත්තරො.

2056.

‘‘පාටලී සමුද්දකප්පාසී, කණිකාරා ච පුප්ඵිතා;

හෙමජාලාව දිස්සන්ති, රුචිරග්ගි සිඛූපමා.

2057.

‘‘යානි තානි ච පුප්ඵානි, ථලජානුදකානි ච;

සබ්බානි තත්ථ දිස්සන්ති, එවං රම්මො මහොදධි.

2058.

‘‘අථස්සා පොක්ඛරණියා, බහුකා වාරිගොචරා;

රොහිතා නළපී [නළපෙ (ක.)] සිඞ්ගූ, කුම්භිලා මකරා සුසූ.

2059.

‘‘මධු ච මධුලට්ඨි ච, තාලිසා ච පියඞ්ගුකා;

කුටන්දජා භද්දමුත්තා [උන්නකා භද්දමුට්ඨා ච (ක.)], සෙතපුප්ඵා ච ලොලුපා.

2060.

‘‘සුරභී ච රුක්ඛා තගරා, බහුකා තුඞ්ගවණ්ටකා [තුඞ්ගවල්ලිකා (ක.)];

පද්මකා නරදා කුට්ඨා, ඣාමකා ච හරෙණුකා.

2061.

‘‘හලිද්දකා ගන්ධසිලා, හිරිවෙරා ච ගුග්ගුලා;

විභෙදිකා චොරකා කුට්ඨා, කප්පුරා ච කලිඞ්ගුකා.

2062.

‘‘අථෙත්ථ සීහබ්‍යග්ඝා ච, පුරිසාලූ ච හත්ථියො;

එණෙය්‍යා පසදා චෙව, රොහිච්චා සරභා මිගා.

2063.

‘‘කොට්ඨසුණා සුණොපි ච, තුලියා නළසන්නිභා;

චාමරී චලනී ලඞ්ඝී, ඣාපිතා මක්කටා පිචු.

2064.

‘‘කක්කටා කටමායා ච, ඉක්කා ගොණසිරා බහූ;
ඛග්ගා වරාහා නකුලා, කාළකෙත්ථ බහූතසො.

2065.

‘‘මහිංසා සොණසිඞ්ගාලා, පම්පකා ච සමන්තතො;
ආකුච්ඡා පචලාකා ච, චිත්‍රකා චාපි දීපියො.

2066.

‘‘පෙලකා ච විඝාසාදා, සීහා ගොගණිසාදකා;
අට්ඨපාදා ච මොරා ච, හස්සරා ච කුකුත්ථකා.

2067.

‘‘චඞ්කොරා කුක්කුටා නාගා, අඤ්ඤමඤ්ඤං පකූජිනො;
බකා බලාකා නජ්ජුහා, දින්දිභා කුඤ්ජවාජිතා [කුඤ්ජවාදිකා (සී. පී.)].

2068.

‘‘බ්‍යග්ඝිනසා ලොහපිට්ඨා, පම්මකා [පම්පකා (සී. පී.), චප්පකා (ස්‍යා.), පබ්බකා (ක.)] ජීවජීවකා;
කපිඤ්ජරා තිත්තිරායො, කුලා ච පටිකුත්ථකා.

2069.

‘‘මන්දාලකා චෙලකෙටු, භණ්ඩුතිත්තිරනාමකා;
චෙලාවකා පිඞ්ගලායො [පිඞ්ගුලායො (සී. පී.)], ගොටකා අඞ්ගහෙතුකා.

2070.

‘‘කරවියා ච සග්ගා ච, උහුඞ්කාරා ච කුක්කුහා;
නානාදිජගණාකිණ්ණං, නානාසරනිකූජිතං.

2071.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, නීලකා [සාළිකා (ක.)] මඤ්ජුභාණිකා;
මොදන්ති සහ භරියාහි, අඤ්ඤමඤ්ඤං පකූජිනො.

2072.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, දිජා මඤ්ජුස්සරා සිතා;
සෙතච්ඡිකූටා භද්‍රක්ඛා, අණ්ඩජා චිත්‍රපෙඛුණා.

2073.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, දිජා මඤ්ජුස්සරා සිතා;
සිඛණ්ඩී නීලගීවාහි, අඤ්ඤමඤ්ඤං පකූජිනො.

2074.

‘‘කුකුත්ථකා කුළීරකා, කොට්ඨා පොක්ඛරසාතකා;
කාලාමෙයා බලියක්ඛා, කදම්බා සුවසාළිකා.

2075.

‘‘හලිද්දා ලොහිතා සෙතා, අථෙත්ථ නලකා බහූ;
වාරණා භිඞ්ගරාජා ච, කදම්බා සුවකොකිලා.

2076.

‘‘උක්කුසා කුරරා හංසා, ආටා පරිවදෙන්තිකා;
පාකහංසා අතිබලා, නජ්ජුහා ජීවජීවකා.

2077.

‘‘පාරෙවතා රවිහංසා, චක්කවාකා නදීචරා;
වාරණාභිරුදා රම්මා, උභො කාලූපකූජිනො.

2078.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, නානාවණ්ණා බහූ දිජා;
මොදන්ති සහ භරියාහි, අඤ්ඤමඤ්ඤං පකූජිනො.

2079.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, නානාවණ්ණා බහූ දිජා;
සබ්බෙ මඤ්ජූ නිකූජන්ති, මුචලින්දමුභතොසරං.

2080.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, කරවියා නාම තෙ දිජා [කරවී නාම තෙ දිජා (සී. පී.)];
මොදන්ති සහ භරියාහි, අඤ්ඤමඤ්ඤං පකූජිනො.

2081.

‘‘අථෙත්ථ සකුණා සන්ති, කරවියා නාම තෙ දිජා;
සබ්බෙ මඤ්ජූ නිකූජන්ති, මුචලින්දමුභතොසරං.

2082.

‘‘එණෙයපසදාකිණ්ණං, නාගසංසෙවිතං වනං;
නානාලතාහි සඤ්ඡන්නං, කදලීමිගසෙවිතං.

2083.

‘‘අථෙත්ථ සාසපො බහුකො [සාමා බහුකා (ස්‍යා. ක.)], නීවාරො වරකො බහු;
සාලි අකට්ඨපාකො ච, උච්ඡු තත්ථ අනප්පකො.

2084.

‘‘අයං එකපදී එති, උජුං ගච්ඡති අස්සමං;
ඛුදං [ඛුද්දං (ස්‍යා. ක.)] පිපාසං අරතිං, තත්ථ පත්තො න වින්දති;
යත්ථ වෙස්සන්තරො රාජා, සහ පුත්තෙහි සම්මති.

2085.

‘‘ධාරෙන්තො බ්‍රාහ්මණවණ්ණං, ආසදඤ්ච මසං ජටං;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති’’.

2086.

ඉදං සුත්වා බ්‍රහ්මබන්ධු, ඉසිං කත්වා පදක්ඛිණං;
උදග්ගචිත්තො පක්කාමි, යත්ථ වෙස්සන්තරො අහු’’.

මහාවනවණ්ණනා.

දාරකපබ්බං

2087.

‘‘උට්ඨෙහි ජාලි පතිට්ඨ, පොරාණං විය දිස්සති;
බ්‍රාහ්මණං විය පස්සාමි, නන්දියො මාභිකීරරෙ’’.

2088.

‘‘අහම්පි තාත පස්සාමි, යො සො බ්‍රහ්මාව දිස්සති;
අද්ධිකො විය [අත්ථිකො විය (සී. පී.)] ආයාති, අතිථී නො භවිස්සති’’.

2089.

‘‘කච්චි නු භොතො කුසලං, කච්චි භොතො අනාමයං;
කච්චි උඤ්ඡෙන යාපෙථ, කච්චි මූලඵලා බහූ.

2090.

‘‘කච්චි ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, කච්චි හිංසා න විජ්ජති’’.

2091.

‘‘කුසලඤ්චෙව නො බ්‍රහ්මෙ, අථො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං;
අථො උඤ්ඡෙන යාපෙම, අථො මූලඵලා බහූ.

2092.

‘‘අථො ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, හිංසා අම්හං [මය්හං (සයා. ක.)] න විජ්ජති’’.

2093.

‘‘සත්ත නො මාසෙ වසතං, අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං [ජීවිසොකිනං (සයා.)];
ඉදම්පි පඨමං පස්සාම, බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදාය වෙළුවං දණ්ඩං, අග්ගිහුත්තං කමණ්ඩලුං.

2094.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්මෙ, අථො තෙ අදුරාගතං;
අන්තො පවිස භද්දන්තෙ, පාදෙ පක්ඛාලයස්සු තෙ.

2095.

‘‘තින්දුකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො;
ඵලානි ඛුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං.

2096.

‘‘ඉදම්පි පානීයං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;
තතො පිව මහාබ්‍රහ්මෙ, සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි.

2097.

‘‘අථ ත්වං කෙන වණ්ණෙන, කෙන වා පන හෙතුනා;
අනුප්පත්තො බ්‍රහාරඤ්ඤං, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

2098.

‘‘යථා වාරිවහො පූරො, සබ්බකාලං න ඛීයති;
එවං තං යාචිතාගච්ඡිං, පුත්තෙ මෙ දෙහි යාචිතො’’.

2099.

‘‘දදාමි න විකම්පාමි, ඉස්සරො නය බ්‍රාහ්මණ;
පාතො ගතා රාජපුත්තී, සායං උඤ්ඡාතො එහිති.

2100.

‘‘එකරත්තිං වසිත්වාන, පාතො ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ;
තස්සා න්හාතෙ උපඝාතෙ, අථ නෙ මාලධාරිනෙ.

2101.

‘‘එකරත්තිං වසිත්වාන, පාතො ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ;

නානාපුප්ඵෙහි සඤ්ඡන්නෙ, නානාගන්ධෙහි භූසිතෙ;
නානාමූලඵලාකිණ්ණෙ, ගච්ඡ ස්වාදාය බ්‍රාහ්මණ’’.

2102.

‘‘න වාසමභිරොචාමි, ගමනං මය්හ රුච්චති;
අන්තරායොපි මෙ අස්ස, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

2103.

‘‘න හෙතා යාචයොගී නං, අන්තරායස්ස කාරියා;
ඉත්ථියො මන්තං [ඉත්ථිකාමන්තං (ක.)] ජානන්ති, සබ්බං ගණ්හන්ති වාමතො.

2104.

‘‘සද්ධාය දානං දදතො, මාසං අදක්ඛි මාතරං;
අන්තරායම්පි සා කයිරා, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසභ.

2105.

‘‘ආමන්තයස්සු තෙ පුත්තෙ, මා තෙ මාතරමද්දසුං;
සද්ධාය දානං දදතො, එවං පුඤ්ඤං පවඩ්ඪති.

2106.

‘‘ආමන්තයස්සු තෙ පුත්තෙ, මා තෙ මාතරමද්දසුං;
මාදිසස්ස ධනං දත්වා, රාජ සග්ගං ගමිස්සසි’’.

2107.

‘‘සචෙ ත්වං නිච්ඡසෙ දට්ඨුං, මම භරියං පතිබ්බතං;
අය්‍යකස්සපි දස්සෙහි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2108.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ දිස්වාන, මඤ්ජුකෙ පියභාණිනෙ;
පතීතො සුමනො චිත්තො, බහුං දස්සති තෙ ධනං’’.

2109.

‘‘අච්ඡෙදනස්ස භායාමි, රාජපුත්ත සුණොහි මෙ;
රාජදණ්ඩාය මං දජ්ජා, වික්කිණෙය්‍ය හනෙය්‍ය වා;
ජිනො ධනඤ්ච දාසෙ ච, ගාරය්හස්ස බ්‍රහ්මබන්ධුයා’’.

2110.

‘‘ඉමෙ කුමාරෙ දිස්වාන, මඤ්ජුකෙ පියභාණිනෙ;
ධම්මෙ ඨිතො මහාරාජා, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො;
ලද්ධා පීතිසොමනස්සං, බහුං දස්සති තෙ ධනං’’.

2111.

‘‘නාහං තම්පි කරිස්සාමි, යං මං ත්වං අනුසාසසි;
දාරකෙව අහං නෙස්සං, බ්‍රාහ්මණ්‍යා පරිචාරකෙ’’.

2112.

‘‘තතො කුමාරා බ්‍යථිතා [බ්‍යධිතා (සී. පී. ක.)], සුත්වා ලුද්දස්ස භාසිතං;
තෙන තෙන පධාවිංසු, ජාලී කණ්හාජිනා චුභො’’.

2113.

‘‘එහි තාත පියපුත්ත, පූරෙථ මම පාරමිං;
හදයං මෙභිසිඤ්චෙථ, කරොථ වචනං මම.

2114.

‘‘යානා නාවා ච මෙ හොථ, අචලා භවසාගරෙ;
ජාතිපාරං තරිස්සාමි, සන්තාරෙස්සං සදෙවකං’’.

2115.

‘‘එහි අම්ම පියධිති, පූරෙථ මම පාරමිං [පියා මෙ දානපාරමී (ස්‍යා. ක.)];
හදයං මෙභිසිඤ්චෙථ, කරොථ වචනං මම.

2116.

‘‘යානා නාවා ච මෙ හොථ, අචලා භවසාගරෙ;
ජාතිපාරං තරිස්සාමි, උද්ධරිස්සං සදෙවකං’’.

2117.

‘‘තතො කුමාරෙ ආදාය, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො;
බ්‍රාහ්මණස්ස අදා දානං, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.

2118.

‘‘තතො කුමාරෙ ආදාය, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො;
බ්‍රාහ්මණස්ස අදා චිත්තො, පුත්තකෙ දානමුත්තමං.

2119.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;
යං කුමාරෙ පදින්නම්හි, මෙදනී සම්පකම්පථ.

2120.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;
යං පඤ්ජලිකතො රාජා, කුමාරෙ සුඛවච්ඡිතෙ;

බ්‍රාහ්මණස්ස අදා දානං, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො’’.

2121.

‘‘තතො සො බ්‍රාහ්මණො ලුද්දො, ලතං දන්තෙහි ඡින්දිය;
ලතාය හත්ථෙ බන්ධිත්වා, ලතාය අනුමජ්ජථ [අනුපජ්ජථ (ක.)].

2122.

‘‘තතො සො රජ්ජුමාදාය, දණ්ඩඤ්චාදාය බ්‍රාහ්මණො;
ආකොටයන්තො තෙ නෙති, සිවිරාජස්ස පෙක්ඛතො’’.

2123.

‘‘තතො කුමාරා පක්කාමුං, බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්චිය;
අස්සුපුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි, පිතරං සො උදික්ඛති.

2124.

‘‘වෙධමස්සත්ථපත්තංව, පිතු පාදානි වන්දති;
පිතු පාදානි වන්දිත්වා, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

2125.

‘‘අම්මා ච තාත නික්ඛන්තා, ත්වඤ්ච නො තාත දස්සසි;
යාව අම්මම්පි පස්සෙමු, අථ නො තාත දස්සසි.

2126.

‘‘අම්මා ච තාත නික්ඛන්තා, ත්වඤ්ච නො තාත දස්සසි;
මා නො ත්වං තාත අදදා, යාව අම්මාපි එතු නො;
තදායං බ්‍රාහ්මණො කාමං, වික්කිණාතු හනාතු වා.

2127.

‘‘බලඞ්කපාදො [බිලඞ්කපාදො (ක.)] අන්ධනඛො [අද්ධනඛො (සී. ස්‍යා. පී.)], අථො ඔවද්ධපිණ්ඩිකො [ඔබන්ධපිණ්ඩිකො (ක.)];
දීඝුත්තරොට්ඨො චපලො, කළාරො භග්ගනාසකො.

2128.

‘‘කුම්භොදරො භග්ගපිට්ඨි, අථො විසමචක්ඛුකො;
ලොහමස්සු හරිතකෙසො, වලීනං තිලකාහතො.

2129.

‘‘පිඞ්ගලො ච විනතො ච, විකටො ච බ්‍රහා ඛරො;
අජිනානි ච සන්නද්ධො, අමනුස්සො භයානකො.

2130.

‘‘මනුස්සො උදාහු යක්ඛො, මංසලොහිතභොජනො;

ගාමා අරඤ්ඤමාගම්ම, ධනං තං තාත යාචති.

2131.

‘‘නීයමානෙ පිසාචෙන, කිං නු තාත උදික්ඛසි;

අස්මා නූන තෙ හදයං, ආයසං දළ්හබන්ධනං.

2132.

‘‘යො නො බද්ධෙ න ජානාසි, බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා;

අච්චායිකෙන ලුද්දෙන, යො නො ගාවොව සුම්භති.

2133.

‘‘ඉධෙව අච්ඡතං කණ්හා, න සා ජානාති කිස්මිඤ්චි;

මිගීව ඛීරසම්මත්තා, යූථා හීනා පකන්දති.

2134.

‘‘න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං, ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං;

යඤ්ච අම්මං න පස්සාමි, තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

2135.

‘‘න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං, ලබ්භා හි පුමුනා ඉදං;

යඤ්ච තාතං න පස්සාමි, තං මෙ දුක්ඛතරං ඉතො.

2136.

‘‘සා නූන කපණා අම්මා, චිරරත්තාය රුච්ඡති [රුජ්ජති (සී. ක.)];

කණ්හාජිනං අපස්සන්තී, කුමාරිං චාරුදස්සනිං.

2137.

‘‘සො නූන කපණො තාතො, චිරරත්තාය රුච්ඡති;

කණ්හාජිනං අපස්සන්තො, කුමාරිං චාරුදස්සනිං.

2138.

‘‘සා නූන කපණා අම්මා, චිරං රුච්ඡති අස්සමෙ;

කණ්හාජිනං අපස්සන්තී, කුමාරිං චාරුදස්සනිං.

2139.

‘‘සො නූන කපණො තාතො, චිරං රුච්ඡති අස්සමෙ;

කණ්හාජිනං අපස්සන්තො, කුමාරිං චාරුදස්සනිං.

2140.

‘‘සා නූන කපණා අම්මා, චිරරත්තාය රුච්ඡති;

අඩ්ඪරත්තෙ ච රත්තෙ වා, නදීව අවසුච්ඡති.

2141.

‘‘සො නූන කපණො තාතො, චිරරත්තාය රුච්ඡති;
අඩ්ඪරත්තෙ ච රත්තෙ වා, නදීව අවසුච්ඡති.

2142.

‘‘ඉමෙ තෙ ජම්බුකා රුක්ඛා, වෙදිසා සින්දුවාරකා [සින්ධුවාරිතා (බහූසු)];
විවිධානි රුක්ඛජාතානි, තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

2143.

‘‘අස්සත්ථා පනසා චෙමෙ, නිග්‍රොධා ච කපිත්ථනා;
විවිධානි ඵලජාතානි, තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

2144.

‘‘ඉමෙ තිට්ඨන්ති ආරාමා, අයං සීතූදකා [සීතොදිකා (සී. පී.)] නදී;
යත්ථස්සු පුබ්බෙ කීළාම, තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

2145.

‘‘විවිධානි පුප්ඵජාතානි, අස්මිං උපරිපබ්බතෙ;
යානස්සු පුබ්බෙ ධාරෙම, තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

2146.

‘‘විවිධානි ඵලජාතානි, අස්මිං උපරිපබ්බතෙ;
යානස්සු පුබ්බෙ භුඤ්ජාම, තානි අජ්ජ ජහාමසෙ.

2147.

‘‘ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා, බලිබද්දා ච නො ඉමෙ;
යෙහිස්සු පුබ්බෙ කීළාම, තානි අජ්ජ ජහාමසෙ’’.

2148.

‘‘නීයමානා කුමාරා තෙ, පිතරං එතදබ්‍රවුං;
අම්මං ආරොග්‍යං වජ්ජාසි, ත්වඤ්ච තාත සුඛී භව.

2149.

‘‘ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා, බලිබද්දා ච නො ඉමෙ;
තානි අම්මාය දජ්ජෙසි, සොකං තෙහි විනෙස්සති.

2150.

‘‘ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා, බලිබද්දා ච නො ඉමෙ;
තානි අම්මා උදික්ඛන්තී, සොකං පටිවිනෙස්සති.

2151.

‘‘තතො වෙස්සන්තරො රාජා, දානං දත්වාන ඛත්තියො;
පණ්ණසාලං පවිසිත්වා, කලූනං පරිදෙවයි’’.

2152.

‘‘කං න්වජ්ජ ඡාතා තසිතා, උපරුච්ඡන්ති දාරකා;
සායං සංවෙසනාකාලෙ, කො නෙ දස්සති භොජනං.

2153.

‘‘කං න්වජ්ජ ඡාතා තසිතා, උපරුච්ඡන්ති දාරකා;
සායං සංවෙසනාකාලෙ, අම්මා ඡාතම්හ දෙථ නො.

2154.

‘‘කථං නු පථං ගච්ඡන්ති, පත්තිකා අනුපාහනා;
සන්තා සූනෙහි පාදෙහි, කො නෙ හත්ථෙ ගහෙස්සති.

2155.

‘‘කථං නු සො න ලජ්ජෙය්‍ය, සම්මුඛා පහරං මම;
අදූසකානං පුත්තානං, අලජ්ජී වත බ්‍රාහ්මණො.

2156.

‘‘යොපි මෙ දාසිදාසස්ස, අඤ්ඤො වා පන පෙසියො;
තස්සාපි සුවිහීනස්ස, කො ලජ්ජී පහරිස්සති.

2157.

‘‘වාරිජස්සෙව මෙ සතො, බද්ධස්ස කුමිනාමුඛෙ;
අක්කොසති පහරති, පියෙ පුත්තෙ අපස්සතො.

2158.

‘‘අදු චාපං ගහෙත්වාන, ඛග්ගං බන්ධිය වාමතො;
ආනෙස්සාමි සකෙ පුත්තෙ, පුත්තානඤ්හි වධො දුඛො.

2159.

‘‘අට්ඨානමෙතං [අද්ධා හි මෙතං (පී.)] දුක්ඛරූපං, යං කුමාරා විහඤ්ඤරෙ;
සතඤ්ච ධම්මමඤ්ඤාය, කො දත්වා අනුතප්පති’’.

2160.

‘‘සච්චං කිරෙවමාහංසු, නරා එකච්චියා ඉධ;
යස්ස නත්ථි සකා මාතා, යථා නත්ථි [පිතා අත්ථි (ක.)] තථෙව සො.

2161.

‘‘එහි කණ්හෙ මරිස්සාම, නත්ථත්ථො ජීවිතෙන නො;

දින්නම්හාති [දින්නම්හාපි (සී. ස්‍යා.), දින්නමාසි (ක.)] ජනින්දෙන, බ්‍රාහ්මණස්ස ධනෙසිනො;
අච්චායිකස්ස ලුද්දස්ස, යො නො ගාවොව සුම්භති.

2162.

‘‘ඉමෙ තෙ ජම්බුකා රුක්ඛා, වෙදිසා සින්දුවාරකා;
විවිධානි රුක්ඛජාතානි, තානි කණ්හෙ ජහාමසෙ.

2163.

‘‘අස්සත්ථා පනසා චෙමෙ, නිග්‍රොධා ච කපිත්ථනා;
විවිධානි ඵලජාතානි, තානි කණ්හෙ ජහාමසෙ.

2164.

‘‘ඉමෙ තිට්ඨන්ති ආරාමා, අයං සීතූදකා නදී;
යත්ථස්සු පුබ්බෙ කීළාම, තානි කණ්හෙ ජහාමසෙ.

2165.

‘‘විවිධානි පුප්ඵජාතානි, අස්මිං උපරිපබ්බතෙ;
යානස්සු පුබ්බෙ ධාරෙම, තානි කණ්හෙ ජහාමසෙ.

2166.

‘‘විවිධානි ඵලජාතානි, අස්මිං උපරිපබ්බතෙ;
යානස්සු පුබ්බෙ භුඤ්ජාම, තානි කණ්හෙ ජහාමසෙ.

2167.

‘‘ඉමෙ නො හත්ථිකා අස්සා, බලිබද්දා ච නො ඉමෙ;
යෙහිස්සු පුබ්බෙ කීළාම, තානි කණ්හෙ ජහාමසෙ’’.

2168.

‘‘නීයමානා කුමාරා තෙ, බ්‍රාහ්මණස්ස පමුඤ්චිය;
තෙන තෙන පධාවිංසු, ජාලී කණ්හාජිනා චුභො’’.

2169.

‘‘තතො සො රජ්ජුමාදාය, දණ්ඩඤ්චාදාය බ්‍රාහ්මණො;
ආකොටයන්තො තෙ නෙති, සිවිරාජස්ස පෙක්ඛතො’’.

2170.

‘‘තං තං කණ්හාජිනාවොච, අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො;
ලට්ඨියා පටිකොටෙති, ඝරෙ ජාතංව දාසියං.

2171.

‘‘න චායං බ්‍රාහ්මණො තාත, ධම්මිකා හොන්ති බ්‍රාහ්මණා;

යක්ඛො බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන, ඛාදිතුං තාත නෙති නො;
නීයමානෙ පිසාචෙන, කිං නු තාත උදික්ඛසි’’.

2172.

‘‘ඉමෙ නො පාදකා දුක්ඛා, දීඝො චද්ධා සුදුග්ගමො;
නීචෙ චොලම්බතෙ සූරියො, බ්‍රාහ්මණො ච ධාරෙති [තරෙති (සී. ස්‍යා. පී.)] නො.

2173.

‘‘ඔකන්දාමසෙ [ඔක්කන්තාමසි (ක.)] භූතානි, පබ්බතානි වනානි ච;
සරස්ස සිරසා වන්දාම, සුපතිත්ථෙ ච ආපකෙ [ආවකෙ (ක.)].

2174.

‘‘තිණලතානි ඔසධ්‍යො, පබ්බතානි වනානි ච;
අම්මං ආරොග්‍යං වජ්ජාථ, අයං නො නෙති බ්‍රාහ්මණො.

2175.

‘‘වජ්ජන්තු භොන්තො අම්මඤ්ච, මද්දිං අස්මාක මාතරං;
සචෙ අනුපතිතුකාමාසි, ඛිප්පං අනුපතියාසි නො.

2176.

‘‘අයං එකපදී එති, උජුං ගච්ඡති අස්සමං;
තමෙවානුපතෙය්‍යාසි, අපි පස්සෙසි නෙ ලහුං.

2177.

‘‘අහො වත රෙ ජටිනී, වනමූලඵලහාරිකෙ [හාරියා (ස්‍යා. ක.)];
සුඤ්ඤං දිස්වාන අස්සමං, තං තෙ දුක්ඛං භවිස්සති.

2178.

‘‘අතිවෙලං නු අම්මාය, උඤ්ඡා ලද්ධො අනප්පකො [උඤ්ඡාලද්ධං අනප්පකං (ස්‍යා.)];
යා නො බද්ධෙ න ජානාසි, බ්‍රාහ්මණෙන ධනෙසිනා.

2179.

‘‘අච්චායිකෙන ලුද්දෙන, යො නො ගාවොව සුම්භති;
අපජ්ජ අම්මං පස්සෙමු, සායං උඤ්ඡාතො ආගතං.

2180.

‘‘දජ්ජා අම්මා බ්‍රාහ්මණස්ස, ඵලං ඛුද්දෙන මිස්සිතං;
තදායං අසිතො ධාතො, න බාළ්හං ධාරයෙය්‍ය [තරයෙය්‍ය (සී. ස්‍යා. පී.)] නො.

2181.

‘‘සුනා ච වත නො පාදා, බාළ්හං ධාරෙති බ්‍රාහ්මණො;
ඉති තත්ථ විලපිංසු, කුමාරා මාතුගිද්ධිනො’’.

දාරකපබ්බං නාම.

මද්දීපබ්බං

2182.

‘‘තෙසං ලාලප්පිතං සුත්වා, තයො වාළා වනෙ මිගා;
සීහො බ්‍යග්ඝො ච දීපි ච, ඉදං වචනමබ්‍රවුං.

2183.

‘‘මා හෙව නො රාජපුත්තී, සායං උඤ්ඡාතො ආගමා;
මා හෙවම්හාක නිබ්භොගෙ, හෙඨයිත්ථ වනෙ මිගා.

2184.

‘‘සීහො ච නං විහෙඨෙය්‍ය, බ්‍යග්ඝො දීපි ච ලක්ඛණං;
නෙව ජාලීකුමාරස්ස, කුතො කණ්හාජිනා සියා;
උභයෙනෙව ජීයෙථ, පතිං පුත්තෙ ච ලක්ඛණා’’.

2185.

‘‘ඛණිත්තිකං මෙ පතිතං, දක්ඛිණක්ඛි ච ඵන්දති;
අඵලා ඵලිනො රුක්ඛා, සබ්බා මුය්හන්ති මෙ දිසා.

2186.

‘‘තස්සා සායන්හකාලස්මිං, අස්සමාගමනං පති;
අත්ථඞ්ගතම්හි සූරියෙ, වාළා පන්ථෙ උපට්ඨහුං.

2187.

‘‘නීචෙ චොලම්බතෙ සූරියො, දූරෙ ච වත අස්සමො;
යඤ්ච නෙසං ඉතො හස්සං [හිස්සං (ක.)], තං තෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං.

2188.

‘‘සො නූන ඛත්තියො එකො, පණ්ණසාලාය අච්ඡති;
තොසෙන්තො දාරකෙ ඡාතෙ, මමං දිස්වා අනායතිං.

2189.

‘‘තෙ නූන පුත්තකා මය්හං, කපණාය වරාකියා;
සායං සංවෙසනාකාලෙ, ඛීරපීතාව අච්ඡරෙ.

2190.

‘‘තෙ නූන පුත්තකා මය්හං, කපණාය වරාකියා;
සායං සංවෙසනාකාලෙ, වාරිපීතාව අච්ඡරෙ.

2191.

‘‘තෙ නූන පුත්තකා මය්හං, කපණාය වරාකියා;
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති, වච්ඡා බාලාව මාතරං.

2192.

‘‘තෙ නූන පුත්තකා මය්හං, කපණාය වරාකියා;
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති, හංසාවුපරිපල්ලලෙ.

2193.

‘‘තෙ නූන පුත්තකා මය්හං, කපණාය වරාකියා;
පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති, අස්සමස්සාවිදූරතො.

2194.

‘‘එකායනො එකපථො, සරා සොබ්භා ච පස්සතො;
අඤ්ඤං මග්ගං න පස්සාමි, යෙන ගච්ඡෙය්‍ය අස්සමං.

2195.

‘‘මිගා නමත්ථු රාජානො, කානනස්මිං මහබ්බලා;
ධම්මෙන භාතරො හොථ, මග්ගං මෙ දෙථ යාචිතා.

2196.

‘‘අවරුද්ධස්සාහං භරියා, රාජපුත්තස්ස සිරීමතො;
තං චාහං නාතිමඤ්ඤාමි, රාමං සීතාවනුබ්බතා.

2197.

‘‘තුම්හෙ ච පුත්තෙ පස්සථ, සායං සංවෙසනං පති;
අහඤ්ච පුත්තෙ පස්සෙය්‍යං, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2198.

‘‘බහුං චිදං මූලඵලං, භක්ඛො චායං අනප්පකො;
තතො උපඩ්ඪං දස්සාමි, මග්ගං මෙ දෙථ යාචිතා.

2199.

‘‘රාජපුත්තී ච නො මාතා, රාජපුත්තො ච නො පිතා;
ධම්මෙන භාතරො හොථ, මග්ගං මෙ දෙථ යාචිතා’’.

2200.

‘‘තස්සා ලාලප්පමානාය, බහුං කාරුඤ්ඤසඤ්හිතං;

පටුන

සුත්වා නෙලපතිං වාචං, වාළා පන්ථා අපක්කමුං’’.

2201.

‘‘ඉමම්හි නං පදෙසම්හි, පුත්තකා පංසුකුණ්ඨිතා;

පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති, වච්ඡා බාලාව මාතරං.

2202.

‘‘ඉමම්හි නං පදෙසම්හි, පුත්තකා පංසුකුණ්ඨිතා;

පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති, හංසාවුපරිපල්ලලෙ.

2203.

‘‘ඉමම්හි නං පදෙසම්හි, පුත්තකා පංසුකුණ්ඨිතා;

පච්චුග්ගතා මං තිට්ඨන්ති, අස්සමස්සාවිදූරතො.

2204.

‘‘ද්වෙ මිගා විය [තෙ මිගාවිය (සී. ස්‍යා. පී.)] උක්කණ්ණා [ඔක්කණ්ණා (ක.)], සමන්තා මභිධාවිනො;

ආනන්දිනො පමුදිතා, වග්ගමානාව කම්පරෙ;

ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2205.

‘‘ඡකලීව මිගී ඡාපං, පක්ඛී මුත්තාව පඤ්ජරා;

ඔහාය පුත්තෙ නික්ඛමිං, සීහීවාමිසගිද්ධිනී;

ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2206.

‘‘ඉදං නෙසං පදක්කන්තං, නාගානමිව පබ්බතෙ;

චිතකා පරිකිණ්ණායො, අස්සමස්සාවිදූරතො;

ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2207.

‘‘වාලිකායපි ඔකිණ්ණා, පුත්තකා පංසුකුණ්ඨිතා;

සමන්තා මභිධාවන්ති, තෙ න පස්සාමි දාරකෙ.

2208.

‘‘යෙ මං පුරෙ පච්චුට්ඨෙන්ති [පච්චුදෙන්ති (සී. ස්‍යා. පී.)], අරඤ්ඤා දූරමායතිං;

ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2209.

‘‘ඡකලිංව මිගිං ඡාපා, පච්චුග්ගන්තුන මාතරං;

දූරෙ මං පවිලොකෙන්ති [අපලොකෙන්ති (ක.), පටිවිලොකෙන්ති (ස්‍යා.)], තෙ න පස්සාමි දාරකෙ.

2210.

‘‘ඉදං නෙසං කීළානකං, පතිතං පණ්ඩුබෙළුවං;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2211.

‘‘ථනා ච මය්හිමෙ පූරා, උරො ච සම්පදාලති;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2212.

‘‘උච්ඡඞ්ගෙකො විචිනාති, ථනමෙකාවලම්බති;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2213.

‘‘යස්සු සායන්හසමයං, පුත්තකා පංසුකුණ්ඨිතා;
උච්ඡඞ්ගෙ මෙ විවත්තන්ති, තෙ න පස්සාමි දාරකෙ.

2214.

‘‘අයං සො අස්සමො පුබ්බෙ, සමජ්ජො පටිභාති මං;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ අපස්සන්ත්‍යා, භමතෙ විය අස්සමො.

2215.

‘‘කිමිදං අප්පසද්දොව, අස්සමො පටිභාති මං;
කාකොලාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2216.

‘‘කිමිදං අප්පසද්දොව, අස්සමො පටිභාති මං;
සකුණාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2217.

‘‘කිමිදං තුණ්හිභූතොසි, අපි රත්තෙව මෙ මනො;
කාකොලාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2218.

‘‘කිමිදං තුණ්හිභූතොසි, අපි රත්තෙව මෙ මනො;
සකුණාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2219.

‘‘කච්චි නු මෙ අය්‍යපුත්ත, මිගා ඛාදිංසු දාරකෙ;
අරඤ්ඤෙ ඉරිණෙ විවනෙ, කෙන නීතා මෙ දාරකා.

2220.

‘‘අදු තෙ පහිතා දූතා, අදු සුත්තා පියංවදා;
අදු බහි නො නික්ඛන්තා, ඛිඩ්ඩාසු පසුතා නු තෙ.

2221.

‘‘නෙවාසං කෙසා දිස්සන්ති, හත්ථපාදා ච ජාලිනො;
සකුණානඤ්ච ඔපාතො, කෙන නීතා මෙ දාරකා.

2222.

‘‘ඉදං තතො දුක්ඛතරං, සල්ලවිද්ධො යථා වණො;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2223.

‘‘ඉදම්පි දුතියං සල්ලං, කම්පෙති හදයං මම;
යඤ්ච පුත්තෙ න පස්සාමි, ත්වඤ්ච මං නාභිභාසසි.

2224.

‘‘අජ්ජෙව [අජ්ජ වෙ (ස්‍යා.)] මෙ ඉමං රත්තිං, රාජපුත්ත න සංසසි;
මඤ්ඤෙ ඔක්කන්තසන්තං [උක්කන්තසත්තං (සී. පී.)] මං, පාතො දක්ඛිසි නො මතං’’.

2225.

‘‘නූන මද්දී වරාරොහා, රාජපුත්තී යසස්සිනී;
පාතො ගතාසි උඤ්ඡාය, කිමිදං සායමාගතා’’.

2226.

‘‘නනු ත්වං සද්දමස්සොසි, යෙ සරං පාතුමාගතා;
සීහස්සපි නදන්තස්ස, බ්‍යග්ඝස්ස ච නිකුජ්ජිතං.

2227.

‘‘අහු පුබ්බනිමිත්තං මෙ, විචරන්ත්‍යා බ්‍රහාවනෙ;
ඛණිත්තො මෙ හත්ථා පතිතො, උග්ගීවඤ්චාපි [උඞ්ගීවඤ්චාපි (ක.)] අංසතො.

2228.

‘‘තදාහං බ්‍යථිතා භීතා, පුථු කත්වාන පඤ්ජලිං;
සබ්බදිසා නමස්සිස්සං, අපි සොත්ථි ඉතො සියා.

2229.

‘‘මා හෙව නො රාජපුත්තො, හතො සීහෙන දීපිනා;
දාරකා වා පරාමට්ඨා, අච්ඡකොකතරච්ඡිහි.

2230.

‘‘සීහො බ්‍යග්ඝො ච දීපි ච, තයො වාළා වනෙ මිගා;
තෙ මං පරියාවරුං මග්ගං, තෙන සායම්හි ආගතා.

2231.

‘‘අහං පතිඤ්ච පුත්තෙ ච, ආචෙරම්ව මාණවො;
අනුට්ඨිතා දිවාරත්තිං, ජටිනී බ්‍රහ්මචාරිනී.

2232.

‘‘අජිනානි පරිදහිත්වා, වනමූලඵලහාරියා;
විචරාමි දිවාරත්තිං, තුම්හං කාමා හි පුත්තකා.

2233.

‘‘අහං සුවණ්ණහලිද්දිං, ආභතං පණ්ඩුබෙළුවං;
රුක්ඛපක්කානි චාහාසිං, ඉමෙ වො පුත්ත කීළනා.

2234.

‘‘ඉමං මූලාළිවත්තකං, සාලුකං චිඤ්චභෙදකං;
භුඤ්ජ ඛුද්දෙහි සංයුත්තං, සහ පුත්තෙහි ඛත්තිය.

2235.

‘‘පදුමං ජාලිනො දෙහි, කුමුදඤ්ච කුමාරියා;
මාලිනෙ පස්ස නච්චන්තෙ, සිවි පුත්තානි අව්හය.

2236.

‘‘තතො කණ්හාජිනායපි, නිසාමෙහි රථෙසභ;
මඤ්ජුස්සරාය වග්ගුයා, අස්සමං උපයන්තියා [උපගන්ජීයා (ස්‍යා. ක.)].

2237.

‘‘සමානසුඛදුක්ඛම්හා, රට්ඨා පබ්බාජිතා උභො;
අපි සිවි පුත්තෙ පස්සෙසි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො.

2238.

‘‘සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ නූන, බ්‍රහ්මචරියපරායණෙ;
අහං ලොකෙ අභිස්සපිං, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො’’.

2239.

‘‘ඉමෙ තෙ ජම්බුකා රුක්ඛා, වෙදිසා සින්දුවාරකා;
විවිධානි රුක්ඛජාතානි, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2240.

‘‘අස්සත්ථා පනසා චෙමෙ, නිග්‍රොධා ච කපිත්ථනා;
විවිධානි ඵලජාතානි, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2241.

‘‘ඉමෙ තිට්ඨන්ති ආරාමා, අයං සීතූදකා නදී;
යත්ථස්සු පුබ්බෙ කීළිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2242.

‘‘විවිධානි පුප්ඵජාතානි, අස්මිං උපරිපබ්බතෙ;
යානස්සු පුබ්බෙ ධාරිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2243.

‘‘විවිධානි ඵලජාතානි, අස්මිං උපරිපබ්බතෙ;
යානස්සු පුබ්බෙ භුඤ්ජිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2244.

‘‘ඉමෙ තෙ හත්ථිකා අස්සා, බලිබද්දා ච තෙ ඉමෙ;
යෙහිස්සු පුබ්බෙ කීළිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ’’.

2245.

‘‘ඉමෙ සාමා සසොලූකා, බහුකා කදලීමිගා;
යෙහිස්සු පුබ්බෙ කීළිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2246.

‘‘ඉමෙ හංසා ච කොඤ්චා ච, මයූරා චිත්‍රපෙඛුණා;
යෙහිස්සු පුබ්බෙ කීළිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ’’.

2247.

‘‘ඉමා තා වනගුම්බායො, පුප්ඵිතා සබ්බකාලිකා;
යත්ථස්සු පුබ්බෙ කීළිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2248.

‘‘ඉමා තා පොක්ඛරණී රම්මා, චක්කවාකූපකූජිතා;
මන්දාලකෙහි සඤ්ඡන්නා, පදුමුප්පලකෙහි ච;
යත්ථස්සු පුබ්බෙ කීළිංසු, තෙ කුමාරා න දිස්සරෙ.

2249.

‘‘න තෙ කට්ඨානි භින්නානි, න තෙ උදකමාභතං;
අග්ගිපි තෙ න හාපිතො, කිං නු මන්දොව ඣායසි.

2250.

‘‘පියො පියෙන සඞ්ගම්ම, සමො මෙ [සමොහං (ස්‍යා.), සම්මොහං (ක.)] බ්‍යපහඤ්ඤති;
ත්‍යජ්ජ පුත්තෙ න පස්සාමි, ජාලිං කණ්හාජිනං චුභො’’.

2251.
‘‘න ඛො නො දෙව පස්සාමි, යෙන තෙ නීහතා මතා;
කාකොලාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2252.
‘‘න ඛො නො දෙව පස්සාමි, යෙන තෙ නීහතා මතා;
සකුණාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා’’.

2253.
‘‘සා තත්ථ පරිදෙවිත්වා, පබ්බතානි වනානි ච;
පුනදෙවස්සමං ගන්ත්වා, රොදි සාමිකසන්තිකෙ [සාමිකසන්තිකෙ රොදි (සී. ස්‍යා. පී.)].

2254.
‘‘‘න ඛො නො දෙව පස්සාමි, යෙන තෙ නීහතා මතා;
කාකොලාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2255.
‘‘‘න ඛො නො දෙව පස්සාමි, යෙන තෙ නීහතා මතා;
සකුණාපි න වස්සන්ති, මතා මෙ නූන දාරකා.

2256.
‘‘‘න ඛො නො දෙව පස්සාමි, යෙන තෙ නීහතා මතා;
විචරන්ති රුක්ඛමූලෙසු, පබ්බතෙසු ගුහාසු ච’.

2257.
‘‘ඉති මද්දී වරාරොහා, රාජපුත්තී යසස්සිනී;
බාහා පග්ගය්හ කන්දිත්වා, තත්ථෙව පතිතා ඡමා’’.

2258.
‘‘තමජ්ඣපත්තං රාජපුත්තිං, උදකෙනාභිසිඤ්චථ;
අස්සත්ථං නං විදිත්වාන, අථ නං එතදබ්‍රවි’’.

2259.
‘‘ආදියෙනෙව තෙ මද්දි, දුක්ඛං නක්ඛාතුමිච්ඡිසං;
දලිද්දො යාචකො වුඩ්ඪො, බ්‍රාහ්මණො ඝරමාගතො.

2260.

‘‘තස්ස දින්නා මයා පුත්තා, මද්දි මා භායි අස්සස;
මං පස්ස මද්දි මා පුත්තෙ, මා බාළ්හං පරිදෙවසි;
ලච්ඡාම පුත්තෙ ජීවන්තා, අරොගා ච භවාමසෙ.

2261.
‘‘පුත්තෙ පසුඤ්ච ධඤ්ඤඤ්ච, යඤ්ච අඤ්ඤං ඝරෙ ධනං;
දජ්ජා සප්පුරිසො දානං, දිස්වා යාචකමාගතං;
අනුමොදාහි මෙ මද්දි, පුත්තකෙ දානමුත්තමං’’.

2262.
‘‘අනුමොදාමි තෙ දෙව, පුත්තකෙ දානමුත්තමං;
දත්වා චිත්තං පසාදෙහි, භිය්‍යො දානං දදො භව.

2263.
‘‘යො ත්වං මච්ඡෙරභූතෙසු, මනුස්සෙසු ජනාධිප;
බ්‍රාහ්මණස්ස අදා දානං, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො’’.

2264.
‘‘නින්නාදිතා තෙ පථවී, සද්දො තෙ තිදිවඞ්ගතො;
සමන්තා විජ්ජුතා ආගුං, ගිරීනංව පතිස්සුතා.

2265.
‘‘තස්ස තෙ අනුමොදන්ති, උභො නාරදපබ්බතා;
ඉන්දො ච බ්‍රහ්මා පජාපති, සොමො යමො වෙස්සවණො;
සබ්බෙ දෙවානුමොදන්ති, තාවතිංසා සඉන්දකා.

2266.
‘‘ඉති මද්දී වරාරොහා, රාජපුත්තී යසස්සිනී;
වෙස්සන්තරස්ස අනුමොදි, පුත්තකෙ දානමුත්තමං’’.

මද්දීපබ්බං නාම.

සක්කපබ්බං

2267.
තතො රත්‍යා විවසානෙ, සූරියස්සුග්ගමනං පති;
සක්කො බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන, පාතො තෙසං අදිස්සථ.

2268.
‘‘කච්චි නු භොතො කුසලං, කච්චි භොතො අනාමයං;
කච්චි උඤ්ඡෙන යාපෙථ, කච්චි මූලඵලා බහූ.

2269.

‘‘කච්චි ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, කච්චි හිංසා න විජ්ජති’’.

2270.

‘‘කුසලඤ්චෙව නො බ්‍රහ්මෙ, අථො බ්‍රහ්මෙ අනාමයං;
අථො උඤ්ඡෙන යාපෙම, අථො මූලඵලා බහූ.

2271.

‘‘අථො ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, හිංසා මය්හං න විජ්ජති.

2272.

‘‘සත්ත නො මාසෙ වසතං, අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං;
ඉදං දුතියං පස්සාම, බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණිනං;
ආදාය වෙළුවං දණ්ඩං, ධාරෙන්තං අජිනක්ඛිපං.

2273.

‘‘ස්වාගතං තෙ මහාබ්‍රහ්මෙ, අථො තෙ අදුරාගතං;
අන්තො පවිස භද්දන්තෙ, පාදෙ පක්ඛාලයස්සු තෙ.

2274.

‘‘තින්දුකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො;
ඵලානි ඛුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ බ්‍රහ්මෙ වරං වරං.

2275.

‘‘ඉදම්පි පානීයං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;
තතො පිව මහාබ්‍රහ්මෙ, සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි.

2276.

‘‘අථ ත්වං කෙන වණ්ණෙන, කෙන වා පන හෙතුනා;
අනුප්පත්තො බ්‍රහාරඤ්ඤං, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො’’.

2277.

‘‘යථා වාරිවහො පූරො, සබ්බකාලං න ඛීයති;
එවං තං යාචිතාගච්ඡිං, භරියං මෙ දෙහි යාචිතො’’.

2278.

‘‘දදාමි න විකම්පාමි, යං මං යාචසි බ්‍රාහ්මණ;
සන්තං නප්පටිගුය්හාමි, දානෙ මෙ රමතී මනො’’.

2279.

‘‘මද්දිං හත්ථෙ ගහෙත්වාන, උදකස්ස කමණ්ඩලුං;
බ්‍රාහ්මණස්ස අදා දානං, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනො.

2280.

‘‘තදාසි යං භිංසනකං, තදාසි ලොමහංසනං;
මද්දිං පරිච්චජන්තස්ස, මෙදනී සම්පකම්පථ.

2281.

‘‘නෙව සා මද්දී භාකුටි, න සන්ධීයති න රොදති;
පෙක්ඛතෙවස්ස තුණ්හී සා, එසො ජානාති යං වරං’’.

2282.

‘‘කොමාරී යස්සාහං භරියා, සාමිකො මම ඉස්සරො;
යස්සිච්ඡෙ තස්ස මං දජ්ජා, වික්කිණෙය්‍ය හනෙය්‍ය වා’’.

2283.

‘‘තෙසං සඞ්කප්පමඤ්ඤාය, දෙවින්දො එතදබ්‍රවි;
සබ්බෙ ජිතා තෙ පච්චූහා, යෙ දිබ්බා යෙ ච මානුසා.

2284.

‘‘නින්නාදිතා තෙ පථවී, සද්දො තෙ තිදිවඞ්ගතො;
සමන්තා විජ්ජුතා ආගුං, ගිරීනංව පතිස්සුතා.

2285.

‘‘තස්ස තෙ අනුමොදන්ති, උභො නාරදපබ්බතා;
ඉන්දො ච බ්‍රහ්මා පජාපති, සොමො යමො වෙස්සවණො;
සබ්බෙ දෙවානුමොදන්ති, දුක්කරඤ්හි කරොති සො.

2286.

‘‘දුද්දදං දදමානානං, දුක්කරං කම්ම කුබ්බතං;
අසන්තො නානුකුබ්බන්ති, සතං ධම්මො දුරන්නයො.

2287.

‘‘තස්මා සතඤ්ච අසතං, නානා හොති ඉතො ගති;
අසන්තො නිරයං යන්ති, සන්තො සග්ගපරායණා.

2288.

‘‘යමෙතං කුමාරෙ අදා, භරියං අදා වනෙ වසං;
බ්‍රහ්මයානමනොක්කම්ම, සග්ගෙ තෙ තං විපච්චතු’’.

2289.

‘‘දදාමි භොතො භරියං, මද්දිං සබ්බඞ්ගසොභනං;

ත්වඤ්චෙව මද්දියා ඡන්නො, මද්දී ච පතිනා සහ.

2290.

‘‘යථා පයො ච සඞ්ඛො ච, උභො සමානවණ්ණිනො;
එවං තුවඤ්ච මද්දී ච, සමානමනචෙතසා.

2291.

‘‘අවරුද්ධෙත්ථ අරඤ්ඤස්මිං, උභො සම්මථ අස්සමෙ;
ඛත්තියා ගොත්තසම්පන්නා, සුජාතා මාතුපෙත්තිතො;
යථා පුඤ්ඤානි කයිරාථ, දදන්තා අපරාපරං’’.

2292.

‘‘සක්කොහමස්මි දෙවින්දො, ආගතොස්මි තවන්තිකෙ;
වරං වරස්සු රාජිසි, වරෙ අට්ඨ දදාමි තෙ’’.

2293.

‘‘වරං චෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානමිස්සර;
පිතා මං අනුමොදෙය්‍ය, ඉතො පත්තං සකං ඝරං;
ආසනෙන නිමන්තෙය්‍ය, පඨමෙතං වරං වරෙ.

2294.

‘‘පුරිසස්ස වධං න රොචෙය්‍යං, අපි කිබ්බිසකාරකං;
වජ්ඣං වධම්හා මොචෙය්‍යං, දුතියෙතං වරං වරෙ.

2295.

‘‘යෙ වුඩ්ඪා යෙ ච දහරා, යෙ ච මජ්ඣිමපොරිසා;
මමෙව උපජීවෙය්‍යුං, තතියෙතං වරං වරෙ.

2296.

‘‘පරදාරං න ගච්ඡෙය්‍යං, සදාරපසුතො සියං;
ථීනං වසං න ගච්ඡෙය්‍යං, චතුත්ථෙතං වරං වරෙ.

2297.

‘‘පුත්තො මෙ සක්ක ජායෙථ, සො ච දීඝායුකො සියා;
ධම්මෙන ජිනෙ පථවිං, පඤ්චමෙතං වරං වරෙ.

2298.

‘‘තතො රත්‍යා විවසානෙ, සූරියස්සුග්ගමනං පති;
දිබ්බා භක්ඛා පාතුභවෙය්‍යුං, ඡට්ඨමෙතං වරං වරෙ.

2299.

‘‘දදතො මෙ න ඛීයෙථ, දත්වා නානුතපෙය්‍යහං;

දදං චිත්තං පසාදෙය්‍යං, සත්තමෙතං වරං වරෙ.

2300.

‘‘ඉතො විමුච්චමානාහං, සග්ගගාමී විසෙසගූ;

අනිවත්ති තතො අස්සං, අට්ඨමෙතං වරං වරෙ’’.

2301.

‘‘තස්ස තං වචනං සුත්වා, දෙවින්දො එතදබ්‍රවි;

අචිරං වත තෙ තතො, පිතා තං දට්ඨුමෙස්සති’’.

2302.

‘‘ඉදං වත්වාන මඝවා, දෙවරාජා සුජම්පති;

වෙස්සන්තරෙ වරං දත්වා, සග්ගකායං අපක්කමි’’.

සක්කපබ්බං නාම.

මහාරාජපබ්බං

2303.

‘‘කස්සෙතං මුඛමාභාති, හෙමං වුත්තත්තමග්ගිනා;

නික්ඛංව ජාතරූපස්ස, උක්කාමුඛපහංසිතං.

2304.

‘‘උභො සදිසපච්චඞ්ගා, උභො සදිසලක්ඛණා;

ජාලිස්ස සදිසො එකො, එකා කණ්හාජිනා යථා.

2305.

‘‘සීහා බිලාව නික්ඛන්තා, උභො සම්පතිරූපකා;

ජාතරූපමයායෙව, ඉමෙ දිස්සන්ති දාරකා’’.

2306.

‘‘කුතො නු භවං භාරද්වාජ, ඉමෙ ආනෙසි දාරකෙ;

අජ්ජ රට්ඨං අනුප්පත්තො, කුහිං ගච්ඡසි බ්‍රාහ්මණ’’ [ඉදං ගාථද්ධං පී පොත්ථකෙ නත්ථි].

2307.

‘‘මය්හං තෙ දාරකා දෙව, දින්නා චිත්තෙන සඤ්ජය;

අජ්ජ පන්නරසා රත්ති, යතො ලද්ධා [දින්නා (සී. පී.)] මෙ දාරකා’’.

2308.

‘‘කෙන වා වාචපෙය්‍යෙන, සම්මාඤායෙන සද්දහෙ;

කො තෙතං දානමදදා, පුත්තකෙ දානමුත්තමං’’.

2309.

‘‘යො යාවතං පතිට්ඨාසි, භූතානං ධරණීරිව;
සො මෙ වෙස්සන්තරො රාජා, පුත්තෙදාසි වනෙ වසං.

2310.

‘‘යො යාවතං ගතී ආසි, සවන්තීනංව සාගරො;
සො මෙ වෙස්සන්තරො රාජා, පුත්තෙදාසි වනෙ වසං’’.

2311.

‘‘දුක්කටං වත භො රඤ්ඤා, සද්ධෙන ඝරමෙසිනා;
කථං නු පුත්තකෙ දජ්ජා, අරඤ්ඤෙ අවරුද්ධකො.

2312.

‘‘ඉමං භොන්තො නිසාමෙථ, යාවන්තෙත්ථ සමාගතා;
කථං වෙස්සන්තරො රාජා, පුත්තෙදාසි වනෙ වසං.

2313.

‘‘දාසිං දාසං ච [දාසං දාසි ච (සී. පී.)] සො දජ්ජා, අස්සං චස්සතරීරථං;
හත්ථිඤ්ච කුඤ්ජරං දජ්ජ, කථං සො දජ්ජ දාරකෙ’’.

2314.

‘‘යස්ස නස්ස [නත්ථි (සී. පී.)] ඝරෙ දාසො, අස්සො චස්සතරීරථො;
හත්ථී ච කුඤ්ජරො නාගො, කිං සො දජ්ජා පිතාමහ’’.

2315.

‘‘දානමස්ස පසංසාම, න ච නින්දාම පුත්තකා;
කථං නු හදයං ආසි, තුම්හෙ දත්වා වනිබ්බකෙ’’.

2316.

‘‘දුක්ඛස්ස හදයං ආසි, අථො උණ්හම්පි පස්සසි;
රොහිනීහෙව තම්බක්ඛී, පිතා අස්සූනි වත්තයි’’.

2317.

‘‘යං තං කණ්හාජිනාවොච, අයං මං තාත බ්‍රාහ්මණො;
ලට්ඨියා පටිකොටෙති, ඝරෙ ජාතංව දාසියං.

2318.

‘‘න චායං බ්‍රාහ්මණො තාත, ධම්මිකා හොන්ති බ්‍රාහ්මණා;
යක්ඛො බ්‍රාහ්මණවණ්ණෙන, ඛාදිතුං තාත නෙති නො;
නීයමානෙ පිසාචෙන, කින්නු තාත උදික්ඛසි’’.

2319.

‘‘රාජපුත්ති ච වො මාතා, රාජපුත්තො ච වො පිතා;
පුබ්බෙ මෙ අඞ්ගමාරුය්හ, කිං නු තිට්ඨථ ආරකා’’.

2320.

‘‘රාජපුත්ති ච නො මාතා, රාජපුත්තො ච නො පිතා;
දාසා මයං බ්‍රාහ්මණස්ස, තස්මා තිට්ඨාම ආරකා’’.

2321.

‘‘මා සම්මෙවං අවචුත්ථ, ඩය්හතෙ හදයං මම;
චිතකායංව මෙ කායො, ආසනෙ න සුඛං ලභෙ.

2322.

‘‘මා සම්මෙවං අවචුත්ථ, භියෙයා සොකං ජනෙථ මං;
නික්කිණිස්සාමි දබ්බෙන, න වො දාසා භවිස්සථ.

2323.

‘‘කිමග්ඝියඤ්හි වො තාත, බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අදා;
යථාභූතං මෙ අක්ඛාථ, පටිපාදෙන්තු බ්‍රාහ්මණං’’.

2324.

‘‘සහස්සග්ඝඤ්හි මං තාත, බ්‍රාහ්මණස්ස පිතා අදා;
අථ [අච්ඡං (සී. ස්‍යා. ක.)] කණ්හාජිනං කඤ්ඤං, හත්ථිනා ච සතෙන ච’’ [හත්ථිආදිසතෙන ච (ස්‍යා.), හත්ථිනාදිසතෙන ච (ක.)].

2325.

‘‘උට්ඨෙහි කත්තෙ තරමානො, බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකර;
දාසිසතං දාසසතං, ගවං හත්ථුසභං සතං;
ජාතරූපසහස්සඤ්ච, පුත්තානං දෙහි නික්කයං.

2326.

‘‘තතො කත්තා තරමානො, බ්‍රාහ්මණස්ස අවාකරි;
දාසිසතං දාසසතං, ගවං හත්ථුසභං සතං;
ජාතරූපසහස්සඤ්ච, පුත්තානංදාසි නික්කයං’’.

2327.

‘‘නික්කිණිත්වා නහාපෙත්වා, භොජයිත්වාන දාරකෙ;
සමලඞ්කරිත්වා භණ්ඩෙන, උච්ඡඞ්ගෙ උපවෙසයුං.

2328.

‘‘සීසං න්හාතෙ සුචිවත්ථෙ, සබ්බාභරණභූසිතෙ;

රාජා අඞ්කෙ කරිත්වාන, අයාසකො පරිපුච්ඡථ.

2329.
‘‘කුණ්ඩලෙ සුසිතෙ මාලෙ, සබ්බාභරණභූසිතෙ;
රාජා අඞ්කෙ කරිත්වාන, ඉදං වචනමබ්‍රවි.

2330.
‘‘කච්චි උභො අරොගා තෙ, ජාලි මාතාපිතා තව;
කච්චි උඤ්ඡෙන යාපෙථ, කච්චි මූලඵලා බහූ.

2331.
‘‘කච්චි ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, කච්චි හිංසා න විජ්ජති’’.

2332.
‘‘අථො උභො අරොගා මෙ, දෙව මාතාපිතා මම;
අථො උඤ්ඡෙන යාපෙන්ති, අථො මූලඵලා බහූ.

2333.
‘‘අථො ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, හිංසා නෙසං න විජ්ජති.

2334.
‘‘ඛණන්තාලුකලම්බානි, බිලානි තක්කලානි ච;
කොලං භල්ලාතකං බෙල්ලං, සා නො ආහත්ව පොසති.

2335.
‘‘යඤ්චෙව සා ආහරති, වනමූලඵලහාරියා;
තං නො සබ්බෙ සමාගන්ත්වා, රත්තිං භුඤ්ජාම නො දිවා.

2336.
‘‘අම්මාව නො කිසා පණ්ඩු, ආහරන්තී දුමප්ඵලං;
වාතාතපෙන සුඛුමාලී, පදුමං හත්ථගතාමිව.

2337.
‘‘අම්මාය පතනූකෙසා, විචරන්තྱා බ්‍රහාවනෙ;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, ඛග්ගදීපිනිසෙවිතෙ.

2338.
‘‘කෙසෙසු ජටං බන්ධිත්වා, කච්ඡෙ ජල්ලමධාරයි;
චම්මවාසී ඡමා සෙති, ජාතවෙදං නමස්සති.

2339.

‘‘පුත්තා පියා මනුස්සානං, ලොකස්මිං උදපජ්ජිසුං;
න හි නූනම්හාකං අයාසස්ස, පුත්තෙ ස්නෙහො අජායථ’’.

2340.

‘‘දුක්කටඤ්ච හි නො පුත්ත, භූනහච්චං කතං මයා;
යොහං සිවීනං වචනා, පබ්බාජෙසිමදූසකං.

2341.

‘‘යං මෙ කිඤ්චි ඉධ අත්ථි, ධනං ධඤ්ඤඤ්ච විජ්ජති;
එතු වෙස්සන්තරො රාජා, සිවිරට්ඨෙ පසාසතු’’.

2342.

‘‘න දෙව මය්හං වචනා, එහිති සිවිසුත්තමො;
සයමෙව දෙවො ගන්ත්වා, සිඤ්ච භොගෙහි අත්‍රජං’’.

2343.

‘‘තතො සෙනාපතිං රාජා, සඤ්ජයො අජ්ඣභාසථ;
හත්ථී අස්සා රථා පත්තී, සෙනා සන්නාහයන්තු නං;
නෙගමා ච මං අන්වෙන්තු, බ්‍රාහ්මණා ච පුරොහිතා.

2344.

‘‘තතො සට්ඨිසහස්සානි, යොධිනො [යුථිනො (ක.)] චාරුදස්සනා;
ඛිප්පමායන්තු සන්නද්ධා, නානාවණ්ණෙහිලඞ්කතා.

2345.

‘‘නීලවත්ථධරා නෙකෙ [නීලවණ්ණධරානෙකෙ (සී. පී.), නීලවත්ථධරා එකෙ (?)], පීතානෙකෙ නිවාසිතා;
අඤ්ඤෙ ලොහිතඋණ්හීසා, සුද්ධානෙකෙ නිවාසිතා;
ඛිප්පමායන්තු සන්නද්ධා, නානාවණ්ණෙහිලඞ්කතා.

2346.

‘‘හිමවා යථා ගන්ධධරො, පබ්බතො ගන්ධමාදනො;
නානාරුක්ඛෙහි සඤ්ඡන්නො, මහාභූතගණාලයො.

2347.

‘‘ඔසධෙහි ච දිබ්බෙහි, දිසා භාති පවාති ච;
ඛිප්පමායන්තු සන්නද්ධා, දිසා භන්තු පවන්තු ච.

2348.

‘‘තතො නාගසහස්සානි, යොජයන්තු චතුද්දස;

සුවණ්ණකච්ඡා මාතඞ්ගා, හෙමකප්පනවාසසා.

2349.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, තොමරඞ්කුසපාණිභි;
ඛිප්පමායන්තු සන්නද්ධා, හත්ථික්ඛන්ධෙහි දස්සිතා.

2350.

‘‘තතො අස්සසහස්සානි, යොජයන්තු චතුද්දස;
ආජානීයාව ජාතියා, සින්ධවා සීඝවාහනා.

2351.

‘‘ආරූළ්හා ගාමණීයෙහි, ඉල්ලියාචාපධාරිභි;
ඛිප්පමායන්තු සන්නද්ධා, අස්සපිට්ඨෙ අලඞ්කතා.

2352.

‘‘තතො රථසහස්සානි, යොජයන්තු චතුද්දස;
අයොසුකතනෙමියො, සුවණ්ණචිතපක්ඛරෙ.

2353.

‘‘ආරොපෙන්තු ධජෙ තත්ථ, චම්මානි කවචානි ච;
විප්පාලෙන්තු [විප්ඵාලෙන්තු (සී. ස්‍යා. පී.)] ච චාපානි, දළ්හධම්මා පහාරිනො;
ඛිප්පමායන්තු සන්නද්ධා, රථෙසු රථජීවිනො’’.

2354.

‘‘ලාජාඔලොපියා [ලාජා ඔලොකිරා (ක.)] පුප්ඵා, මාලාගන්ධවිලෙපනා;
අග්ඝියානි ච තිට්ඨන්තු, යෙන මග්ගෙන එහිති.

2355.

‘‘ගාමෙ ගාමෙ සතං කුම්භා, මෙරයස්ස සුරාය ච;
මග්ගම්හි පතිතිට්ඨන්තු [පතිතා ඨන්තු (ස්‍යා. ක.)], යෙන මග්ගෙන එහිති.

2356.

‘‘මංසා පූවා සඞ්කුලියො, කුම්මාසා මච්ඡසංයුතා;
මග්ගම්හි පතිතිට්ඨන්තු, යෙන මග්ගෙන එහිති.

2357.

‘‘සප්පි තෙලං දධි ඛීරං, කඞ්ගුබීජා [කඞ්ගුවීහි (සී. පී.), කඞ්ගුපිට්ඨා (ස්‍යා.)] බහූ සුරා;

මග්ගම්හි පතිතිට්ඨන්තු, යෙන මග්ගෙන එහිති.

2358.

‘‘ආළාරිකා ච සූදා ච, නටනට්ටකගායිනො;

පාණිස්සරා කුම්භථූණියො, මන්දකා සොකජ්ඣායිකා [සොකච්ඡායිකා (ක.)].

2359.

‘‘ආහඤ්ඤන්තු සබ්බවීණා, භෙරියො දින්දිමානි ච;

ඛරමුඛානි ධමෙන්තු [වදන්තු (සී. පී.)], නදන්තු එකපොක්ඛරා.

2360.

‘‘මුදිඞ්ගා පණවා සඞ්ඛා, ගොධා පරිවදෙන්තිකා;

දින්දිමානි ච හඤ්ඤන්තු, කුතුම්ප [කුටුම්බා (සී. ස්‍යා. පී.)] දින්දිමානි ච’’.

2361.

‘‘සා සෙනා මහතී ආසි, උය්‍යුත්තා සිවිවාහිනී;

ජාලිනා මග්ගනායෙන, වඞ්කං පායාසි පබ්බතං.

2362.

‘‘කොඤ්චං නදති මාතඞ්ගො, කුඤ්ජරො සට්ඨිහායනො;

කච්ඡාය බද්ධමානාය, කොඤ්චං නදති වාරණො.

2363.

‘‘ආජානීයා හසියන්ති [හසිස්සිංසු (සී. පී.)], නෙමිඝොසො අජායථ;

අබ්භං රජො අච්ඡාදෙසි, උය්‍යුත්තා සිවිවාහිනී.

2364.

‘‘සා සෙනා මහතී ආසි, උය්‍යුත්තා හාරහාරිනී;

ජාලිනා මග්ගනායෙන, වඞ්කං පායාසි පබ්බතං.

2365.

‘‘තෙ පාවිංසු බ්‍රහාරඤ්ඤං, බහුසාඛං මහොදකං [බහුදිජං (පී.)];

පුප්ඵරුක්ඛෙහි සඤ්ඡන්නං, ඵලරුක්ඛෙහි චූභයං.

2366.

‘‘තත්ථ බින්දුස්සරා වග්ගූ, නානාවණ්ණා බහූ දිජා;

කූජන්තමුපකූජන්ති, උතුසම්පුප්ඵිතෙ දුමෙ.

2367.

‘‘තෙ ගන්ත්වා දීඝමද්ධානං, අහොරත්තානමච්චයෙ;

පදෙසං තං උපාගච්ඡුං, යත්ථ වෙස්සන්තරො අහු’’.

මහාරාජපබ්බං නාම.

ඡඛත්තියකම්මං

2368.

‘‘තෙසං සුත්වාන නිග්ඝොසං, භීතො වෙස්සන්තරො අහු;
පබ්බතං අභිරූහිත්වා, භීතො සෙනං උදික්ඛති.

2369.

‘‘ඉඞ්ඝ මද්දි නිසාමෙහි, නිග්ඝොසො යාදිසො වනෙ;
ආජානීයා හසියන්ති, ධජග්ගානි ච දිස්සරෙ.

2370.

‘‘ඉමෙ නූන අරඤ්ඤස්මිං, මිගසඞ්ඝානි ලුද්දකා;
වාගුරාහි පරික්ඛිප්ප, සොබ්භං පාතෙත්වා තාවදෙ;
වික්කොසමානා තිබ්බාහි, හන්ති නෙසං වරං වරං.

2371.

‘‘යථා මයං අදූසකා, අරඤ්ඤෙ අවරුද්ධකා;
අමිත්තහත්ථත්තං ගතා, පස්ස දුබ්බලඝාතකං’’.

2372.

‘‘අමිත්තා නප්පසාහෙය්‍යුං, අග්ගීව උදකණ්ණවෙ;
තදෙව ත්වං විචින්තෙහි, අපි සොත්ථි ඉතො සියා’’.

2373.

‘‘තතො වෙස්සන්තරො රාජා, ඔරොහිත්වාන පබ්බතා;
නිසීදි පණ්ණසාලායං, දළ්හං කත්වාන මානසං’’.

2374.

‘‘නිවත්තයිත්වාන රථං, වුට්ඨපෙත්වාන සෙනියො;
එකං අරඤ්ඤෙ විහරන්තං, පිතා පුත්තං උපාගමි.

2375.

‘‘හත්ථික්ඛන්ධතො ඔරුය්හ, එකංසො පඤ්ජලීකතො;
පරිකිණ්ණො [පරික්ඛිත්තො (සී. පී.)] අමච්චෙහි, පුත්තං සිඤ්චිතුමාගමි.

2376.

‘‘තත්ථද්දස කුමාරං සො, රම්මරූපං සමාහිතං;

නිසින්නං පණ්ණසාලායං, ඣායන්තං අකුතොභයං.

2377.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තං, පිතරං පුත්තගිද්ධිනං;
වෙස්සන්තරො ච මද්දී ච, පච්චුග්ගන්ත්වා අවන්දිසුං.

2378.

‘‘මද්දී ච සිරසා පාදෙ, සසුරස්සාභිවාදයි;
‘මද්දී අහඤ්හි තෙ දෙව, පාදෙ වන්දාමි තෙ සුණ්හා’ [හුසා (සී. ස්‍යා. පී.)];
තෙසු තත්ථ පලිසජ්ජ, පාණිනා පරිමජ්ජථ’’.

2379.

‘‘කච්චි වො කුසලං පුත්ත, කච්චි පුත්ත අනාමයං;
කච්චි උඤ්ඡෙන යාපෙථ, කච්චි මූලඵලා බහූ.

2380.

‘‘කච්චි ඩංසා මකසා ච, අප්පමෙව සරීසපා;
වනෙ වාළමිගාකිණ්ණෙ, කච්චි හිංසා න විජ්ජති’’.

2381.

‘‘අත්ථි නො ජීවිකා දෙව, සා ච යාදිසකීදිසා;
කසිරා ජීවිකා හොම [අහොසි (?)], උඤ්ඡාචරියාය ජීවිතං.

2382.

‘‘අනිද්ධිනං මහාරාජ, දමෙතස්සංව සාරථී;
ත්‍යම්හා අනිද්ධිකා දන්තා, අසමිද්ධි දමෙති නො.

2383.

‘‘අපි නො කිසානි මංසානි, පිතු මාතු අදස්සනා;
අවරුද්ධානං මහාරාජ, අරඤ්ඤෙ ජීවසොකිනං’’.

2384.

‘‘යෙපි තෙ සිවිසෙට්ඨස්ස, දායාදාපත්තමානසා;
ජාලී කණ්හාජිනා චුභො, බ්‍රාහ්මණස්ස වසානුගා;
අච්චායිකස්ස ලුද්දස්ස, යො නෙ ගාවොව සුම්භති.

2385.

‘‘තෙ රාජපුත්තියා පුත්තෙ, යදි ජානාථ සංසථ;
පරියාපුණාථ නො ඛිප්පං, සප්පදට්ඨංව මාණවං’’.

2386.

‘‘උභො කුමාරා නික්කීතා, ජාලී කණ්හාජිනා චුභො;
බ්‍රාහ්මණස්ස ධනං දත්වා, පුත්ත මා භායි අස්සස’’.

2387.

‘‘කච්චි නු තාත කුසලං, කච්චි තාත අනාමයං;
කච්චි නු තාත මෙ මාතු, චක්ඛු න පරිහායති’’.

2388.

‘‘කුසලඤ්චෙව මෙ පුත්ත, අථො පුත්ත අනාමයං;
අථො ච පුත්ත තෙ මාතු, චක්ඛු න පරිහායති’’.

2389.

‘‘කච්චි අරොගං යොග්ගං තෙ, කච්චි වහති වාහනං;
කච්චි ඵීතො ජනපදො, කච්චි වුට්ඨී න ඡිජ්ජති’’.

2390.

‘‘අථො අරොගං යොග්ගං මෙ, අථො වහති වාහනං;
අථො ඵීතො ජනපදො, අථො වුට්ඨී න ඡිජ්ජති’’.

2391.

‘‘ඉච්චෙවං මන්තයන්තානං, මාතා නෙසං අදිස්සථ;
රාජපුත්තී ගිරිද්වාරෙ, පත්තිකා අනුපාහනා.

2392.

‘‘තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තං, මාතරං පුත්තගිද්ධිනිං;
වෙස්සන්තරො ච මද්දී ච, පච්චුග්ගන්ත්වා අවන්දිසුං.

2393.

‘‘මද්දී ච සිරසා පාදෙ, සස්සුයා අභිවාදයි;
මද්දී අහඤ්හි තෙ අය්‍යෙ, පාදෙ වන්දාමි තෙ සුණ්හා’’.

2394.

‘‘මද්දිඤ්ච පුත්තකා දිස්වා, දූරතො සොත්ථිමාගතා;
කන්දන්තා මභිධාවිංසු, වච්ඡබාලාව මාතරං.

2395.

‘‘මද්දී ච පුත්තකෙ දිස්වා, දූරතො සොත්ථිමාගතෙ;
වාරුණීව පවෙධෙන්තී, ථනධාරාභිසිඤ්චථ’’.

2396.

‘‘සමාගතානං ඤාතීනං, මහාසොසො අජායථ;
පබ්බතා සමනාදිංසු, මහී පකම්පිතා අහු.

2397.

‘‘චුට්ටීධාරං පවත්තෙන්තො, දෙවො පාවස්සි තාවදෙ;
අථ වෙස්සන්තරො රාජා, ඤාතීහි සමගච්ඡථ.

2398.

‘‘නත්තාරො සුණිසා පුත්තො, රාජා දෙවී ච එකතො;
යදා සමාගතා ආසුං, තදාසි ලොමහංසනං.

2399.

‘‘පඤ්ජලිකා තස්ස යාචන්ති, රොදන්තා භෙරවෙ වනෙ;
වෙස්සන්තරඤ්ච මද්දිඤ්ච, සබ්බෙ රට්ඨා සමාගතා;
ත්වං නොසි ඉස්සරො රාජා, රජ්ජං කාරෙථ නො උභො’’.

ඡඛත්තියකම්මං නාම.

2400.

‘‘ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙන්තං, රට්ඨා පබ්බාජයිත්ථ මං;
ත්වඤ්ච ජානපදා චෙව, නෙගමා ච සමාගතා’’.

2401.

‘‘දුක්කටඤ්ච හි නො පුත්ත, භූනහච්චං කතං මයා;
යොහං සිවීනං වචනා, පබ්බාජෙසිමදූසකං’’.

2402.

‘‘යෙන කෙනචි වණ්ණෙන, පිතු දුක්ඛං උදබ්බහෙ;
මාතු භගිනියා චාපි, අපි පාණෙහි අත්තනො’’.

2403.

‘‘තතො වෙස්සන්තරො රාජා, රජොජල්ලං පවාහයි;
රජොජල්ලං පවාහෙත්වා, සඞ්ඛවණ්ණං [සච්චවණ්ණං (සී. ස්‍යා.)] අධාරයි’’.

2404.

‘‘සීසං න්හාතො සුචිවත්ථො, සබ්බාභරණභූසිතො;
පච්චයං නාගමාරුය්හ, ඛග්ගං බන්ධි පරන්තපං.

2405.

‘‘තතො සට්ඨිසහස්සානි, යොධිනො චාරුදස්සනා;
සහජාතා පකිරිංසු, නන්දයන්තා රථෙසභං.

2406.

‘‘තතො මද්දිම්පි න්හාපෙසුං, සිවිකඤ්ඤා සමාගතා;

වෙස්සන්තරො තං පාලෙතු, ජාලී කණ්හාජිනා චුභො;
අථොපි තං මහාරාජා, සඤ්ජයො අභිරක්ඛතු''.

2407.

''ඉදඤ්ච පච්චයං ලද්ධා, පුබ්බෙ සංක්ලෙසමත්තනො;
ආනන්දියං ආචරිංසු, රමණීයෙ ගිරිබ්බජෙ.

2408.

''ඉදඤ්ච පච්චයං ලද්ධා, පුබ්බෙ සංක්ලෙසමත්තනො;
ආනන්දි විත්තා සුමනා, පුත්තෙ සඞ්ගම්ම ලක්ඛණා.

2409.

''ඉදඤ්ච පච්චයං ලද්ධා, පුබ්බෙ සංක්ලෙසමත්තනො;
ආනන්දි විත්තා පතීතා, සහ පුත්තෙහි ලක්ඛණා''.

2410.

''එකභත්තා පුරෙ ආසිං, නිච්චං ථණ්ඩිලසායිනී;
ඉති මෙතං වතං ආසි, තුම්හං කාමා හි පුත්තකා.

2411.

''තං මෙ වතං සමිද්ධජ්ජ, තුම්හෙ සඞ්ගම්ම පුත්තකා;
මාතුජම්පි තං පාලෙතු, පිතුජම්පි ච පුත්තක;
අථොපි තං මහාරාජා, සඤ්ජයො අභිරක්ඛතු.

2412.

''යං කිඤ්චිත්ථි කතං පුඤ්ඤං, මය්හඤ්චෙව පිතුච්ච තෙ;
සබ්බෙන තෙන කුසලෙන, අජරො අමරො භව''.

2413.

''කප්පාසිකඤ්ච කොසෙය්‍යං, ඛොමකොටුම්බරානි ච;
සස්සු සුණ්හාය පාහෙසි, යෙහි මද්දී අසොභථ.

2414.

''තතො හෙමඤ්ච කායූරං, ගීවෙය්‍යං රතනාමයං;
සස්සු සුණ්හාය පාහෙසි, යෙහි මද්දී අසොභථ.

2415.

''තතො හෙමඤ්ච කායූරං, අඞ්ගදං මණිමෙඛලං;
සස්සු සුණ්හාය පාහෙසි, යෙහි මද්දී අසොභථ.

2416.

‘‘උණ්ණතං මුඛඵුල්ලඤ්ච, නානාරත්තෙ ච මාණිකෙ [මාණිියෙ (සී. පී.)];
සස්සු සුණ්හාය පාහෙසි, යෙහි මද්දී අසොභථ.

2417.

‘‘උග්ගත්ථනං ගිඞ්ගමකං, මෙඛලං පාටිපාදකං [පටිපාදුකං (සී.ස්‍යා.), පාලිපාදකං (පී.)];
සස්සු සුණ්හාය පාහෙසි, යෙහි මද්දී අසොභථ.

2418.

‘‘සුත්තඤ්ච සුත්තවජ්ජඤ්ච, උපනිජ්ඣාය සෙය්‍යසි;
අසොභථ රාජපුත්තී, දෙවකඤ්ඤාව නන්දනෙ.

2419.

‘‘සීසං න්හාතා සුචිවත්ථා, සබ්බාලඞ්කාරභූසිතා;
අසොභථ රාජපුත්තී, තාවතිංසෙව අච්ඡරා.

2420.

‘‘කදලීව වාතච්ඡුපිතා, ජාතා චිත්තලතාවනෙ;
දන්තාවරණසම්පන්නා, රාජපුත්තී අසොභථ.

2421.

‘‘සකුණී මානුසිනීව, ජාතා චිත්තපත්තා පතී;
නිග්‍රොධපක්කබිම්බොට්ඨී, රාජපුත්තී අසොභථ.

2422.

‘‘තස්සා ච නාගමානෙසුං, නාතිබද්ධංව කුඤ්ජරං;
සත්තික්ඛමං සරක්ඛමං, ඊසාදන්තං උරූළ්හවං.

2423.

‘‘සා මද්දී නාගමාරුහි, නාතිබද්ධංව කුඤ්ජරං;
සත්තික්ඛමං සරක්ඛමං, ඊසාදන්තං උරූළ්හවං’’.

2424.

‘‘සබ්බම්හි තංඅරඤ්ඤම්හි, යාවන්තෙත්ථ මිගා අහුං;
වෙස්සන්තරස්ස තෙජෙන, නඤ්ඤමඤ්ඤං විහෙඨයුං.

2425.

‘‘සබ්බම්හි තංඅරඤ්ඤම්හි, යාවන්තෙත්ථ දිජා අහුං;
වෙස්සන්තරස්ස තෙජෙන, නඤ්ඤමඤ්ඤං විහෙඨයුං.

2426.

‘‘සබ්බම්හි තංඅරඤ්ඤම්හි, යාවන්තෙත්ථ මිගා අහුං;
එකජ්ඣං සන්නිපාතිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2427.

‘‘සබ්බම්හි තංඅරඤ්ඤම්හි, යාවන්තෙත්ථ දිජා අහුං;
එකජ්ඣං සන්නිපාතිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2428.

‘‘සබ්බම්හි තංඅරඤ්ඤම්හි, යාවන්තෙත්ථ මිගා අහුං;
නාස්සු මඤ්ජූ නිකූජිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2429.

‘‘සබ්බම්හි තංඅරඤ්ඤම්හි, යාවන්තෙත්ථ දිජා අහුං;
නාස්සු මඤ්ජූ නිකූජිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2430.

‘‘පටියත්තො රාජමග්ගො, විචිත්තො පුප්ඵසන්ථතො;
වසි වෙස්සන්තරො යත්ථ, යාවතාව ජෙතුත්තරා.

2431.

‘‘තතො සට්ඨිසහස්සානි, යොධිනො චාරුදස්සනා;
සමන්තා පරිකිරිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2432.

‘‘ඔරොධා ච කුමාරා ච, වෙසියානා ච බ්‍රාහ්මණා;
සමන්තා පරිකිරිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2433.

‘‘හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
සමන්තා පරිකිරිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;
සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2434.

‘‘සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
සමන්තා පරිකිරිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;

සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2435.

‘‘කරොටියා චම්මධරා, ඉල්ලීහත්ථා [ඉන්දිහත්ථා (සයා. ක.), ඛග්ගහත්ථා (සී. පී.)] සුවම්මිනො;

පුරතො පටිපජ්ජිංසු, වෙස්සන්තරෙ පයාතම්හි;

සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2436.

‘‘තෙ පාවිසුං පුරං රම්මං, මහාපාකාරතොරණං;

උපෙතං අන්නපානෙහි, නච්චගීතෙහි චූභයං.

2437.

‘‘විත්තා ජානපදා ආසුං, නෙගමා ච සමාගතා;

අනුප්පත්තෙ කුමාරම්හි, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2438.

‘‘චෙලුක්ඛෙපො අවත්තිත්ථ, ආගතෙ ධනදායකෙ;

නන්දිං පවෙසි [නන්දි-ප්පවෙසි (සී. සයා. පී.)] නගරෙ, බන්ධනා මොක්ඛො අඝොසථ.

2439.

‘‘ජාතරූපමයං වස්සං, දෙවො පාවස්සි තාවදෙ;

වෙස්සන්තරෙ පවිට්ඨම්හි, සිවීනං රට්ඨවඩ්ඪනෙ.

2440.

‘‘තතො වෙස්සන්තරො රාජා, දානං දත්වාන ඛත්තියො;

කායස්ස භෙදා සප්පඤ්ඤො, සග්ගං සො උපපජ්ජථා’’ති.

වෙස්සන්තරජාතකං දසමං.

මහානිපාත නිට්ඨිතා.

ජාතකපාළි නිට්ඨිතා.

සබ්බදානං ධම්ම දානං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතිං ධම්ම රතිං ජිනාති
තණ්හක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං අනුවිචින්තයං;
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු - සද්ධම්මා න පරිහායති.

(ධම්මපදය භික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පනෙසො සුගතප්පසත්ථො,
තරණීව සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයෙපා,
රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.

මහාගදො මච්චුජරා පහානො,
සබ්බීතිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බත්ථ දානෙන ච කප්පරුක්ඛො,
චින්තාමණී භද්දඝටොව ධම්මො.

ධම්මං විනා නත්ථි පිතාව මාතා,
තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා;
තස්මා හි භො කිච්චමඤ්ඤදප්පහාය,
සුණාථ ධාරෙථ චරාථ ධම්මෙ.

(රසවාහිනී)

චිරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම දානය පිණිසයි.........